

Torsdag den 8. oktober 2026 (D)

1

3. møde

Torsdag den 8. oktober 2026 kl. 8.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Thomas Skriver Jensen (S).

2) Indstilling fra Udvalget for Forretningsordenen:
Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Thomas Skriver Jensen (S).

3) Forhandling om redegørelse nr. R 1:
Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.
(Anmeldelse 06.10.2026. Redegørelse givet 06.10.2026. Meddelelse om forhandling 06.10.2026).

Kl. 08:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Frandsen):
Mødet er åbnet.

Vi har i dag torsdag den 8. oktober 2026.

Fra Rosa Lund (EL), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 19. oktober 2026 atter kan give møde i Tinget.

Pil Christensens (EL) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

I dag bliver der fremsat mange lovforslag. Jeg undlader derfor at læse titlerne op; jeg nævner alene numrene.

Det drejer sig om følgende lovforslag:

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Lovforslag nr. L 42 (Forslag til lov om ændring af lov om Dansk Institut for Internationale Studier. (Ændret formålsbestemmelse, ændret udpegningskompetence foranlediget af nedlæggelsen af Udviklingspolitisk Råd og udvidelse af instituttets bestyrelse)).

Udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. L 43 (Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationslo-

ven og forskellige andre love og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Begrænsninger i adgangen til ophold for personer fra mindre krigsramte områder i Ukraine og ophævelse af visse særlige vilkår efter Ukrainesærloven)).

Lovforslag nr. L 44 (Forslag til lov om ændring af integrationsloven og udlændingeloven. (Nedlæggelse af Det Nationale Integrationsråd og styrkelse af sikkerheden ved udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge)).

Undervisningsministeren (Magnus Heunicke):

Lovforslag nr. L 45 (Forslag til lov om ændring af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø. (Udtrykkelige bestemmelser om skolens omsorgsansvar og adgang til fysisk indgriben, herunder en udvidet hjemmel til magtanvendelse m.v.)).

Lovforslag nr. L 46 (Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (En markant styrkelse af erhvervsuddannelserne i form af ændrede rammer for udbud og dimensionering, mulighed for at hæve uddannelsesaftalen og for skoleopklæring ved krænkelser og erhvervsuddannelse på udstrakt tid m.v.)).

Lovforslag nr. L 47 (Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Justering af fleksibelt uddannelsesbidrag og aktivitetsafhængigt VEU-bidrag for 2027, fastsættelse af modelparametre for erhvervsuddannelser til brug for beregning af lærepladsafhængigt arbejdsgiverbidrag for 2027 m.v.)).

Kulturministeren (Zenia Stampe):

Lovforslag nr. L 48 (Forslag til lov om ændring af lov om fremme af integritet i idrætten. (Etablering af dopingnævn og appelinstans til behandling af dopingsager)).

Lovforslag nr. L 49 (Forslag til lov om ændring af lov om ophavsret. (Beskyttelse af personlige kendetegn m.v. og ændret proces for prøvelse ved Ophavsretslicensnævnet)).

Sundhedsministeren (Ida Auken):

Lovforslag nr. L 50 (Forslag til lov om ændring af lov om videnskabetisk behandling af sundhedsvidenskabelige og sundhedsdatavidenskabelige forskningsprojekter, lov om videnskabetisk behandling af kliniske afprøvninger af medicinsk udstyr og undersøgelser af ydeevne af medicinsk udstyr til in vitro-diagnostik m.v. og lov om kliniske forsøg med lægemidler. (Risikobaseret bedømmelse, tværfaglig ekspertise samt øget information til forsøgspersoner i det videnskabetiske komitéssystem)).

Lovforslag nr. L 51 (Forslag til lov om ændring af lov om sundhedsvæsenet på Færøerne. (Udvidelse af Hjemmestyrets muligheder for

at fastsætte regler om adgangen til ydelser i sundhedsvæsenet på Færøerne)).

Lovforslag nr. L 52 (Forslag til lov om ændring af lov om solarier, lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og forskellige andre love. (18-års aldersgrænse for solariebrug samt styrket alderskontrol og indsats mod nikotin m.v.)).

Lovforslag nr. L 53 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og forskellige andre love. (Ny model for specialeplanlægning, ny afregningsordning i forbindelse med etablering af sundheds- og omsorgspladser, regionale kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb m.v.)).

Lovforslag nr. L 54 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Anvendelse af beskyttelseshandsker på inhabile patienter ved somatisk behandling m.v.)).

Socialministeren (Monika Rubin):

Lovforslag nr. L 55 (Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Pligt til at oprette afklaringspladser)).

Lovforslag nr. L 56 (Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel uanset forudsætningen om, at hjælp ikke kan bevilges efter anden lovgivning og uanset formålet med produktet)).

Lovforslag nr. L 57 (Forslag til lov om ændring af barnets lov og lov om forpligtende kommunale samarbejder. (Mulighed for at pålægge forpligtende kommunale samarbejder på børneområdet)).

Lovforslag nr. L 58 (Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om euforiserende stoffer. (Gennemførelse af initiativerne i værdighedsreformen om Gadens Huse, mobile udsatte-enheder, »Borger i Danmark«, fasttrack-ordning i Ankestyrelsen og udsattes ret til at beholde stoffer til eget forbrug ved stærk afhængighed)).

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Lovforslag nr. L 59 (Forslag til lov om ændring af barselsloven. (Sorgorlov til en efterlevende forælder til et mindreårigt barn)).

Lovforslag nr. L 60 (Forslag til lov om ændring af lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution. (Tilføjelse af religion eller tro, alder og handicap til Institut for Menneskerettigheds kompetenceområde)).

Lovforslag nr. L 61 (Forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats).

Lovforslag nr. L 62 (Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. (Konsekvenser som følge af ny lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v.)).

Lovforslag nr. L 63 (Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, lov om social pension og forskellige andre love. (Reform af beskæftigelsesindsatsen, værdigt sanktionsystem i balance, ny sygedagpengesats, fleksløntilskud fradrages ikke i ægtefællens pension m.v.)).

Lovforslag nr. L 64 (Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. og integrationsloven. (Vederlagsfri tandpleje for kontanthjælpsmodtagere og andre nærmere bestemte persongrupper og forsøg med udvidelse af løntilskudsordningen for nyuddannede med handicap)).

Lovforslag nr. L 65 (Forslag til lov om ændring af barselsudligningsloven. (Forhøjelse af bidragssatsen til barselsudligningsordningen)).

Lovforslag nr. L 66 (Forslag til lov om systematisk gennemgang af udvalgte sager om førtidspension m.v.).

Lovforslag nr. L 67 (Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og lov om kemikalier. (Nedlæggelse af Produktregisteret)).

Lovforslag nr. L 68 (Forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder m.v. (Gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/970 af 10. maj 2023 om styrkelse af anvendelsen af princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi ved hjælp af løngennemsigthed og håndhævelsesmekanismer)).

Miljøministeren (Maria Reumert Gjerding):

Lovforslag nr. L 69 (Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om forurennet jord. (Skærpelse af straffniveauer for overtrædelse af regler i lov om miljøbeskyttelse, bortset fra regler om miljøzoner og nulemissionszoner, og af regler i lov om forurennet jord)).

Lovforslag nr. L 70 (Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om vandforsyning m.v. (Beredskab i vandsektoren)).

Forsvarsministeren (Jeppe Bruus):

Lovforslag nr. L 71 (Forslag til lov om ændring af lov om forsvarrets formål, opgaver og organisation m.v. (Forsvarets rådighed over ejendom tilhørende enhver samt fortrolighed i forbindelse med undersøgelser af havarier m.v.)).

Lovforslag nr. L 72 (Forslag til lov om ændring af lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), lov om beskyttelse af whistleblowere og lov om Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne. (Styrkelse af tilsynet med Forsvarets Efterretningstjeneste og bistand fra teleudbydere)).

I dag fremsættes der desuden følgende beslutningsforslag:

Kim Edberg Andersen (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 3 (Forslag til folketingsbeslutning om at genindføre dispensation til højtryksspuling af asbesttage).

Mattias Tesfaye (S), Sigurd Agersnap (SF), Morten Dahlin (V), Alex Ahrendtsen (DF), Ole Birk Olesen (LA), Morten E. G. Brautsch (M), Mette Abildgaard (KF), Peder Hvelplund (EL), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Steffen Holme Helledie (RV), Anna Bjerre (ALT), Lars Boje Mathiesen (BP), Naaja H. Nathanielsen (IA), Anna Falkenberg (SP) og Emilie Schytte (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 4 (Forslag til folketingsbeslutning om, at Folketinget ikke må svigte vores veteraner: åbenhed og ærlighed i det politiske system – også når det gælder krigen i Afghanistan (borgerforslag)).

Beslutningsforslag nr. B 5 (Forslag til folketingsbeslutning om at bevare momsfrigivelse for undervisning i bevægelse, sundhed og trivial (borgerforslag)).

Beslutningsforslag nr. B 18 (Forslag til folketingsbeslutning om licenskrav og klare regler for private parkeringsselskaber (borgerforslag)).

Mette Thiesen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 6 (Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af Statens Kunstfond og oprettelse af en kulturpulje, der styrker dansk nationalidentitet og historie).

Beslutningsforslag nr. B 14 (Forslag til folketingsbeslutning om genoptagelse og finansiering af efteruddannelsen for danske lærere i holocaustundervisning ved Yad Vashem i Israel).

Beslutningsforslag nr. B 21 (Forslag til folketingsbeslutning om godtgørelse til og en uvildig udredning om danske kvinder udsat for antikonception uden samtykke).

Karina Adsøl (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 7 (Forslag til folketingsbeslutning om at præcisere BPA-ordningen, så borgere får ret til, at deres personlige hjælpere også kan udføre lette sundhedsopgaver).

Beslutningsforslag nr. B 8 (Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af børneattestordningen til at omfatte seksuelle overgreb og vold mod personer under 18 år).

Beslutningsforslag nr. B 9 (Forslag til folketingsbeslutning om at gøre ledsagerordningen for blinde og stærkt svagsynede borgere over 67 år permanent).

Hans Kristian Skibby (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 10 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af reparationsgrænsen for elbiler og fremme af reparation frem for kassation).

Inger Støjberg (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 11 (Forslag til folketingsbeslutning om udvisning af Mohamed Abdirahman Kahn).

Mikkel Bjørn (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 12 (Forslag til folketingsbeslutning om at fjerne fortrydelsesretten for personer, der har fået statslig støtte til hjemrejse).

Beslutningsforslag nr. B 16 (Forslag til folketingsbeslutning om, at man ikke skal kunne snyde sig til et dansk statsborgerskab).

Beslutningsforslag nr. B 17 (Forslag til folketingsbeslutning om frakendelse af indfødsret på grund af kriminalitet).

Dennis Flydtkjær (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 13 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af fortrydelsesretten i repatrieringsordningen).

Ulrik Knudsen (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 15 (Forslag til folketingsbeslutning om at forbyde kommuner at udbyde modersmålsundervisning i sprog, der ikke er hovedsprog i et EU-/EØS-land, på Færøerne eller i Grønland).

Marlene Harpsøe (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 19 (Forslag til folketingsbeslutning om nationale standarder for danskundskaber hos medarbejdere i ældreplejen).

Beslutningsforslag nr. B 20 (Forslag til folketingsbeslutning om ældres ret til at kunne vælge kød til måltider).

Michael Nedersøe (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 22 (Forslag til folketingsbeslutning om styrket regulering og kontrol på flekstrafikområdet).

Desuden er der ønske om at stille følgende forespørgsler:

Hans Kristian Skibby (DD) og Dennis Flydtkjær (DD):

Forespørgsel nr. F 1 til statsministeren (Mette Frederiksen) og skatte- og vækstministeren (Jakob Engel-Schmidt) (Hvad kan regeringen oplyse om de stigende priser på benzin og diesel, og hvad agter regeringen konkret at gøre for at begrænse de økonomiske konsekvenser for borgere og virksomheder, og vil regeringen herunder oplyse, om den er enig med Danmarksdemokraterne i at sænke afgifterne?).

Joachim Riis (LA) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 2 til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund) (Er ministeren enig i, at der i visse humanistiske og samfundsvidenskabelige forskningsmiljøer fortsat er problemer med overdreven aktivisme på bekostning af videnskabelige dyder særlig inden for kontroversielle forskningsemner som islamisme, integration og social kontrol, og er regeringen tryk ved, at der ikke forekommer ensretning, at politik ikke forklares som videnskab, og at det ikke er muligt systematisk at unddrage sig berettiget faglig kritik?).

Lov- og beslutningsforslagene og forespørgslerne kan findes på www.folketingstidende.dk.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen) har meddelt mig, at han ønsker at give følgende skriftlige redegørelser:

Redegørelse om samarbejdet i Arktis.
(Redegørelse nr. R 2).

Redegørelse om dansk udviklingssamarbejde 2025.
(Redegørelse nr. R 3).

Redegørelse om udvalgte internationale organisationer.
(Redegørelse nr. R 4).

Redegørelse om udviklingen i EU-samarbejdet.
(Redegørelse nr. R 5).

Redegørelse nr. R 2 vil komme til forhandling tirsdag den 17. november 2026, og redegørelserne nr. R 3-5 vil komme til forhandling tirsdag den 12. november 2026.

Redegørelserne kan findes på www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Thomas Skriver Jensen (S).

Kl. 08:04

Formanden (Henrik Frandsen):

Thomas Skriver Jensen (S) har søgt om orlov fra den 19. oktober 2026, jævnfør forretningsordenens § 41, stk. 4.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte orloven som vedtaget, og stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget for Forretningsordenen: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Thomas Skriver Jensen (S).

Kl. 08:04

Forhandling

Formanden (Henrik Frandsen):

Fra Udvalget for Forretningsordenen har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Fyns Storkreds, Sara Emil Baaring, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 19. oktober 2026 i anledning af Thomas Skriver Jensens orlov.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som godkendt.

Det er godkendt.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 1: Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.

(Anmeldelse 06.10.2026. Redegørelse givet 06.10.2026. Meddelelse om forhandling 06.10.2026).

Kl. 08:05

Forhandling

Formanden (Henrik Frandsen):

Åbningsdebatten i dag vil blive tolket på tegnsprog, således at døve kan følge debatten. Tegnsprogstolkningen kan ses direkte på Folketingets hjemmeside og efterfølgende on demand.

Under debatten vil der blive simultantolket til og fra grønlandsk under de to grønlandske medlemmers ordførerindlæg og tilhørende korte bemærkninger og svar. Der vil også blive simultantolket til og fra grønlandsk under eventuelle korte bemærkninger fra de to grønlandske medlemmer til andre medlemmer og svarene dertil. Endelig vil statsministerens indlæg og tilhørende korte bemærkninger og svar blive simultantolket. De øvrige dele af debatten vil af kapacitetsmæssige årsager ikke blive simultantolket.

For at sikre kvaliteten af tolkningen er det meget vigtigt, at tolkerne kan nå at færdiggøre simultantolkningen, inden ordet gives videre til næste taler. Jeg vil derfor vente lidt længere end sædvanlig med at give ordet videre. Det betyder også, at det er ekstra vigtigt, at I først begynder at tale, når jeg giver jer ordet. De folketingsmedlemmer, der er til stede, vil kunne lytte til simultantolkningen ved at benytte høretelefonerne på pladserne. Samme mulighed er desværre ikke tilgængelig i dag for de tilstedeværende i presselogen og på tilhørerpladserne. Det vil være muligt at streame de ovennævnte dele af debatten med enten dansk eller grønlandsk tale på Folketingets hjemmeside.

Præsidiets har for at sikre en effektiv afvikling af debatten besluttet, at den, der sidder i formandsstolen, vil rejse sig, når en taler har ca. 10 sekunder tilbage af sin taletid. Taleren får således et tydeligt signal om, at tiden, hvor taleren skal runde af, nærmer sig.

Forhandlingen er åbnet, og første ordfører er hr. Rasmus Stoklund. Værsgo.

Kl. 08:07

(Ordfører)

Rasmus Stoklund (S):

Tak, formand. Danmarks historie er lang, men den danske nations historie er kort. Fra at være en helstat med hertugdømmer i syd og Norge i nord blev vi efter afskeden i 1814 og nederlaget i 1864 en nationalstat. For første gang begyndte der at være overensstemmelse mellem statens og nationens afgrænsning, og med Sønderjyllands tilbagekomst i 1920 faldt den sidste brik på plads. Hvor fæstebønder godt 100 år tidligere i starten af 1700-tallet næppe ville have tænkt på sig selv som danske, begyndte den nationale identitet at spire i løbet af århundredet. Med historiker Ole Feldbæks ord døde man i store nordiske krig for kongen, men under slaget på Reden for fædrelandet.

Sprogligt begyndte man at kunne forstå hinanden. Man opfandt nye danske ord, der kunne erstatte franske, tyske og latinske glosser. Indfødsret blev fra 1776 et krav, hvis man skulle bestride visse embeder. Holberg introducerede oplysningens tanker, han skrev komedier med satirisk indhold, og han skrev om Danmarks historie. Ved tømrerstrejken stod arbejdere for første gang sammen i stort tal og sagde fra. Fra Johannes Ewalds »Kong Christian stod ved højen mast« lyste den nationale begejstring for både Christian IV, Niels Juel, Tordenskjold og den modige fisker Knud.

Med landboreformerne blev stavnsbåndet ophævet, og i 1800-tallet tog udviklingen fart. Guldalderen blev en tid, hvor flere forfattere og kunstnere gav Danmark et ansigt. Oehlenschläger skrev om det yndige land med bøgetræer, strande, bakker og dale, og om danneborgerne, der virker, hvad de kan. Johannes V. Jensen skrev om heden og Himmerland. Hans Christian, den fattige dreng fra Odense, blev voksen og satte Fyn på verdenskortet. Han afslørede uretfærdighed i »Den lille pige med svovlstikkerne«, og han afslørede forlorenhed i »Kejserens nye klæder«. Og så skrev han:

»I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme,/dér har jeg rod, derfra min verden går«.

I århundredets slutning indfangede Skagensmalerne lyset. Og så-dan kunne man blive ved.

Det, at vi blev en nation i et land, en nationalstat, var med til at bane vejen for den fællesskabsfølelse, tillid og samhørighed, der fortsat kendetegner Danmark. De folkelige bevægelser, som spirede frem i 1800-tallet, gav fællesskabsfølelsen liv og næring. Bondebevægelsen kæmpede for husmænd og bønders vilkår. Hoveriet og godsejernes overmagt skulle have en ende. Siden kom andelsbevægelsen, så godsernes dyre mejerier ikke længere skulle skumme fløden, og partiet Venstre spirede ud af denne kamp for almindelige menneskers rettigheder.

Nye generationer uddannede sig på højskolerne, og også arbejderne forenede sig. De dannede fagforeninger, og almindelige men-

nesker fik andel i den værdi, de var med til at skabe. Den danske models position blev stadfæstet med septemberforliget i 1899, og den danske arbejderbevægelse var tidligt bevidst om industriens betydning for deres velstand. Som en af Dansk Metals første formænd, J.A. Hansen, sagde: Vi kan kun fordele det, der er.

Demokratiet sikrede med tiden, at alle havde ret til at blive hørt og taget alvorligt, endegyldigt da kvinder fik stemmeret i 1915. Og op igennem det 20. århundrede var vigtigheden af det nationale og kulturelle fællesskab noget, man var fælles om på tværs af klasser. Udviklingen af velfærdssamfundet nød bred opbakning og blev ved Thorvald Staunings mellemkomst et folkeligt projekt, der skulle foregå på demokratiets præmisser. Socialdemokratiets formål var at skabe værdighed i danskernes liv, og Socialdemokratiet ville, som der stod i programmet »Danmark for folket«, appellere »til industriens og landbrugets arbejdere, til gårdmænd, husmænd, fiskere, tjenestemænd og næringsdrivende i handel og håndværk, til alle håndens og åndens arbejdere med opfordring til disse befolkningslag om at samles om en positiv politik«.

Jeg springer nu nogle årtier frem i tiden til omkring ungdomsoprøret i slutningen af 1960'erne, hvor sammenholdet begyndte at slå små revner. Dele af eliten slog bak. Solidariteten kunne ikke længere stoppe ved Danmarks grænser. Og hvorfor skulle man som akademiker nødvendigvis føle sig mere forpligtet over for en lagerarbejder i Viborg end en risbonde i Kina? Når store dele af eliten indtog denne nye position, altså at det nationale blev lidt provinsielt, og at solidaritet, menneskerettigheder og medborgerskab ikke skulle knyttes til ens landsmænd, men til alle verdens fattige, så satte det skår i sammenhængskraften. Det skete, fordi man glemte, at et menneskes adfærd ikke alene afgøres af materielle forhold, men også af værdier, idéer, kultur, holdninger og religion.

Udlændingeloven af 1983 cementerede, at eliten ikke forstod, at Danmarks gunstige udvikling siden 1864 byggede på den tillid og samhørighed, der alene er mulig at skabe i et monokulturelt samfund, hvor alt ikke er til forhandling; hvor alle ved, at de er forpligtet til at bidrage til hinanden; hvor man er nogenlunde enige om skik og brug; og hvor befolkningen deler grundlæggende værdier. Den dag i dag betaler både danskere og udlændinge prisen for, at integrationen og kultursammenstødene blev voldsomme.

Tusindvis af udlændinge er kommet hertil for at blive en del af fællesskabet og bidrage positivt. De gjorde som migranterne fra Europa, der i starten af det 20. århundrede jublede, når de ved indsejlingen til New York kunne se Frihedsgudinden og omfavne den nye verden uden at se sig tilbage; nu ville de være amerikanere.

Kl. 08:12

Andre udlændinge gør desværre en dyd ud af, at deres børn ikke bliver for danske. De lærer dem om traditionerne fra Irak og Syrien, og loyaliteten er rettet mod ummaen. Danmark bliver aldrig mere eller andet end et bekvemt sted at bo.

Konsekvensen ved opdeling i grupper, der lever og færdes ved siden af hinanden, fordi de ikke har meget at være fælles om, og parallelsamfundet viser sig, når en af vor tids stærkeste frihedskæmpere, den unge kvinde Aisha, udgiver en bog om sin opvækst som slave i en klan i Danmark – en opvækst uden kærlighed, men med vold, voldtægter, islamistisk undertrykkelse og svigt efter svigt. Først blev hun svigtet af sin familie, så blev hun svigtet af sin svigerfamilie, og undervejs blev hun svigtet af et offentligt system, som for ofte har ladet vanrøgt af børn stå på i årevis på grund af islamistisk infiltration, som udgør få, men farlige brodne kar i læge- og socialrådgiverstanden. Men Aisha og andre blev også svigtet på grund af berøringsangst. Vi ved jo, der skal meget mere til, før et barn fra en mellemøstlig familie bliver tvangsfjernet, end hvad der gælder for danske børn.

Når det er vigtigt, at vi for få uger siden kunne vedtage udvisningsreformen her i Folketingssalen, så er det, fordi vi har set alt

for mange eksempler på dybt kriminelle mennesker fra Stormellemøsten, som Aisha beskriver, der har fået lov til at blive i Danmark. Rettidig omhu er helt afgørende. Problemerne har et overskueligt omfang i vores land, og vi adskiller os fra vores nabolande, som står med irreversible problemer, der vil martre dem de næste 100 år. Derfor er der en særlig vigtig opgave for Folketinget i denne valgperiode, nemlig indgåelse af en ny indfødsretsaf tale. Den aftale bør sikre værn, der gør, at folk som Aishas slægtninge og andre, der ønsker Danmark grundlæggende forandret, ikke kan få dansk statsborgerskab, ligesom vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at nye statsborgere forstår Danmark og føler en oprigtig tilknytning til Danmark.

Det tærer på tilliden, hvis vi ikke ser eller forstår hinandens problemer. Når vi i Socialdemokratiet ser os selv som et folkeparti, og når vi er optaget af at være repræsenteret i hele Danmark, er det, fordi vi på den måde kan opfange, hvor skoen trykker. Men det er også, fordi vi har en ambition om at være et parti for både høj og lav og et parti for lolliker, skagboer, sønderjyder, fynboer og københavnere.

Hr. Kasper Roug, som bor i Ryde, sætter Lollands udfordringer på dagsordenen på vores gruppemøder. Hr. Thomas Monberg fra Horsens har indledt et opgør med glubske parkeringsselskaber. Fru Camilla Fabricius fra Aarhus gav os kendskab til endometriose og andre kvindesygdomme, som der er forsket for lidt i, men som vi fik afsat midler til. Fru Fie Hækkerup fra Hillerød bragte foreningen af Arresø til Christiansborg, og vi fik afsat penge til en forundersøgelse. Hr. Simon Kollerup så en trussel mod muslingefiskeriet i Limfjorden og bragte sagen til Christiansborg. Fru Anne Paulin, der er valgt i Skive, var med til at redde læreruddannelsen dér, ligesom fru Ida Auken var på Frederiksberg. Hr. Bjørn Brandenborg, der bor på Fyn, var med til at sikre den læreruddannelse i Svendborg, som netop er åbnet. Og sådan kunne jeg blive ved.

Vi ønsker at repræsentere alle dele af Danmark, for hvis vi mister blikket for hinanden og vores fællesskabs vigtighed, vil fremtidens Danmark ikke være en nation med sammenhold, tillid og fællesskabsfølelse.

I Socialdemokratiet glæder vi os derfor over mange initiativer i regeringsgrundlaget. Momsen på fødevarer halveres, og den fjernes helt på frugt og grønt. De folkepensionister, der har mindst, får 1.000 kr. mere om måneden. Arnepensionen forbedres med 3.100 kr. fra nytår. Udsatte grupper kan fra den 1. januar gå gratis til tandlægen. Folkeskolen får et økonomisk løft, så flere klasser kan have to lærere, og så der bliver mere tid til de børn, der ikke får specialiseret hjælp. Vi tager i Folketinget ansvar for Danmarks natur og det drikkevand, som man også i fremtiden skal kunne drikke fra vandhanen. Vi indfører et forbud mod sprøjtegift. Vi begrænser brugen af gødning, så livet kan vende tilbage til søer og fjorde. Og vi forbedrer grisenes vilkår, så 25.000 smågrise ikke hver dag dør i de danske stalde.

Vi kan stadig genkende hinandens tilværelser. Vi er en nation, hvor folk er forbundet til hinanden, og hvor vi har en forpligtelse over for hinanden. Og i Socialdemokratiet glæder vi os til samarbejdet med Folketingets andre partier i det folketingsår og den valgperiode, der netop er begyndt. Tak.

Kl. 08:16

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er en hel række spørgsmål, der har tegnet sig ind, men først er der en vedtagelsestekst.

(Ordfører)

Rasmus Stoklund (S):

Ja, jeg har en vedtagelsestekst med på vegne af Socialdemokratiet, SF, Moderaterne, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet, IA og Javnaðarflokkurin:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark står på et stærkt økonomisk fundament i en ellers usikker tid. Regeringen vil mindske uligheden, investere i velfærdssamfundet, grøn omstilling og forsvar, styrke konkurrenceevnen og øge danskernes økonomiske råderum.

Kongeriget Danmark skal bygge på et ligeværdigt samarbejde mellem de tre lande, som etablerer stærke internationale alliancer og partnerskaber, som sikrer fred, sikkerhed og stabilitet.

Folketinget konstaterer, at klima, natur og drikkevand skal beskyttes, dyrevelfærd forbedres og folkeskolen løftes markant.

Danskernes økonomiske tryk styrkes med 1.000 kr. ekstra om måneden til folkepensionister med mindst, styrket Arnepension, udvidet boligstøtte til studerende, gratis tandpleje samt en halvering af momsen på mad og ingen moms på frugt og grønt.

Regeringen vil styrke erhvervslivets rammevilkår til gavn for jobskabelse og iværksætteri.

Folketinget konstaterer, at flere skal have mulighed for at bidrage på arbejdsmarkedet, og Danmark skal kunne tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Folketinget vil søge brede løsninger, der øger sammenhængskraften i hele Danmark.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 1).

Kl. 08:16

fik noget mere til sig selv hver måned. Særlig enlige forsørgere fik jo et markant økonomisk løft af det særligt øgede beskæftigelsesfradrag.

Derfor ærgrer det mig også lidt med den her snigerskatskampagne, som jeg har bemærket på de sociale medier fra bl.a. Venstres side, for regeringen har jo kommunikeret ved flere lejligheder, at der skal være en samtidighed i, når der inddrages provenu, og når der så skal omlægges moms. Og så må man jo finde veje til ellers at kompensere danskerne, hvis ikke momssystemet kan træde i kraft fuldstændig direkte med indkrævningen.

Så vil jeg til sidst sige: Når man lytter til nogle af bl.a. Venstres egne venner – har jeg indtryk af – i f.eks. Cepos, så viser tallene jo, at arbejderfamilier kommer til at tjene på den skattepolitik, den her regering kommer til at føre.

Kl. 08:19

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 08:19

Morten Dahlin (V):

Arbejderfamilier kommer til at betale mere i indkomstskat, end de gør i dag. Og jeg er egentlig glad for, men også lidt forundret over, at der bliver nævnt enlige forsørgere. Altså, enlige forsørgere kommer til at blive dobbelt så hårdt ramt. De får svækket deres beskæftigelsesfradrag, men de får jo også svækket det særlige fradrag for enlige forsørgere. Det er faktisk sådan, at en enlig mor kommer til at få et skattesæk på 3.200 kr. på grund af den her snigerskat. Hvordan kan man være et parti, der holder taler om social retfærdighed, og så ramme den enlige mor så hårdt?

Kl. 08:20

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:20

Kl. 08:17

Formanden (Henrik Frandsen):
Tak. Morten Dahlin, Venstre.

Kl. 08:17

Morten Dahlin (V):

Tak for det, og tak for talen, hvor det jo er meget tydeligt, at Socialdemokratiet lægger meget vægt på at være et arbejderparti. Derfor var vi nok en del, der var ved at falde ned af stolen forleden, da vi hørte den socialdemokratiske finansminister sige, at hvis man tjener mere end 29.500 kr. om måneden, er man altså højt lønnet.

Først blev jeg overrasket, men så gik det op for mig, at hvis det er sådan, man ser på verden, så er det klart, at man ønsker at indføre en snigerskat, altså en skjult skat på arbejde, vel at mærke i en tid, hvor statskassen ellers er godt polstret. Og det er jo en snigerskat, som rammer alle, men som særlig rammer dem, der ikke tjener særlig mange penge.

For faktum er, at med Socialdemokratiets skattepolitik kommer en tømrer, en buschauffør og en folkeskolelærer til at betale mere i indkomstskat end i dag. Og hvordan kan det egentlig være, at et selverklæret arbejderparti møder helt almindelige arbejderfamilier med et kæmpe skattesæk, bare fordi de passer deres job?

Kl. 08:18

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:18

Rasmus Stoklund (S):

Tak. Først og fremmest vil jeg gerne sige, at jeg er glad for det samarbejde, vi havde i den tidligere regering med Venstre. Jeg synes, vi opnåede mange gode resultater. Et af de gode resultater var jo en skattereform, som især for almindelige lønmodtagere gjorde, at de

Rasmus Stoklund (S):

Fordelingspolitisk vender de skatteinitiativer, der ligger i det her regeringsgrundlag, rigtigt. Og det gør de bl.a., fordi et af de helt store ben er at sænke momsen på mad og fjerne den helt på frugt og grønt. Der ved vi jo, at det fordelingspolitisk især er noget, der gavner folk med lavere indtægter. Endelig vil jeg sige, at det ikke er sådan, at den skattereform, vi vedtog før valget, er rullet tilbage. Det gælder jo fortsat, at man har et øget beskæftigelsesfradrag, hvis man er enlig forsørgere.

Kl. 08:20

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Kl. 08:20

Anders Vistisen (DF):

Jeg er glad for, at ordføreren tit *taler* om udlændingepolitiske stramninger. Men hvis vi skal gøre det helt konkret, altså det her med tildeling af statsborgerskab, så går der en imam rundt i Grimhøjmoskén, der lige er blevet dømt for socialt bedrageri, skal betale penge tilbage og har fået en betinget fængselsdom, og som vi her i Folketinget har givet statsborgerskab.

I den tid, statsministeren har været statsminister, har mere end 20.000 ikkevestlige indvandrere, primært fra muslimske lande, fået tildelt statsborgerskab, uden at det er blevet testet, om de har demokratiske værdier. Derfor er mit spørgsmål til ordføreren i dag jo egentlig meget simpelt. Man har tænkt sig at fremsætte endnu en indfødsretslov uden at lave en screening for demokratiske værdier.

Over 600 af de individer, der er på den lov, kommer fra muslimske lande.

Hvor mange islamister er det acceptabelt at der er på den liste, i ordførerens optik? Hvor mange, der hylder terrororganisationer eller ekstrem islamisme, skal have dansk indfødsret på Socialdemokraternes vagt?

Kl. 08:21

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:21

Rasmus Stoklund (S):

Jeg synes, at hr. Vistisen skal gøre ministeriet og Indfødsretsudvalget opmærksom på det, hvis han har kendskab til en eneste islamist, der står til at få statsborgerskab på det her lovforslag, der nu snart skal behandles igen. Det er jo et lovforslag, der er behandlet én gang. Nu er der så en genfremsættelse af det, og det betyder jo så, at de bliver ekstra grundigt behandlet, altså de her ansøgere, der står på det lovforslag.

De kommer til at få et ekstra tjek for både kriminalitet og beskæftigelse, og de lever i forvejen op til nogle regler, der er langt strammere end dem, der var, sidst Dansk Folkeparti holdt hånden under en regering i Danmark. Og bare for at minde om, hvornår det var, vil jeg nævne, at det jo var, dengang migranter og flygtninge gik på motorvejene ind i Danmark.

Kl. 08:22

Formanden (Henrik Frandsen):

Jeg vil gerne opfordre til, at man trykker sig ind, hvis man ønsker et opfølgende spørgsmål. Så kan jeg nemlig holde styr på det heroppefra.

Spørgeren.

Kl. 08:22

Anders Vistisen (DF):

Det beklager jeg. Jeg skal forsøge at gøre det bedre.

Faktum er jo, at de her 20.000 individer har fået indfødsret. Faktum er, at der blandt dem er islamister. Og vi skal nok stemme imod den indfødsretslov, ligesom vi har stemt imod alle de indfødsretslove, der er blevet fremsat i de her regeringsperioder.

Så jeg spørger: Er man fra ordførerens partis side fuldstændig betrygget om, at der ud af de her 600 individer ikke er nogen, som ikke deler danske værdier, som mener, homoseksuelle skal stenes, og som ikke støtter vores grundlov? Er man så betrygget om det, at man går ned og trykker på den grønne knap?

Kl. 08:22

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:22

Rasmus Stoklund (S):

Der plejer jo at være en meget stor bevågenhed omkring dem, der får statsborgerskab, og jeg vil gentage: Hvis hr. Anders Vistisen er bekendt med, at der er nogen, der har den type holdninger – har det ønske for Danmark, at man skal have sharia, eller hvad ved jeg – så gør da endelig Indfødsretsudvalget opmærksom på det.

Derudover vil jeg sige, at der jo er en grund til, at vi strammede reglerne så meget op, som vi gjorde, sidst vi strammede indfødsretsreglerne – som var i statsministerens første valgperiode som statsminister. Nu lægger vi så op til at stramme reglerne yderligere ved at indføre en screeningsordning, hvis det viser sig muligt, rent teknisk, og det håber vi det gør.

Derudover ønsker vi så også yderligere strammere regler, og den aftale skal jo indgås sammen med mindst ét blåt parti.

Kl. 08:23

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance.

Kl. 08:23

Alex Vanopslagh (LA):

Først og fremmest tak for en både begavet og interessant tale. Det var en god tale, så tak for den.

Jeg kom sådan set til at tænke på den bog, jeg selv lige har skrevet, »Den usynlige ånd«. Jeg tror faktisk, den vil interessere hr. Rasmus Stoklund, så jeg vil gerne give ham en kopi.

Jeg vil følge op på hr. Anders Vistisens spørgsmål, som jo også er meget relevant for talen set i forhold til indfødsret. Altså, det er jo 2 år siden, at Liberal Alliance foreslog den her screeningsmodel i forhold til antidemokratisk adfærd for netop at passe på den danske tillidskultur. Nu har regeringen jo så som bekendt besluttet sig for at dele mere end 2.000 statsborgerskaber ud uden at screene.

Jeg synes ikke rigtig, der kom noget svar på spørgsmålet før, så lad mig formulere det på en anden måde. Det kan jo være, at det hjælper på evnerne til at svare på det. Tror hr. Rasmus Stoklund selv, at der blandt de mere end 2.000 ansøgere om statsborgerskab, som ikke er blevet screenet for antidemokratisk adfærd, befinder sig nogle mennesker, der er glødende islamister og antidemokrater? Eller tror hr. Rasmus Stoklund, at nej, det gør der nok ikke?

Kl. 08:24

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:24

Rasmus Stoklund (S):

Jeg synes, det kommer til at lyde, som om det potentielt er 2.000 islamister, vi er ved at give statsborgerskab til her. Der vil jeg bare minde om, at det jo altså er en meget broget gruppe. Der er folk fra Asien, der er folk fra Amerika, Sydamerika og resten af Europa, og så er der folk fra Stormellemøsten. Og der skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at undgå, at der er nogle brodne kar imellem, som vil Danmark det dårligt, der får statsborgerskab. Nu får de så en ekstra grundig behandling, og jeg vil bare minde om, at da vi var snublende tæt på at få en statsminister fra Venstre i forlængelse af folketingsvalget, havde Venstre jo kort forinden været nede at byde de her nye statsborgere velkommen her på talerstolen, da vi førstebehandlede det her lovforslag. Så det er dog ikke værre, end at den, man ville gøre til statsminister for få måneder siden, selv har bakket op om det her lovforslag.

Endelig vil jeg afslutningsvis sige, at jeg glæder mig til at læse hr. Alex Vanopslaghs bog, for jeg har hørt meget godt om den, så jeg ser frem til både at læse den og at tale med hr. Alex Vanopslagh om den.

Kl. 08:25

Formanden (Henrik Frandsen):

Jeg går ud fra, at hr. Alex Vanopslagh ønsker et opfølgende spørgsmål.

Spørgeren.

Kl. 08:25

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg skulle til at sige noget med, at der er mange mennesker, der synes, det er en god bog – nå, lad det ligge.

Hele blå blok gik jo til valg på at indføre en screeningsmodel, og der er også en enighed i blå blok om, at man må sætte statsborger-

skaber på pause, indtil der er indført en screeningsmodel. Så når jeg ved, at hr. Rasmus Stoklund og formentlig også Socialdemokratiet ikke ønsker at give statsborgerskab til islamister og antidemokrater, også selv om det kun måske er 30 eller 40 mennesker blandt de 2.000, hvorfor venter man så ikke med at tildele statsborgerskaber, indtil den screeningsmodel er på plads? Hvorfor løbe den risiko at give et statsborgerskab til en, der hader det danske folkestyre og vores værdier, og som man så ikke kan tage statsborgerskabet fra igen bagefter?

Kl. 08:26

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:26

Rasmus Stoklund (S):

Jeg ønsker ikke at give statsborgerskab til en eneste, der hader Danmark og ønsker at forandre Danmark grundlæggende. Det er derfor, jeg siger: Hvis hr. Alex Vanopslagh eller hr. Anders Vistisen er bekendt med, at der er nogen, der har den intention, eller hører om det – det har før været fremme; det er jo tidligere set, at man har måttet tage nogle af lovforslaget – så gør endelig Indfødsretsudvalget bekendt med det og opmærksom på det. Så arbejder vi videre på i fællesskab at lave en screeningsmodel, så snart vi har ekspertgruppens anbefalinger.

Endelig har vi jo et håb om, at der er nogle blå partier, der vil læne sig ind i ansvaret om at lave en ny indfødsretsaf tale, for sådan en aftale bør gå hen over rød og blå blok. Det kan ikke forankres kun i den ene side.

Kl. 08:27

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 08:27

Mona Juul (KF):

Tak til ordføreren for talen. Før valget havde jeg anledning til at spørge statsministeren, om hun ville garantere, at boligskatterne ikke ville stige. Den garanti kunne jeg ikke få. Det ser vi så også konsekvenserne af nu, hvor vi har en regering bl.a. på Enhedslistens støtte.

For det første har vi jo fjernet eller i hvert fald fjernet loftet over rentefradraget, som jo kommer til at betyde noget for helt almindelige familier, der har optaget lån og har et hus, en bolig eller en ejerlejlighed, som de har optaget lån til på nogle andre vilkår. For det andet sker der det, at vi kan læse i regeringsgrundlaget, at man vil beskutte ved hussalg. Men jeg frygter faktisk en tredje skat, og det er det, jeg vil have afklaring på i dag. Det er: Når man fastfryser beløbsgrænserne, hvilken konsekvens har det så for den nominelle skattesats for rentefradraget?

Kl. 08:27

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:28

Rasmus Stoklund (S):

Jamen lad os da først og fremmest få det afklaret: Den her regering har ikke nogen planer om at hæve boligskatterne. Det fremgår også af regeringsgrundlaget, at man har nedsat en kommission, der skal se på, hvordan man eventuelt kunne indrette et boligskattesystem anderledes end det, vi er ved at implementere. Men det er jo ikke noget, man så træffer beslutninger om i den her periode; det vil man have mulighed for at lægge frem for danskerne, inden der er folketingsvalg igen, hvis man i nogle af partierne beslutter sig for, at det er det, man vil gå til valg på.

Det er jo rigtigt, at der er nogle helt almindelige familier i Gentofte, der vil lide nød under, at rentefradragsvilkårene ændres, ligesom der vil være nogle helt almindelige familier i Lemvig, der bliver ramt af det. Men det er bare meget, meget få familier i Lemvig, meget få familier på Lolland, og så er det nok lidt flere i Gentofte og resten af Whiskybæltet, fordi det er her, man har større gæld og meget stor formue. Og man skal jo altså op at have en samlet gæld, der er større end 6 mio. kr., før man bliver omfattet af konsekvenserne af det her ændrede rentefradrag.

Kl. 08:29

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Mona Juul.

Kl. 08:29

Mona Juul (KF):

Jeg kan godt forstå, at vi nok skal have lidt en snak om, hvad det egentlig er, det vil sige at have nogle penge. For det er da klart, at når vi har en finansminister, der siger, at over 30.000 kr. om måneden betyder en rig familie, og vi har en økonomiminister, der siger, at en pædagog kun tjener 24.000 kr. om måneden, så er vi lige nødt til at komme lidt tilbage til virkeligheden.

Virkeligheden er jo, at et loft over rentefradraget vil ramme ekstremt mange mennesker i forskellige dele af landet. Kan ordføreren give en garanti for, at fastfrysning af beløbsgrænserne ikke kommer til at sætte sig i rentefradraget også?

Kl. 08:29

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:29

Rasmus Stoklund (S):

Altså, jeg kan i hvert fald sige, at når man ser geografisk på, hvordan det her vil ramme, så er det jo i områder, hvor folk typisk har en ret stor formue placeret i bl.a. bolig, at man vil se det. Det er vel at mærke noget, der først sætter ind for gæld, der er på mere end 6 mio. kr. Det er derfor, der er den her geografiske fordeling i det.

Endelig vil jeg så også minde om, at der jo vil være nogle andre ting, der taler til fordel for folk, der bor der. F.eks. vil mange af dem slippe for at betale mellemskat i fremtiden, så de sparer jo noget på den konto.

Kl. 08:30

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 08:30

Victoria Velasquez (EL):

Tak for talen. Der er en gymnasieelev, som har knoklet, og som bare glæder sig til livet, og som både er aktiv frivilligt og på et fritidsjob, og en buschauffør, som arbejder og er stolt af sine børn, som klarer det godt på deres uddannelse, men han rækker ud, fordi han simpelt hen ikke forstår, at han, når han har søgt om statsborgerskab og lever op til alle reglerne, ikke har fået det, og hvorfor der ikke sker noget. Der er 487 ansøgere, som faktisk har fået et brev fra en socialdemokratisk udlændinge- og integrationsminister om, at man skulle forvente at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Hvad er Socialdemokratiets svar til dem?

Kl. 08:30

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:30

Kl. 08:33

Rasmus Stoklund (S):

Det er jo ikke et spørgsmål om at gøre livet surt for nogle mennesker, når vi ønsker at have stramme regler for at få indfødsret i Danmark. Det er et spørgsmål om, at vi gerne vil sikre, at dem, der får indfødsret i Danmark, ikke ønsker fundamentalt at forandre Danmark, og at vi også gerne vil være sikre på, at det er nogle, der er i stand til at bidrage positivt til Danmark, og det er den gymnasieelev, som fru Victoria Velasquez kender, sikkert. Men det kan jo være, at der er en anden gymnasieelev, der ikke er det, og eftersom reglerne er nødt til at være ens for alle, er vi jo så nødt til at have nogle relativt stramme regler. Der er jeg sikker på, at den gymnasieelev, som fru Victoria Velasquez kender, kommer til at gøre sig i stand til at leve op til de regler.

Der er jo også mange, der bliver statsborgere i Danmark, som er et positivt bidrag, og som vi er glade for kommer hertil. På hvert eneste lovforslag er der amerikanere, polakker, tyskere og folk fra alle mulige andre dele af verden, som får statsborgerskab, og som udgør et stort og positivt bidrag, og det er jo godt. Men det er til gengæld også, fordi de har valgt Danmark til og ønsker at være en del af Danmark. Det er ikke, fordi det bare er bekvemt med et rødbedefarvet pas, når man skal på rejse.

Kl. 08:31

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 08:32

Victoria Velasquez (EL):

De to konkrete personer, jeg taler om her, er jo nogle af dem, der kommer fra nogle af de lande, som jeg oplever at ordføreren desværre nærmest er med til at kriminalisere, altså få til at fremstå som nogle, der ikke ønsker det danske samfund, og det har konkrete konsekvenser. For den ene pige kan ikke komme med på studietur sammen med de andre i sin klasse. Så kan ordføreren godt sige, at det er et pas i forhold til at rejse, men det er jo anderledes regler, man laver her.

Er det et retssamfund værdigt, at op mod 17.000 mennesker skal opleve, at man laver lovgivning med tilbagevirkende kraft på det her område?

Kl. 08:32

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:32

Rasmus Stoklund (S):

Indfødsretslovgivningen har jo en særlig status i forhold til alle mulige andre forvaltningsmæssige spørgsmål, fordi man ikke, uanset hvorfra i verden man kommer, så uden videre har ret til, at man kan blive dansk statsborger. Man kan have et godt liv i Danmark, selv om man ikke er dansk statsborger. Men vi skal være ret sikre på, at dem, vi giver stemmeret i Danmark og dermed mulighed for at forandre Danmark grundlæggende, ikke ønsker at forandre Danmark grundlæggende, at man også om 10, 20 og 30 år kan genkende det danske samfund, og at forandringer sker i bløde bevægelser, fordi majoritetsbefolkningen ønsker det, og ikke fordi vi ser en klientelisme udspille sig, hvor nogle partier – tidligere syntes jeg især man så det med Frie Grønne – forsøger at appellere til særlige etniske segmenter eller andre.

Kl. 08:33

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Inger Støjberg, Danmarksdemokraterne.

Inger Støjberg (DD):

Hvad er det, der er sket i Socialdemokratiet her igennem den sidste tid? Nu siger ordføreren, at det er vigtigt, at Danmark ikke forandrer sig, og at man også om 10, 20 og 30 år skal kunne kende Danmark og det værdigrundlag, der er. Det var svaret lige før. Men svaret til den foregående spørger var: Nu giver vi de her 2.000 statsborgerskaber, og hvis der er nogen, der har hørt om nogen, som er terrorister, eller som har tendenser til ikke at bakke op om det danske samfund, så kan I lige lægge en lap papir herop til mig, for så kan vi da prøve at se, om vi kan kigge på det.

Hvad er det for en ligegyldighed, Socialdemokratiet udviser, når det handler om at tildele statsborgerskaber? Jeg synes ærlig talt, det er forrykt at høre hr. Rasmus Stoklund stå her i dag og sige, at hvis der lige er nogen, der har hørt om en terrorist, så kan man lige sige til, for så kan det da være, vi kan pille ham af lovforslaget. Hvad er det for en ligegyldighed over for Danmark?

Kl. 08:34

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:34

Rasmus Stoklund (S):

Det er jo fristende at fremsætte den kritik, når man selv som minister har uddelt, jeg ved ikke hvor mange statsborgerskaber i en tid, hvor reglerne var markant lempeligere. Jeg deltog selv i de opstramminger, vi lavede, dengang hr. Mattias Tesfaye var udlændingeminister, og der måtte vi jo virkelig sætte ind, efter at fru Inger Støjbergs regime havde administreret efter nogle meget lempeligere regler. Når man så ovenikøbet er den, der havde ansvaret, da migranter og flygtninge gik på motorvejene op gennem Europa og spadserede lige ind i Danmark, hvor nogle af dem nu har været i stand til at komme på et indfødsretslovforslag, og man så alligevel står her i Folketingssalen og bebrejder Socialdemokratiet, at der er for mange, der får statsborgerskab, synes jeg det er grænsende til det komiske.

Kl. 08:35

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Inger Støjberg.

Kl. 08:35

Inger Støjberg (DD):

Jeg tror, jeg vil karakterisere det her som et lidt friskt svar fra hr. Rasmus Stoklund. Hvis man lige kigger lidt på tallene, er det jo rigtigt nok, at jeg kommer til som udlændingeminister, da der går hul på Europa. Men det er også rigtigt, at der blev strammet op 114 gange – 114 gange – for at få rettet op på det morads, fru Mette Frederiksen, der nu sidder som statsminister, havde skabt ved at føre en lempelig udlændingepolitik.

Nu gør Socialdemokratiet det igen, og hr. Rasmus Stoklund har stadig væk ikke svaret på, hvorfor man lige pludselig er så lemfældig med at tildele 2.000 statsborgerskaber, og man så her i Folketingssalen bare lige slynger ud, at hvis der er nogen, der har hørt om en terrorist, så kan I da lige sige til, for så kan det da være, at vi lige kan pille ham af. Hvad er det for en tilgang til tildelingen af statsborgerskaber fra et parti, der siger, at de vil passe på Danmark?

Kl. 08:36

Formanden (Henrik Frandsen):

Jeg vil gerne opfordre til, at man overholder taletiderne, og når jeg rejser mig 10 sekunder før, er det, fordi der er 10 sekunder tilbage.
Ordføreren.

Kl. 08:36

Kl. 08:38

Rasmus Stoklund (S):

Vi har gennemført et utal af stramninger, siden Socialdemokratiet overtog statsministerposten i 2019, og det var jo bl.a., fordi der var alt for lemfældige regler. Nu er det jo statsborgerskab, vi taler om lige i det her spørgsmål, og det var jo et af de steder, hvor vi måtte stramme markant op.

Når jeg synes, det bliver lidt komisk, at vi kritiseres af fru Inger Støjberg, er det jo, fordi alle de mennesker, der fik statsborgerskab under fru Inger Støjberg, levede op til nogle langt mindre restriktive krav, end man har gjort de senere år. Det lovforslag, vi vedtager nu, er det bedst tjekkede nogen sinde, fordi det bliver dobbelttjekket. Det får en ekstra tur både i forhold til beskæftigelse og kriminalitet.

Kl. 08:36

Formanden (Henrik Frandsen):

Fru Franciska Rosenkilde, Alternativet.

Kl. 08:36

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for talen, som jeg faktisk oplevede handlede rigtig meget om fællesskab og værdien af fællesskab. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren om folkeskolen, som jo desværre har rekord i mistrivsel blandt børn og unge.

Vi har fået PISA-undersøgelser, der viser dårlig faglighed. Samtidig har man – om end intentionen måske var god – både en fejlslået skolereform og inklusion, hvor man netop har sparet alt, hvad der handler om fællesskab, væk, uanset om det er klassens time, det er lejrskoler, eller det er musisk-kreative fag.

Hvad mener Socialdemokratiet om, at netop fællesskab er der, hvor man som barn udvikler relationer, empati og måden at bidrage til det her fællesskab på, som faktisk er forudsætningen for læring? Hvad er Socialdemokratiets ambitioner for at få fællesskabet tilbage i folkeskolen?

Kl. 08:37

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:37

Rasmus Stoklund (S):

Det synes jeg er et godt spørgsmål. Min partifælle hr. Jens Joel skrev jo for nogle år siden en bog, der hedder »Fællesskaberne«, der bl.a. handler om det her tema. For det er jo rigtigt, at folkeskolen og det, at vi mødes på kryds og tværs af alle mulige andre skillelinjer i det danske samfund, har en meget stor værdi, og derfor er det også meget vigtigt at passe godt på folkeskolen.

Det er også derfor, at vi både gik til valg på og nu også sammen med resten af regeringen kan prioritere store summer til et løft af folkeskolen på forskellige måder. Det er både i forhold til at understøtte nogle af de kommuner, som har et ønske om at bevare nogle mindre skoler, som det kan være svært at opretholde grundlaget for økonomisk, men også at understøtte ikke mindst almenområdet, sådan at det ikke kun er specialtilbuddene, der investeres i, men det også er det, der gælder for alle dem, der ikke har behov for specialiseret hjælp. Det kunne f.eks. være sådan noget som, at der er flere klasser, hvor man kan have to lærere.

Kl. 08:38

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Franciska Rosenkilde (ALT):

Men vi hører ofte, at det er sådan meget enkeltssager, man vil prioritere, altså eksempelvis skærme eller netop den her tolererordning. Men hvad med den helt grundlæggende struktur af, at man effektiviserer på en måde, hvor man fjerner alt fællesskab og kreativitet fra folkeskolen? Man har ligesom presset konkurrencestaten ned i vores folkeskole. Har Socialdemokratiet lidt større visioner for, hvordan vi igen får børn, som trives, og som dannes i den danske folkeskole?

Kl. 08:39

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:39

Rasmus Stoklund (S):

Der synes jeg egentlig, at der blev truffet mange beslutninger i sidste valgperiode, som kommer til at hjælpe med den udvikling. Når der f.eks. er nogen, der ikke trives, fordi de er skoletrætte, så har vi jo nu juniormesterlæren som ét eksempel på noget, der er en anden vej igennem skoletiden, end man traditionelt har set, og som i hvert fald ikke er sådan en traditionel konkurrencestatsagtig tilgang til verden. Derudover er vi jo optaget af at løfte de generelle rammer for folkeskolen, sådan at den kan blive endnu bedre.

Kl. 08:40

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 08:40

Lars Boje Mathiesen (BP):

I Sverige sidder der to børn og en hustru, en mor, nu uden deres far. Han døde her i Danmark under VM. Der var en mand, der overfaldt ham, og så døde han. Den mand er i Danmark og har fået dansk statsborgerskab. Ordførerens chef, statsministeren, har personligt stemt for at give manden statsborgerskab. Han er seriekriminal. Han har intet at gøre i Danmark! I Borgernes Parti vil vi fremsætte et beslutningsforslag om at fratage den mand hans statsborgerskab, så han ikke kommer ud i Danmark og kan overfalde flere mænd og voldtage flere danske kvinder. Vil Socialdemokratiet stemme for at fratage den her mand hans statsborgerskab?

Kl. 08:40

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:40

Rasmus Stoklund (S):

Jeg har intet tilovers for den mand, der har forårsaget så meget ulykke og sorg og jo ikke kun i den her sag, men også i andre sammenhænge opført sig fuldstændig utilgiveligt over for andre mennesker. I den her sag blev det så det ultimativt værste, der kunne ske, nemlig at en ung familiefar mister livet. Jeg tager mig også til hovedet over, at konsekvensen ikke bliver større.

Derfor glæder jeg mig også over, at regeringen har besluttet, at den, for at undgå, at sådan noget her nogen sinde sker igen i fremtiden, vil fremsætte et lovforslag, der betyder, at man, hvis man ved simpel vold alligevel forårsager så stor skade, skal kunne straffes markant hårdere. Det er den mulighed, vi har nu, og jeg er glad for, at vi har valgt at gå ned ad den sti. Men det er en forfærdelig sag, som jeg tror vi alle her i lokalet har været påvirket af.

Kl. 08:41

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Lars Boje Mathiesen (BP):

Jeg har ærlig talt ikke brug for, at ordføreren tager sig til hovedet. Jeg har brug for, at ordføreren handler. Man er i regering, vi er et Folketing, og det er os, der har magten til at passe på danskerne derude. Vi snakker om voldtægt, grov vold, trusler, drabsforsøg, overfald og vold mod indsatte. Det er en seriekriminel, som med største sandsynlighed om mindre end et år går ud og fortsætter sin løbebane. Vi kan gøre noget ved det. Vil Socialdemokratiet stemme for at fratage den her mand sin statsborgerret? Det er et simpelt spørgsmål.

Kl. 08:41

er forankret i begge sider af Folketingssalen, og som kan medføre markante opstramninger, så vi er sikre på, at dem, der får statsborgerskab, ikke ønsker grundlæggende at lave Danmark om til et andet land, og så vi er sikre på, at de ikke har ondt i sinde senere.

For noget af det, der også er problemet, når vi f.eks. diskuterer kriminelle udlændinge, er jo, at nogle har fået statsborgerskab tidligt i deres liv eller som bipersoner, og senere begår de så forbrydelser, og vi er forhindret i at udvise dem. Derfor er der en hel myriade af forskellige spørgsmål, som må bringes op i den debat, der snart skal i gang, når vi kender mulighederne for at lave en screeningsmodel osv.

Kl. 08:45

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:42

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 08:45

Rasmus Stoklund (S):

Hr. Lars Boje Mathiesens tilgang til de her spørgsmål er jo altid noget med at puste sig gevaldigt op på de sociale medier i sådan nogle sammenhænge her, men når det kommer til handling og noget, der rent faktisk får effekt over for folk, sker der ikke rigtig noget. Det er jo forskellen på hr. Lars Boje Mathiesens tilgang og så den tilgang, vi har i Socialdemokratiet, hvor vi er optaget af lovændringer, der betyder, at den slags her får konsekvenser. Det er jo ikke et socialt mediciecirrus, vi deltager i her, det er en retsstat med lovgivning. Og når der er lovgivning, man ikke er tilfreds med, må man ændre lovgivningen, og det er det, vi gør.

Kl. 08:42

Troels Lund Poulsen (V):

Det var et meget langt svar på et ret simpelt spørgsmål. Det gik sådan set meget kort fortalt på, hvorvidt Socialdemokratiet ville støtte en model, som er fuldstændig inden for de internationale konventioner i forhold til at kunne lave en betinget tildeling af statsborgerskab. Hvad er svaret på det – ja eller nej?

Kl. 08:45

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Troels Lund Poulsen, Venstre.

Kl. 08:42

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:45

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen. Noget af det, som hr. Rasmus Stoklund sagde til sidst, synes jeg var meget klogt: at hvis det er sådan, at man vil lave om på ting, må man jo lave lovændringer. Derfor tænker jeg også, at hele diskussionen om tildeling af statsborgerskab tager afsæt i, at vi i lang tid har diskuteret, om man kan gøre noget andet, og om man kan stramme op.

Kl. 08:43

Rasmus Stoklund (S):

Jeg synes egentlig, at jeg svarede meget klart. Men så havde jeg bare tillid til, at hr. Troels Lund Poulsen havde båndbredde nok til også at få elaboreret lidt på sine idéer. Jeg har sympati for det, hvis man kan gøre noget, der handler om at give betinget statsborgerskab inden for konventionerne, og hvis man ikke kan, synes jeg også det vil være fint, hvis man kunne udfordre konventionerne på det her spørgsmål.

Det har vi jo tidligere arbejdet sammen om i regeringen: at udfordre konventionerne og de rammer, der gælder. Det er senest mundt ud i Chişinău-erklæringen, og det spor synes jeg da man skal arbejde videre ad. Men jeg siger bare, at vi jo må have en juridisk vurdering, som ikke kun er lavet i Venstre, men som er lavet af Justitsministeriet, af, om det her kan lade sig gøre.

Kl. 08:46

Venstre foreslog i august måned, at der burde laves en model for statsborgerskabstildeling, hvor det gøres betinget, sådan at hvis det er, at man begår grov vold inden for en periode, så kan man komme i den situation, at man ikke får statsborgerskab. Det fik vi aldrig rigtig et svar på. Jeg tror, statsministeren faktisk i 2021 sagde, at hvis det kunne lade sig gøre, var statsministeren indstillet på at støtte sådan et forslag. Og apropos den diskussion, der lige har været i forhold til hr. Lars Boje Mathiesen, hvad mener ordføreren så?

Kl. 08:43

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.

Kl. 08:46

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:43

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Jyllands-Posten kan i dag beskrive, hvordan udlændinge- og integrationsminister Morten Bødskov endnu en gang har løjet over for Folketinget, og hvordan han har brugt embedsværket til at undergrave en politisk modstander i offentligheden, fået udarbejdet notater i Udlændinge- og Integrationsministeriet, der understøtter den undergravning, og efterfølgende over for Folketinget benægtet, at dette notat overhovedet eksisterede. Professorer i forvaltningsret udtaler i den sammenhæng, at ministeren har overtrådt reglerne: Der er ingen tvivl om, at der er tale om vildledning.

Jeg vil egentlig bare spørge en tidligere udlændinge- og integrationsminister, om han virkelig mener, at den nuværende udlændinge- og integrationsminister kan blive siddende, når professorer i jura udtaler, at der slet ikke er nogen tvivl om, at ministeren har overtrådt reglerne.

Rasmus Stoklund (S):

Jeg er åben for alle gode idéer, der kan bidrage til, at det har nogle meget voldsomme og hårde konsekvenser for folk, der ødelægger Danmark og ødelægger livet for andre mennesker. Vi må jo se, når forhandlingerne går i gang, hvilke forslag der bringes frem. Hvis Venstre kommer til forhandlingsbordet med det forslag, må vi jo få en juridisk vurdering af, hvad der er muligt, og om der kan samles opbakning til sådan et forslag.

Men jeg håber da, at Venstre og andre blå partier vil læne sig ind i de forhandlinger, så man kan lave en bred indfødsretsafale, som

Kl. 08:47

Kl. 08:49

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:47

Rasmus Stoklund (S):

Ja, selvfølgelig mener jeg det. Der er jo ikke noget, der tyder på, at udlændinge- og integrationsministeren har overtrådt nogen regler. Det fremgår jo også af den artikel, man i dag kan læse i Jyllands-Posten. De papirer, der har været efterspurgt, er blevet udleveret, sådan som det fremgår, og sådan skal det jo være.

Men jeg vil dog sige, at jeg synes, det er lidt ærgerligt, at vi nu her på en af de store dage i Folketinget, hvor vi har muligheden for at diskutere de store linjer i dansk politik, så skal falde ned til et sådan lidt mere polemisk niveau, på baggrund af hvad der står på forsiden af dagens aviser, i stedet for måske at høre nogle refleksioner fra hr. Mikkel Bjørn om, hvordan en ny indfødsretsaftale kunne strikkes sammen. Hr. Mikkel Bjørn har jo interesseret sig for emnet og skrevet en hel bog om det, så hvorfor ikke udnytte, at vi rent faktisk er samlet her i dag for at have mange timers debat om de store linjer i dansk politik, frem for det her lidt mere polemiske indlæg, som hr. Mikkel Bjørn bidrager med?

Kl. 08:47

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 08:47

Mikkel Bjørn (DF):

Undskyld, nu siger ordføreren, at der intet er, der tyder på, at ministeren har overtrådt reglerne. Når en professor i forvaltningsret, en velrenommeret professor i forvaltningsret, siger, at der ingen tvivl er om, at ministeren har overtrådt reglerne, vil jeg jo nok mene, at der er rimelig meget, der tyder på, at ministeren kunne have overtrådt reglerne.

Så siger ordføreren, at alt jo er blevet udleveret. Ja, efter en samlet skrivelse fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg med alle partier i ryggen, og efter at Dansk Folkeparti ved flere lejligheder – jeg tror i alt fire udvalsspørgsmål og også et onsdagsspørgsmål her i Folketinget – forsøgte at få notatet udleveret, og hvor ministeren gentagne gange nægtede, at det notat eksisterede. Det er den situation, vi står i. Kan Folketinget virkelig acceptere det?

Kl. 08:48

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:48

Rasmus Stoklund (S):

Ja, jeg henviser til mit første svar, hvor jeg synes jeg svarede på det samme spørgsmål. Og så vil jeg benytte resten af min taletid til at sige det samme, som jeg sagde til hr. Lars Boje Mathiesen: Jeg synes, det er ærgerligt, at man i den her sådan lidt protestpartiagtige tilgang til dansk politik har så travlt med at fremstille sig selv som de store tænkere og de store idémagere, dem, der lige har de gode løsninger, at man aldrig når videre end til at puste sig op på de sociale medier og ikke når hen til der, hvor resultaterne skal laves, og hvor forhandlingerne og kompromiserne skal findes. Det er jo i det der med at bøje sig mod hinanden, at indflydelsen ligger, og det er der, man gør en forskel for Danmark og den danske befolkning. Det er, hvis man er villig til at sige farvel til bare en lille smule af forfængeligheden og i stedet læne sig ind i kompromiset, bøje sig mod andre partier og vise, at Folketinget kan arbejde sammen og virke til gavn for danskerne.

Formanden (Henrik Frandsen):

Jeg vil også opfordre ordføreren til at overholde taletiden.

Næste spørger er hr. Mads Strange, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 08:49

Mads Strange (LA):

Tak for det, formand. Socialdemokratiet lancerede i deres udlændingeredegørelse 2026 en officiel målsætning om, at der skulle være flere med MENAPT-oprindelse, som rejser ud af Danmark end ind i Danmark. Er det også regeringens officielle målsætning, at der skal være flere af de her borgere med muslimsk oprindelse, som rejser ud af landet end ind i landet?

Kl. 08:50

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:50

Rasmus Stoklund (S):

Jeg står her på vegne af Socialdemokratiet, og jeg synes altid, at man skal passe lidt på med de her diskussioner, for hvis man siger noget meget generelt, kan det lyde, som om alle mennesker, der har muslimsk baggrund, udgør et problem i det danske samfund. Det mener jeg bestemt ikke. Der er rigtig mange muslimer i Danmark, der bidrager positivt til det danske samfund og gerne vil Danmark. Derfor synes jeg nogle gange, det kan blive lidt for unødigt karikeret, om end sikkert godt til sociale medier, at man går ned ad de her meget polemiske spor.

Det, jeg er optaget af, er at begrænse indvandringen fra Stormlemøsten og især selvfølgelig for dem, der ønsker at forandre Danmark grundlæggende. Derfor er jeg glad for, at vi i den forgangne valgperiode – og det viser opgørelser fra Udlændinge- og Integrationsministeriet jo – har formået det. Hvor der kom relativt mange mennesker hertil under fru Inger Støjberg, så kom der ikke i nærheden af lige så mange mennesker hertil, mens Socialdemokratiet sad på posten, og det er jeg selvfølgelig godt tilfreds med.

Kl. 08:51

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 08:51

Mads Strange (LA):

Nu synes jeg jo ikke, at det er et meget polemisk spor at spørge en socialdemokratisk ordfører, om det her også er regeringens politik. Og nu, hvor han ikke vil svare på spørgsmålet, antager jeg, at det må være, fordi hr. Rasmus Stoklund *ikke* synes, at det også skal være regeringens officielle politik, at der skal være flere med muslimsk baggrund, der rejser ud af landet end ind i landet. Er det ikke netop et vidnesbyrd om, at Socialdemokratiet har tabt kampen om den stramme udlændingepolitik til den yderste venstrefløj?

Kl. 08:51

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:51

Rasmus Stoklund (S):

Nej, og der kan man jo bare se på, hvad det er for en politik, der bliver ført. Der bliver i dag ført en langt mere restriktiv og stram udlændingepolitik, end der gjorde, da hr. Mads Stranges parti sidst havde regeringsansvar, og det fortsætter vi med.

Men jeg prøver bare at holde principielt fast i, at jeg står her på vegne af Socialdemokratiet, lige så vel som hr. Mads Strange senere

ikke står her på vegne af det blå konvent eller fundament, eller hvad man nu kalder sig for tiden. Derfor siger jeg bare: Mit ærinde er at stå her på vegne af Socialdemokratiet.

Kl. 08:51

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Frederik Bloch Münster, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 08:51

Frederik Bloch Münster (KF):

Tak til ordføreren for talen. Ordføreren har jo fuldstændig ret i, at danskerne skal se på, hvad det er for en politik, der bliver ført, og den må jo siges at være slap nu, hvor Socialdemokratiet har givet sig og nu alligevel gerne vil give statsborgerskab til 2.055 ansøgere og 11.120 bipersoner, som Folketinget slet ikke kender noget til – overhovedet ikke kender noget til. Det foranlediger mig bare til at spørge ordføreren: Kan ordføreren garantere, at der ikke er en eneste kriminel på det lovforslag, som man forventer at stemme igennem næste år?

Kl. 08:52

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:52

Rasmus Stoklund (S):

Inkonsistensen i den tilgang, man fra blå blok i dag går til spørgsmålet om indfødsret med, synes jeg er slående. Altså, for få måneder siden var man snublende tæt på, som man siger, at gøre hr. Troels Lund Poulsen til statsminister. Nu får man det så til at lyde, som om vi er ved at forære Danmark væk, men hr. Troels Lund Poulsens parti havde få uger forinden stået her på Folketingets talerstol og budt de mennesker, som står på det lovforslag, der nu genfremsættes, velkommen. De mennesker bliver så nu tjekket en ekstra gang for både kriminalitet og beskæftigelse, altså mere end nogen andre ansøgere om indfødsret er blevet. Derfor bliver det jo mere drilleri, end det bliver substans, når man prøver med den her se, hvor er vi stramme-retorik, som blå blok turnerer med i dag.

Kl. 08:53

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 08:53

Frederik Bloch Münster (KF):

Jeg kan jo sige, at det, ordføreren kom med der, i hvert fald var retorik, for svaret må jo så være nej, ordføreren kan ikke give en garanti for, at der ikke er nogen kriminelle på det lovforslag. Vi har i årevis skreget på vished omkring forholdene for dem, der skal have indfødsret, og man bliver ved med at sige, at der kommer en løsning lige om lidt, der kommer en løsning lige om lidt. Det er som en teenagedreng, der bliver ved med at sige, at han gerne vil rydde op på sit værelse, men der bliver bare ikke ryddet op.

Kl. 08:53

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:53

Rasmus Stoklund (S):

Der siger jeg endnu en gang, at normalt bliver indfødsretsansøgere ikke tjekket to gange for kriminalitet. Det gør de her. Derudover er det da pudsigt, at man, hvis man er så optaget af det her spørgsmål, så for få måneder siden ville gøre hr. Troels Lund Poulsen til statsminister. Hr. Troels Lund Poulsens parti havde kort forinden stået

her på talerstolen og sagt, at præcis de samme mennesker som dem, ordføreren nu problematiserer, skulle have statsborgerskab.

Kl. 08:54

Formanden (Henrik Frandsen):

Fru Leila Stockmarr, Enhedslisten.

Kl. 08:54

Leila Stockmarr (EL):

Tak til ordføreren for talen. Jeg vil meget gerne anerkende og rose regeringen og i særdeleshed også undervisningsministeren for at tage fat på at løfte vores folkeskole. Det er efter 12 års fejlslået reformpolitik, som også ordførerens parti repræsenterer, særdeles tiltrængt. Og jeg vil også mene, at der påhviler særlig Socialdemokratiet et særligt ansvar for det, vi nu har dokumenteret sort på hvidt er en fejlslået folkeskolereform og fejlslået inklusionslov.

Det er rigtig, rigtig vigtigt, at der kommer fokus på faglighed i folkeskolen. Det støtter vi i Enhedslisten fuldt op om. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge også Socialdemokratiet i dag, hvordan man vil tage livtag med den sociale ulighed, og hvad det betyder, at der er børn, der lever i fattigdom, i klasselokalerne, at de på grund af deres forældres indkomst og det faktum, at deres forældre er uden for arbejdsmarkedet, har fire gange så højt fravær som deres venner i klassen, at de ofte ikke får morgenmad, og at de har markant, markant lavere udbytte af undervisningen. Hvordan vil Socialdemokratiet sørge for, at det løft, vi skal have af folkeskolen, også adresserer den voldsomme sociale ulighed i vores samfund, der går ud over vores børn?

Kl. 08:55

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:55

Rasmus Stoklund (S):

Det synes jeg er en rigtig vigtig prioritet. Jeg synes, det skærer i hjertet, når man hører om små børn og folkeskoleelever, som oplever både decideret fattigdom, men også relativ fattigdom, hvor de ser deres venner få oplevelser og gaver og have et liv, som er markant anderledes, og alt, hvad vi kan gøre for at hjælpe og understøtte dem, skal vi gøre. Og det skal vi ikke kun gøre i folkeskolen.

Det er også derfor, jeg synes det var godt, at vi i sidste valgperiode f.eks. kunne styrke beskæftigelsesfradraget for enlige forsørgere. Det er derfor, at vi har prøvet at tage andre initiativer, der kommer børnefamilier til gavn: sænke elafgift, udsende fødevarercheck osv. Det er også derfor, at gratis tandlægehjælp for de voksne bliver en fordel for de familier. Men når det kommer til folkeskolen, handler det jo om at investere i den og prioritere den, og vi har et særskilt fokus nu, her på kort sigt, på de 100 skoler, hvor eleverne har de største udfordringer. Det vil jo også betyde, at nogle af de elever, som fru Leila Stockmarr taler om, vil opleve gavn af det.

Kl. 08:56

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 08:56

Leila Stockmarr (EL):

Tak for den anerkendelse og det arbejde. Vi har jo fået aflivet folkeskolereformen, og den her erkendelse af, at vi skal gøre noget andet nu, er rigtig god.

Jeg savner så også, at Socialdemokratiet adresserer det, der i sidste regeringsperiode blev introduceret som pdo, bl.a. her i Folketinget, men det er jo – for at citere ordret fra den tidligere undervisningsminister – pisse dårligt opdagede børn, som også er en af

årsagerne til udfordringerne i folkeskolen. Jeg vil egentlig gerne spørge Socialdemokratiet: Med denne her regering og det løft, der skal ske af folkeskolen, er pdo så død?

Kl. 08:57

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 08:57

Rasmus Stoklund (S):

Jeg er jo fuldstændig enig med den tidligere undervisningsminister i synet på det her spørgsmål, og jeg mener, at det er helt rimeligt at sige, at vi ikke kan blive ved med at ofre klasser, fordi en enkelt i klassen ikke kan finde ud af at indgå i et fællesskab. Vi kan ikke på den måde lade hensynet til den enkelte, der ikke kan finde ud af det, betyde, at resten af klassen ofres på det alter, og at konsekvensen bliver, at forældrene med ressourcer så flytter deres børn ud af folkeskolen og et andet sted hen, for så går det også ud over de svageste elever i den klasse. Derfor må man jo tage hånd om den elev, der har det svært af den ene eller den anden årsag eller bare ikke opfører sig ordentligt. Det skal ikke gå ud over hele fællesskabet, og derfor er jeg helt enig i det, hr. Mattias Tesfaye har sagt om den sag tidligere.

Kl. 08:57

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Ulrik Knudsen, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 08:57

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til spørgsmålet om indfødsret, for de tidligere spillere fik reelt ikke et svar fra ordføreren.

Vi har jo set her hen over sommeren, at Socialdemokraterne elsker at stå foran tv-kameraerne og fortælle, at de har forstået danskerne, og at de vil have en strammere udlændingepolitik, men hver gang ender det jo i sniksnak, og det ender i, at der ikke er handling bag ordene. Så sent som i september stemte Socialdemokraterne imod et forbud mod bønnekald og imod et forbud mod kønsopdelt svømning, på trods af at politikere fra Socialdemokraterne har sagt det stik modsatte.

Vi har også så sent som tilbage i august set indfødsretsordføreren for Socialdemokraterne være ude at sige, at det er helt afgørende, at vi får en screeningsmodel for ansøgere til statsborgerskaber, inden vi tildeler flere statsborgerskaber, og alligevel ser vi kort tid efter, at der bliver foretaget en kovending, et løftebrud, hvor man giver efter for venstrefløjens krav om hastetildeling af statsborgerskaber.

Kan ordføreren ikke bare sige det, som det er, nemlig at man har tabt magtkampen i regeringen om det her spørgsmål?

Kl. 08:58

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 08:58

Rasmus Stoklund (S):

Jeg synes ikke, der er noget imponerende over alle de beslutningsforlagsstunts, som jeg har bemærket at man indimellem udfører i visse dele af blå blok. Altså, det er under socialdemokratiske regeringer, at vi har taget fat på at undersøge, hvad der skal til, hvis der lige pludselig er nogen, der begynder at lave højtalerforstærkede bønnekald, altså hvordan man så kan komme det til livs, for det skal vi ikke have i Danmark. Det er også under os, at vi for alvor har taget fat på det her spørgsmål om, at der nogle steder er kønsopdelt svømning, ikke for at forhindre, at piger og drenge skal konkurrere med hinanden, men fordi man ikke vil have, at der eksempelvis er fædre, der kommer og ser deres døtre gå til svømmeundervisning.

Det har vi været meget fokuseret på, meget optaget af og brugt mange kræfter på.

Endelig vil jeg sige, at det her forsøg på at tegne et billede af, at vi ikke fører en stram udlændingepolitik, jo bare, når man ser på tallene, er forkert. Alene når man ser på folk, der har ulovligt ophold i Danmark, så satte vi sidste år, i 2025, hver uge i gennemsnit 50 mennesker på et fly ud af Danmark.

Kl. 08:59

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 09:00

Ulrik Knudsen (DD):

I Danmarksdemokraterne mener vi, at vi skal have den her screeningsmodel på plads, før vi tildeler yderligere statsborgerskaber. Kan ordføreren ikke bekræfte over for mig, at hvis vi venter f.eks. 1 år eller ½ år, inden der bliver tildelt de her statsborgerskaber, så er det jo ikke sådan, at de borgere bliver smidt ud af Danmark? Så hvad er konsekvensen egentlig? Hvad er problemet egentlig i, at de skal vente 6 eller 12 måneder yderligere?

Kl. 09:00

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 09:00

Rasmus Stoklund (S):

Jeg kunne bedre tage kritikken fra Danmarksdemokraterne alvorligt, hvis ikke vi havde været i gang med at rydde op efter Danmarksdemokraterne i så mange år. Sidst nogle fra Danmarksdemokraterne – der var man så en del af et andet parti – havde regeringsansvaret, var det en langt lempeligere indfødsretspolitik, der blev ført, og en langt lempeligere udlændingepolitik, der blev ført, end der gør i dag.

Man prøver så at få det til at lyde, som om det er os, der har åbnet sluserne, når mange af dem, der i dag volder os problemer, er nogle, der er kommet ind på Danmarksdemokraternes vagt. Ekstra Bladet afdækkede jo forleden, at det var fru Inger Støjberg, der gav en person, som har vakt stor furor – det er nok ikke nødvendigvis i forhold til kriminalitet, men ikke desto mindre har han vakt stor furor på de sociale medier med sine udtalelser om Danmark – opholdstilladelse.

Kl. 09:01

Formanden (Henrik Frandsen):

Den næste spørger er fru Marie Bjerre, Venstre. Jeg skal sige, at fru Marie Bjerre er den sidste, der når at få en kort bemærkning i den her omgang.

Kl. 09:01

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Jeg vil gerne følge op på spørgsmålet fra min kollega hr. Ulrik Knudsen, der netop refererer til, at Socialdemokratiet tidligere har sagt, at det var afgørende med sådan en screeningsmodel, inden man stemte for yderligere statsborgerskaber. Siden hen er der blevet påvist fejl i Kriminalregisteret, og en enig blå blok og Venstre mener, at man derfor bør sætte tildelingen af statsborgerskaber på pause. Det kan jeg så forstå at Socialdemokratiet også tidligere har syntes, men det synes man så ikke længere. Er det, fordi Socialdemokratiet er blevet presset til det internt i regeringen, eller synes man rent faktisk, at det er fornuftigt nu at give statsborgerskab til yderligere 2.000?

Kl. 09:01

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 09:01

Kl. 09:04

Rasmus Stoklund (S):

Jeg skal bare forstå det: Er det tyskere, kinesere, amerikanere, polakker eller tyrkere på det her lovforslag, som fru Marie Bjerre synes det er så forfærdeligt får statsborgerskab, når de har levet op til nogle meget stramme regler og bliver tjekket dobbelt for kriminalitet og for beskæftigelseskrav, og når de nu én gang af Venstre er blevet ønsket tillykke med deres nye statsborgerskab her fra Folketingets talerstol?

Vi forfølger det, vi hele tiden har sagt, nemlig at så snart ekspertgruppen afrapporterer, går vi i gang med at se på, hvordan man kan bygge sådan en screeningsmodel, og vi håber, at nogle partier i blå blok vil være med til at lave en ny indfødsretsaftale, hvor vi kan få strammet reglerne yderligere og også mere generelt. Her håber jeg, at man også i blå blok vil hjælpe med at tænke kreativt og finde ud af, hvordan vi gør det her på en klog måde, så vi sikrer, at dem, der får statsborgerskab i Danmark, ikke er nogle, der ønsker at lave Danmark grundlæggende om. Statsborgerskab er ikke bare et opholdsgrundlag. Det er det, der er med til at konstituere os som nation, og derfor er det så vigtigt.

Kl. 09:02

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 09:02

Marie Bjerre (V):

Ordføreren ved udmærket godt, at der er fejl i Kriminalregisteret, og at der meget vel kan være folk på den her liste, som har begået kriminalitet. Derfor har Socialdemokratiet også tidligere udtalt, at der bør være en screeningsmodel, og at det faktisk skulle være afgørende.

I et af sine tidligere svar opfordrer ordføreren så til, at Folketingets partier da kan kigge listen igennem og komme med input til, hvem der skal pilles af. Skal jeg forstå det sådan, at man deponerer det hos resten af Folketinget, eller vil Socialdemokratiet og regeringen rent faktisk kigge den her liste igennem og se på, om der ikke er nogen, der burde pilles af?

Kl. 09:03

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 09:03

Rasmus Stoklund (S):

I sidste valgperiode stemte fru Marie Bjerre og mange andre blå politikere jo for, at en masse mennesker fik statsborgerskab. De blev tjekket for kriminalitet én gang. De mennesker, vi taler om her, og som Venstre allerede har ønsket tillykke med statsborgerskabet én gang, bliver tjekket to gange.

Vi arbejder videre med, hvordan man kan bygge en screeningsmodel, når vi får ekspertgruppens anbefalinger. Det synes jeg er en meget god idé. Og så synes jeg i øvrigt også, at reglerne skal strammes yderligere, og der håber jeg så, at der er nogle fra blå blok, der vil byde sig konstruktivt til.

Kl. 09:03

Formanden (Henrik Frandsen):

Vi siger tak til ordføreren. Vi når ikke flere spillere i denne omgang, og vi giver ordet videre til den næste ordfører i rækken, hr. Sigurd Agersnap, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

(Ordfører)**Sigurd Agersnap (SF):**

Tak for ordet, formand. I dag har vi åbningsdebat i Folketinget, og det bliver snart lidt svært at forstå, hvad det med åbning helt betyder. Af et lukket Folketing at være har der altså været ret meget gang i den, og jeg tror, det er på tide at få gjort op med myten om, at første dag i arbejdstøjet som politiker ligger omkring efterårsferien.

Det synes jeg nogle af de sidste mange måneders skelsættende begivenheder viser, og den 3. september var en af de skelsættende dage. Nogle af de yngre medarbejdere i SF havde oppe på mellem-etagen skrevet, som var det en måltavle: naturen, drikkevandet, havet 1-forurening, pesticider, døde fisk 0. Afstemningen om landbrugets fortsatte mulighed for at forurene vores landskab, vores fælles drikkevand og vores bække, søer, fjorde og hav var skelsættende den torsdag. Vi gik lidt rundt og smilede over måltavlen, men i virkeligheden er stillingen en anden. Naturen, drikkevandet og havets resultat den 3. september var blot en beskeden reducere, for i årtier har dansk landbrug haft en særstatus. Krav blev altid i elleve time erstattet af frivillighed, og hensynet til vores fælles blev som kvælstoffer vasket ud i vores drikkevand, i vores vandløb og i havet i årtier. Sandheden er jo, at frivillighed, særstatus, dispensationer, EU og statsstøtte igennem årene har sat sig på den måltavle. Det har stået både 5-0, 10-0 og 15-0 til landbruget, og nu står det måske 15-1. Massiv lobbyisme og fejlige politikere har friholdt de konventionelle landbrug fra de vilkår, der gælder andre erhverv.

Jeg må ærligt sige, at jeg tror, at den lobbyisme, som landbruget har dyrket i årtier, ikke alene har nået en stopklods, men også har været en kæmpe bjørnetjeneste for det konventionelle landbrug. Man er blevet lullet ind i en falsk forestilling om, at det ville blive ved med at gå, som det altid har gået. Den 3. september sagde vi som samfund og som Folketing stop, ikke mere, det stopper her, nu må det konventionelle landbrug omsider omstille sig. Det er ikke et varsel om landbrugets forsvinden, og det er bestemt ikke hensigten, for vi fejrer ikke, når livsværk lukker, men det er en reducere, som skal bringe lidt mere balance på måltavlen og i vores natur. Det drejer sig om, at vi vil have vand, man kan drikke, fjorde uden fedtemøg og et hav, hvor fisk og dyreliv kan boltre sig. Det er ærligt talt på høje tid.

Et par dage efter godskningslovens vedtagelse skete der noget andet skelsættende. Vi fik en ny PISA-rapport. Tilstanden i vores skoler er cirka lige så ringe som den natur, det drikkevand og de fjorde, som det konventionelle landbrug har ladet stå til over for. Meget kan vi beskyldes dele af landbruget for, og dele af landbruget vil nok også hævde, at vi på venstrefløj konsekvent formår at give landbruget skylden for alt, og det er lige fra dårlig ånde til vigende hårgrenser, men vi kan ikke bebrejde dem tilstanden i vores skoler. Den må vi tage på os herinde i dette Folketing. Sidste gang vi fik en dårlig PISA-test, var i 2012. Med den nye rapport i hånden fremstår 2012 jo som de gode gamle dage og den rene idyl. Men dengang gik man decideret i panik. Man gjorde skoledagen længere, alt handlede om, at børnene skulle være dygtigere og hurtigere. Det var dengang lidt som de olympiske leges motto – hurtigere, højere, stærkere. Og hvad fik vi? En skole med masser af test og karakterer, men færre glade børn og mindre læring og med lavere motivation.

I 2021 kom der en tilføjelse til de olympiske leges motto, så det kom til at hedde: hurtigere, højere stærkere – sammen. Det gjorde man for at understrege værdien af solidaritet, kammeratskab, sportsånd, fællesskab, og at sport ikke kun handler om at løbe hurtigt, hoppe højest eller være stærkest, men faktisk om at gøre det sammen, om at skabe fællesskaber. Og den tilføjelse var det, man glemte herinde, for læring er ikke bare noget, man kan terpe sig til. Som der stod på min gamle folkeskole og vist også en hel del andre danske folkeskoler: Et godt sted at være er et godt sted at lære. Den politiske

reaktion på PISA-testen dengang løftede hverken trivslen eller det faglige niveau. Man lavede en reform hen over hovedet på alle dem, som har skolen tættest på hver eneste dag, men vi glemte det der »sammen«. For i skolen skal man ikke kun lære at række hånden op, man skal også lære at række hånden ud – at række hånden ud til en kammerat, som har brug for hjælp i en periode, række hånden ud til fællesskabet, række hånden ud, så man er noget for andre, og så man får den base af tryk, trivsel og sammenhold, der baner vejen for læring. Så denne gang gør vi det rigtige med en trepart med alle de afgørende aktører på skoleområdet, med lærerne, pædagogerne, forældrene og børnene, så vi nu skal være sammen om skolen.

Kl. 09:09

I det hele taget er det tid til, at vi rykker tættere sammen. Det er tid til, at vi faktisk prøver noget nyt i dansk politik, giver en hjælpende hånd til dem, som har mindst, at vi sørger for at hjælpe dem, som i alt for mange år har oplevet, at skattelettelser primært er gået til toppen. Næste år vil op imod 500.000 få gratis tandlæge, næste år vil de fattigste folkepensionister få 1.000 kr. ekstra om måneden, næste år vil dem på tidlig pension få 3.000 kr. mere om måneden. Det vil kunne mærkes. Det er en bedre økonomi for dem, som har mindst. Samtidig afsættes der penge til huslejestøtte for dem, som har mindst, og hvor nogle ellers risikerer at ende i hjemløshed. Kollektiv transport bliver gratis for flere. Og nå ja, vi vil halvere momsen på mad og helt fjerne den på frugt og grønt, for det giver mest til dem, som har mindst. Som fru Mona Juul sagde: Tillykke til Danmark, det hele bliver gratis. Det er nok lige at tage munden for fuld, det er jo ikke det hele, som bliver fritaget for direkte brugerbetaling, som man på højrefløjen nok gerne ville have det blev kaldt, men vi udvider velfærdssamfundet. Vi gør op med, at det er gratis at brække benet, men meget dyrt at knække tanden, og vi gør op med, at det altid kun er dem i toppen, som skal kunne mærke, at det går godt i dansk økonomi. Vi bliver faktisk både hurtigere, højere og stærkere, når vi rykker sammen i samfundet og deler vores økonomiske fremskridt med hinanden. Det er både rimeligt og retfærdigt.

Jeg har også behov for at adressere den sikkerheds- og geopolitiske situation i den her tale og den tid, vi er i. Kongeriget og rigsfællesskabet har været under et kæmpe pres, og den nye alvor har kunnet mærkes helt ind i stuerne, både her, men særlig i Grønland. I rigsfællesskabet er vi rykket sammen, det er vi også her i salen. Vi har styrket vores samarbejde, vores tillid og understreget forbundetheden mellem Grønland og Danmark, men det kan undre mig, at man skal høre kritik af Grønlandsaftalen for at være udtryk for underdanighed og underkastelse fra nogle af de samme, som gladelig, da krisen om Grønland var mest tilspidset, rejste til Mar-a-Lago.

Jeg vil godt rejse en advarsel. Mens mange af os rykker sammen, er der også folk, som er i gang med at splitte os. Vi ser bekymrende ting, ikke mindst på sociale medier. Kommentarspor fyldes på minutter med noget, der ligner en talelinje fra den russiske ambassade, konspirationsteorier, grinesmileys som reaktion på dybt alvorlige spørgsmål om alt fra ukrainske lidelser til FE's seneste trusselsvurdering. Eksemplerne er mange. Vi lever i et af verdens stærkeste, frieste og mest frisisjede og mest lige demokratier og samfund, men det samfund forsvarer ikke sig selv. Alle både kan rokkes så meget, at de tipper, og misinformation kan destabilisere ethvert demokrati. Det påhviler os alle at sige fra, når vi møder det, også når det er politikere eller partier, der er afsendere. Er man i tvivl om, hvor det kan ende, kan man kaste et blik på USA eller på AfD's fremmarch i Tyskland. Vores opgave her i salen er at forsvare Danmark og sikre et Danmark, som fortsat er værd at forsvare.

I dag er det min første omgang som politisk ordfører til en åbningsdebat. Lige om lidt kommer en del af det ærede Folketing efter mig med alt, hvad I har, og sådan skal det være. Og i dag

skal jeg ikke bare stå på mål for SF, men også for den regering, SF er en del af. Fik jeg nævnt, at SF er i regering for anden gang? Mange snakker om den svære toer, men hvis etteren ikke var en udpræget succes, kommer succesen nogle gange med toeren. F.eks. var der ikke mange, der lagde mærke til Nephews første plade, men deres toer ryddede bordet, som nogle af os vil huske. Hvem husker Traf-O-Data? Nej, vel. Det var Bill Gates' første firma inden Microsoft. Og Rasmus Seebach havde en mindre succesfuldt karriere som rapper under navnet G-Bach, inden han blev hele Danmarks Ralle.

Så jeg er fuld af fortrosthed på den her regerings vegne og på SF's. Selv om vi ikke kan tage æren for alle regeringens tiltag, har vi og bliver ved med at sætte solide røde-grønne aftryk og trække Danmark imod et stærkere fællesskab. Jeg er fuld af optimisme, og så må vi se, om jeg også er det, når I er færdige med mig om 45 minutter. Tak for ordet.

Kl. 09:13

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er en hel række spillere, der har meldt sig ind. Den første, der får ordet, er fru Stephanie Lose fra Venstre. Værsgo.

Kl. 09:13

Stephanie Lose (V):

Tak for det, og tak til ordføreren for en fin første tale som politisk ordfører til en åbningsdebat. Så kan du få fornøjelsen af mit første spørgsmål.

Jeg vil gerne kvittere for SF's fokus på vores skoler. Jeg ved, det ligger jer på sinde, og jeg kan forstå, at regeringen vil sætte ind over for skolelukninger i den finanslov, som Folketinget ikke har fået privilegiet af at se forud for debatten i dag.

Der er ikke noget som en god pulje, må man forstå, til at løse problemerne: 500 mio. kr. frem mod 2030, siger ordførerens partileder i ét medie; 200 mio. kr. i 2027, siger hele fire ministre i et andet medie. Og lidt hurtig hovedregning tilsiger så, at de penge rækker i 2½ år. Er det i virkeligheden bare en pulje, der lyder smart, og som bare handler om en kort udsættelse, inden kommunerne så er slået tilbage til start igen?

Kl. 09:14

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 09:14

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg ved jo, at fru Stephanie Lose er god til hovedregning, men jeg tror ikke helt, at regnestykket passer på den måde. Nej, det er ikke en smart pulje. Det er vigtigt, at vi understøtter, at der er skoler i hele landet, altså at vi sørger for, at nogle af de kommuner ude i landdistrikterne, hvor man ellers er presset på velfærden og måske står til at skulle lukke en skole, stadig væk har mulighed for at have en skole.

Nogle steder vil pengene kunne bruges på at hjælpe en skole, som ellers var ude eller lukningstruet; andre steder vil pengene selvfølgelig kunne bruges på at udvikle det skolevæsen, man har, så vi også i fremtiden kan have landdistrikter og små landsbyskoler.

For når velfærdssamfundet trækker sig fra lokalområdet, risikerer vi jo, at det lokalområde dør. Derfor er vi nødt til at lave en fælles indsats, og det oplever jeg egentlig at vi er ret enige om i Folketinget, altså om at understøtte, at velfærdssamfundet også er der lokalt – også skolerne.

Kl. 09:15

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Stephanie Lose (V):

Nu kan jeg forstå, at SF er optaget af, at det skal være en succesfuld toer. Så der kunne jo appelleres til, at man ikke som opfølgning på de problemer, der er i skolen, kaster sig ud i nogle nye løsninger, der består af midlertidige puljer, og i stedet rent faktisk sætter fundamentalt ind.

Vi har fra Venstres side foreslået en tillidsskole, der skal give mere ro og tryghed i klasserne og sætte ind over for fejlslagen inklusion. Allerede nu kan vi se, at regeringen har gang i hele tre forskellige puljer på næste års finanslov til at løse problemerne i skolen.

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.**Sigurd Agersnap (SF):**

Ej, men vi sætter helt grundlæggende ind i forhold til folkeskolen. Altså, i regeringsgrundlaget er der et historisk løft af folkeskolen og børneområdet med 5 mia. kr. Der er også penge til folkeskolen helt generelt i finansloven, fordi det er en samfundsberende institution, og det er vigtigt, at vores folkeskole lykkes.

Jeg var glad for at se i valgkampen, at næsten alle partier var ude med et folkeskoleudspil og gerne ville investere i skolen. Sådan har det bestemt ikke altid været, og nogle gange har det på venstrefløjen da føltes en lille smule ensomt at kæmpe for flere penge til skolen, for det er det, der skal til.

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.**Anders Vistisen (DF):**

Jeg vil da gerne takke ordføreren for et modigt element i talen, nemlig at han vil tage hele regeringsførelsen på sig. Og derfor vil jeg gerne spørge, hvorfor vi behøver at se til Tyskland eller USA for at se på misinformation. Vi har en udlændingeminister her i salen, der før har været fyret for at tale usandt til Folketinget. Nu skulle Dansk Folkeparti spørge ham fire gange, og udvalget spørge ham en ekstra gang, før han kunne svare sandt. Vi har en situation, hvor forsvarsministeren kritiserer journalister fra de etablerede medier for at stille kritiske spørgsmål, og en statsminister, der siger: Vi behøver ikke at føre bevis for vores påstande. Det sker, på trods af at vi har set en ageren i Nord Stream-sagen, hvor man ikke rigtig har kunnet bakke det op med fakta efterfølgende, og her for nylig har den regering, SF nu er en del af, sagt, at dronehændelsen var et 9/11-øjeblik – for så efterfølgende nu at give en redegørelse, hvor man ikke kan påpege en eneste drone.

Mener ordføreren, at regeringen har et problem i forhold til at informere offentligheden åbent og ærligt og undgå at sprede misinformation i samfundet?

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.**Sigurd Agersnap (SF):**

Jeg mener, at man forstår min tale dårligt, hvis man mener, at jeg siger, at man skal kigge til USA eller Tyskland. Pointen er, at der også er udfordringer herhjemme. Og det, der er den helt store udfordring, er, at der bliver sået tvivl om alt, og at der bliver sået en grundlæg-

Kl. 09:15

gende mistillid også til vores myndigheder. Der er simpelt hen ting, der er mere rigtige end andre. Og når Dansk Folkeparti gentagne gange turnerer med det budskab, at den store misinformationskilde kommer fra vores myndigheder, så sår man altså grundlæggende tvivl om det, der er den fælles samtale i det her samfund. Man er nødt til at kunne stole på de danske myndigheder, ikke mindst i den tid, vi er i.

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Frandsen):

Ønsker spørgeren et opfølgende spørgsmål? Ja. Værsgo.

Kl. 09:18

Kl. 09:15

Anders Vistisen (DF):

Jeg kan ikke komme på et eneste tidspunkt, hvor Dansk Folkeparti har rejst tvivl i forhold til danske myndigheder, men jeg kan komme på et meget nyligt eksempel på, at forsvarsministeren har tilsvinet den danske presse for at stille kritiske spørgsmål til regeringens information.

Men når man gerne stiller sig frem i starten af en krise på ministerniveau og bagefter skubber danske embedsmænd foran sig, når det viser sig, at man har et kommunikationsproblem, er det så ansvarlig kommunikation? Er det det, den her regering gerne vil kendetegnes ved? Er det det, der skaber tillid til myndighederne, altså at man ikke vil tage ansvaret, når man har taget fejl?

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 09:18

Kl. 09:16

Sigurd Agersnap (SF):

I en tid, hvor der er hybride angreb på Europa, er man nødt til at stå vagt om det, der er fælles, og at vi kan stole på vores myndigheder. Og selvfølgelig skal politikere stille op og svare på spørgsmål. Det er ikke alt, hverken myndigheder eller politikere kan sige offentligt om den situation, vi er i. Men man er nødt til i det her Ting at stå sammen om, at vi kan stole på vores embedsapparat og vores myndigheder.

Kl. 09:19

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance.

Kl. 09:19

Alex Vanopslagh (LA):

Tak, og tillykke til hr. Sigurd Agersnap med debuten som politisk ordfører på den her talerstol. Det er stort. Jeg håber, at ordføreren også nyder de kommende minutter. (*Munterhed*). Altså, jeg taler ikke kun om mit spørgsmål, men alle spørgsmål.

Det, jeg gerne vil spørge ind til, er i forhold til velfærd og skattelettelser. Vi har hørt igen og igen fra SF, at det er velfærd eller skattelettelser. Der var en stor modstand mod SVM-regeringens skattelettelser, fordi det betød mindre velfærd. Nu er SF så med i det, vi må forstå bliver den succesfulde toer, altså med i en regering, der igen, ligesom sidst, sænker selskabsskatten, aktieavancebeskatningen og andre ting. Kommer selskabsskattelettelserne til at betyde, at vores velfærdssamfund bliver dårligere, sådan som SF plejer at hævde, når de er i opposition?

Kl. 09:20

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 09:20

Sigurd Agersnap (SF):

Nej, det, vi siger meget tydeligt, både når vi er i regering og opposition, er, at penge kun kan bruges én gang. Og de penge, der bliver brugt på skattelettelser, kan selvfølgelig ikke bruges på at styrke vores velfærdssamfund. Når vi er med i en regering, har vi jo måttet bøje os mod hinanden. Der er ting, der er SF-politik; jeg nævnte bl.a. en stor investering i folkeskolen. Det er klokkeklart noget, der er helt centralt for os. Der er andre partier, der har været optaget af, at der også var skattelettelser, bl.a. selskabsskatten. Der har vi bøjet os mod hinanden. Men vi synes, det samlede kompromis i regeringsgrundlaget er rigtig stærkt og rigtig godt; det trækker Danmark i den rigtige retning. Vi får en mere hastig grøn omstilling, vi får investeret massivt i vores velfærdssamfund, og vi får også øget ligheden. For der er også forskel på skattelettelser; der er nogle, bl.a. at sænke momsen, der kan øge ligheden i samfundet, og der er andre, der øger uligheden. Men det samlede regeringsgrundlag synes vi er rigtig godt.

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 09:20

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg håber, at journalisterne heroppe er vågne og noterer ned. For det, vi hører fra SF, er, at man godt både kan sænke skatten og samtidig – for at bruge jeres terminologi – investere i velfærdssamfundet. De to ting er ikke hinandens modsætninger, i og med at der jo er mere end én krone, man kan bruge. Så husk det, kære journalister, når SF engang igen kommer i opposition – forhåbentlig allerede efter næste valg. For når en borgerlig regering så både øger det offentlige forbrug, men også bruger nogle penge på at sænke skatten, ja, så kan vi jo forvente, at SF ikke vil køre den der klagesang om, at så er velfærdssamfundet ved at bryde sammen. For man kan jo faktisk godt begge dele på én gang.

Kl. 09:21

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 09:21

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg tror, man må vedkende sig, at politik er en prioritering. Altså, vi har ikke ubegrænsede midler, og selvfølgelig må vi prioritere, hvor vi vil bruge pengene henne. Og det er der, vi i SF altid har sagt: Vi synes, at der, hvor pengene er bedst brugt, er i vores velfærdssamfund. Der er jo mange mennesker, der er blevet rigere i det her samfund. Så afleverer de deres børn i en vuggestue eller en børnehave i nedslidte, gamle rammer og med for langt mellem pædagogerne. Der synes vi det er vigtigere at sætte ind i stedet for at give flere skattelettelser derhjemtil, altså sætte ind, så der er flere pædagoger nede i vuggestuen og børnehaven. Politik er jo en prioritering.

Kl. 09:22

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 09:22

Mona Juul (KF):

Tak for det, og tak til ordføreren. Det er altid dejligt at høre ordføreren holde tale hernede. Nu har jeg jo hørt mange ordførertaler igennem tiden.

Der er et sted, hvor vi er enige i, at der skal investeres. Det kan godt være, at vi finder pengene lidt anderledes, end SF gør, men det er den danske folkeskole. For os er det stærk familiepolitik, og den læsning af PISA, vi så senest, med en nedgang på alle de faglige områder, men også på børnenes nysgerrighed, var virkelig, virkelig trist læsning. Så det skal vi have gjort noget ved, og det kommer vi også til at gøre alt, hvad vi kan for. Der er mange ting, der skal på banen i forbindelse med en ny folkeskole. Men det sker jo, samtidig med at I i regeringen har valgt, at 10. klasse skal afvikles, og det forstår jeg simpelt hen ikke. For vi står med en situation, hvor der er masser af elever, der i særdeleshed nu har brug for det ekstra skoleår. Hvorfor vil SF ikke kæmpe den kamp?

Kl. 09:23

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 09:23

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg er først og fremmest glad for, at vi har den fælles erkendelse om, at der skal sættes ind for folkeskolen, for det er en grundpille i vores samfund. Vi er ret glade for den aftale, der er om nye erhvervsgymnasier, for man sørger for, at der er et gymnasialt tilbud til flere unge, og det kan ligge i hele landet. Den udfordring, vi har, er, at når der kommer mindre ungdomsårgange, vil vi ellers se en meget stor centralisering væk fra landdistrikterne af uddannelsestilbud. Der er man nødt til at gøre noget andet. Det, vi så også har kæmpet for, er, at det første år på erhvervsgymnasiet kan være et år, hvor man har mulighed for at skifte om bagefter, og at der fortsat vil være mulighed for, at de 10.-klasselærere og mange af de erfaringer, man har fra 10. klasse, kommer med ind på erhvervsgymnasierne. For jeg er enig med fru Mona Juul i, at vi skal ikke forvente af de unge, at de altid vælger rigtigt i første omgang, og at man hele tiden skal sætte tempoet op. Det skal man bestemt ikke, men det mener jeg også erhvervsgymnasiet kan løse.

Kl. 09:24

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 09:24

Mona Juul (KF):

Det er jeg simpelt hen uenig i, og jeg forstår det heller ikke, for både Radikale og SF kæmpede jo for at bevare 10.-klasserne. Så der er sket et eller andet skift i argumenterne, som jeg faktisk ikke helt forstår. Det er det ene, jeg gerne vil spørge til.

Det andet er, at i dag kommer det jo stadig væk til at være muligt at komme på en efterskole og tage en 10. klasse, men jo ikke, hvor man kan få lov til at forbedre sine karakterer, f.eks. sine standpunktskarakterer. Det vil sige, at det er kun de familier, der har råd til at sende et barn på efterskole, der kan give det her ekstra år. Hvordan kan det overhovedet hænge sammen med SF-politik, når ordføreren lige har stået og sagt, at der er forskellige måder at finde finansieringen på, og at nogle af os vil have brugerbetaling, hvilket jo overhovedet ikke passer? Men vi er selvfølgelig opmærksomme på, at gratis er der ikke noget der er.

Kl. 09:24

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 09:24

Sigurd Agersnap (SF):

Vi fik jo faktisk med i aftalen, at man satte et ret stort beløb af for at sænke brugerbetalingen på efterskole, og at man også fik givet

flere fripladser. For det er afgørende for os, at flere får mulighed for at tage det år på efterskole. 10. klasse kunne med faldende ungdomsårgange og et nyt erhvervsgymnasium måske godt have overlevet nogle steder i landet, men bestemt ikke alle steder. Og det, vi kæmpede for, var at sige, at de steder, hvor der er et elevgrundlag, synes vi godt de to kan leve parallelt. Men der vil være mange steder, hvor man skal samle det på et erhvervsgymnasium, ellers kommer der ikke til at være uddannelse de steder i fremtiden.

Kl. 09:25

Formanden (Henrik Frandsen):

Fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 09:25

Victoria Velasquez (EL):

Tusind, tusind tak for talen, og en endnu større og kæmpe tak for det samarbejde, som vi har i hverdagen, men også under forhandlingerne. Det betyder virkelig, virkelig meget. Det gør det selvfølgelig rent personligt, men jo også helt konkret for de mennesker, som det handler om, de mennesker, som vi kæmper for, nemlig børnene, men jo også udsatte, arbejderklassen og rigtig, rigtig mange andre. Så bare en kæmpe tak for det.

En bedre økonomi for dem, som har mindst, sagde ordføreren i sin fremragende tale. Jeg kunne faktisk godt tænke mig at kredse om det i mit spørgsmål. For når man lytter til den ene side af salen, kan der godt blive tegnet et billede af en skattereform, som ikke giver mest til dem, som har mindst. Det er jo fuldstændig forkert. Så derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvad er det faktisk for en reform af skatten, vi laver? Hvad er det faktisk, det kommer til at have af betydning for nogen af dem, som har mindst i vores samfund?

Kl. 09:26

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 09:26

Sigurd Agersnap (SF):

Først og fremmest også mange gange tak til fru Victoria Velasquez for samarbejdet. Det er mange gode idéer og mange gode input, der også kommer derfra. Jeg føler, vi har en god dialog.

Man kunne jo høre fra Venstre før, at man ligesom kun tog den ene side af regnestykket og sagde: Når man fastfryser nogle grænser i indkomstskattesystemet, hvad betyder det så for den enlige arbejder? Der må vi herinde i salen lige kunne magte at have begge sider af regnestykket med. Altså, når man sænker momsen for 17,5 mia. kr. og man samtidig fastfryser nogle indkomstgrænser i skattesystemet, vil det for den enlige arbejder betyde, at man får ca. 1.200 kr. ekstra. Det er betydeligt, og det hjælper dem, der har mindst, mest, for det er der, man bruger den største del af sit budget på fødevarer. Så det er en skattelettelse, som gavner dem, der har mindst, mest, og som øger ligheden i det her samfund, og det er vi rigtig glade for. Jeg synes, det bliver et forkert billede, når man kun tager den ene side af regnestykket; så går det ikke op.

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 09:27

Victoria Velasquez (EL):

Jeg er fuldstændig enig, og det er jo også derfor, at det her har været noget, der var helt afgørende, også i de afsluttende forhandlinger, altså at vi fik det her på plads, fordi vi faktisk nu kommer til at få en økonomisk politik, der kommer til at øge ligheden i vores samfund.

Der er jo noget, man helt konkret kan mærke, nemlig halveringen af skat på mad og nulskat på frugt og grønt, men der er også noget andet, der kommer til at gøre en stor forskel. Hvilke af de ting, vi skal gøre på boligområdet, ser ordføreren allermest frem til?

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 09:27

Sigurd Agersnap (SF):

Vi har jo et boligmarked, som er en kæmpe drivkraft bag uligheden i det her samfund, og hvor priserne især i hovedstadsområdet er stukket helt af. Altså, ejede man en lejlighed på 80 m² i København sidste år, tjente man ca. 100.000 kr. om måneden bare på det. Det kan vi jo ikke se stiltiende til. Så at sætte gang i det almene boligbyggeri er helt afgørende. Jeg mener også, det er afgørende at kigge på tjenesteboliger. Engang accepterede man, at det ikke er sikkert, at markedet kan løse boligbehovet for alle mennesker i hele landet. Der kan være nogle landdistrikter, hvor man har brug for en lærerbolig. Det kan også være, at man i byerne har brug for billige boliger for bl.a. velfærdsmedarbejdere.

Kl. 09:28

Formanden (Henrik Frandsen):

Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 09:28

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. Noget af det, som jeg har bemærket ved SF igennem en del år, er jo, hvor stærkt I står på skoleområdet, men jeg synes, at der mangler rigtig mange klare svar, ikke kun fra SF, men fra hele regeringen i forhold til, hvad man vil gøre for at gøre op med den her fejlslagne inklusion.

Det er en fejlslagen inklusion, som æder eleverne op, og som æder børnefamilierne op, men som også æder sig ind på lærernes faglighed og lærernes trivsel. Der er lærere, der kommer i skole og ikke kan gøre det, som de er uddannet til: at undervise. Der sidder rigtig mange elever ude i klasserne, som ikke får det specialtilbud, som de har brug for, på grund af spareøvelser rundtomkring i landets kommuner.

I mellemtiden, og når vi i Danmarksdemokraterne igen og igen spørger ind til det her hos regeringen, altså hvad de vil gøre, kommer der ingen svar. Man vil forbyde Aula. Det er det svar, vi får. Helt ærligt! Hvor er SF henne på det her område?

Kl. 09:29

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 09:29

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg vil først sige, at jeg er enig med ordføreren om problemerne og i beskrivelsen af de problemer, der er i klasseværelset. Det, der ligger i regeringsgrundlaget, er jo en kæmpestor investering i skoleområdet. For vi har brug for flere lærere og flere pædagoger tættere på børnene. Det er det, der skaber bedre rammer, som flere kan være i.

Og så tror jeg, vi skal gøre op med idéen om, at enten skal man være i et specialtilbud, eller også skal man sidde i en almindelig klasse. Der vil være behov for, at man kan få støtte, også i en almindelig klasse, i forskellig og varierende grad. Det skal der sættes penge af til. Det kræver ressourcer.

Så der er ikke nogen sådan smarte, hurtige løsninger på det her, men der er jo skoler, som er lykkedes med at skabe rammer, som

er nødvendige for nogle, men gode for alle. Det vil sige: Det er lidt færre elever i klasserne, det er lidt flere lærere og pædagoger tæt på, og det er nogle fysiske rum, så man også kan trække sig i en kort periode og opleve mindre støj, hvis man er særligt sensitiv. Så der er nogle skoler, der lykkes med det i dag, og det skal vi udbrede.

Kl. 09:30

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 09:30

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg synes, at svaret bliver lidt for popsmart. Altså, man sender flere penge ud. Man kommer også med få konkrete eksempler på, hvad man så kan gøre. Men der er ikke nogen, der sætter en eller anden form for styring på det her rat og på, hvor folkeskolen er på vej hen.

Vi har PISA-undersøgelser, der viser, at folkeskolen er på katastrofekurs. Vi ved, at fejlslagen inklusion er hovedproblemet. Hvor når sætter SF sig foran det ror og peger pilen i den rigtige retning – drejer rattet i den rigtige retning – og sikrer sig, at vi får ryddet op i folkeskolen, og at de elever, som har brug for hjælp, også får det?

Kl. 09:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 09:31

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg synes, det er misforstået, hvis vi tror, at politikerne alene skal sidde bag roret på folkeskolen. Altså, det, jeg sagde i min tale, var jo, at det skal vi gøre sammen. Det er lærere og pædagoger, det er forældre, og det er politikere.

Der har været en tendens til, at vi pegede fingre ad hinanden i stedet for at sætte os sammen og løse det. Det er derfor, vi har indkaldt til de her trepartsforhandlinger – der bliver så lidt flere end tre parter – altså for at sørge for, at man der i fællesskab sætter en retning for at løse udfordringerne.

Så må jeg bare sige: Det er jo en del af løsningen at ville prioritere det økonomisk. Og det er jo en forskel, i hvert fald hvis man sammenligner det blå regeringsgrundlag med det, der så er her. Det er et meget større økonomisk løft af skolen.

Kl. 09:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Elise Sydendal for en kort bemærkning.

Kl. 09:32

Elise Sydendal (ALT):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for den fine tale. Jeg så en video her til morgen med en masse børn fra den lille landsby Østofte på Lolland, som er dybt ulykkelige over, at man nu vil lukke både deres skole og deres hal. Og det sker jo ikke, fordi landsbyen ikke fungerer, men det sker, fordi de er vokset op i en kommune, som simpelt hen ikke har råd til at opretholde en helt basal nær velfærd. Nu risikerer børnene så at skulle transportere sig op mod 30 km for at komme i skole.

Jeg vil gerne spørge SF, om vi herinde på Christiansborg ikke har et ansvar for at sikre, at børn har nogenlunde lige muligheder, uanset hvilken kommune de vokser op i. F.eks. har Folketinget afsat næsten 400 mio. kr. til en omfartsvej ved Nørreballe, samme by på Lolland, som ingen dernede, som jeg forstår det, gerne vil have. Anlægsfasen er først i 2028, så det er ikke for sent at omprioritere. Så vil SF være med til at se på den prioritering eller finde pengene på anden måde, så vi kan bevare de her afgørende institutioner, som ikke bare betyder noget for børnene, men for hele landsbyens fremtid?

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 09:32

Kl. 09:33

Sigurd Agersnap (SF):

Ja, og det er jo også derfor, vi i finansloven allerede har sat nogle penge af til at bevare lokale skoler. For det er helt afgørende for et lokalsamfunds fremtid, at det ikke er sådan, at velfærdssamfundet trækker sig derfra. Så kan man ikke opretholde et lokalsamfund i længere tid.

Jeg tror, vi er gået galt i mange år ved at sige, at vi skal køre længere på litten og vi skal effektivisere vores velfærdssamfund. Det har gjort, at man har centraliseret, man har lavet det i større enheder, og så har man ikke været villig til at betale det, det koster, at vi har et velfærdssamfund i hele landet. Og jeg ved, at ordføreren også kæmper for den balance, der skal være i det her samfund, og at vi ikke knækker over mellem land og by og lever i to helt afkoblede verdener. Og det synes jeg er en meget, meget vigtig fælles kamp.

Kl. 09:33

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Elise Sydendal for den anden korte bemærkning.

Kl. 09:33

Elise Sydendal (ALT):

Tak for svaret. Jeg er rigtig glad for, at SF også er meget optaget af landdistrikterne. Men jeg tror simpelt hen, at det er for sent. Jeg tror, at vi er knækket over. Så mit spørgsmål er egentlig ret enkelt: Er SF villig til at prioritere penge til at forhindre de her lukninger, f.eks. fra omfartsvejen ved Nørreballe, som ikke er populær lokalt? Eller hvad er jeres konkrete løsning for børnene i Østofte?

Kl. 09:34

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 09:34

Sigurd Agersnap (SF):

Vi har jo fået penge ind på finansloven til netop det her, og det har været vigtigt for SF. Hvis der er andre, der vil kæmpe samme kamp, så synes vi kun, det er godt.

Jeg vil bare sige til det med, om vi er knækket over: Vi skal også passe på ikke at tale den splittelse større op, end den er. Jeg synes, der er nogle udfordringer i vores velfærdssamfund og det velfærdstilbud, man får i hele landet. Men for det meste er vi jo på tværs af landet et sammenhængende folk, der snakker med hinanden, der kan spejle sig i hinanden, der hepper på fodboldlandsholdet og ser de fælles interesser. Så vi skal ikke tale den splittelse mere op, end den er.

Kl. 09:34

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er en kort bemærkning til hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 09:34

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. På enkelte områder bliver jeg faktisk altid sådan glad, når jeg hører, at SF er på vej i regering. Det kan måske lyde mærkeligt, men det bliver jeg. For sidste gang i 2013, da SF røg i regering, fik vi selskabsskattelettelse, så kom der topskattelettelse – fremragende politik. Så har vi en periode med SF i opposition, og så harcelerer man imod det. Nu er vi i en situation igen, hvor SF er i regering, og hvad har vi så? Selskabsskattelettelse, og der kommer også til at ske lettelse med topskatten. Det er jo dejligt. Så på den måde synes jeg

altid, at det på skatteområdet er en fordel for dansk erhvervsliv, når SF kommer i regering, for så sænker man selskabsskatten. Det kan måske sige noget om de blå partier, som, når de er ved magten, ikke får det gjort.

Men så undrer jeg mig over, hvordan SF så ændrer holdning på andre områder, f.eks. i forhold til den grønne omstilling, altså med elafgiften og registreringsafgiften på elbiler, for der står man og siger, når man ikke er i regering: Uha, vi skal ikke have registreringsafgift, vi skal have den grønne omstilling, vi skal rykke på de her ting. Men når man så kommer i regering, vil man genindføre elafgiften og registreringsafgiften på elbiler.

Kl. 09:35

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:36

Sigurd Agersnap (SF):

Nu vil jeg ikke gøre ordføreren i alt for dårligt humør, men der er jo også i regeringsgrundlaget nogle skattestigninger, som vi synes er ret vigtige. Man fjerner altså loftet over rentefradraget, så dem, der har de allerstørste boliglån, fordi de bor i de allerstørste boliger, betaler lidt mere. At man indfører en højere afgift på arv over 10 mio. kr., er også noget, vi er glade for i SF. Det er rigtigt, at der er nogle skattelettelser i det her regeringsgrundlag, som ikke er noget, som SF har kæmpet for, men vi er glade for den samlede balance. Der er nogle vigtige skattestigninger, især på ting, man tjener uden selv at levere en arbejdsindsats. Vi synes egentlig, at det er et godt princip, at det skal kunne betale sig at arbejde, ikke nødvendigvis at arve eller bare at bo det rigtige sted.

Så kan jeg også lige nå at adressere registreringsafgiften, for det er simpelt hen ikke rigtigt. SF har selvfølgelig i starten været optaget af, at elbiler var billige, men det, vi gør nu, er bare at implementere den aftale, der er lavet. Det er også godt for klimaet, hvis man spørger CONCITO, fordi man stadig afgiftsfritager de små elbiler, men man sætter nu en lille afgift på de store, og det er egentlig rimeligt.

Kl. 09:37

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Boje Mathiesen for den anden korte bemærkning.

Kl. 09:37

Lars Boje Mathiesen (BP):

Hvis man tager det samlede regeringsgrundlag, kan ordføreren måske forklare noget: Hæver man samlet set skatten, eller sænker man skatten?

Kl. 09:37

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:37

Sigurd Agersnap (SF):

Nej, det er rigtigt, der er samlet set en skattelettelser, og den er i omegnen af 2 mia. kr., som jeg husker det. Men der er jo en kæmpestor prioritering af vores velfærdssamfund, som vi synes er meget vigtig. Der er også penge, der går til dem, der har allermindst i det her samfund. Jeg nævnte 1.000 kr. til de fattigste pensionister om måneden, 3.000 kr. til dem på Arnepension, boligstøtte til unge i kollegieboliger. Så der er en masse ting, der trækker i den rigtige retning.

Kl. 09:37

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Morten Dahlin, Venstre, for en kort bemærkning.

Kl. 09:37

Morten Dahlin (V):

Tak for en god og munter tale. Der skal også lyde ros for påklædning. Det kan godt være, man er folkesocialist, men det kan godt ses, at man er opvokset i Lyngby. Jeg synes, det er smukt at se ordføreren i slips.

Ordføreren sagde noget til hr. Lars Boje Mathiesen, som jeg er meget enig i, nemlig at det skal kunne betale sig at arbejde, og at man ikke skal beskattes arbejdsindkomst mere. Derfor undrer det mig jo, at SF så har lagt en politik frem, hvor man netop gør det; hvor man siger, at alle, der tjener under 58.000 kr. om måneden, og det er trods alt de fleste danskere, fremover skal betale mere i indkomstskat, altså mere i skat for at gå på arbejde end i dag. Hvem går det særlig ud over? Det går faktisk særlig ud over de enlige forsørgere. En enlig mor med to børn bliver ramt med 3.200 kr. Det er mange penge. Men ud over pengene er det jo også principielt forkert, for hr. Sigurd Agersnap har lige stået og sagt, at det skal kunne betale sig at arbejde, og at vi skal sikre, at vi ikke beskatter arbejdskraft. Hvordan kan man så samtidig indføre en snigerskat, som særlig rammer dem med de mindste indkomster?

Kl. 09:38

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:38

Sigurd Agersnap (SF):

Det er jo en form for dødsdags at få ros for påklædning af hr. Morten Dahlin. Jeg er nødt til at møde op i sådan en SF-striksweater næste gang.

Men jeg mener, at den grundlæggende udfordring i, hvor det skal kunne betale sig at arbejde i det her samfund, er, at man kan tjene rigtig mange penge på at have penge i forvejen. Idéen om, at det er arbejdsindsatsen, som er afgørende for, hvad du kan tjene igennem livet, er ved at knække over, så det afgørende snarere er, hvor meget du arver, eller hvor tidligt du kommer ind på boligmarkedet. Det har egentlig overrasket mig, at det ikke er noget, man er mere optaget af på blå side af gangen. For hvis man går op i, at det skal kunne betale sig at arbejde, kan det jo ikke være rigtigt, at det bedre kan betale sig at eje en bolig i København end at arbejde i Thisted.

Så vil jeg bare sige, at når vi er med til at finansiere en momsletelse, er det jo, fordi det skal blive til virkelighed. Så er det, fordi vi vil halvere momsen på fødevarer og fjerne den på frugt og grønt. Det var jo noget, Venstre var enige i inden valget. Det var også noget, man skrev ind i det blå regeringsgrundlag, mens man forhandlede regering, og nu må jeg forstå, at Venstre er imod at finansiere, at man sænker momsen. Det har jeg simpelt hen svært ved at forstå.

Kl. 09:39

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Morten Dahlin har ikke trykket sig ind, men jeg tror godt, at hr. Morten Dahlin vil have en anden kort bemærkning. Ja, værsgo.

Kl. 09:39

Morten Dahlin (V):

Men en af årsagerne til, at vi synes, at regeringens økonomiske plan er dårlig, er jo finansieringen. Det er jo, fordi man faktisk går imod alt det, hr. Sigurd Agersnap står og siger nu. Man gør det jo mindre attraktivt at gå på arbejde. Man gør det mindre attraktivt at flytte sig væk fra dagpenge, flytte sig væk fra kontanthjælp og ind på arbejdsmarkedet. Man svækker jo incitamentet til at tage det arbejde. Det går ud over alle, men det går særlig ud over dem, der tjener mindst.

Kan hr. Sigurd Agersnap ikke bare fortælle, hvad det er for et signal, man sender til de enlige forsørgere, der på trods af den svære situation mange af dem står i, alligevel viser deres børn, at de står op om morgenen og går på arbejde, fordi det har en værdi i sig selv, når han og SF lige om lidt siger, at det skal de betale mere i skat for?

Kl. 09:40

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:40

Sigurd Agersnap (SF):

Man sender grundlæggende det signal, at vi har nogle af Europas højeste skatter på mad, den højeste moms på mad. Vi har også nogle af de højeste fødevarerpriser. Og når rigtig mange danskere selvfølgelig optaget af, at det rammer hårdt i deres budget, mener jeg der er en politisk opgave i at gøre noget ved det og faktisk også finansiere, at man vil gøre noget ved det. Venstre sagde det jo før valget. Man skrev et indlæg med 3F under valgkampen. Man skrev det tilmed ind i sit regeringsgrundlag efter valget, men nu, hvor det skal finansieres, vil man ikke være med til det. Altså, det er jo ikke gratis bare at give de løfter; det skal finansieres.

Kl. 09:41

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 09:41

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Jeg er nysgerrig, fordi SF jo tidligere ved flere lejligheder har krævet lempelser af dansk indfødsretslovgivning, altså reglerne for tildeling af statsborgerskab. Man har eksempelvis ønsket automatisk statsborgerskab i 18-års fødselsdagsgave. Lige så vel har Radikale Venstres klima- og energiminister, fru Samira Nawa, siddet på videooptagelser og lovet islamisten Asmaa Abdol-Hamid, at alle de stramninger, der blev lavet af indfødsretslovgivningen i sidste periode – af danskravet, af indfødsretsprøven, og hvor folk blev udelukket på grund af kriminalitet i et vist omfang – skal rulles tilbage. Jeg er med på, at ordføreren for SF selvfølgelig ikke kan svare for Radikale Venstre. Men kommer SF til at gå til indfødsretsforhandlingerne med krav om lempelser af den danske statsborgerskabslovgivning, eller er man med på, at der udelukkende skal laves stramninger i den kommende indfødsretsaftale?

Kl. 09:42

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:42

Sigurd Agersnap (SF):

SF er med på, at man kigger på, om man kan lave et ordentligt system for screening i forhold til tildeling af statsborgerskab. Det skal jo ikke være sådan et system, som var det, bl.a. ordføreren deltog i, hvor det bliver en lille smule vilkårligt, hvem der kommer ind i Indfødsretsudvalget og skal stå på mål for deres holdninger. Det mener vi ikke er en ordentlig måde at gøre det på. Men kan man lave objektive kriterier, som man vurderer det ud fra, synes vi det kan give mening at kigge på det.

Så har vi samtidig været optaget af, at de mennesker, der havnede på et lovforslag for at få statsborgerskab inden valget, og som jo levede op til alle kravene, er blevet fanget ret urimeligt i, at der blev udskrevet valg, og har stået i et meget stort limbo der, og at det forslag selvfølgelig bliver fremsat. Det står vi fuldt på mål for.

Kl. 09:42

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 09:42

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Man skal være nørd for at forstå, hvad ordføreren lige sagde. Men han afskriver, er jeg ret overbevist om, mere eller mindre en screeningsmodel som en praktisk mulig løsning. For embedsværket kan ikke sidde og foretage skønsvurderinger, og når man skal foretage vurderinger af, om noget f.eks. er en udansk værdi eller ikke er opbakning til demokratiet eller til grundlæggende danske værdier, så er det en skønsvurdering, og sådan en skønsvurdering må embedsværket ikke foretage. De eneste, der må foretage en sådan skønsvurdering jf. grundlovens § 44, er Folketinget. Dermed kommer der ikke, tror jeg, hvis det passer, hvad ordføreren siger, nogen screeningsmodel, og spørgsmålet til ordføreren var igen: Vil SF kræve lempelser af dansk indfødsretslovgivning?

Kl. 09:43

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:43

Sigurd Agersnap (SF):

Der er jo nedsat en ekspertgruppe, der skal kigge på, hvordan man kan gøre det her på en bedre måde. Vi mener ikke, at den måde, det foregik på i Indfødsretsudvalget i sidste periode, var ordentlig. Det synes vi ikke. Det blev for vilkårligt. Det blev nogle enkelte borgere, der blev peget ud og skulle op i udvalgslokalet og sidde skoleret foran et samlet udvalg. Det synes vi ikke er ordentligt. Man skal finde en ordentlig måde, og det er jo det, ekspertgruppen kigger på.

Kl. 09:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Helena Artmann Andresen til en kort bemærkning.

Kl. 09:44

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det, og tak for talen. Ordføreren sagde, at flere penge til skolen har venstrefløjen stået alene med i lang tid. Jeg kan så fortælle fra den borgerlige fløj, at vi i lang tid har stået alene om kulturkampen i folkeskolen, som er lige så vigtig som flere ressourcer. Og nej, det er ikke lige så populært at sige, at læreren skal være en autoritet, at det først og fremmest er forældrenes ansvar, at børnene kommer i skole, og at vi har et børnesyn, der kører lærerne over ude i kommunerne.

Da PISA-resultaterne kom, var det første, SF svarede, at vi skulle have bedre trivsel og flere ressourcer, men der var ikke snak om kulturkampen, som lærerne derude også synes er virkelig vigtig. Kan SF ikke se, at vi i for lang tid har prioriteret børnenes kortsigtede behov i stedet for børnenes langsigtede behov, der fører til bedre karakterdannelse, robusthed og myndiggørelse?

Kl. 09:45

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:45

Sigurd Agersnap (SF):

Det sidste vil jeg godt tænke mere over. Det synes jeg er et svært spørgsmål. Jeg er selv forælder, og man kommer jo nogle gange til at tænke en lille smule kortsigtet. Det er lidt lettere lige nu, at jeg giver dig sko på, end at du selv lærer det. Jeg tror, det ligger naturligt hos mange af os at komme til at tænke kortsigtet der.

Men jeg er ikke enig i, at vi ikke har snakket om, hvad for en skole vi skal have, og det er det, ordføreren kalder kulturkamp. Jeg er heller ikke enig i, at vi ikke er optaget af, at læreren er en autoritet i klasselokalet. Det, der bare er afgørende for os, er, hvor den autoritet kommer fra. Den autoritet kommer af gensidig respekt og jo især, at børnene og forældrene respekterer læreren. Det er ikke noget, man kan tale sig til. Det er ikke noget, man kan stramme sig til. Men det er noget, man i høj grad kan arbejde sig til, hvis man har bedre tid, hvis man kan komme tættere på børnene, og hvis der er flere lærere, man kan spejle sig i, og hvis man bakker op om hinanden. Det er derfra, autoriteten kan komme. Jeg synes nogle gange, det går galt herinde, hvor vi ligesom siger, at nu skal læreren have autoritet. Ja, men det er jo ikke det, der løser det. Det, der kan være med til at løse det, er bl.a., at der kommer flere lærere og pædagoger.

Kl. 09:46

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Helena Artmann Andresen for en kort bemærkning.

Kl. 09:46

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det svar. Jeg tror, jeg vil gå videre til noget andet, nemlig SF's højt elskede minimumsnormeringer. Der er lige kommet en undersøgelse ud fra DLO, der viser, at halvdelen af de private institutioner står til at skulle lukke i 2028, fordi de ikke kan leve op til minimumsnormeringerne. Hvad vil SF gøre ved det? Én ting er, at man ønsker minimumsnormeringer i det offentlige, men en anden er, at man også ønsker det i det private, hvor der er lange ventelister, og hvor forældrenes tilfredshed er højere end i det offentlige. Hvad vil SF gøre for at sikre, at de private ikke står til at skulle lukke? Og de ligger jo meget ude i landdistrikterne.

Kl. 09:46

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:46

Sigurd Agersnap (SF):

Vi synes, minimumsnormeringerne er et kvalitetskrav til alle vuggestuer og børnehaver, og vi kan se, at der stadig er nogle kommuner, hvor man ikke lever op til det, og vi kan også se, at der er nogle private, hvor man ikke lever op til det. For os er det et minimumskrav, ligesom klasseløftet er det i folkeskolen, og det er, fordi det er afgørende for børnenes udvikling, at der er voksne tæt på dem.

Kl. 09:47

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Storgaard med en kort bemærkning.

Kl. 09:47

Anders Storgaard (KF):

Tak til ordføreren for en god tale om vores miljø. Jeg vil gerne spørge ind til SF's klimapolitik, og om man kan regne med den. For lige nu er der over 200.000 danskere, der ikke ved, om de skal af med gasfyr. Før valget lovede SF, at det skulle være slut med opvarmning af gas i de private hjem, og i februar stod vi sammen og pressede den tidligere regering på, at vi skulle overholde det, vi lovede, nemlig ingen gasfyr efter 2035. Men når jeg kigger i regeringsgrundlaget, kan jeg bare se, at der står, at vi skal af med naturgassen. Det er jo et mål, som man kan nå, uden at et eneste gasfyr bliver udskiftet. Derfor bliver jeg nødt til at spørge ordføreren: Har SF ændret sin politik, eller hvad er der sket siden februar, ud over at SF er kommet i regering?

Kl. 09:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:48

Sigurd Agersnap (SF):

Nej, vores politik er den samme, og vi skal af med gassen. Jeg tror også, vi står foran en vinter eller måske flere vintre, hvor det at have et gasfyr bliver meget, meget dyrt. Så der skal sættes ind, og vi skal gøre en indsats, og jeg tror også, at det vil kræve noget af os herinde for at få flere væk fra gassen. Vi har med regeringsgrundlaget hævet klimaambitionerne for 2035 og sat målet op til 85, og det er klart, at en del af det selvfølgelig også er, at vi har færre gasfyr.

Kl. 09:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Storgaard med den anden korte bemærkning.

Kl. 09:48

Anders Storgaard (KF):

Men det, der rent faktisk står i regeringsgrundlaget, er, at man fortsat kan opvarme hjem bare med biogas. Og hvis jeg kigger på den betænkning, som vi lavede i fællesskab i februar, står der: Partierne mener, at det vil være et tilbageslag for det fælleseuropæiske ønske om uafhængighed af olie og gas, hvis biogas bliver prioriteret til opvarmning af danske hjem i stedet for at fortrænge fossile brændsler i svært omskiftelige sektorer herhjemme og i udlandet. Det var det, vi mente i fællesskab i februar. Mener SF stadig væk det?

Kl. 09:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:48

Sigurd Agersnap (SF):

Stadig væk, ja.

Kl. 09:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Næste korte bemærkning går til hr. Rasmus Vestergaard Madsen.

Kl. 09:49

Forhandling

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Tak for det, og tillykke til ordføreren med den første tale ved en åbningsdebat. I SF og Enhedslisten har vi jo i mange år stået skulder ved skulder om ønsket om at beskytte vores drikkevand imod gift og pesticider. Nu starter vi endelig med sgo'erne, de sårbare grundvandsdannende områder. Det handler om ca. 160.000 ha. Men virkeligheden er jo også, at der bliver dannet grundvand på ca. 95 pct. af det danske areal. Så jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren: Hvad tænker SF er næste skridt i forhold til at beskytte det danske drikkevand?

Kl. 09:49

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 09:49

Sigurd Agersnap (SF):

Det vil jeg gerne snakke mere om, også med Enhedslisten og andre gode partier herinde. Det første, vigtige skridt er jo, at vi får lavet det sprøjteforbud og vi får en aftale omkring et sprøjteforbud. Vi

kan ikke se til, mens der er fundet pesticider i over halvdelen af de drikkevandsboringer, hvor der er mål på. Det er klart, at en del af det handler om sprøjtegift. Der kommer også til at være noget, der handler om selve nitratdelen. Men de næste skridt tror jeg vi må tage i den rækkefølge, de kommer. Jeg har i hvert fald ikke løbet foran endnu.

Kl. 09:50

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Rasmus Vestergaard Madsen for den anden korte bemærkning.

Kl. 09:50

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Den samtale glæder jeg mig til. Den kan vi jo tage efterfølgende.

Jeg kunne godt tænke mig så at spørge til en anden ting, for meget tyder jo på i forbindelse med forhandlingerne om sgo'erne, at der kommer til at være nogle landmænd, som skal eksproprieres eller i hvert fald skal have så stor kompensation, at det i hvert fald kan give mening, at fællesskabet køber jorden. Vi står jo i den situation, at der er mange unge frugt- og grøntproducenter, som i dag har svært ved at få adgang til landbrugsjord, fordi den er så dyr, fordi den bliver opkøbt af udenlandske kapitalfonde og svinebaroner. Kunne ordføreren se en mulighed for, at vi kunne lave en gammel travet for os på venstrefløjen: en statslig jordbrugerfond ud fra noget af den jord, som vil komme, hvis staten skal købe det op?

Kl. 09:50

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:50

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg tror ikke, jeg tør stå og love noget. Men den udvikling, der har været på vores landbrug, hvor det er blevet stadig større bedrifter og en hel del udenlandske kapitalfonde, mener jeg ikke er god for det her samfund. Og det, vi også kan se lige nu, er, at der jo er en afkobling af en del landbrug fra dem, der bor rundt omkring landbruget. Altså, hvor det engang var et tæt samarbejde og et fælles ejerskab, så er der nu en afkobling, og det synes jeg er problematisk.

Kl. 09:51

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Karina Adsbøl for en kort bemærkning.

Kl. 09:51

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det. Jeg bliver sådan lidt nysgerrig på, hvor mange skovsnegle SF har spist for at være med i klubben. Der er en grund til, at jeg spørger. Forleden dag var vi på vej i kirke, og udenfor kunne vi så se rigtig mange unge studerende. De stod med skilte og demonstrerede. Og vi ved jo det, som TV 2's artikel også siger. Den har overskriften »Igen og igen har Pia Olsen Dyhr forsvaret SU'en – nu vil hun fjerne den for 81.000 unge hjemmeboende«. Det gør mig jo lidt nysgerrig på, hvad det er for en kovending, SF har foretaget – netop også i forhold til at SF jo hele tiden har forsvaret su'en til hjemmeboende. Hvad er det, der er sket, siden SF nu kæmper målrettet for at afskaffe den?

Kl. 09:52

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:52

Sigurd Agersnap (SF):

Det tror jeg ikke er nogen hemmelighed; man skal jo selvfølgelig finansiere sin politik. Og der har fra regeringspartierne været forskelli-

ge finansieringsforslag, som man har fundet et kompromis om. Jeg nævnte før nogle af dem, som har været vigtige for SF: det her med et loft over rentefradraget og det her med at beskatte dem, der arver allermest, højere. Det synes vi er meget rimeligt. Og så er der nogle andre ting, som jo ikke er noget, vi har bragt til bordet. Jeg synes dog også, det er en lille smule specielt at opleve kritikken i de her dage fra de blå partier af, at der er en forringelse af su'en. Når vi har kæmpet imod forringelser af su'en, har det jo oftest været forslag fra de blå partier om at fjerne det fleksible su-år eller at fjerne su'en helt på kandidatuddannelsen. Og det er jo en vigtig kamp for SF, at for dem, der er afhængige af su'en for at studere, er den der selvfølgelig fortsat fremover.

Kl. 09:53

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Karina Adsbøl for en kort bemærkning.

Kl. 09:53

Karina Adsbøl (DD):

Jeg synes jo, det er lidt hyklerisk. Det viser jo virkelig dobbeltmoralen i forhold til SF, som jo netop går til valg og kæmper for noget, og så sidder man i regering, og så vil man afskaffe den. Det handler ikke om andre partier, men det handler om SF's politik. SF har kæmpet for at bevare den, og nu sidder man i regering, og så vil man simpelt hen afskaffe su for hjemmeboende børn. Og det får mig bare til at spørge igen: Hvor mange skovsnegle har SF spist for at være med i klubben?

Kl. 09:53

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:53

Sigurd Agersnap (SF):

Det er jo ingen hemmelighed, at det ikke er alt i regeringens politik, der er SF's politik. Altså, sådan er det selvfølgelig, når man ikke har et rødt flertal i Folketinget, og når der er 10 uger med regeringsforhandlinger. Jeg kan simpelt hen ikke forestille mig, at der var nogen partier herinde, der ville kunne danne en regering og så sige: Alt er vores politik. Det her bliver lidt omvendtland. For det, SF har kæmpet imod, er jo de forringelser af su'en, som er blevet foreslået herovre, altså bl.a. på kandidat-su'en, der enten skulle være lån eller helt forsvinde. Det synes vi ville have meget store konsekvenser.

Kl. 09:54

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Louise Lourcing, Venstre, for en kort bemærkning.

Kl. 09:54

Louise Lourcing (V):

Tak. Det udtales »Lourcing«, ligesom i »lov«, altså det, vi laver herinde. Jeg vil gerne spørge videre ned ad samme boldgade. For det her handler ikke om de blå partiers politik. Det her handler om SF's troværdighed. Og er det ikke utroværdigt, at man har en partileder, der står og tordner imod en forringelse af su'en, så kommer man i regering, og så vender man 180 grader?

Kl. 09:54

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:54

Sigurd Agersnap (SF):

Nej, man skal nok ikke tage de citater ud af kontekst. Det har jo været demonstrationer, som handlede om det fleksible su-år eller netop forringelser af kandidatuddannelsen. Det var også det, jeg

prøvede at sige før. Men jeg synes egentlig, det er meget ærligt at sige heroppefra, at det selvfølgelig ikke er alt, der bare en til en er SF-politik i et regeringsgrundlag, hvor man er nødt til at bøje sig mod hinanden. Det er sådan, dansk politik fungerer, altså ved at vi faktisk indgår kompromiser, og så kan man sige, at jeg synes, at det samlede kompromis er godt. Vi får gratis kollektiv transport til unge, vi får sat ind med boligstøtte til folk i kollegieboliger, og vi får generelt hævet ligheden i det her samfund. Det synes jeg er godt.

Kl. 09:55

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Louise Lourcing for den anden korte bemærkning.

Kl. 09:55

Louise Lourcing (V):

Tak. Skal det så forstås sådan, at SF stadig væk mener, at det er forkert? Eller mener SF så nu, at det er o.k.?

Kl. 09:55

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:55

Sigurd Agersnap (SF):

Det skal jo forstås sådan, som jeg siger det, altså at SF står fuldt ud bag det kompromis, der er lavet i regeringsgrundlaget, og at det er en samlet pakke, som vi selvfølgelig arbejder for.

Kl. 09:55

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den sidste korte bemærkning går til hr. Michael Nedersøe, Dansk Folkeparti.

Kl. 09:56

Michael Nedersøe (DF):

Tak for det, og tak for talen. Et dansk statsborgerskab er ikke en menneskeret, men en gave, der bør gives i helt specielle tilfælde. Derfor er Dansk Folkeparti selvfølgelig også imod regeringens lem-fældige tilgang til uddelingen af statsborgerskaber, helt specielt i forhold til nogen fra MENAPT-landene.

Nu blev der spurgt ind til det tidligere til hr. Rasmus Stoklund, men han undlod ganske behændigt at svare. Kan ordføreren afkræfte, at der skulle være nogen med antivestlige eller antidemokratiske kræfter, kriminelle elementer, på den liste på 2.000 borgere, som man nu vil stemme igennem?

Kl. 09:56

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:56

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg sad også lidt og undrede mig over debatten før, hvor det i hvert fald på fru Inger Støjberg lød, som om der kunne være terrorister på lovforslaget. Hvis man har kendskab til terrorister, skal man jo melde det til myndighederne. Der tror jeg jeg vil afkræfte, at man skal melde det til mig eller andre. Så skal man jo melde det til politiet, for selvfølgelig skal der ikke være det.

Dem, der er på det her lovforslag, har levet op til alle krav for at få statsborgerskab. Det blev fremsat af SVM-regeringen inden et valg, og den eneste grund til, at de ikke har fået statsborgerskab, var jo, at der netop kom et valg imellem. Jeg synes, man har fanget dem i et urimeligt limbo.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Michael Nedersøe for den anden korte bemærkning.

Kl. 09:57

Kl. 09:57

Michael Nedersøe (DF):

Jeg ærgrer mig over, at ordføreren heller ikke kan svare klokkeklart ja eller nej, men kommer med en tale om, at de har været tjekket og alt muligt andet. Mohamed Abdi Kahn er en antidemokratisk person i Danmark, der – hvad skal man sige – ikke evner at have et normalt arbejde. Han lever som fleksjobber, han er imod vestlige værdier, vestlige tankegange, og alligevel vil han gerne være i Danmark. Hvis han nu var på listen, ville man så også stemme for?

Kl. 09:58

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 09:58

Sigurd Agersnap (SF):

Det er han mig bekendt ikke, så det er meget hypotetisk. Jeg har ikke nogen respekt for det, Mohamed Abdi Kahn laver, og de provokationer, han også gør. Det vil jeg bare understrege.

Så vil jeg sige, at det at have et fleksjob også er at have et rigtigt arbejde. Altså, det er helt fair at have et arbejde, som er et fleksjob.

Kl. 09:58

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er ikke flere korte bemærkninger til hr. Sigurd Agersnap. Vi siger tak. Den næste ordfører i ordførerrækken er Venstres hr. Troels Lund Poulsen. Værsgo.

Kl. 09:58

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. »De stærkeste rødder har træ'r i blæst«. Det citat stammer fra den populære højskolesang »Linedanser«, som er skrevet af Per Krøis Kjærsgaard. Og det citat rammer faktisk meget fint situationen i dansk politik netop nu, og vel for den sags skyld også situationen i mit eget parti, Venstre. Danmark har fået en ny regering, en rød regering, en regering styret af Enhedslisten. Det har vi, fordi Moderaterne valgte at gå rødt og danne en regering på baggrund af den yderste venstrefløjs stemmer. Det er ærgerligt for Danmark, særlig fordi der var en anden og langt mere ansvarlig vej at gå med en regering, der vil gøre dansk økonomi stærkere, investere i styrket velfærd og samtidig give danskerne og danske virksomheder lavere skatter og afgifter.

I Venstre vil vi skabe et Danmark med flere og bedre muligheder for alle – muligheden for, at den enkelte dansker kan forme sit eget liv, som man ønsker det. Det er også derfor, at vi ønsker os en anden regering end den, der er kommet – en regering, der vil gøre det billige at være dansker, en regering, der vil prioritere vores velfærd, vores skoler, vores sundhed og vores psykiatri, og en regering, der vil styrke Danmarks konkurrenceevne og gøre os klar til fremtiden.

Vi har i stedet fået en regering, der vil hæve skatten på arbejde. Regeringen vil jo bl.a. indføre det, man kan kalde en snigerskat. Og jeg ved godt, at regeringen siger, at det bare er en teknisk fastfrysning af nogle beløbsgrænser, men når alt kommer til alt, er det jo en skattestigning. Det er øget skat på arbejde; det er øget skat på at gøre en ekstra indsats. Regeringens skattepolitik rammer særlig alle de danskere, der ikke har de højeste lønninger. Alle, der tjener mindre end 58.000 kr. om måneden, vil med regeringens politik skulle betale mere i indkomstskat, end de gør i dag. En ganske almindelig familie skal fremover aflevere mere end 4.500 kr. ekstra om året til

statskassen. Det mindsker lysten til at gå på arbejde, og det betyder også, at ens arbejdsindsats bliver belønnet dårligere. Det mener jeg ikke er rimeligt. Jeg synes faktisk, det er decideret asocialt.

I Venstre har vi også noteret os den store debat om den danske folkeskole. Det har fyldt meget både i valgkampen og jo ikke mindst også i den debat, der har været her i løbet af den seneste måned, desværre på baggrund af nogle triste tal. Danske elevers faglige niveau er aldrig blevet målt lavere end i den seneste PISA-undersøgelse, og de nye tal står desværre ikke alene. Lad mig sige det, som det er: Det er en skandale. For hvis der er én ting, et velfærdssamfund skal kunne, så er det, at vores børn skal læse, skrive og regne.

Regeringen har ikke formået at levere nogle sammenhængende svar på, hvordan vi gør folkeskolen bedre. Indtil videre er det desværre mest tom snak. Vi må forstå, at 100 skoler, hvor eleverne klarer sig dårligst i dansk og matematik, skal understøttes. Og det er sympatisk. Men hvad med alle de 2.000 andre skoler, der er? Skal de så have lilleskolen, som Socialdemokraterne foreslog i valgkampen? Jeg ved ikke, om det forslag stadig væk er aktuelt, men jeg ved, at regeringen nu vil indføre et såkaldt totalforbud mod mobiler. Det skal så erstatte det, som var gældende: krav om mobilpolitik med forbud mod mobiltelefoner. Det var allerede aftalt.

Så har jeg også noteret mig en solomelding fra Moderaterne om at lukke Aula og erstatte det med en ny app i stedet for. Det er simpelt hen useriøst at tro, at vi løser skolens problemer ved at udvikle en ny app. For problemer er der desværre mange af: problemer med for meget uro og manglende respekt for læreren, problemer med en fejlslagen inklusion og problemer med for lave faglige kompetencer. I Venstre har vi jo i lang tid argumenteret for, at vi skulle lave det, vi kalder tillidsskolen. Vi vil investere massivt i vores skoler, så skolerne får mulighed for at have langt flere timer med tolererordning. Vi vil give skolerne langt flere ressourcer, også til at tage hånd om en inklusion, der simpelt hen har slået fejl, så man kan lave mindre hold eller særlige klasser der, hvor man har brug for det.

Kl. 10:03

Men i modsætning til regeringen vil vi *ikke* bestemme, hvordan man skal gøre det på den enkelte skole. For vi har tillid til, at man lokalt på den enkelte skole ved, hvilke løsninger der vil have størst effekt. Vi vil give lærerne, skolelederne og skolebestyrelserne bedre mulighed for at drive en god skole. Og vi skal også forvente, at de forældre, der er, også lever op til det ansvar, vi giver dem, så alle børn klædes på med de færdigheder, der er nødvendige for at klare sig i det danske samfund.

Apropos samfund må jeg også være helt ærlig at sige, at jeg er bekymret for den diskussion, der nu er omkring udlændingepolitik, med den regering, vi har. SF og Radikale Venstre er jo kommet ind på ministerkontorerne, og det kan man godt se både i regeringsgrundlaget og lovprogrammet. De er næsten rensset for nødvendige stramninger af udlændingepolitikken, og det er nu engang nødvendigt at stramme op. Vi har jo allerede hørt debatten her for kort tid siden. For Venstre er det en prioritet, at vi skal blive bedre til at udvise kriminelle udlændinge, der ikke hører hjemme i Danmark. Vi skal bekæmpe social kontrol, særlig på vores uddannelsesinstitutioner, og vi skal ikke tildele statsborgerskab til mennesker, der vil bruge det danske pas til at omstyrte vores demokrati. Og her vil jeg gerne komme med en appel til statsministeren, fordi statsministeren i 2021 sagde, at hun ønskede at indføre et betinget statsborgerskab, hvis det kunne holde sig inden for internationale konventioner – så langt, så godt.

Den model har Venstre udviklet, og det er en model, hvor man i første omgang bliver betinget statsborger i en årrække, og så har man så mulighed for at vise, at man overholder de danske love. Hvis man gør det, bliver man dansk statsborger, og det synes jeg også er meget, meget rimeligt, altså at man stiller det krav til dem, der får

det mest fornemme, man kan få, nemlig et dansk statsborgerskab. Jeg håber, at statsministeren og regeringen vil sætte handling bag ordene og støtte forslaget om, at vi får indført betinget statsborgerskab i Danmark.

Vi skal også i et samfund som det danske have bedre mulighed for at drive virksomhed. Det skal være mindre bøvet og mindre tungt. Regeringen har fremlagt en ambition om at nedbringe erhvervslivets byrder. Men hvis man ser på, hvad der så er sket, så er der ikke sket meget andet end det. Der skal nedsættes kommissioner, arbejdsgrupper og ekspertgrupper, men der er altså også brug for handling, hvis udviklingen skal vendes.

Indtil videre har regeringen udelukkende været optaget af at gøre vores skattesystem endnu mere kompliceret, og der er altså ikke brug for mere af den slags. Vi har foreslået et regelstop. Princippet er meget simpelt: en regel ind, en regel ud. Og hvis der indføres en ny regel, skal en anden regel afskaffes.

Derudover skal der selvfølgelig også luges ud i regler generelt, men allerførst skal vi have sat en prop i, så der ikke kommer flere nye regler. Det skal vi ikke kun for virksomhedernes skyld, men for vores alle sammens skyld og ikke mindst den, der vil være iværksætter.

Et af de erhverv, der har været med til at forme Danmark, er landbruget. Landbruget har ikke kun været med til at skabe velstand. Det er også en del af vores danmarkshistorie og har været med til at forme vores kultur. Værdier om hårdt arbejde, sammenhold og ansvar stammer i høj grad fra bondebevægelsen. Rundtom i verden kigger man misundeligt på den danske andelstanke, og der har vi meget at takke fødevareerhvervet for. Derfor skal der også fortsat være gode muligheder for at drive landbrug i Danmark. Vi skal være i stand til at producere gode, sunde og danske fødevarer.

Men – for der er et men – det kan ikke være på bekostning af vores miljø, på bekostning af vores natur. Der har gennem mange år ikke været gjort nok for at beskytte vores natur og vores havmiljø. Det er vi mange der bærer en del af ansvaret for. Det gælder skiftende regeringer, det gælder Venstre, og det gælder også mig selv. Og i Venstre vil vi også være med til at sikre, at vi får livet tilbage i de indre danske farvande.

Derfor er jeg også stolt af den grønne trepart, der er blevet indgået; det er en historisk omlægning af danmarkskortet. Vi står fuldt og fast ved den aftale, der er indgået, også selv om det kræver svære beslutninger, for det er ikke nogen hemmelighed, at nogle af de beslutninger er svære, ikke mindst også for det parti, jeg kommer fra. Men det gør ikke beslutningerne mindre nødvendige. Vi skal have mere natur og bedre miljøbeskyttelse, og vi skal have livet tilbage i vores fjorde, og vi skal naturligvis også i fremtiden have mulighed for at drikke rent vand fra hanen.

Derfor stemte vi også for, at landbrugets kvælstofudledninger reduceres kraftigt. Vi støtter også arbejdet med et nationalt sprøjteforbud, og vi mener bestemt også, at vi skal have nedbragt mængden af urensset spildevand, der løber direkte ud i vores havmiljø. Og vi kommer til at deltage aktivt i arbejdet for at sikre endnu bedre dyrevelfærd. Alt det skal ske på en måde, hvor vi behandler folk ordentligt og respekterer den private ejendomsret.

Lad mig slutte af med at sige, at Venstre er et gammelt parti, som står for frihed, ansvar og foretagsomhed. Det er udgangspunktet i de værdier, vi arbejder for, hvad enten man bor i Karup, Kolding eller Kastrup. Men vi ønsker også et Danmark, der tager ansvar ude i verden, som fortsætter støtten til Ukraine, som styrker oprustningen i tæt samarbejde med vores NATO-allierede, og som også udbygger samarbejdet i rigsfællesskabet. I svære tider har regeringen lavet en aftale med den grønlandske regering, som har skabt grundlaget for en ny forsvarsaftale. Det vil jeg gerne kvittere for. Tak for det.

Vi ser frem til en ny spændende politisk sæson, også når det blæser, for vi har stærke rødder i Venstre.

På den baggrund vil jeg læse et forslag til vedtagelse op på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne og Sambandsflokkurin:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark har brug for en ny politisk kurs, der styrker danskernes frihed, tryghed og økonomi. Økonomisk vækst er forudsætningen for både nødvendig oprustning og et stærkt velfærdssamfund.

Folketinget opfordrer regeringen til at føre en ansvarlig økonomisk politik, styrke erhvervslivets konkurrenceevne og lade familier beholde flere af deres egne penge, særlig i en tid med høje priser på fødevarer og generelt stigende leveomkostninger.

Regeringens arbejdsfjendtlige politik med snigerskatter og højere elpriser skal droppes.

Folketinget understreger nødvendigheden af stærkere skoler med faglighed, dannelse og ro i klasseværelserne.

Folketinget ønsker en grøn omstilling med fokus på klima, miljø og dyrevelfærd, samtidig med at vi styrker mulighederne for vækst og udvikling i landdistrikterne.

Folketinget ønsker et rigsfællesskab bygget på tillid, ligeværd og gensidig respekt.

Endelig opfordrer Folketinget regeringen til en markant stramme- re udlændingepolitik med bedre kontrol med tilstrømningen og flere hjemsendelser af udlændinge, som ikke bidrager positivt til samfundet.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 2).

Kl. 10:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Det oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Jeg minder lige om, at når formanden rejser sig op, er det, fordi ens taletid er ved at være afsluttet.

Der er en række korte bemærkninger. Den første korte bemærkning går til hr. Anders Kronborg, Socialdemokratiet.

Kl. 10:11

Anders Kronborg (S):

Tak for det, og tak for talen. Da vi gik ind i 2026, vidste vi, at vi gik ind i et valgår, og derfor var det jo selvfølgelig også meget interessant at se, hvad de politiske partier mente. Og et af de første sådan banebrydende debatindlæg, jeg i hvert fald læste med interesse, var et debatindlæg fra den 10. januar, som var skrevet af forbundsformand Henning Overgaard fra 3F og Venstres næstformand, Stephanie Lose. De skrev bl.a., og jeg citerer:

»Og vi er helt enige om, at det nu er tid til at sikre, at det kan blive billigere for danskerne at fylde indkøbskurven. Derfor må vi tage et for Danmark ekstraordinært skridt og indføre en lavere moms på alle fødevarer.«

Her synes jeg godt nok, at Venstre er blevet lidt trætte i knæene, efter der er kommet en ny regering. Så hvad er der egentlig sket, siden fru Stephanie Lose og hr. Henning Overgaard skrev debatindlægget den 10. januar? Vil Venstre ikke være med til at give danskerne lavere moms i indkøbskurven?

Kl. 10:12

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:12

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for spørgsmålet. Jeg ved ikke, hvem der er blevet træt i knæene. Jeg vil umiddelbart tro, det er hr. Anders Kronborg, som er blevet noget træt. Det, der står tilbage, er, at det, man diskuterede dengang,

var et spørgsmål om at bruge 6 mia. kr., som vi dengang sagde var fornuftigt at få undersøgt, og som den daværende regering jo også havde sat et arbejde i gang på.

Det, der står tilbage nu, er, at regeringen så vil sætte 17 mia. kr. af til hele momsspørgsmålet, hvor ingen jo ved, om det kan lade sig gøre. Derudover er det jo en situation, som vi også har diskuteret tidligere i dag, hvor der ikke er en ansvarlig finansiering til at finde de 17 mia. kr. Den måde, de 17 mia. kr. finansieres på, er jo ved at sætte skatter og afgifter markant op. Det synes Venstre er en forkert vej at gå, og derfor er der jo en politisk uenighed om, hvorvidt det forslag, der er på bordet, er klogt eller ej.

Kl. 10:13

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Kronborg for den anden korte bemærkning.

Kl. 10:13

Anders Kronborg (S):

Jeg kan bekræfte, at vi overhovedet ikke er trætte i knæene. Men jeg synes jo, at det er tankevækkende, at formanden for Danmarks Liberale Parti faktisk indirekte argumenterer for, at det er i orden at have en af verdens højeste afgifter på vores fødevarer. Det er jo en åben dør, den her regering slår ind til et parti, der i mange år har kæmpet for lavere afgifter. Hvorfor er det, Venstre ikke i stedet for er konstruktive og går ind i et lokale, har åbne arme og siger: Vi vil gerne være med til at gøre det billigere for hr. og fru Jensen at fylde indkøbskurven? Jeg forstår det ikke. Kan formanden ikke forklare det?

Kl. 10:13

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:13

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg ved ikke, om jeg har så store pædagogiske evner, at jeg er i stand til at forklare det til hr. Anders Kronborg, men jeg vil forsøge, for det kræver nok en ret stor intellektuel båndbredde at nå dertil. Men sandheden er bare, at den måde, som Socialdemokratiet og regeringen finansierer det her spørgsmål omkring moms på, jo bare er ved at brandbeskatte borgerne. Det synes jeg er en forkert vej at gå. Og det er jo ikke mindst nogle af de borgere, som tjener allerallermindst.

Det, der undrer mig meget ved den her regering, er, at man har et meget stort fokus på, at dem, der har de laveste indkomster på arbejdsmarkedet, er dem, der kommer til at betale hele gildet. Det synes jeg på mange måder er dybt asocialt, og jeg forstår ikke, hvordan man kan have den holdning, når man er socialdemokrat.

Kl. 10:14

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Sofie Lippert, SF, til en kort bemærkning.

Kl. 10:14

Sofie Lippert (SF):

Tak for det. Jeg kan forstå, at den her måde at finansiere ting på, altså ved at fastfryse beløbsgrænserne, ifølge Venstre kun er noget, man må bruge i meget store krisetilfælde. Det er jo i orden at have det sådan, og jeg anerkender fuldt ud, at vi ikke står, håber jeg da i hvert fald, på kanten til en ny finanskrisen. Men jeg tror, at der er rigtig mange mennesker i Danmark, som, når de er nede i supermarkedet, føler, at der er noget grundlæggende galt, og at priserne er blevet så høje, at vi står om ikke i en kæmpestor finanskrisen så i hvert fald i en fødevarepriskrise, og det var min oplevelse, at der sådan set var bred politisk enighed om det under valgkampen. Min

kollega fra Socialdemokratiet har jo allerede nævnt, at Venstre gik meget stort ud på det her med fødevarepriserne i valgkampen, bl.a. sammen med 3F, og derfor vil jeg gerne spørge ordføreren om noget: Hvis ikke det skal finansieres på den måde, regeringen foreslår, hvordan vil Venstre så finansiere, at vi får billigere mad? Eller er det, fordi Venstre ikke længere synes, det er vigtigt, at der skal være billigere mad nede i supermarkedet?

Kl. 10:15

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:15

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg synes generelt, at vi politikere skal sørge for, at folk får flere penge til sig selv. Så er jeg meget tryk ved, at man så kan bruge de ekstra midler, man får, som man vil. Der skal jeg ikke være en, der dikterer helt præcist, hvordan pengene skal bruges. Men jeg vil gerne sikre, at danskerne får et større økonomisk råderum. Noget af det, som jeg jo synes er en skam, er, at den regering, der er nu, lægger op til, at elafgiften bliver sat op igen. Det er stik imod alle de principper, som SF har i forhold til at sikre en bedre grøn omstilling. Hvis jeg skulle give en ekstra håndsrekning til danskerne, som jeg gerne vil, synes jeg jo, at vi skulle fastholde, at elafgiften nu er banket helt ned på et minimumsniveau. Det ville være godt for de danskere, der har de færreste penge til rådighed, fordi det er det, som en halvering eller en sænkelse af elafgiften helt ned til EU's minimumssats sikrer. Derudover er det også godt for den grønne omstilling, som de fleste partier bekender sig til.

Kl. 10:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Sofie Lippert.

Kl. 10:16

Sofie Lippert (SF):

Det er jo meget fint at fortælle om en anden politik end den, jeg spørger til, men jeg bliver nødt til at forstå noget. Før valget sad viovre i Finansministeriet – og jeg sad sammen med repræsentanter for Venstre – og lavede en aftale om lavere fødevarepriser. Under valget skrev Venstre store debatindlæg sammen med 3F, og efter valget forhandlede Venstre ind i et regeringsgrundlag, som aldrig blev til noget, at fødevarepriserne skulle sænkes, altså at momsen skulle sænkes. Nu er det ikke længere Venstres politik, at momsen skal sænkes på mad, og at mad skal blive billigere nede i supermarkedet. Er det rigtigt forstået?

Kl. 10:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 10:17

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, det er ikke rigtigt forstået. Jeg tænker, at der må være noget galt med akustikken herinde i rummet. De 6 mia. kr., som vi, dengang vi sad i regering, sagde, vi var villige til at finde – under den forudsætning, at det kunne lade sig gøre administrativt, og det er der jo ikke nogen der ved endnu om kan lade sig gøre – var baseret på, at det var finansieret på en forsvarlig måde. De 17 mia. kr., som den nuværende regering lægger op til at bruge, er jo finansieret på en måde, som er dybt uansvarlig, og som i bund og grund bare betyder, at man brandbeskatter almindelige mennesker og ikke mindst de mennesker, som faktisk har de færreste penge til rådighed. Det synes jeg er asocialt, og det synes jeg er forkert at gøre.

Kl. 10:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste korte bemærkning går til hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:17

Anders Vistisen (DF):

Tak til Venstres formand for en ordførertale, som sætter fokus på den store fællesmængde, der er i blå blok. Særlig vil jeg gerne kvittere for Venstres forslag om betingede statsborgerskaber. Det er et forslag, vi i Dansk Folkeparti også har fremsat tidligere. Vi havde måske gerne set en lidt længere årrække for betingelsen. Vi synes jo egentlig altid, at man skal overholde loven, hvis man har fået den her gave af danskerne. Men det her er en rigtig god start.

Derfor vil jeg bare spørge Venstres formand, om ikke vi skal tage hinanden i hånden, når der bliver indkaldt til de her indfødsretsforhandlinger, i en samlet blå blok og sørge for at presse i hvert fald Socialdemokratiet til nu for alvor at få taget et opgør med det her med, at alt for mange, der ikke deler danske værdier og efterfølgende begår kriminalitet, får den her gave, som indfødsret jo er. Der er jo intet større end at modtage et dansk pas, hvis man kommer hertil udefra og ønsker at blive en del af det danske samfund.

Kl. 10:18

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:18

Troels Lund Poulsen (V):

Nu er jeg jo ikke i den situation, at det er mig, der dikterer de forhandlinger, men jeg deler jo det synspunkt, at det er vigtigt, hvis der skal laves en aftale om indfødsret, at der bliver stillet nogle hårde og kontante krav til, hvordan det skal være i fremtiden. Debatten her i dag har også vist, at det overhovedet ikke ser ud til at komme på tale. Det er jo det, der står tilbage, i forhold til at der nu kommer til at være tildeling af statsborgerskab, uden at man har en screeningsmodel på plads, og uden at man også har lavet en model i forhold til det forslag, som jeg forstår Dansk Folkeparti også støtter, nemlig betinget statsborgerskab. Det er vel et udslag af, at man allerede har givet op, og at man har bøjet sig i Socialdemokratiet for de andre regeringspartnere for så at lave en efter min opfattelse meget slap model. Det er det, vi er vidne til her i dag i Folketingssalen.

Kl. 10:19

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen for den anden korte bemærkning.

Kl. 10:19

Anders Vistisen (DF):

Du tegner i hvert fald et meget godt signal om, at hvis man virkelig vil stramme udlændingepolitikken på de væsentlige områder, er det med de blå partier. Men jeg vil gerne kvittere for svaret, og så vil jeg gerne spørge om en anden ting her i anden runde.

Vi har talt meget om dem, der har mindst i vores samfund. Nogle af dem, jeg hører er allermest pressede i øjeblikket, er dem, der stadig væk har en fossilbil, altså en diesel- eller benzinbil. Det er jo tre ud af fire bilejere, der særlig i landdistrikterne har svært ved at få tingene til at hænge sammen. Derfor vil jeg gerne høre, om Venstre ikke vil være med til at give dem en håndsrekning i en svær økonomisk og presset situation.

Kl. 10:20

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Hele idéen med at få en anden regering – som vi også havde mulighed for at forhandle i foråret, men som så desværre ikke lykkedes, på grund af at der var partier, der ikke lod sådan en regering danne – var jo at få en stærkere økonomi, som også ville gøre, at man kunne give et bedre grundlag for danskerne og dermed faktisk også, som vi lagde op til, et nyt afgiftssystem i forhold til hele bilbeskatningen. Det er jo fuldstændig afgørende i forhold til fremtiden.

Det, der står tilbage nu, er, at den regering, der kalder sig Danmarks grønne regering, sætter afgifterne op for elbiler her fra årsskiftet. Så det understreger hele det dilemma, der er, nemlig at der i øjeblikket er en kæmpe udfordring i forhold til fremtidens bilafgifter og dermed også den udfordring, der er for dem, der har en fossilbil, og som bor i vores landdistrikter, for det kræver også særlige redskaber for, at de kan blive ved med at have det og også have økonomien til rådighed for det.

Kl. 10:20

og inspirationen kommer så fra hr. Troels Lund Poulsen, da han var skatteminister, og derfor kalder vi det ikke en snigerskat. Vi kalder den Troels Lund Poulsen-modellen.

Når der i den vedtagelsestekst, som blev læst op, henvises til, at man vil gøre noget ved de høje fødevarerpriser, så skal jeg bare spørge, hvad det så mere specifikt er, Venstre tænker på der skal ske.

Kl. 10:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:23

Troels Lund Poulsen (V):

I det omfang, at hr. Lars Aagaard ikke er stand til at få læst det her svar, for det er jeg bekymret for han er, vil jeg sige, at det sådan set var en politisk prioritet tilbage i 2010, som den daværende regering besluttede sig for i forhold til det her spørgsmål. Det, der jo er forskellen, hvad der også står i svaret, er, at vi var i en helt anden økonomisk situation.

Jeg medgiver, at den nuværende regering fører en forkert økonomisk politik, men jeg medgiver også, at man i den korte tid, man har haft magten, endnu ikke har formået, og det håber jeg heller ikke sker, at køre dansk økonomi i sænk. I 2010 havde vi været ramt af en finanskrisen; vi havde brug for at stramme op. Det var der heldigvis nogle ansvarlige partier der tog et ansvar for, så derfor kan man ikke sammenligne den nuværende økonomiske situation med, hvad der skete i 2010. Det er to vidt forskellige ting, og det er sådan set også det, der står i svaret.

Kl. 10:24

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Aagaard, Moderaterne.

Kl. 10:21

Lars Aagaard (M):

Tak. Danskerne fortjener at beholde flere af deres egne penge. Det er et udsagn, jeg er enig i, og som Venstres formand, hr. Troels Lund Poulsen, udtalte på talerstolen til Venstres landsmøde sidste år, og hr. Troels Lund Poulsen luftede samtidig, at en af måderne til at sikre det på var lettelse af moms på fødevarer. Nu er Venstre så imod og kalder finansieringen en snigerskat. Den såkaldte snigerskat blev sidst brugt i forårspakken 2.0, da Venstres formand var skatteminister. Jeg bliver derfor nødt til at spørge, om Venstres formand er en sniger.

Kl. 10:21

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 10:21

Troels Lund Poulsen (V):

Det synes jeg hr. Lars Aagaard kunne gøre bedre. En mand, der jo har haft en fremtrædende placering i dansk erhvervsliv, kender udmærket forskellen på det, vi diskuterer nu med snigerskat, og det, der så skete tilbage i 2010, da jeg var skatteminister. Det er blevet sådan et kæmpe tema for Moderaterne at sige, at det er noget, som jeg opfandt.

Hvad var det, der skete tilbage i 2010, hr. Lars Aagaard? Der var vi i en meget, meget svær økonomisk situation. Hr. Lars Aagaards nuværende partiformand, hr. Lars Løkke Rasmussen, var jo så statsminister dengang. Det var jo for at rette op på dansk økonomi efter finanskrisen, at vi gjorde det. Jeg ved, at hr. Lars Aagaard er et af de mennesker, der har enorm lyst til at læse mange papirer, og derfor kan jeg henvise til det svar, der er givet fra skatteministeren på det spørgsmål her den 23. september, hvor man meget fint forklarer forskellen på, hvad der skete i 2010, og hvordan situationen er i dag.

Kl. 10:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Aagaard for sin anden korte bemærkning.

Kl. 10:22

Lars Aagaard (M):

Tak. Det ændrer ikke på, at det er indekseringen af afgifterne, der var med til at finansiere skattepakken dengang, og det er justeringen af indekseringen, som man vil bruge nu. Så metoden er den samme,

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste korte bemærkning er til fru Mette Abildgaard, Konservative.

Kl. 10:24

Mette Abildgaard (KF):

Tak til hr. Troels Lund Poulsen for en god tale. Jeg vil gerne lige vende tilbage til februar måned, hvor Socialdemokraterne kom med deres store folkeskoleudspil. Her lovede man at bruge 5 mia. kr. årligt på vores folkeskole. Man lovede at bruge 1,2 mia. kr. på efteruddannelse til lærerne, og man lovede at bruge 6 mia. kr. over de kommende år til investeringer i de fysiske rammer. Så gik der et halvt års tid, og så kom der PISA-resultater. Ordføreren kaldte det en skandale. Det synes jeg ikke er en overdrivelse. Det var katastrofale tal for Danmark, som jo kun viste, at situationen var endnu mere alvorlig, end man var bekendt med allerede i februar.

Nu har vi så set konturerne til et udspil fra regeringen, hvor man lægger op til at bruge 900 mio. kr., altså mindre end en femtedel af det, man lovede, og i form af alverdens mærkelige puljer. Jeg har lyst til at spørge ordføreren: Har man tillid til, at Socialdemokratiet kan løfte den her opgave, når de ikke har kunnet gøre det de seneste 7 år og de ikke leverer på det, de lovede under valgkampen?

Kl. 10:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:25

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, jeg har ikke tillid til, at det, der bliver fremlagt nu, kommer til at løse det fundamentale problem, vi har. Det er vel også det, som man må sige er en af de allerstørste samfundsudfordringer i Danmark, altså at vores folkeskole er i totalt frit fald – i totalt frit valg – og at der ikke bliver taget nogen som helst politiske initiativer i forhold til det. Vi sad for kort tid siden i en regering,

hvor vi forsøgte at tage politiske alternativer, som jeg også håber kommer til at slå igennem. Men det, der var det drivende for det, var jo et spørgsmål om, hvordan vi kan skabe en større grad af lokal selvbestemmelse og mere tillid på de enkelte skoler.

Så vil jeg også gerne sige i dag, at vi bliver nødt til at tage et fundamentalt opgør med den inklusion, der fuldstændig har slået fejl. Ingen har turdet diskutere det, det har ført til mistrivsel blandt vores unge mennesker, og det gør, at vi har rigtig, rigtig mange, som ikke har lyst til at være en del af vores folkeskole. Jeg tror også, det på sigt kommer til at føre til, at folkeskolen mister en endnu større grad af opbakning, sådan at folkeskolen i højere grad bliver delt mellem et A- og et B-hold, og det er vel i bund og grund det, som jeg synes vi mangler et meget klart svar på. Mit svar vil være, at vi begynder at vende tilbage til, hvordan man gjorde det tidligere, altså at lave specialundervisning på de enkelte skoler tilpasset de elever, der har et behov for det.

Kl. 10:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 10:26

Mette Abildgaard (KF):

Der har både Det Konservative Folkeparti og Venstre jo præsenteret folkeskoleudspil, som lægger op til at investere i forhold til den her inklusion, som lægger op til at investere i forhold til flere voksne i flere timer. Vi Konservative har konkret foreslået en ekstra voksen i halvdelen af alle dansk- og matematiktimer.

Men jeg er bare nødt til at spørge en ekstra gang, for jeg synes, at det her er vanvittigt. Der har været socialdemokratiske undervisningsministre i alle de her år. De børn, der er blevet testet i PISA-undersøgelsen, gik stadig væk i indskoling, da Mette Frederiksen blev statsminister. De er vokset op med socialdemokratiske undervisningsministre. Hvordan skal det blive bedre under den samme retning for Danmark?

Kl. 10:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:27

Troels Lund Poulsen (V):

Det bliver kun bedre, når der ikke er en socialdemokratisk undervisningsminister, altså det vil sige, når der er en borgerlig regering.

Kl. 10:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Næste korte bemærkning er til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 10:27

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for talen. Noget af det, der nok har undret mig allermest i den seneste tid, er Venstre og resten af højrefløjens sådan nærmest indædt kamp for at forsvare Danmarks førsteplads som det land i Europa, måske i verden, med den højeste skat på mad. Jeg taler selvfølgelig om den asociale moms på mad.

Vi har allerede hørt, at Venstre jo under valgkampen lovede og også havde indgået en aftale om at sænke momsen, som man så siden er løbet fra. Jeg har svært ved at få ind i mit hoved, hvorfor Venstre ikke vil lade danskerne have lidt mere tilbage til sig selv, når man har været nede at købe ind til aftensmad og til madpakkerne – hvorfor det er, at danskerne skal betale mere for mad end de fleste andre af vores nabolande, særlig i en tid, hvor priserne er steget, og hvor vi kan forvente de stiger igen. For når energipriserne stiger, som vi ser nu, plejer det at sætte sig i fødevarepriserne. Så

spørgsmålet er ganske enkelt: Hvorfor synes Venstre, i hvert fald nu efter valget, at Danmark fortsat skal have Europas højeste skat på mad?

Kl. 10:28

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:28

Troels Lund Poulsen (V):

Vi er ikke løbet fra noget som helst. Det, vi lavede en aftale om, var 6 mia. kr. Det, der nu bliver diskuteret, og som er det, som Enhedslisten vel har fået ind i regeringsgrundlaget, er 17 mia. kr. – vel at mærke 17 mia. kr., der på ingen måde er finansieret på en fornuftig måde, men som er finansieret på en måde, hvor nogle af de personer, som hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten normalt taler varmt om har brug for ekstra opmærksomhed, er dem, der kommer til at betale. Det er jo skæbnens ironi, at det er Enhedslisten, der nu kommer til at gøre, at nogle af dem, der har de allerlaveste arbejdsindkomster, kommer til at finansiere, at dem, der har de højeste indkomster, får lettelser. Det er for mig at se meget, meget mærkeligt, at det er Enhedslisten, der er bannerfører for det synspunkt.

Kl. 10:29

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Anden korte bemærkning til hr. Pelle Dragsted.

Kl. 10:29

Pelle Dragsted (EL):

Jeg har hørt hr. Troels Lund Poulsen stå og gentage de her usandheder mange gange fra talerstolen nu – at det er de fattigste, folk med de laveste indkomster, der kommer til at betale mest. Den her reform, hvor man fastfryser nogle skattesatser, herunder topskattegrænsen, herunder progressionsskattegrænsen i aktieskatten, og bruger pengene på at sænke Europas højeste skat på mad, tager penge fra dem i toppen og giver penge til dem i bunden. Lad mig bare give et konkret eksempel fra CEPOS-beregninger: En direktørfamilie kommer til at betale 1.000 kr. mere, en pensionistfamilie kommer til at have 5.000 kr. mere tilbage til sig selv, efter at indkomstskatter er betalt og man har været nede at købe ind til aftensmad. Det kan man ikke trylle væk. Det er faktum, hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:29

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:29

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg glæder mig over, at hr. Pelle Dragsted nu er blevet så glad for CEPOS. Aldrig i den tid, jeg har siddet i Folketinget, har jeg hørt Enhedslisten fremhæve CEPOS for noget godt, så det tager jeg helt stille og roligt. Det tror jeg er falsk markedsføring.

Så fik hr. Pelle Dragsted jo heller aldrig rigtig forklaret, hvad det betyder for den enlige forsøger. Vi kom til at tale om pensionister. Jeg er optaget af, hvad det betyder for den enlige forsøger. Hvad er det, der kommer til at ske? De kommer til at have en kæmpe ekstra økonomisk bet, og det er Enhedslisten, der står bag det. Jeg forstår det ikke.

Kl. 10:30

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Næste korte bemærkning er til hr. Thomas Rohden, Radikale Venstre.

Thomas Rohden (RV):

Tak for det. Da TV 2 i sidste uge sendte programmet »Højskolen«, skulle der diskuteres landbrug. Selv om samtlige medlemmer af Venstres folketingsgruppe var inviteret til at komme med, var der ikke nogen, der havde lyst til det. Jeg tror ellers, der er mange danskere, der gerne vil vide lidt om Venstres landbrugspolitik, så nu vil jeg prøve her i dag. Det første egentlig helt simple spørgsmål er: Bakker Venstre op om det nye stop for nye svinefabrikker, der er indført fra regeringens side?

Kl. 10:30

Det, der er en prioritet for Radikale Venstre, er at få produceret så få grise i Danmark som overhovedet muligt.

Jeg synes, det er vigtigt, at man ser på at få en bedre dyrevelfærd. Vi kommer også til at stramme dyrevelfærdslovgivningen, vi kommer til at tage yderligere initiativer. Men jeg synes også, det er klogt, at man stadig væk kan producere grise i Danmark, som kan være med til at blive produceret på måde, så der stadig væk er arbejdspladser på vores slagterier og også i vores landdistrikter.

Kl. 10:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Franciska Rosenkilde, Alternativet.

Kl. 10:33

Troels Lund Poulsen (V):

I forhold til vores deltagelse i debatter rundtomkring er det jo heldigvis Venstre, der selv afgør, om vi stiller op eller ej. Jeg blander mig jo heller i, hvilke debatter Radikale Venstre stiller op i. Det har jeg heller ikke gjort historisk. Der findes ualmindelig mange eksempler på, at Radikale Venstre ikke har deltaget i debatter, hvor man kan diskutere om de skulle have været til stede.

At man skal være i tvivl om Venstres holdning til dansk landbrug, tror jeg er ret nyt. Jeg har selv brugt noget tid på nu at forklare vores position. Jeg har aldrig nogen sinde diskuteret så meget landbrugspolitik, som jeg har gjort inden for den sidste måned, i forhold til hvad vi mener om en lang række forskellige ting.

I forhold til det, der nu er på bordet, om et stop for udvidelser af nye staldanlæg har vi sagt, at det var noget, vi synes man skulle have forholdt sig til politisk. Det er jo en ministeriel beslutning. Det er en minister, der har taget en beslutning, og jeg kender ikke konsekvensen, jeg kender ikke dybden af det, andet end at det jo potentielt kommer til at betyde, at nogle af de stalde, der skulle være bygget, og som skulle give bedre dyrevelfærd, ikke bliver bygget.

Kl. 10:31

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for ordet. Jeg bliver ikke så overraskende i samme spor, for i Alternativet kæmper vi for et landbrug og et Danmark, hvor man producerer gode, sunde lokale fødevarer, uden at vi ødelægger vores vandmiljø og vores natur, og jo også for langt bedre dyrevelfærd. Jeg vil gerne kvittere hr. Troels Lund Poulsen for at indrømme, at også Venstre har været med til at forhale den her omstilling, og at den ikke er sket i tide, og at vi derfor nu står med en hård regulering, som Venstre jo også bidrager til. Det vil jeg gerne kvittere for. For det er jo med til at omstille dansk landbrug.

Derfor vil jeg egentlig gerne spørge ordføreren, om I også er med på de krav, som Alternativet arbejder på, om bedre dyrevelfærd, nemlig at udfase ekstremt avl, at stoppe halekupering, at stoppe fiksering af søer og i det hele taget give grisene i den danske industri langt bedre plads.

Kl. 10:34

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:34

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 10:32

Troels Lund Poulsen (V):

Det er ikke nødvendigvis helt tydeligt for mig, hvad Alternativets overordnede landbrugspolitik er, men lad det være. Jeg tror, at fru Franciska Rosenkilde skal være klar over, at mange af de beslutninger, der bliver truffet i øjeblikket, kommer til at føre dansk landbrug et helt andet sted hen end der, hvor Franciska Rosenkilde gerne vil have dansk landbrug skal være. Min opfattelse af Alternativets politik på landbrugsområdet er, at man gerne vil have nogle små, mindre enheder. Der tror jeg bare, man må konstatere, at der kommer til at ske det modsatte. Der er en enorm strukturudvikling i øjeblikket i dansk landbrug, som kun bliver forstærket af de beslutninger, der bliver truffet her på Christiansborg, og det tror jeg vi alle sammen skal være opmærksomme på.

I forhold til hvad vi kan gøre yderligere i forhold til dyrevelfærd, er jeg åben over for at diskutere de ting, som Franciska Rosenkilde gerne vil diskutere i forhold til bedre dyrevelfærd for grise. Der er en udfordring i den måde, som vi producerer grise på i Danmark, det er der ikke nogen tvivl om. Jeg tror, der kan gøres mere. Der er også brug for at se på, hvad det er for fysiske rammer, der er, bl.a. staldanlæg og lignende. Det er også derfor, jeg synes, at det stop, der er kommet nu, jo sådan set bare er med til at forsinke, at vi får bedre dyrevelfærd.

Kl. 10:35

Thomas Rohden (RV):

Det synes jeg ikke der var meget svar i, så konstateringen må være, at Venstre ikke rigtig ved, om de går ind for et svinestop på nuværende tidspunkt. Men så må vi jo prøve at dykke lidt dybere ned. Noget andet, vi jo lægger op til i regeringen, er at reducere andelen af svin i Danmark, sådan at det passer til det forbrug, vi har i Danmark, og den produktion og det, vi kan forædle her i Danmark. Er Venstre klar til at reducere svineproduktionen i Danmark, sådan at det svarer til det forbrug, vi har, og det, vi kan forædle her i landet?

Kl. 10:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:32

Troels Lund Poulsen (V):

Først og fremmest kan jeg mærke, at der igen var noget galt med akustikken. Jeg sagde, at det med at lave et midlertidigt stop i forhold til at bygge nye stalde jo ikke gør noget godt for at få en bedre dyrevelfærd. Jeg troede oprigtigt, at det var noget, Radikale Venstre var optaget af. Men det må jeg så forstå: Bedre dyrevelfærd med større stalde er ikke noget, som er en prioritet for Radikale Venstre.

Kl. 10:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Inden spørgeren får ordet, vil jeg lige gøre opmærksom på forretningsordenen, der siger, at vi skal titulere med enten hr. eller fru. Nu fru Franciska Rosenkilde, Alternativet.

Kl. 10:35

Kl. 10:37

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for det. Tak for svaret. Jeg vil glæde mig til at samarbejde om bedre dyrevelfærd og over, at det også interesserer Venstre. Så her til sidst har jeg bare et helt konkret spørgsmål: Vil Venstre bakke op om den akutplan, som Alternativet sammen med Enhedslisten og regeringen har fremsat, om bedre kontrol med dyrevelfærd ude i de danske svinestalde.

Kl. 10:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.**Troels Lund Poulsen (V):**

Den akutplan, som blev præsenteret vel i sidste eller forrige uge, glæder vi os til at få mulighed for at drøfte politisk med regeringen og de partier, der er en del af det. Jeg synes, der er mange fornuftige tanker i det, der blev præsenteret på det pressemøde, som jeg så fru Franciska Rosenkilde også deltog i, hr. formand.

Kl. 10:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 10:36

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Jeg er dødtræt af den der lalleglade tilgang, der har været på retsområdet i alt, alt for mange år med skiftende regeringer. Nu har vi en sag igen, hvor der er en, som har slået en svensk mand ihjel under VM. En svensk familie sidder nu uden deres far. Og straks hører vi automatsvarene fra stort set samtlige partier om, at det er forfærdeligt og vi skal stramme op. Men skiftende regeringer har jo lavet den her lovgivning med den strafferamme, som der er, så det er jo Folketinget, der har ansvaret for, hvordan der nu bliver dømt efter de her ting.

Mit spørgsmål til Venstre er: I Borgernes Parti kommer vi til at fremsætte et beslutningsforslag om at fratage den her serieforbryder sit statsborgerskab. Vi bliver nødt til at tage andre værktøjer i brug, hvis vi skal redde Danmark, og hvis vi skal forsvare danske kvinder og mænd mod at blive overfaldet i den grad, som de bliver i nutiden. Vil Venstre bakke op om at tage statsborgerskabet fra den her person?

Kl. 10:37

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:37

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, først og fremmest er jeg jo enig i, at der er brug for at gøre noget nyt. Det er også derfor, jeg i dag har foreslået, at man skal lave betinget statsborgerskab. Det løser det jo potentielt fremadrettet, men det løser jo ikke den aktuelle udfordring.

Jeg har tidligere argumenteret for, at man også bliver nødt til at udfordre de internationale konventioner i forhold til at kunne fratage folk deres statsborgerskab, og det mener jeg stadig væk der er brug for.

Kl. 10:37

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.**Lars Boje Mathiesen (BP):**

Jeg er meget glad for den melding, og jeg hører også, at der blæser nye vinde fra Venstre. Venstre har jo aldrig tidligere stemt nej til at uddele statsborgerskaber. Nu hører man sandsynligvis, og det kan ordføreren eller formanden måske bekræfte, at man den her gang kommer til at stemme nej til den omgang statsborgerskaber, og at man måske også vil gøre det fremadrettet.

Jeg hører også en åbning for, at man måske vil stemme for det her beslutningsforslag, som vi i Borgernes Parti kommer til at fremsætte. For her snakker vi om en voldtægtsforbryder og en, der har fremsat trusler og begået drabsforsøg, og om mindre end et år kommer den person ud i det danske samfund igen, hvis vi ikke gør noget.

Kl. 10:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:38

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen jeg synes faktisk, det er en meget relevant diskussion at have. Det er det jo, fordi vi har diskuteret det her spørgsmål om at fratage folk deres statsborgerskab, hvis det er muligt, og hvis man tør. Der har vi jo haft meget afstandtagen til spørgsmålet om internationale konventioner. Det her understreger behovet for at udfordre de internationale konventioner, sådan at det er muligt at tage statsborgerskabet fra dem, der har begået nogle helt vanvittige ting i det her samfund. Det er jo lige præcis det eksempel, der bliver nævnt her.

Kl. 10:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Lea Wermelin, Socialdemokratiet.

Kl. 10:38

Lea Wermelin (S):

Tak for det, og tak til Venstres formand for talen. Jeg har det selv sådan, at jeg bliver glad, når jeg taler om Socialdemokratiets politik, og jeg tænker også, at Venstres formand bliver glad af at tale om Venstres politik. Alligevel synes jeg måske, at ordføreren virker en lille smule irriteret, når vi spørger ind til Venstres holdning til fødevareroms. Jeg tror ikke kun, det handler om vores intellektuelle kapacitet på den her side af salen, som ordføreren sådan hentydede til, men jo også om alle de danskere, der har svært ved at forstå, hvor Venstre egentlig står henne på det her synspunkt nu.

Derfor vil jeg bare give ordføreren muligheden for endnu en gang at svare rimelig klart på et konkret spørgsmål. Jeg har været inde på Venstres hjemmeside i dag, og der kunne jeg læse, at der står:

»For os i Venstre er der ikke nogen tvivl om, at vi mener, at det bør være moms på alle fødevarer, der skal sænkes.«

Mener Venstre stadig det – ja eller nej?

Kl. 10:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:39

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, det mener vi, og det var jo også derfor, at vi afsatte 6 mia. kr. til det. Det, vi diskuterer nu, er jo et helt andet spørgsmål i forhold til moms. Det er jo 17 mia. kr., som på ingen måde er finansieret. Jeg bliver ikke ked af at diskutere Venstres politik. Det må man ikke tro. Det bliver jeg faktisk glad af. Og jeg er også glad for at få

lejlighed til nu at forklare behovet for, at tingene jo skal finansieres. For hvis det er sådan, at man vil afsætte 17 mia. kr. og ikke har en fornuftig finansiering til det, så kommer det jo bare til at være en ekstra skattebyrde på nogle af dem, der har de mindste indkomster.

Derfor underer det mig da også, at man ikke er villig til f.eks. at gøre noget i forhold til elafgiften, altså have en permanent sænkelse af elafgiften. Det koster omkring 9 mia. kr. Det ville være noget, der ville give noget til dem, der har de færreste midler, dem, der har de mindste indkomster. De ville få et stærkt økonomisk råderum til deres brug, som også ville gøre, at de kunne bruge dem på at få en købekraft i forhold til fødevarer.

Så i forhold til det med de 17 mia. kr. må jeg bare konstatere, at det jo er noget, der ikke på nogen måde er ansvarligt finansieret, og ting skal jo hænge sammen. Det kan jo ikke nytte noget at bruge penge, uden de er finansieret på en måde, som giver mening.

Kl. 10:41

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 10:41

Lea Wermelin (S):

Tak for svaret. Ordføreren har også tidligere i dag været inde på det her omkring finansieringen, og det kan jo være fair nok, at man peger forskellige steder hen. Der er jo blevet sået tvivl om noget, og Venstres næstformand har også været ude at sige: Arh, nu var man ikke helt så sikker på, at man gik ind for det længere. Det er jo spørgsmålet om, om man reelt gerne vil være med til at sænke momsen for alle de danskere, som har oplevet, at priserne er steget markant, og som oplever, at det er dyrt at fylde deres indkøbskurv. Der har vi ikke kunnet få et klart svar fra Venstre på: Vil man stadig, ligesom man sagde før valget, være med til at sænke momsen på fødevarer?

Kl. 10:41

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:41

Troels Lund Poulsen (V):

Vi står fuldstændig på mål for de 6 mia. kr., som vi sagde vi var villige til at afsætte, også i forhold til at undersøge, om det overhovedet kunne lade sig gøre i forhold til de mange administrative besværligheder, der var. De 17 mia. kr. har vi jo ikke set en model for endnu, og den finansiering, vi har set, er efter Venstres opfattelse den fuldstændig forkerte vej at gå. Så derfor synes jeg ikke, det giver mening at gå den vej med de 17 mia. kr.

Kl. 10:42

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Anne Valentina Berthelsen, SF.

Kl. 10:42

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Venstre ved du hvor du har, sagde I engang med stolthed i stemmen. I dag vil jeg tillade mig at sætte spørgsmålstegn ved det udsagn, og hvis jeg skal være helt ærlig, kan jeg faktisk godt forstå, at der er nogle almindelige danskere, der efterhånden er en lille smule forvirret, for i januar i år var I i Venstre glade for en aftale, som skulle sænke fødevareomsen fra 2028, og i dag er I imod lavere moms på fødevarer. Hvorfor kan danskerne ikke længere regne med billigere mad med Venstres opbakning?

Kl. 10:42

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Det kan man også. Vi er jo ikke imod at prioritere de 6 mia. kr., som vi har sagt vi er villige til at afsætte, men at man siger, at man er villig til at afsætte 6 mia. kr., er jo ikke det samme som at sige: Okay, så tager vi også bare lige og afsætter 17 mia. kr. Der er en meget stor politisk uenighed om det her, men at man har sagt ja til, at man vil se på at gøre en målrettet indsats i forhold til dele af momssystemet, betyder jo ikke, at hvis der ikke er styr på finansieringen, skal man bare gøre det. Det er vel i bund og grund den største forskel på Venstre og SF, og det er jo, at SF har en lidt anderledes tilgang til økonomisk politik, også i forhold til, hvordan og hvorledes man ønsker at bruge pengene, og ikke mindst også, hvordan man vil finansiere det.

Fru Anne Valentina Berthelsen ved jo udmærket godt, at den finanslov, der bliver præsenteret i morgen, bygger på en meget, meget stor ekstra skatteregning til danskerne for at finansiere nogle af de ting, der står i regeringsgrundlaget, og det synes jeg ikke er vejen at gå. Jeg synes, at mange af de ting, bl.a. snigerskatten, som kommer til at ramme dem med de laveste arbejdsindkomster, er den helt forkerte vej at gå. Den enlige forsørger, som jeg faktisk tror SF's formand, fru Pia Olsen Dyhr, mange gange har talt meget varmt om, kommer til at bære en meget, meget stor ekstra udgift, fordi man vil finansiere nogle af de løfter. Det synes jeg ikke er vejen frem.

Kl. 10:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 10:44

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Jeg kender ellers hr. Troels Lund Poulsen som en både nøgtern og snusfornuftig politiker, men jeg synes ikke helt, at jeg kunne spore nogen snusfornuft i det lidt usammenhængende svar, så jeg vil i stedet for prøve at spørge på en anden måde.

Når de administrative omkostninger er betalt, hvor får danskerne så den største rabat på deres indkøbskurv? Er det, hvis man sænker momsen med 6 mia. kr., eller er det, hvis man sænker momsen med 17 mia. kr.?

Kl. 10:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:44

Troels Lund Poulsen (V):

Eller er det at gøre noget helt andet? Er det at bruge nogle af pengene på at sænke momsen? Er det at bruge nogle andre penge på at have en permanent lav elafgift? Er det at lave nogle målrettede skattelettelser til dem, der har de laveste indkomster, sådan at de får mere til sig selv?

Det er jo lige præcis det, der er forskellen, og der har jeg en interesse i at sikre, at vi får målrettede skattelettelser til dem, der har de færreste midler til rådighed, og som gør en indsats på arbejdsmarkedet. Det får vi rig lejlighed til at diskutere, når regeringen også på et tidspunkt præsenterer deres skatteudspil. Som det ser ud nu, ser det ud til, at dem, der har de laveste arbejdsindkomster, ikke får særlig stor glæde af det, man vil præsentere i forhold til et nyt skatteudspil. Det synes jeg er forkert. Jeg synes, man skal gå den anden vej.

Kl. 10:45

Kl. 10:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Katrine Evelyn Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 10:45

Katrine Evelyn Jensen (S):

Tak for ordet. Jeg citerer: »Med de ord vil jeg sige stort tillykke. Venstre støtter lovforslaget.« Sådan lød det fra Venstres ordfører her i Folketingssalen i februar, for bare 8 måneder siden. Dengang var Venstre helt med på at fremsætte det lovforslag, L 98, hvor der er nogle personer, der skal have dansk statsborgerskab. Det var, dengang man var i regering. Men nu er hr. Troels Lund Poulsen så meget forarget over, at regeringen vil genfremsætte det her lovforslag. I mine ører klinger det lige lovlig hult. Det er altså bare 8 måneder siden, man var helt indforstået med lovforslaget – dengang man sad i ministerbilerne. Så hvad er det egentlig, der har ændret sig? Er det indholdet af lovforslaget, eller er det, at Venstre ikke længere er i regering?

Kl. 10:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:46

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det spørgsmål. Der vil jeg faktisk læse noget op, som Katrine Evelyn Jensen selv har sagt, og som jeg synes var klogt:

Socialdemokratiets indfødsretsordfører, Katrine Evelyn Jensen, udtalte, at man vil have styr på, om det er muligt at indføre en screeningsmodel, før man fortsætter med at behandle ansøgninger om statsborgerskab.

Genialt svar. (*Latter i salen*).

Kl. 10:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 10:46

Katrine Evelyn Jensen (S):

Tak. Jeg synes, det er rigtig afgørende, at vi får indført en screeningsmodel, ligesom Venstre. Vi har jo nedsat den her arbejdsgruppe sammen tilbage i september 2025, men det her lovforslag, som vi taler om, blev førstebehandlet i februar 2026. Så jeg spørger igen: Hvad er det, der har forandret sig? Er det ikke lidt at løbe fra det ansvar, som jeg kan forstå på hr. Troels Lund Poulsen er en kerneværdi for Venstre?

Kl. 10:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:47

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg kan kun rose den socialdemokratiske ordfører for det meget, meget klare svar, der blev givet tilbage i august måned, om, at det selvfølgelig giver bedst mening nu, at man laver en screeningsmodel, inden man går videre med at behandle dem, der skal have dansk statsborgerskab. Det kan ikke siges bedre; det kan ikke siges mere klart. Jeg er bare ked af, at den socialdemokratiske ordfører er blevet kørt over af statsministeren.

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Mette Thiesen, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:47

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, og tak for talen. Vi kan jo meget hurtigt blive enige om, at den måde, som regeringen behandler de danske statsborgerskaber på, er en hån, ikke bare mod danskerne, men mod hele det danske fællesskab. Man smider om sig med danske statsborgerskaber uden overhovedet at være interesseret i at tjekke efter, om dem, der får dem, rent faktisk fortjener dem. Så jeg vil egentlig også bare høre Venstre, om Venstre ikke også er enig med os i Dansk Folkeparti, og i øvrigt et meget, meget stort flertal af danskerne, i, at det er meget, meget vigtigt at sikre, at når vi giver den største gave, man kan give som land – når man giver en indgang til det danske fællesskab, til vores historie, til vores sammenhængskraft – så er det ikke til mennesker, som vil ødelægge vores land, som man jo desværre har set talrige eksempler på tidligere.

Kl. 10:48

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:48

Troels Lund Poulsen (V):

Jo, det er fuldstændig korrekt, og den diskussion tror jeg kommer til at være med fornyet styrke i løbet af de kommende år. Som jeg også sagde i min tale, er det jo helt tydeligt, at der er kommet en ny regering, som prioriterer anderledes i forhold til det her spørgsmål. Det er jo også derfor, at man ikke laver en screeningsmodel og så behandler ansøgningerne bagefter. Det var det, der var lagt op til. Det var i hvert fald den opfattelse, jeg havde, altså at det var det, man gerne ville gøre. Det gør man så ikke; nu gør man det stik modsatte. Og det kommer jo til at understrege hele pointen og er vel også bedst understreget af den politiske ordfører fra Socialdemokratiet, der her til morgen sagde, at hvis man er opmærksom på, at der er nogen, der står på den liste, som er et problem, så må man lige komme med en lap. Det er jo lidt en ny måde at lave sagsbehandling på, at man udliciterer det til Folketingssalen, at man lige skal gå og give folk en lap papir, i forhold til hvis der er nogen, der er bekymrende i forhold til at tildele dansk statsborgerskab. Det var jo i bund og grund en tilståelsessag fra hr. Rasmus Stoklund her til morgen.

Kl. 10:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 10:49

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak for svaret. Det er jeg sådan set fuldstændig enig i. Det virker også, som om regeringen stadig væk bare vil lade hr. Mikkel Bjørn klare arbejdet for sig. Det er jo ham, der flere gange har gjort dem opmærksom på, at der faktisk har været nogle på de her lovforslag, som enten var kriminelle eller islamister eller på anden vis på ingen måde fortjente statsborgerskabet. Så i forhold til den her politiske dovenskab, som man viser fra regeringens og Socialdemokratiets side, gør det faktisk ondt, at man har så lemfældig en tilgang til det danske statsborgerskab. Det skal jeg være fuldstændig ærlig om. Men jeg glæder mig rigtig meget. Forhåbentlig efter næste valg kommer der en borgerlig regering, hvor vi både kan sikre det danske statsborgerskab og den gave, det er, men sådan set også sikre, at Danmark kommer i en langt bedre retning, end det er på vej i nu.

Kl. 10:50

Kl. 10:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:50

Troels Lund Poulsen (V):

Normalt er jeg jo sådan set også meget positivt indstillet over for at bruge udlicitering i stor grad, men lige i forhold til udlicitering af sagsbehandling på det her område synes jeg nok, regeringen er gået lidt for langt, i forhold til hvad der giver god mening.

Kl. 10:50

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Morten E.G. Brautsch, Moderaterne.

Kl. 10:50

Morten E.G. Brautsch (M):

Tak for det. Jeg undrer mig jo lidt i mit stille sind over, at firkløverregeringen betegnes som en rød regering. Gad vide, om det så også gør sig gældende for den forrige regering, som Venstre jo som bekendt var en del af, og hvor statsministeren kom fra Socialdemokratiet. I øvrigt husker jeg også forløbet om regeringsdannelsen som, at det var Venstre, dikteret af DF, der ikke ønskede et regeringssamarbejde med Moderaterne.

Men det, jeg egentlig ville spørge om, var, om Venstre stadig væk mener, at vi skal vende verden ryggen ved at skære markant i vores udviklingsbistand og melde os ud af konventioner – for mig en besynderlig tilgang fra et liberalt parti i en tid, hvor vi har brug for alliancer. Grunden til, at jeg spørger, er, at Venstre som bekendt sagde det i valgkampen, men tilsyneladende skiftede holdning under regeringsforhandlingerne. Så nu spørger jeg: Hvad er Venstres aktuelle politik på det område?

Kl. 10:51

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 10:51

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg tror, vi skal starte et andet sted i forhold til historiefortællingen, for hr. Morten E.G. Brautsch kom til at give et forkert billede af det.

Det var jo sådan, da vi havde de forhandlinger om et grundlag for at danne det, jeg vil kalde en rigtig borgerlig regering, at stort set alt det, som Moderaterne havde ønsket sig, blev imødekommet, og mere end det. Når vi lavede det forståelsespapir, var det bl.a. også for at tage hensyn til Moderaterne, også i forhold til hele spørgsmålet om udviklingsbistanden. Tænk, at man skal hånes for det – det kender jo ingen grænser – når man rækker en hånd frem.

Det kunne jo desværre køges ned til, at det ikke handlede om politik, men om personlige ambitioner, og jeg kunne jo ikke levere – det må jeg konstatere – at hr. Lars Løkke Rasmussen kunne blive minister. Det er han så blevet i en ny, spændende regering, og alt mulig held og lykke med det, men det er i hvert fald en regering, der ikke kommer til at forfølge det spor, den tidligere regering, som jeg deltog i, fulgte, hvor man var ambitiøs i forhold til at få en stærkere økonomi og for den sags skyld også et stærkt internationalt engagement, som jeg også bekender mig til.

Kl. 10:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Hr. Morten E.G. Brautsch.

Morten E.G. Brautsch (M):

Det får mig til at stille spørgsmålet igen: Hvad er Venstres aktuelle politik? Skal vi skære i udviklingsbistanden og melde os ud af konventioner, eller hvor ligger Venstre i det spørgsmål? Var det en øvelse, der kun gik ud på at gøre sig salonfæhig over for Moderaterne, eller hvad mener Venstre?

Kl. 10:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:53

Troels Lund Poulsen (V):

Et liv i politik med hr. Lars Løkke Rasmussen har lært mig, at man ikke kan gøre sig salonfæhig i forhold til hr. Lars Løkke Rasmussen. Det har jeg ikke sort bælte i at opnå, for det er et bevægeligt mål, og det er jo fair nok.

Det handler jo i bund og grund om, at det, der er vigtige politiske prioriteter for Moderaterne, jo kun er det, lige indtil det handler om, hvorvidt man kan være en del af en regering eller ej. Sandheden var, at man kunne have fået langt, langt mere politik igennem finansieret på en fornuftig og ansvarlig måde, hvis man havde tilladt dannelsen af en blå regering. Det valgte man ikke at gøre, fordi det var personlige ambitioner, der gjorde forskellen. Sådan var det, og det må vi acceptere.

Kl. 10:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den sidste korte bemærkning er til fru Pil Christensen, Enhedslisten.

Kl. 10:53

Pil Christensen (EL):

Tak for ordet, og tak for talen. Her i tirsdags, da Folketinget åbnede, mødte jeg en gruppe borgere nede på Slotspladsen, og de havde alle sammen taget et lille skilt med, hvor de hver havde skrevet et navn på en af de danske fjorde. De havde ét ønske til os herinde, og det var: Red nu det danske havmiljø! Jeg kan godt forstå dem, for det ser faktisk katastrofalt ud derude. Iltsvindet er kæmpestort i år, fisk og ålegræs er væk og erstattet med slimet, ulækkert fedtemøg. Normalt er de her miljøproblemer jo lidt komplekse, men i det her tilfælde kan vi faktisk godt pege på et eneste sted, det her kommer fra, og det var fra den landbrugspakke, som Venstre vedtog i 2015. Det var den, der gjorde, at landbruget måtte gøde 20 pct. mere, det var den, der gjorde, at man fjernede alle beskyttelseszonerne mellem markerne og vores vandløb og åer. Det måske vigtigste var, at man gav landbruget lov til frivilligt at reducere kvælstofudledningen. Det er det, der gør, at vi ikke i 10 år har reduceret vores kvælstofudledninger, det er det, der gør, at det ser katastrofalt ud derude nu. Derfor vil jeg høre, om Venstre den her gang er færdige med de frivillige aftaler med landbruget.

Kl. 10:55

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:55

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for et meget langt spørgsmål, som jeg ikke helt præcis kender dybden af, men jeg vil forsøge at give et svar. Jeg tror, at for spørgeren fra Enhedslisten er det jo klart, at der er 109 vandoplande, der er 109 forskellige vandoplande rundtomkring i Danmark, og den økologiske tilstand er jo forskellig i de vandoplande. Det går jeg også ud fra spørgeren ved. Nogle steder er vi enormt presset og skal gøre rigtig meget for at nå i mål i forhold til EU's vandrammedirektiv, og

det var sådan set også det, jeg sagde i min tale, men det lader til, at den tale ikke fandt vej ud i Folketingssalen. Jeg bekendte også, at vi alle har et ansvar for det, og jeg påtog mig også et ansvar for det. Vi var i den helt historiske situation, at hr. Pelle Dragsted faktisk den anden dag i Debatten på DR roste mig for at påtage mig det ansvar. Så jeg går også ud fra, at det er et budskab, der i en eller anden form har spredt sig i Enhedslisten.

Men skiftende regeringer, også de regeringer, som Enhedslisten har støttet, også den regering, der var fra 2019-2022, har jo ikke formået at bringe os i mål. Nu skal vi i mål i forhold til at leve op til EU's vandrammedirektiv, og det er vi også villige til, og det er jo lige præcis det, som vi har brugt ret meget på at diskutere, og som jo også er en del af hele spørgsmålet om en grøn trepart. Jeg bemærker så, at Enhedslisten ikke valgte at være med, fordi man ikke ville tage et ansvar.

Kl. 10:56

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Spørgeren.

Kl. 10:56

Pil Christensen (EL):

Det var landbrugspakken i 2015, som fik det hele til at gå i stå. Det er de sidste 10 år, vi ikke har reduceret vores kvælstofudledning. Vi kan pege på lige præcis det. Derfor var det også rigtig glædeligt, at vi så jer stemme for L 5, og det er også derfor, jeg vil høre, om det her virkelig indvarsler nye tider. Er det slut med de frivillige aftaler med landbruget? Har Venstre den her gang tænkt sig at stille sig bag en egentlig regulering, hvor vi faktisk stiller os på miljøets side, på alle naboernes side, på alle de danskere, der elsker havets, side? Er den tid kommet nu, eller skal vi fortsat se frivillige aftaler med landbruget?

Kl. 10:57

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 10:57

Troels Lund Poulsen (V):

Vi skal leve op til de aftaler, vi indgår med hinanden. Enhedslisten er desværre tit aldrig en del af aftalerne her på Christiansborg. De var ikke en del af den grønne trepart. Jeg kan forstå, at det her vel er det mest afgørende tema for Enhedslisten, og det forstår jeg godt. Det, jeg så ikke forstår, var, at man ikke påtog sig et ansvar og gik med i den grønne trepart, som jo netop har til opgave at regulere fremtidens landbrug og sikre bedre natur og miljø. Men det var så åbenbart ikke noget, Enhedslisten for alvor ville prioritere, da det kom til stykket, og det er jeg ked af.

Kl. 10:57

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgerækken. Tak til hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Den næste ordfører er hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Normalt når vi debatterer herinde, bruger vi vist mere tid på at forberede, hvad vi selv vil sige, end på egentlig at lytte til hinanden, så under statsministerens åbningstale forleden besluttede jeg mig for at gøre det modsatte. Jeg lyttede, noterede og forsøgte oprigtigt at fornemme og forstå det samlede budskab. Men bagefter sad jeg tilbage med i hvert fald én overvældende følelse, nemlig at verden omkring os er mørk, farlig og fuld af ting, som vi skal frygte.

Omkring 30 gange talte statsministeren om farer, trusler og noget, vi skal bekymre os om, om krig og invasion, sabotage og cyberangreb, kriminalitet, kunstig intelligens, klima, misinformation – fare på fare, trussel på trussel, bekymring på bekymring. Det er næsten, som om frygten er blevet statsministerens politiske grundtone. Først var det mink og corona, så Putin, Trump, Kina og droner. Den næste trussel står altid klar, når den forrige forlader forsiden.

Og jo, verden er usikker, det skal vi ikke tale os fra. Ruslands angrebskrig mod Ukraine er blodig alvor. Og når et russisk krigsskib affyrer signalblus mod en dansk militærhelikopter, bliver vi mindet om, at truslen ikke er teoretisk. Den vedrører vores allierede, den vedrører Europa, og den vedrører Danmark. De trusler skal naturligvis mødes, og de skal løses, og problemerne med islam, indvandringen, sharia, folkevandringen og det, at døds vold kun kan give 1 års fængsel, skal håndteres. Men de skal ikke gøres til en permanent sindsstemning for et helt folk, for hvordan kan et land ranke ryggen, hvis det hele tiden bliver bedt om at dukke hovedet? Hvordan kan vi bevæge os fremad, hvis vi først og fremmest lærer at frygte det, der kommer? Derfor vil jeg bruge min taletid her i dag på noget andet. Jeg vil bruge den på håbet, på mulighederne, på fremtiden.

Jeg vil tale om det Danmark, som vi kan skabe frem mod 2035, hvis vi igen tør at sætte os store mål. Jeg vil tale om det Danmark, hvor familierne har mere frihed og mere tid til hinanden, hvor vores børn forlader skolen med kundskaber i hovedet, dannelse i rygsækken og mod på livet, hvor de, der har brug for hjælp, ikke mødes af et nyt ansigt hver morgen, men af et menneske, de kender, og som har tid til dem. Jeg vil tale om landsbyer og købstæder, hvor unge familier tør købe hus, fordi skolen ikke står foran en lukning, fordi der er arbejdspladser i nærheden, og fordi familielægen stadig findes. Jeg vil tale om det Danmark, hvor bilen ikke er en luksus for de få, og hvor vi tager ansvar for, at benzin- og dieselpriiserne holdes nede, hvor vi holder vores løfter og møder den teknologiske revolution med nysgerrighed og selvtillid. For fremtiden kommer, det kan vi ikke ændre på, men vi kan selv bestemme, hvordan vi gør os klar til den, tager imod den og lærer at leve i og med den. Opgaven er ikke at gemme sig frygtsomt for fremtiden, opgaven er at gribe og forme den. Det er også tanken bag »Fremtidens Danmark«, som jeg for nylig lancerede. Det er en række konkrete visioner for Danmark i 2035, hvor vi sammen med danskerne drømmer og former, hvordan Danmark kan blive stærkere, friere og mere levende.

Kl. 11:02

Nogle af visionerne vil være store, nogle vil sikkert også blive kaldt urealistiske, men det er jeg ikke så bange for, for dansk politik har efter min mening rigeligt med internationale kommissioner og politikere og eksperter, der fortæller os om alt det, vi ikke kan, vi ikke må, ikke tør. Jeg savner politikere, der siger, at vi godt må, og at det, vi drømmer om, godt kan blive til virkelighed, at vi godt kan efterlade et endnu bedre Danmark til vores børn end det, vi selv fik betroet, hvis vi tør.

Min første vision for fremtidens Danmark begynder lige der, hvor ethvert lands og ethvert menneskes liv begynder, nemlig i familien. Vi taler herinde på Christiansborg rigtig meget om tid, om arbejdstid, åbningstid, skærmtid, mødetid, men vi taler alt, alt for lidt om familietid, om tiden med de mennesker, der betyder mest. Der er partier herinde, som har italesat arbejdstid som moderne politikens nye valuta. Dem om det! For mig er familietid den vigtigste politiske valuta. Vi skal give familierne mere frihed til selv at indrette deres liv. Lad os lave et familiefradrag, så børnerige danske familier igen tør sætte endnu flere børn i verden, og hvor familierne selv kan bestemme, hvordan deres penge skal bruges – på nedsat arbejdstid, forlænget ferie eller en au pair eller anden hjælp i hjemmet. Lad familierne selv bestemme.

Hvorfor skal Christiansborg bestemme, hvordan mor og far for-deler barslen? Hvorfor ikke give familierne en reel mulighed for at

gå ned i tid, mens børnene er små, og hvorfor ikke give en kvinde en håndsrekning, så hun ikke bliver stillet ringere i sin pensionsordning, fordi hun har født de børn, vi som samfund har så meget brug for? Hvorfor indretter vi ikke vores boligpolitik og skatteregler, så generationerne lettere kan leve tættere på hinanden, så bedstemor måske kan hente i børnehaven, eller så børnebørnene kan cykle hen til det bedstefar efter skole, så familien igen bliver en naturlig del af hverdagen og ikke noget, der skal presses ind mellem arbejde og institutioner og kalenderaftaler? Det er mit fremtidens Danmark. Det er bare et af den slags spørgsmål, som jeg drømmer om at vi kan diskutere. Derfor er jeg også så glad for, at allerede rigtig mange danskere er gået ind på hjemmesiden fremtidensdanmark.dk og er begyndt at sende idéer og drømme, visioner om, hvordan vi giver nyt håb om en fremtid præget af selvtillid og optimisme frem for frygt og pessimisme.

Det er ikke, fordi verden udenfor er ufarlig, men fordi politik skal handle om mere end blot det at administrere den næste krise. Det skal handle om, hvad vi kæmper for og drømmer om, og det er måske i virkeligheden her, den dybeste forskel mellem statsministerens og mit syn på politik skal findes. For mig må magt aldrig blive et mål i sig selv, for så er der ikke langt fra magtfuld til magtfuldkommen, som når man afskaffer fri- og helligdage, sletter sms'er, bruger hastelovgivning i flæng, stikker en nødløgn eller indgår handler med politiske mandater. Magt er kun legitim, når den bruges til noget, der er større end magten selv. For mig er målet ikke at bevare det bestående. Vores mål er at skabe noget bedre, et Danmark med stærkere familier, dygtigere børn, mere værdighed for vores ældre og handicappede, levende byer og landsbyer, ny teknologi og nye virksomheder og måske allerallervigtigst: et folk, der igen tror på sig selv.

Den bedste nyhed, det vigtigste af det hele er, at det godt kan lade sig gøre. Vi kan godt klare det, hvis vi tør, hvis vi finder modet til ikke at lade os styre af truslerne, men kræfterne til, at det er os, der styrer dem. For Danmarks fremtid skal ikke skrives i frygt, den skal skrives med mod, med selvtillid, med virkelyst og med troen på, at det bedste stadig ligger foran os. Tak, formand.

Kl. 11:07

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Den første korte bemærkning er til hr. Rasmus Stoklund, Socialdemokratiet.

Kl. 11:07

Rasmus Stoklund (S):

Tak for talen, og jeg håber, at det så giver anledning til, at vi kan samarbejde om nogle af alle de gode elementer, der er i regeringsgrundlaget, som hr. Morten Messerschmidt sikkert vil synes godt om, når nu det er familien, der vil være i fokus for hr. Morten Messerschmidt.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Morten Messerschmidt lidt nysgerrigt om, hvor Dansk Folkeparti egentlig står i spørgsmålet om Rusland. Vi kan se, at russerne fortsætter deres angreb ind i Ukraine – hr. Morten Messerschmidt nævner det selv i sin tale – og altså også hybridkrigen ind i Europa. Men samtidig ser vi, at Dansk Folkeparti i Europa-Parlamentet indgår i en underlig alliance med Viktor Orbán, som mener, at vi frem for støtte til Ukraine skal bevilge lån til Ukraine, som om det var sådan et spørgsmål om velgørenhed, og hr. Morten Messerschmidt var her i sommerferien turguide for en prorussisk politiker, som han efterfølgende ønskede god vind, og sådan er der forskellige eksempler, der skurrer lidt.

Derfor efterlyser jeg og appellerer jeg til, at hr. Morten Messerschmidt kunne sige noget meget entydigt om, hvordan Dansk Folkeparti står i forhold til Ruslands angreb på Ukraine, og om hr. Morten Messerschmidt tror, at Putin er glad for og ville være godt tilfreds

med nogle af de meldinger, som Dansk Folkeparti er kommet med i den her sammenhæng.

Kl. 11:08

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:08

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg kan sige det meget klart: Dansk Folkeparti bakker utvetydigt op om Ukraines frihedskamp. Vi har jo støttet alle de hjælpepakker, der er stemt igennem det her Folketing, og det bliver vi ved med. Men hvis den her kamp fra Ruslands side, som jo ikke kun er imod Ukraine – Ruslands trussel er imod hele den vestlige verden – skal vindes, så er vi også nødt til at stå sammen i Vesten, og jeg synes, det er dybt bekymrende, når jeg ser, hvor mange sydeuropæiske lande, der kun er med til skåltalerne, men som ikke er med, når der skal handles, og når der skal betales. Der ville jeg, hvis jeg var en del af en regering, lægge langt større vægt på, at Frankrig, Italien og andre store sydeuropæiske lande også betalte, sådan at solidariteten blev større, men at modstandskraften mod Rusland også blev større.

Så vil jeg gerne kvittere for invitationen til samarbejde. Jeg kan ikke se skatteministeren, men jeg kan forstå, at man har indbudt alle de andre borgerlige partier til skatteforhandlinger. Så det må være en fejl, at den ikke er nået frem til Dansk Folkeparti.

Kl. 11:09

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:09

Rasmus Stoklund (S):

Jeg synes fortsat, at det er lidt mudret. For hvis man på den ene side siger, at Ruslands krig mod Ukraine også er et angreb mod Vesten, hvorfor anerkender man så ikke, at det faktisk er ukrainerne, der kæmper på vegne af os alle sammen? Så skal man jo ikke låne penge til dem. Så skal man jo sige tak, fordi de gør det på vegne af os alle sammen.

Man kunne jo gøre, som fru Mona Juul har gjort, altså at man som partileder i et stort parti går frem og siger, at vi er nødt til at stå sammen her på tværs af skel, og at vi er nødt til at sige fra over for alt det, der fylder kommentarfelter på sociale medier, og al den retorik, der kommer fra Kreml. Kunne hr. Morten Messerschmidt forestille sig at gøre noget tilsvarende, som fru Mona Juul har gjort?

Kl. 11:10

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:10

Morten Messerschmidt (DF):

Det ville ikke ligge mig fjernt. Jeg vil tale med min gode ven om et øjeblik og så se, hvad vi kan finde ud af. Jeg vil godt have mig frabedt den insinuerende. Jeg troede faktisk, at det havde et formål for Socialdemokratiet, at vi var et samlet Danmark, der bakkede op om Ukraine. Jeg troede faktisk, at det havde et formål udadtil, at statsministeren kunne sige, at i Danmark er der ingen opposition til opbakningen til Ukraine. Men jeg kan forstå, at det er vigtigere for Socialdemokratiet, at man kan slå politisk plat på en løgn, end det er, at der ikke er pletter på Danmarks renommé. Når vi så taler om pletter, kunne hr. Rasmus Stoklund jo tjekke, hvem det er, Socialdemokratiet sidder i gruppe med i Europarådet.

Kl. 11:10

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Sigurd Agersnap, SF.

Kl. 11:10

Kl. 11:13

Sigurd Agersnap (SF):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for talen. Ordføreren sagde, at han havde forsøgt at lytte og forstå statsministerens tale i tirsdags. Og jeg har forsøgt at lytte og også researche lidt for at forstå Dansk Folkepartis økonomiske politik, og det er en lille smule svært. Hvis man tager de løfter, der bare er givet på Facebook, omkring afgifter, der skal væk, og skatter, der skal ned, så er det 80 mia. kr. Hvis man oven i det lægger, hvad man ellers vil gøre på velfærd eller pensionsområdet, så er det yderligere 80 mia. kr. Og det er simpelt hen ikke lykkedes mig at finde seriøse forslag, der tilnærmelsesvis kommer op i sådan et beløb. Ordføreren snakkede jo om håb; der skal være håb i det danske samfund. Er det også sådan, at Dansk Folkepartis økonomiske politik primært er baseret på håb?

Kl. 11:11

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:11

Morten Messerschmidt (DF):

Der må være et eller andet galt med Google hos ordføreren. For hvis man søger på ordene Dansk Folkeparti og økonomisk politik, kommer den økonomiske 2030-plan fra 2024 op. Og det ved jeg med overvejende sikkerhed, for det gjorde jeg nemlig i går for at forberede mig til i dag. Så prøv nu lige at åbne pc'en, den ligger vist foran ordføreren, og så søg en gang til og se, om han stadig er forvirret.

Kl. 11:12

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:12

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg bruger teknologien sådan, at jeg altid kan stå inde for det, der bliver bragt, bl.a. af debatindlæg i diverse aviser. Men jeg vil bare sige, at Dansk Folkeparti er jo kommet med en hulens masse løfter, siden den plan er kommet, og der er jo ikke kommet noget finansiering. Altså, det er jo lidt, som om hr. Morten Messerschmidt får sin forgænger til at ligne en bankmand og resten af blå blok til at ligne det samme. For der er jo ikke noget, der tyder på, at det hænger sammen.

Kl. 11:12

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:12

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jeg på mange måder overbevist om hr. Kristian Thulesen Dahl vil betragte som et kompliment.

Må jeg ikke bare så tage fat i de måske to vigtigste ting i vores økonomiske politik. For det første er der det her med fødevareromsen. Der glæder jeg mig jo over, at man i hvert fald på overfladen fra regeringens side har valgt at kopiere det. Nu har vi foreslået det i 3-4 år, og nu siger man det. Der sker ikke rigtig noget. Djøf bestemmer trods alt mere end statsministeren. Det har vi valgt at sige vi skal finansiere ved at sikre, at offentlige ydelser i Danmark kun er for danske statsborgere.

Så er der spørgsmålet om benzin- og dieselaftgifter, og der har vi jo anvist, at vi vil droppe alle de VE-projekter ude ved Bornholm, der primært skal bruge danske skatte kroner til at levere strøm til Tyskland osv. Det hele er finansieret. Det kræver bare viljen til at trykke på de rigtige knapper.

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Charlotte Bagge Hansen, Moderaterne.

Kl. 11:13

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for ordet og tak for talen. Jeg vil også gerne lige dvæle lidt ved økonomien, for ét er, hvad der står inde på DF's hjemmeside om økonomien. Noget andet er, hvordan danskerne opfatter det.

80 mia. kr. om året koster det at indføre jeres afgiftslettelser på moms og fødevarer – 80 mia. kr. hvert eneste år. 10 mia. kr. koster det at fjerne elafgifterne. 4 mia. kr. koster det at fjerne registreringsafgiften. DF vil også have en fastfrysning af pensionsalderen på 69 år. Det står i 84 mia. kr. Har DF opgivet den ellers fine borgerlige dyd at finansiere sine politiske ønsker?

Kl. 11:14

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:14

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for at nævne centrale dele af Dansk Folkepartis politik. Det hele er selvfølgelig finansieret, og jeg har det heldigvis foran mig og kan derfor fortsætte i forhold til det spørgsmål, som hr. Sigurd Agersnap nævnte.

Blandt finansieringskilderne er en afvikling af ulandsbistanden og omlægning til en krisebistand. Der sparer man 20 mia. kr. I øvrigt må jeg sige, at i forhold til det med at halvere fødevareromsen, koster det jo nok det samme for regeringen, som det gør for Dansk Folkeparti. Så lad os bruge det tal, som regeringen også er kommet frem til, nemlig 27 mia. kr.

I øvrigt forstår jeg ikke, hvorfor det er så svært at fjerne moms på frugt og grønt helt. Altså, hvad er problemet der? Vi har jo nulmoms på bøger, og vi har nulmoms på kultur. Så hvorfor kan man ikke bare gøre det? En ting er, at man så hænger i bremsen på det andet, men det forstår jeg ikke. Nå.

Så var der energiø Bornholm. Der er en række havvindprojekter, som vi stiller i bero, fordi vi i forvejen synes, at danskernes elpriser er for høje. Så er der 2035-målet, vi ønsker at holde tilbage. Og så er der selvfølgelig hele spørgsmålet om den administration osv., som jo bare er vokset og vokset. Det er nok ikke fru Charlotte Bagge Hansen, der har ansvaret for det, men formodentlig hendes politiske chef, der sidder her til venstre for mig.

Kl. 11:15

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:15

Charlotte Bagge Hansen (M):

Jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Morten Messerschmidt om noget: Hvor mange milliarder koster DF's økonomiske forslag? Har ordføreren styr på det?

Kl. 11:15

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:15

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg kan i hvert fald sige, at i den økonomiske plan, der blev fremlagt i sommeren 2024, opremses der følgende finansieringskilder: Først er der det økonomiske råderum på 62 mia. kr.; så er der en effektiv-

sering af den offentlige sektor, og det er på 13 mia. kr., så vi er oppe på 75; så er der en reform af jobcentrene på 3 mia. kr., dem har vi brugt i fællesskab, så det springer vi over; så er der en sanering af erhvervsstøtten, og det er 1 mia. kr., og så er vi oppe på 76; så er der en omlægning af udviklingsbistanden, og der sparer vi 20 mia. kr., og så vi er oppe på 96; så er der en omlægning af kandidat-su'en til lån til 2 mia. kr., så er vi oppe på 98; så er der en tilbagerulning af topskattelettelser på 2 mia. kr., og så er vi oppe på 100. Hvad var det, fru Charlotte Bagge Hansen manglede?

Kl. 11:16

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Lise Bertelsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:16

Lise Bertelsen (KF):

Tak for det, og tak for en rigtig god tale. Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti deler en ret så alvorlig bekymring for udviklingen i folkeskolerne. Mange børn oplever uro, og lærerens autoritet er svækket. Eleverne får overhovedet ikke det faglige udbytte, som de burde. Vi er simpelt hen nødt til at kigge på det politiske ansvar her.

I mere end 7 år har undervisningsministeren været socialdemokrat, og i den periode er vi nået til, at danske elevers faglige niveau er det laveste nogen sinde. Og skolefraværet er steget uhørt meget. Det er altså svært at komme uden om, at Socialdemokratiet har haft ansvaret for folkeskolen i 7 år, mens både faglighed og fremmøde er gået den helt forkerte vej. For mig handler en god skole om faglighed, dannelse og klare rammer. Lærerne skal have autoriteten tilbage i klasseværelset. Hvad mener Dansk Folkeparti er det vigtigste næste skridt for at genoprette lærerens autoritet og få ro, ansvar og fagligheden tilbage i folkeskolen?

Kl. 11:17

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Mange tak. Så får ordføreren ordet.

Kl. 11:17

Morten Messerschmidt (DF):

Tusind tak for spørgsmålet. Svaret er netop autoritet, og det er konsekvens over for vold, uro osv. Her i dag kl. 9.23 tikkede der en e-mail ind på min pc. Afsenderen er en skoleelev i 9. klasse, som ønsker at være anonym, og jeg har lyst til at citere fra den mail, jeg fik:

Kære Morten. Jeg skriver, fordi jeg har oplevet nogle alvorlige ting, som stadig gør mig utryk ved at gå i skole og være omkring mit hjem. Det startede i skoletiden, hvor en anden elev slog mig, fordi han blev sur over, at jeg havde vundet en fodboldkamp. Skolen talte med ham bagefter, og han sagde, at han ville stoppe og holde sig væk fra mig. Men samme dag kom han og kvalte mig. Mine venner og en lærer var der og hjalp mig. Jeg har også tidligere fået dødstrusler.

Sådan fortsætter den her mail dernedad – taletiden tillader desværre ikke, at jeg kan læse det hele op.

Den slags adfærd burde jo øjeblikkelig føre til, at en sådan voldsperson bliver smidt ud af skolen. Skolen skal være for dem, der ønsker læring og ønsker at komme frem i livet, ikke for dem, der ødelægger det for alle de andre.

Kl. 11:18

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:18

Lise Bertelsen (KF):

Tak for at dele den bekymrende mail. Det er jo lige præcis det, der ikke skal foregå i vores folkeskoler. Er Dansk Folkeparti så også enige i, at det kræver, at der igen bliver stillet tydeligere krav, også til forældrene, om, at de bakker op om skolen, undervisningen og lærerens autoritet i klasserummet?

Kl. 11:19

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:19

Morten Messerschmidt (DF):

Det er ganske sikkert, helt absolut. Det er jo derfor, vi gerne vil give familierne mere tid og mere rum til, at man netop kan fokusere på sine børn. Jeg kan godt forstå det, når man hele tiden får at vide af statsministeren, at man skal bruge mere tid ved samlebandet og være taknemlige, hver gang man får en ny skat – om den så sniger sig eller kaster sig ind på middagsbordet, kan næsten være ligegyldigt – og så haster igennem hverdagen og ikke har tid til sine børn. Så lad os nu få en ny retning, hvor vi borgerlige i fællesskab giver familierne rum, ro og råd.

Kl. 11:19

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 11:19

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for en flot tale. Jeg lyttede godt efter, og det er nogle flotte visioner. Der er meget, man kan være enig i. Problemet med hr. Morten Messerschmidt og Dansk Folkeparti er jo bare, at der ofte er lidt langt fra ord til handling og virkelighed. Det så vi jo under regeringsforhandlingerne, hvor hr. Morten Messerschmidt forhandlede et regeringsgrundlag sammen med hr. Troels Lund Poulsen og alle løfterne til almindelige danskere var pist væk: Halveringen af momsen var væk. Flere penge til folkepensionisterne var væk. Genindførelse af store bededag var glemt – glemt, glemt, glemt. Det eneste, Dansk Folkeparti stod sådan rigtig fast på, var det her muslimstop, som skal presse lovlydige borgere ud af Danmark. Det var vigtigere, end at vores folkepensionister står nede i supermarkedet og ikke har råd til mad. Det var vigtigere end at få store bededag tilbage, vigtigere end at gøre noget for vores ældrepleje.

Så vil Morten Messerschmidt anerkende, at hvis det var lykkedes – heldigvis gjorde det det ikke – at danne den regering, så havde vi ikke fået halveret momsen på mad?

Kl. 11:20

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:20

Morten Messerschmidt (DF):

Nej, jeg kan ikke genkende hr. Pelle Dragsteds udlægning af virkeligheden, måske også fordi han ikke var til stede i lokalet. Jeg ved jo, at hr. Pelle Dragsted skriver bøger. Måske skulle han kaste sig over eventyreren, for der tror jeg han ville have en enorm fremtid foran sig.

Nej, vi havde en ramme på plads – ikke et regeringsgrundlag. Vi havde en ramme, hvor vi tilbød Moderaterne at kunne indgå i en borgerlig regering, hvor man netop kunne realisere mange af de ting, som jeg har nævnt her i mine svar og i min tale. Men det var jo ikke et regeringsgrundlag. Så jeg må sige hus forbi, hr. Pelle Dragsted.

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 11:21

de velfærdsydelse, som danskerne betaler meget høje skatter for at finansiere, skal reserveres til danske statsborgere.

Kl. 11:21

Pelle Dragsted (EL):

Det er meget flot svaret udenom, hr. Morten Messerschmidt. Virkeligheden var, at det her jo var en omfattende aftale, der indeholdt en lang række ting, bare ikke alle dem, som Dansk Folkeparti havde lovet vælgerne. Det er jo det, vi har set igen og igen. Hr. Morten Messerschmidt er fantastisk dygtig til at lave sjove videoer ude ved tankstationerne og er jo et retorisk talent på alle mulige måder, men når det kommer til stykket – dér, hvor man sidder ved det bord, hvor man faktisk kan få indflydelse – svigter man danskerne. Det er jo forskellen på Dansk Folkeparti og Enhedslisten: Vi leverede. Vi kommer til at halvere momsen på mad, fjerne den helt på frugt og grønt; vi kommer til at genindføre store bededag; vi kommer til at hæve folkepensionen for de fattigste folkepensionister. Hvad er det, Morten Messerschmidt vil have leveret?

Problemet med udenlandsk arbejdskraft er jo ikke den højtuddannede ingeniør eller sygeplejerske osv. Det er jo de folk, som de seneste år er begyndt at komme hertil som opvaskere og i andre jobs, hvor man jo reelt presser de, jeg tror, det er 30.000 unge mennesker, der ikke er i beskæftigelse eller uddannelse, altså helt unge mennesker, ud af arbejdsmarkedet, hvor der er fup og svindel, og hvor der bl.a. rundt om Aarhus og København i mange kommuner jo nu begynder at være dansk mindretal. Det er derfor, vi siger, at vi er nødt til at vende det om, hvad vi i øvrigt var meget, meget tæt på at gøre i 2019, da regeringsmagten så desværre skiftede.

Kl. 11:24

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren har ikke trykket sig ind, men jeg synes, jeg kan aflæse på kropssproget, at spørgeren ønsker sin anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 11:24

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 11:22

Magnus Georg Jensen (RV):

Beklager. Sådan er det, når man er så ivrig. Jeg blev desværre ikke meget klogere på, hvordan det i praksis skulle udfolde sig. Jeg lytter til de ord, som ordføreren italesætter og hans nervøsitet i forhold til dansk kultur, selv om jeg egentlig mener, at den er robust på mange måder. Men jeg savner stadig at høre, hvordan det her i praksis skal udfolde sig. Sæt at regeringsmagten skulle tilfalde ordførerens parti, hvordan ville man så i praksis udfolde nettoudvandringen af muslimer?

Kl. 11:25

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil jo nok sige, at jeg kan finde på betragtelig flere forskelle på hr. Pelle Dragsted og mig, men lad os bare i den gode stemnings ånd lade det blive ved det.

Nej, forskellen er jo, at jeg ikke er i politik bare for at administrere og rette kommaer. Jeg er i politik for at sætte en ny retning for Danmark. Det regeringsprogram, som jeg forstår hr. Pelle Dragsted har sat sin underskrift på, er jo fyldt med fine fraser, ja, hensigtserklæringer og en store bededag i hvad, 2030? Kan vi så også få tredje pinsedag i 2040? Altså, jeg vil gerne se det, før jeg sætter hele min ære ind på det. Det synes jeg også hr. Pelle Dragsted skulle gøre.

Kl. 11:22

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Magnus Georg Jensen, Radikale Venstre.

Kl. 11:22

Morten Messerschmidt (DF):

Det er alligevel voldsomt at have så nedsat høreelse i så ung en alder, men det respekterer jeg. Vi ønsker at indrette det danske samfund, så det bliver så ubekvem som muligt at leve en islamisk tilværelse i Danmark, vi ønsker at tilsløre, at kriminelle udlændinge ved første dom udvises af Danmark, og vi ønsker at reservere offentlige velfærdsydelse, herunder eksempelvis førtidspension, til danske statsborgere.

Nu får hr. Magnus Georg Jensen ikke mulighed for at stille spørgsmål tredje gang. Det ville ellers have været fint. Men så vil jeg måske henvise til hr. Sigurd Agersnap, som jeg ved kan google svaret, for om ganske kort tid vil det være på Folketingets hjemmeside, og så kan hr. Magnus Georg Jensen få det på skrift også.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Signe Wenneberg, Alternativet.

Kl. 11:26

Magnus Georg Jensen (RV):

Tak for talen, hr. Morten Messerschmidt. Vi har tidligere fra talerstolen hørt hr. Mikkel Bjørn fra Dansk Folkeparti udtale, at i Dansk Folkeparti går man ind for nettoudvandring af muslimer. Jeg er nysgerrig på, hvordan det i praksis skal udfolde sig. Er det således, at man, hvis Novo Nordisk nu ansætter en muslimsk softwareingeniør fra Egypten, så skal gå ned på Rigshospitalet og pille den iranske sygeplejerske ud? Det mener jeg ville være skadeligt for vores sundhedsvæsen og erhvervsliv, og det ville gå ud over helt normale, stilfærdige og lovlige borgere her i Danmark.

Kl. 11:23

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 11:23

Signe Wenneberg (ALT):

Vi kommer vidt omkring her i dag, og tak for talen. Jeg vil gerne spørge om dyrevelfærd. Jeg vil gerne spørge om Dansk Folkepartis aktuelle dyrevelfærds politik. Vil ordføreren dele sine tanker om den dokumentation og de billeder, som vi har set ude fra svinefabrikkerne, og som befolkningen jo har været meget i oprør over de seneste år? Hvilke konkrete tiltag ønsker DF at være med til at indføre, og hvordan ønsker DF at forbedre forholdene i svinefabrikkerne?

Morten Messerschmidt (DF):

Nej, vi ønsker, at folk, der sigter efter en islamisk, islamistisk tilværelse i Danmark, skal finde et andet sted at bo, og at folk, der kommer udefra og ved kriminalitet viser disrespect over for det danske samfund, skal finde et andet sted at bo. Og vi ønsker, at

Kl. 11:26

Kl. 11:29

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 11:26

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg synes, det skær i hjertet, når man ser eller hører om dyr, der behandles dårligt. Dyrevelfærd har altid været meget, meget højt på Dansk Folkepartis dagsorden, og det er det fortsat. Derfor har jeg også været glad for de gange, vi har været med til finanslovsfor-handlinger, hvor vi har kunnet afsætte penge til dyrepoliti og en forstærket kontrolindsats osv. Så det vil vi meget gerne fortsat bidrage med, ikke kun i forhold til produktionsdyr, men også meget gerne i forhold til husdyr.

Måske ved fru Signe Wenneberg, at hr. Christian Kirk, der sidder her i salen, er ordfører på et forslag om en revision af hundeloven, som altså har skabt fuldstændig retsløse tilstande også på det område. Så jeg tror, jeg kan sige uden at blinke, at vi meget gerne samarbejder med fru Signe Wenneberg og hendes parti, når det kommer til at forbedre dyrevelfærd.

Kl. 11:27

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren har ikke trykket sig ind, men jeg kan se nu på kropssproget, at man ønsker ordet. Værsgo, fru Signe Wenneberg.

Kl. 11:27

Signe Wenneberg (ALT):

Ja, man skal lige vænne sig til det. Tak, jeg glæder mig til samarbejdet, men lad os blive ved svinene. Jeg kan jo se – og tak for det – at i de seneste 10 år, så vidt jeg lige kunne se ved at kigge tilbage, så har I stemt for at forhindre de lange dyretransporter. Men jeg kan også se, at når det så er inde i staldene på dansk jord, har I ikke stemt for forbedringer. Hvordan ser hr. Morten Messerschmidt vi fremover kunne samarbejde konkret, således at dyrevelfærdsloven reelt bliver overholdt ude i staldene?

Kl. 11:28

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Når vi nu er i gang med formaliteterne, vil jeg bare lige understrege, at vi ifølge forretningsordenen ikke bruger direkte tiltale, heller ikke i flertalsformer.

Ordføreren.

Kl. 11:28

Morten Messerschmidt (DF):

Hvis ordføreren spørger til håndhævelse, er det netop det, der handler om, at myndighederne, både den udøvende magt, kontrolfunktionerne, men jo også politiet, anklagemyndigheden osv. skal have langt stærkere beføjelser. Det kunne vi jo starte med at tale om med den nye formand i Folketinget. Jeg forstår, at han har empirisk erfaring.

Så synes jeg, vi skal tage det initiativ, som fru Signe Wenneberg nævner, om at begrænse de alt, alt for lange dyretransporter, op sammen i EU. Jeg kæmpede i øvrigt sammen med min daværende kollega hr. Dan Jørgensen for det dengang, og jeg håber virkelig, at det er noget, vi kan samles om på tværs af partierne stadig væk.

Kl. 11:29

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Borger-nes Parti.

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak for det. Dansk Folkeparti gik til valg på at halvere momsen på fødevarer. Så mit første spørgsmål går på, om det stadig væk er Dansk Folkepartis politik, at momsen på fødevarer skal halveres. For jeg har senere hørt efter valget, at man sagde, at nu skal hele momsen væk, indtil man kan halvere momsen på fødevarer. Så jeg vil bare lige have klarificeret, hvad der reelt set er Dansk Folkepartis politik på nuværende tidspunkt omkring momsen.

Derudover har man tidligere henvist til udviklingsbistanden som finansieringskilde over for flere medier. Men det kan man jo ikke bruge som finansieringskilde, for jeg har netop læst Dansk Folkepartis 2030-plan. Der har man jo anført udviklingsbistand til at dække for andre af de udgifter, som Dansk Folkeparti har. Så derfor kan man ikke bruge udviklingsbistand til finansiering af fødevaremomsen. Og det er Dansk Folkeparti også klar over, for de har nemlig sat det ned under overskriften »Potentialer«, hvor der er en løs finansiering, som hedder 27 mia. kr. på udlændingområdet, som er den nettoudgift, vi har på MENAPT-landene. Men der er ordføreren jo også udmærket godt klar over, at det er en langsigtet finansiering, som dækker over skoler og alt muligt andet. Så man kan jo ikke bare fjerne de 27 mia. kr.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge specifikt til både finansiering til halvdelen af momsen og også finansiering til, hvis man nu helt vil fjerne momsen.

Kl. 11:30

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:30

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil starte med at sige, at ordføreren har forstået det fuldstændig rigtigt. Vi ønsker at halvere fødevaremomsen strukturelt. Der er så djøf-regime i Danmark, og indtil man kan implementere det, siger vi så: Lad os gøre noget, vi ved kan lade sig gøre. Og det er en fuldstændig fjernelse af fødevaremomsen, fordi – som jeg nævnte før – der er varegrupper i dag, hvor der er nul moms. Den fuldstændige fjernelse vil være en midlertidig udgift, som vi ønsker at finansiere over statens formue. Den driftsmæssige permanente strukturelle halvering af fødevaremomsen finansierer vi, ved at vi reserverer velfærdsudgifter til danske statsborgere og dermed ikke har det årlige træk; vi ved ikke, hvor meget det er for tiden, for under den nuværende statsminister bliver tallene ikke opdateret, men det er omkring 20 mia. kr., som vil matche finansieringsbehovet.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:31

Lars Boje Mathiesen (BP):

Godt. Så det er velfærdsudgifter, der kun skal være til danske statsborgere. Hvordan harmonerer det med, at Dansk Folkeparti nu ikke længere vil ud af EU? For hvis man ikke længere vil ud af EU, bliver vi også nødt til at omfatte EU-borgere i forhold til de her velfærdsudgifter. Og så kommer tallet på ingen måde op i nærheden af det tal, som skal bruges til at finansiere de her ting. Så der er jo en underfinansiering af det, som Dansk Folkeparti vil have.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:31

Morten Messerschmidt (DF):

Nej. Lige her, hr. Lars Boje Mathiesen, er det ikke EU, der er et problem. Altså, det store træk blandt udlændinge i forhold til danske velfærdsydelser er ikke fra Tyskland, Frankrig osv. Det er fra folk, der kommer længere sydfra.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Thomas Skriver Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 11:31

Thomas Skriver Jensen (S):

Tak for det. Hr. Morten Messerschmidt har jo engang medvirket i tv-serien »Klovn«. Og i tv-serien »Klovn« finder vi et begreb, som jeg synes er spændende i de her år, nemlig begrebet White House potential, som i bund og grund handler om, at en vis andel af de beslutninger, man træffer, skal være rigtige, for så kan man komme i Det Hvide Hus. Det er det, der ligger i det. Når man har så flotte målinger, som Dansk Folkeparti har, og fører sig frem, rejser det jo det helt naturlige spørgsmål, om hr. Morten Messerschmidt har White House potential. Jeg vil bare nævne et par eksempler, hvor jeg mener, at han ikke har det.

Man har udtalt, at Rusland står i Kyiv inden nytår, man har vist en prorusser rundt på Christiansborg, og man har også inviteret ham til fællesspisning. Man er taget til Mar-a-Lago, inden Donald Trump blev præsident, og man har lovprist ham, en mand, som jo så senere har truet Danmark meget direkte. Senest havde vi Ceutadebatten, hvor hr. Morten Messerschmidts automatreaktion var, at Danmark skal ud af Schengen, hvis ikke vi kan gøre noget over for Spanien. Efterfølgende viste det sig, at det ville gøre, at endnu flere illegale migranter ville komme til Danmark. Så derfor vil jeg bare spørge hr. Morten Messerschmidt, om han har White House potential.

Kl. 11:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:33

Morten Messerschmidt (DF):

Det kan jeg svare helt klart nej til. I modsætning til vores nuværende statsminister har jeg ingen ambitioner om en karriere uden for Danmarks grænser, og Det Hvide Hus ligger som bekendt ikke engang i Europa. Så det er et nej. For mig er det fineste, man kan gøre, at tjene Danmark, og lige så længe danskerne mener, at jeg skal sidde i det her parlament, så er det det fornemste, jeg vil gøre. Jeg vil gøre det hver eneste vågne time, og jeg vil gøre det med alle de kræfter, der er i min krop, og det håber jeg i øvrigt gælder os alle sammen, og at der ikke er nogen, der drømmer sig til hvide huse rundtomkring i verden.

Kl. 11:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:33

Thomas Skriver Jensen (S):

Grunden til, at jeg bruger det begreb, hr. Morten Messerschmidt, er jo, at den regel også gælder, hvis man ønsker at være statsminister og påtage sig ansvaret for Danmark. Det er nødt til at være sådan, at en vis andel af de beslutninger, man træffer, er rigtige beslutninger, og det er jo derfor, jeg spørger. For det bliver interessant, når hr. Morten Messerschmidt så konsekvent stiller sig forkert i historien, stiller sig på den forkerte side i forhold til Ukraine. Nu kaldte han jo

selv fru Mona Juul for sin ven, og han siger, at han elsker Putin. Han stiller sig på et niveau, hvor man tager over og lovpriser en mand, som ender med at true Danmark, på et niveau, hvor den udlændingepolitik, man foreslår i Europa, vil føre til flere illegale migranter i Danmark. Det er den slags politik, hr. Morten Messerschmidt fremsetter, når han udtaler sig om svære emner. Derfor spørger jeg igen, om han så mener, at han har statsministerpotentiale i Danmark.

Kl. 11:34

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:34

Morten Messerschmidt (DF):

Det sidste må vælgerne afklare, men hvis jeg skal skyde lidt tilbage i samme retoriske boldgade, fristes jeg – med formandens tilladelse – til at sige, at jeg tror, at hr. Thomas Skriver Jensen har lidt Steve Bannon-potentiale, altså ved at opfinde en løgn og fremføre den med en sådan kraft, at man selv tror på det, for så derefter, når det er blevet afsløret, bare at finde på en ny løgn. Der er noget Steve Bannon-potentiale over ordføreren her. I øvrigt ønsker jeg god barsel.

Kl. 11:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 11:35

Carl Valentin (SF):

For måske første gang i danmarkshistorien har vi en regering, som har som en af sine helt store prioriteter at gøre noget for dyrevelfærden i Danmark, og det undrer mig ærlig talt, at vi i sådan en situation har så larmende tavshed fra Dansk Folkeparti. For jeg har tidligere arbejdet en masse sammen med Pia Kjærsgaard på det her område. Hun støttede op, dengang jeg fik forbudt turbokyllinger i statens køkkener. Hun arbejdede sammen med SF for, at vi skulle hæve straffene for dyremishandling, og hun arbejdede også imod ekstremavl af hunde.

Men når det nu bliver konkret og vi vil gøre noget konkret for at forbedre grisenes liv, så lurepasser DF, og når hr. Morten Messerschmidt bliver spurgt ind til det af fru Signe Wenneberg lige før, begynder han også at snakke om hundelov og lange transporter, som man regulerer i EU, og håndhævelse af loven i stedet for at snakke om, hvordan vi skal forbedre loven og sikre bedre velfærd for svinene i Danmark. Hvordan vil Dansk Folkeparti egentlig konkret forbedre dyrevelfærden for grise i Danmark?

Kl. 11:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Morten Messerschmidt (DF):

Vi er helt åbne over for at stramme lovgivningen. Det var bare ikke det, jeg blev spurgt om af fru Signe Wenneberg. Hun spurgte til håndhævelse af lovgivningen, og jeg har bare den ydmyge respekt for arbejdet, at jeg svarer på de spørgsmål, jeg bliver stillet. Og så er der da et eller andet lidt morsomt over, at jeg nu er blevet beskyldt for, at vi mener alt for meget, og at vi er alt for meget på de sociale medier, og jeg hopper og danser åbenbart rundt på Facebook. Det, hr. Carl Valentin efterspørger, er så, at jeg gør noget mere på Facebook og mener noget. Altså, nu må man da lige finde ud af, hvad det er, man gerne vil.

Dansk Folkeparti har altid haft dyrevelfærd for produktionsdyr såvel som for husdyr meget højt på dagsordenen. Det har vi den dag

i dag. Det var faktisk mig selv som formand for Dansk Folkeparti, der i sidste samling fremsatte forslaget om en revision af hundeloven. Så kan man ikke sige, at det ligefrem er at prioritere det lavt.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:37

Carl Valentin (SF):

Igen svarer hr. Morten Messerschmidt ikke på, hvad han konkret vil gøre for at forbedre dyrevelfærden for grise i Danmark. Hvad vil han gøre? Vil hr. Morten Messerschmidt forbyde halekupering reelt, sådan som den her regering gerne vil? Vil hr. Morten Messerschmidt sikre, at grisene får mere plads, som den her regering vil? Vil han give de små pattegrise mere tid med soen, sådan som den her regering gerne vil? Vil han i det hele taget sikre en bedre behandling af dyrene, når de er her? Jeg synes, man taler udenom og snakker om hunde og transporter, og hvad ved jeg, og undgår at blive konkret.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:37

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg tror snarere, at problemet er – lidt ligesom med hr. Magnus Georg Jensen før – at man er så uvant med, at man bare får et konkret svar på sin første korte bemærkning, og så står man og plaprer lidt i den anden korte bemærkning. Altså, der er jo ikke noget, jeg udelukker. Jeg synes, det er vigtigt, at smågrisene har strøelse. Jeg synes, det er vigtigt, at de har plads. Jeg synes, det er vigtigt, at vi nedbringer antallet af smågrise, der dør hver eneste dag. Jeg synes, det er vigtigt, at vi hæver den daglige velfærd i svinestaldene. Jeg kan være i tvivl om nogle af de metoder, som regeringen fremlægger. For hvis man bare siger, at nu må der ikke komme flere produktionsanlæg, betyder det så, at der kommer flere svin på færre arealer? Det er da ikke godt.

Men i forhold til at insinuere, at Dansk Folkeparti ikke går op i dyrevelfærd, vil jeg sige: I må da kunne gøre det bedre.

Kl. 11:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Frederik Vad, Socialdemokratiet.

Kl. 11:38

Frederik Vad (S):

Tak for det, og tak til hr. Morten Messerschmidt for hans omfavelse af familielivet. Jeg fik selv mit første barn her for 3 uger siden, og det er en sand fornøjelse. Ud over at man bliver lidt klatøjet og der kommer masser af kærlighed, gør det også, at man tager de politiske spørgsmål herinde lidt mere alvorligt og tænker, at vi nok bliver nødt til, hvis vi skal sikre et Danmark i fremtiden, at blive lidt mere konkrete, også i forhold til nogle af de svære ting.

Hr. Morten Messerschmidt og jeg er jo enige langt hen ad vejen i udlændingepolitikken, men der er et sted, hvor jeg stadig væk ikke har fået svar, og hvor Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet ikke kan mødes. Det er den del af remigrationsudspillet, som handler om, at mennesker på permanent ophold – en social- og sundhedsassistent eller en slagteriarbejder, der efter at have betalt skat i 20-25 år får en arbejdsskade og dermed har brug for en offentlig ydelse – enten skal sige nej til den offentlige ydelse eller forlade Danmark. Jeg har stadig væk ikke fået et konkret svar fra nogen i Dansk Folkeparti på, hvad man helt konkret vil gøre i praksis ved en slagteriarbejder

eller en social- og sundhedsassistent, som ikke er statsborger, men som får en arbejdsskade. Hvordan vil man sende de mennesker ud af landet?

Kl. 11:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:39

Morten Messerschmidt (DF):

Altså, det er jo ikke rent fatamorgana. Det at reservere et samfunds kollektive midler til samfundets egne statsborgere findes jo ude i verden, hr. Frederik Vad. Der er jo lande, der ligesom bygger på det princip. Det, man vel så normalt gør, når man søger arbejde i et land, hvor det er gældende, er at tegne en forsikring eller forberede sig, måske forberede, at man på et senere tidspunkt vender hjem til sit hjemland, hvor man måske er omfattet af nogle velfærdsordninger osv. Men det er da rigtigt, at det er noget fundamentalt, der adskiller Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet, nemlig om man mener, at de offentlige kasser i Danmark skal stå åbne for alle potentielt, eller at de kun skal være reserveret til dem, der er statsborgere. Det vedstår jeg mig er en forskel mellem os.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:40

Frederik Vad (S):

Der er ingen, der ønsker, at kasserne skal stå åbne, og Socialdemokratiet går forrest og gerne sammen med Dansk Folkeparti i at sørge for, at de kriminelle bliver smidt ud, og at vi ikke bruger penge på pjat. Men hr. Morten Messerschmidt, det her handler ikke om folk, der kommer for at søge arbejde. Det her handler om folk, som har permanent ophold, hvilket er stadiet lige inden statsborgerskab. Jeg ved, at der er rigtig mange danskere derude, der er trætte af kriminelle udlændinge, og de skal ud, men jeg har ikke mødt særlig mange danskere, der siger, at social- og sundhedsassistenter eller slagteriarbejdere, som har arbejdet her i 20-30 år og har permanent ophold, skal sendes ud af landet, hvis de får en arbejdsskade, der gør, at de efter 20 år, hvor de har betalt skat, ikke kan passe et arbejde. Hvordan skal det ske, hr. Morten Messerschmidt? Bliv nu konkret. Svar nu på spørgsmålet.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak, hr. Frederik Vad! Ordføreren.

Kl. 11:41

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg tror, at man kigger til de lande, hvor det er virkelighed i dag. Men hvis vi nu skal prøve at tale os ind på hinanden i stedet for væk fra hinanden, kunne vi jo starte der, hvor vi måske er enige, eller der, hvor jeg i hvert fald undrer mig over, at vi ikke er enige. For jeg noterede mig jo, at der under hr. Frederik Vads socialdemokratiske regering, hvis jeg må bruge det udtryk, er blevet tildelt førtidspensioner til tusindvis af folk fra Mellemøsten. Så kan man godt synge en sang om, hvor hårdt de har arbejdet, og om slagteriarbejdere – det tror jeg nu ikke de har været alle sammen – men problemet er jo, at Danmark er blevet til en velfærdsagnet, som man kommer til for at få adgang til ydelser i stedet for for at tage del i det Danmark, vi elsker.

Kl. 11:42

Kl. 11:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Den næste korte bemærkning er til fru Sinem Dybvad Demir, Enhedslisten.

Kl. 11:42

Sinem Dybvad Demir (EL):

Tak for talen. Dansk Folkeparti stemte imod certificeringsordningen, altså den overenskomstbaserede beløbsordning for udenlandsk arbejdskraft. Det er den ordning, som netop bidrager til at beskytte danske lønmodtagere mod løntryk og urimelige arbejdsvilkår. Jeg vil gerne høre hr. Morten Messerschmidt om, hvorfor Dansk Folkeparti stemte imod den eneste ordning, der kan være med til at sikre gode løn- og arbejdsforhold for eksempelvis bygningsarbejderen i Nakskov eller tjeneren i Holbæk, når partiet samtidig har støttet en række andre ordninger for udenlandsk arbejdskraft, som ikke indeholder den samme beskyttelse af danske løn- og arbejdsvilkår.

Kl. 11:43

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:43

Morten Messerschmidt (DF):

Det er, fordi vi ikke synes, man skal sænke beløbsgrænsen, sådan at helt almindelige jobs, hvor rigtig mange danskere ville være klar til at springe ind, skal overtages af udlændinge. Nu nævnte ordføreren Nakskov. Nordic Sugar er lige lukket, og der er hundredvis af nakskovitter, der har mistet deres job. Ville det ikke være mere oplagt at omskole dem, og at de så kunne få et job? Det vrimler ikke ligefrem med jobs på Lolland. Lolland er jo nærmest ved at lukke ned.

Vi har, som jeg nævnte før, 24.000, mener jeg, på mellem 18 og 24 år, der ikke er i arbejde og ikke er i uddannelse. Hvad med at omskole dem og få dem i gang? Vi har 20.000, som lider af et handicap – det kan være, man er døv eller blind eller på anden måde ikke passer ind – som bare er klar til at springe ind på arbejdsmarkedet. Jeg forstår ikke den der – og slet ikke fra Enhedslistens side – mani med, at man bare skal hente folk i Mellemøsten eller på den anden side af jordkloden. Hvad blev der egentlig af at tage sig af sine egne først?

Kl. 11:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:44

Sinem Dybvad Demir (EL):

Nu er det Dansk Folkeparti, der har stemt for de tidligere beløbsordninger omkring udenlandsk arbejdskraft, og ikke Enhedslisten. Det vil sige, at Dansk Folkeparti har stemt for de beløbsordningsaftaler, der ikke har den her beskyttelse af danske lønmodtagere. Det nævner ordføreren ikke.

Jeg vil bare lige være helt sikker: Betyder det, at Dansk Folkeparti ikke længere bakker op om de ordninger, de ellers har stemt for tidligere, eller mener Dansk Folkeparti, at vi kun skal have ordninger, hvor arbejdsgivere kan hente udenlandsk arbejdskraft, der kan presse danske løn- og arbejdsvilkår?

Kl. 11:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Morten Messerschmidt (DF):

Vi har lige stemt for id-kortet. Vi har gjort alt, hvad vi kunne. Jeg blev medlem af Folketinget i 2005, og der var et påfaldende sammenfald med, at det var, dengang Socialdemokratiet og resten af venstrefløjen fuldstændig ukritisk åbnede for østeuropæisk arbejdskraft – ja, ikke Enhedslisten, men altså, blind høne kan også finde korn. Vi har kæmpet så hårdt for at afbøde konsekvenserne af udenlandsk arbejdskraft, og det bliver vi ved med. Men vi kommer da ikke til at stemme for at sænke beløbsgrænsen, når der stadig væk er danskere, der gerne vil i arbejde, men så bliver skubbet til side af en udlænding.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 11:45

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Jeg fulgte dialogen mellem hr. Morten Messerschmidt og hr. Carl Valentin med en vis undren. For først siger hr. Morten Messerschmidt, at han gør en dyd ud af at svare på spørgsmålet; derefter gør han det ikke, men taler udenom. Og når SF så tvinger hr. Morten Messerschmidt til at svare på spørgsmålet om, hvorvidt han vil have dyrevelfærd i svineindustrien, så siger hr. Morten Messerschmidt, at det vil han gerne. Men et af de forslag, der skal skabe det, nemlig en begrænsning af udbygning af staldene i kommunerne, stemmer hr. Morten Messerschmidt så imod. Så er det bare, jeg vil høre, om hr. Morten Messerschmidt så vil stemme for det andet forslag, som Alternativet er kommet med her for nylig sammen med regeringen, om at flytte kontrollen med dyrevelfærden i svineindustrien over i Justitsministeriet og tilføje 100 ekstra arbejdspladser til at sikre, at de små grise ikke lider på samme måde, som de gør i dag.

Kl. 11:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 11:46

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg forstår simpelt hen ikke, at man insisterer på den negative historiefortælling, når hr. Torsten Gejls parti og mit parti er enige. Det er, ligesom om hr. Torsten Gejl er så bange for, at der er andre, der måtte mene det, han selv mener, at han er villig til at lyve. Jeg har da ikke på noget tidspunkt sagt, at vi ikke bakker op om de forslag, der kommer. Men vi vil gerne læse dem; vi vil godt se dem. Det, jeg sagde før, var, at jeg er bekymret, hvis man bare laver et eller andet hovedløst stop for nye anlæg. Kommer der så bare flere små grisebasser i de eksisterende og dermed færre kvadratmeter? Så er der jo ikke meget dyrevelfærd i det. Det minder om den måde, man valgte at lave L 5 på, hvor man helt hovedløst vælger at se bort fra fuld VISA, sådan at man rent faktisk kunne sikre et sprøjteforbud der, hvor der er sårbare områder. Det er, ligesom om det er blevet mere ideologi. Og når vi så er nogle, der rent faktisk har en bedre løsning end hr. Torsten Gejl, så er det, som om hr. Torsten Gejl begynder at argumentere selv mod sine egne synspunkter.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 11:47

Torsten Gejl (ALT):

Se, nu flytter vi os jo. Tak for at støtte, at vi får en stærkere kontrol med dyrevelfærden, flytter den over i Justitsministeriet og bruger

over 0,5 mia. kr. på at sikre nye arbejdspladser og en administration, der gør, at der er plads nok til de små grise, at de ikke skal halekøbes i samme grad, at der er plads til dem, at der er sand til dem, og at der er plads til, at de kan være sammen med deres mor, hvis man kan sige det sådan. Tak for at støtte det. Det synes jeg var klar tale.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 11:47

Morten Messerschmidt (DF):

Ja, altså, med fare for, at jeg fornemmer et judaskys i nakken, så selv tak. *(Latter i salen).*

Kl. 11:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste og sidste korte bemærkning bliver til hr. Jacob Harris, uden for grupperne.

Kl. 11:47

Jacob Harris (UFG):

Hr. Morten Messerschmidt fik nævnt i sin tale, at han går ind for styrket grænsekontrol, og under L 19 stemte Dansk Folkeparti for, at vi skulle have øget overvågning og id-kontrol på byggepladserne af de danske arbejdere. Hvorfor skal de danske håndværkere, mine kollegaer ude på byggepladserne, kontrolleres for at styrke den ydre grænse? Det mener jeg er forkert. Og det var ikke kun Dansk Folkeparti, det var også alle socialisterne og fagbevægelsen, der støttede op om det her.

Så mit spørgsmål er: Er Dansk Folkeparti faret vild i det her lovforslag, eller hvorfor stemte man for?

Kl. 11:48

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 11:48

Morten Messerschmidt (DF):

Nej, det tror jeg ikke. Men hvis vi skal blive inden for færdselsreglerne, har jeg også et kørekort, og jeg betragter det ikke som nogen stor mistillidserklæring, at staten beder mig om at bekræfte, at jeg kan køre bil. Jeg vil faktisk godt medgive, at jeg i mit liv har fået to fartbøder. Og det gjorde det jo meget nemmere at finde ud af, hvem jeg var.

Når jeg er rigtig glad for, at vi har kørekort, er det, fordi man kan slå hårdt ned på det i forhold til dem, som så ikke har det. Og det er jo lidt det samme på arbejdspladserne, altså at hvis vi siger, at alle dem, der sådan set går lovlydigt på arbejde, skal have et cpr-kort, et kørekort, eller hvad det nu måtte være. Det er lynhurtigt at dokumentere, og så kan vi nemlig også til gavn for dem, der arbejder lovligt, meget snarrådigt slå ned på de brodne kar, der ikke gør det.

Så jeg synes faktisk, at hvis vi taler om, hvem der har kørt galt og kørt for hurtigt, så er det måske Jacob Harris, der træder lidt for hårdt på speederen der.

Kl. 11:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 11:49

Jacob Harris (UFG):

Ordføreren, som var bag beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti, fik nævnt, at man vil kigge ind i øget digital kontrol, og at det vil være vejen frem. Mener Dansk Folkeparti virkelig, at de danske

håndværkere og de danske arbejdere skal kontrolleres for at løse det med grænsekontrollen i Danmark?

Kl. 11:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 11:50

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen jeg svarede jo på spørgsmålet lige før. Altså, alle bilister eller i hvert fald alle lovlydige bilister har et kørekort, og det gør jo ikke, at man render rundt og føler sig kriminell. Jeg føler mig ikke kriminell, fordi jeg har et kørekort. Jeg synes, det er en fin ordning, og tilsvarende er det i andre sammenhænge. Vi har selv ansatte i vores forretning på Dyrehavsbakken, og jeg vil sige, at jeg elsker at sidde og spise frokost eller mødes med vores smede og andre håndværkere og sådan nogle ting, men jeg har aldrig nogen sinde hørt, at det var det her, de brokkede sig mest over; det må jeg indrømme.

Kl. 11:50

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgerunden. Tak til hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti. Nu har vi faktisk fået det timet så præcist, at vi kan nå den næste ordfører inden frokostpausen. Så velkommen til hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance.

Kl. 11:50

(Ordfører)

Alex Vanopslagh (LA):

Tusind tak for det. Jeg vil gerne tale om drømme. Nu ved jeg jo selvfølgelig af gode grunde ikke, hvad Tingets medlemmer går og drømmer om, selv om jeg kunne forestille mig, at en enkelt, højst to, herinde måske drømmer om en international toppost. Jeg tror, at en del andre drømmer om et Danmark, hvor vi politikere ikke konsekvent ligger helt i bund sammen med journalister og bilforhandlere, når danskerne bliver spurgt om, hvem de har mindst tillid til. Måske drømmer I om et Danmark, hvor der er større tillid til myndighederne, men også, hvor færre danskere går rundt med en følelse af, at vi politikere hele tiden lover langt mere, end vi kan holde. Så god er verden desværre ikke, for i hele den vestlige verden, og desværre også i Danmark, ser vi sprækker og tegn på kriser i demokratiet. Måske er problemet ikke først og fremmest, at danskerne har for lidt tillid til os politikere, men snarere, at vi politikere har for lidt tillid til danskerne, og så er løsningen ironisk nok ikke, at vi skal tænke i, at demokratiet skal blive stærkere, men at folkestyret skal blive stærkere. Og demokrati og folkestyre er ikke nødvendigvis en til en det samme. For hvis man bare reducerer et demokrati til at være, at man hvert fjerde år vælger nogle politikere, der så styrer tingene, har man det, Bertel Haarder tidligere har kaldt politikerstyre, hvorimod folkestyret er dybere; det er større; det er, at folket kan styre sig selv – at de hver evig eneste dag løfter et ansvar for at gøre Danmark bedre, helt uden at vi politikere beder dem om det.

Vi har tidligere i danmarkshistorien set, ca. 30 år efter vi fik vores grundlov, at det politiske system var i en dyb, dyb krise. I 10 år i træk havde vi provisoriske finanslove, hvor der ikke blev vedtaget en eneste ny udgift i Folketinget. Ja, vi kunne ikke engang enes om at finde penge til at genopbygge Christiansborg, som var brændt ned. Det interessante er, om Danmark så gik i stå, da Christiansborg gik i stå. Nej, tværtimod. Der blev stiftet rekordmange andelsforeninger, og det skød op med nye forsamlingshuse og friskoler og højskoler og nye virksomheder. Ja, det var på mange måder folkestyrets guldalder. Så vi kan i hvert fald konkludere, at folkestyret sagtens kan blomstre, alt imens politikerstyret er i krise.

Men hvad gør det ved politikerstyret, hvis folkestyret er i krise? Jeg ser desværre nogle tegn på, at folkestyret er i krise. Det ses

på vidt forskellige ting. Det gælder alt lige fra den faldende tillid, den stigende ensomhed og den stigende polarisering i den offentlige debat; det ses også på, at det desværre er et mindretal af danskerne, der er villige til at forsvare fædrelandet, hvis vi bliver invaderet. Og så ses det mest af alt – jeg er ked af at sige det – hos os herinde i salen, for det er efterhånden forsvindende lidt, som vi overlader til danskerne selv at håndtere. Så snart der er et eller andet, der stiger i pris, skal vi lave en varmecheck eller en fødevarercheck eller et midlertidigt fradrag. Vi blander os i, hvordan forældre fordeler barslen mellem sig, vi forbyder reklamer for produkter, vi ikke kan lide, og vi forbyder folk at køre på elløbeshjul uden cykelhjelm. Ja, vi regulerer endda, om offentligt ansatte må ryge derhjemme i deres eget hjem på en hjemmearbejdsdag. På den måde er mængden af ord i danske love og bekendtgørelser alene i min levetid tredoblet. Skridt for skridt udhuler vi hele tiden, hvad der er den enkeltes, familiens eller civilsamfundets ansvar. Vi skal bare være bevidste om, at desto mere politikerstyre, vi får, desto svagere et folkestyre risikerer vi at få. Og så er det jo ikke så mærkeligt, hvis danskerne også holder os ansvarlige, når tingene ikke går, som de ønsker. Desto flere ting, vi lover at løse, desto større forventninger bliver der til os, og desto større forventninger, der er til os politikere, desto mere vil vi styre tingene, og så er det, at tingene går galt, for vi politikere er ikke særlig dygtige til at styre ting.

Hvis man er i tvivl, kan man tage et kig på ejendomsvurderings-systemet, eller man kan, det er mere alvorligt, se på PISA-resultaterne for den folkeskole, som aldrig har været så politisk styret, som det har været tilfældet de sidste 20 år. Og når tingene går galt, er svaret som regel, at der skal være mere politisk handling, mere kontrol, mere regulering og mere politikerstyre, og det er på bekostning af folkestyret.

I Finland, som jeg tror vi kan lade os inspirere af på mange punkter, har de udviklet et koncept – og jeg undskylder for brugen af fremmedord – som de kalder *humble government*, altså ydmyg regeringsførelse, som i al sin enkelthed handler om, at de komplekse problemer, der er i et moderne samfund, ikke kan løses med storslåede planer i iltfattede regeringskontorer. Det kræver samarbejde og nærhed i beslutningerne og respekt for den lokale viden. Det er egentlig pudsigt, hvis vi skal rejse helt til Finland for at genopdage noget, som danske bønder og højskolefolk og foreningsmennesker har forstået for flere hundrede år siden. Så jeg kunne godt tænke mig lidt mere *humble government*. Det er nok, må jeg indrømme, svært at se for sig, at den nuværende statsminister skulle stille sig i spidsen for ydmyg regeringsførelse, men man har vel lov til at drømme.

Kl. 11:56

Jeg drømmer om et folkestyre, hvor vi politikere i højere grad træffer de store beslutninger og borgerne træffer de nære beslutninger. Jeg drømmer om et velfærdssamfund, hvor vi ikke forsøger at producere omsorg eller tryghed for den sags skyld gennem flere kontrolark og kommunale standarder, men derimod bygger videre på en ældre velfærdstradition, vi har i det her land, nemlig selvejende institutioner, et stærkt civilsamfund, privat foretagsomhed og frihed og ansvar til de fagprofessionelle, der arbejder med velfærden. Jeg drømmer om en folkeskole, der igen bliver folkets skole, ikke politikernes skole, ikke Socialdemokratiets skole eller kommunens skole, nej, *folkets* skole, hvor det er lærerne, det er lederne, det er forældrene, der samarbejder om at finde de bedste løsninger, nøjagtig som vi kender det fra friskolerne, og hvor vi på ny sætter den klassiske dannelse, kundskaber og færdigheder i højsædet. For folkeskolen er folkestyrets hjerte, og vi ved alle, hvad der sker med kroppen, hvis hjertet ikke slår, som det skal.

Kort sagt drømmer jeg også om et Danmark, hvor flere mennesker ejer af en større del af deres eget liv forstået på den måde, at der er flere, der ejer deres egen bolig; der er flere, der bliver medejere af virksomheder i form af aktier; og hvor alle kan beholde mere

af frugten af deres eget arbejde – forhåbentlig i en grad, så danske familier har så robust en økonomi, at de ikke behøver stå med hatten i hånden og vente på den næste check fra Christiansborg, når et eller andet stiger i pris. Ja, et folk, der ejer mere af deres liv, er også et folk, der er mindre afhængige af politikernes nåde.

Så drømmer jeg nok så vigtigt om et Danmark, der tror så stærkt på vores fællesskab, at vi også er villige til at forsvare det ikke kun mod ydre trusler, men også mod den sådan apati og ligegyldighed, som langsomt kan nedbryde et fællesskab indefra.

Der bliver i de her år talt rigtig meget om åndelig oprustning, og godt for det. Jeg synes, det er en god debat, for i folkestyret er det ikke kun dem i uniform, der har ansvaret for at forsvare vores fællesskab og vores livsform. Jeg ved, at statsministeren er enig. Jeg synes ofte, at statsministeren siger alt det rigtige, når det kommer til sikkerhedspolitik, men jeg må også sige, at det klinger en anelse hult, at statsministeren på den ene side jo belærer os om russernes tid ved samlebåndet og formaner os om at være fædrelandskærlige, når statsministeren på den anden side samtidig resten af tiden næsten lefler for den her krævementalitet i form af flere checks og højere offentlige ydelser. Det er altså svært at indrette en gavebod som en bunker. Og hvis vi mener det oprigtigt med den åndelige oprustning, tror jeg, vi skulle skrue ned for politikerstyret og op for folkestyret. Ja, hvis vi ønsker borgere, der kan bære et ansvar for Danmark, må vi også behandle dem som borgere, der kan bære et ansvar for deres eget liv.

Det betyder selvfølgelig ikke, at vi politikere bare kan gå hjem og sige: Nå, det var en hyggelig åbning; vi ses igen om et år; der er ikke noget at lave for os. Der er masser at lave for os. Der er masser af kerneopgaver, vi skal få styr på: et stærkere forsvar, en udlændingepolitik, der fortsat skal strammes op, et skattevæsen, der skal være mere effektivt og retfærdigt. Men det er jo ikke ensbetydende med, at vi politikere hele tiden behøver at påtage os *alle* opgaver. Måske skal vi indimellem have modet til at sige: Det her forventer vi faktisk folk godt kan klare selv; det har vi tillid til. Vi er jo trods alt et folkestyre og ikke et politikerstyre.

Hvis vi begyndte at tænke på den måde, ville det – det indrømmer jeg – have nogle ubehagelige bivirkninger for os herinde, særlig i form af at danskerne jo så ville se mindre til os. Der ville være færre checks, vi kunne præsentere på pressemøder; der ville være færre symbolpolitiske initiativer med vores eget navn på, og der ville være færre storslåede reformer, der skulle rette op på andre reformer, vi selv har lavet, men som ikke virkede. Det ville nok være et stort personligt offer for mange af os her i salen. Men hvem ved, måske vil det være sundt for os, måske vil det være sundt for vores folkestyre, ja, måske vil det ligefrem betyde, at der vil være lidt mere tillid til os politikere.

Men i virkeligheden er det ikke det, jeg drømmer mest om, altså at danskerne skal holde mere af os politikere, eller at de skal have mere tillid til os. Jeg drømmer om et Danmark, hvor vi politikere har mere tillid til danskerne, og hvor folket så sjældent som muligt behøver at tænke på os politikere, men tænke: Vi har brug for en eller anden politisk handling. Det er i min optik folkestyre. Tak for ordet, og fortsat god debat her i politikerstyrets åbningsdebat.

Kl. 12:00

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak til hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Vi starter efter pausen med spørgsmål til hr. Alex Vanopslagh.

Jeg udsætter mødet til kl. 12.40.

Mødet er udsat. (Kl. 12:01).

Kl. 12:39

Kl. 12:42

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter, hvor vi slap, nemlig at hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance havde holdt sin tale. Det vil sige, at vi går direkte til dem, som har lyst til at komme med korte bemærkninger eller stille spørgsmål. Den første er fru Fie Hækkerup. Værsgo.

Kl. 12:40

Fie Hækkerup (S):

Tak til ordføreren for talen. Jeg vil starte med at høre ordføreren, hvordan det kan være, at man i valgkampen sidder på tv og rangerer, hvilke emner der er vigtigst, og prioriterer drikkevandet allerhøjest og så umiddelbart efter valgdagen til Weekendavisen siger om drikkevandsdiskussionen: »Det er jo det rene hysteri.«

Jeg vil bare høre ordføreren, om han mener, at det er ordentligt over for vælgerne.

Kl. 12:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:40

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen altså, jeg har jo haft en meget konsistent linje på det område, nemlig at det da er noget af det vigtigste overhovedet, at vi fortsat har rent drikkevand i Danmark. Altså, tænk, hvis vi stod i en situation, hvor vi lige om lidt ikke kunne drikke vand fra vandhanerne. Så ville det da overskygge næsten alle andre politiske opgaver, måske lige ud over at forsvare landet og have styr på de helt basale kerneopgaver. Så jeg synes, rent drikkevand er enormt vigtigt.

Jeg mener så samtidig, at debatten under valgkampen blev en anelse hysterisk, når der stod TV 2-værter og proklamerede, at de var i tvivl om, hvorvidt man overhovedet kunne give et glas vand til statsministeren, altså underforstået, at det skulle være decideret sundhedsskadeligt og måske ligefrem livsfarligt at drikke vand fra vandhanen. Så er en vigtig debat jo blevet overdrevet. Det laver ikke om på, at debatten er vigtig, og at rent drikkevand er enormt vigtigt, og vi går jo også yderst konstruktivt til de forhandlinger om et nationalt sprøjteforbud, når de kommer, og hvis ellers den aftale er god, regner jeg da også med, at det er noget, LA kan se sig i.

Kl. 12:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 12:41

Fie Hækkerup (S):

Tak for det svar. Så vil jeg bare høre, om vi kan være enige om, at der er grund til bekymring, når man finder pesticidrester i over halvdelen af drikkevandsboringerne, og i øvrigt når vi sidste år måtte forbyde en lang række pesticider, fordi det viste sig, at de blev nedbrudt til det, der hedder TFA, som jo bl.a. kan skade det ufødte barn i morens mave, og som i øvrigt er mistænkt for at kunne skade fertiliteten. Kan vi blive enige om, at det er en stor bekymring?

Kl. 12:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Alex Vanopslagh (LA):

Ja, der er jo én grænse, der ligesom er den faglige, sundhedsmæssige grænse, og så er der en anden, der er politisk bestemt, og den politisk bestemte er jo langt lavere end den faglige grænse, og der er nogle udfordringer der. Jeg bakker fuldt og helt op om, at der er et forsigtighedsprincip, når det kommer til vores drikkevand, og når vi ud fra det forsigtighedsprincip har lavet en politisk grænse og vi kan se, at den politiske grænse for mange steder, ved for mange drikkevandsboringer, ikke bliver overholdt, så skal vi jo gøre noget mere, og det er jo også derfor, at vi går konstruktivt ind i forhandlingerne om et nationalt sprøjteforbud på de sårbare grundvandsdannende områder.

Kl. 12:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Hr. Carl Valentin.

Kl. 12:42

Carl Valentin (SF):

Tak. Hr. Alex Vanopslagh siger, at han har haft en meget konsistent linje i forhold til drikkevandet. Jeg er ikke helt sikker på, at det har været gældende for hele partiet. Jeg kunne i hvert fald se, at i sidste folketingssamling udtalte Liberal Alliances daværende fødevareordfører, hr. Carsten Bach, sig mildt sagt kritisk over for de nuværende grænseværdier i forhold til pesticider i drikkevandet. Det er grænseværdier, der er på 0,1 mikrogram pr. liter, og som han syntes var for restriktive. Mener hr. Alex Vanopslagh ligesom hr. Carsten Bach, at – og jeg citerer – »der burde være et forbud mod politisk fastsatte kravværdier«?

Kl. 12:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:43

Alex Vanopslagh (LA):

Nej, det er ikke Liberal Alliances politik i dag. Så kan det godt være, at vores ordfører på et tidspunkt har sagt det her, men det er ikke det, der er vores politik. Jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at der er en betydelig forskel på den sådan sundhedsmæssige faglige grænse og så den politiske grænse, der er fastsat ud fra et forsigtighedsprincip, men som jeg sagde til den foregående spørger, mener jeg, at det er fornuftigt, at vi har et forsigtighedsprincip, når det kommer til noget så afgørende som vores drikkevand. Man kan brede diskussionen mere ud. Der har jo været stor debat om gødskningsloven, L 5, osv., og igen må jeg bare sige, at jeg mener, at når det kommer til vores miljø og vores natur, har vi en pligt til at levere den i en bedre stand til næste generation end den, vi selv har modtaget den i, og der er det sundt med nogle forsigtighedsprincipper.

Kl. 12:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 12:44

Carl Valentin (SF):

Jeg vil gerne kvittere for et ærligt og klart svar. Det er dejligt, når man får et klart svar, når man spørger. Det, som ordføreren sagde i sidste periode, er tydeligvis ikke Liberal Alliances politik, og det er jeg da grundlæggende glad for. Men jeg vil så også gerne høre, når det nu ikke er LA's politik, om hr. Alex Vanopslagh er enig med hr. Carsten Bach i det, han også sagde om det her område, nemlig: »Det er hovedløst at løbe efter dagsordener, der reelt set ikke burde prioriteres.« Det udtalte hr. Carsten Bach om drikkevandet. Er hr. Alex Vanopslagh også uenig i det?

Kl. 12:44

Kl. 12:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:44

Alex Vanopslagh (LA):

Altså, jeg ved jo ikke, hvilken kontekst og hvilken konkret debat det er blevet sagt i, og hvad der er blevet sagt før og efter. Så med alle de forbehold synes jeg, at det er lidt svært at forholde sig meget til den her helt konkrete udtalelse. Jeg mener, det er vigtigt, at vi gør alt, hvad vi kan, for at vi fortsat har rent drikkevand i Danmark, og at vi også har endnu mere rent drikkevand, end vi har i dag. Derfor mener jeg, at det er fornuftigt at se på et sprøjteforbud på de sårbare grundvandsdannende områder.

Kl. 12:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Louise Lourcing.

Kl. 12:45

Louise Lourcing (V):

Tak, og tak til ordføreren for talen. Jeg kan konstatere, at Venstre og Liberal Alliance heldigvis er enige om rigtig meget god politik. En af de ting, jeg er optaget af, er det her med, når der er én, der ødelægger det for de mange, altså når vi bliver nødt til at indføre regler, bøvl og bureaukrati, fordi der er nogle, der ikke kan finde ud af at overholde vores fælles regelsæt. F.eks. skal vi alle sammen til at bippe os ind, eller vi skal alle sammen have trukket et eller andet ned over hovedet. Det koster samfundet som helhed, og vi ofrer mange af de ansvarlige borgere, som vi faktisk har.

I Venstre mener vi så, at danskernes frihed og ansvarsfølelse ikke skal imødekommes med flere regler og mere bureaukrati. Er hr. Alex Vanopslagh enig i, at det er på tide, at al lovgivning ikke nødvendigvis skal udformes efter laveste fællesnævner, som påtvinger ekstra byrder for alle danskere?

Kl. 12:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:46

Alex Vanopslagh (LA):

Tak. Jeg synes, at spørgeren jo faktisk påpeger et meget, meget relevant problem, for der er jo rigtig meget bureaukrati og meget regulering, der udspringer af, at man tager udgangspunkt i, hvad der er det værst tænkelige, der kan ske, og så skal alle dokumentere, at de ikke gør det værst tænkelige. Der er jo så andre områder, hvor man så gør det omvendte og siger, at der antager man, at folk lever op til lovgivningen, og så laver man nogle stikprøver, i forhold til om de så lever op til det. Så man kan jo gøre tingene anderledes. Jeg mener personligt, at det nok er en af de allervigtigste opgaver overhovedet for den nuværende regering at få gjort noget ved de stigende byrder, der plager både dansk foreningsliv, de offentlige velfærdsarbejdere og så sandelig også dansk erhvervsliv. De peger jo selv på det. Særlig erhvervslivet siger: Det er vores største udfordring. Det er ikke højere skatter; det er ikke mangel på arbejdskraft; det er byrder. Og det har de sagt i årevis, og der er ikke rigtig sket noget.

Kl. 12:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Man skal lige huske at trykke sig ind igen, hvis man ønsker den anden korte bemærkning. Værsgo til spørgeren.

Louise Lourcing (V):

Der bliver faktisk svaret meget fint og meget konkret på spørgsmålet, så det vil jeg bare kvittere for. Endelig vil jeg stille et lille opfølgende spørgsmål om, om ikke hr. Alex Vanopslagh er enig i, at vi ofte ender med at ofre eller bruge for mange af samfundets ressourcer på at lave de her regler frem for rent faktisk at imødekomme de problemer, der nu engang er.

Kl. 12:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:47

Alex Vanopslagh (LA):

Jo, helt klart. Jeg ønsker ikke at beklikke intentionerne hos hverken den nuværende statsminister eller tidligere regeringer, som jo alle har det tilfælles, at de har talt om mindre bureaukrati, og så har man måske lavet sådan nogle små nålestiksoperationer, men det nytter jo ikke noget. Jeg tror, man bliver nødt til at have en systematisk tilgang. Vi har foreslået en bindende bureaukratilov, hvor vi binder os til, at vi hen over en valgperiode på 4 år ruller 10 års stigninger i bureaukratiet tilbage. Og den er lige så bindende som den bindende klimalov, så vi bredt set i hele Folketinget tænker i, hvordan vi kan gøre lovgivningen enklere, hvordan vi kan fjerne regler, og hvordan vi kan fjerne byrder. Hvis ikke vi har den systematiske tilgang, tror jeg desværre ikke vi kommer i mål.

Kl. 12:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er den næste hr. Anders Vistisen.

Kl. 12:48

Anders Vistisen (DF):

Tak til formanden, og tak til ordføreren. Og tillykke med den nye bog. Jeg kan forstå, at det endnu ikke er forbudt at reklamere fra Folketingets talerstol. Det er jo et godt liberalt initiativ.

Men jeg vil gerne spørge ordføreren om, hvad han tror den største forskel ville være i tilgangen til at afbureaukratisere den offentlige sektor, hvis man havde en blå regering, hvor Liberal Alliance havde nogle afgørende mandater, i forhold til den nuværende regering. For vi har jo desværre set en offentlig sektor, der år for år er gået grassat i forhold til andelen af administrative medarbejdere. Vi har set, at rigtig mange af dem, der blev ansat i forbindelse med coronahåndteringen, ligesom har siddet fast, og at alle de bureaukrater og kontrollanter, man i den forbindelse beskæftigede i den offentlige sektor, åbenbart stadig væk skal finde arbejde der.

Hvad tror ordføreren man kan gøre, hvis Liberal Alliance fik lov til at udfolde sin politik på det her område, for at reducere udgifterne og måske prioritere pengene på noget andet?

Kl. 12:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:49

Alex Vanopslagh (LA):

Må jeg ikke bare lige starte med at sige, at det ikke kunne falde mig ind at skulle stå og gøre reklame for min meget anmelderroste bog; så det kommer jeg ikke til at gøre.

Men i forhold til spørgsmålet om, hvad vi kunne gøre anderledes, tror jeg, at det ud over den systematiske tilgang, jeg beskrev før, også er afgørende, at det har en høj prioritet fra statsministerens side. Altså, jeg havde en samtale med Hans-Jørgen Blomseth, som blev ansat som sådan en forenklingsgeneral i Norge igennem 10 år – til

sådan at forenkle og afbureaukratisere i de forskellige styrelser og embedsværket deroppe. Jeg spurgte ham: Hvordan kan det være, at du kunne lykkes med det? Mødte du ikke stor modstand i embedsværket? Han sagde: Jo, de sad ofte med korslagte arme, men så mindede jeg dem om, at det jo var på statsministerens opfordring, at jeg kom, og så skete der nogle ting.

Så jeg tror, det er afgørende, at det har en høj, høj prioritet hos lederen af den til enhver tid siddende regering, for at komme igennem med en afbureaukratisering. Og det forklarer måske også delvis, hvorfor det ikke er lykkedes for statsministeren. Det er, fordi der har været andre ting, der har været vigtigere end afbureaukratisering, og de ting er statsministeren formentlig lykkedes med. Bureaukratiet har bare ikke været særlig højt prioriteret, og derfor er det bare eksploderet.

Kl. 12:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 12:50

Anders Vistisen (DF):

Sidst der var et blåt samarbejde, gik det rigtig meget op i at tale om, om den offentlige sektor skulle stige med 0,0, 0,1, 0,6 eller 0,8. Jeg synes jo egentlig, det er mere interessant i dag at have en debat om, hvordan vi bruger de offentlige penge på kernevelværd. Desværre var en af grundene til, at vi oplevede en høj offentlig vækst, jo en stor flygtningekrise. Altså, folk fejede ind over motorvejen, og derfor skulle man finde penge til det.

Er ordføreren enig i, at man godt kan få en bedre kernevelværd på nøgleområder som ældre, børn og sundhed og samtidig spare penge i den offentlige sektor?

Kl. 12:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:51

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg mener ikke, at den store udfordring med manglende kvalitet på mange velfærdsområder er, at vi ikke bruger nok penge. Vi bruger masser af penge. Man kan bare tage folkeskolen, hvor vi aldrig har brugt så mange penge på folkeskoleelever, som vi gør i dag, og alligevel kan vi se, at det tydeligvis ikke har hjulpet på resultaterne. Så det, vi skal ind og se på, er jo, hvordan vi bruger pengene, altså hvordan vi har indrettet vores velfærdssamfund, og hvordan vi har indrettet den offentlige sektor. Jeg mener, at der skal være plads til meget mere frihed og ansvar, langt stærkere lokal ledelse, mere selvejerskab, og at kommunen spiller en langt mindre rolle i driften af de forskellige områder. Der tror jeg, at vi vil kunne få mere velfærd for de samme penge.

Kl. 12:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Lars Aagaard.

Kl. 12:51

Lars Aagaard (M):

Tak. Indledningsvis vil jeg gerne rose Liberal Alliance, hr. Ole Birk Olesen, fru Pernille Vermund og andre, for deres engagement i den grønne trepart og i at sikre, at vi får en god tilstand for naturen fremadrettet. Jeg vil også gerne rose jer for jeres teknologioptimistiske tilgang til verden. Den hylder jeg selv, og jeg smittes også af den energi, I giver til den debat. En del af den optimisme indbefatter så også, at I er meget, meget glade for atomkraft. Det har jeg selv et fordomsfrit forhold til. Men I kom på et tidspunkt for skade at

sige, at vi skulle droppe havvindsudbuddene for at finansiere noget atomkraft, som ikke rigtig findes endnu, for der er jo ikke små serieproducerede modulære reaktorer kommercielt, og det viste sig så efter udbuddene, at vi fik meget attraktive priser på el, der vil sænke elprisen for danskerne. Så jeg vil såmænd bare spørge, om det har givet anledning til en refleksion over, hvorvidt vi skal bremse havvind for at forfølge teknologioptimismen.

Kl. 12:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:53

Alex Vanopslagh (LA):

Nej, vi har hverken ændret synspunkt eller holdning eller position i forhold til det her. Vi mener jo, at en af de store udfordringer, vi har i dansk energipolitik, er mangel på stabil grøn energi. Når jeg siger det, er det også, fordi jeg sætter spørgsmålstegn ved, hvor grøn biomasse egentlig er, som jo efterhånden er den eneste stabile grønne energikilde, vi har. I stedet for at blive ved med at hælde milliarder i at støtte ustabile energikilder, siger vi så, at nogle af de samme penge, som et politisk flertal på Christiansborg vil bruge på havvindsudbud, og hvad ved jeg, vil vi bruge på at opføre to kernekraftværker i Danmark, og det er med det design, som de bruger i Sydkorea, som de bruger i Canada, og som de bruger nede i Emiratene. Så det er med et velkendt design, der eksisterer. Det er ikke de her fremtidige fjerdegenerationsteknologier.

Kl. 12:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 12:53

Lars Aagaard (M):

Det svar overrasker mig ærlig talt. Mangel på stabil energi er jeg sådan set enig i er en stigende udfordring for vores samfund. Det findes der andre måder at løse på end at forestille sig, at man kan bygge et kernekraftværk, der så vel tidligst vil kunne være operationelt og være i drift på den anden side af 2040. Så hvordan skal det løse de udfordringer, som vi i stigende omfang har, bl.a. fordi omverdenen, altså vores nabolande, lukker deres kraftværker? Hvordan skulle et kernekraftværk i 2040 løse den udfordring?

Kl. 12:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:54

Alex Vanopslagh (LA):

Men det forhold, at et kernekraftværk først vil kunne stå klart i 2040, er jo ikke et argument for, at man ikke skal gøre noget, for at det står klart i 2040. Det er et argument for, at vi burde have gjort det allerede i 1940, havde jeg nær sagt. Det er en overdrivelse, men det er et argument for, at vi burde have gjort det tidligere. Jeg tror ikke, at jeg giver så meget for det der argument om, at det tager for lang tid, når det synspunkt som regel bliver fremført af dem, der er store fortalere for diverse energiøer, som jo så siden hen bliver annulleret, så de kommer aldrig. Så er det bedre, at der rent faktisk kommer noget, og at der så går de 10-12 år.

Kl. 12:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Sofie Therese Svendsen.

Kl. 12:54

Sofie Therese Svendsen (KF):

Tak for ordet, formand. Og tak til hr. Alex Vanopslagh for en rigtig god tale. I Det Konservative Folkeparti gik vi til valg på et bolig-skattestop, og det gjorde vi, fordi netop boligen for mange familier er den største investering, man foretager sig, og også rammen om det familieliv, som vi gerne vil værne om.

Det er jo tydeligt for os, at vi har fået en regering, som ikke er ked af at stikke hænderne dybt ned i lommerne på danske boligejere, og mit spørgsmål lyder derfor: Vil Liberal Alliance være med til at sikre, at det ikke bliver dyrere for danske boligejere?

Kl. 12:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:55

Alex Vanopslagh (LA):

Altså, vi kommer ikke til at lægge stemmer til, at det skal være dyrere at være dansk boligejer. Nu må vi se, hvad der kommer ud af den der kommission, som regeringen har nedsat, men de starter så med at sætte et loft over rentefradraget, og vi ved jo alle sammen godt, hvad det er motiveret af. Det er jo ikke motiveret af, at vi skal finde penge til at finansiere et eller andet. Det er motiveret af en eller anden sygelig optagethed af Ginikoefficient. altså at det er så vigtigt, når man regner på regeringens samlede politik, at Finansministeriets regnemaskine siger, at det ikke boner alt for stærkt ud på Ginikoefficienten, og så skal man finde alle mulige fikumdikmåder til at ramme dem, som har mange penge, eller som i hvert fald på papiret bidrager til en mere lige Ginikoefficient.

Jeg har personligt svært ved at forstå den der optagethed af det, så man nærmest er sådan helt slavegjort af Finansministeriets regnemaskiner, når det kommer til Ginikoefficient. Det har jeg svært ved at forstå, og vi støtter ikke, at det skal være dyrere at være boligejer.

Kl. 12:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 12:56

Sofie Therese Svendsen (KF):

Det er jo glædeligt for danskerne, at der så i hvert fald er et alternativ til regeringens forslag på det her område.

Nu vil jeg så benytte lejligheden til at stille mit næste spørgsmål, som skal handle om retssikkerhed på skatteområdet – også et område, som betyder meget for os i Det Konservative Folkeparti. Senest har vi set sagen om fejl i 100.000 vurderinger af ejerlejligheder, hvilket jo mildest talt er dybt bekymrende. Jeg vil derfor spørge Liberal Alliance, om de mener, at retssikkerheden på skatteområdet er tilfredsstillende, eller om de vil være med til at kæmpe sammen med os for at forbedre den.

Kl. 12:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:57

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg vil tillade mig at tage det sådan endnu bredere op, for det er jo bredt set, at der er nogle retssikkerhedsmæssige udfordringer for skatteborgerne i det her land. Altså, der er jo bl.a. det her med de fejlagtige ejendomsvurderinger, som bliver trukket tilbage. Der var også en sag med, at så opkrævede man for naboens ejendom. Der er nogle, der er blevet opkrævet for ejendomme, de slet ikke ejer, altså som de har været tidligere ejere af.

Selvfølgelig er det et stort retssikkerhedsmæssigt problem. Det er et stort retssikkerhedsmæssigt problem, når man kan blive opkrævet mere end 100.000 kr. i skat. Og selv hvis man vinder i byretten, vælger Skatteforvaltningen at anke. Jeg glæder mig over, at skatteministeren, som så ikke er her lige nu – han er jo nok ved at rydde op i sit system – faktisk har slået nogle rigtig gode toner og takter an, og jeg tror, at vi kan få et godt samarbejde med ham.

Kl. 12:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Den næste er hr. Pelle Dragsted.

Kl. 12:57

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Det er dejligt med en tale om drømme. Nogle drømmer egentlig bare om at få lov at blive boende i deres hjem og beholde deres lille landsby. Sådan var det i hvert fald for de mennesker, jeg var ude at møde i en landsby tæt på Holbæk, nemlig Ruth og Inger og andre naboer til et kommende giga datacenter, som skal bygges derude. De har oplevet, hvordan de her smarte lokale entreprenører, som er hooket op med de her internationale techgiganter, ligesom forsøger at presse dem ud af deres hjem og ødelægge deres gamle landsby med et 24 m højt datacenter på størrelse med utallige fodboldbaner. Og det er jo ikke kun naboerne, der kommer til at betale for det her umådelige energifrås, som de her datacentre står for. Det er os alle sammen. Vi ser allerede i USA, og vi ser i Irland, hvordan det presser elpriserne op.

Grunden til, at de her techgiganter sværmer om Danmark som fluer om en lort, er jo, at vi har billig grøn elektricitet, som danskerne betaler for. Jeg ved godt, at Liberal Alliance synes, at Elon Musk og de andre techoligarker er nogle guttermænd, men mener Liberal Alliance virkelig, at almindelige danskere skal betale med højere elpriser og ødelagte lokalsamfund for datacentrenes energifrås?

Kl. 12:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:58

Alex Vanopslagh (LA):

Med den der logik kan du sige, at alt, der koster energi, er sådan noget, danskerne skal betale for, for en øget efterspørgsel giver en højere pris. Men sådan gør vi jo ikke på andre områder. Det er ikke sådan, at vi siger, at vi bruger for meget strøm i Folketinget, og at det er danskerne, der betaler for det. Jeg synes, det er en mærkelig logik.

Selvfølgelig skal der være gode muligheder for at gøre indsigelse mod en eller anden ny lokalplan og planer om at bygge noget, der er højt, og som forringer både ens herlighedsværdi og ens konkrete værdi af ens bolig osv., og det er der jo gode muligheder for at gøre indsigelse mod. Men den her tendens til, at der evig og altid, hver eneste gang der skal bygges noget nyt, uanset om det er en bolig til folk i storbyen, eller om det er datacentre, er en stor modstand hos venstrefløjen, er sådan noget, der kommer til at bremse udvikling. Vores udfordring i Europa er jo ikke, at kontinentet er plastret til med datacentre. Vores udfordring i Europa er, at vi ikke udvikler egne teknologier, at der ikke er særlig mange investeringer, og at det ikke er hos os, de store techvirksomheder er. Hvis vi så samtidig også begrænser muligheden for at have datacentre, går udviklingen da helt i stå.

Kl. 12:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Pelle Dragsted (EL):

Nogle gange er der et trade-off mellem nogle hensyn til nogle store techoligarker på den ene side og nogle naboer og nogle lokalsamfund på den anden side, og der lægger vi så vores hensyn i den skål, der handler om de lokale beboere. Det her siger lidt, synes jeg, om ordførerens ellers udmærkede tale og måske om en grundlæggende ideologisk uenighed her. For ordføreren siger, at vi politikere skal træde tilbage, og så skal vi ligesom lade markedet og samfundet klare det. I virkeligheden er det jo i mange tilfælde, som f.eks. i det her, at gøre de svageste til et nemt bytte for magtfulde økonomiske interesser, og det er jo det, som Liberal Alliance aldrig har blik for, altså at borgernes frihed ikke kun trues af staten, men også kan trues af stærke økonomiske interesser.

Kl. 12:59

verden: talt ind i maven osv. Man er et sted, hvor der begynder at være noget, der minder om noget bevidsthed. Personligt og etisk er jeg der, hvor jeg synes der virkelig skal være tungtvejende grunde til, at man så får foretaget en abort. Det er jo sådan med etik, at det altid er personligt, og der er altid stærke følelser for, hvad der er rigtigt eller forkert. Men objektivt set er det sjældent, at der er noget, der er rigtigt eller forkert i de der svære etiske spørgsmål.

Kl. 13:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Ordføreren.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 13:02

Thomas Rohden (RV):

Men kan hr. Alex Vanopslagh ikke godt se, at der er nogle ting omkring de her liberale frihedsprincipper, der ikke helt hænger sammen, når man sådan går til valg på frihed og det her slogan om, at du ved bedst selv, men så samtidig siger til kvinder, der vil have en abort i 13. uge: Nej nej, du ved ikke bedst selv; det gør et statsligt abortnævn?

Kl. 13:03

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige til sådan en omgang om, at vi aldrig har blik for det, og at folk trues af stærke økonomiske interesser. Der er jo masser af muligheder for at gøre indsigelse i dag, hvad enten man står til at blive nabo til en solcellepark eller en vindmølle eller et datacenter. Det er der jo, og de indsigelsesmuligheder skal der fortsat være. Dem ønsker vi ikke at ændre på i Liberal Alliance. Hr. Pelle Dragsted ved jo udmærket godt, at jeg ikke giver så meget for hr. Pelle Dragsteds formaninger om, at Liberal Alliance kun tænker på de rige, og hvad ved jeg. Altså, hr. Pelle Dragsted lægger stemmer til en regering, der med skattefastfrysningerne kommer til at føre en politik, hvor de lavestlønnede danskere får mindre ud af at gå på arbejde.

Kl. 13:00

Kl. 13:00

Kl. 13:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det hr. Thomas Rohden.

Kl. 13:01

Thomas Rohden (RV):

Tak for det. Liberal Alliance har haft mange gode slogans ved de sidste valg, synes jeg. Det skal I virkelig have en stor ros for. Sidst kørte I bl.a. med sloganet: Du ved, hvad der er bedst for dig. Det får mig til at stille et spørgsmål, for Liberal Alliance stemte jo imod at udvide kvinders ret til fri abort fra 12. til 18. uge. Jeg forstår ikke helt, hvordan man kan gå så meget op i den personlige frihed, men så ikke mene, at det med at vælge bedst selv ikke gælder for kvinder, der vil have en abort.

Alex Vanopslagh (LA):

Mig bekendt går Radikale Venstre heller ikke ind for abort i 32. uge eller i 26. uge. Og ergo kunne jeg bruge nøjagtig samme argument og sige: Så går I jo ikke op i kvinders frihed. Men det er jo noget volapyk. I går ind for, at der er en grænse. Det gør vi også. Så er vi uenige om, hvor grænsen skal være. Men vi går jo alle sammen ind for friheden til, at man selv bestemmer, om man skal have et barn. Så medmindre I ønsker at fjerne abortgrænsen helt, så spar mig for den der moralske sang.

Kl. 13:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er den næste fru Signe Wenneberg.

Kl. 13:03

Signe Wenneberg (ALT):

Tak, og tak for en god tale. Og tak for, at du delte dine drømme. Jeg er boligordfører, og jeg drømmer om, at vi snart får lavet noget tidssvarende boliglovgivning; jeg drømmer om, at vi overholder Parisaftalen; jeg drømmer om, at vi bevarer mere bygningskulturarv derude, hvor vi river rigtig meget ned. Jeg kunne også godt tænke mig, at vi fik en bred lovgivning, så jeg vil gerne høre ordføreren, partilederen, om, hvor partiet står.

Kl. 13:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:01

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg vil bare korrigere spørgeren hr. Thomas Rohden: Det var ikke sådan, at Liberal Alliance stemte imod. Vi var fritstillet på spørgsmålet. Det er rigtigt, at der var en overvægt af vores medlemmer i Folketinget, der stemte imod. Der er ingen i Liberal Alliance, i hvert fald ikke i folketingsgruppen og heller ikke mig bekendt i partiet, men man skal jo aldrig sige aldrig, som er imod fri abort. Det er alene et spørgsmål om, hvor man etisk mener grænsen skal gå.

Jeg synes, en grænse ved 12 uger er en god grænse. Så snart man kommer op i de der 18 uger, er man et sted, hvor fosteret kan genkende stemmer, hvis du har talt til fosteret – i den virkelige

Alex Vanopslagh (LA):

Tænk sig engang, at det skulle vise sig at være dagens sværeste spørgsmål. Det er måske også, fordi jeg har svært ved lige sådan helt at fange konkret, hvad det er, ud over at jeg godt hørte fru Signe Wennebergs forskellige drømme og et ønske om en bred boliglovgivning.

Men overordnet set er vores vigtigste prioriteter, når det kommer til boligpolitikken, at det i højere grad skal være muligt også for unge førstegangskøbere at købe en bolig, også i København. Og der er det vigtigste greb, at der bliver bygget mere. Så vi ønsker at presse på for at liberalisere lovgivningen på en måde, så der bliver bygget mere, for det er det bedste værn mod de prisstigninger, der er – selv om det jo ikke kommer til at betyde, at der er et eller andet stort fald i priserne, for det er der sjældent i nogen som helst storbyer.

Det er formentlig ikke et svar på det spørgsmål, spørgeren stillede, så måske kan vi prøve i en runde to også.

Kl. 13:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:05

Signe Wenneberg (ALT):

Anerkender partilederen, at nybyggeri og betonbyggeri er det mest klimabelastende, vi kan foretage os inden for vores forbrug? Og anerkender partilederen, at der også vil være vælgere, husejere derude, der er svært kede af at få revet fine, gamle villaer, som de kigger ud på fra deres fine, gamle villaer, ned, og at det er det, vi forsøger at forhindre med kommende lovgivning?

Kl. 13:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:05

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jo i høj grad en kommunal opgave at beskytte bevaringsværdige bygninger og tage de hensyn og afvejninger i udformningen af de forskellige lokalplaner. Min personlige holdning er den, at vi helt klart skal gøre noget for at bevare de bevaringsværdige bygninger. Det er jo en del af vores kultur. Og det, at man har noget pænt at kigge på og noget, der rummer noget historie, noget sjæl og noget ånd, mener jeg er afgørende. Så der har vi en enighed. Det er klart, at vi også skal blive ved med at stille nogle krav til klimaaftrykket i forbindelse med byggeri. Men det at begynde at bremse for en masse byggeri tror jeg vil gøre langt mere skade end gavn.

Kl. 13:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:06

Lars Boje Mathiesen (BP):

Der er sådan en puds sig diskrepans mellem Folketinget og verden udenfor. Udenfor hylder vi det, når vi lærer, og når vi bliver klogere, og når verden forandrer sig, så forandrer vi os med den, men herinde bliver partier straffet for at ændre holdning, når verden forandrer sig og man måske ændrer politisk holdning til noget. Når jeg starter med det, er det, fordi jeg gerne vil tale lidt om statsborgerskab. Liberal Alliance har historisk set aldrig nogen sinde stemt nej til statsborgerskab, men jeg mærker en forandring i Liberal Alliance, både med de her samtaler, men også mere generelt med, at vi bliver nødt til at stramme op på det her område.

Vi står med en konkret sag med den voldsmand, som har dræbt en svensk mand, hvor vi har mulighed for, hvis man vedtager det i Folketinget, at fratage ham hans statsborgerskab, altså en seriekriminal. Vil LA, ligesom Venstre åbnede op for, være villig til at tage statsborgerskabet fra den person?

Kl. 13:07

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:07

Alex Vanopslagh (LA):

Sådan helt overordnet må jeg sige, at det er rigtigt, at Liberal Alliance er gået fra, at vi i udgangspunktet ofte stemte ja til de forskellige indfødsretsafstemninger, til, at vi sagde, at vi ønsker en screeningsmodel, der screener for antidemokratisk adfærd. Det var vi det første parti til at foreslå for 2 år siden, og vi har siden hen sagt,

at jamen indtil den model er på plads, vil vi ikke tildele nye statsborgerskaber, fordi vi mener, at det faktisk er det vigtigste krav – endda endnu vigtigere end beskæftigelseskravet. Og det undrer mig, at man så fra regeringens side siger: Ja ja, det er vi enige i, men vi uddeler lige 2.000 statsborgerskaber i blinde uden overhovedet at vide, om der blandt de 2.000 er nogen, der virkelig foragter folkestyret og demokratiet.

Nu skal jeg så huske, hvad det var, spørgerens reelle spørgsmål var. Nå ja, det var den unge mand der. Jeg har ikke sat mig ind i sagen, i forhold til om vedkommende har dobbelt statsborgerskab, og om det er muligt at tage det fra ham. Hvis han har dobbelt statsborgerskab og det så er statsborgerretskonventionen, der står i vejen for, at domstolene kan idømme ham, at det skal fjernes, ja, så mener jeg, at vi skal melde os ud af statsborgerretskonventionen. Helt generelt bakker vi op om det de steder, hvor det er muligt at fjerne borgernes statsborgerskab ved alvorlig kriminalitet.

Kl. 13:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:08

Lars Boje Mathiesen (BP):

Præcis, det er en person, der har fået tildelt statsborgerskab.

Noget andet, jeg godt kunne tænke mig at spørge ordføreren eller formanden om, er, når man taler om tillid og mere tillid til borgerne. Det er jeg jo meget, meget enig i. En af de ting, som vi i Borgernes Parti talte om i valgkampen, var en såkaldt livskonto til kommende borgere, altså simpelt hen for at fjerne statens magt over borgerne og give forældre og arbejdsgivere bedre muligheder for at indbetale skattefrit til nyfødte og gennem hele barnets tilværelse, sådan at man kan investere i f.eks. C25-aktier, så man har større kontrol over det, når man bliver arbejdsløs, når man er på barsel, eller måske når man gerne vil være på nedsat tid i perioder. Er det noget, som Liberal Alliance også godt kunne se var en måde at skabe mere tillid og mere frihed for den enkelte borger på?

Kl. 13:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:09

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jo ikke vores politik i dag med sådan en livskonto, men jeg synes, der er noget meget interessant i tanken, altså at man giver bedre og mere attraktive vilkår for at spare op til de forskellige ting, der kan ske i løbet af et liv. Vi har jo selv foreslået fri pension, hvor man skattefrit kan indbetale og få udbetalt, hvis man trækker sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet. Vi har tidligere foreslået en velfærdskonto, hvor man også kunne indbetale skattefrit, så man havde nogle opsparede penge til, hvis man en dag bliver syg, eller når man er ældre og plejekrævende. Så kan man tilkøbe ekstra velfærd, hvis man ønsker endnu mere end det, som nu engang er i vores velfærdssamfund.

Så selve tankegangen synes jeg der er noget spændende i. Det skal jo blive noget mere konkret, før jeg lige kan sige, om det er noget, vi skal lave en stor aftale om, og vi skal nok også have et politisk flertal.

Kl. 13:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Katrine Evelyn Jensen.

Kl. 13:09 til de private bosteder, og det er det, vi risikerer at kvæle i forsøget på at kvæle nogle andre.

Kl. 13:12

Katrine Evelyn Jensen (S):

Tak for ordet. I Sverige har man vurderet, at de kriminelle nu tjener flere penge på private bosteder end på at sælge narko. Det synes jeg er meget alvorligt. Vi ser det også i Danmark; de kriminelle og andre plattenslagere bruger sårbare menneskers bosteder, krisecentre og herberger til bl.a. hvidvask og anden grov kriminalitet. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om Liberal Alliance vil være med til at gøre den branche meget mindre lukrativ for kriminelle ved at indføre et profitloft.

Kl. 13:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Alex Vanopslagh (LA):

Vi vil rigtig gerne være med i politiske aftaler, som øger kontrollen og straffen over for de svindlere og fuldstændig nådesløse og kyniske kriminelle mennesker, der spekulerer i at udnytte mennesker, der er i en meget svær livssituation. Det vil vi hellere end gerne være med til.

Vi har en skepsis over for et profitloft, fordi det også vil ramme de veldrevne, gode og eftertragtede private bosteder. Og jeg kan ikke lade være med at have en lille mistanke om, at Socialdemokratiet jo her også er motiveret af, at man nu har fundet en helt legitim grund til at gå efter alle private bosteder, ligesom I har en skepsis over for friskolerne og over for de private plejehjem. I har jo generelt en skepsis over for den private velfærd, og den skepsis deler jeg ikke. Men jeg mener helt klart, at vi skal gøre mere politisk for både at kontrollere og sanktionere de bøller, der udnytter systemet.

Kl. 13:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 13:11

Katrine Evelyn Jensen (S):

Jeg er glad for, at Liberal Alliance gerne vil være med noget af vejen. Men vi ser så mange problemer med så mange private bosteder. Det er jo ikke enkelttilfælde; det er rigtig, rigtig mange private bosteder, hvor der bliver begået grov kriminalitet. Der er også andre steder, hvor det bare er, lad os kalde det gemen profitjagt, og hvor der bliver hevet millioner ud i overskud, der bliver brugt til høje direktørlønninger, til veteranbiler og dyre middage og vine. Hvorfor er det, at Liberal Alliance ikke vil være med til at sætte en stopper for det?

Kl. 13:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen jeg må jo bare gentage, at hvis man laver et generelt profitloft, så svarer det jo, hvis man sætter grænsen lavt nok, de facto til at lave et forbud mod private bosteder. Det ville jeg gerne se om KL ville være glade for. Jeg aner ikke, hvordan de så skulle indfri de forpligtelser, de har over for udsatte borgere.

Jeg mener ikke, vi har brug for, at alt skal være kommunalt drevet. Jeg tror faktisk, det er godt med noget privat foretagsomhed. Jeg synes, det er fantastisk med May Bjerre Eiby, der har stiftet og driver Danmarks eneste enkeltmandsejede private demensplejehjem. Den type velfærdsiværksætteri har vi brug for mere af, også i forhold

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 13:12

Sigurd Agersnap (SF):

Tak til ordføreren for en oprigtigt interessant tale om forholdet mellem folkestyre og politikerstyre. Jeg studsede lidt over det, hr. Alex Vanopslagh sagde om, at man ikke skulle forbyde reklamer for ting, man ikke kan lide. Altså, det er ikke mere end en måned siden, jeg hørte hr. Alex Vanopslagh selv ændre Liberal Alliances politik omkring spilreklamer og sige, at nu har man indset, at det godt kan være fornuftigt med et forbud mod spilreklamer. Hvad mener Liberal Alliance egentlig? Er man med på at forbyde spilreklamer?

Kl. 13:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Forhandling

Alex Vanopslagh (LA):

Altså, den aftale har vi ikke været med i. Nu ved jeg ikke, om ordføreren har set den fulde udsendelse af det program, som ordføreren refererer til. Det har jeg ikke selv, men jeg var der jo, så jeg ved, hvad der blev sagt. Og det, jeg siger i den udsendelse, er, at jeg har en stor skepsis over for, hvorvidt de der forbud mod spilreklamer overhovedet gør en forskel i forhold til at nedbringe ludomani, men at de tværtimod skaber nogle konkurrencefordele for dem, der opererer på det sorte marked, og de der kryptokasinoer, der er uregulerede og alligevel ikke følger dansk lovgivning. Og så siger jeg: Men vi kan da godt prøve det som et forsøg og sige, at så har vi et forbud mod spilreklamer i en periode, og hvis det så overhovedet ikke har gjort en positiv forskel, ja, så er der jo ingen grund til at bevare det forbud.

Kl. 13:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 13:13

Sigurd Agersnap (SF):

Og det er helt nye toner fra Liberal Alliance, for vi sad og forhandlede en aftale om at begrænse spilreklamer, og der var Liberal Alliance modstandere af hvert eneste initiativ, der kunne hjælpe de mange unge, som havner i et usundt spilforbrug. Vi kan se på vores gymnasier, på vores ungdomsuddannelser, hvor mange unge, især drenge, der kommer ud i en rigtig uheldig løbebane. Jeg synes da, det er et meget godt eksempel på netop det, ordførerens tale handler om, altså at nogle gange er der behov for forbud mod noget, der er skadeligt for så mange mennesker. Og så lad os da lave et forsøg.

Kl. 13:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Alex Vanopslagh (LA):

Ud over at vi ikke er tilhængere af et forbud, og det er I, tror jeg, at det, der er den store forskel, er, at jeg gerne vil medgive, at hvis det forbud går hen og skaber langt mere gavn, end det gør skade, og

det bringer ludomani kraftigt ned, så vil jeg da være åben over for at sige: Okay, hvis det virker så godt, kan det godt være, det ikke er en dårlig idé. Jeg tror ikke på, at SF har den åbenhed, der hedder, at hvis forbuddet ingen positive virkninger har, vil I bevæge jer væk fra et forbud, for I kan generelt godt lide forbud.

Kl. 13:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Den næste er fru Trine Birk Andersen.

Kl. 13:14

Trine Birk Andersen (S):

Tak for ordet, og tak til hr. Alex Vanopslagh for talen. Hr. Alex Vanopslagh nævner i sin tale noget om krævementalitet, og det kan godt være, jeg ikke helt har hørt ordentligt efter, men jeg bliver faktisk lidt i tvivl om, hvem det er, vi taler om her. For i de kredse, hvor jeg normalt færdes, møder jeg jo sådan set danskere, der knokler, danskere, der opdrager deres børn, yder omsorg for familien, bidrager til de lokale samfund, de lever i, og i den grad bidrager til fællesskabet. De forventer jo så til gengæld også af os, at fællesskabet løfter, når de har brug for det. Det gælder noget så simpelt som daginstitutioner, skoler og sundhedsvæsen, men jo også at blive grebet, hvis livet vælter. Er det det, Alex Vanopslagh kalder for krævementalitet?

Kl. 13:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:15

Alex Vanopslagh (LA):

Nej, jeg mener, det er udtryk for en krævementalitet, hvis det er sådan, at man påberåber sig retten til at skulle få udbetalt en check, hver gang et eller andet stiger i pris, og at man gør den slags, hvad der jo egentlig er private problemer, til et politisk problem. Det mener jeg er udtryk for en krævementalitet. Jeg mener også, det er udtryk for en krævementalitet, hvis man mener, at man er sund og rask. Man kan godt bare tage et arbejde, men man kræver, at politikerne indfører en særlig ydelse, så man kan trække sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet, også selv om man er sund og rask og kan blive ved med at arbejde.

Det mener jeg er udtryk for en krævementalitet, og jeg synes, at Socialdemokratiet er sådan lidt et skizofrent parti på den måde. Altså, på nogle punkter siger I jo alt det rigtige om ret og pligt og betoner også pligten, og på andre punkter oplever jeg, at I lefler meget for den der krævementalitet, når det gavner jer.

Kl. 13:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:16

Trine Birk Andersen (S):

Tak. Det der med at trække sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet er vel i den grad rimeligt, hvis man er nedslidt. Det er vistnok det, som vi har stået rigtig hårdt på som Socialdemokrati. Og jeg tror sådan set, vi er enige om, at det der med at stille krav og have forventninger er noget positivt. Det er jo noget, der gør noget godt for alle mennesker. Men når vi snakker om krævementalitet, er det jo et meget negativt værdiladet ord. Så kan hr. Alex Vanopslagh ikke være enig i, at en fællesskabsmentalitet kunne være et meget bedre ord end krævementalitet?

Kl. 13:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:17

Alex Vanopslagh (LA):

Men lad os tage eksemplet med arbejderen, der ikke er nedslidt, men alligevel gerne vil på en tidlig pension betalt af andre mennesker. Jeg synes ikke, det er udtryk for hverken solidaritet eller fællesskab, at man siger, at alle andre, der går på arbejde, skal betale for, at jeg kan trække mig tidligere tilbage fra at arbejde, selv om jeg godt kunne fortsætte med at arbejde. Det mener jeg snarere er udtryk for en selvoptagethed. Så hvis man efterkommer for meget af den der krævementalitet, kan man jo ende med at få fællesskabet til at erodere frem for at styrke det. Og det er bare for at slå det fast: Jeg snakker ikke om folk, der reelt er nedslidte, for det er en helt anden sag.

Kl. 13:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Mette Thiesen.

Kl. 13:18

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, og tak for en rigtig god tale. Jeg kunne godt tænke mig at vende lidt tilbage til familierpolitikken, for det ved jeg er noget, som også I i Liberal Alliance går rigtig meget op i, lige så meget som vi gør i Dansk Folkeparti. Jeg vil egentlig bare høre hr. Alex Vanopslagh, om han ikke er enig i, at skattepolitik også er familierpolitik.

For grundlæggende handler det jo om, at man som familie i langt højere grad kan indrette sig, som man gerne selv vil, f.eks. når det drejer sig om, om man gerne vil gå hjemme de første vigtige år og tage sig af børnene – uanset om det er mor eller far – hvordan man i øvrigt fordeler barslen mellem forældrene, og om man måske vil have en bedsteforælder til at passe barnet, mens man selv går på arbejde, måske på deltid.

Det er faktisk den ret store forskel imellem at være borgerlig og at være rød. For som rød vil man som udgangspunkt synes, at børn skal institutionaliseres, og at staten er bedre til at tage vare på børnene, end forældrene selv er. Er hr. Alex Vanopslagh ikke enig med mig i det?

Kl. 13:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:19

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg er enig i stort set alt, hvad fru Mette Thiesen sagde, og jeg mener, at fru Mette Thiesen rammer hovedet på sømmet langt hen ad vejen. For der er en tendens til, at man ønsker, at børnefamilier skal gøre det, der er bedst for velfærdsstaten, det, der er bedst for statskassen. Og det er, at *begge* forældre arbejder fuld tid, så de kan aflevere mest muligt i skat, og så vil man i øvrigt også bestemme, hvordan de fordeler barslen, fordi man vil leve op til et eller andet lighedsideal i ens eget samfundsingeniørskab.

Når spørgeren siger, at skattepolitik jo også er familierpolitik, så er det fuldstændig korrekt. For hvis det var sådan, at man sænkede skatten eller gav bedre muligheder for at udnytte hinandens fradrag, så ville det jo betyde, at i de familier, hvor det kan være, at det er faren, der gerne vil gå lidt ned i tid, mens børnene er helt små, så de skal være færre timer i institution, ville faren så kunne tage den mere tid, mens at moren stadig går på arbejde – eller omvendt. Men når skatterne er meget høje, er den frihed kun de færreste og mest velhavende forundt.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:20

til for at øge tilliden til os politikere. Dels er det jo alle de ting, jeg var inde på i talen, nemlig at vi i højere grad fokuserer på vores egne kerneopgaver og satser på, at et folkestyre er et stærkt civilsamfund, hvor vi tror på, at mennesker i samarbejde og hver for sig godt kan løfte flere opgaver, frem for at vi politiserer alle dele af samfundet og af eksistensen. Så det tror jeg noget af det drejer sig om. Noget andet drejer sig om, at man jo skal sige ét før valget og så det samme efter valget.

Kl. 13:20

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Det er vi meget enige om, og selv om vi måske står lidt forskellige steder, i forhold til hvordan vi kommer hen til det, så kan vi nok også blive enige om, at det generelle råderum, man har i hverdagen som familie, altså i forhold til at handle, i forhold til at tanke bilen og alle de her ting, som jo gør, at man får budgettet til at hænge sammen, jo også hænger sammen med det her med at kunne være familie og have tid til sine børn.

Det er vigtigt, hvis vi gerne vil sikre, at danske familier også får flere børn, at man ikke kontinuerligt hænger fast i det socialdemokratiske hamsterhjul med to indkomster osv. Så jeg vil egentlig bare sige tak for at bekræfte det, og så håber jeg jo, at vi kan skabe en meget mere familievenlig politik efter næste valg.

Så bliver der spurgt ind til, om jeg vil være en eller anden bonus pater. Jeg får jo lyst til at citere en meget, meget klog mand, og så giver jeg en is i aften til den, der kan gætte citatet. Citatet er noget i retning af:

Det gode, jeg vil, det gør jeg ikke, og det onde, jeg ikke vil, det gør jeg.

Jeg kan ikke stå og love, at jeg aldrig kommer til at gøre et eller andet, der bidrager til en dårlig offentlig samtale, men jeg vil da gerne bidrage til, at den bliver bedre.

Kl. 13:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:23

Alex Vanopslagh (LA):

Vi deler rigtig meget, når det kommer til familiepolitikken, og jeg var begejstret for hr. Morten Messerschmidts tale forleden, hvor han betonede flere gode ting og gode forslag.

Der, hvor der så alligevel er en uenighed mellem DF og LA, er jo, i forhold til hvordan vi bedst styrker familiernes hverdagsøkonomi og gør den mere robust. Det har vi et fælles ønske om. Jeg er klar tilhænger af, at vi sænker skatterne generelt og ikke siger: Så er det lige momsen, eller så er det benzinen. For lige om lidt er benzinpriserne nede igen, når der er mere ro ude i verden, og madpriserne falder, men så kan det være, at det er tøjpriserne eller et eller andet, der stiger, og så skal vi til at lave en tøjcheck eller sænke momsen på tøj osv. Det er skruen uden ende. Lad os nu bare sænke skatterne generelt.

Kl. 13:20

Charlotte Bagge Hansen (M):

Grunden til, at jeg spørger interesseret ind til det her, er, at det jo ikke er nogen hemmelighed, at inden for de sidste par uger er ordførerens parti taget i decideret at omgås sandheden lemfældigt. Og jeg tænker alt andet lige måske ikke, at det er det, der er med til at bidrage til, at folk får den tillid til os. Derfor vil jeg gerne høre, om Liberal Alliance har tænkt sig at gå foran med et godt eksempel.

Kl. 13:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Alex Vanopslagh (LA):

Her skal man holde tungen lige i munden, for det gode eksempel er jo ikke, at man aldrig begår fejl, og at man ikke – uden at have det som hensigt – kommer til at sige noget, der er faktisk forkert. Det er måden, man reagerer på, der afgør, om man er et godt eksempel, altså om man indrømmer, beklager, retter og anstrenger sig for at rette op, eller om man gør alt, hvad man kan, for ikke at indrømme en fejl – hvad nogle politikere i det her høje Ting har en tendens til. Og hvad det angår, vil vi gerne være det gode eksempel, når vi begår fejl.

Kl. 13:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Fru Charlotte Bagge Hansen.

Kl. 13:21

Kl. 13:21

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for en i hovedtræk rigtig, rigtig fin tale. Jeg hæftede mig specielt ved starten af ordførerens tale, netop den her fælles akilleshæl, vi har i forhold til danskernes opfattelse af os politikere som troværdige. Tænker ordføreren, det kan have noget at gøre med den her revolverpolitik, som jeg kalder det, som ofte bliver udøvet? Tænker ordføreren, det kan have noget med sandhed at gøre i forhold til de udtryk, vi kommer med, altså at tilliden er, som ordføreren selv siger, som til en brugtvognsforhandler eller journalister? Og har ordføreren tænkt sig et bonus pater-parti, der går foran med det gode eksempel og viser vejen for, at danskernes tillid til os politikere kan blive genoprettet?

Kl. 13:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi når desværre kun en spørger mere til denne ordfører inden for tiden, og det er hr. Frederik Vad.

Kl. 13:24

Frederik Vad (S):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til en del af Liberal Alliances udlændingepolitik, som er enormt slap, men som lidt er gået mange danskere næse forbi. Og det er synet på arbejdskriminalitet. Altså, vi er jo i en situation i Danmark, hvor dele af byggeriet er ved at blive overtaget af kriminelle, og i den situation har Liberal Alliance konsekvent været imod id-kort på byggepladserne, altså muligheden for, at vi kan tjekke, om de mennesker, der arbejder ude på vores byggepladser, har papirerne i orden, om de får den løn, de skal have, eller om de er illegal arbejdskraft.

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg er ikke sikker på, hvad der menes med udtrykket revolverpolitik. Men jeg kan i hvert fald sætte et par ord på, hvad jeg tror der skal

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Alex Vanopslagh, hvorfor Liberal Alliance er imod, at vi kan holde lidt bedre øje med, om der er illegal arbejdskraft ude på vores byggepladser.

Kl. 13:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:25

Alex Vanopslagh (LA):

Helt generelt støtter vi jo selvfølgelig heller ikke, at der er illegal arbejdskraft, og der skal jo være en løbende kontrol med de her ting. Så er det jo altid en afvejning, når man indfører nye kontrolinstanser, om de fordele, man mener der er ved at indføre en ny kontrolinstans, opvejer de ulemper og gener, der er for de mange arbejdsgivere, som overholder loven, og som jo så nu skal leve op til flere ting.

Jeg har ikke læst mig grundigt ind i hele diskussionen om id-kort, men jeg kan bare sige, at det jo principielt er den afvejning, vi altid som parti foretager os, frem for at sige, at mere kontrol altid er bedre. Så må man jo foretage en afvejning af, om det er proportionalt, om det er rimeligt, og om fordelene opvejer ulemperne. Det er lidt a la den diskussion, vi havde omkring forbuddet mod spilreklamer, og der vil jeg så tro, at vores pågældende ordfører har foretaget den afvejning og er kommet frem til, at ulemperne var større end fordelene.

Kl. 13:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:26

Frederik Vad (S):

Man kan jo ikke sige, at man er imod illegal arbejdskraft på arbejdspladserne, hvis man stemmer imod den politik, der forhindrer det, ligesom man heller ikke kan sige, at man er for rent drikkevand, hvis ikke man vil gøre noget for at sikre rent drikkevand.

Og ja, der er gener forbundet med en stram udlændingepolitik. Der er gener forbundet med 24-årsreglen. Der er gener forbundet med ghettoplanen. Der er gener forbundet med de stramninger, vi har lavet af trossamfundslovgivningen. Det skaber fnidder for rigtig mange mennesker.

Men vi gør det jo, fordi vi har nogle store problemer, også med illegal arbejdskraft, og derfor vil jeg igen spørge, hvorfor Liberal Alliance er imod, at vi kan tjekke papirerne hos dem, der er ude på byggepladserne i Danmark.

Kl. 13:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:27

Alex Vanopslagh (LA):

Nu skal jeg fortælle hr. Frederik Vad, hvad der også er gener ved. Der er gener ved at indføre et stop for spontant asyl. Der er gener ved i højere grad at udfordre den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8. Der er gener ved at udfordre eller melde sig ud af statsborgerretskonventionen. Der er gener ved at sige, at 2.000 mennesker må vente med at få statsborgerskab, indtil der er en screeningsmodel på plads. De gener vil I jo så ikke tage i Socialdemokratiet, men det får da ikke mig til at påstå, at Socialdemokratiet er gået hen og er blevet slap på udlændingepolitikken. Hvis der er én ting, jeg er træt af herinde, så er det den der åndssvage debat, hvor de blå skal anklage Socialdemokratiet for at være slappe. Det er I jo ikke rigtig. Og bagefter skal man så svare: Åh, det var værre under Inger Støjberg. Fri mig for det der.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren.

Vi går videre til den næste, men inden vi gør det, skal jeg huske at sige, at når man siger I og jer, og det er der mange der gør, så er det også direkte tiltale, og det bruger vi ikke.

Den næste er Mohammad Rona fra Moderaterne. Velkommen til.
Kl. 13:28

(Ordfører)

Mohammad Rona (M):

Tak for ordet, formand, og tak for en rigtig god debat. Hvad har du lært i dag? Det spørgsmål har vi vist alle sammen fået på et tidspunkt, særlig som skolebørn. Mange af os er nu nået dertil, hvor vi nok er dem, der stiller det samme spørgsmål. Men spørgsmålet har jo også fået en anden tyngde den sidste tid, for vores folkeskole er i krise, både fagligt og målt på trivsel. Det er en alvorlig dagsorden. Det er det politisk, men særlig for dem, der står i det her hver eneste dag, nemlig forældre, lærere og ikke mindst vores børn. Spørgsmålene er mange: Hvad skal der ske? Hvornår skal det ske? Hvor hurtigt kan det ske? Hvor dyrt må det være, og hvem skal være i klasserne?

Det har også fået mig til at tænke på vores egen klasse her, altså den herinde i Folketinget. Vi er også en bredt sammensat gruppe, og vi har nødvendigvis ikke altid valgt hinanden til i klassen. De fleste har til gengæld meget klare holdninger til, hvor andre burde sidde, og enkelte mener måske også, at hele klassen ville fungere bedre, hvis bestemte klassekammerater slet ikke var der. Men vi skal trods alt være her sammen, lære sammen, lytte til hinanden og bevæge os fremad, helst i en form for fællesskab. Der er bare lige den forskel, at det ikke er vores forældre, der tvinger os op om morgenen.

Nogle sidder sammen længere til højre, nogle sidder sammen længere til venstre, og der kan være et ret stort postyr, hvis nogen lige pludselig skifter plads, så selv foretrækker jeg at sidde midt-mellem, selv om jeg ofte føler mig opfordret til enten at rykke den ene eller den anden vej. Men Moderaterne og jeg bliver siddende. Vi har det bedst på midten, selv om der bliver hevet i os, for vi taler altså gerne med alle i klassen, og vi mener sådan set også, at alle herinde har en vigtig funktion. Men når der eksempelvis er klassens time, går det jo ikke, at den ene skal bestemme over den anden, når vi diskuterer, om vi skal have en ny sofa eller et bordtennisbord til klassen, eller om præsten skal have et fast kontor, eller om vi kan nøjes med et telefonnummer. Så insisterer jeg og Moderaterne på, at det ikke skal være så sort-hvidt, og så må vi se, om vi kan finde et kompromis.

Vi minder også om en typisk folkeskoleklasse, når der er undervisning. Herinde er der altså også nogle, der måske har lidt svært ved ikke at bruge ChatGPT til lektierne. Det er så nemt; man behøver faktisk slet ikke at tænke selv, og hvis der ikke findes nogen kilder på det, kan man jo bare finde på noget. Det kan man altså godt blive drillet med, og det er en af de usikkerheder, vi har så mange af.

I vores klasse er det jo sådan, at vi af usikkerhed kommer til at kopiere hinanden, fordi vi gerne vil være lige populære. Pludselig står der nogle elever på gangen og diskuterer, hvem der var de første til at råbe, at Mohammad overhovedet tilhører klassen. Jeg tror personligt, at det kan være presset i forhold til at præstere, der spiller en stor rolle. Vi vil så gerne gøre det godt og have anerkendelse, og nogle gange kan det altså betyde, at en klassekammerat ikke siger sandheden. Pyt pyt – op på hesten igen, fristes man til at sige. Det er vel okay, så længe det ikke er sket mere end en eller to gange.

Se bare på Danmarksdemokraterne: De kigger sidemakkeren Dansk Folkeparti over skulderen for at se, hvordan de får så gode karakterer. Det vil de da også gerne have. Hvorfor er Dansk Folkeparti blevet så meget bedre end os? tænker de. Se bare på Enhedslisten: De sad så langt ude til venstre, at man næsten ikke kunne høre

dem, selv om de råbte. Efter at de har rykket stolen en lille smule ind, er det altså blevet lettere at have en samtale. Det kan måske inspirere. Se bare på De Konservative: De har fundet en helt anden tilgang til at være i klassen. Der er nemlig mange, der ret godt kan lide dem. Ingen ved helt hvorfor, men de er der bare. Se bare på Moderaterne: I det her skoleår kan de i hvert fald indtil videre finde ud af at sidde samlet. De plejer da ellers at være ret gode til at skifte plads, før timen overhovedet er startet.

Dengang jeg selv gik i skole, hængte vi aftaler på tavlen om mælkedukse, kageordning og alt, hvad man havde brug for at minde hinanden om. Her i vores klasse er det altså også sådan, at vi skal kunne regne med de aftaler, vi laver, om de hænger på en tavle eller ej. Vi laver jo aftalerne med en forventning om, at de bliver overholdt.

Kl. 13:33

Men desværre kan der også være nogle i klassen, som endda stolt selv har fortalt om deres aftaler, og nu ved vi slet ikke, om vi kan regne med dem. For under et år siden lavede vi en aftale om, at der kunne starte flere elever på skolen, og eleverne har gjort alt, hvad skolen har bedt dem om. De har opfyldt alle krav, og derfor er de også blevet fortalt, at de kan glæde sig til at starte i skolen, men nu er det, som om nogle har skiftet mening, og så er det jo ikke en aftale længere. Nu er det jo nok sådan, at de har gjort alt, hvad de skulle, og hvad de er blevet bedt om. Og det skaber altså en tvivl om, om man kan regne med hinanden.

Der er også en punktlighed, vi forventer af hinanden. Her tænker jeg på for nylig, hvor Dansk Folkeparti pjækkede til en time, de selv havde bedt alle andre om at komme til. Vi skal jo kunne regne med hinanden, også når vi er uenige med hinanden; ellers fungerer klassen ikke. Så på mange måder minder dynamikkerne jo måske mere om hinanden, end vi lige tror. Folkeskolen er for mig også et blik på, at hverken venstre eller højre har ret. Der skal nok peges fingre mod begge sider, bagud og fremad. Sådan er det ofte, når noget går galt; så skal man ikke kun tale om, hvorfor der er gået galt, men mindst lige så meget om, hvordan vi får rettet op på problemerne med alle involverede parter.

I den aktuelle folkeskoled debat ser jeg også et lysende eksempel på, hvorfor vi bør mødes på midten. For hverken venstre eller højre har hele svaret. Vi skal både investere i skolen og have tydelige ambitioner for, hvad børnene skal lære. Vi skal kunne have et blik for det enkelte barn og for at få fællesskabet i klassen til at fungere, og vi skal også kunne stille krav til skolen og samtidig give lærerne ordentlige rammer for at løfte opgaven. Det er ikke modsætninger; det er hensyn, vi skal tage, og det er hensyn, der hænger sammen.

Derfor skal vi være mindre optagede af, hvilken side der får ret. Det er ikke vigtigt for vores børn, om højre eller venstre har ret, eller hvem der tog fejl. Det vigtigste for dem bliver, at vi får skabt en bedre skoledag – den bedste, de kan få. Og sådan gælder det jo med mange af de udfordringer, der findes i det her samfund – om vi taler om sundhedsvæsenet, transportbranchen eller noget helt andet. Pendulet svinger langsomt fra venstre til højre ud fra en præmis om, at kun det ene kan være rigtigt, altså at det ene skal udelukke og eliminere det andet. Det giver ganske enkelt ikke mening. Det giver ikke mening i de danske folkeskoleklasser, det giver ikke mening på vores arbejdspladser, det giver ikke mening i vores foreninger, og det giver sådan set heller ikke mening i Folketinget. Det er ikke meningen med samfundet, at det skiftevis handler om at udelukke hinanden, at sidde til venstre eller til højre. I virkeligheden burde det handle om, hvordan vi får flest mulige med – flest mulige til at se sig selv i et projekt, vi alle sammen kan være fælles om.

Det er det, vi vil i Moderaterne. Derfor bliver vi siddende i midten og rækker samtidig ud til samarbejde med begge sider og insisterer på, at det er her, vi skal mødes. Det gælder sådan set ikke kun for vores folkeskoles skyld eller børn og unges skyld, men

faktisk for hele samfundets skyld. Og det er jo også et af de temaer, der har fyldt rigtig meget i dag. Vi kommer alle sammen lidt tættere på hinanden, hvis vi er villige til at trække i hinandens retning, både i folkeskolen og i Folketinget. Tak for ordet.

Kl. 13:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Vi går i gang med en lang talerrække. Den første er fru Stephanie Lohse. Værsgo.

Kl. 13:36

Stephanie Lose (V):

Tak for det. Vi ved jo, at ordførerens parti er meget optaget af, at vi kan se frem til skattelettelser til både virksomheder og danskerne. Samtidig ved vi, at vi skal skære i erhvervsstøtten, at vi skal lave reformer, og at vi skal spare. Boligejerne skal have et højere renteloft. Arveafgiften skal hæves.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, om han ikke er bange for, at vi ender med bare at fodre hunden med sin egen hale, altså at råderummet bliver brugt på pensionister, Arnepension, tandlæge, busser og alt det andet, men når skatterne skal sænkes, så skal danskerne og virksomhederne i virkeligheden selv betale.

Kl. 13:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Mohammad Rona (M):

Jeg tror, at jeg havde været mere nervøs, hvis Moderaterne var blevet en eller anden form for statistparti i en blå trepart. Det tror jeg faktisk jeg havde været mere bange for. Vi har jo fået rigtig mange af de ting, vi gik til valg på. Vi gik til valg på at sænke skatten, og det har vi fået. Vi fjerner mellemskatten, vi fjerner toptoppskatten, og vi laver en aktiesparekonto, hvor vi hæver beløbet til 500.000 kr. Vi sænker selskabsskatten med 3 procentpoint. Der er rigtig mange af de her ting, vi i Moderaterne er gået til valg på, som vi faktisk har fået med i regeringsgrundlaget.

Det kan godt være, at jeg måske er en smule gammeldags, men jeg har det jo bare sådan, at hvis man går til valg på noget, så skal man også gøre alt, hvad man kan, for, at det så bliver til virkelighed, og det gør vi nu.

Kl. 13:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 13:38

Stephanie Lose (V):

Til gengæld må man så forstå, at Moderaterne altså ikke går så meget op i de aftaler, de har indgået. Nu hørte jeg jo ordføreren tale meget om at leve op til aftaler, og at vi skal kunne regne med hinanden. Og mon ikke de erhvervsdrivende, der sidste år fulgte behandlingen af finansloven for 2026 hernede i salen – og bagefter indrettede sig efter, at nu ville chokoladeafgiften blive afskaffet, så de kunne komme af med en masse administrative byrder – tænkte: Det vil vi gerne vente på, og det glæder vi os til? Tror ordføreren, at de erhvervsdrivende synes, at Moderaterne er et parti, man kan regne med?

Kl. 13:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Mohammad Rona (M):

Vi havde da sådan set også regnet med, at Venstre kunne være med til at bakke op om L 98, som de selv har stået heroppe på talerstolen og gang på gang talt varmt for. Den 5. februar stod der en Venstreordfører og talte varmt for L 98, og nu springer man fra forslaget i sidste øjeblik, fordi man er presset af Dansk Folkeparti.

Kl. 13:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Den næste er hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:39

Anders Vistisen (DF):

Jeg er jo ked af, at ordføreren nu lige pludselig taler om, at Dansk Folkeparti presser nogen. For jeg syntes, at Dansk Folkeparti fik så meget ros i ordførertalen. Jeg vil godt rose ordføreren den anden vej. Det er jo ikke altid, at vi er enige, men jeg vil godt rose Moderaterne for endnu en gang at have fanget en dansk regering i en udlændingepolitik, som regeringens andre medlemmer ikke nødvendigvis kan se sig selv i. Det synes jeg er et flot politisk resultat fra Moderaternes side. Det er jo også derfor, at midten i dansk politik er et relativt begreb. Man kan sige, at Moderaterne i udlændingepolitikken har valgt at placere sig på den absolutte yderfløj, den venstre yderfløj, men det er jo flot placeret. Nu er vi jo glade for, at der på den blå side i Folketinget er ved at opstå en enighed om, at vi kan føre en stram, retfærdig og konsekvent udlændingepolitik.

Men vil ordføreren ikke bare lige redegøre for, hvorfor det er fornuftigt at fremsætte det her forslag om, at 400-500 fra islamiske lande skal have indfødsret, uden at vi har haft en kontrol af, hvad for nogle værdier de har, før vi tildeler dem det danske statsborgerskab?

Kl. 13:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:40

Mohammad Rona (M):

Bare for at bruge ordførerens egen retorik vil jeg jo sådan set sige, at vi fører den strammeste udlændingepolitik, nogen regeringer har gjort, måske også tilsammen. Vi har en enormt stærk udvisningsreform, som vi alle sammen har stemt igennem her. Vi har en Chişinău erklæring, som skal sørge for, at vi på længere sigt kan få flere kriminelle udlændinge ud.

Så det er bare for at sige, at L 98 er et lovforslag, som nogle borgere på helt almindelig vis er kommet på, og som vi har været med til at sætte rammerne for, og det synes jeg kun er fair. Jeg synes også, der er en rimelighed i, at der for dem, der står på lovforslaget L 98, selvfølgelig sker en behandling, når de nu har været på det i rigtig lang tid.

Kl. 13:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 13:40

Anders Vistisen (DF):

Jeg tror, vi har lidt forskellige definitioner af, hvad der er en stram udlændingepolitik. Men når nu Dansk Folkeparti f.eks. fremsætter et beslutningsforslag om, at den mand, der i går blev dømt for at have slået en svensk familiefar ihjel, skal kunne blive dømt til at få frataget sit statsborgerskab, fordi han er seriekriminell, så håber jeg jo, at regeringen og Moderaterne stemmer for. Det er det ene spørgsmål, jeg lige vil nå at stille.

Det andet spørgsmål er: Vil Moderaterne så give en garanti for, at der ikke findes folk med et islamisk livssyn, med islamiske værdier, der ikke harmonerer med det at være dansker, på det her lovforslag, når man nu er villig til at fremsætte det og tage risikoen ved det?

Kl. 13:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Mohammad Rona (M):

Vi vil da gerne være med til at kigge på, om indfødsretsaftalen i fremtiden skal strammes. Det har vi da sådan set ikke noget imod. Men vi går bare ikke ind for stramninger, som ikke giver mening. Det er sådan set det, der er forskellen mellem os og Dansk Folkeparti. Det kan godt være, at det ser fedt ud på et stykke papir, men virker det i virkeligheden? Næ, det gør det sikkert ikke. Men vi er meget villige til at kigge på en ny indfødsretsaftale, og jeg håber også, at vi ser en masse blå partier være med på det.

Kl. 13:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:41

Ole Birk Olesen (LA):

Forud for valget i marts spillede vi i Liberal Alliance med meget åbne kort: Vi sagde, at vi gik efter en blå regering, og at det ville vi gøre sammen med Konservative, Danmarksdemokraterne og Dansk Folkeparti, og vi håbede også, at Venstre kom over til os. Når vi gjorde det, mødte vi tit profiler fra Moderaterne, herunder hr. Mohammad Rona, som sagde, at det var helt forfærdeligt, at vi ville lave regering eller danne et flertal sammen med Dansk Folkeparti, for det var da et forfærdeligt parti. Jeg svarede så, at det kunne vi ikke se nogen problemer med, og at vi i hvert fald meget hellere ville det end at lave regering på baggrund af Enhedslisten. Så nægtede hr. Mohammad Rona, fru Monika Rubin og andre fra Moderaterne, at Moderaterne kunne finde på at danne en regering med Enhedslisten som støtteparti. Det var løgn, det var usandt, og det var alt muligt dårligt. Nu har Moderaterne alligevel gjort det. Hvad synes hr. Mohammad Rona om det?

Kl. 13:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:43

Mohammad Rona (M):

Først og fremmest vil jeg lige takke ordføreren for at kalde mig en profil. Det sætter jeg stor pris på. Ja, jeg betegner mig også selv som en profil. Nej, spøg til side.

Jeg synes faktisk, det er et vigtigt spørgsmål, og ja, jeg har haft nogle udvekslinger på de sociale medier omkring det, og ordføreren kan helt sikkert finde citater og kommentarer om alt muligt i forhold til Enhedslisten. Udfordringen var bare, at vi gav hr. Troels Lund Poulsen muligheden for at kunne danne en centrum-højre-regering, men at det ikke lykkedes, fordi Dansk Folkeparti i sidste øjeblik sprang fra.

Kl. 13:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Ole Birk Olesen (LA):

Men så kunne hr. Mohammad Rona jo ikke udelukke, at det ville ske. Det var jo ikke sandt, da hr. Mohammad Rona udelukkede, at det ville ske. Er det måske derfor, at en fjerdedel af Moderaternes vælgere har fortrudt, at de har stemt på Moderaterne? De vil ikke længere stemme på Moderaterne. Det er 70.000 vælgere. Det svarer til indbyggertallet i Esbjerg, Danmarks femtestørste by, hvis de alle sammen var samlet i én by. De har forladt Moderaterne efter valget, fordi de nok har følt sig snydt over, at Moderaterne sagde, at de aldrig kunne finde på at danne regering med Enhedslisten som støtteparti, men alligevel har gjort det. Er det ikke et problem for Moderaterne?

Kl. 13:43

den samme holdning, som vi altid har haft før: Vi vil gerne fjerne registreringsafgiften på elbiler i fremtiden. Det vil vi gerne.

Kl. 13:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:46

Frederik Bloch Münster (KF):

Men, hr. Mohammad Rona, I fjerner jo ikke, regeringen fjerner ikke mellemskatten. Den vil jo stadig væk være til stede; den vil bare være hele vejen op i stedet for at blive indført ved seks hundrede og nogle og firs tusinde. Samtidig siger hr. Mohammad Rona, at man får indført en masse her i regeringsgrundlaget, men det er jo ting, som Moderaterne selv var med til at få indført, da man sad i regering sidst. Kan Moderaterne ikke godt se, at Moderaternes skattepolitik faktisk ikke hænger sammen, og at danskerne ikke kan regne med det, der bliver sagt fra Moderaterne, fordi det går i ring?

Kl. 13:44

Kl. 13:46

Mohammad Rona (M):

Jeg tror, problemet havde været lige så stort, hvis vi var gået den anden vej. Så havde vi bare fået det at vide med modsat fortegn. Vi er rigtig, rigtig glade for, at vi er landet i en regering, hvor vi har fået markante aftryk. De ting, vi gik til valg på, er kommet med i regeringsgrundlaget. Jeg vil igen sige, at det godt kan være, at jeg er gammeldags og tænker lidt anderledes i forhold til det, men hvis man siger til vælgerne, at man gerne vil lave skattelettelser, hjælpe erhvervslivet, øge konkurrenceevnen og lave en grøn omstilling, så håber jeg da også, at man går ud og mener det og sørger for, at det så bliver til virkelighed. Og det sker her og nu.

Kl. 13:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Frederik Bloch Münster.

Kl. 13:44

Mohammad Rona (M):

Jeg synes ikke, der er noget, der går i ring her. Jeg synes, jeg forklarer mig meget fint, forstået på den måde, at vi har nogle ting, vi er gået til valg på, og de ting har vi sådan set fået i et regeringsgrundlag. Jeg håber sådan set også, at rigtig mange af de blå partier vil være med til at sørge for, at mellemskatten afskaffes, og at toptopsskatten afskaffes, og at vi sænker selskabsskatten sammen. Det håber jeg virkelig. Jeg håber virkelig, at der er blå partier, som selv er gået til valg på de her ting, der vil være med til at hjælpe regeringen med at få det her indført.

Kl. 13:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Leila Stockmarr.

Kl. 13:47

Frederik Bloch Münster (KF):

Først så tager Moderaterne skattestigningerne frem. Så tager Moderaterne skattestigningerne tilbage. Så tager Moderaterne skattestigningerne frem, og så ryster de dem lidt. Jeg ved ikke, om hr. Mohammad Rona render rundt og laver boogie-woogie oppe i Moderaternes gruppeværelse, men jeg ved i hvert fald, at Moderaterne går i ring. For først så indførte man toptopsskatten. Nu får man den så fjernet igen, må vi forstå, måske; vi krydser fingre. Så indførte man en mellemskat, og så fjernede man den faktisk overhovedet ikke, men man fjerner den delvis; man ændrer på den, kan man sige.

Jeg tænker, at det jo ikke er noget, som danskerne og virksomhederne kan hænge deres hat på. Er det så også Moderaternes plan, at vi skal tilbage til at have Europas højeste elafgifter, for at Moderaterne så kan sænke dem igen? Skal vi så også hæve afgifterne på elbiler, for at Moderaterne så kan sænke dem igen? Er der det, der er modus bag Moderaternes skattepolitik?

Kl. 13:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:45

Mohammad Rona (M):

Jeg håber da i hvert fald, at De Konservative vil være med til at fjerne mellemskatten og fjerne toptopsskatten. Det håber jeg da, at De Konservative vil være med til. Vi er da enormt glade for, at de ting, vi er gået til valg på, er blevet til virkelighed. Det er vi da enormt glade for. Og ja, i forhold til bilbeskatningen har vi jo sådan set

Leila Stockmarr (EL):

Tak. Og tak for en rigtig god tale. Jeg vil gerne rose regeringen og også ordførerens parti for at holde fast i, at vi skal have et forbud mod sociale medier for børn og unge under 15 år. Men vi er jo slet ikke i mål, når det handler om at beskytte vores børn og unge mod, hvad der foregår online på de her techgiganters platforme.

Vi ved, at ca. 30 pct. af alle piger i 9. klasse laver selvskade primært inspireret af kilder, de f.eks. finder på Metas platforme og på TikTok. Der går kun 2,6 minutter, fra en 13-årig dansk pige opretter en TikTok-konto, til hun bliver eksponeret for selvskadeindhold. Vi har historier direkte fra psykiatrien om, hvordan især unge piger op mod 100 gange om dagen slår hovedet ind i væggen, fordi de er en del af de her selvskadenetværk. Vi hører sågar om kollektive selv-mordspagter, der bliver indgået af danske piger på Metas platforme.

Jeg vil også gerne rose digitaliseringsministeren, som ikke er her, men som er fra ordførerens parti, for at tage initiativ til også at gøre platformenes deling af selvskadeindhold ulovlig i dansk lov. Derfor vil jeg gerne høre ordføreren, hvordan det går med arbejdet, og om ordføreren kan uddybe regeringens perspektiver på, hvordan man vil gøre det her.

Kl. 13:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:48

Kl. 13:50

Mohammad Rona (M):

Jeg tror ikke, det kommer som en overraskelse for spørgeren, at det er noget, der ligger os ret meget på sinde, både i regeringen, men også i forhold til Moderaterne og vores minister.

Jeg tror, det er svært for mig på 40 sekunder at udfolde, hvordan og hvorledes det hele kommer til at se ud, men det er jo et ongoing problem, som vi skal være opmærksomme på.

Jeg har selv to børn – den ene er 9 år, og den anden er 12 år – og på et tidspunkt kommer der smartphones ind over, og de skal nok have en profil et eller andet sted og alt muligt andet. Det skal vi altså være enormt opmærksomme på, og derfor er jeg også glad for, at vi på et tidspunkt kommer til at lave den her aldersbegrænsning på de 15 år.

Kl. 13:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 13:49

Leila Stockmarr (EL):

Som en uddybning vil jeg sige, at med de tiltag, der er varslet fra ministerens side, vil Danmark være et af de første lande i Europa ud over Storbritannien, som jo ikke er med i EU, som tager det her skridt med at kriminalisere, at platformene direkte profiterer på at gøre børn og unge syge. Det vil jeg, hvis jeg ikke fik sagt det ordentligt før, gerne kvittere for, og jeg vil også udtrykke, at Enhedslisten glæder sig rigtig meget til at bidrage til det vigtige arbejde.

Kl. 13:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:49

Mohammad Rona (M):

Tak for det. Jeg håber sådan set, at vi bredt politisk, uanset om vi tilhører den ene eller den anden fløj, kan blive enige om det her, og at det er noget, vi sammen kan være med til at løfte.

Kl. 13:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Den næste er fru Inger Støjberg.

Kl. 13:49

Inger Støjberg (DD):

Jeg sad lige her, da jeg hørte talen, og tænkte: Det er jo egentlig lidt fristende sådan at blive moderat, altså bare sådan lige for en dag; man skal lige vide, at man kan komme ud af det igen. Men det der med at vågne en morgen og bare vide, at man har ret, og at gå herved og vide, at man har ret, må der være et eller andet over. Der er godt nok 92 pct. af befolkningen, der mener noget andet, men man ved, man har ret. Det må være fantastisk.

En anden, der også altid har ret, er jo Moderaternes formand, hr. Lars Løkke Rasmussen. Uanset hvilken regering og hvilket parti han er med i, så har han altid ret. Det må være dejligt. Men i juni sagde hr. Lars Løkke Rasmussen faktisk noget interessant. Han sagde nemlig, at der var sat gang i en proces, som skulle føre til en ny folkeafstemning omkring retsforbeholdet. Statsministeren siger derimod, at der ikke er planer om sådan en folkeafstemning. Derfor kunne jeg bare godt tænke mig at høre sådan helt enkelt, hvad regeringens politik egentlig er. Og kan ordføreren fuldstændig afvise, at der kommer en folkeafstemning om retsforbeholdet i den her valgperiode?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:50

Mohammad Rona (M):

Det er jo ikke, fordi der er planer om, at retsforbeholdet skal afskaffes i dag eller i morgen. Og det er jo helt op til danskerne i sidste ende at beslutte, om der skal være et retsforbehold eller ej. Så der er ikke nogen planer mig bekendt.

Kl. 13:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 13:51

Inger Støjberg (DD):

Det kan jo selvfølgelig være, at det var Privatlars, der sagde det her.

Jeg spurgte jo ikke til, om der skulle være et retsforbehold; jeg sagde, om der skulle sættes gang i en afstemning omkring retsforbeholdet. Man kan jo ikke både på den ene side sidde i en regering, der mener, at der skal være et retsforbehold, og at der ikke skal være nogen afstemning, og så på den anden side mene, at der er sat gang i en proces, hvor der skal være en afstemning om retsforbeholdet. Derfor vil jeg sådan set også bare lige spørge: Anerkender ordføreren, at hvis man får sin vilje hos Moderaterne, vil det betyde, at Danmark jo så bliver en del af EU's fordeling af flygtninge og migranter fra Sydeuropa?

Kl. 13:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:51

Mohammad Rona (M):

Nej. Det kommer jo sådan set an på, hvad danskerne stemmer i forhold til retsforbeholdet. Og som jeg sagde i mit første svar, er der ikke nogen planer om det. Men jeg vil gerne lige give ordføreren en håndsrækning til at blive medlem af Moderaterne for en enkelt dag, for man kan godt komme ud af det igen.

Kl. 13:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Den næste er fru Anna Bjerre.

Kl. 13:52

Anna Bjerre (ALT):

Tak. Lige nu er der en overvejelse i regeringen om at forlænge olie- og gaslicenserne i Nordsøen, men Moderaterne har jo stillet sig meget klart som et parti, der ønsker at forlænge olie- og gaslicenserne. Det har ordføreren på området været meget tydelig omkring. Når nu Moderaterne også er en del af et regeringsgrundlag, som tydeligt siger, at vi skal have netto nul i 2045, og at vi også skal nå en reduktion på 110 pct. i 2050, vil jeg høre, hvor Moderaterne har tænkt sig at finde det potentielt tocifrede milliardbeløb, som vi så til samrådet i går det ville koste at finde de her reduktioner på en anden måde, hvis vi forlænger produktionen.

Kl. 13:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:52

Kl. 13:55

Mohammad Rona (M):

Jeg tror, det bliver svært for mig lige at argumentere for, hvordan jeg sådan helt præcis vil finde det efterfølgende. Men det er klart, at vi er store tilhængere af, at de licenser, som vi sådan set også satte i gang sammen med den tidligere SVM-regering, er noget, vi skal forlænge. Det er da meget bedre, at vi henter olie og gas op i Nordsøen, end at vi henter det fra Mellemøsten.

Kl. 13:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:53

Anna Bjerre (ALT):

Tak for det. Nu spørger jeg specifikt til økonomien, for Moderaterne har jo netop ikke været tvivlende om at forlænge olie- og gaslicenserne, men har meget klart meldt ud, at det ønsker Moderaterne. Så hvis Moderaterne på den ene side er meget klar på det, hvordan kan det så være, at man ikke har forholdt sig til, hvordan vi så skal finde alle de penge, det vil koste, når vi stadig skal nå vores klimamål, som jeg går ud fra Moderaterne støtter op om?

Kl. 13:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:53

Mohammad Rona (M):

Ja, vi støtter sådan set op om at komme i mål med vores klimamål med de 85 pct. i 2035, så det bliver der ikke rykket ved på nogen som helst måde. Vi vil gerne være med til at fremme den grønne omstilling på den ene eller den anden måde, men jeg har altså lidt svært ved på meget, meget få sekunder at redegøre for, hvordan det vil se ud i fremtiden.

Kl. 13:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Morten Dahlin.

Kl. 13:54

Morten Dahlin (V):

Tak til ordføreren for en munter tale. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til regeringens skattepolitik, for regeringen har fremlagt nogle fine ambitioner om at sænke skatten nogle steder, men der er også ét sted, hvor man har en ambition om at hæve skatten ret betragteligt. Det er at hæve skatten på at stå op om morgenen og gå på arbejde, for det er jo sådan med Moderaternes skattepolitik, at alle danskere, der tjener mindre end 58.000 kr. om måneden, og det er trods alt de fleste danskere, vil opleve, at de skal betale mere i indkomstskat end i dag. Ud over beløbene, som er ret store, altså 3.200 kr. for en enlig forsørger og 4.500 kr. for en almindelig familie, er der vel også noget principielt forkert i i en situation, hvor statskassen er ret godt polstret, at gøre det mindre attraktivt at gå på arbejde. Har vi ikke en fælles interesse i, at de mennesker, der er på kontanthjælp og dagpenge, oplever en ret stor gevinst ved at flytte sig ind på arbejdsmarkedet, i stedet for at man hæver deres indkomstskat?

Kl. 13:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.**Mohammad Rona (M):**

Selvfølgelig har vi da en stor forpligtelse til både som politikere og også som samfund at sørge for, at folk, der kan arbejde, skal gå på arbejde, uanset om man vil det eller ej. Det var også derfor, at vi havde en arbejdspligt, og den var ordføreren og mit eget parti sammen med den tidligere SVM-regering med til at indføre, fordi vi netop havde en stor gruppe, som ikke bidrog med noget som helst.

Jeg har set de der små sjove videoer med snigerskat, hvor der er en, som gemmer sig i salen og et eller andet sjovt. Prøv at høre: Bliv endelig ved med det, for det betyder ingenting, at der kommer de der videoer. Det betyder seriøst ingenting! Vi fjerner mellemskatten, vi fjerner toptopskatten, og jeg håber inderligt, at det er noget, Venstre også vil være med til at gennemføre sammen med os.

Kl. 13:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:55

Morten Dahlin (V):

Det er meget fint, men dem, der tjener mindre end 58.000 kr. om måneden, betaler jo ikke mellemskat eller toptopskat, og en konsekvens af den skattepolitik, som Moderaterne står for, er, at de her mennesker kommer til at opleve en højere indkomstskat end i dag. En børnefamilie får et skattesæk på 4.500 kr. bare for at passe deres arbejde. Burde vi ikke i fællesskab gøre det mere attraktivt at stå op om morgenen og gå på arbejde i stedet for at gøre det, som Moderaterne vil: at møde det arbejdende folk med et ordentlig skattesæk?

Kl. 13:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Mohammad Rona (M):

Men det gør vi jo netop også. Vi vil gerne have, at det bliver billige for danskere f.eks. at handle. Vi fjerner momsen på frugt og grønt og halverer momsen på alle fødevarer. Jeg husker tydeligt, da vi stadig var i en SVM-regering, at fru Stephanie Lose var ude med 3F af alle at lave et debatindlæg om at sænke momsen fra 25 pct. til 20 pct. Det ville jo gøre, at oksekød ville blive 23 øre billigere. Det der giver jo ingenting.

Kl. 13:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Den næste er hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 13:56

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Moderaternes formand er i dag ude i medierne og sige, at Dansk Folkepartis vælgere er både uvidende og udannede. Jeg vil egentlig bare spørge ordføreren ind til, om ordføreren er enig med sin formand i, at 14 pct. af danskerne, omtrent 600.000 mennesker, er både uvidende og udannede.

Kl. 13:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:57

Mohammad Rona (M):

Jeg har ikke læst det der interview eller set det der interview, så jeg tænker ikke, at min formand mener det hundrede procent. Når det

kommer fra Dansk Folkeparti, er det taget ud af en kontekst, og det vil jeg vædde med det er, så det giver jeg ikke så meget for.

Kl. 13:59

Kl. 13:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 13:57

Mikkel Bjørn (DF):

Så lad mig spørge uafhængigt af de konkrete kommentarer: Mener Moderaternes politiske ordfører, at Dansk Folkepartis vælgere er uannede og uvidende?

Kl. 13:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:57

Mohammad Rona (M):

Næh, ikke i ordets betydning. Jeg synes ikke, at man skal omtale nogen danskere på den måde. Men det er klart, at når man tager det ud fra en eller anden kontekst og prøver at lave et eller andet SoMe-klip ud af det lige om lidt, vil jeg bare sige: Gør det.

Kl. 13:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Den næste er hr. Mads Strange.

Kl. 13:58

Mads Strange (LA):

Tak for det. Børsen har jo kunnet afsløre, at Moderaterne i virkeligheden slet ikke selv støtter et af de dyreste og måske sågar også det dårligste forslag i regeringsgrundlaget, nemlig Enhedslistens forslag om den differentierede moms. For mig at se illustrerer det jo, at det i virkeligheden er hr. Pelle Dragsted, som svinger taktstokken i den økonomiske politik. Hvem skulle egentlig have troet det, altså at en af de dygtigste politikere, som det her kongerige har set i mange år, nemlig udenrigsministeren, på den måde kunne blive tryllebundet af Enhedslistens socialistiske sirenesang.

Moderaterne blev jo stiftet med det eksplicite formål, at man gerne ville holde yderfløjene uden for indflydelse, og nu har vi så fået en situation, hvor det i praksis er Enhedslisten, der svinger taktstokken i den økonomiske politik. Tror ordføreren ikke, at der sidder mange moderate vælgere derude, som synes, det er en lille smule ærgerligt?

Kl. 13:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:58

Mohammad Rona (M):

Det ville komme meget bag på mig, hvis Enhedslisten har været med til at sige, at mellemskatten skal afskaffes, at toptopskatten skal afskaffes, at aktiesparekontoen skal hæves med op til 0,5 mio. kr., og at selskabsskatten skal sænkes med 3 procentpoint. Altså, hvis det er Enhedslistens politik, deler vi jo den samme ambition om at gøre Danmark rigere og stærkere.

Kl. 13:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Mads Strange (LA):

Jeg skal være den første til at sige, at der er visse fine elementer i Moderaternes skattepolitik, og den vil vi i udgangspunktet meget gerne støtte i Liberal Alliance. Men faktum er jo også, at I bruger mere end 17 mia. kr., som I klatter væk på den her differentierede momsfidus, der ifølge sådan cirka alle kongerigets uvildige økonomer ikke engang nødvendigvis kommer til at give fuldt gennemslag i priserne. Hvorfor er det egentlig, at man som moderat politiker ikke bare lader danskerne få lov til at beholde markant flere af deres egne penge i første omgang i stedet for at lave den her Enhedslistepolitik?

Kl. 13:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:59

Mohammad Rona (M):

Men det gør vi jo også ved at fjerne mellemskatten. Når man fjerner mellemskatten, rammer det jo positivt i forhold til sygeplejersker, elektrikere, tømrere og alle mulige andre og også spørgeren selv. Vi har været med til at sige, at vi ville fjerne momsen på frugt og grønt, og vi gik jo til valg på det, og nu har vi så også sørget for, at vi halverer momsen på alle fødevarer. Ja, det koster 17 mia. kr., men det her er jo også med til at gøre det billigere at være dansker. Jeg synes, at det eksempel, som statsministeren kom med i går, i forhold til hvad en pasta bolognese-ret vil komme til at koste, når vi så har fremlagt vores plan, og når den så bliver implementeret, altså siger noget, i forhold til hvad Venstre fremlagde for et halvt år siden.

Kl. 14:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Christian Vigilius.

Kl. 14:00

Christian Vigilius (KF):

Tak for ordet. Moderaterne er jo et parti, der har slået sig op på, at de vil lytte til eksperter. Derfor undrer det mig, at man nu insisterer på at ville føre politik på baggrund af mavefornemmelser og uvidenhed. Ordføreren har selv udtalt, at Danmarks Statistik ikke burde offentliggøre tal om tredjegenérationsindvandrere med MEN-APT-baggrund af frygt for stigma. Nu har Berlingske så afsløret, at der også i denne gruppe er en overrepræsentation i kriminalstatistikkerne.

I går deltog jeg i et samråd med ordførerens partikollega socialministeren, som anerkendte problemet med berøringsangst, når det gælder underretninger om minoritetsetniske familier, men ikke ville starte en undersøgelse af problemets omfang. Og nu vil regeringen have, at vi skal stemme 2.055 statsborgerskaber igennem, men den kan ikke garantere, at der ikke er kriminelle eller antidemokrater iblandt.

Så hvorfor foretrækker Moderaterne mavefornemmelser frem for empirisk viden, og hvorfor skal vi blindt stemme statsborgerskaber igennem, når vi ikke kan få en garanti for, at der ikke er kriminelle eller antidemokrater iblandt?

Kl. 14:01

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:01

Mohammad Rona (M):

Man skal lige huske på, at De Konservative jo selv har stemt for et hav af forslag på området – et hav af forslag, også i den tidligere regering. Lad os lige minde os selv om det. De Konservative var

jo en del af indfødsretsaftalen i sidste periode, men sprang i sidste øjeblik, fordi man ikke kunne få en enkelt stramning igennem, som vi faktisk i regeringen havde sagt at vi gerne ville være med til at kigge på. Lige så snart der kommer noget konkret på bordet fra De Konservative, og vi så i regeringen siger, at ja, det vil vi gerne kigge på, så springer man. Det var præcis det, der skete. (*Munterhed*). Det er fint nok, at I muntre jer, men jeg var i rummet.

Kl. 14:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Christian Vigilius for en kort bemærkning.

Kl. 14:02

Christian Vigilius (KF):

Jeg vil gerne tillade mig at korrigere ordføreren. Det forløb, der bliver beskrevet her, er simpelt hen ikke korrekt. Det er faktisk ukorrekt. Men på den måde bekræfter det jo også min tales pointe. De Konservative blev smidt ud af indfødsretsaftalen, fordi vi nægtede at stemme for statsborgerskab, når ministeriet ikke kunne garantere, at der ikke var kriminelle iblandt, fordi der havde været fejl i Kriminalregisteret. Og der er stadig væk ikke blevet rettet op på den fejl. Det har vi i hvert fald ikke kunnet få ministeriets ord for. Derfor gentager jeg mit spørgsmål: Hvorfor er det, regeringen insisterer på, at vi skal til at stemme 2.055 statsborgerskaber igennem, når vi ikke kan få en garanti for, at der ikke er kriminelle iblandt?

Kl. 14:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:02

Mohammad Rona (M):

Ordføreren sidder også i Indfødsretsudvalget, og det er sådan i udvalget, at hvis man finder, at der er nogen, der har begået noget kriminalitet, så kan man jo bare pille dem ud af lovforslaget. Det har vi gjort før, så det kan man sådan set bare gøre.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Den næste korte bemærkning er til fru Sinem Dybvad Demir fra Enhedslisten.

Kl. 14:03

Sinem Dybvad Demir (EL):

Tak for ordet, og tak for talen. Vi ser desværre, at der er arbejdsgivere i vores land, der udnytter både beløbsordningerne og fasttrackordningen, hvilket betyder, at der er udenlandske arbejdere, hvis situation minder mere om moderne slaveri. Mener Moderaterne, at certificeringsordningen og loven om id-kort, som vi har vedtaget sammen, kan være gode midler til at bekæmpe problemer som disse?

Kl. 14:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:03

Mohammad Rona (M):

Vi er sådan set enormt glade for, at vi har været med til at fremsætte og gennemføre det her lovforslag om certificeringsordningen i forhold til udenlandsk arbejdskraft. Det er vi enormt glade for. Vi er også enormt glade for, at der er rigtig mange, der sådan set bakker op om lovforslaget. Jeg har hørt nogle af de historier, der var så sent som her i går, tror jeg, oppe i Nordsjælland, og det er klart, at det er sådan nogle ting, vi skal tage bestik af, for det går jo ikke. Hvis man er på en ordning, skal den jo ikke udnyttes. Så skal den i hvert fald udnyttes korrekt og ikke på den måde, som den virksomhed, jeg

i hvert fald tænker på lige nu, og som jeg også tror ordføreren tænker på, gør. De skal ikke have mulighed for at benytte sådan en type ordning. Det mener jeg.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Sinem Dybvad Demir med sin anden korte bemærkning.

Kl. 14:04

Sinem Dybvad Demir (EL):

Det er jeg rigtig glad for at høre. Derfor vil jeg så spørge, om Moderaterne sammen med os i Enhedslisten vil se på, hvordan vi kan lukke de huller, der er for de arbejdsgivere, der netop udnytter arbejdskraften, og som ikke tager samfundsansvar, samtidig med at vi fremmer flere tiltag, der fremmer konkurrencevilkårene for de arbejdsgivere, der tager ansvar, bl.a. ved at sikre, at overenskomster skal spille en større rolle i forhold til andre opholdsordninger.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Mohammad Rona (M):

Vi vil altid gerne være med til at se på det. Hvis der er virksomheder eller andre, som udnytter eller snyder systemet, har vi da en forpligtelse som politikere, uanset om man sidder her eller der, til at gøre noget ved det. Så ja.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Næste korte bemærkning går til hr. Ulrik Knudsen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:05

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne starte med at lykønske hr. Mohammad Rona og Moderaterne for, at de har fået deres politik igennem på indfødsretsområdet. De har nu tvunget Socialdemokraterne til at hastetildele 3.000 statsborgerskaber, på trods af at indfødsretsordføreren for Socialdemokraterne så sent som i august sagde, at det var meget afgørende, at vi fik en screeningsmodel på plads, inden vi tildeler yderligere statsborgerskaber. Man kan jo sige, hvis vi skal blive i Mohammad Ronas metaforunivers, at den lille dreng i klassen har trynet den store dreng i klassen. Tillykke med det.

Mit spørgsmål går på betinget statsborgerskab. Jeg har fået et svar fra udlændingeministeren om, at han synes, at betinget statsborgerskab i en ny indfødsretsaftale på sigt vil være en god ting. Hvor står Moderaterne henne omkring betinget statsborgerskab? I Danmarksdemokraterne mener vi jo, at hvis man får statsborgerskab og man derefter begår alvorlig kriminalitet, så skal det fratages.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:06

Mohammad Rona (M):

Jeg vil sige to hurtige ting til ordføreren til at starte med. Nummer 1 er, at vi ikke hastebehandler et lovforslag på indfødsretsområdet. Det kommer til at gå sin gang, som det gør med alle mulige andre lovforslag. Nummer 2 er, at så bliver de her 2.055 borgere sådan set også screenet endnu en gang. Så det er bare for at sige: Man fremsætter det ikke bare, og man går ikke ned i salen og bare trykker det igennem uden at vide, hvad de har gjort eller opnået eller ikke opnået. Så det er bare for at sige det.

I forhold til betinget statsborgerskab vil vi altid gerne være med til at kigge på, om der er nogle ting i indfødsrets aftalen, som vi kan være med til enten at stramme eller lempe.

Kl. 14:08

Kl. 14:06

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker ordføreren den anden korte bemærkning? Ja, værsgo til hr. Ulrik Knudsen.

Kl. 14:06

Ulrik Knudsen (DD):

Tidligere i dag nævnte hr. Mohammad Rona, at han var villig til at se på at stramme indfødsrets aftalen. Det gentager du nu her i svaret til mig. Så sent som i november i Nordjyske skriver du i et indlæg, at det bør være en selvfølge for unge født i Danmark, at de får automatisk statsborgerskab. Er det stadig væk hr. Mohammad Ronas holdning og dermed Moderaternes indgang, når de går ind i forhandlingerne om en ny indfødsrets aftale?

Kl. 14:07

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Jeg minder lige om, at vi ikke bruger direkte tiltale.

Værsgo til hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:07

Mohammad Rona (M):

Nej, jeg skriver ikke, at det skal være en selvfølge, når man bliver 18 år, hvis det var det, ordføreren mente. Det eneste, jeg sådan set har skrevet, og det, jeg sådan set stadig mener, er, at alle de unge mennesker, der er født og opvokset her i Danmark, kunne vi give en lidt lempeligere vej. Det er det. Det er ikke noget med at få det i 18-års fødselsdagsgave eller få det automatisk eller noget i den stil. Vi kunne godt tænke os, at f.eks. uddannelse talte med på lige vilkår som f.eks. beskæftigelse, og jeg ved, det har været på lovprogrammet før for nogle år siden. Så det er en af de ting, som vi synes er ret spændende, og en af de ting, som vi synes er ret vigtig i forhold til en indfødsrets aftale.

Kl. 14:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Næste korte bemærkning går til hr. Thomas Danielsen, Venstre.

Kl. 14:08

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg er jo nysgerrig på, om Moderaternes idé om en turismeskat kommer til at give et positivt provenu, når nu Skatteforvaltningen har fået opbygget den her instans. De skal drive den, de skal kontrollere, og de skal administrere. Altså, kommer der et positivt provenu ud af den her turismeskat, og vil ordføreren fremhæve de positive effekter heraf?

Kl. 14:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:08

Mohammad Rona (M):

Ja, det ville jeg gøre, hvis jeg kunne alle tingene sådan på rygraden. Jeg vil sige, at den her turismeskat jo er en form for finansieringskilde i forhold til nogle af de ting, som vi rigtig gerne vil, og mange af de ting, som Venstre sådan set også har spurgt ind til i dag. Så det er en finansieringskilde til mange af vores skattelettelser.

Kl. 14:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Thomas Danielsen.

Thomas Danielsen (V):

Ordføreren er jo i hvert fald ikke i tvivl om, at den må give et vist positivt provenu. Men jeg fik ikke fat i de positive effekter af en turismeskat. Altså, hvorfor er det en god idé, når Moderaternes minister er ude at foreslå den her turismeskat? Hvad er de positive effekter?

Kl. 14:09

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:09

Mohammad Rona (M):

Jeg tror ikke, jeg siger noget, der er anderledes i anden runde, selv om ordføreren prøver at spørge på en anden måde, og respekt for det. Men som jeg sagde før: Det her er en finansieringskilde til de skattelettelser, som vi sådan set har fremlagt, og som jeg håber Venstre vil være med til at gennemføre sammen med os. For jeg ved, de er gået til valg på mange af de samme ting.

Kl. 14:09

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste til korte bemærkninger er hr. Malte Larsen – og her er det værd at understrege, at det er den Malte Larsen, der er fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:09

Malte Larsen (DF):

Tak, formand. For et par dage siden kunne man læse om en frygtelig igangværende retssag ved Retten i Glostrup. En bare 12-årig dansk pige var blevet brutalt voldtaget af en 19-årig mand med udenlandsk baggrund på en skole i Høje-Taastrup. Manden voldtog den 12-årige pige, mens han truede hende med kniv, og ifølge anklageskriftet nærmest tiggede den grædende pige manden om at stoppe sin voldtægt, men han fortsatte bare fuldstændig ufortrødent.

Nu ved jeg ikke, hvordan den her retssag ender, men i rigtig mange af den her type sager kan vi ifølge de internationale konventioner ikke udvise den kriminelle udlænding. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om Moderaterne virkelig mener, at det er vigtigere, at vi i Danmark overholder forældede internationale konventioner, som er skrevet i en fuldstændig anden tid og kontekst, end at vi beskytter 12-årige børn mod udenlandske voldtægtsforbrydere.

Kl. 14:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:10

Mohammad Rona (M):

Nej, jeg tror, det vigtigste i den her situation er, at sådan en type som ham ikke skal være i Danmark. Det kan vi forhåbentlig alle sammen blive enige om, uanset om man sidder i den ene eller den anden side af salen. Målet må være, at sådan en type ikke hører til i Danmark og ikke skal være her.

Kl. 14:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker hr. Malte Larsen den anden korte bemærkning? Ja. Værsgo.

Kl. 14:10

Malte Larsen (DF):

Det lyder rigtig godt, hvis målet for Moderaterne er, at den her slags kriminelle udlændinge ikke skal være i Danmark. Men det rejser så spørgsmålet, hvorfor Moderaterne ikke er villige til at træffe

de nødvendige foranstaltninger for, at den europæiske menneskeret-tighedskonvention ikke skal kunne forhindre os i at udvise groft kriminelle udlændinge, men render rundt og underskriver alle mulige erklæringer, som præsidenten for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i øvrigt var ude at undsige fuldstændig i sidste uge.

Hvorfor er man ikke villig til enten at ophæve inkorporeringsloven, tage et forbehold, ignorere de domme, eller hvad end der skal til, for, at vi i Danmark kan være herre i eget hus og selv bestemme, at groft kriminelle udlændinge selvfølgelig skal udvises fra Danmark efter første dom?

Kl. 14:11

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:11

Mohammad Rona (M):

Jeg indledte faktisk på et tidspunkt et af mine svar med at sige, at denne regering og SVM-regeringen er dem, der har gjort allermest.

Vi har udvidet ordningen om straksudsendelser, så det bliver markant nemmere at sende kriminelle udlændinge ud; vi har fjernet trappestegeordningen, så der ikke bliver givet den her rabat til udlændinge; og nu har vi også lavet en udvisningsreform. Det er tre ret markante stramninger, som Dansk Folkeparti aldrig nogen sinde var i nærheden af, dengang man var Danmarks andenstørste parti.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er blot en enkelt kort bemærkning tilbage, og den er til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:11

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. På trods af det, som Liberal Alliance kalder en effektiv sirenesang, så må jeg jo bare desværre sige, at vi i Enhedslisten ville have ønsket, at det var lykkedes at få stoppet de alt for mange skæve skattelettelser, som der ligger i det regeringsgrundlag. Men med det sagt – og I er nogle benhårde forhandlere – også tak for samarbejdet der, hvor vi er enige, bl.a. i forhold til den kommende værdighedsreform og andre dele. Det ser vi enormt meget frem til. Det er så vigtigt, og det er også det, mit spørgsmål handler om. For her går vi ind på en værdig måde og ser mennesker og ser borgere der, hvor de er, og jeg tror, at vi rent økonomisk undervurderer, hvor meget vi også får ud af at tænke langt mere på værdighed, men også langt mere på forebyggelse.

Så jeg vil høre, om Moderaterne vil være åbne for at kigge mere i den retning i stedet for det, som vi ser med su-forslaget eller med dagpengene for de nyuddannede? Det er f.eks. unge mennesker med et handicap, der nu står til at miste deres su for hjemmeboende og kun beholde handicaptillægget. Det kan have en betydning for, om man kan blive på uddannelsen. Er Moderaterne åbne for at se på, om vi kan forbedre nogle af de her ting og tænke mere på forebyggelse?

Kl. 14:13

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:13

Mohammad Rona (M):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Ja, det er vi, og det er jo også derfor, ministeren på området i forhold til værdighedsreformen gør så meget ud af, at den værdighedsreform skal blive endnu bedre. For det er enormt vigtigt for os i forhold til det forebyggende arbejde, så vi ikke står i en situation, hvor vi skal aflevere noget mere fra statskassen til bl.a. de her unge mennesker. Så ja, vi vil altid gerne

være med til at forebygge endnu mere. Om det så er på det her område eller på et andet område, er forebyggelse faktisk en ret vigtig ting, også når vi f.eks. snakker strafskærpelser og noget i den stil. Så ja, vi er meget, meget klar på, at vi skal forebygge meget mere, også i fremtiden.

Kl. 14:13

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:13

Victoria Velasquez (EL):

Jeg spørger også, fordi jeg tænker på både den del, der handler om nyuddannedes dagpenge, og den del, der handler om su'en. Vi ved, at uddannelse er en af kronjuvelerne i vores samfund. Vi skal styrke muligheden for, at flere unge får en uddannelse. Også i forhold til den danske model ved vi, hvor vigtigt det er, at vi har en stærk dansk model i vores samfund. Vi skal styrke opbakningen til at være med i en a-kasse og ikke sætte snubletråde op, der ødelægger den del. Nu ved jeg godt, at man har været ude at præsentere det, men herfra skal der i hvert fald bare virkelig lyde et ønske om, at vi simpelt hen gør det på en klogere måde. Tak.

Kl. 14:14

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mohammad Rona.

Kl. 14:14

Mohammad Rona (M):
Tak for kommentaren.

Kl. 14:14

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Dermed er der ikke flere korte bemærkninger til hr. Mohammad Rona. Vi siger tak og går videre i ordførerrækken til den næste ordfører, som er fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti. Velkommen til.

Kl. 14:14

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak. Er Danmark beredt? Det er det vigtigste spørgsmål, jeg kan stille her i begyndelsen af en ny folketingssamling. Jeg tænker ikke på vores soldater, vores våbenlagre og vores myndigheder. Jeg tænker på os danskere. Det er nemlig der, vores forsvar begynder: inde i alle, der ved, hvad de selv har købt. Og derfor så vil jeg i dag tale om oprustning, særlig den, vi hver især står over for.

Truslerne, vi skal være klar til at møde, er alvorlige. PET fortæller, at russerne forsøger at hyre uvidende danskere til at sabotere danske virksomheder. Her møder Putin os så at sige i hverdagen. Det er små ting, man kan blive bedt om: billeder af lagerbygninger eller oplysninger om, hvornår varerne ankommer, eller om der er overvågningskameraer. Det er små ting, men de kan koste menneskeliv.

Forsvarets Efterretningstjenestes nye vurdering lyder, at Rusland i de kommende måneder eskalerer sin hybridkrig mod NATO og Vesten. Og selv om FE anser det for usandsynligt, så kan den ikke længere udelukke en invasion af en af vores allierede i NATO, og det er jo altså et land, som passer på os, og som forventer, at vi passer på dem. Derfor har vi også danske soldater i Letland. Vi kan blive involveret i egentlig krig, også uden at Danmark er direkte angrebet. Og det er den alliance, Putin prøver at ødelægge. Han håber, at vi vil se bort fra først et mindre angreb i et andet land og så endnu et og så et lidt større og så ... For Rusland behøver jo ikke at besejre hele NATO på én gang; det er nok at så tvivl om, hvorvidt NATO's lande holder sammen. For hvis først vi lader ét medlemsland stå alene, er

alliancen ikke længere den musketered, der beskytter os alle. Så er Putin brudt igennem Vestens værn. Og Putin vil forsøge at udnytte vores svagheder, inden EU og NATO når at opruste mere. Han har travlt, og det gør ham mere risikovillig, men også mere uforudsigelig og farligere for os her i Vesten.

Så er vi beredte i Danmark? Vi har alle læst Rigsrevisionens beretning om sikkerheden på vores egne militære områder. Vi har læst, at Forsvarets Efterretningstjeneste udløste en alarm, men at det, der hedder bevogtningsstyrken, ikke kom. Det gjorde den ikke, fordi vagten antog, at alarmen var udløst af en håndværker. Og vi har læst, at uvedkommende kunne overheøre klassificerede samtaler, fordi et mødelokale ikke var lydisoleret godt nok. Manglerne kan have konsekvenser for forsvaret, og præcis hvilke er fortroligt. Efterretningstjenesten gav sikkerheden den dårligst mulige vurdering, og sikkerheden er samlet set forværret i perioden fra 2020 til 2024. Jeg gentager bare lige: forværret. Hvorfor er der ikke sket mere for at forhindre det?

Missiler, ammunition og soldater er én del af vores beredskab. En anden del kan man ikke købe på en finanslov, for den lever i os selv, og her tænker jeg på beredskabet derhjemme: maden, vandet, medicinen, batterierne og måske Højskolesangbogen eller salmebogen. Engang var sådan en prepper jo en, der havde set for mange amerikanske katastrofefilm og havde et mistænkeligt stort lag sølvpapir, ikke? Men i dag er det en helt almindelig dansker, der følger myndighedernes anbefalinger. Og anbefalingerne er vist nok ret sparsomme, når det kommer til sølvpapir. Men det vigtigste beredskab står ikke på en hylde ude i bryggerset, for det handler om, hvorvidt vi som folk er parate til at stå en hård tid igennem sammen – om vi tør se virkeligheden i øjnene uden at lade frygten kue os.

I Danmark kan vi ikke lide at tale om det, altså angreb, krig og frygt; det kan vi ikke. Vi kvier os ved det. Måske er det, fordi vi godt ved, hvor godt vi har det, fordi vi mærker, hvad vi så brændende ønsker at passe på. Det har været skrevet, at danskerne ikke vil kæmpe for Danmark, men jeg nægter at reducere danskernes mod til et svar i en meningsmåling. Vi bliver aldrig for magelige til at forsvare dem, vi elsker, når først det gælder.

Kl. 14:19

Når noget rammer os, kan vi danskere nemlig noget særligt. Vi organiserer os, og vi tager ansvar. Vi møder på arbejde. Vi passer på dem, der ikke kan passe på sig selv. Vi holder om de utrygge. Vi synger sammen: »Aldrig ræd for mørkets magt«. For når friheden trues, husker vi, at friheden ikke er givet. Friheden kommer af, at vi beskytter hinanden. Uden at sammenligne situationerne, for det hverken kan eller skal man, så er der perspektiver at hente i fortiden. I en radiotale fra London den 6. september 1942 fortalte John Christmas Møller, at briterne havde fået en ny talemåde. Når folk blev for utålmodige i en restaurant, i bussen, i butikken, så sagde man: you see, there's a war on – glem ikke, at der er krig. Pointen var ikke, at man skulle gå rundt og minde hinanden om at være bange for krigen, men at krigens alvor må minde os om, hvem vi hører sammen med, og at vi skal finde fælles fodslag.

Det betyder ikke, at vores politiske uenigheder her i Folketinget skal forsvinde. Vi skal selvfølgelig fortsat diskutere de alt for høje skatter, den utålelige normalisering af kokain, den grønne omstilling, folkeskolen, boligskatterne, boligejernes retssikkerhed, kløften mellem tale og handling i udlændingepolitikken og den glade gris, der som bekendt smager bedst. For vores sikkerhedssituation må aldrig koste vores demokrati. Så alt dette skal fortsætte, men det fortsætter i skyggen af en alvor. Der skal være langt fra politisk uenighed til mistillid i et frit demokrati. For et samfund, der ikke længere stoler på sig selv, er lettere at true, og det ved vores fjender, og derfor er dansk sammenhængskraft også dansk sikkerhedspolitik.

Jeg ser jo selv alle de russiske robotter på mine sociale medier. De bombarderer mig med talelinjer fra Kreml: Krigsliderlige kæl-

ling. Jeg beklager citatet, men sådan var der en, der skrev til mig. Andre er lidt mere raffinerede og måske så også lidt farligere, for så kan de godt få det til at se ud, som om det bare er en længere nede ad vejen fra en selv, som sidder og skriver, men det er målrettet manipulation. Målet er ikke at få os til at elske Putin. Målet er at få os til at tvivle på os selv, på vores nabo, på medierne, på demokratiet og på vores allierede. De vil have os til at tro, at vi danskere er mere splittede, mere bange, mere alene og mere sårbare, end vi rent faktisk er. For vi bliver svagere, hvis mistilliden, man truer os med, får lov til at slå rod. De angreb skal vi være bevidste om. De angreb skal vi her og alle andre steder i Danmark lære at modstå.

Selv om vi her i Danmark også forholder os til krigen i Ukraine, kan vi gøre det med en afstand, som ikke er alle forundt. Jeg kender til et ukrainsk par. De skulle giftes lige før krigen, men nu dør deres venner omkring dem, eller de vender tilbage med ødelagte kroppe eller sønderskudte sind. I deres hverdag ønsker de sig beskedent, at de bare kunne lægge det tøj fra sig, som de både går i om dagen og sover i om natten, fordi de konstant skal være beredte, og fordi det er så koldt. Jeg tror ikke på, at danskerne kan se så mange ukrainere lide og miste livet og så bare tænke, at det går nok, det er jo langt herfra, og da slet ikke, når vores nabolande advarer om russiske drone- og missilangreb. Selvfølgelig er vi berørte, også her.

For det er blevet alvor i andedammen. Det er der, vi står, og derfor spørger jeg igen: Er Danmark beredt? Nej, ikke godt nok, ikke endnu. Vores forsvar og beredskab skal være stærkere, og det skal være en politisk hovedprioritet. Men jeg tror på, at Danmark kan blive beredt, for det vigtigste har vi allerede. I Danmark har vi stadig tillid til hinanden. Vi har samhørighed gennem foreninger, virksomheder og lokalsamfund, og vi har allierede, og vi har lovet at passe på hinanden, og så har vi et land, vi elsker. Det er sådan, vi ruste os indeni, ikke ved at gå rundt og være bange, men ved at vide, hvad vi vil bevare freden for: vores frihed, vores familier, vores hjem, vores Danmark. Og vi kæmper bedst, når vi kæmper for alt, hvad vi har kært.

Kl. 14:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Naturligvis godkender formanden citater. Det kunne være meget værre, ved jeg fra pågældende medier.

Der er foreløbig ti, der har indskrevet sig til korte bemærkninger. Den første er fru Camilla Fabricius, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 14:25

Camilla Fabricius (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg står her med en hjemmeside, opholdssteder.dk, som har været omtalt rigtig mange gange i bl.a. ordførerens og min egen valgkreds. Her er der simpelt hen opgjort priser: 9.000 kr. for et døgn, 96.000 kr. for en måned – you name it – og for ét opholdssted over 100.000 kr. for en måned. Altså, der er ikke noget med kvalitet, bare priser.

Derfor er jeg nødt til at spørge ordføreren om, hvilke redskaber der i virkeligheden kan være de bedste, for at vi kan komme kriminelle og plattenslagere til livs, så vi kan få kvalitet ind på socialområdet igen. Kan ordføreren give et par bud på det?

Kl. 14:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mona Juul, værsgo.

Kl. 14:26

Mona Juul (KF):

Det kan jeg i hvert fald. Der er ikke nogen tvivl om, at vi ikke vil have det plattenslageri. Vi vil ikke have, at folk laver ulovlige ting. Vi vil ikke have, at der er nogle, der forsøger at udnytte nogle af

de svagheder, som vi kan se i socialsystemet. Det skal vi ikke have noget af.

Kl. 14:29

Så at kigge på strafferammen er selvfølgelig en af opgaverne. Men hvis ordføreren er derhenne – og det kunne man godt forestille sig at ordføreren kom til at snakke om i sit andet spørgsmål – hvor det nu kun er det offentlige, der skal have lov til at passe på os og sørge for, at der er bosteder, så siger jeg bare nej, for vi er nødt til at have konkurrence i det her land. Men vi skal selvfølgelig slå ned på dem, der ikke kan opføre sig ordentligt. Det kan vi jo, når de er private. Det kniber mange gange lidt mere, når det er det offentlige.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Camilla Fabricius.

Kl. 14:27

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. Nej, det var faktisk overhovedet ikke mit andet spørgsmål, men tak for det. Nej, mit opfølgende spørgsmål var i stedet for: Jeg nævner den her hjemmeside, hvor pris er det eneste, og hvor der ikke er fokus på kvalitet, og vi har en meget, meget bred vifte af forskellige typer tilbud, hvor man virkelig går ind på socialområdet og løfter en opgave, men *ikke* som det her, hvor det kun handler om profit. Så mit spørgsmål går på, om man, når ordføreren faktisk tager det her alvorligt, så vil være med til at sætte et loft over profit, så vi faktisk bruger pengene på det, som ordføreren også beskriver, nemlig at vi leverer god kvalitet. Så mit spørgsmål lyder: Vil ordføreren være med til, at vi endelig tager fat om den massive pengesum, der strømmer ud?

Kl. 14:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Mona Juul.

Kl. 14:27

Mona Juul (KF):

Jeg synes jo faktisk, at det er rigtig dejligt, at man, hvis man driver virksomhed, også kan tjene nogle penge, så man kan give sine medarbejdere en ordentlig løn, og så man kan udvikle og komme af sted med nogle forandringer i sin virksomhed. Så at begynde at sætte loft over private virksomheders indtjening er bestemt ikke konservativ politik. Lad os nu få løst det ved at få fat i dem, der ikke kan finde ud af det. Det må først og fremmest være løsningen.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Så er det fru Sofie Lippert, SF, for en kort bemærkning.

Kl. 14:28

Sofie Lippert (SF):

Tak for ordet, og tusind tak for en virkelig, virkelig fin tale om et meget, meget vigtigt emne. Det syntes jeg var meget, meget fornemt. Jeg vil gerne spørge til noget, som ordføreren og jeg stod sammen på et pressemøde om i januar, og hvor vi begge to var meget glade for, at der nu var udsigter til, at vi i fællesskab kunne gøre frugt og grønt markant billigere af hensyn til klimaet, af hensyn til folkesundheden og af hensyn til danskernes økonomi, måske især af hensyn til dem, der har mindst. Debatten om moms har bølget frem og tilbage lige siden januar. Mit spørgsmål er derfor, om det stadig er Konservatives ambition, at vi skal gøre frugt og grønt markant billigere.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Mona Juul (KF):

Der er ingen tvivl om, at det også var et konservativt forslag at fjerne momsen på frugt og grønt, og det mener vi helt sikkert vil være en rigtig god idé, altså *hvis* det rent faktisk kan lade sig gøre. For det er det, aftalen handler om, nemlig at *hvis* det kan lade sig gøre, og at pengene ikke bare forsvinder i administration og det til sidst alligevel betyder, at æblet koster præcis det samme, som det plejer at gøre, så skulle vi ikke gøre det. Så skulle vi ikke bruge 6 mia. kr. på det. Så skulle vi bruge de 6 mia. kr. på noget andet, der kommer danskerne til gode, og der var det jo også meget, meget heldigt, at det i forhold til elafgiften lige passede sammen med de 6 mia. kr.

Så modspørgsmålet er: Hvorfor sørger vi ikke bare for at fjerne elafgiften og sikrer, at hver enkelt borger i Danmark får det, der måske svarer til 4.000 kr. om året, tilbage, var jeg lige ved sige, altså ved at man ikke skal betale til elafgiften? Det er nogle penge, du får en til en. Så det kunne jeg rigtig godt tænke mig at vi gjorde.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Sofie Lippert.

Kl. 14:30

Sofie Lippert (SF):

Jeg tænker ikke, der er nogen tvivl om, at vi alle sammen herinde helst vil lave politik, der virker, og når vi fjerner momsen på frugt og grønt, så er det jo, fordi vi tror på, at det virker, og vi skal selvfølgelig lave en model, der virker. Jeg tror også, at der efterhånden er enighed blandt alle økonomer om, at markedet virker godt nok til, at hvis vi sænker afgiften på noget med 20 pct., så slår det igennem i priserne.

Men vil Konservative generelt være med til at gøre fødevarer billigere? Altså, er Konservative med på, at de stigende fødevarerpriser er et reelt problem, som rammer rigtig mange danskere, især dem, der har mindst, hvad vi som politikere har et ansvar for at gøre noget ved?

Kl. 14:30

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Mona Juul.

Kl. 14:30

Mona Juul (KF):

Der var ikke nogen tvivl om, at priserne i 2025 steg ret meget. Det blev en dyr indkøbskurv, man kom hjem med, og vi var også klar til at se på, om der var nogle forbedringsmuligheder, vi kunne lave. Men det letteste greb i Danmark er jo trods alt at sænke nogle skatter, og det var også det, vi gik til valg på. Vi ønskede simpelt hen at sænke skatterne for helt almindelige mennesker. Vi fjernede mellem 20.000 og 44.000 kr. om året for de enkelte familier, og det tror jeg bare er en mere farbar vej. Det er jo klart, at det, vi lavede i den aftale, var, at man kunne beslutte sig for at gøre noget andet end at bruge de 6 mia. kr. til en momsnedsættelse, hvis det viste sig, at det ikke kunne fungere. At begynde at snakke om, at man nu skal bruge 17,4 mia. kr. på noget, der muligvis ikke fungerer – for det er jo det, økonomerne siger ganske bredt – duer ikke.

Kl. 14:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Sophie Løhde, Venstre.

Kl. 14:31

Sophie Løhde (V):

Først og fremmest tak til formanden for Det Konservative Folkeparti for en helt fantastisk tale. Det er en af de taler, jeg godt synes

tåler en genudsendelse. Også tak på vegne af mit eget parti for et rigtig godt og tæt samarbejde imellem os i hverdagen. Jeg ved jo, at Det Konservative Folkeparti ligesom mit eget parti, Venstre, også er meget optaget af at sikre trykthed for boligejerne.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre fru Mona Juul, om hun mener, at boligejerne nu kan sove trygt med den nye røde regering, vi har fået på Enhedslistens nåde, hvor der jo nu både er præsenteret og lanceret, er der skal komme et indgreb her på den korte bane, og der også er skabt usikkerhed på den længere bane i forhold til stigende boligskatter.

Kl. 14:32

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mona Juul.

Kl. 14:32

Mona Juul (KF):

Tak for spørgsmålet, og stort lige over i forhold til vores gode samarbejde. Det er en fornøjelse at arbejde sammen med de blå partier i Folketinget. Der er ikke nogen tvivl om, at Venstre og Konservative har et helt særligt samarbejde, som også er historisk, så tak for det.

Vi kommer simpelt hen til at skulle kæmpe med næb og kløer for, at de boligskatter ikke stiger. Det bliver en hovedprioritet, sådan som jeg ser det. For det, vi jo kan se, er, at hvis man allerede nu får kørt igennem, at der bliver et loft over rentefradraget, så er der rigtig mange familier, der får problemer. De har optaget lån til deres huse, til deres hjem, sammen med deres børn og familie ud fra nogle helt bestemte betingelser, og det bliver en dyr omgang.

Det, vi jo også har hørt i dag, er, at der ikke har kunnet gives nogen garanti fra den socialdemokratiske ordfører for, at der ikke kommer andre skattestigninger. Det er helt håbløst. Vi skal have et boligskattestop, og vi skal også have styr på, at vurderingerne er rigtige.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker fru Sophie Løhde den anden korte bemærkning? Ja, værsgo.

Kl. 14:33

Sophie Løhde (V):

Mange tak for det svar. Jeg er enig i, at der ikke er givet nogen garanti på nogen måde. Tværtimod er der jo maksimal usikkerhed både på den lidt længere bane i forhold til det arbejde, regeringen har annonceret i forhold til stigende boligskatter, men jo også på den korte bane i forhold til det her loft over rentefradraget, hvor jeg har bemærket, at man sådan lidt forsøger at marinere det i, at det også bare er noget, der kun rammer alle de der frygtelig meget, meget rige mennesker.

Jeg så her den anden dag også, at en boligøkonom var ude at sige, at det er de unge i hovedstaden, der bliver ramt, fordi det er der, priserne på boligmarkedet er høje nok til, at man bliver påvirket af det her loft, hvis man skal ud at have en 95-procentsbelåning af sin bolig. Derfor vil jeg høre Det Konservative Folkeparti, om man er enig i den her udlægning af, at det bare er superrige mennesker og alt muligt andet, og at vi nu også kan se, at det her sådan set også er noget, der rammer førstegangskøbere, og at det også er skadeligt i forhold til at kunne realisere ambitionen om, at flere gerne vil kunne eje deres egen bolig.

Kl. 14:34

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mona Juul.

Kl. 14:34

Mona Juul (KF):

Der er ingen tvivl om, at det her rammer folk, der skal ud at optage lån nu, rigtig meget. Men vi skal bare heller ikke ignorere, at det også kommer til at betyde rigtig meget for folk, der i forvejen sidder med høje lån. Det har man jo, fordi der er nogle steder, hvor boligerne koster mere end andre steder. Det synes jeg så sådan er en lidt bagvendt ting, der skal udskammes for, altså at der er nogle steder, hvor boligerne næsten ikke koster noget, og er der nogle steder, hvor de er meget dyre. Men vi skal jo kunne rumme begge dele. Det er jo ikke vores opgave her i Folketinget, synes jeg, at skulle bestemme, hvordan boligpriserne skal være, men det er vores opgave at sørge for, at den enkelte dansker har nogle retfærdige vilkår at kunne købe bolig og optage lån på. Det kæmper vi hårdt for herfra.

Kl. 14:34

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:34

Anders Vistisen (DF):

Tak til ordføreren for en, synes jeg, rigtig god tale. Noget, der i den grad tit har kunnet forene Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, har jo været spørgsmålet om strengere straffe. Og jeg synes, der har været to meget alvorlige sager, som har fyldt meget for mig i den her tid. Den ene er jo den her frygtelige sag oppe fra Hjallerup, hvor vi nu har en landsretsdom, hvor vi ikke har fået forvaring, men vi håber, at Højesteret måske kommer frem til et andet resultat. Den anden er den sag, der blev afgjort i går, hvor en mand begik vold med døden til følge og slap med 12 måneders fængsel.

Jeg vil meget gerne spørge ordføreren som formand for Det Konservative Folkeparti: Hvilke initiativer kunne Det Konservative Folkeparti være med på at tage for at stramme op i forhold til det her straffniveau for personfarlig kriminalitet? For jeg tror, der sidder rigtig mange danskere derude, der føler, at deres retsfølelse bliver gået alt for nær, når man oplever, at så frygtelige handlinger med så fuldstændig altødelæggende konsekvenser har så lave straffniveauer.

Kl. 14:35

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:35

Mona Juul (KF):

Jeg er også rigtig glad for det spørgsmål, og stor tak for samarbejdet i forhold til straf, retssikkerhed og udlændingepolitik. Der er ikke nogen tvivl om, at Dansk Folkeparti har en stor del af æren for, at vi trods alt står et sted, hvor vi rent faktisk kan snakke ordentligt om udlændingepolitik, sørge for, at vi kan sende flere kriminelle hjem, sørge for, at vi ikke har en lang kø ved grænsen osv. Det er helt afgørende.

Vi kommer til, og det har vi også gjort op til valget og tidligere, at se på, hvad der er af muligheder. For vi kan ikke acceptere det. Vi kan simpelt hen ikke acceptere, at der er en mand, der laver så voldsom kriminalitet, altså slår et andet menneske ihjel, og at vi så ikke kan sende vedkommende ud.

For der er ingen tvivl om, at hvis man vil være i Danmark, så skal man have nogle værdier, som bare tilnærmelsesvis minder om danske værdier. Det må vi stille som krav. Så vi *skal* have det løst.

Kl. 14:36

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen for sin anden korte bemærkning.

Anders Vistisen (DF):

Det vil jeg gerne kvittere for, og jeg vil sige, at jeg også synes, at fru Mona Juul som formand for Det Konservative Folkeparti har taget nogle modige skridt for virkelig at få taget et opgør med både spørgsmålet om kriminelle udlændinge og det her spørgsmål om strengere straffe.

Jeg håber virkelig, at det samarbejde kan fortsætte i den kommende tid, for jeg tror, at danskerne forventer, at når vi taler om, at der skal være konsekvenser ved at begå den her form for handlinger, så er det ikke i den størrelsesorden, som domstolene har mulighed for at give i dag.

Kl. 14:36

her er vi nødt til at stå sammen, og det synes jeg faktisk vi langt hen ad vejen gør, og det er det, min tale handler om. Den handler om tillid til hinanden til at kunne gøre det.

Kl. 14:40

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Charlotte Bagge Hansen for den anden korte bemærkning.

Kl. 14:40

Charlotte Bagge Hansen (M):

Det er jeg jo fuldstændig enig i, men jeg kan ikke mærke trygheden inde i min mave, når man fra Dansk Folkepartis side viser prorussiske politikere rundt. De deltager i en fest, samtidig med at man ikke vil være med til at støtte Ukraine med midler, men man vil låne dem pengene. De kæmper vores krig. Så jeg har brug for, at ordføreren kan betrygge mig i, hvad det så er for en forsvarspolitik, der vil blive ført, og hvem der er ved roret, hvis nu vi får et regeringsskifte næste gang.

Kl. 14:40

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mona Juul.

Kl. 14:37

Kl. 14:37

Mona Juul (KF):

Jamen det vil jeg bare give en kvittering for. Jeg håber også, at det samlede Folketing kan se behovet for det. Vi er nødt til at tage det næste skridt i udlændingepolitikken, og det handler om, at vi *skal* kunne sende flere kriminelle udlændinge ud af landet. Det er simpelt hen et folkekrav.

Kl. 14:37

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Jeg giver ordet til fru Charlotte Bagge Hansen, Moderaterne.

Kl. 14:37

Charlotte Bagge Hansen (M):

Først vil jeg sige tak for en fin og slagkraftig tale. Da jeg var soldat, var det under Knud Enggaard og Hans Hækkerup, og jeg tvivlede som soldat aldrig på støtten fra De Konservative heller, ligesom jeg i dag både som soldat og politiker er fuldstændig tryk, i forhold til at landet ledes og føres af vores statsminister og vores udenrigsminister både internationalt og i Danmark. Så det har jeg i hvert fald ikke noget at udsætte på.

Jeg har et spørgsmål til Konservative, og jeg tvivler sådan set ikke på De Konservatives hensigter. Det, der bekymrer mig, er, hvem det er, der fastlægger forsvarspolitikken i den blå blok. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at hr. Morten Messerschmidt's og Dansk Folkepartis støtte er af en lidt ubeskrivelig art. Man ønsker ikke at støtte dem, der kæmper vores krig, man ønsker, at de kan låne. Så jeg har brug for, at ordføreren fortæller mig, hvem det er. Er det den ubestridte leder i blå blok, der fastsætter forsvarspolitikken – hr. Morten Messerschmidt – eller hvem er det?

Kl. 14:39

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mona Juul.

Kl. 14:39

Mona Juul (KF):

Tak for spørgsmålet, og tak for ordførerens indsats som soldat. Vi skal altid huske at kvittere godt for, at der er nogle, der er villige til at kæmpe for vores land.

Jeg udstikker linjerne sammen med min virkelig dejlige folketingsgruppe for, hvad det er for noget politik, vi går til valg på og til daglig forhandler om. Når vi har en så stærk forligskreds, som vi har her, så tror jeg, at ordføreren udmærket godt ved, at der er forskelle i den forligskreds, men det er bestemt ikke, i forhold til om vi skal støtte op om Ukraine, og det er bestemt ikke, i forhold til at vi skal investere massivt i vores forsvar. Jeg har heller ikke noget, lige hvad det angår, at udsætte på hverken vores ene eller anden minister, for

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mona Juul.

Kl. 14:40

Mona Juul (KF):

Så vidt jeg husker, har hr. Morten Messerschmidt været på talerstolen, og der har ordføreren jo haft alle muligheder for at stille alle de spørgsmål til lige præcis Dansk Folkepartis formand.

Jeg vil bare sige, at det der med at prøve at skabe sådan noget utryghed imellem os her er det sidste, jeg ønsker. Jeg er da sådan set mere utryk ved, at Moderaterne kan svinge fra den ene til den anden side. Så jeg aner da ikke, hvad det er for en forsvarspolitik, I så ønsker. Vi er da nødt til at kunne have tillid til hinanden til, at vi her alle sammen gerne vil det bedste for Danmark. Så det spørgsmål anerkender jeg simpelt hen ikke, og jeg gider ikke svare på det.

Kl. 14:41

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 14:41

Victoria Velasquez (EL):

Jeg vil gerne tilbage til det emne, som jeg synes ordføreren rejste på en virkelig, virkelig stærk og smuk måde i sin tale, nemlig tillid – og også den del, som ordføreren kom ind på, der handler om, at vi passer på dem, som ikke kan passe på sig selv. Her er jeg så tilbage på socialområdet, som Socialdemokratiet også tidligere spurgte ind til. For der er nogle, der udnytter den tillid – desværre. Vi ser på socialområdet, at der både er snydepelse og brodne kar og i værste tilfælde er penge, som folk har betalt i skat, og som skulle gå til at hjælpe folk, der har brug for det, der endda nogle gange går til kriminelle.

Jeg vil bare bygge videre på det svar, som jeg hørte fra ordføreren, for ordføreren adresserer det med de private aktører. Og jeg vil sige, at nogle af de dygtigste, vi har, er private bosteder, herberger og krisecentre. Vi har nogle organisationer med så lang en historik og en stor faglighed. Så vi er meget optagede af at få styrket dem og få passet godt på dem.

Så det, vi ser på, er netop, at der skal være mulighed for at udvikle, at der skal være mulighed for at kunne investere løn og alle de forskellige dele, men det, at du bare kan tage penge ud, det, at man gør, at det bliver et marked, der er attraktivt på niveau med nedrivningsbranchen, er det, vi gerne vil have sat en stopper for. Og der vil jeg gerne høre: Hvor står Konservative der?

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:42

har vi så i flere undersøgelser kunnet se, at det har ført til, at mænd i gennemsnit tager mere end dobbelt så meget barsel som tidligere, og at det har hjulpet på ligestillingen, på indkomstforskellene mellem kønnene og på, hvor meget fædre deltager i de huslige opgaver – uden at det har ført til, at børnene starter tidligere i daginstitutioner, som jeg ellers ved var en af De Konservatives bekymringer.

Kl. 14:42

Derfor går mit spørgsmål på: Mener Det Konservative Folkeparti stadig, at den øremærkede barsel til mænd er absurd tvang, der ikke løser noget som helst?

Kl. 14:45

Mona Juul (KF):

Tak for spørgsmålet. Vi står det samme sted, som jeg også svarede den tidligere ordfører på spørgsmålet. Når vi skal have private aktører til at hjælpe med indsatsen på det sociale område, skal de følge nogle helt bestemte regler. Hvis de ikke kan finde ud af det, kan vi stoppe dem. Det tager meget længere tid i det offentlige at stoppe dem, når der er nogle, der ikke kan finde ud af det. Så jeg kan faktisk rigtig godt lide, at der er private tilbud, og det giver netop den konkurrence. Er der nogle, der ikke kan finde ud af det, skal de jo bare stoppes. Det er jo det, der er svaret på det. Men vi er da nødt til at sørge for, at man både kan tjene nogle penge, og at man kan finde ud af at udvikle virksomheden. Hvor skulle vi ellers få nye idéer fra til, hvordan vi skal gøre vores botilbud bedre?

Kl. 14:43

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Victoria Velasquez for den anden korte bemærkning.

Kl. 14:43

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:45

Mona Juul (KF):

Tak for spørgsmålet. Jeg kan svare helt klart og tydeligt: Ja, det mener vi simpelt hen det er. Det er den enkelte familie, der skal finde ud af, hvordan den barsel skal tilrettelægges.

Kl. 14:45

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det svar, for så tror jeg faktisk, at vi kan komme det nærmere. Jeg ville jo synes, det var virkelig smukt, hvis vi alle sammen her kunne blive enige om noget på det her område. Det, vi f.eks. er inspirerede af, er på skoleområdet. Der har vi jo både friskoler, private skoler og offentlige skoler, og hele vejen rundt er der nogle, der kan være bedre, og nogle, der kan inspirere, altså alt det her. Så det er der, vi gerne vil hen.

Så ville Konservative være med til at kigge på, om vi kunne blive inspireret af noget af det, der fungerer så godt der, så vi faktisk kan fokusere på borgeren og fokusere på at passe på dem, som ikke kan passe på sig selv?

Kl. 14:43

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 14:45

Maria Georgi Sloth (RV):

Et af de store problemer, der var før, var jo, at rigtig mange danske fædre ønskede at tage en større del af barslen, men de mødte arbejdspladser og arbejdsgivere, som overhovedet ikke havde forståelse for, at fædre havde brug for mere end nogle få ugers barsel.

Jeg ved jo, at Det Konservative Folkeparti har familien som en af sine vigtigste prioriteter, og derfor vil jeg høre: Mener Det Konservative Folkeparti ikke, at fædre bør have præcis de samme muligheder for at prioritere deres familie og prioritere den tidlige tilknytning til deres børn, som mødre skal have?

Kl. 14:45

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:43

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:45

Mona Juul (KF):

Jeg kommer ikke til at finde på nogle benspænd for at gøre tingene bedre; det kan jeg bare hilse og sige. Altså, jeg tror, at vi alle sammen er berørte af de eksempler, der er, fra nogle af de kritiske botilbud – det må jeg bare sige – og det er man jo også i de enkelte kommuner. Det er noget, vi har meget snak om hvordan man kan gøre bedre.

Så alle løsninger og alle muligheder skal selvfølgelig på bordet. Jeg har det bare sådan, at når ordføreren spørger mig, forestiller jeg mig – og det kan være, at det er fuldstændig forkert – at det er, fordi der skal lægges nogle rammer ned over, som jeg har svært ved at se for mig, for at vi også kan udvikle den branche.

Kl. 14:44

Mona Juul (KF):

Men udfordringen er jo, at det så er os herinde, der bestemmer, hvordan det skal tilrettelægges, og det er ikke familiepolitik. Familiepolitik handler om at fjerne regler – meget af det – og sørge for, at den enkelte familie selv kan tilrettelægge, hvordan man egentlig vil gøre tingene, også i forbindelse med en barsel. Det er jo ikke alle fædre, der har problemer med at få barsel på deres arbejdsplads. Det er ikke alle fædre, der ønsker at lave en lige deling af barsel. Det skal vi give den enkelte familie lov til, og det bliver stadig væk en vigtig sag for Det Konservative Folkeparti at kæmpe for. Vi er meget kede af den lovgivning.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Den næste spørger er fru Maria Georgi Sloth, Radikale Venstre.
Værsgo.

Kl. 14:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Thomas Skriver Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 14:46

Thomas Skriver Jensen (S):

Tak til fru Mona Juul for en, synes jeg, eminent tale og i min optik den bedste tale, ordføreren har holdt, og for så tydeligt at melde Det Konservative Folkeparti helt ind på Ukraines hold i diskussionen om Ukraine og Rusland. Det handler om vores frihedskamp, det er jeg helt enig med ordføreren i, og det er også derfor, jeg virkelig er bekymret for nogle steder i blå blok. Det er ikke for at skabe fnidder,

jeg siger det her; det er faktisk for at høre, hvad De Konservatives holdning er.

Kl. 14:49

Når Dansk Folkeparti siger, at vi ikke længere kan støtte Ukraine, og at vi skal låne dem pengene; når Dansk Folkeparti inviterer en prorusser til fællesspisning og på rundvisning i demokratiets helligste haller og hr. Morten Messerschmidt får taget et billede med personen herinde i Folketingssalen; når Dansk Folkeparti så åbenlyst udviser prorussiske holdninger, hvad siger Det Konservative Folkeparti så til det?

Kl. 14:47

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:47

Mona Juul (KF):

Tak for det. Jeg tror ikke, der er nogen, der har været i tvivl om, at vi også for længst er stemplet fuldstændig ind i forhold til forsvaret for Ukraine. Det håber jeg ikke at den her tale har været med til at ændre på, for det er en fuldstændig forlængelse af konservativ politik om forsvaret af Europa.

Hvad andre partier vælger at gøre, har jeg bare utrolig svært ved at skulle stå her og kommentere, og jeg tror faktisk ovenikøbet, at det eksempel, som ordføreren nævner her, har jeg tilladt mig at udtale mig om. Jeg mener også, at formanden for Dansk Folkeparti selv har udtalt sig, så mon ikke vi bare skal komme videre.

Kl. 14:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Thomas Skriver Jensen for den anden korte bemærkning.

Kl. 14:48

Thomas Skriver Jensen (S):

Jeg mener ikke bare, vi skal komme videre. Jeg mener også, at det her er en vigtig debat, og jeg mener, at fru Mona Juul begår en fejl, når hun sammenligner hr. Morten Messerschmidt og Dansk Folkepartis prorussiske tendenser med det, der skete, dengang der skulle dannes en regering, og sammenligner det med Moderaternes position i Folketinget. De to ting er så langt fra hinanden i alvorlighedsgrad, som man nærmest kan komme.

Det her handler om Europas frihed, og derfor er det jo også vigtigt at notere sig, at når Dansk Folkeparti siger, at de vil være en del af en borgerlig regering, og Det Konservative Folkeparti siger det samme, så er det bydende nødvendigt, at vi får svar på, hvad Det Konservative Folkeparti siger til, at der er et parti, som nu er det største borgerlige parti, der udviser prorussiske holdninger. Det synes jeg er ret vildt, og det vil jeg gerne have at fru Mona Juul svarer på.

Kl. 14:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Mona Juul (KF):

Er ordføreren på nogen som helst måde i tvivl om, hvad Det Konservative Folkeparti kæmper for, nemlig for vores fred og vores frihed, så skal ordføreren være helt betrygget i, at det fortsætter vi med.

Kl. 14:49

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Carl Valentin, SF.

Carl Valentin (SF):

I regeringen indfører vi nu et nationalt svinestop, og det gør vi, fordi svineproduktionen har store konsekvenser for de mennesker, der bor tæt på, fordi dyrevelfærden er rigtig dårlig, og fordi det også har store omkostninger for vores miljø med den produktion. Og jeg har noteret mig, at Konservatives klimaordfører, hr. Anders Storgaard, har været ude at bakke op om det her svinestop og også om en lokal, langsigtet ret til at sige nej til udvidelser af svineproduktion. Er det også Det Konservative Folkepartis holdning, at det er godt, man indfører det her svinestop og giver de lokale borgere retten til fremover at sige nej til udvidelser, hvis man ønsker det?

Kl. 14:49

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mona Juul.

Kl. 14:49

Mona Juul (KF):

Tak for spørgsmålet. Det hedder jo egentlig ikke et svinestop; er vi ikke enige om det? Altså, det må ordføreren da godt kalde det, men det er jo egentlig ikke det, det handler om. Det handler om, at det i den her periode, hvor I som regering skal have fundet ud af, hvordan man egentlig skal strikke en griseffirepart sammen, hvordan vi skal kigge på dyrevelfærd osv., ikke giver ret meget mening, at den enkelte svinebonde så samtidig går ud og investerer i nye stalde og nye måder at drive tingene på, fordi man ikke kender de nye rammevilkår. Og det synes vi da er en fornuftig ting, for det giver da ikke nogen mening, at den enkelte, og det er jo erhvervsfolk, skal begynde at investere i noget, hvor de måske om et halvt eller et helt år skal lave det om igen. Derfor bakker jeg selvfølgelig op om, at det er helt fint, hvis det er juridisk muligt og ordentligt – og det tror jeg det er – at man så selvfølgelig sætter det på pause, indtil der er styr på det.

Kl. 14:50

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Carl Valentin.

Kl. 14:50

Carl Valentin (SF):

Ordføreren kan kalde det, hvad hun vil, men man stopper jo i hvert fald udvidelser af konventionel svineproduktion og nyetablering af det også. Jeg synes ikke, at ordlyden er så vigtig. Men jeg er rigtig glad for, at Det Konservative Folkeparti bakker op om det; det betyder meget. Anerkender ordføreren ikke, at der er lidt forskel på, hvad Det Konservative Folkeparti ønsker i forhold til fremtidens landbrug, og så ønskerne fra vennerne i Venstre og Danmarksdemokraterne, som ikke ligefrem har stået og jublet nu, hvor regeringen har tænkt sig at gøre noget med den svineproduktion, vi har i Danmark?

Kl. 14:51

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Mona Juul (KF):

Når jeg lige påpeger det med ordlyden – vil jeg bare lige have lov at starte med at sige – er det også, fordi jeg faktisk synes, det er ret vigtigt, at vi er præcise på det, fordi det er mennesker og deres erhverv, det handler om. Derfor tror jeg bare, det er rigtig klogt også herindefra, uanset hvilket parti man tilhører, og uanset hvordan man ønsker fremtidens fødevareproduktion, at vi er lidt mere præcise på det.

Der er ikke nogen tvivl om, at der er forskel på partierne i den blå lejr, altså forskel på, hvor vi står henne. Der er nogle, der er mere tydelige end andre. Jeg synes da, at Inger Støjberg plejer at være ret tydelig om, hvor hun står. Og der står Det Konservative Folkeparti ikke. Der står vi to forskellige steder, ligesom jeg kan se, at regeringen og støttepartierne står forskelligt på mange steder. Men vi synes, at det er vigtigt, at vi har en grøn omstilling. Vi synes, det er vigtigt, at fremtidens fødevarerproduktion koncentrerer sig om kvalitet og sundhed og ikke har de udledninger, vi ser i dag.

Kl. 14:52

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Eva Borchorst Mejnertz, Socialdemokratiet.

Kl. 14:52

Eva Borchorst Mejnertz (S):

Tak for det. Som en, der til daglig arbejder med anbringelsesområdet og med børn og unge, er jeg meget optaget af spørgsmålet om velfærds kriminalitet. Det er jo rigtig godt at straffe dem, man kan, og som skal straffes, men det hjælper bare ikke de børn, som vi anbringer de steder, hvor man har de brodne kar, og hvor man ikke sørger for, at kvaliteten er i orden, men i stedet trækker penge ud til profit.

Så mit spørgsmål til ordføreren er: Hvad ønsker Konservative at gøre for de børn, der står i den situation? Tak.

Kl. 14:52

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Mona Juul (KF):

Jeg kan godt høre, at ordet profit ikke er så fedt for visse partier her. Det er heller ikke et ord, jeg selv plejer at bruge. Jeg plejer bare at sige, at man har et overskud, som man så kan bruge til at udvikle sin virksomhed med. Det har jeg simpelt hen ikke noget problem med. Men jeg har et problem med, hvis man ikke kan finde ud af at indordne sig i forhold til de regler, der er, og det har jeg, uanset om du ejer et pizzeria, en bank eller et botilbud. Sådan er det. Det skal vi selvfølgelig altid være opmærksomme på.

Jeg vil også sige, at der er rigtig mange private midler, som yder stor gavn i dag, og det kunne være, vi skulle kigge på nogle af de steder. Jeg synes, at Joannahuset, som jeg lige har besøgt, laver et kæmpe stykke arbejde. Det er et sted, hvor børn ringer på, fordi de ikke har andre steder at gå hen, og så har man så et par uger til at finde ud af, hvad man skal gøre. Jeg snakkede med nogle af dem her for nylig. Det er så trist, at vi også har behov for det i Danmark, men det har vi, og derfor skal vi selvfølgelig også gøre en indsats på det område.

Kl. 14:53

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Eva Borchorst Mejnertz for den anden korte bemærkning.

Kl. 14:53

Eva Borchorst Mejnertz (S):

Tak for det. Lad mig spørge meget præcist: Har De Konservative en holdning til, hvordan vi øger kvaliteten på de anbringelsessteder, der er? Tak.

Kl. 14:53

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Mona Juul (KF):

Hvis vi skal ned i, hvordan vi helt præcist skal stille os i en forhandling om det her, vil jeg rigtig gerne have, at det er vores ordfører, som er meget vidende på det her område, og som sidder i et byråd og også hver dag følger udviklingen på området, der kommer med kvalificerede svar på det, i stedet for at jeg prøver at huske, hvad det er, vi har talt om. For jeg synes altså faktisk, at det her er så alvorligt, at vi skal være meget præcise også her.

Kl. 14:54

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:54

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, og tak for en god tale. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at vende tilbage til det ord, som fru Mona Juul nævner, altså tillid, for familierpolitik er jo også tillid. Det er tilliden til, at familierne, de danske familier derude, selv kan indrette sig, som de vil, og til, at de er bedst til at få hverdagen til at hænge sammen, både i forhold til barslen, som jeg også er rigtig glad for fru Mona Juuls svar på, men også generelt i forhold til, hvordan man indretter sig.

Der er rigtig, rigtig mange danske familier, der er hårdt spændt for økonomisk, og som sidder fast i det, jeg vil kalde det socialdemokratiske hamsterhjul. For man har brug for to indkomster, og man har måske også brug for to biler, og det bliver bare gjort sværere hele tiden, særlig nu med høje benzin- og dieselpreiser, høje fødevarerpriser og boligskatte, som fru Mona Juul også nævner.

Er fru Mona Juul ikke enig med mig og Dansk Folkeparti i, at det vil være en opgave for en kommende borgerlig regering at sikre, at familierne netop får langt bedre mulighed for at indrette sig i deres eget liv, som de selv vil?

Kl. 14:55

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:55

Mona Juul (KF):

Tak for spørgsmålet. Der er ikke nogen tvivl om, at vi er meget interesserede i alt det, vi kan få ind i familien, hvor de selv kan bestemme og de selv kan finde ud af, hvad de skal bruge pengene til, hvordan de kan beholde nogle flere af pengene, og om de skal gå hjemme nogle år. Man tør næsten ikke sige det, men det er der altså nogen der synes er klart det bedste for dem selv og deres børn, altså hvor vi ikke skal have det ind i regnearket hos den ene arbejdsgiver efter den anden, men hvor man har mulighed for at tilpasse sig, som man gerne vil. Det har man også i dag, men det kræver mange penge, og det er bare ikke alle familier, der har dem. Det er jo særligt, når man har små børn, at det måske kan knibe lidt med at have pengene til det. Det er vi meget interesserede i.

Kl. 14:56

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Mette Thiesen for sin anden korte bemærkning.

Kl. 14:56

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Jeg er meget enig, også i forhold til det her med hjemmepasning eksempelvis. Altså, der synes jeg jo, det nogle gange er meget svært at høre på folk på venstrefløjen, som har meget travlt med at skulle diktere, om man skal gå hjemme med børnene i 1, 2 eller 3 år, eller hvordan man ellers skal gøre. Der ser så også ud til at være en meget, meget bred konsensus på venstrefløjen om, at staten

ved bedre end familierne. Det er den konsensus, vi skal have brudt med, for selvfølgelig ved familierne langt bedre, hvordan de skal indrette deres hverdag. Danske familier ved udmærket godt, hvordan det skal fungere for lige præcis deres familie. Er ordføreren ikke enig med mig i det?

Kl. 14:57

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:57

Mona Juul (KF):

Det er jeg meget enig i, og vi er jo også kommet med en række udspil på lige præcis familieområdet, bl.a. om at lave en omlægning af børnepengene, så man får lidt flere penge til at starte med. Når man får sit første barn, har man mange ekstra omkostninger. Der skal købes barnevogn, og der skal alt muligt til. Så er det jo meget smart, at man over den 18-årige periode får flere af pengene i starten og det så bliver en lillebitte smule tyndere resten af tiden. Der er masser af gode forslag i Det Konservative Folkeparti, og jeg er sikker på, at vi sammen med Dansk Folkeparti også kan lave nogle gode udspil der.

Kl. 14:57

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Der er to korte bemærkninger tilbage, og den første er til fru Ellen Emilie, Moderaterne.

Kl. 14:57

Ellen Emilie (M):

Hej, og tusind tak for ordet. Først vil jeg gerne kvittere for en virkelig fin ordførertale. Jeg er selv katrsker og sætter stor pris på mere fokus på beredskab. Men mit spørgsmål som boligordfører går egentlig på De Konservatives boligpolitik. Moderaterne var selv med til i kommunalvalgkampen med mig i spidsen i København sidste år at fremsætte et forslag om en boligsparekonto for at gøre det nemmere for førstegangskøbere. Og i folketingsvalgkampen stod Moderaterne også i spidsen for at sætte avancebeskatning på dagsordenen, selv om der ikke var mange andre partier, der turde snakke om det. I den forbindelse oplevede vi, at Konservative skiftede holdning, og derfor kunne jeg egentlig bare godt tænke mig at spørge fru Mona Juul, om alle visioner for en fremtidig avancebeskatning er døde hos De Konservative.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:58

Mona Juul (KF):

Tak til ordføreren. Det er virkelig – virkelig – dejligt, at jeg bliver spurgt om det. Lad os nu sige, at vi kunne fjerne alle skatter på bolig: Væk med grundskyld, ejendomsværdibeskatning, væk med den! Og så kunne vi måske erstatte dem med noget avancebeskatning. Men det kræver det jo. Det, jeg er meget bange for ved ordføreren og ordførerens parti, er, at det er den omvendte vej, nemlig at vi beholder alle skatterne på bolig, og så får vi lige en avancebeskatning klasket oveni. Hos os handler det om at sikre, at boligejerne kan være trygge ved, at skatterne ikke stiger.

Kl. 14:59

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Ellen Emilie med sin anden korte bemærkning.

Kl. 14:59

Ellen Emilie (M):

Det, jeg lytter mig til, er, at Konservative måske vil kigge nysgerrigt på den kommission, som regeringen har tænkt sig at nedsætte, og forhåbentlig, som jeg kan høre det, måske kigge ind i, at det her faktisk kan være en fremtidig måde at kigge på vores boligskattesystem på.

Kl. 14:59

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 14:59

Mona Juul (KF):

Det bliver svært at holde øje med alle de kommissioner, regeringen har nedsat her, men vi vil gøre vores bedste, men vi vil selvfølgelig holde øje med, om det kunne lykkes at fjerne nogle boligskatter. Det vil være det, vi vil holde øje med. Vi skal jo ikke omlægge noget for at omlægge noget. Det er en ny metode. Det med at trylle lidt frem her og så putte det over her er ikke ordentlig politik. Vi skal sørge for, at boligskatterne som minimum bliver holdt i ro.

Kl. 14:59

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Trine Pertou Mach, Enhedslisten, som den sidste.

Kl. 14:59

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det. Jeg ved ikke, om fru Mona Juul kan tåle flere komplimenter (*Mona Juul* (KF): Det kan jeg godt.) Det kan ordføreren godt. Så kommer der en til her: Tak for en virkelig vigtig tale. Jeg tror måske, at jeg vil sige, at det er den tale i dag, der har afspejlet den tid, vi lever i, allerbedst, og hvor meget en anden tid, vi faktisk står i. Men det var en tale, der talte sammenholdet imod splittelsen op, der talte alvoren op, men ikke angsten. Det synes jeg er en virkelig vigtig markering sådan en dag som i dag, så mange tak for det.

I den ånd vil jeg også gerne stille et spørgsmål, der går i retning af, hvordan vi kan styrke vores samfundssikkerhed. Noget af det, ordføreren var inde på, var, at det er meget vigtigt med vores civilsamfund, og at noget af den styrke, vi har, er, hvordan vi organiserer os imod misinformation og forsøgene på splittelse. Så hvordan tænker Det Konservative Folkeparti vi uden at sikkerhedsliggøre vores mangfoldige civilsamfund i virkeligheden kan styrke og forebygge imod splittelse og misinformation og ødelæggelse af vores samfund og vores demokrati? Hvordan kan vi gøre det lidt mere konkret herinde?

Kl. 15:00

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Mona Juul.

Kl. 15:00

Mona Juul (KF):

Rigtig mange tak for spørgsmålet og for rosen. Jeg tror, det er meget, meget vigtigt, at vi som politikere kan udvise tillid til hinanden, for så er der også danskere, der vil gøre det samme med os, så det ikke kun er de der unævnelige kommentarer, vi får. Der er ingen tvivl om, at vi kan styrke civilsamfundet meget mere, og det, vi gjorde sidste år, da vi jo var med i en finanslov, var – det var en af de ting, vi havde med – at få midler til, at aftenskoler kan være med til at styrke, at vi kan få hjælp til at mødes med andre mennesker. Hvad er det, der skal på bordet, hvordan er det egentlig, man laver et beredskab privat, hvad er det for nogen snakke, der er behov for? Det handler både om, som jeg siger, vand og medicin, men det

handler da så sandelig også om, om man har nogen, man kan snakke med, hvis man bliver utryg. Der er ingen grund til det nu, men man kan godt forstå, at der er lidt behov for det. Jeg er selv meget berørt af de situationer, vi ser, og de angreb, vi ser. Det må jeg simpelt hen sige. Det her unge par, jeg nævner, har jeg set adskillige gange på videoer på YouTube, som er god ven har vist mig. Der er en meget, meget trist udvikling med, hvordan man ser ud i øjnene, når man har været i krig i lang tid.

Kl. 15:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Trine Pertou Mach.

Kl. 15:02

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det. Jeg synes også, det er meget vigtigt, at det med at preppe ikke kun er 3 l vand pr. person i husstanden pr. døgn, en pandelampe og nogle batterier og lidt til, men at det faktisk også handler om lige præcis det med at styrke vores samfundsfællesskab i civilsamfundet. Et andet aspekt var det her med den fælles offentlighed. Noget af det er jo public service, og det er at sikre, at vi har en fælles offentlighed. Man kan sagtens hente informationer mange steder fra, men hvordan ser fru Mona Juul på det med at styrke den fælles offentlighed, bl.a. igennem en stærk public service?

Kl. 15:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Mona Juul.

Kl. 15:02

Mona Juul (KF):

Det er der ikke nogen hemmelighed i. Jeg tror, vi er nødt til at styrke de medier, som har en redaktion, at vi har medier, der er underlagt noget lovgivning, som vi selv kan styre her i landet. Jeg kunne rigtig godt tænke mig – det prøvede jeg at sige i min grundlovstale også, prøvede at foreslå det – at alle har adgang til i hvert fald én avis i det her land, at man gør det mere økonomisk muligt for alle, for det er selvfølgelig dyrt at lave redaktionelt stærkt arbejde. Det kan være en avis, det kan være alt mulig andet. Det blev taget meget konkret, men det kan jo også være andre medier.

Kl. 15:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Uden at man skal opfatte det som hverken positivt eller negativt, siger vi dermed tak til fru Mona Juul. Vi går videre til den næste ordfører i ordførerrækken, som er hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:03

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, formand. Kære kolleger, kære jer, der ser med hjemme-fra eller oppe fra tilhørerrækkerne. Hvor er det dejligt nu for alvor at komme i gang med et nyt folketingsår. Men det er jo heller ikke, fordi det sådan har været kedeligt på Christiansborg i de sidste par måneder. Jeg synes faktisk, at der har været en høj underholdningsværdi, måske særlig fra mine gode kollegaer her fra højre side af salen. Der har jeg lært nogle nye, spændende ting i de seneste måneder.

Af Danmarksdemokraterne har jeg lært, at der er forskel på dunjakker. Der er noget, der hedder dominansdunjakker, og dem kan vi ikke lide, og så er der nogle dunjakker, som fru Inger Støjberg kalder morpølsen, og dem kan vi godt lide. Det kan godt være, det er mig, der er lidt gammeldags, men jeg bliver lidt rundforvirret af sådan et moderne, woke tøjpoliti der. Danmarksdemokratforvirringen stopper

ikke helt hos mig der, for så er der jo den der med demonstranterne, der blokerer vejene. De er nogle værre nogle, der skal en tur på vand og brød, må man forstå. Undtagen selvfølgelig, hvis de blokerer vejene i en traktor, for så er det jo en helt, helt anden sag.

Så er der Liberal Alliance med min gode karatemakker Alex; tak for det fine billede, jeg fik overrakt i går. Der har jeg også lært nye og spændende ting, nemlig at det faktisk er naturligt at komme med en lille løgner i ny og næ. Det er egentlig bare at sige pyt og op på hesten igen. Det må man jo i sandhed sige er en ægte liberal tilgang til sandheder og fakta. Jeg skal indrømme, at man nok også vil kunne finde eksempler på, at jeg har sagt noget forkert en, maks. to gange. (*Latter i salen*). Men sådan at gøre det til en generel tilgang kan jeg ikke anbefale, hverken i parforhold eller i politik.

Så er der Dansk Folkeparti, det nye store dyr på den blå savanne. Der sættes der også helt nye og spændende standarder for partiarbejde. Jeg synes f.eks., at det er super innovativt simpelt hen at nægte medierne adgang til partiets kongres. Hvorfor skal sådan nogle dumme, kritiske journalister dog dække, at man skal have medlemmerne til at betale formand Messerschmidts millionløn? Og så elsker jeg simpelt hen undtagelsen fra reglen, altså at man faktisk godt kan få adgang til kongressen som journalist, hvis man bare kommer fra B.T. og gerne vil holde en tale om, hvor fantastisk Dansk Folkeparti og Morten Messerschmidt er. Det er da nærmest genialt. Jeg kan godt forstå, at man i Dansk Folkeparti har fyret hele sin presseafdeling eller, jeg mener, outsourcet den til B.T.

Det mest opsigtsvækkende her efter sommerferien har dog alligevel været højrefløjens fælles og indædte kamp for at fastholde Danmarks førsteplads som landet med den højeste skat på mad i verden. Jeg troede egentlig, at højrefløjen elskede lavere skat, men der er jeg altså også blevet klogere. Og så har højrefløjen i samme omgang øjensynligt også opgivet troen på den velfungerende frie konkurrence, når man mener, at supermarkederne bare kan putte gevinsten for en momssænkelse i lommen. Jeg synes faktisk, det er virkelig, virkelig spændende med den her nye sådan markedsskeptiske tilgang hos den danske højrefløj. Hvordan kan det hele dog ikke ende med sådan en start på året?

Nå, men nu er vi for alvor i gang. Folketinget er åbnet, og i Enhedslisten er vi som bekendt grundlæggende i godt humør. Det skyldes selvfølgelig først og fremmest de vigtige resultater og forbedringer, som vi opnåede under forhandlingerne om et regeringsgrundlag: halvering af skatten på mad, nulskat på frugt og grønt, gratis bus og tog for børnene og for de unge, mange flere billige eller betalbare boliger, som almindelige mennesker kan bo i, akut beskyttelse af vores drikkevand, indgreb mod dyremishandling ude i svinestaldene og det, vi måske er allermest stolte af, nemlig gratis tandlæge til danskerne, hvor vi starter med de første store grupper allerede næste år, hvor f.eks. 250.000 førtidspensionister kan komme til tandlæge. Jeg har beskeder i min indbakke fra førtidspensionister, som skriver, at de ikke har været til tandlæge i 10 år, fordi de ikke har råd. Jeg er simpelt hen så glad for og stolt over, at vi nu ændrer på det. Jeg synes, at det her er noget særligt, for i hele mit politiske liv har vi først og fremmest skullet beskytte det velfærdssamfund, som generationerne før os byggede op mod forringelser. Nu bygger vi for første gang ovenpå, bygger videre, giver danskerne nye velfærdsrettigheder, mere tryghed, mere frihed.

Kl. 15:09

Alle de her forbedringer er jo nogle, der kommer til at kunne mærkes i hverdagen af rigtige mennesker, særlig dem, der har mindst i vores samfund, men også af dem, der går på arbejde og skaber værdierne, eller dig, der har gjort det i et langt liv. For sådan er det, når der sidder socialister med ved det bord, hvor beslutningerne bliver taget. Så sker der forandringer, så leveres der resultater, og så er det ikke bare snak og smarte SoMe-videoer fra tankstationer. Så er det reelle forandringer, som kan mærkes af mennesker og særlig af

dem, som ellers ofte står bagerst i køen, når der vedtages lovgivning herinde, som f.eks. vores folkepensionister, vores førtidspensionister, vores lavtlønnede. Så vi glæder os bare til at komme i gang med at gennemføre de her forandringer allerede på en kommende finanslov, og jeg vil gerne sige en stor tak til statsministeren, til regeringen og til Alternativet for vores tillidsfulde samarbejde om at gøre det bare lidt billigere, lidt tryggere, lidt grønnere og lidt friere at være dansker.

Men man skal ikke tage fejl. Selv om Enhedslisten har været med til at sætte et præg på regeringsgrundlaget, er Enhedslisten jo ikke en del af regeringen – det er jeg sikker på der også sidder et par stykker dernede der er glade for – men det er der også gode grunde til. Der er nemlig stadig væk i den grad brug for en rød og grøn stemme og opposition i Folketinget. Der er brug for et parti, der siger fra, når regeringen med den ene hånd vil sænke skatten for de mest velhavende danskere, mens man med den anden hånd skærer i su'en og dagpengene for de unge. Et parti som os siger fra, når regeringen vil give store koncerner skatterabatter, mens kommunerne er så presset på deres økonomi, at medarbejderne får besked på selv at tage toiletpapir med på arbejde. Der er med andre ord brug for et parti, der står på almindelige menneskers side der, hvor I rammes af uretfærdighed. Her over sommeren så vi, hvordan elspekulanter, nogle af dem med adresse i Dubai, på groveste vis har svindlet danske borgere for millioner af kroner. Vi ser, hvordan udenlandske kapitalfonde, som opkøber vores ejendomme, ikke mindst her i København, fuser og bruger tricks for at presse huslejen op for hårdtarbejdende lønmodtagere, og vi ser, hvordan små lokalsamfund bliver tromlet af de store techgiganter sorte, strømslugende datacentre.

Til alle jer, der oplever den slags, vil jeg bare sige: I skal vide, at I har en tillidsmand her i Folketinget i form af Enhedslisten hver eneste dag. Og det gælder, uanset hvem I er, og uanset hvor I kommer fra. Om du er jordemoder fra Marokko, automekaniker fra Bjerringbro eller sygeplejerske fra Iran, er ligegyldigt. Hvis du bor her i Danmark, bidrager til samfundet, er en del af vores land og vores fællesskab, er du ikke en fremmed, så er du en af os, og så er du ikke en, der skal hetzes eller mistænkeliggøres. Sådan burde det i hvert fald være. Men desværre ser vi racismen brede sig. Vi har set afskyelige optog af heilende racister gå gennem vores byer, og det er desværre kun toppen af isbjerget. En ny undersøgelse viser, at hver anden med indvandrerbaggrund oplever diskrimination. Mere end hver tiende har oplevet fysiske overgreb eller at blive spyttet på, og det er jo helt uacceptabelt. Der er ikke nogen her i Danmark, der skal udsættes for racisme eller antisemitisme eller diskrimination eller overgreb. Og vi kommer i Enhedslisten til at kæmpe for, at alle mennesker i det her land behandles med respekt og med værdighed, for det er sådan, vi gør her i Danmark. Her behandler vi vores naboer og kollegaer ordentligt, uanset hvem de er, hvor de kommer fra, og hvad de tror på.

Så bare for at opsummere vil jeg sige, at vi kommer til at holde den her regering i hånden, men også i ørerne i de kommende år, når der bliver brug for det. Vi er i godt humør, vi elsker det her land, og vi tror på, at vi sammen kan gøre det endnu bedre, hvis vi er gode til at have hinandens ryg. Når vi sikrer, at politik gør en forskel for almindelige mennesker, også dem, som der måske ikke bliver snakket mest om herinde, og hvis vi lader være med at lade nogen splitte os ad og skabe splittelse imellem os, kan vi skabe et meget bedre Danmark sammen. Og vi og jeg ser frem til et godt samarbejde i Folketinget med både politiske med- og modspillere i den kommende tid. Tusind tak for ordet.

Kl. 15:13

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er en række korte bemærkninger. Den første er til fru Lise Müller, SF.

Kl. 15:13

Lise Müller (SF):

Tak for den gode og også sjove tale, og også tak til Enhedslisten for det rigtig gode samarbejde. Sammen er vi jo i gang med at styrke og udvide velfærdssamfundet, og det gør vi f.eks. med gratis tandpleje. Det er rigtig godt. Men det er, som om vores forebyggelsesmotor ellers er gået helt i stå. Vi lader mennesker blive syge uden at gøre noget. Men nu har vi så aftalt at oprette en forebyggelsesfond i regeringsgrundlaget, og jeg tillader mig at tro, at det også er noget, som Enhedslisten rigtig godt kan lide. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, hvad der er vigtigt for Enhedslisten at få med i sådan en forebyggelsesfond.

Kl. 15:14

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:14

Pelle Dragsted (EL):

Tusind tak for det, og også tusind tak til SF for et fantastisk godt samarbejde, også under valgkampen og under forhandlingerne og i de måneder, der er gået siden. SF har spillet en fantastisk vigtig rolle i, at det lykkedes. Her i det regeringsgrundlag, vi lige har set, står der jo en dejlig ting, nemlig at vi får vores forårsfridag tilbage, store bededag. Nu må man jo ikke gå og afsløre for meget fra sådan nogle regeringsforhandlinger, men jeg tør godt at afsløre, at Pia Olsen Dyhr spillede en helt central rolle, måske den centrale rolle, i, at det skete. Hun kæmpede som en løvinde for, at vi fik den fridag tilbage, og jeg synes, at når vi nu om noget tid kan sidde i sommerhuset, måske over en forårsfrokost, en forsommerfrokost, og skåle i snaps, så må man gerne lige sende Pia Olsen Dyhr og SF en kærlig tanke. Og så vender jeg tilbage til Forebyggelsesfonden i anden besvarelse.

Kl. 15:15

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren for den anden korte bemærkning.

Kl. 15:15

Lise Müller (SF):

Godt, jamen så vil jeg gerne gentage mit spørgsmål. Hvordan kunne du se, at vi sammen kunne få gang i en forebyggelsesfond og gøre noget ved sundhedstilstanden i Danmark?

Kl. 15:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Pelle Dragsted (EL):

Der er jo ingen tvivl om, at den bedste måde at behandle sygdom på er ved at sikre, at den ikke kommer. Og vi ved jo, at vi kan, og der ligger endda grundig forskning og viden om, hvor man kunne sætte ind for at forhindre sygdomme senere hen. Vi ved, at f.eks. sådan noget som stress, som jo er en folkesygdom, desværre, er noget af det, som ender med, at vi sender folk helt ud af arbejdsmarkedet og også mod alvorlige sygdomme. Så det er jo et af de steder, man kunne sætte ind. Ja, nu løb tiden ud, men vi er superglade for den idé og glæder os til at være med til at finde en fornuftig måde at finansiere sådan en fond på.

Kl. 15:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Marlene Ambo-Rasmussen.

Kl. 15:16

Kl. 15:19

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Jeg får også sådan lyst til at sige tillykke med talen. Det er jo tydeligt at mærke, at Enhedslisten er blevet et meget magtfuldt parti. De har i hvert fald rigtig meget at skulle have sagt og har meget magt, når vi taler regeringens udlændingepolitik, og det leder mig hen til et spørgsmål, som jeg tænker netop i dag er et spørgsmål, jeg skal stille til Enhedslistens ordfører, hr. Pelle Dragsted. Vil ordføreren ikke være med til at sikre, at vi får kigget på en garanti, så der ikke figurerer domte seksualforbrydere på L 98 – seksualforbrydere, som er dømt for f.eks. voldtægt af børn? Vil ordføreren for Enhedslisten ikke være med til at garantere, at de her personer ikke tildeles dansk statsborgerskab?

Kl. 15:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:17

Pelle Dragsted (EL):

Nu er jeg ikke indfødsretsordfører, men så vidt jeg ved, er det sådan, at før man overhovedet kommer på det lovforslag, bliver man grundigt scannet for, om man har begået den slags alvorlig kriminalitet, så det tror jeg går helt af sig selv uden Enhedslistens mellemkomst.

Jeg skal bare knytte en kommentar til den her fortælling, som jeg godt kan se sprede sig, om, at Enhedslisten ligesom bestemmer det hele. Jeg har set billeder, hvor udenrigsministeren sidder i min lomme, og det er jo meget sjovt, men det er selvfølgelig også noget værre pjat. For hvis Enhedslisten bestemte, havde vi en anden udlændingepolitik i Danmark end den, vi ser nu. Det ville blive meget nemmere at få statsborgerskab, særlig for de unge, som gør en indsats og uddanner sig. Der ville heller ikke blive skåret i su'en. Der ville heller ikke blive givet store selskabsskattelettelser. Det er udtryk for, at vi var mange partier, der skulle blive enige. Vi er jo en lidt sammenbragt familie, kan man vel godt sige. Jeg synes, at vi fra Enhedslistens side forhandlede dygtigt, det gjorde Moderaterne også, og det er jo så resultatet af det, der ligger nu. Jeg er stolt af de balancer, der ligger, og af, at det lykkedes, og jeg er lykkelig for, at det ikke er en regering med hr. Morten Messerschmidt som udenrigsminister, der skulle løse grønlandskrisen.

Kl. 15:18

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Marlene Ambo-Rasmussen.

Kl. 15:18

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Jeg er lidt ked af, at hr. Pelle Dragsted rynker brynene, for det er netop det, der er essensen af det her lovforslag. Problemet er, at det har vist sig, at der muligvis er opstået fejl i Kriminalregisteret, som betyder, at der kan figurere personer på det her lovforslag, hvor Enhedslisten har vredet armen om på regeringen, og som er blevet fremsat i Folketingssalen. Det er personer, som muligvis er domte kriminelle, som ved en fejl i Kriminalregisteret ikke figurerer og fremgår tydeligt af det. Nu talte man om respekt. Hvad med respekt for de ofre, der muligvis ser en kriminel udlænding fremgå på det lovforslag og derved få tildelt statsborgerskab i Danmark?

Kl. 15:19

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Pelle Dragsted.

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Som sagt har jeg stor tillid til, at når regeringen siger, at der bliver tjekket for, om folk har begået den form for alvorlig kriminalitet, så gør man det. Altså, det tror jeg ikke der er nogen som helst der kan være uenig i. Jeg opfatter det bare sådan lidt som nogle drillespørgsmål. Det, jeg er ked af i vores statsborgerskabsregler, er, at jeg synes, de rammer de helt forkerte. Jeg var under valgkampen ude at møde en ung studerende ude på IT-Universitetet, som overvejede at gå ud af sit studie, for hvis hun får et job i Netto, kan hun tjene op til at få statsborgerskab, men hvis hun uddanner sig til softwareingeniør, vil højrefløjen og desværre også Socialdemokraterne sige, at det kan hun først få om 5 eller 10 år. Det synes jeg er dumt. Engang snakkede vi om en fair og fast udlændingepolitik. Det er, som om man har glemt den første del af den remse.

Kl. 15:20

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:20

Anders Vistisen (DF):

Det er jo altid dejligt, når man møder folk i godt humør, og jeg kan godt forstå, hvorfor hr. Pelle Dragsted er i godt humør. Men jeg synes måske også, at man ikke rigtig tager ansvaret på sig i forhold til den alvorlige situation, vi står i. Vi ser rundtomkring i Europa optøjer, hvor den yderste venstrefløj har allieret sig med radikal islamisme. Vi ser desværre også her i Danmark – vi har lige i går markeret årsdagen for det frygtelige terrorangreb i Israel – at Enhedslisten havde en formel samarbejdsaftale med DFLP, en af de terrororganisationer, der deltog i angrebet, og jo endda kanaliserede penge, danske skatte kroner, til den her terrororganisation.

Det har altid slået mig lidt med forbløffelse, at når man kommer fra et venstrestremt udgangspunkt med rod i kommunismen, så kan man godt få lov til at lege glad julegris, men hvis der sad en nazist i den her forsamling, tror jeg reaktionen havde været ret entydig og fordømmende. Så jeg vil bare spørge hr. Pelle Dragsted: Kan man garantere for, at Enhedslistens forbindelser med militante islamiske terrorbevægelser og med den ekstreme, voldelige venstrefløj er ophørt nu, eller vil vi også i fremtiden kunne se den slags eksempler fra det regeringsbærende støtteparti?

Kl. 15:21

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:21

Pelle Dragsted (EL):

Det var vist en slags »Hvornår holdt du op med at slå din kone?«-spørgsmål. Prøv at høre engang: Enhedslisten tager fuldstændig afstand fra enhver form for vold og terror. Vi ser i øvrigt den politiske islamisme som en politisk modstander, som står for alt det modsatte af os. Enhedslisten var det første parti i Danmark, der demonstrerede mod Hizb ut-Tahrir, dengang de holdt deres første møder, fordi vi opfatter den politiske islamisme som en dybt reaktionær, fascistoid bevægelse. Så ordføreren kan spare sig alle de der åndssvage påstande.

Og måske synes jeg, man skulle overveje, om det er klogt at kaste med sten, om man så må sige, når man selv bor i et glashus. Det var ordføreren partis formand, der talte til en demonstration i London, hvor der blev kaldt på at vælte regeringen, og hvor 60 betjente blev kvæstet af højreradikale hooligans, efter at formanden havde holdt sin tale. Så hvis ordføreren vil ned ad det spor, kan vi sagtens det. Vi kunne også snakke om noget af det, jeg tror

optager danskerne, f.eks. om vi kan få fødevarepriserne ned ude i supermarkederne, og f.eks. om de har råd til at tænde for varmen om vinteren. Men det bestemmer ordføreren.

Kl. 15:24

Kl. 15:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 15:22

Anders Vistisen (DF):

Ja, det bestemmer jeg heldigvis selv. Jeg tror egentlig, der er mange danskere, der er bekymrede for den voldsforherligelse, venstrefløjen har stået for, og det er jo ikke påstande. Det her er dokumenterede ting. Det er ting, I selv har måttet gå ud at sige undskyld for. Vi har godt nok skullet trække det ud af jer, og I har så trukket danske skattekroner ud for at give dem til en terrorbevægelse, der har slået mennesker ihjel – helt konkrete familier og børn. Det synes jeg da er ret voldsomt som parti i Danmark.

Men jeg vil bare spørge: Kan vi få en garanti for også, at f.eks. de voldelige sammenstød her i Københavns gader, hvor venstreekstremer kræfter har deltaget, også fra Enhedslistens ungdomsbevægelse, er slut nu, når man skal være et ansvarligt, regeringsbærende parti? Eller er det en tendens, man gerne vil fortsætte?

Kl. 15:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:23

Pelle Dragsted (EL):

Ej, men altså, det er fantastisk! Prøv at høre: Enhedslisten vil altid og har altid taget afstand fra enhver form for vold og terror og ekstremisme. Men det er lidt mærkeligt at høre fra et parti, hvis formand blev lykønsket af Orbán, af Danmarks fjender; som var ovre at fejre Trumps indsættelse som den eneste danske politiker; og som havde besøg på sin kongres for 2 år siden af en vis hr. Jordan Bardella, som er blevet afsløret i at være en rablende antisemit. Måske skulle I se at få fejret lidt op inden for jeres egen svinest, før I peger på andre.

Kl. 15:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mads Strange for en kort bemærkning.

Kl. 15:23

Mads Strange (LA):

Tak for det. Jeg har jo som bekendt privilegiet at være nyvalgt folketingsmedlem, og selv om jeg ganske vist er ved godt mod i mit nye hverv, er jeg meget bevidst om, at jeg endnu har rigtig meget at lære, hvilket ordføreren også var så venlig at henvise til i sin egen tale. Men jeg håber faktisk på, at jeg en dag, hvis jeg nu gør mig rigtig umage, måske kan blive en lige så dygtig politiker som hr. Pelle Dragsted. Det siger jeg ikke kun, fordi hr. Pelle Dragsted er en fremragende taler og en endnu bedre debattør. Det siger jeg også, fordi jeg er oprigtig imponeret over, i hvor høj grad det er lykkedes hr. Pelle Dragsted at få hr. Lars Løkke Rasmussen med på Enhedslistens tossede socialistiske politik.

Selv om jeg ganske vist er uenig i den her politik, kan jeg godt respektere godt politisk håndværk. Så mit spørgsmål til hr. Pelle Dragsted er, om han måske kan dele ud af nogle gode råd til os yngre nyvalgte folketingsmedlemmer, der håber på, at vi måske en dag også kan indtage rollen som åndelig leder for en regering.

Kl. 15:24

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Pelle Dragsted.

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Jeg håber ikke, at ordføreren tog det ilde op med starten af talen. Prøv at høre: Alle kommer til at begå fejl, og det har jeg i den grad også gjort igennem mit liv, mere end en gang. Så alt er tilgivet.

I forhold til det der med den tossede socialistiske politik vil jeg spørge, hvad det er, der er det tossede socialistiske. Er det gratis tandlæge til danskerne? Er det at bygge nogle flere boliger, som almindelige hårdtarbejdende lønmodtagere har råd til at bo i? Er det, at unge kommer til at kunne spare lidt og have lidt mere tilbage til sig selv af deres hårdt tjente penge, fordi bus og tog bliver gratis? Er det, at vi får rent vand i vores haner? Er det, at vi ikke længere mishandler svinene ude i staldene? Altså, er det socialisme?

I USA har de, altså Trump, jo længe kaldt enhver form for velfærdsforbedring for socialisme, og hver gang han gør det, er der flere og flere, der siger: Det lyder sgu da som en god idé. Så bare bliv ved med det. Hver eneste gang hr. Mads Strange og andre siger, at dejlige forbedringer af velfærden, som mennesker kommer til at mærke på deres krop, er socialisme, så siger det bare katjing, katjing, katjing af flere mennesker, der siger, at det lyder som en god idé. Så bliv endelig ved. Det er fantastisk.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Vi prøver i øvrigt at undgå bandeord.
Hr. Mads Strange.

Kl. 15:26

Mads Strange (LA):

Man kan jo være uenig i politikken, men det er svært at argumentere imod, at Enhedslisten har opnået virkelig mange flotte resultater i den nye røde regering. Jeg tror måske, det her sågar er en af de rødeste regeringer i mands minde, i hvert fald som jeg har været vidne til. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren, om han er enig i, at det her er den rødeste regering i lang tid.

Kl. 15:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:26

Pelle Dragsted (EL):

Nej. Jeg er enig i, at Enhedslisten har sat de dybeste aftryk på et regeringsgrundlag i vores partis historie. Det er jeg enig i. Det mener jeg sådan set ikke der er nogen diskussion om. Men der er også sat nogle meget dybe aftryk fra en herre, der sidder hernede, bl.a. det at sænke selskabsskatten med 3 pct.

Det er jo sådan noget, jeg tænker Liberal Alliance vågner om natten og har drømt om. Det er noget, vi er lodret imod, men det er jo, fordi danskerne sammensatte et Folketing, hvor det kun kunne lykkes at danne en regering, hvis vi bøjede os mod hinanden. Det var man ikke i stand til ovre på jeres side. Det var vi i stand til. Det er jeg stolt af, og jeg er stolt af de resultater, vi har, selv om der også er ting, som jeg synes er fuldstændig åndssvage måder at bruge penge på, og som den her regering desværre kommer til, hvis ellers højrefløjen lægger stemmer til det. For det er jo selvfølgelig en forudsætning.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Pernille Christensen, Moderaterne.

Pernille Christensen (M):

Tak for talen, hr. Pelle Dragsted. Du tager ret meget ansvar for regeringsgrundlaget, særlig på velfærdsdelen. Vi er også glade for vores velfærdssamfund, men vi mener også, vi skal have råd til det. Så er hr. Pelle Dragsted med på, at vi også er nødt til at komme med nogle reformer, så vi sikrer den strukturelle beskæftigelse?

Kl. 15:27

samlede velstand, i den offentlige sektor. Men når det er sagt, vil jeg sige, at ja, vi skal have et erhvervsliv, der fungerer. Selvfølgelig skal vi det.

Kl. 15:30

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Anders Storgaard fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:30

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og først og fremmest tusind tak til Moderaterne for samarbejdet. Jeg tror ikke, det var nogen drøm for hverken Enhedslisten eller Moderaterne før det her valg, at vi ligesom skulle finde ud af at sætte os ned og finde nogle løsninger sammen. Men det skulle vi, og det gjorde vi. Vi tog ansvar, og det var vigtigt, ikke mindst i den her usikre tid, som vores land står i.

Kl. 15:27

Anders Storgaard (KF):

Tak til ordføreren for en tydelig og ideologisk tale. Jeg ved godt, at det nok ikke gør indtryk på Enhedslisten, når de økonomiske vismænd kalder differentieret fødevareroms for en dårlig idé. Men derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre, om det gør indtryk på Enhedslisten, når Klimarådet siger, at en differentieret fødevareroms vil føre til 400.000 t CO₂ ekstra.

Er det virkelig det rigtige sted at bruge 17 mia. kr. ekstra, når det ikke bare lader til at være et dårligt sted at sænke skatten, men også lader til at være et dårligt klimatiltag? Ville det ikke være langt bedre at prioritere eksempelvis en permanent sænkelse af elafgiften, så der bliver et større incitament til, at man skifter de gamle gasfyr ud og Europa bliver fri for russisk gas?

Kl. 15:30

Ordføreren får det til at lyde lidt, som om Enhedslisten er sådan nogle, der bare bruger penge, og at Moderaterne så er dem, der skaffer pengene. Hvis man nu kigger på, hvad det er, der skal gennemføres det her år, så vil jeg sige, at Moderaterne fyrer rimelig mange moneter af på f.eks. at sænke selskabsskatten med 3 pct. og mellemskatten og alt muligt andet, som jeg synes er en tåbelig måde at bruge penge på. Altså, Enhedslisten kommer til at finde rigtig mange penge. Vi skal fordoble arveskatten for de rigtig store arve, vi sætter et loft over de meget høje rentefradrag, og jeg kunne blive ved. Vi vil meget gerne finde penge. Det er nok nogle lidt andre steder, vi er stolte af at finde pengene, end de steder, Moderaterne er stolte af, men det er jo sådan, det er.

Med hensyn til strukturel beskæftigelse må jeg helt ærligt indrømme, at jeg synes, det er en fuldstændig fjollet diskussion. Vores beskæftigelse er højere end nogen sinde. Den vokser hver eneste måned. Den her diskussion om arbejdsudbud gav måske mening for 10 eller 20 år siden. Den giver ingen mening længere.

Kl. 15:28

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:30

Den fg. formand (Birgitte Vind):
Fru Pernille Christensen.

Kl. 15:28

Pelle Dragsted (EL):

Tak for spørgsmålet. Det er jo et fuldstændig relevant spørgsmål. Klimarådets baggrund for den her beregning er jo, at grunden til, at man øger udledningen, er, at man giver danskere, specielt folk med lave indkomster, mulighed for at forbruge noget mere. Så det vil altså være konsekvensen af enhver skattelettelse, at det vil øge udledningen, og så vidt jeg ved, er Det Konservative Folkeparti tilhænger af endnu større skattelettelser, nok til nogle lidt andre indtægtsgrupper end dem, som Enhedslisten vil give skattelettelser.

Det er bare for at sige, at nej, vi viger ikke tilbage for at synes, at vores folkepensionister, vores førtidspensionister og de lavtlønnede skal kunne købe nogle billigere varer nede i supermarkedet, fordi det øger udledningerne. Men vi vil meget gerne sammen med hr. Anders Storgaard være med til at finde løsninger, som kan bringe os i mål med vores klimamål, men ikke ved at gøre det dyrere for folkepensionisten at få sin aftensmad.

Kl. 15:31

Pernille Christensen (M):

Nu er hr. Pelle Dragsted også økonom, og ordføreren burde jo vide, at man også skal have penge i kassen, og dem, som betaler for vores velfærd, er erhvervslivet. Så er du med på at tage ansvar for, at vi sikrer vækst i vores erhvervsliv, sikrer mindre regulering og sætter andre ting i gang, sådan at der er mere vækst?

Kl. 15:29

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Anders Storgaard.

Kl. 15:31

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Vi skal lige huske ikke at bruge direkte tiltale.
Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:29

Anders Storgaard (KF):

Det er faktisk, fordi det vil få danskerne til at købe langt flere fødevarer fra udlandet, hvor der er en rigtig høj grad af CO₂-udledning forbundet med det. Men nok om det.

Jeg vil spørge specifikt til elafgiften: Er det noget, Enhedslisten også har tænkt sig at kæmpe for? Det er jo sådan, at 70 pct. af dem, der har gasfyr, vil få en stor økonomisk fordel, hvis man gjorde elafgiften permanent lav. Vil Enhedslisten kæmpe for det?

Kl. 15:32

Pelle Dragsted (EL):

Jeg er selv, kan jeg huske, da jeg stod der de første gange, kommet til bare at gøre alt det, man ikke må.

Vi synes, vi skal have gode rammevilkår for erhvervslivet i Danmark. Jeg køber ikke fortællingen om, at det ligesom er erhvervslivet, der betaler for velfærden. Det er altså lønmodtagerne i det her land, der betaler langt de fleste skatter. Det er heller ikke sådan, at den offentlige sektor ikke medvirker til at skabe velstand i det her land. Så vidt jeg husker, skabes 20-25 pct. af bnp, altså af den

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Ordføreren.

Kl. 15:32

Kl. 15:35

Pelle Dragsted (EL):

Ja, vi mener, at der skal findes en løsning på det, så vi kan forlænge eller permanentgøre den sænkelse af elafgiften, der blev lavet. Jeg tror, at hvis vi skulle bestemme, ville vi nok indføre en eller anden form for progression, sådan at vi ikke giver en afgiftslettelse til – det lyder lidt karikeret – at varme swimmingpools op nord for København. Men grundlæggende i forhold til basisforbruget vil vi meget gerne fastholde en lav elafgift og jo særlig i den her tid, hvor vi kan se, at priserne stikker af. Så der er vi helt på linje med spørgeren.

Kl. 15:32

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er fru Inger Støjberg, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:32

Inger Støjberg (DD):

Tak for det, og først og fremmest tak for analysen af henholdsvis dominansdunjakken og morpølsen. Det er to meget forskellige ting. En eller anden dag kan det jo være, at hr. Pelle Dragsted også indser det, for så ville det nemlig ikke være første gang, at hr. Pelle Dragsted havde indset, at noget af det, Danmarksdemokraterne siger, faktisk er rigtigt. For jeg må sige, at der er en morgen, hvor jeg er noget overrasket – jeg vil sige næsten chokeret. Jeg slår op i Jyllands-Posten, og så står der: »Enhedslisten med opsigtsvækkende melding: Inger Støjberg har haft ret.«

Tenderende til chokeret måtte jeg læse det, og der stod så, hvilket jo så er rigtigt, at mange af jernmarkerne og energiparkerne er blevet rullet ud uden lokalbefolkningens ønske og hen over hovedet på dem, og derfor havde hr. Pelle Dragsted efter at have været ude i virkeligheden at se det her ændret holdning til den måde, man gør det på. Derfor skal jeg sådan set bare spørge: Hvor mange af de statslige energiparker kommer Enhedslisten som støtteparti til den her regering til at lægge i graven i den her regeringsperiode?

Kl. 15:34

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:34

Pelle Dragsted (EL):

Det vil være dem, som der ikke er en ordentlig demokratisk proces omkring, og som der ikke er en ordentlig opbakning til fra lokalsamfundene. Vi gik til regeringsforhandlinger med det her. Det er ikke så tit, og det kommer forhåbentlig heller ikke til at ske igen, at jeg anerkender, at fru Inger Støjberg havde fat i den lange ende, men det havde fru Inger Støjberg her.

Vi var i Enhedslisten selvfølgelig ekstremt optaget af den grønne omstilling, og det er vi stadig væk. Men hvis den grønne omstilling skal have opbakning bredt i befolkningen, og det skal den, så nytter det ikke noget, at den bliver udrullet på den måde, det er sket, bl.a. over for de naboer ovre ved Give, som jeg var ovre at besøge, og som er ved at få smadret et flere hundrede år gammelt landsbysamfund, hvor husene bare bliver opkøbt af sådan en smart entreprenør for at rulle en kæmpe energipark ud. Det er vi lodret imod, og vi bragte det til regeringsforhandlingerne, og vi har fået skrevet ind i regeringsgrundlaget, at vi skal arbejde på modeller, hvor det – som et minimum af det, der sker – er befolkningen selv, der både bliver demokratisk inddraget, men i bedste fald også ejer de her energiparker, så de får gevinsten.

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 15:35

Inger Støjberg (DD):

Nu har Enhedslisten jo serveretten, og derfor er det også interessant at vide, om det er nogle af de energiparker, der allerede er på tegnebrættet nu, der vil blive fjernet, og i så fald også hvor mange. Jeg er jo ikke overraskende fuldstændig enig med hr. Pelle Dragsted der, og jeg ved, at det er nyt for os begge to, og det er en underlig situation at være i. Men det kan jo være, at hr. Pelle Dragsted om et par år også kommer og siger, at det altså er et problem med de dominansdunjakker, og at de der morpølse er en helt anden sag. Så jeg skal bare lige vide, hvor mange af de her statslige energiparker, der allerede er tegnet op, der bliver sat en stopper for nu.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Værsgo.

Kl. 15:35

Pelle Dragsted (EL):

Nu tror jeg ikke, at ordføreren skal blive alt for forvænt med, at Enhedslisten pludselig er enig. Der går nok lidt tid i hvert fald.

Jeg kan ikke svare konkret på dit spørgsmål, for det er jo fuldstændig forskellige projekter. De er forskellige steder i deres processer. Men helt grundlæggende har vi fået bragt ind i regeringsgrundlaget – og det kommer vi til at holde regeringen fast på – at den måde, det her er sket på, ikke skal fortsætte. Det skal være en måde med langt stærkere folkelig forankring, også fordi vi kan se, at mange af de her steder går i stå på grund af folkelig modstand, og det var jo ikke det, der var meningen.

Kl. 15:36

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Torsten Gejl fra Alternativet.

Kl. 15:36

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Enhedslisten og hr. Pelle Dragsted har jo æren for mange store sejre og en stor del af æren for, at vi får gratis tandlæge og også gratis transport for børn og unge. At hr. Pelle Dragsted så også tager æren for mange af de sejre, som Alternativet har fået med i regeringsgrundlaget, f.eks. bedre forhold i svineindustrien, som Alternativet har lagt rigtig meget kapital og kampkraft for at få igennem, ser vi mildt på, for vi er også i godt humør i Alternativet.

Jeg vil gerne stille et spørgsmål om noget helt andet, og det er handicap. Nu er det jo sådan, at socialminister Monika Rubin pludselig annullerede rammeaftalen på handicapområdet, som vi jo begge to har kæmpet meget imod. Det åbner jo nogle helt nye muligheder. Hvad tænker hr. Pelle Dragsted om de muligheder, det åbner?

Kl. 15:37

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:37

Pelle Dragsted (EL):

Må jeg ikke først også bare takke Alternativet for et fantastisk godt samarbejde, også i regeringsforhandlingerne. Hvis det lød, som om jeg prøvede at tage æren for noget, som Alternativet har kæmpet ind, så vil jeg virkelig beklage det. Jeg er stolt af rigtig mange

ting i regeringsgrundlaget. Jeg er også meget stolt af store bededag, selv om det i meget høj grad var et tema, som SF stod hårdt fast på. Jeg er også utrolig stolt af den aftale om at sætte ind over for dyremishandlingen, som Alternativet jo var det parti som stod allerstærkest på og brugte enormt meget forhandlingskapital på i forhandlingerne. Så tusind tak for det. Jeg synes, I gjorde det godt, og jeg synes, det er utrolig vigtigt med de resultater, og jeg bliver glad helt indeni over at se, at de ting, som I og vi jo har arbejdet med i mange år og var med til at opbygge en hel bevægelse omkring op til folketingsvalget, faktisk bliver til virkelighed nu. Og jeg håber, for nu bare at starte svaret på spørgsmålet om handicapområdet, at det også kan blive starten på, at vi får et mere værdigt system der. For det er også noget, både Enhedslisten og Alternativet gennem mange år har været optaget af.

Kl. 15:38

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Jeg skal lige bede spørgeren om fremadrettet at trykke sig ind i god tid, hvis man vil have ordet anden gang. Tak.

Kl. 15:38

Torsten Gejl (ALT):

Tak for de ord. Det synes jeg er god stil, det betyder meget. Og tak for et stærkt samarbejde. Jeg bliver på handicapområdet. Vi har jo fået skrevet ind – eller vi har ikke, men der er skrevet ind i regeringsgrundlaget – at vi også skal se på muligheden for at flytte en del af handicapområdet over i regionerne. Det er også noget, som begge vores partier har stemt for via et borgerforslag fra #enmillionstemmer, der var der i sin tid. Det er jo en meget stor omstrukturering, hvis det lykkes, for rigtig, rigtig mange mennesker. Hvad tænker hr. Pelle Dragsted der er af muligheder i den sag?

Kl. 15:39

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:39

Pelle Dragsted (EL):

Jeg synes igen, at det viser, at det nytter at holde fast, ligesom vi er gode til i både Enhedslisten og Alternativet. Jeg tror, at både ordføreren og jeg stod nede på Slotspladsen, da rigtig mange mennesker med handicap og deres pårørende for cirka, tror jeg, et år siden var på gaden på grund af de elendige forhold, som der desværre er mange steder, og hvor et af hovedkravene bl.a. var det her med at få flyttet behandlingen over i regionerne.

Det gør mig glad, men det sender også et signal til alle mennesker i det her land om, at det nytter noget at kæmpe; det nytter noget at blive ved. Godt nok blev der indgået en rigtig dårlig rammeaftale, men nu er den væk igen, og nu kan vi tage fat sammen med regeringen på at få lavet en bedre aftale og herunder altså også diskussionen af, hvad det så præcis er, vi skal flytte fra kommunerne over i regionerne, og hvad der ligger bedst hvor. Det er en frisk start, og det tror jeg kan blive rigtig godt. Det kræver også, at der findes nogle penge, for det er jo også et spørgsmål om penge.

Kl. 15:40

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Som det er blevet sagt her fra formandsstolen tidligere, er det sådan, at når formanden rejser sig op, er det, fordi tiden er ved at være gået. Men vi holder den gode rytme – det går rigtig godt.

Den næste, der har bedt om ordet, er fru Nanna Bonde fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:40

Nanna Bonde (SF):

Tak til ordføreren for en vigtig tale om bl.a. nogle af de steder, hvor vi i den kommende regeringsperiode skal udvide vores velfærdssamfund.

Jeg vil gerne spørge til en anden vigtig del af velfærdssamfundet, nemlig vores alle sammens folkeskole. For noget af det allervigtigste ved folkeskolen er jo netop, at det er vores alle sammens, men selv om folkeskolen er gratis, er fællesskabet omkring den det jo ikke altid. En undersøgelse fra Egmont Indsigt sætter fokus på, hvordan børn fra økonomisk pressede familier oplever at stå uden for fællesskabet, fordi deres forældre ikke har råd til at betale selv meget små beløb til f.eks. klassekassen, fødselsdagsgaver eller fritidsaktiviteter, altså ting, som alle andre børn deltager i.

Jeg ved jo, at Enhedslisten ligesom SF går meget op i at bekæmpe børnefattigdom og sikre, at alle har muligheden for at indgå i de her fællesskaber, og det er jo også noget af det, vi har skrevet ind i regeringsgrundlaget. Derfor vil jeg høre, hvad I konkret gerne vil have at vi fokuserer på i den kommende periode.

Kl. 15:41

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:41

Pelle Dragsted (EL):

Tusind tak for det. Og ja, det er rigtig, rigtig dejligt og rigtig nødvendigt, at vi tager fat på en genopretning af vores folkeskoler og børneområdet. Også tak til SF for at have kæmpet den kamp gennem rigtig, rigtig mange år.

Med hensyn til det her specifikke spørgsmål er vi jo i regeringsforhandlingerne blevet enige om at afsætte 100 mio. kr. netop til at kunne hjælpe nogle af de mest pressede familier, som ikke kan klare den brugerbetaling, som desværre stadig findes omkring vores skolesystem. Vi glæder os til at tage fat på, hvordan de bedst kommer ud og virker og ikke forsvinder i bureaukrati.

Et andet spørgsmål, som er utrolig vigtigt, går jo på det her fritidstillæg på kontanthjælp, og det håber jeg meget at vi også kan få de partier, som har været med til at forhandle det, med om bord i. Lige nu er det sådan, at rigtig mange ikke bruger det, fordi dokumentationskravene er for besværlige, og det betyder altså, at der er børn derude, der ikke kommer til de fritidstilbud, altså sport osv., som de skulle. Det skal vi også sætte ind over for.

Kl. 15:42

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Nanna Bonde.

Kl. 15:42

Nanna Bonde (SF):

Det glæder jeg mig til at samarbejde om, og jeg er glad for, at ordføreren nævner netop fritidstillægget, for det her fællesskab stopper jo netop ikke, når skoledagen er slut og klokken ringer ud. Det er et fællesskab, der også fortsætter i fritiden. Derfor er jeg glad for, at det er et område, vi står sammen med Enhedslisten om at prioritere i den kommende periode.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge til, om der er nogle konkrete områder ud over det her fritidstillæg, I synes det er rigtig vigtigt at regeringen ligesom sætter ind over for og har fokus på.

Kl. 15:43

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:43

Kl. 15:45

Pelle Dragsted (EL):

Ja, det er der. Det er helt rigtigt, hvad ordføreren siger – det er selvfølgelig utrolig vigtigt at have fokus på de timer, hvor man er i skolen og lærer noget, men vi ved også, at der specielt for de mindre børn også er noget, der hedder sfo, og når man bliver lidt større, er der noget, der hedder klub, og der kan vi bare se, at der er en kæmpe social slagside i det.

Alt for mange børn fra familier uden mange penge vælger det fra eller har måske rettere sagt ikke mulighed for at vælge det til, fordi egenbetalingen er så høj. Det er noget af det, vi rigtig godt kunne tænke os at vi også begynder at kigge på som en del af den her store investering i børneområdet.

Kl. 15:43

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:43

Nick Zimmermann (DF):

Tak. Det gjorde mig jo lidt overrasket, da det var, at hr. Pelle Dragsted nævnte, at Enhedslisten tager afstand fra enhver form for ekstremisme. For vi skal ikke længere tilbage end til valgkampen, hvor Enhedslistens ordførers gode kollega fru Trine Pertou Mach turnerede rundt i vel nok en af de mest kontroversielle moskéer i hele Danmark, nemlig Fredens Moské, der ligger inde i Aarhus. De fleste af os kender den fra TV 2-dokumentaren »Moskéerne bag sløret«. Her blev det jo vist, hvordan Fredens Moské har et shariaråd, der dækker det meste af Aarhus Kommune. Det blev vist, hvordan imamerne i moskéen frarådede kvinder at gå til politiet, hvis de blev udsat for vold af deres mænd. Og en hel stribe af andre dybt kontroversielle og vel nærmest middelalderlige metoder blev taget i brug i den her moské. Ikke desto mindre var det altså vigtigt for Enhedslisten at fremføre sin politik der i forbindelse med valgkampen, og jeg kunne da godt tænke mig så at spørge om, om der er en garanti for, at det er sidste gang nogen sinde, at vi ser Enhedslisten turnere rundt i så kontroversielle moskéer her i Danmark.

Kl. 15:44

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:44

Pelle Dragsted (EL):

Lad mig starte med at sige, at de ting, der er blevet afsløret i de her dokumentarudsendelser om shariaråd og kvinder, der ikke kan blive skilt, tager jeg, Enhedslisten og fru Trine Pertou Mach den dybeste afstand fra. Vi står hundrede procent på kvindernes side i det her spørgsmål. Og det er i øvrigt ligegyldigt, om de er undertrykt af islamiske imamer eller i andre religiøse mindretal. For os handler det om frihedsrettigheder, ikke om islam.

Så er der jo altid et dilemma, når der er den der slags møder. Er det bedre at komme og prøve at få hevet folk tættere på demokratiet – så vidt jeg ved, deltog repræsentanter for mange andre partier, kommunen og en række store ngo'er også i mødet – eller er det bedre at blive væk, så de her mennesker aldrig bliver præsenteret for demokratiet?

Der er mange dilemmaer. Dansk Folkeparti havde, som jeg sagde, besøg af Jordan Bardella her for 2 år siden på kongressen. Han er senere blevet afsløret i at være en rablende antisemit. Kan ordføreren garantere, at man aldrig igen inviterer Jordan Bardella til Dansk Folkepartis landsmøde?

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Nick Zimmermann.

Kl. 15:45

Nick Zimmermann (DF):

Så leflen for de muslimske stemmer i forbindelse med en valgkamp er vigtigere end at stå op for sine egne principper, kan jeg så forstå med det her spørgsmål.

Så kunne jeg så godt finde på at spørge ordføreren om noget andet, nemlig om hr. Pelle Dragsted vil prøve at nævne bare én enkelt moské i hele Danmark, som hr. Pelle Dragsted vil fremhæve som en moské, der sådan er på forkant i forbindelse med integration, kvinders rettigheder og muslimske stemmer, der gør det godt i det danske samfund. Kan vi høre om bare én, eksempelvis ordføreren egen yndlingsmoské?

Kl. 15:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:46

Pelle Dragsted (EL):

Jeg kommer ikke rigtig i moskéer, så det er svært for mig at svare på. Så vidt jeg ved, findes der f.eks. en moské – jeg kan ikke engang huske, hvad den hedder – med en kvindelig imam, som f.eks. prøver at hjælpe nogle af de her kvinder til at komme ud af deres islamiske ægteskaber.

Jeg tror også, der er det her mindretal; jeg tør ikke engang udtale det, men det er dem, som rydder op inde på Rådhuspladsen efter nytårsaften, og som vist også er et trossamfund inden for islam.

Men jeg skal ikke stå og give karakterer til nogen som helst moskéer. Men jeg noterer mig, at jeg ikke fik noget svar fra ordføreren side på, om man tager afstand fra sine tætte allieredes stærke antisemitiske udtalelser.

Kl. 15:47

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:47

Ole Birk Olesen (LA):

For tiden bliver franske gader, busser og gymnasier sat i brand i et voldeligt og aggressivt oprør bestående af radikaliserede muslimer og venstreekstremer. Og ifølge den franske efterretningstjeneste er en central deltager i de oprør Enhedslistens franske søsterparti La France Insoumise, som betyder det oprørske Frankrig. Det er det største parti i Enhedslistens gruppe i Europa-Parlamentet.

Derfor er det også påfaldende og sigende, at da jeg forleden skrev kritisk om den franske venstrefløjs deltagelse i det, kom hr. Per Clausen, hr. Pelle Dragsteds gruppefælle nede i Europa-Parlamentet, ind og skrev, at det var godt, at den franske venstrefløj deltager i det her voldelige oprør, og at det er en del af fransk kultur at lave den slags oprør. Hvad siger hr. Pelle Dragsted til det?

Kl. 15:48

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:48

Pelle Dragsted (EL):

Jeg har ikke set den pågældende korrespondance mellem de to kampaner der, men jeg ved, at I tit har nogle spændende udvekslinger inde på det der forfærdelige medie, der hedder X. Men så

vidt jeg har læst, har La France Insoumise taget fuldstændig og entydig afstand fra alle voldshandlinger i forbindelse med det her store oprør.

Nu er det jo ikke sådan, at oprør altid er af det dårlige. Altså, oprør i form af fredelige demonstrationer og mennesker, der går på gaden, har også drevet det danske samfund frem til at blive bedre og bedre gennem tiden. Det var sådan, vi fik kvindernes stemmeret. Det var sådan, vi fik retten til at strejke. Det var sådan, vi fik mange af de andre rettigheder, vi har i dag. Så oprør og store demonstrationer er jo noget godt, men de skal selvfølgelig ikke bruge vold. Det gælder i øvrigt også den meget, meget voldsomme vold fra politiets side, som er blevet brugt mod de der skolebørn, som også, når jeg ser klip af det, virker fuldstændig ude af proportioner.

Vold er forkert, uanset hvor den kommer fra, så det tager vi afstand fra, og det gør La France Insoumise også – ifølge hvad jeg har kunnet læse af udtalelser.

Kl. 15:49

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Ole Birk Olesen. Og det var godt, at hr. Ole Birk Olesen lige huskede at trykke på knappen, inden han rejste sig op. Tak for det.

Værsgo.

Kl. 15:49

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg er 53 år gammel. Jeg ved ikke, hvorfor jeg skal kaldes en gamling af hr. Pelle Dragsted. Men jeg forstår det sådan, at hr. Pelle Dragsted synes, det er godt, at venstrefløjen deltager i de her voldelige oprør med ildspåsættelser i Frankrig, ligesom hr. Per Clausen gør. Der er i hvert fald ikke nogen rigtig afstandtagen. Man siger, at oprør er godt, og at det ikke betyder så meget, om det oprør, man deltager i, faktisk består af vold og ildspåsættelse. Oprør er bare godt og kan være godt, og det her er et godt oprør.

Kan vi forvente, at hr. Pelle Dragsted også i Danmark vil synes, det er godt, hvis rabiate venstreorienterede fra Enhedslisten og rabiate muslimer går til oprør i gaderne og sætter ild til noget, eller er det kun i Frankrig, at det er godt?

Kl. 15:50

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:50

Pelle Dragsted (EL):

Jeg ved ikke, om akustikken er dårlig herinde, men jeg tog skarp afstand fra enhver anvendelse af vold. Og i øvrigt kaldte jeg da heller ikke nydelige hr. Ole Birk Olesen for en gammel mand. Det kunne jeg ikke drømme om. Hr. Ole Birk Olesen er en mand i sin bedste alder og ser i øvrigt brandgodt ud i dag.

Men når vi nu snakker om ekstremisme og alt sådan noget, hvad mener hr. Ole Birk Olesen så egentlig om kollegaen i Europa-Parlamentet, Henrik Dahls, udtalelser, hvor man kalder muslimer og mennesker fra Mellemøsten for barbarer og siger, at ethvert erhverv, de kommer ind i, bliver ødelagt. Er det ekstremisme? Det synes jeg.

Kl. 15:50

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Der er desværre ikke mulighed for at få ordet igen, nej, men det kan være, det kan klares over en kop kaffe. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Kim Edberg Andersen fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, og tak til hr. Pelle Dragsted. Hr. Pelle Dragsted er jo et menneske, som jeg godt kan lide, men som alligevel, hver gang han går smilende på talerstolen, er den, der får det til at løbe koldest ned ad ryggen på mig, fordi jeg tænker: Hvad pokker har vi nu sluppet ind i magtens centrum? Hr. Pelle Dragsted, jeg bliver nødt til at sige, at det jo er sådan en sandhed med modifikationer, når Enhedslisten siger, at der er gratis offentlig transport til de unge, for der er rigtig, rigtig store dele af landet, hvor der ikke er noget offentlig transport, og der havde jeg gerne set, at hr. Pelle Dragsted var gået i front for det og sikret, at vi stadig væk har jernbaner i Nordjylland osv. Det regner jeg med hr. Pelle Dragsted tager i finansloven næste år.

Men hr. Pelle Dragsted, det er jo ikke alt, der er fryd og gammen, når man laver sådan et retorisk gruppekram med hr. Lars Løkke Rasmussen om skattelettelser. Så har man jo flyttet sig som Enhedslistemand. Men det, jeg gerne vil spørge hr. Pelle Dragsted om, er dybest set: Hr. Morten Bødskov har været ude at sige, at han går ind for, at man får et betinget statsborgerskab. Er Enhedslisten et parti, vi kan regne med støtter op om det, såfremt det bliver regeringens politik og kommer til afstemning i Folketingssalen?

Kl. 15:52

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:52

Pelle Dragsted (EL):

Tusind tak. Det var utrolig mange spørgsmål på én gang, men må jeg ikke starte med at sige, at jeg også godt kan lide Kim Edberg Andersen – helt uden et men bagefter. Vi har altid fornøjelige samtaler.

Så blev der spurgt til noget med gratis kollektiv transport. Det vil jeg gerne svare på. Jeg er fuldstændig enig i, at vi har et kæmpeproblem med dårlig dækning med kollektiv transport i alt for store dele af landet, og det er i den grad også en dagsorden for Enhedslisten, som vi også kommer til at skulle diskutere i forbindelse med det her med at gøre kollektiv transport gratis for de yngste.

Det er klart, at det er vigtigt at lægge mærke til, at når vi snakker gratis kollektiv transport, er det ikke kun lokale busser og lokale toge og lokale letbaner. Det er jo også toge på tværs af landet, og selv om man måske bor i en mindre befolkede del af landet, skal man nok også nogle gange ud at besøge sine bedsteforældre eller måske sine efterskolevenner i den anden ende af landet, og så får man altså glæde af det her. Det kommer heldigvis til at gælde alle i hele landet.

Kl. 15:53

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 15:53

Kim Edberg Andersen (DD):

Vi er taknemlige i Nordjylland for, at vi, når vi skal på ferie i København, kan få gratis transport, hvis vi er unge nok.

Vil hr. Pelle Dragsted ikke lige svare mig ganske kort på noget: Går Enhedslisten ind for det, som hr. Morten Bødskov har sagt han er villig til at se på, nemlig et betinget statsborgerskab? Er det Enhedslistens politik også nu? Det er jo ret væsentligt, hr. Pelle Dragsted, når Enhedslistens vælgere skal gå med til at støtte op om en finanslov med skattelettelser, kunne jeg forstå på hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:53

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:53

Kl. 15:56

Pelle Dragsted (EL):

Jeg tror, der er noget, der er blevet misforstået her. Vi kommer ikke til at stemme for de store skattelettelser i toppen. Vi stemmer altid for skattelettelser i bunden, så vi glæder os til at stemme for at gøre maden billigere for danskerne ude i supermarkederne, men vi kommer ikke til at stemme for de der skattelettelser i toppen. Ordførerens parti må tage stilling til, om man vil hjælpe regeringen med det. Det er forudsætningen.

I forhold til det andet vil jeg sige: Nej, vi støtter ikke strammere statsborgerskabsregler. Vi synes i forvejen, at de er stramme, og at de rammer forkert. De rammer de forkerte mennesker, de rammer dygtige unge, velintegrerede mennesker, som må vente alt for længe på at blive en del af vores samfund. Vi synes, vi skulle gøre det lettere for de mennesker, som har gjort alt, hvad vi beder dem om, at få statsborgerskab i Danmark.

Kl. 15:54

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Mikkel Bjørn fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:54

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Enhedslisten har jo tidligere væltet hr. Morten Bødskov som minister for at vildlede Folketinget og siger i den forbindelse: Det kan aldrig blive acceptabelt at lyve over for Folketinget.

Enhedslisten har altså tidligere stået på, at det aldrig kan være acceptabelt at tilbageholde oplysninger eller vildlede Folketinget i det hele taget. I Jyllands-Posten i dag kan vi så læse en juraprofessor i forvaltningsret sige, at der ingen tvivl er om, at ministeren har overtrådt reglerne.

Spørgsmålet til hr. Pelle Dragsted er egentlig bare: Kan Enhedslisten i dag sidde sådan en kritik overhørig, når man tidligere har stået på de meget principielle synspunkter, at vi skal stå fast på retsstaten, og at ministre skal overholde ministeransvarlighedsloven osv.? Står Enhedslisten stadig fast på de synspunkter? Og hvis man gør, hvordan kan man så sidde en så sonderlemmende kritik fra en professor i forvaltningsret overhørig?

Kl. 15:55

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:55

Pelle Dragsted (EL):

Tak for spørgsmålet. Jeg har endnu ikke fået læst den pågældende artikel, som ordføreren omtaler, men jeg har kunnet forstå på vores indfødsretsordfører, hr. Peder Hvelplund, at vi sammen med bl.a. ordførerens parti fra et samlet udvalg har sendt et brev over, som sikrede, at de her dokumenter blev udleveret, og at man nu har fået udleveret alle dokumenter. Det er selvfølgelig utrolig vigtigt, at Folketinget får oplysninger. Så vidt jeg forstår, var de her dokumenter så egentlig noget, der ikke rigtig var til hr. Mikkel Bjørns fordel, så der lå næppe sådan et stort komplot bag. Men det korte af det lange er, at som vi ser det, er sagen, som den ligger nu, afsluttet, ved at man har fået de papirer ud, som man skulle have.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Mikkel Bjørn.

Mikkel Bjørn (DF):

Det synes jeg mildest talt er et meget mærkeligt standpunkt, for det er jo sådan, at når ministre har brudt ministeransvarlighedsloven, er det, fordi sandheden på et eller andet tidspunkt er kommet frem. Det er den i det her tilfælde, lige såvel som den var det, da hr. Morten Bødskov blev væltet som minister i første omgang. Men det skal jo ikke kræve fire spørgsmål fra Folketingets udvalg og et officielt brev fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg, for Folketinget kan få de oplysninger, de efterspørger, og som ministeren benægter overhovedet eksisterer i første omgang.

Er Enhedslisten blevet købt og betalt i den her sammenhæng?

Har man fået nogen dagsordener igennem i et regeringsgrundlag, og så har man lovet at holde hånden over ministrene i Socialdemokratiet?

Kl. 15:56

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:56

Pelle Dragsted (EL):

Nej, i modsætning til Dansk Folkeparti laver vi ikke den slags aftaler. Jeg husker stadig dengang, da Dansk Folkeparti var parlamentarisk grundlag for Anders Fogh Rasmussens regering, med skandaler om fanger, der blev udleveret til tortur og alt muligt andet, og man sad bare og kiggede på, fordi man var det parlamentariske grundlag. Sådan er vi ikke hos Enhedslisten.

Til gengæld kommer vi heller ikke til at lade os køre rundt i manegen af Dansk Folkeparti og jeres dagsordener. Vi bestemmer selv, hvornår vi mener der er en sag, som er alvorlig nok til, at den skal have konsekvenser for en minister. Om det så er i form af såkaldte næser eller i form af, at en minister må gå af, er noget, vi tager helt stille og roligt sammen med regeringen, og det kommer ikke til at være Dansk Folkeparti, der hidser os op til det – for øvrigt heller ikke til andre ting.

Kl. 15:57

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det. Vi nærmer os desværre tidsgrænsen for denne taler, og det betyder, at den sidste, der får ordet – og det bliver kun til ét spørgsmål – er hr. Ulrik Knudsen fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:57

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det. Jeg vil også gerne lykønske hr. Pelle Dragsted og Enhedslisten med, at de har fået ændret beslutningen i regeringen, så vi skal tildele statsborgerskaber allerede i det her efterår, på trods af at strammerduoen i Socialdemokratiet, hr. Morten Bødskov og hr. Thomas Skriver Jensen, har brugt hele sommeren på at fortælle, at den nye regering fortsat vil have en stram udlændingepolitik. Det fandt vi så ud af ikke var tilfældet.

Hr. Peder Hvelplund, indfødsretsordfører for Enhedslisten, skriver selv på Facebook, at presset har virket, om lovforslaget. Kan hr. Pelle Dragsted ikke fortælle os lidt om, hvad det er for et pres, Socialdemokratiet har været under, og hvordan er det foregået?

Kl. 15:58

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:58

Pelle Dragsted (EL):

Det tror jeg har taget mange former. Jeg tror også, at det har været en diskussion internt i regeringen, som jeg forstår det, hvor Moderaterne, SF og Radikale har haft et ønske om, at man altså fik sat gang i det her, fordi der er nogle mennesker, der har stået i et limbo. Altså, mennesker, som har gjort alt, hvad vi har bedt dem om – som har arbejdet, som har betalt deres skat, som tager sig af deres familie, og som er gode samfundsborgere – som så er placeret i et limbo, fordi der skal foregå en eller anden kynisk konkurrence.

For lad os nu være helt ærlige: Det er det, det handler om, altså om, hvem der kan være mest hårde ved mennesker fra Mellemøsten, eller mennesker, der tror på noget, I ikke bryder jer om. Det er jo det, det her handler om, og der er bare rigtige mennesker, der bliver taget som gidsel i det hele tiden; unge mennesker, som er en del af Danmark, og som ikke kan stemme; det er folk, der betaler også ordførerens løn.

Hvor er respekten for de mennesker, som går på arbejde, betaler skat og betaler vores pæne lønninger herinde? Jeg savner den fra den her side af salen.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til hr. Pelle Dragsted. Vi når ikke flere spørgsmål, så vi siger tak og byder velkommen til den næste på talerstolen, og det er fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Inger Støjberg (DD):

I sidste uge mødte jeg 16-årige Emma Caroline. Det var på Krabbeholm Højskole i Skive, og vi talte om landbrugets fremtid. Emma Caroline, som faktisk overværer debatten her i dag i salen, beskriver sig selv som en stolt vestjyde. Hun går på landbrugsskole og drømmer om at blive mælkeproducent. Men det var ikke bare en samtale om landbrug, vi havde. For når en 16-årig spørger, om der er en fremtid for dansk landbrug, så spørger hun også til, hvilken slags Danmark det er, hun selv skal vokse op i.

Er der stadig plads til den landmand, der står op før alle os andre hver eneste dag, passer sine dyr, dyrker sin jord og producerer den mad, som vi alle sammen skal leve af? Er der stadig væk plads til slagterier, mejerier, maskinstationer og alle de andre arbejdspladser, der ligger rundt om landbruget? Og har en helt almindelig dansk familie egentlig råd til at købe de fødevarer, som det danske landbrug producerer nu og i fremtiden?

Det er store spørgsmål, men det handler i sidste ende om noget meget, meget jordnært, nemlig om Danmark stadig væk skal hænge sammen. Og det er netop jordforbindelsen, som jeg gerne vil tale om i dag.

For der bliver talt meget om store ambitioner, om grøn omstilling, milliarder og såkaldt historiske aftaler.

Men der er også en virkelighed ude på den anden side af murene på Christiansborg. Der står landmanden med sin traktor, der skal spændes for såmaskinen, der står lastbilen, som skal transportere fødevarerne fra gården og til slagteriet og videre ud til butikkerne, der står familien i supermarkedet med kassebonen, og der sidder den unge familie hjemme omkring køkkenbordet og regner på, om der både er råd til mad, benzin, diesel, el-regning og alt det andet, der følger med at være en helt almindelig familie.

Det er også Danmark. Så spørgsmålet er ikke, om landbruget skal udvikle sig. Det skal det. Spørgsmålet er, om vi udvikler landbruget på en måde, hvor der også er et landbrug bagefter. For det nytter ikke meget, at vi har verdens bedste regler på papiret, hvis produktionen bare flytter til et andet land med lavere standarder. Og det

nytter heller ikke meget, at vi fortæller danskerne, at de skal købe danske fødevarer, hvis det samtidig bliver sværere at producere dem konkurrencedygtigt her i Danmark. Og det nytter ikke meget, hvis vi ønsker flere danske arbejdspladser i fødevarersektoren, særlig uden for de store byer, hvis rammevilkårene gør det mere attraktivt at investere et helt andet sted.

Her synes jeg, at vi skal turde være helt ærlige. For når man lægger nye krav og nye omkostninger oven på et erhverv, har det bare nogle konsekvenser. Ikke bare i et regneark i et hjørnekantor på Slotsholmen, men konsekvenser for helt almindelige danskere.

Tirsdag til Folketingets åbning kunne jeg høre statsministeren erklære, at regeringen vil gøre en hel masse for landdistrikterne. Det er jeg meget, meget spændt på at se udfolde sig. For indtil videre har jeg, efter de 7 år, som statsministeren har siddet ved roret, kunnet konstatere, at hun har behandlet landdistrikterne med samme omhu, som regeringen har behandlet danskernes cpr-numre. I samme åbningstale adresserede statsministeren prisen på fødevarer. Afgifter betyder noget, må man forstå, og det er jeg sådan set helt enig i.

Derfor mener jeg også, at statsministeren bør spørge sig selv, hvorfor maden er blevet dyrere, selv om hun lovede noget helt andet. Måske skal statsministeren også spørge sig selv, om hvad hun har gjort med de omkostninger, som vi politikere selv kan påvirke. Måske, hvis man tænker sig rigtig godt om, vil det gå op for statsministeren, at hendes hang til nye afgifter og højere afgifter ikke er det, danskerne har brug for. Det gælder særlig i de erhverv, der skal producere de varer, som vi putter i vores indkøbskurv. Og det gælder det brændstof, som bogstaveligt talt jo skal få hjulene til at dreje rundt.

Kl. 16:04

Jeg tror, at der er rigtig mange herinde i Folketingssalen, der glemmer, at for rigtig mange mennesker er det at have en bil bare en nødvendighed. Bor man på Vesterbro med 5-10 minutters afstand til arbejdspladsen, ser verden lidt anderledes ud, end den gør for den familie, der har bopæl i en mindre by, skal aflevere børn i skole, hvis der da overhovedet er en, og som derefter skal køre 20, 30 eller 50 kilometer væk for at passe et arbejde.

Jeg tror ikke, at den familie opfatter diesel som noget, man køber for fornøjelsens skyld. Og ligesom hverdagen skal kunne hænge sammen, hvis man bor i en treværelses på Vesterbro, så skal den jo også kunne hænge sammen, hvis man bor i en trelænget gård med flere kilometer til nærmeste landsby.

I Danmarksdemokraterne har vi for lang tid siden foreslået at sænke både diesel- og benzinafgifterne til EU's minimumsniveau. Det blev forkastet her i Folketingssalen, bl.a. af Socialdemokratiet. Jeg savner, at politikken i det her hus rent faktisk også tager udgangspunkt i virkeligheden. Og virkeligheden er, at en dansk landmand ikke kan leve af den jord, han ikke må dyrke. En slagteri-arbejder kan ikke betale sin husleje med en luftig strategi for fødevareresektoren. Og en børnefamilie kan ikke fylde sin indkøbskurv op med regeringens budskab om, at priserne altså også er høje i andre lande. Og det er her, jordforbindelsen bliver afgørende.

Snart trækker regeringens nye firpart om fremtidens svineproduktion i arbejdstøjet. Der er et sprøjteforbud i høring, hvor de økonomiske konsekvenser stadig er fuldstændig uklare, og hvor ingen synes at interessere sig for den forurening, der også følger med i form af spildevand fra byerne. Og nede ad vejen ligger CO₂-afgiften fra den grønne trepart, som er en ny tikkende bombe under vores landdistrikter.

Alt for mange herinde glemmer, at dansk fødevarerproduktion ikke kun er i konkurrence med sig selv. Den konkurrerer med producenter i andre lande. Hvis vi indfører strengere krav her i Danmark, ja, så gør det bare ikke dyrevelfærden bedre i resten af verden. Og jeg tror faktisk, at vi i Danmark både kan sikre arbejdspladser og priser, som almindelige danskere kan betale, samtidig med at vi kan

gøre noget mere for både natur og for klima og for dyrevelfærd. Men det kræver, at vi tager udgangspunkt i de mennesker og de virksomheder, der skal få det til at fungere i hverdagen. Politik handler om, hvad der sker, når beslutninger rammer virkeligheden.

Kl. 16:11

I sin åbningstale i tirsdags sagde statsministeren, at mange unge drømmer om at blive landmænd. En af dem er Emma Caroline heroppe på tilhørerpladserne. Hun er 16 år gammel, og hun skal ikke bare arve statsministerens beslutninger; hun skal også leve med konsekvenserne af dem.

Til dig, Emma Caroline, vil jeg sige tak for samtalen og tak for også at være her i dag og tak for dit mod til at tale til og med os politikere. Også selv om det indimellem kan virke lidt håbløst. Jeg ved ikke med statsministeren, men jeg blev oprigtigt ked af det, da du i sidste uge på direkte landsdækkende tv, Emma Caroline, gav udtryk for, at din fremtid som mælkeproducent ser svær ud, når politikerne, som du sagde, *har* bestemt sig.

Som du sagde, og det er et citat: Jeg tror ikke, at det bliver nemme år for landbruget, men jeg er sikker på, at der nok skal være nogle, der klarer det, for det har vi gjort alle de andre gange.

Hvor ville jeg bare ønske, at færre herinde på forhånd havde bestemt sig. Så lad os passe på alle de gode danske arbejdspladser, der er rundtomkring, også i landdistrikterne. Det er dem, der holder hjulene i gang derude, også uden for de store byer. Så lad os gøre noget mere, og lad os gøre det sammen, og lad os få det gjort på en måde, så vi ikke kommer til at slå landbrugserhvervet ihjel på vej hen mod alle de gode intentioner. Tak for ordet.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak til fru Inger Støjberg for talen. Jeg er lidt i tvivl om, om der er behov for lige at korrigere. Det er jo sådan, at man ikke må henvende sig direkte til nogen på tilhørerpladserne, men jeg formoder heller ikke, det var det, fru Inger Støjberg gjorde i sin tale. (*Inger Støjberg* (DD): Nej). Tak for sympatien med det unge menneske, fru Inger Støjberg omtalte. Vi sad bare lige her og diskuterede det. Vi skal jo holde reglerne her.

Men der er en række spørgsmål, og den første, der har bedt om ordet, er fru Fie Hækkerup fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:10

Fie Hækkerup (S):

Tak til ordføreren for talen og for at komme ind på nogle rigtig vigtige emner, bl.a. dyrevelfærd, som vi jo er rigtig mange her i salen der er optaget af. Jeg vil bare høre ordføreren, om ordføreren mener, at dyrevelfærd i alle de danske konventionelle svinestalde er tilfredsstillende.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:10

Inger Støjberg (DD):

Altså, jeg tror sådan set ikke kun, at det er i konventionelle svinestalde, der kan være problemer. Der er også problemer i nationalparkerne rundtomkring, hvor man hegner dyr ind, uden at man så fodrer dem. Så der er dyrevelfærdsproblemer mange steder, som vi skal kigge på. Det skal vi også i det konventionelle landbrug og dermed også i forhold til de svineproducenter, der ikke har styr på det. Men jeg vil også sige det sådan, at hammeren skal falde, når der er nogen, der ikke passer det, de skal, og ikke holder sig inden for den lovgivning, der er. Men når det er sagt, kender jeg altså også rigtig mange landmænd, som selvfølgelig går rigtig meget op i, at der er styr på dyrevelfærd. Så det er ikke alle over én kam. Men er der nogen, der ikke har styr på det, så skal hammeren også falde.

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Fie Hækkerup.

Kl. 16:11

Fie Hækkerup (S):

Tak for det svar. Jeg tror lige, jeg vil nævne, at i nationalparkerne, altså dem, der er etableret, er der jo tilsyn flere gange om ugen, fem gange om ugen, og ikke uden at det er på 2 efter hinanden følgende dage. Der bliver tilkaldt dyrlæger, hvis der er noget. Der er sådan set rimelig godt styr på det i de nationalparker, vi har etableret.

Jeg vil bare følge op og spørge, om Danmarksdemokraterne har nogen helt konkrete forslag til, hvordan vi kan øge dyrevelfærden i de danske svinestalde.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:12

Inger Støjberg (DD):

Hvis vi lige skal tage dyr, der er indhegnet, vil jeg sige, at når man har dyr, der er indhegnet, så har man simpelt hen en pligt til også at sørge for, at de har føde, og at de har vand. Og det kan godt være, at der er nogen, der er ude at kontrollere, men jeg må altså også sige: Jeg har set nogle af de her dyr rundtomkring i nationalparkerne, og altså, lad mig sige det sådan, at de ikke er ved at æde sig selv ihjel derude om vinteren – mildt sagt. Og det må jeg sige: Det er noget af det, som jeg er rimelig bekymret over.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Carl Valentin fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:12

Carl Valentin (SF):

Tak. Jeg er ikke meget enig med fru Inger Støjberg i substansen, men jeg er dog glad for det store fokus på landdistrikterne. Jeg synes, det er ekstremt vigtigt, at vi fører en politik i Danmark, som er samlende, og som sikrer, at vi både har masser af liv i byerne og på landet. Men jeg synes, der er et gabende hul i Danmarksdemokraternes landdistriktspolitik, og det er, når det kommer til den intensive svineproduktion, som desværre generer mange mennesker ude i vores landdistrikter. Der er folk, der oplever, at der opstår svineproduktion, og det betyder dårlig lugt, tung trafik og huspriser, der falder så meget, at man nærmest er stavnsbundet til området, fordi ingen gider købe en bolig, der er nabo til en svinefabrik. Og alligevel synes Danmarksdemokraterne ikke, at man lokalt skal have ret til at sige nej til udvidelser af svineproduktion.

Hvordan kan det være, at et lokalsamfund, hvis man i kommunen er enige om det, ikke skal have lov til at sige nej til udvidelser, når borgerne ikke ønsker det?

Kl. 16:13

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:13

Inger Støjberg (DD):

Først vil jeg sige, at der jo er høringsprocesser, fuldstændig ligesom der er ved alt andet byggeri, og hvis det holder sig inden for den lovgivning, der er, så skal man jo også kunne udvikle sig. Jeg må i øvrigt sige, at jeg er bekymret for det der straksforbud, der er, mod at

udvide, for i tilfældet med mange af dem, der vil udvide nu, er det jo også for at højne dyrevelfærden, at man vil bygge nyt, og at man vil ændre på tingene.

Så er jeg i øvrigt glad for, at hr. Carl Valentin og SF på den her måde kerer sig om landdistrikterne, for det undrede mig meget i valgkampen, da SF kom med et forslag, der jo gør lige præcis det modsatte, nemlig at belønne folk for at flytte fra landdistrikterne. Man vil simpelt hen give penge til folk for at flytte væk fra landdistrikterne og ind i byerne. Det er da i hvert fald ikke udvikling; det er da besluttet afvikling af landdistrikterne.

Så det kunne jeg da egentlig godt tænke mig at høre: Er det stadig væk SF's politik, eller er man holdt op med det? For det er da noget underligt noget at sige: Vi vil gerne betale dig kontant for at rejse herfra og så ind til byerne. Det handler da i hvert fald ikke om at få mere liv på landet – tværtimod.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Carl Valentin.

Kl. 16:14

Carl Valentin (SF):

Det er jo fuldstændig absurd, at man henviser til, at der er en høringsproces, når vi gang på gang ser, at selv om borgere i et lokalsamfund ikke ønsker en ny svinefabrik, så kommer den alligevel, fordi man ikke har retten til at sige nej. Og det kan godt undre mig, at fru Inger Støjberg på den måde, som hun ofte har gjort, kan tordne mod de såkaldte jernmarker – der må jeg forstå, at hvis lokalsamfundet ikke vil have dem, er det vigtigt, at de ikke bliver etableret. Det kan jeg egentlig i nogle situationer godt være enig i – det er vigtigt at lytte til de lokale – men når det kommer til svineindustrien, skal man bare have fri leg. Hvorfor skal man ikke lokalt kunne have ret til at sige nej? Det må da være et absolut minimum?

Kl. 16:15

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:15

Inger Støjberg (DD):

Nu synes hr. Carl Valentin, det er absurd, at man ikke kan sige nej. Så kan jeg sige, at jeg jo så også synes, det er fuldstændig absurd, at hr. Carl Valentin for det første ikke svarer på det, jeg spørger om, og for det andet jo vil betale penge for, at folk skal flytte fra landdistrikterne. Og så siger man nu her: Uh, vi vil landdistrikterne det rigtig godt. Det er da noget værre noget.

Nå, men omkring høringsprocessen vil jeg sige, at det jo er sådan, det normalvis er, når man bygger i Danmark. Det, der er forskellen på jernmarkerne og en svinestald, er trods alt, at en jernmark kan komme til at omkranse hele ejendommen. Sådan er det jo ikke med en svinestald; du bliver jo ikke lukket ind i en svinesti og ind omkring svinestaldene. Det er jo ikke det, det handler om. Det handler om at have en til nabo, og ja, der er der høringsprocesser, og der er nogle regler, man skal overholde, og hvis de er overholdt, må man selvfølgelig bygge.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Anders Vistisen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:16

Anders Vistisen (DF):

Jeg vil gerne takke ordføreren, fordi ordføreren og hendes parti endnu engang sætter fokus på landdistrikterne. For jeg var ærlig

talt både chokeret og skuffet, da jeg hørte statsministerens tale i tirsdags. Vi havde fået oplyst i pressen, at nu kom den store hjælp til Danmarks landdistrikter, og det, vi så blev spist af med, var et kontor med nogle bureaukrater, der måske kunne hjælpe, såfremt og ifald man fandt et eller andet, man kunne gøre derude.

Jeg vil bare sige: Vi har lige set en lukning af den store sukkerfabrik på Lolland. Vi har set lukningen af den største private arbejdsplads i Lemvig Kommune. Vi har set en regering, der har lukket ned for muslingefiskeriet i Limfjorden, og det er en af de store private arbejdspladser på Mors, der dermed også har været nedlukket en periode. Nu har man så fået lov til at fiske lidt igen, men langtfra i den fulde kapacitet. Jeg vil bare gerne spørge ordføreren, om det er ordførerens erfaring, at det, når først de her private arbejdspladser forsvinder fra landdistrikterne, er meget nemt at starte ny aktivitet i den hjemegn, vi to deler, altså i Skive eller der, hvor ordføreren nu bor omkring Hobro?

Kl. 16:17

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:17

Inger Støjberg (DD):

Nej, det er det ikke. Hvis man skal sige noget positivt om regeringen, hvilket ligger mig meget fjernt, men hvis jeg nu alligevel skal prøve at finde noget, er det jo rent faktisk, at man vil prøve at lempe planloven lidt, så det bliver nemmere. Men jeg er meget bekymret, for det kommer jo ikke til at opveje de ting, som hr. Anders Vistisen også nævner nu, med en lukket sukkerfabrik, et lukket Cheminova, muslingefiskeri og mange, mange andre ting, som jo også kommer til at kunne ses nu her, når man kommer til at køre så frontalt ind i landbruget, som man gør. For det koster rigtig mange arbejdspladser.

Det er jo ikke kun landmanden og hans familie, der skal flytte. Næh, det er også slagteriarbejderen, det er vognmanden, og det er elektrikerer; det er alle dem, der holder gang i landdistrikterne. Man kan sådan set bare gå ud i den lokale sportshal, og så kan man se, hvilke konsekvenser det får. For alle bandereklamerne er for præcis de virksomheder, som nu bliver ramt på grund af regeringens politik. Så jeg er enig med hr. Anders Vistisen i, at det her ikke kommer til at opveje det tab, der er af arbejdspladser ude i landdistrikterne.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Anders Vistisen.

Kl. 16:18

Anders Vistisen (DF):

Jeg tror i hvert fald, de fleste mennesker, jeg har mødt i Nakskov, hellere vil have et par 100 private arbejdspladser end 25 djøfere.

Jeg blev lidt provokeret, da jeg før hørte SF spørge omkring det her med udviklingen i landdistrikterne. Nu bor jeg selv som nabo til en grisefarm og nabo til vindmøller, og jeg vil sige, at jeg tror, de fleste af os vil opleve en stor gene, hvis vi bliver hegnet ind af for store VE-anlæg ude på landet. Det er i hvert fald ikke noget, der gør noget godt for vores gensalgsspris på vores ejendomme. Mener ordføreren, at man kan gøre noget mere proaktivt for at forhindre, at den her grønne omstilling kommer til at ramme helt uproportionalt i landdistrikterne i forhold til byerne?

Kl. 16:19

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Inger Støjberg (DD):

Ja. Vi mener jo, at man skal sætte de statslige energiparker i bero. Nu kunne man så høre, at Enhedslisten er kommet til fornuft, når det handler om jernmarker, i hvert fald sådan delvis, og det er jo positivt. Så man må håbe, at de hjælper os, og at det er vores fælles forlængede arm ind i regeringen. Det bliver underligt, men det er sådan, det så kan være.

Jeg synes jo, man skal have langt flere solceller op på tagene. Jeg synes, man skal producere strømmen, hvor det skal bruges, og få det fordelt mere ud, så man ikke tager god landbrugsjord ud for at sætte jernmarker op på den i stedet for. Så skal man heller ikke have alle de der store elkabler hen over Jylland og Sjælland.

Kl. 16:19

spredt, måske er en åbning til, at man måske kan kigge ind i at rulle noget af den lovgivning tilbage, som regeringen laver.

Noget af den lovgivning, der også er på vej, er sprøjteforbuddet. Hvordan stiller Danmarksdemokraterne sig i forhold til det?

Kl. 16:22

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er fru Ellen Emilie fra Moderaterne.

Kl. 16:19

Inger Støjberg (DD):

Altså, med hensyn til kvælstofsloven er der jo ingen tvivl om, at jeg synes, det her er forkert, og derfor vil jeg også kæmpe imod det hele tiden, indtil landmændene bliver kompenseret, og indtil der er styr på det. For jeg mener ikke, der styr på det nu. Man kan ikke engang fra regeringens side sige, hvor mange arbejdspladser der går tabt ved det her. Det har vi spurgt om helt fra start, og der har man bare sagt: Det ved vi simpelt hen ikke. Det er jo ikke rart for de mennesker, der arbejder i følgerhvervene til landbruget.

Med hensyn til sprøjteforbuddet har jeg det sådan, at det kommer helt an på kompensationen. Altså, bliver man fuldt kompenseret som landmand? Det svarer jo til – nu ved jeg ikke, hvordan ordføreren bor – at man har et hus, og så får man vide, at der er et rum, man ikke må gå ind i. Man skal stadig væk skal betale renter og afdrag, men man må bare ikke bruge det. Det er sådan set det, der er lagt op til, altså man ikke får noget for det, man ikke må bruge, den jord, man ikke må dyrke og ikke kan komme til at dyrke, som man plejer at gøre. Og det er ikke rimeligt. Det er at tage noget fra folk.

Kl. 16:23

Ellen Emilie (M):

Tak. Jeg vil gerne kvittere for talen. Man må forstå, at det altoverskyggende vigtigste for Danmarksdemokraterne er landbruget, og det har jeg egentlig stor sympati for. På baggrund af det vil jeg bare sådan helt stille og nysgerrigt spørge ordføreren: Er det fra Danmarksdemokraternes side et krav til en fremtidig blå regering, at man skal rulle gødskningsloven tilbage?

Kl. 16:20

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Rune Kristensen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:20

Rune Kristensen (KF):

Først og fremmest tak til fru Inger Støjberg og Danmarksdemokraterne for det gode samarbejde, vi har her, og tak for en rigtig god tale. Det var en meget væsentlig pointe, at den politik, vi vedtager herinde, ikke kun skal fungere i regnearkene, men også ude i virkeligheden. Vi har jo også bemærket, at statsministeren talte rigtig meget om landdistrikter i åbningstalen i tirsdags. Det var måske også på tide, kunne man fristes til at sige. Og vi er jo flere, ikke mindst Danmarksdemokraterne, der har forsøgt at sætte fokus på det her rigtig, rigtig længe.

I Det Konservative Folkeparti har vi en tilgang, hvor vi gerne vil forsøge at løfte vores yderområder og vores landdistrikter med erhvervspolitikken, apropos de her arbejdspladser, som fru Inger Støjberg lige talte om. Er det en tilgang, som Danmarksdemokraterne også følger?

Kl. 16:24

Inger Støjberg (DD):

Altså, det altoverskyggende vigtigste er jo ikke landbruget; det altoverskyggende vigtigste er, at vi skal have et land, der hænger sammen, og at vi skal have nogle forbindelseslinjer genoprettet. Der er simpelt hen for stor forskel på, hvordan det er at leve i en meget stor by og så at leve væk fra de store byer, og det er, som om mange overser, at der er konsekvenser af f.eks. den grønne omstilling, også når man ruller det så hårdt ud, som man gør.

Det er jo derfor, at det her ikke bare handler om landbruget. Prøv at tage ud i den lokale sportshal og se, hvem det er, der annoncerer på bandereklamerne – det er alle de følgerhverv, der er. Det er ikke kun landmanden og hans piger og drenge, der skal flytte ind til byen; det er alle, der arbejder med landbrug, der kan komme til at miste deres arbejde nu. Det er mange, mange arbejdspladser.

Med hensyn til gødskningsloven er det jo ingen hemmelighed, at vi er meget bekymrede for det, og det er jo heller ingen hemmelighed, at der er nogle i den blå blok, der har stemt for, og nogle der har stemt imod – man kan sige, at der i virkeligheden er partier for enhver smag i blå blok, og så er der et enkelt parti, der appellerer til alles smag. Men når det er sagt, så ser jeg det jo så som en mulighed for, at man, når der engang kommer en blå regering, i hvert fald kan få afbødet nogle af de store konsekvenser, der er.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Ellen Emilie.

Kl. 16:21

Ellen Emilie (M):

Jeg føler ikke, jeg helt fik et klart svar på, om det var et krav eller ej. Det var nok mere et svar, der gik på, at det, at blå blok har stemt så

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:24

Inger Støjberg (DD):

Det er det i hvert fald, og vi har talt om planloven. Det tænker jeg er en af de ting, som vi sagtens kan blive enige om, altså at planloven skal lempes. Nu har jeg hørt, at et af eksemplerne var, at man også skulle kunne bygge en sauna. Altså, med al respekt tror jeg ikke, det er en sauna på Fyn, der måske kommer til at flytte det hele, men det er rart for dem, der får den her sauna. Men det er jo også andet end saunaer og turisme. Altså, det handler også om at kunne omdanne sin nedlagte gård til en produktionsvirksomhed af den ene eller den anden art. Så der er helt klart nogle ting, der skal kigges på.

Men nogle ting, der også skal kigges på efter min mening, er jo sådan noget som diesel- og benzinafgifter. Det er vejafgiften. Det er CO₂-afgiften. Det er emballageafgiften. Det er alt det, der gør det

dyrere og mere besværligt. Jeg så her forleden, at de på DR viste en graf over, hvor væksten er, og hvor den ikke er. Og det er jo helt tydeligt, at væksten er i København og Københavnsområdet og på Sjælland, men jo ikke de steder, hvor rigtig mange af de små og mindre produktionsvirksomheder ligger. Og det er jo bl.a., fordi regeringen har gjort det meget, meget dyrere at producere i Danmark og meget, meget mere bureaukratisk og besværligt.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Rune Kristensen vil vist gerne bede om ordet igen. Jeg skal lige bede hr. Rune Kristensen om næste gang fremadrettet lige at trykke sig ind for den anden korte bemærkning. Men tak. Værsgo. Ordet er Deres.

Kl. 16:25

Rune Kristensen (KF):

Tak, og tak for svaret og nogle gode eksempler, der bliver bragt frem her. Der er jo nogle særlige virksomhedstyper, som der er flere af ude i vores landdistrikter, og det her med emballageafgiften er jo et fremragende eksempel på det. Det kunne også være vores skattevilkår i forhold til generationsskifte. Det kunne være sådan noget som at afskaffe nulindberetninger og andre konkrete tiltag, og der kunne jeg da godt tænke mig at høre, om Danmarksdemokraterne også er klar på, at vi prøver at tage fat i nogle af de forskellige tiltag.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:26

Inger Støjberg (DD):

Ja, jeg havde jo en lidt ufrivillig pause her fra Folketinget på et tidspunkt, og der blev jeg selvstændig erhvervsdrivende. Det tror jeg var noget af det mest sunde, jeg nogen sinde har prøvet. Jeg kan sige, at jeg sad derhjemme, måske lidt tung om benet hjemme ved mit spisebord, og drev min lille enkeltmandsvirksomhed. Og jeg kan i hvert fald sige, at der ikke var en eneste dag, hvor jeg savnede regler. Der var ikke en eneste dag, hvor jeg tænkte: Er der ikke snart nogen myndigheder, skatteforvaltningen eller kommunen eller Danmarks Statistik eller nogen, der lige beder mig om at indberette noget? Det gjorde de helt af sig selv. Og det er dræbende som selvstændig at skulle sidde med alt det bureaukrati, og det var endda en enkeltmandsvirksomhed der. Jeg ved godt, hvad der sker, når man får ansatte: Så er det meget værre.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, at fru Pil Christensen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:26

Pil Christensen (EL):

Tak for talen om et emne, som også ligger mig meget på sinde. I dag er det sådan, at der ikke er nogen regler om, hvor tæt landmanden må sprøjte med pesticider og sprøjtemidler på folks huse, haver, offentlige veje, skoler, skolegårde, børnehaver og legepladser. Der er heller ikke nogen regler om, at man ikke må sprøjte i blæsevejr, når sprøjtegiften kan blive båret ind over naboens have eller ind over det barn, som er i gang med at cykle på vej til skole. Der er ingen regler om, at landmanden skal advare sin nabo, inden han kører ud med sprøjtevoغن.

Ordføreren og ordførerens parti siger, at I gerne vil arbejde for de danskere, der bor uden for de store byer, og derfor vil jeg høre, om ordføreren vil være med til at passe bedre på de mennesker, der

bor i landdistrikterne, ved at vi indfører beskyttelseszoner rundt om folks hjem og rundt om skoler, børnehaver, vuggestuer, offentlige veje og stier, hvor man måske lufter sin hund – beskyttelseszoner, hvor landmanden ikke må bruge sprøjtegift.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:28

Inger Støjberg (DD):

Altså, Enhedslisten kunne jo også bare sige det, som det er: Enhedslisten vil have et totalt sprøjteforbud overalt for alt, men også uden at kompensere, må man sådan set forstå, og det er jo det, der er problemet, altså at man ikke vil kompensere, hvis man går ind og tager noget af folks ejendom og siger, at det her kan de ikke dyrke, som de ellers ville. Det synes jeg er dybt problematisk.

Så vil jeg i øvrigt gerne spørge fru Pil Christensen om, hvornår hun sidst har set en landmand sprøjte i blæsevejr. Det er jo en rigtig dum idé. Det må jeg sige. Det tror jeg simpelt hen du skal længere ud på landet med, eller hvad man skal sige – længere ind i byen for at se. (*Latter i salen*). For ærlig talt, det findes simpelt hen ikke.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Pil Christensen. Værsgo.

Kl. 16:28

Pil Christensen (EL):

Det gør det desværre. Det hører vi fra borgere, der fortæller os om alle de her ting.

Men jeg vil gerne prøve at understrege alvorligheden af det her. Der er studier, der viser sammenhæng mellem sprøjtemidler og vores manglende evne til at få børn. Der er studier, der viser sammenhæng mellem alvorlige sygdomme som kræft og Parkinsons syge og sprøjtemidler. Mener ordføreren, det er rimeligt over for de danskere, der bor på landet, at vi ikke beskytter dem bedre? Skal det være en risiko at blive oversprøjtet med sprøjtegift, når man går en stille og rolig tur med sin hund på landet? Er det okay, når man leger i skolegården i frikvarteret, eller at man oplever det som pensionist, der ligger og luger i rododendronbedet? Det er okay, at man skal have sprøjtegift, bare fordi man bor på landet?

Kl. 16:29

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det. Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:29

Inger Støjberg (DD):

Altså, det bliver jo rigtig svært at svare på, for jeg må simpelt hen sige, at jeg synes, det er lidt langt ude, hvis jeg må være helt ærlig og helt direkte. Alle har et ansvar, hvis de bruger pesticider. Ingen skal bruge mere sprøjtegift end højst nødvendigt, og der er regler for den her slags, og de regler skal selvfølgelig overholdes.

Men altså, sådan nærmest at påstå, at landmændene skulle prøve at se, om der ligger en pensionist, der er ved at kigge i rododendronbedet, og så skynde sig at tage marksprøjtten frem for så at køre ud at sprøjte, er altså af en anden verden, må jeg simpelt hen sige. Jeg beklager, men det der er simpelt hen af en anden verden.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Thomas Rohden fra Radikale Venstre.

Kl. 16:30

Thomas Rohden (RV):

Tak for det. Danmarksdemokraterne slår sig jo gerne op på at kæmpe for folk, som de er flest, og jeg tror også, at fru Inger Støjberg i talen sagde, at det handlede om almindelige mennesker. Derfor har jeg givet mit spørgsmål til Danmarksdemokraterne i dag til et helt almindeligt menneske, en lille selvstændig. Det er fjordfiskeren Peter fra Mors, der spørger om følgende:

Jeg er erhvervsfisker i Limfjorden, men efter at landbruget i 2016 fik tilladelse til at bruge mere kvælstof, har vi hvert år set en forværring af fjordens tilstand. Det betyder, at jeg ser ind i at måtte stoppe som fjordfisker efter 30 år. Hvordan kan I forsvare at stemme imod L 5 og give landbruget lov til at fortsætte deres udledninger af kvælstof, når det betyder, at mit erhverv forsvinder?

Kl. 16:31

Inger Støjberg (DD):

Det er jo, fordi L 5 var noget makværk. Det var, fordi L 5 var noget, som man gik i gang med, og som i huj og hast blev gennemført. Man ville ikke regne på konsekvenserne. Man aner ikke, hvad det koster af arbejdspladser. Spildevandet er ikke ordentligt undersøgt. Jeg synes jo sådan set, at vi skulle give håndslag på i dag, hr. Thomas Rohden, at vi også lige får undersøgt spildevandet nu, når vi er i gang. Jeg er klar på, at en del af udledningen selvfølgelig kommer fra landbruget, når det kommer til kvælstof, men det er også sådan, at en del af det kommer fra spildevand, og det er ikke undersøgt ordentligt. Jeg mener, at der skal sættes flowmålere på. Jeg mener, at vi skal have undersøgt det her og ikke have det beregnet, som det er blevet i dag. Det er jo reelt ikke målt på; det er beregnet.

Så derfor stemte vi imod L 5, og det står jeg fuldstændig ved, for konsekvenserne er simpelt hen ikke på plads. Man kan ikke sige til os, at konsekvenserne er på plads, og jeg synes, det er stærkt bekymrende, når det er ideologi frem for fakta, der kommer til at drive politikken på både landbrugsområdet og erhvervsområdet og rigtig mange andre områder.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Thomas Rohden.

Kl. 16:32

Thomas Rohden (RV):

Det eneste, der er noget makværk her, er, at det var i år 2000, at Danmark fik at vide, at vi skulle få styr på vores kystområder – i år 2000. Og hvad er der sket? Der er ikke sket noget som helst. Vi har lavet frivillige aftaler med landbruget om kvælstof. De blev ikke overholdt, og vi kan bare se, at vores fjorde er i dårligere og dårligere tilstand hele tiden. Antallet af kystfiskere, der er i Danmark, er blevet halveret de sidste 9 år. Jeg må bare sige, at jeg hører fru Inger Støjberg tale utrolig meget om arbejdspladserne i landbruget, men hvad med arbejdspladserne i fiskeriet?

Kl. 16:33

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:33

Inger Støjberg (DD):

Jeg kommer faktisk fra en egn ikke så langt derfra, så jeg kender udmærket godt de arbejdspladser, og jeg kender også udmærket godt nogle af de her fiskere.

Men der er jo ikke nogen, der ikke ønsker, at vi skal have rene fjorde. Der er ikke nogen, der ikke ønsker, at vi skal have nogle rene have. Der er ikke nogen, der ønsker, at vi ikke skal have rent

drikkevand. Det, jeg bare appellerer til, er, at man i stedet for at lade ideologi drive alting bliver nødt til at lade fakta komme på banen. Det er ikke ordentligt undersøgt, hverken hvilke konsekvenser L 5 får, eller f.eks. hvor stor en andel af den kvælstofudledning, vi ser, der reelt kommer fra spildevandet. Så man kunne jo starte med at sætte flowmålere op. Så det kunne jeg da godt bare tænke mig at lave et håndslag med hr. Thomas Rohden om i dag.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det. Den næste, der har bedt om ordet, er fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet.

Kl. 16:33

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen, som jo igen siger, at fru Inger Støjberg går ind for rent drikkevand og er optaget af, at vi har et godt vandmiljø i Danmark. Men alligevel har fru Inger Støjberg og Danmarksdemokraterne jo stemt imod den grønne trepart og også imod L 5, som rent faktisk er noget af det, som vil ændre på de her forureninger og balancer.

Samtidig er fru Inger Støjberg fortaler for det landbrug, hvor vi ser en halvering i beskæftigelsen gennem de sidste 40 år. Vi ser en udvikling, som fjerner værdien fra landdistrikterne, og hvor hele værdiskabelsen ude i landet bliver mindre og mindre. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Inger Støjberg, hvad Danmarksdemokraterne vil gøre for, at vi sikrer rent drikkevand og bedre havmiljø i Danmark?

Kl. 16:34

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:34

Inger Støjberg (DD):

Jamen igen vil jeg sige, at alle jo ønsker rent drikkevand. Fru Franciska Rosenkilde kan simpelt hen ikke finde hverken en landmand eller et folketingsmedlem eller et menneske i Skjern eller Hadsund eller København, der ikke ønsker rent drikkevand. Men det skal jo gøres på en måde, så alle ligesom kan være her og alle bliver behandlet rimeligt. Og jeg synes ikke, at man behandler landbruget rimeligt, når man siger, at man bare tager en del af deres jord, og så må de pludselig ikke sprøjte på det mere. De må ikke dyrke det, som de ville forhen. Og det er, uden at man giver en kompensation.

Prøv at tænke, hvis der kom nogen i Folketinget og sagde, at fru Franciska Rosenkilde ikke måtte gå ind i et af de rum, hun har i sin lejlighed. Så tror jeg da nok lige, at fru Franciska Rosenkilde ville spørge: Skal jeg stadig væk betale renter og afdrag? Og så siger man: Ja ja. Men hvorfor må jeg så ikke bruge det? Det er, fordi det har vi bestemt.

Det er da ikke rimeligt, fru Franciska Rosenkilde. Så det her handler om rimelighed. Det handler om, at vi også skal have et erhverv efterfølgende.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Franciska Rosenkilde. Værsgo.

Kl. 16:36

Franciska Rosenkilde (ALT):

Næ, det svarer nærmere til, at ja, det her er din lejlighed, og det er dine værelser, men du må bare ikke længere ryge i det her ene værelse. Du må gerne stadig være der, du må bare ikke ryge derinde.

Det er fuldstændig det samme som at sige, at man ikke må sprøjte. Så jo, selvfølgelig kan man dyrke sin jord. Man kan bare gøre det uden gift; man kan bare gøre det økologisk.

Det er bare så nemt at sige, at man ønsker rent drikkevand, for det kommer jo ikke af sig selv, eller at man ønsker et bedre havmiljø, for det kommer ikke af sig selv. For den økologiske tilstand er så ringe nu, at der skal politisk aktivitet til, før vi får en god økologisk tilstand igen. Så det er simpelt hen bare for nemt at stå og sige, at man gerne vil have det, hvis man ikke også ønsker at tage politisk ansvar. Fru Inger Støjberg har ligesom os andre kendt til det her problem i over 20 år. Hvad har fru Inger Støjberg gjort for at skaffe bedre vandmiljø i Danmark?

Kl. 16:36

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:36

Inger Støjberg (DD):

Man kan i hvert fald sige, at her faldt masken da, også sådan, at det var for alvor. For det viser sig jo, at det her bare er ideologi. Det er jo ren ideologi, når fru Franciska Rosenkilde sammenligner det med, at der kom nogen i mit hus – altså, jeg ejer det her hus, og så skulle man komme fra Folketinget og sige, at inde i stuen må jeg i øvrigt ikke ryge. Det er da et totalt indgreb i den private ejendomsret, ligesom det er et totalt indgreb i den private ejendomsret, når Folketinget kommer og siger til landmænd, at de ikke må dyrke deres jord på den måde, de ellers havde planlagt at gøre det på, uden at kompensere dem.

Jeg kan da simpelt hen ikke forestille mig, at fru Franciska Rosenkilde mener, at vi her bare skulle kunne bestemme, at der lige er et rum i folks eget hus, som de ikke må gøre med, hvad der passer dem – male en anden vægfarve, eller hvad det nu kunne være. Det er privat ejendomsret, og det er da nøjagtig det samme, som det er for landmændene.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det. Den næste, der har bedt om ordet, er fru Trine Birk Andersen fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:37

Trine Birk Andersen (S):

Tak for det, og tak til fru Inger Støjberg for talen. Jeg kan jo høre, at fru Inger Støjberg ønsker et landbrug, hvor vi både kan sikre nogle ordentlige priser, fastholde arbejdspladser og sikre en sund natur, et godt miljø og rent drikkevand. Jeg mangler bare lidt et svar på hvordan. For det lyder, som om fru Inger Støjberg vil have det uden at skulle ændre på noget som helst.

Det, jeg egentlig vil spørge om, er også i forlængelse af det her, og det er i forhold til dyrevelfærden. For det er jo også en del af det, hvordan vi sikrer en ordentlig dyrevelfærd. Normalt er fru Inger Støjberg jo tilhænger af hårde straffe, men bare ikke, når det gælder dyrevelfærden, og det er jo også en del af at have et godt, sundt landbrug.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:38

Inger Støjberg (DD):

Der er simpelt hen ikke noget af det, ordføreren siger, der er rigtigt. For jeg synes også, at landbruget skal ændre sig, men jeg synes, landbruget skal ændre sig i takt, altså på den måde, at der også er

et landbrug efterfølgende. For det, der kommer til at ske, hvis man stiller fuldstændig ideologiske krav op her i Danmark, der gør, at det bliver rigtig, rigtig svært at drive landbrug, er, at unge landmænd ikke bliver landmænd, sådan som de drømmer om at blive. Så skal de noget helt andet, og så kommer man til at flytte produktionen til udlandet. Det kan jeg da ikke forestille mig at ordføreren ønsker. Jeg forestiller mig ærlig talt, at når ordføreren går ned i REMA 1000, så kan ordføreren godt lide, at der også ligger gode danske produkter dernede. Og det er bare *det*, vi fra Danmarksdemokraternes side appellerer til. Så man skal ændre uden at nedlægge.

Med hensyn til dyrevelfærd har jeg da aldrig nogen sinde sagt, at man ikke må højne straffen i forbindelse med dyrevelfærd – aldrig nogen sinde. Hvis man ikke behandler sine dyr ordentligt, skal man da straffes for det. Det er da logisk.

Kl. 16:39

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Trine Birk Andersen.

Kl. 16:39

Trine Birk Andersen (S):

Tak for det. Jeg ved ikke rigtig, om jeg synes, at rent drikkevand er ideologi. Det er vel sådan set sund fornuft. Jeg synes stadig væk ikke, fru Inger Støjberg svarer på, hvordan vi kommer videre med landbruget.

Lad mig så lige præcisere noget i forhold til dyrevelfærden. Det kan godt være, at jeg ikke var helt skarp der, men det handler jo om, at der i den aftale, der er lavet, »Sammen om dyrene«, er et ønske om at hæve straffen, når vi kan se, at det i forhold til dyrevelfærden ikke er blevet overholdt. Det er, så vidt jeg husker, ikke noget, som Danmarksdemokraterne bakker op om.

Så er det noget, som I også kunne tænke jer at være en del af, altså at sikre, at dyrene rent faktisk har nogle ordentlige forhold, samtidig med at vi også sikrer et landbrug, der hænger sammen, og hvor vi tænker miljø, natur og rent drikkevand ind?

Kl. 16:40

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:40

Inger Støjberg (DD):

Det er jo sådan en socialdemokratisk tænkning, at hvis nogen ikke er fuldstændig – en til en – enige i det, man tænker som socialdemokrat, så er de åbenbart bare imod alting. Nej, sådan er det bare ikke. Der er blevet lavet en ny aftale omkring dyrevelfærd, og jeg synes ikke, at den harmonerer med virkeligheden. Derfor er vi imod. Er det det samme, som at vi ikke er for, at dyrene skal have det godt? Nej, det er det bestemt ikke. Tværtimod – tværtimod.

Når det kommer til rent drikkevand, svarede jeg sådan set på det. Det er bare ikke det svar, ordføreren ønsker. Landbruget skal ændre sig, og landbruget skal udvikle sig, men det nytter bare ikke noget at sætte sig op på så høj en hest, at du får flyttet hele produktionen til udlandet. For det får hverken dyr eller drikkevand i udlandet det bedre af. Det er der ikke noget der får det bedre af. Vi skal have nogle gode danske fødevarer, og de skal selvfølgelig produceres her.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Jeg vil bare lige minde hele salen om, at når jeg rejser mig op, er der for alles vedkommende 10 sekunder tilbage af taletiden.

Den næste, der har bedt om ordet, er fru Kirsten Normann Andersen fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:41

Kl. 16:44

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Tak for talen, og ikke mindst tak for fokusset på Emma Carolines uddannelsesmuligheder i landbruget. Jeg synes også, at de unge nogle gange har hårde vilkår, for de er ofte i konkurrence med billig udenlandsk arbejdskraft, specielt på erhvervsuddannelsesområderne. Der er omkring 2.500 tredjelandsborgere med opholds- og arbejdstilladelse efter praktikantordningen i beskæftigelse i Danmark.

I 2019 var det fru Inger Støjberg, der var minister, og som gjorde det markant lettere at give opholdstilladelser i forhold til billig arbejdskraft fra tredjeverdenslande. Hvorfor mener fru Inger Støjberg, at det er en god idé, at Danmark henter billig arbejdskraft herfra, f.eks. Uganda, måske i særdeleshed når det er sådan, at man tænker, at løn- og arbejdsvilkår jo i hvert fald nok er på et niveau, som jeg tror at de færreste unge ville synes var attraktivt?

Kl. 16:42

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:42

Inger Støjberg (DD):

Der skal være styr på det, når man henter udenlandsk arbejdskraft. Det er jo det ene. Altså, der skal være hold i løn- og arbejdsvilkår; det er klart. Ellers skal de slet ikke hertil. Så er det også sådan, at når man så ikke længere har et arbejde i Danmark, skal man rejse ud igen. Det er jo ikke et socialkontor, man er kommet til. Det er en arbejdsplads, man er kommet til.

Hvis vi tager sådan noget som udenlandsk arbejdskraft, er der jo ingen tvivl om, at der er mange virksomheder i Danmark, som ville have svært ved at blive drevet, hvis ikke der også var udenlandsk arbejdskraft, fordi der ikke er nok danskere, der f.eks. ønsker at arbejde i landbruget. Kunne jeg godt ønske mig, at der var rigtig mange unge danskere, der gerne ville være landmænd? Det kan fru Kirsten Normann Andersen lige bide sig selv i næsen på. Det kunne jeg godt tænke mig. Problemet er bare, at det er der ikke, og en af grundene bliver måske lige præcis tydelig, hvis man kigger på, hvordan Emma Caroline, som jeg har nævnt nogle gange her i dag, oplever fremtiden for landbruget.

Det bliver svært, når man ikke ved, hvad det er, man har at gøre med, og når politikere sådan kommer og ændrer reglerne over natten af helt ideologiske grunde uden rigtig at sætte sig ind i fakta. Det er faktisk et problem, synes jeg, og det synes jeg man skal tage til sig, også i SF.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 16:44

Kirsten Normann Andersen (SF):

Ikke desto mindre er det jo et udtryk for, at der er mangel på arbejdskraft på området. Så der er forhåbentlig også et godt job og en god uddannelse til Emma Caroline.

Jeg vil egentlig bare gerne spørge fru Inger Støjberg, om den holdning, som bliver tilkendegivet her, også betyder, at fru Inger Støjberg vil støtte op om, at vi for eftertiden skal sikre, at der er overenskomstdækning på de arbejdsområder, vi tiltrækker udenlandsk arbejdskraft til, sådan at vi i fremtiden undgår løndumping og usle levevilkår for de mennesker, som vi får hertil for at arbejde.

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:44

Inger Støjberg (DD):

Igen vil jeg sige: Der skal jo være styr på det. Jeg synes altså ikke, det er rimeligt at sige, at der nødvendigvis skal være tegnet overenskomst. Der kan godt være styr på det, selv om der ikke er tegnet overenskomst. Men er der ikke styr på det, er det ikke i orden, for der skal både være ordentlige arbejdsvilkår og ordentlige lønvilkår. Det må være det, det handler om, og ikke, om der nødvendigvis altid er tegnet en overenskomst.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Undskyld, vi var lidt fraværende heroppe et øjeblik, men det er simpelt hen, fordi der er lige lovlig meget snak hernede på de forreste rækker, så det er egentlig af respekt for fru Inger Støjberg, at vi beder om lidt ro heroppefra. (*Inger Støjberg (DD):* Og tænk sig, at det var hr. Lars Løkke Rasmussen!). (*Munterhed*).

Lad os fortsætte debatten. Den næste, der har bedt om ordet, er fru Eva Borchorst Mejnertz fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:45

Eva Borchorst Mejnertz (S):

Tak for det. Danmarksdemokraterne har gennem beslutningsforslag foreslået den tidligere regering at stramme grebet om velfærds kriminaliteten, og det er jo rigtig godt. Hvad mener Danmarksdemokraterne er det bedste greb for at komme velfærds kriminaliteten til livs? Tak.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:46

Inger Støjberg (DD):

Det bedste greb for at komme velfærds kriminaliteten til livs er jo, at hvis man misbruger velfærdsydelse, skal man altså straffes for det. Jeg tror ikke, jeg helt forstår, hvad spørgsmålet går ud på.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Eva Borchorst Mejnertz.

Kl. 16:46

Eva Borchorst Mejnertz (S):

Virkeligheden er jo, at der skal mere til end strengere straffe for at komme velfærds kriminaliteten til livs. Har Danmarksdemokraterne en holdning til, hvordan man kan forebygge velfærds kriminalitet?

Kl. 16:46

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:46

Inger Støjberg (DD):

Ja, altså, nu kan vi lige så godt bare sige det, som det er. Der er sandsynligvis en del velfærds kriminalitet, når det kommer til de flygtninge og migranter, der er kommet til Danmark, som ikke arbejder, og som på den ene eller den anden måde jo har snydt sig til en eller anden form for overførselsindkomst. Det tror jeg vi har hørt nogle eksempler på også her på det seneste, hvor man kan undre sig lidt.

Det betyder bl.a., at man skal have kigget førtidspensioner igen – det har jeg jo sagt flere gange. Man skal have kigget bunkerne igennem og vendt dem; man skal få kigget det hele godt igennem for at se, om man egentlig har ret til de velfærdsydelse, som man får. For vi kan jo lige så godt være ærlige og sige, at der altså er nogle, der kommer til Danmark, fordi de har fået øje på, at vi har en meget, meget stor velfærdsstat her.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:47

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Det er jo altid specielt med sådan en debat her, hvor man så kan fornøje sig med at høre lade-cykelcyklende, kombuchadrikken-de, københavnbeboende veganske socialister stå og kloge sig på landdistrikter og landbrug og samtidig også høre venstrefløjne kloge sig på dyrevelfærd, når de selv går ind for at fravige dyrevelfærdsloven i nationalparkerne. Det er altid interessant. Så lad os bare sige, at hykleriet driver rimelig meget ned ad væggene.

Når det så er sagt, vil jeg sige tak til fru Inger Støjberg for talen. Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge fru Inger Støjberg og Danmarksdemokraterne om her, er sammenhængskraft, for sammenhængskraften i Danmark er i den grad presset. Den er presset, fordi der er blevet ført en forfæjlet udlændingepolitik i for mange år, og fordi man ikke konsekvent smider kriminelle udlændinge ud, heller ikke dem, som simpelt hen misbruger danskernes tillid og ødelægger vores land indefra. Så er fru Inger Støjberg ikke enig med mig og med Dansk Folkeparti i, at selvfølgelig skal kriminelle udlændinge udvises konsekvent og efter første dom, og at de selvfølgelig heller ikke skal lukre på danske velfærdsydelse?

Kl. 16:48

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:48

Inger Støjberg (DD):

Jeg er fuldstændig enig med fru Mette Thiesen i, at der skal strammes gevaldigt op, når det handler om kriminelle udlændinge, og jeg er fuldstændig enig med fru Mette Thiesen i, at der er for mange, der kommer til Danmark, som snylter på Danmark og misbruger vores tillid. Jeg er også fuldstændig enig i, at der er for mange, der kommer hertil, der simpelt hen også forsøger at slå hul på selve det fundament, som Danmark er bygget oven på – et fundament af frihedsrettigheder, der betyder, at vi har ligestilling, vi har ytringsfrihed, og vi har religionsfrihed, men vi har ikke religionslighed i det her land.

Jeg synes grundlæggende, at man skal sige til folk, når de kommer hertil: Nu er du så kommet til Danmark, og her må du så bygge dit eget liv oven på det fundament, vi har lagt. Du kan bare ikke slå hul på fundamentet, og hvis du gør det, hører du ikke til her, og så må du vises vejen ud.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Fru Mette Thiesen.

Kl. 16:49

Mette Thiesen (DF):

Tak. Jeg er ikke overraskende fuldstændig enig. Det er jo også derfor, det er så ekstremt vigtigt, at vi sætter hårdt mod hårdt; at vi kræver, at kriminelle udlændinge bliver udvist konsekvent; at vi

kræver, at de ikke bare kan gå rundt omkring eksempelvis Kærshovedgård og begå deres kriminalitet, selv efter de er blevet udvist; og at vi kræver, at vi ikke igen og igen skal se de her sager med dybt, dybt voldelige, kriminelle udlændinge, som begår nogle frygtelige forbrydelser, nærmest ikke får nogen som helst straf og i øvrigt er fuldstændig ligeglade med de advarsler, de får om udvisning.

Så kan vi ikke være enige om, at vi i hvert fald med en kommende borgerlig regering sikrer, at vi passer ordentligt på Danmark og ikke skal have den lemfældige tilgang til det, som vi har med den nuværende regering?

Kl. 16:50

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:50

Inger Støjberg (DD):

Jeg kan garantere for, at vi kan blive enige om det. Sidst, da vi om ikke var i regering sammen, men i hvert fald da Dansk Folkeparti var støtteparti til en borgerlig regering, kom vi et stykke af vejen. Vi havde også planlagt, hvad det næste step for Kærshovedgård skulle være, nemlig at dem, der var store problemer med, skulle flyttes ud på en øde ø. Det havde den regering, der så kom til med fru Mette Frederiksen i spidsen, så ikke modet til, og de aflyste det, og det vil sige, at man har alle problemerne omkring Kærshovedgård nu.

Jeg synes, der skal sættes lås på Kærshovedgård, og det synes jeg der skal nu, for de mennesker, der bor i og omkring Bording, kan simpelt hen ikke være tjent med det her.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Thomas Skriver Jensen fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:51

Thomas Skriver Jensen (S):

Tak for det. Fru Inger Støjberg lavede mange uhyrligheder for dansk udlændingepolitik, dengang hun selv havde ansvaret. En af dem, som vi stadig væk mærker konsekvenserne af i dag, var, da hun i 2018 lukkede de gule ind i ordningen om landbrugspraktikanter og dermed de facto skabte et ræs mod bunden, som i dag har ført til underbetaling af afrikanere i Danmark.

Det er enormt problematisk, og derfor vil jeg gerne spørge fru Inger Støjberg: Vil Danmarksdemokraterne være med til at stramme op på den ordning, sådan at dem, der er praktikanter i landbruget, har ordnede forhold, en ordentlig løn og, når de færdige med at være her, tager hjem igen? For de problemer, vi har i dag, er nemlig skabt af fru Inger Støjberg.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:52

Inger Støjberg (DD):

Det var ikke så lidt. Altså, det her lyder mere som en fagforenings-snak, end det lyder som noget som helst andet. For mig må det handle om, om folk bliver behandlet ordentligt, altså om der er ordentlige lønvilkår, og om der er ordentlige arbejdsvilkår. Om det så er den ene eller den anden fagforening, har jeg ikke en mening om.

Jeg har ikke det had til de gule fagforeninger, som jeg kan forstå at hr. Thomas Skriver Jensen har. Men jeg er godt klar over, at det ideologisk er ekstremt vigtigt for hr. Thomas Skriver Jensen. Jeg synes jo måske bare, at hr. Thomas Skriver Jensen i stedet for at

gå op i, hvilken farve en fagforening har, skulle gå op i, om de mennesker, der arbejder inden for f.eks. landbrugserhvervet, bliver behandlet, som de skal.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Hr. Thomas Skriver Jensen.

Kl. 16:53

Thomas Skriver Jensen (S):

Jamen det er jo det, jeg gør, fru Inger Støjberg. (*Inger Støjberg* (DD): Nej). For de mennesker, fru Inger Støjberg lukkede ind i det her system, tilbyder en ordning, hvor man ikke engang har ret til at kende sine egne arbejdsforhold som landbrugspraktikant i Danmark. Fra årsskiftet byder de ind med 5.000 kr. mindre i løn til landbrugspraktikanter i forhold til de rigtige fagforeninger.

Så fru Inger Støjberg har skabt et ræs mod bunden. Hun har på det her område ført en hamrende slap udlændingepolitik, måske fordi det kom landbruget til gode. Det ved jeg ikke, men fred være med det. Jeg synes bare, det er problematisk. Og det er ikke en kamp mellem fagforeninger; det er en kamp om rettigheder.

Derfor spørger jeg fru Inger Støjberg, om hun vil være med til at rydde op i det morads, hun selv har lavet, og fratage de gule den mulighed igen.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 16:53

Inger Støjberg (DD):

Altså, »de rigtige fagforeninger« – nej, det her lyder på ingen måde ideologisk og som ren fagforeningskamp, hr. Thomas Skriver Jensen! Men når man kan betegne nogle fagforeninger som »de rigtige fagforeninger«, må de gule jo så være de forkerte. Men jeg kan forstå, at det er den største uhyrlighed, jeg har gennemført. Det er dog alligevel noget.

Igen vil jeg sige, at for mig handler det simpelt hen ikke om fagforeningens farve; det handler om, om der er ordentlige arbejds- og lønvilkår. Så kan hr. Thomas Skriver Jensen jo mene, hvad han vil om det, og jeg kan mene, hvad jeg vil om det, men jeg står fuldstændig på mål for den aftale, vi havde dengang.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for det. Tiden løber desværre også i denne omgang, og vi når desværre ikke flere spørgsmål, så vi siger tak til fru Inger Støjberg. Den næste, der skal på talerstolen, er hr. Thomas Rohden fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Thomas Rohden (RV):

Tak for det. »Der er et yndigt land.« Sådan lyder det i vores fælles nationalsang. Vi sang den også til Folketingets åbning. Og den gode Adam Oehlenschläger havde fat i noget. For Danmark er i den grad et yndigt land: fra kalkklipper i Hanstholm til hækkeklippere i kolonihaverne, fra Dueodde Fyr i Østersøen til rigtig hurtige fyre på Søpavillonen, fra Volbeat i håndboldhallerne til Vivaldi i Det Kongelige Teater. Ja, Danmark har i den grad noget at byde på, og generation efter generation har vi skabt et af verdens allerbedste samfund at bo og leve i med flere muligheder og med mere frihed.

Men selv om jeg er stolt, når jeg ser på Danmark, er det ikke alt, der endnu er så skønt. For det er ikke yndigt, når salten østerstrand pludselig er fyldt med fedtemøg og algevækst, og når landbrugets

udledninger af alt for meget kvælstof i alt for mange år betyder, at bølgens blå flere steder lider under iltsvind og fiskedød, eller når vi bliver taget med ind i de danske svinestalde, hvor 25.000 pattegrise dør hver eneste dag, ofte som følge af sult, tørst eller klemning, mens de overlevende systematisk får skåret halerne af, selv om det faktisk har været ulovligt i mere end 30 år.

Det er heller ikke så yndigt, når vi i generation efter generation burde blive klogere og bedre uddannede, men i dag kan se, at færre unge får en uddannelse. Og når eleverne i folkeskolen bliver mindre nysgerrige på verden og opnår færre kompetencer både i dansk, matematik og naturfag, ja, så må det for alvor få alarmklokkerne til at ringe i et land, der vitterlig lever af viden. Og det er slet ikke yndigt, at Danmark er blandt de lande i Europa, hvor partnervold og kvindedrab er mest udbredt, hvor op mod hvert femte barn oplever at vokse op med vold i hjemmet, og hvor de familier, der ofte må flygte fra vold, ender med at blive tabt mellem to stole i et system, der ikke fungerer.

Men der er en god nyhed: Vi kan jo faktisk bare lave det om. Jeg tror, der er mange, der glemmer. Og i en verden, hvor problemerne ofte står i kø, når vi tænder vores fjernsyn eller åbner en avis, kan udfordringerne virke sådan helt uoverkommelige, og man kan nærmest føle sig magtesløs. Men vi er ikke passive tilskuere til tingenes gang og verdens tilstand. Vi er ansvarlige for dem. Vi vælger selv, hvordan fremtiden skal se ud. Det gælder ikke mindst alle os lige her i salen. Lige her i det danske Folketing kan vi ændre det land, vi lever i, sådan helt fundamentalt. Og det kommer vi til at vise i den politiske sæson, der begynder i dag.

I Radikale Venstre vil vi levere en accelereret grøn omstilling af det danske samfund, hvor vi gør os fri fra fossile brændstoffer, der er alt for dyre for virksomhederne og forbrugerne, og som konstant sender CO₂ op i atmosfæren og penge lige ned i lommerne på verdens despoter. Og vi vil samtidig skabe mere beskyttet natur og tage et opgør med landbrugets alt for store påvirkning af både drikkevand og havvand.

Lad mig her lige opholde mig ved dansk landbrug, som har skabt stor debat for tiden. I alt for mange år er landbruget blevet mødt uden håndfaste krav til at passe på den natur, der tilhører os alle. De har fået frivillige aftaler for kvælstof, frivillige aftaler for beskyttelse af drikkevandet og frivillige aftaler for bedre dyrevelfærd. Men lige lidt har det hjulpet. Derfor handler vi nu. Vi vil med gødskningsloven passe bedre på vores havmiljø, vi vil med en ny grisefirepart passe ordentligt på vores dyrevelfærd, og vi vil med et nationalt sprøjteforbud passe godt på vores drikkevand. Nogle mener, at det går for hurtigt. Jeg mener tværtimod, vi skulle have begyndt for lang tid siden. For vi kan ikke være bekendt over for de kommende generationer at tørre beskyttelsen af naturen af på dem. Det er nemlig dem, der skal leve med konsekvenserne. Det er deres drikkevand, det er deres indre farvande, og det er deres sundhed, der er på spil.

Kl. 16:59

Når vi taler om generationer, er det for mig afgørende at få rettet op på det triste faktum, at alt for mange børn og unge mistrives og lærer for lidt. For vi kan som vidensamfund ikke acceptere, at uddannelsesniveaue i Danmark rasler ned og har gjort det de sidste 10 år, eller at tusindvis af børn og unge har det så dårligt, at de slet ikke kommer i skole. Derfor kommer vi over de næste år til at investere massivt i børns og unges trivsel og læring. Vi går allerede i gang med dette års finanslov. Vi vil sikre mere uddannet pædagogisk personale omkring de mindste børn, og vi vil give alle skoler et tiltrængt løft. Og så vil vi lave en særlig indsats for de 100 skoler, hvor børnene har mest brug for det.

Samtidig vil vi investere i flere uddannelsespladser på universiteterne, så flere unge mennesker kan få adgang til de højt specialiserede kompetencer, vores samfund har så stærkt brug for i dag. Og for første gang siden Radikale Venstre sidst var i regering – og ja, det

er trods alt ved at være et par år siden – lægger vi op til at hæve de offentlige investeringer i forskning og få Danmark op over 1 pct. af bruttonationalproduktet i forskning. Det gør vi, fordi ny viden og nye opdagelser ikke alene er nødvendige for at udvikle et bedre samfund. Nej, det er også nødvendigt for at sikre, at Europa kommer til at udvikle og eje fremtidens teknologier og viden. Kort sagt vil vi investere i fremtiden, i flere muligheder, mere viden og mere frihed.

Sidst, men absolut ikke mindst, må vi ikke glemme dem, der lever ufrit, særlig de alt for mange kvinder og børn, der lever med frygten for vold i deres eget hjem. Vi behøver ikke acceptere, at Danmark er i toppen af de europæiske lister over partnervold. Vi behøver ikke acceptere, at 10-15 kvinder om året bliver slået ihjel som følge af partnervold. Vi kan vælge at holde op med at betragte det som enkeltstående tragedier og i stedet for se det for, hvad det er: et strukturelt samfundsproblem, som vi alle har et ansvar for at gøre op med. Det koster bogstaveligt talt liv, at vi tøver. Derfor er jeg glad for, at regeringen vil lave en national strategi mod partnervold og vold mod børn. For i det yndige land, jeg drømmer om, er der ingen, der skal gå på listetæer i eget hjem. I mit yndige land lever alle mennesker frit.

I en tid, hvor verden byder på mange dårligdomme og megen modløshed, er det os som politikere, der skal indgyde håb. Vi skal turde sætte en klar politisk retning for, hvordan vi vil forandre vores land. Det tør vi i Radikale Venstre. For hvis vort gamle Danmark for alvor skal bestå, er en håbløs romantisering af det, der var, ikke nok. Så skal vi turde drømme om alt det, vi vil nå, »så længe bogen spejler/sin top i bølgen blå.« Tak for ordet.

Kl. 17:03

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er en hel række korte bemærkninger. Den første er til fru Mathilde Hjørt Bressum fra Venstre. Værsgo.

Kl. 17:03

Mathilde Hjørt Bressum (V):

Tak for det, og også mange tak for talen til hr. Thomas Rohden. Jeg vil også sige tillykke med debuten som ordfører.

Ordføreren siger, at vi skal af med efterspørgslen på fossile brændsler. Det kan der næppe være to meninger om, men i den periode, vi ser ind i nu, mens vi omstiller os lige præcis væk fra de fossile brændsler, ser vi fortsat en efterspørgsel efter naturgas, både frem mod 2050 og også en akut mangel i 2030.

I den akutte situation, vi står i, konstaterer jeg tilsyneladende, at Radikale Venstre jo fortsat ønsker at gøre Europa afhængig af mellemøstlig shariaolie frem for at bruge den olie, vi har i den danske Nordsø. Det synes jeg er meget mærkværdigt, og det har jeg svært ved at forstå, så det kunne jeg godt tænke mig at ordføreren forsøgte at forklare.

Kl. 17:03

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 17:03

Thomas Rohden (RV):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Det er mit første spørgsmål her på talerstolen, og jeg er glad for, at det kommer fra netop fru Mathilde Hjørt Bressum.

Det er jo et spørgsmål, der er lidt mere kompliceret, for der er jo en del af ligningen, der handler om sikkerhedspolitik. Men der er jo også en anden del af ligningen, og den handler om klimaet. Det er jo derfor, at regeringen nu er ved at undersøge konsekvenserne af at hive mere olie op af Nordsøen.

Men jeg må bare sige, at jeg da har nogle meget klare bekymringer for det, fordi der jo også ligger klimaet på den anden side. Og

hvis man vælger at hive mere olie op af Nordsøen, udfordrer det de danske klimamål, og det vil betyde, at man på nogle andre punkter skal føre en langt, langt mere aggressiv politik for at opnå de mål. Så jeg må bare sige, at jeg synes lidt, at man i Venstre glemmer, at der jo også er en anden side af mønten på det her, og det er klimaet.

Kl. 17:04

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 17:04

Mathilde Hjørt Bressum (V):

Det glemmer vi bestemt ikke i Venstre. Der er jo ikke noget modsætningsforhold i fortsat at investere i den grønne omstilling, samtidig med at vi også tager et ansvar forsyningssikkerhedsmæssigt. Det Internationale Energiagentur har sagt, at efterspørgslen efter naturgas fortsat kommer til at være der frem mod 2050, så efterspørgslen kan man ikke anfægte. Den kommer til at være der. Og der er spørgsmålet jo heller ikke, om man fortsat kommer til at efterspørge lige præcis fossile brændsler, for det gør man. Spørgsmålet er jo, hvor de brændsler skal komme fra. Og der konstaterer jeg, at der også klimamæssigt vil være nogle udfordringer, hvis man rykker efterspørgslen til Mellemøsten eller til andre steder i verden. Mener man ikke, at det vil være ansvarligt også at tage højde for det i den her beslutning?

Kl. 17:05

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 17:05

Thomas Rohden (RV):

Det er ansvarligt at tage højde for alting i en beslutning. Men nu taler spørgeren om ting, man kan anfægte. Jeg vil bare sige, at man heller ikke kan anfægte, at vi i Danmark har et klimamål. Man kan heller ikke anfægte, at vi i Danmark har nogle partier, der ønsker at føre en meget, meget offensiv grøn politik. Derfor er der nogle hensyn i forhold til klimaet, som vi vægter meget højt i den her sammenhæng.

Jeg forstår godt, at man, hvis man kun kigger på den ene side af det her forhold, kan komme til den konklusion, at vi bare skal hive en masse mere olie op af Nordsøen i morgen. Jeg siger bare, at der også er nogle andre forhold i det her, der handler om klimaet, og de betyder meget for os i Radikale Venstre.

Kl. 17:05

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:05

Anders Vistisen (DF):

Som retsordfører er det jo altid en glæde at høre nogen tale om alvorlige udfordringer i forhold til både partnerdrab og udsatte kvinder, der oplever vold i hjemmet. Og når ordføreren siger, vi alle har et ansvar, så synes jeg, at Radikale Venstre har et særligt ansvar. Det, jeg synes jeg manglede at høre i talen, er jo den markante overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere, der fylder op i statistikkerne.

Vi har lige set i medierne, at 44 procent af drab for et par år siden blev begået af ikke-vestlige indvandrere. Når vi ser på krisecentrene, er hele 37 pct. af de kvinder, der søger hjælp, kvinder med ikke-vestlig baggrund. Og når vi ser på, hvor mange indberetninger der skal til, før man skrider ind over for misrøgt og vold mod børn i hjemmet, så er det fire til fem gange så mange indberetninger, der skal til, hvis der er tale om ikke-vestlige indvandreres børn, end hvis der er tale om danske børn. Hvordan kan ordføreren forsvare, at man

ikke har det her særlige fokus, hvis man virkelig kerer sig så dybt om det her spørgsmål omkring kvindedrab og vold i hjemmet?

Kl. 17:09

Kl. 17:07

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:07

Thomas Rohden (RV):

Der er to ting i det her spørgsmål. Det ene er jo ansvarliggørelsen for de kriminelle indvandrere, som jeg forstår Radikale Venstre altid skal stå sådan ekstra til ansvar for. Så tænker jeg også, det må være vores ekstra ansvar med alle de indvandrere, der hver dag passer deres arbejde på f.eks. danske hospitaler – det glæder jeg mig da til at få rosen for.

I forhold til spørgsmålet her om, at vi skulle gøre noget ved det her, er det jo netop det, vi gør. Altså, det er jo netop derfor, vi laver en strategi i forhold til partnervold. Og det er jo en strategi, som jeg ikke har hørt Dansk Folkeparti slå specielt meget på tromme for. Det gør vi virkelig i Radikale Venstre. Det gælder både i forhold til danske kvinder, men det gælder da i høj grad også minoritetskvinder, der skal være sikre på, at der er et samfund, der griber dem, når de bliver udsat for vold i hjemmet. Og jeg er meget, meget glad for, at der nu endelig er en regering, der kommer til at prioritere det her med midler allerede i den finanslov, der kommer for næste år.

Kl. 17:07

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:07

Anders Vistisen (DF):

Det er sådan en lang udenomsforklaring, når man ved, at det er Det Radikale Venstre, der har inviteret de her kulturer, hvor det her desværre er voldsomt overrepræsenteret, ind, og selv i dag står man og bortforklarer den markante overrepræsentation ved at sige: Jamen der er også nogle, der gør det godt.

Ja, men gennemsnittet, det statistiske billede, er ret sikkert. Når vi ser på MENAPT-indvandring, er det en entydigt ikke bare økonomisk en dårlig forretning, men det er det også på den her sociale bundlinje. Hvor mange kvinder skal dø, hvor mange børn skal lide under vold, for den berøringsangst, som Det Radikale Venstre har været bannerfører for i det danske Folketing og i det danske samfund, før man vågner op?

Kl. 17:08

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:08

Thomas Rohden (RV):

Det Radikale Venstre har været vågnet op i lang tid. Det er jo derfor, at vi i lang tid har talt for, at der skal laves en strategi for at sætte ind mod drab mod kvinder. Danmark ligger i den helt, helt forkerte ende, når man ser på europæiske statistikker omkring drab af partner. Og det er jo derfor, at vi nu netop går ind og får lavet en strategi for det her. Jeg har selv brugt rigtig meget af min tid på at arbejde med det her også i regionspolitik, og derfor er jeg glad for, at det endelig kommer. Det er noget, som jeg bare må sige jeg aldrig har hørt Dansk Folkeparti tale om.

Kl. 17:08

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Thorbjørn Jacobsen, Liberal Alliance.

Thorbjørn Jacobsen (LA):

Tak for det. Regeringen ønsker at udfase biomasse, og ordførerens erhvervsminister har en storslået plan for datacentre, og begge dele er rigtig godt. Oven i det skal vi elektrificere samfundet helt generelt, og tilvæksten i energiforbruget i fremtiden kommer fra især datacentre og power-to-x-anlæg. Det er anlæg med et højt og konstant elforbrug. Der lægges med andre ord op til et meget højt elforbrug i fremtiden, og vi har allerede ret store problemer.

Der er rationering på elnettet. Energistyrelsen siger, at den øgede andel af vejrafhængig energi i elnettet gør vores elproduktion mere volatil, og samtidig truer vores naboer med at skrotte de undersøiske kabler, som vi er så afhængige af, når vejret ikke er godt for elproduktion.

Der er helt åbenlyst behov for mere indenlandsk energiproduktion og langt mere stabil effekt, som kan levere, når vi har brug for det. Vil Radikale Venstre arbejde for at stabilisere dansk energiforsyning med kernekraft, før vi vælter de store osende skorstene, som vi er afhængige af af hensyn til vores forsyningsikkerhed?

Kl. 17:10

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:10

Thomas Rohden (RV):

Vi vil i Radikale Venstre arbejde for at stabilisere vores elnet, bl.a. med batterier, og jeg har ingen personlig aversion mod kernekraft. Jeg er overhovedet ikke bange for det. Det, jeg bare kan konstatere, er, at de priser, der er på vores vindudbud, jo er langt, langt lavere end noget som helst andet inden for europæiske priser på kernekraft. Ordføreren må meget gerne også nævne, hvor man skulle få billig kernekraft henne. Jeg har ikke kunne se det noget som helst sted i Europa.

Det andet, der er udfordringen med kernekraft, er, at det tager meget, meget lang tid, og jeg kan forstå på Liberal Alliance, at de gik til valg på, at man skulle aflyse udbuddet af havvind, fordi man i stedet for ville satse på kernekraft.

Sandheden er bare, at nu kan vi gå i gang med at bygge havvind. Kernekraft tager 15 år, før vi har det, og derfor har Liberal Alliance jo heller ikke rigtig noget svar på, hvordan danskerne skal få billig energi, ikke bare om 15 år, men om 5 og 10 år.

Kl. 17:11

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:11

Thorbjørn Jacobsen (LA):

Radikale Venstre har her en gylden mulighed for med rette at kunne omtale sig som de grønneste nogen sinde, og det ene udelukker altså ikke det andet. I kan blive dem, som fremlægger en plan, ikke bare en ambition om at få væltet de store osende skorstene, for at stabilisere elnettet på den lange bane, for at værne mod fremtidige energikriser og sikre fundamentet for det moderne samfund med ren, grøn og sikker energi. For kernekraft virker altid, uanset vejrliget, og det vil mindske afhængigheden af udlandet. Hvordan vil I gerne huskes? Vil I gerne huskes som de visionære eller de nølende?

Kl. 17:11

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Thomas Rohden (RV):

Det synes jeg måske er det letteste spørgsmål, jeg får i dag. Vi vil rigtig gerne huskes som de visionære. Det er jo derfor, vi har så meget fart i den grønne omstilling og synes, at det er så vigtigt at få stillet en masse grøn energi op. Men hvis jeg skal sige noget i den sammenhæng, vil jeg sige, at vi da også gerne vil huskes som de økonomisk ansvarlige. Det er da derfor, vi går efter at få stillet så meget op af den billigste energi som muligt, altså fordi vi gerne vil have, at danskerne skal kunne få billig energi i fremtiden.

Kl. 17:11

jeg også ordføreren skal skrive sig bag øret. Og så vil jeg bare lige påpege, som hr. Troels Lund Poulsen også gjorde tidligere i dag, at den 21. august i indeværende år sagde Socialdemokratiets indfødsretsordfører, at man ikke ville give flere statsborgerskaber ud, inden der var styr på screeningsmodellen. Så anerkender ordføreren ikke, at Socialdemokratiet *har* ændret sin position til en, som passer Radikale Venstre bedre?

Kl. 17:14

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:14

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Christian Vigilius, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:12

Christian Vigilius (KF):

Tak for ordet. Jeg vil gerne starte med at ønske ordføreren tillykke med, at Radikale Venstre har vundet slaget om udlændingepolitikken i den her regering. Jeg var ellers begyndt at blive bekymret for, om enhver snært af humanistisk idealisme i det gamle parti var blevet klemmt ihjel, når hr. Thomas Skriver Jensen kan stå og tordne mod muslimer og ikke et *pip* høres fra de socialliberale regeringskolleger. Jeg tænker, at der er mange kulturradikale københavnere, der har fået noget havremælk galt i halsen.

Men hvilken forløsning! Nu har Radikale Venstre fået sin vilje. Regeringen foreslår, at vi skal stemme 2.055 statsborgerskaber igen, selv om Socialdemokratiet har lovet at vente, indtil der var styr på kriminalregisteret og screening for antidemokratiske holdninger. Vi risikerer altså at give statsborgerskab til kriminelle og antidemokrater, hvilket er dårligt for Danmark, men en sejr for Radikale.

Så jeg vil egentlig bare høre, for jeg synes jo, man skal tage ejerskab til sine sejre: Vil ordføreren ikke anerkende, at Radikale har vundet her, og at Socialdemokratiet har bøjet sig?

Kl. 17:12

Thomas Rohden (RV):

Nu taler man igen om kriminelle i den her sammenhæng, og jeg har hørt det mange gange i dag. Jeg var faktisk lige oppe at kigge på en lille smule statistik i forhold til de personer, der har fået statsborgerskab på lovforslag, som jeg tror også Det Konservative Folkeparti har stemt for de sidste par år, og der skal man jo måle kriminalitetsraten blandt dem i promiller.

Så jeg kan ikke helt genkende det her billede af, at der skulle være et eller andet enormt stort kriminalitetsproblem med de personer, som får statsborgerskab, hvilket vi stemmer igennem i den her sal.

Kl. 17:14

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Rasmus Vestergaard Madsen, Enhedslisten.

Kl. 17:15

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Tak for ordet. Og tillykke med en meget, meget flot tale. Jeg blev glad for at høre, at ordføreren sagde, at hans parti gerne vil være fri for efterspørgslen efter olie og gas. Men jeg kan også forstå, at regeringen lige nu overvejer, om Danmark skal tage det største tilbageskridt i klimapolitikken siden klimaloven i 2019, og jo overvejer, om man skal lave nye forlængelser af olie- og gaslicenser i Nordsøen fra 2042 til 2050. Det er både forlængelser, men jo potentielt set også, hvad der er branchens ønske, en åbning af et helt nyt olie- og gasfelt, Addafeltet, som, hvis det sker, vil kunne bibringe 1 pct. af den forsyningssikkerhed i Europa, som efterspørges.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren ikke er enig i – for det her handler jo ikke om forsyningssikkerhed, og det handler sandsynligvis heller ikke om skatteindtægter – at det her handler om, at der er en olie- og gaslobby, som gerne vil have lov til at tjene den sidste sorte profit, de overhovedet kan, fra Nordsøen,

Kl. 17:16

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 17:16

Thomas Rohden (RV):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil bare lige korrigere og sige, at jeg faktisk drikker ikke havremælk; jeg tager altid min mælk økologisk, og det er også godt for miljøet.

Det her er sådan et lidt underligt teaterstykke, hvor det handler om et lovforslag, der jo først bliver udskudt, fordi Danmark har EU-formandskabet, og som bagefter bliver udskudt, fordi der er en valgkamp. Og nu siger vi så, at det kan vi ikke bare blive ved med at udskyde; det skal gøres til en helt ekstraordinær ting, at det nu bliver stemt igennem. Man har jo desuden også kigget på kriminalitet for de her mennesker, og man gør det igen.

Jeg synes faktisk, det er en lille smule uordentligt, hvis man bliver ved med at lade de her mennesker bare hænge i uvished. De har jo faktisk gjort alt det, de overhovedet har fået besked på, i forhold til at leve op til de her regler.

Kl. 17:13

Kl. 17:13

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 17:13

Kl. 17:13

Christian Vigilius (KF):

Nu forholder det sig sådan, at grunden til, at vi forlod indfødsretstalen, var, at vi ikke kunne få ministeriets garanti for, at der ikke var kriminelle iblandt dem, der søgte om statsborgerskab. Det synes

Thomas Rohden (RV):

Nej, det er jeg egentlig ikke helt sikker på at jeg er enig i. Altså, der er tre elementer i det her. Der er det, der handler om forsyning. Så er der noget, der handler om klima. Og så er der noget, der handler om økonomi. Jeg må sige, at i mine afvejninger af de der ting handler det ikke specielt meget om økonomien; der er det forsyningen og klimaet, jeg synes sådan er de ting, der får mig til at reflektere og tænke over det spørgsmål, og jeg er egentlig ikke så optaget af økonomien i det.

Kl. 17:16

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 17:16 i Bording, at der er konsekvens over for dem, der ikke overholder reglerne.

Kl. 17:19

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Men anerkender ordføreren så ikke, at det altså ikke er hugget i sten, at Europa har brug for dansk gas? Det her handler jo om 16 år ud i fremtiden, hvor man kan tage et politisk valg om, om man vil fastholde den fossile produktion og udvikle og øge klimakrisen, eller om man vil bruge de 16 år på jo at omstille og øge elektrificeringen og sætte fuldt tryk på det, vi ved er grønt, billigt og sikkert: solceller og vindmøller.

Kl. 17:17

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:19

Dennis Flydtkjær (DD):

Jeg er bestemt ikke uenig i, at der skal være konsekvens over for de her mennesker. Laver de noget kriminelt, skal de selvfølgelig ind bag tremmerne at sidde. Det, jeg sætter spørgsmålstegn ved, er, hvorfor det er den samme lokalbefolkning, der så ud over at have Kærshovedgård også skal have et fængsel. For der er jo ikke tale om, at det kun skal være for folk med meldepligt. Altså, statsministeren sagde ret ordret, at det *bl.a.* – altså også *andet* – kunne være meldepligten. Hvordan vil man byde den her lokalbefolkning, at de ud over at skulle have Kærshovedgård også skal have et fængsel samtidig? Det synes jeg ikke er i orden.

Kl. 17:19

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:19

Thomas Rohden (RV):

Det er helt rigtigt, at der ikke er noget, der er hugget i sten. Det er jo også derfor, at regeringen nu er ved at undersøge det her område, altså fordi der, må man være helt ærlig og sige, er nogle kompleksiteter i det her, og det synes jeg er fornuftigt at man nu gør. Så er det jo helt rigtigt, at der ikke er nogen som helst grund til at skrue ned for den grønne energi. Det skal jo bare køre derudad, for man må bare sige, at Europa lige nu har et enormt energibehov, der ikke bliver dækket, fordi der er alt for mange medlemslande, der ikke får opstillet nok grøn energi. Og der skal Danmark være et grønt foregangsland, der er med til at sørge for at kunne producere energi, ikke bare til os, men til hele Europa.

Kl. 17:17

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Kl. 17:17

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for ordet. Tillykke med talen. I åbningsdebatten sagde statsministeren, at man ville oprette et fængsel ved Kærshovedgård tæt på Bording. Bording er et lokalområde, som jo i årevis har levet med de gener og den utryghed, det skaber, at man har de her storkriminelle udlændinge, som er udvist af Danmark, i lokalområdet. Men nu kan man så forstå, at gaven er, at man ud over at have Kærshovedgård også skal have et fængsel.

Det, jeg ikke forstår, men som hr. Thomas Rohden måske kan svare på, er: Hvorfor er det, man tænker, at det i det her lille samfund skal være sådan lidt en gave for dem, at de nu skal have et fængsel, oven i at de har et udrejsecenter? Hvordan kan man få sig selv til at byde sådan et lille lokalsamfund, at man lige skal have det oven i det andet? Jeg synes virkelig, det er ærgerligt. Kunne man ikke klart slå fast, at man vil have et udrejsecenter i udlandet i stedet for? Altså, hvorfor er det Bording, der skal have yderligere nu med et ekstra fængsel?

Kl. 17:18

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:18

Thomas Rohden (RV):

Hvis man ser på borgerne i Bording, er der jo mange af dem, der er generet af, at der er personer på Kærshovedgård, der ikke overholder de regler, der gælder. Det vil jeg meget gerne medgive. Det vil sige, at de f.eks. ikke overholder deres meldepligt. De personer skal jo dømmes for det, og så skal de f.eks. i det fængsel, der skal være der.

Det synes jeg sådan set er en relativt konsekvent politik over for de personer, der bor på Kærshovedgård, og som ikke overholder reglerne der. Jeg tænker sådan set også, at det er til gavn for borgerne

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 17:20

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Tak for talen, og tillykke med debuten. Jeg vil gerne blive i energisporet. I Alternativet er vi også utrolig bekymrede for at kigge videre på olieboringen i Nordsøen. Jeg synes, det bliver sagt fra Venstres fru Mathilde Hjort Bressum til alle, der gider høre på det hele tiden, at hvis vi ikke viderefører boringen efter olie i Nordsøen, vil vi være nødt til at modtage vores olie og gas fra mystiske stater og suspekte stater.

Kan ordføreren ikke bekræfte, at vi i løbet af den tid, der går indtil 2042, hvor vi så ser på en eventuel forlængelse, kan nå at bygge masser af vindmøller på land? Vi kan tilmed nå at bygge masser af vindmøller til havs, vi kan nå at bygge solceller, vi kan nå at bygge så meget energi, det overhovedet skal være. Vi kan tilmed næsten nå atomkraft. Er det ikke fuldstændig forkert at stå og hævde gang på gang, at vi er så afhængige af at forlænge de olieboringer?

Kl. 17:21

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:21

Thomas Rohden (RV):

Jo, jeg kan klart bekræfte, at der jo er nogle enormt store muligheder i forhold til at udbygge en masse grøn energi i Europa over de næste år, og det er jo også noget af det, som den her regering kommer til at skrue fuldstændig op for. Så er der lige nu ved at blive lavet en undersøgelse, bl.a. i forhold til hvad der er Europas energibehov på

det tidspunkt. Den undersøgelse afventer vi i regeringen. Men jeg følger sådan set rigtig mange af de argumenter, som hr. Torsten Gejl kommer op med. For vi skal bare have noget momentum under den grønne udvikling i Europa. Det kan kun gå for langsomt.

Kl. 17:21

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:21

Torsten Gejl (ALT):

Det er jeg glad for. Men hvis det er så tydeligt, at vi kan klare os uden at forlænge efterforskningen efter olie, hvorfor gør vi det så ikke? Energisituationen i Europa er selvfølgelig altid interessant, men vi kan jo bygge i Danmark. Vi har jo sort bælte i at bygge vindmøller og lave vedvarende energi. Hvorfor er det, at vi ikke tager den beslutning og sikrer, at den fossile energi bliver i jorden, og at vi sørger for at lave alternativ energi i stedet for?

Kl. 17:22

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:22

Thomas Rohden (RV):

Det er jo, fordi man nu er ved at afdække det her, og det er også derfor, at der ikke er taget beslutning om det. Det er jo, fordi der er flere hensyn at afveje i den her sammenhæng. Der er forsynings-sikkerhed, der er klima, der er økonomi, som ikke betyder så meget for mig, som jeg nævnte før. Det er vi nu ved at få afdækket i regeringen. Men jeg må bare sige, at den indstilling, som hr. Torsten Gejl kommer med i forhold til at være ambitiøs omkring at udvikle den grønne sektor og udbygge den grønne energi, deler jeg et hundrede procent med ham.

Kl. 17:22

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Trine Jepsen, Venstre.

Kl. 17:22

Trine Jepsen (V):

Tak for ordet, og også herfra tillykke med debuten. Mit spørgsmål kommer til at gå på et emne, som ordføreren kastede sig godt ind i fra morgenstunden af, men som ordføreren ikke berører i talen nu.

Regeringen, som ordførerens parti jo er en del af, vil lave et kompliceret momssystem, et differentieret momssystem, med de her tre satser. Det er tvivlsomt, hvor stor en effekt det kommer til at have på fødevarepriserne. Til gengæld vil man rigtig gerne skabe en bureaukratisk jungle med flere byrder for de danske virksomheder og med flere administrativt ansatte. Stort set samtlige økonomer har været ude at tale imod det her. Man mener, det er en dårlig idé. Et gammelt radikalt slogan lyder: Vi lytter, også til økonomer. Hvornår er ordførerens parti holdt op med det?

Kl. 17:23

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:23

Thomas Rohden (RV):

Det er vi ikke holdt op med. Det gør vi hele tiden i Radikale Venstre.

Jeg blev bare sådan en lille smule undrende over det her spørgsmål, der blev stillet, for jeg kunne forstå på spørgeren, at man synes, at differentieret moms var en rigtig, rigtig dårlig idé. Men da jeg hørte hr. Troels Lund Poulsen stå på talerstolen i dag, sagde han jo, at differentieret moms var en god idé; han ville bare kun gøre det for

6 mia. kr. Det var jo også det, som Venstre gik til valg på. Så er det, spørgeren siger, at hun er uenig med sin egen formand i spørgsmålet om differentieret moms? For det lød unægtelig meget sådan for mig.

Kl. 17:24

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:24

Trine Jepsen (V):

Det er fuldstændig rigtigt, at vi tidligere har været ude at sige, og også så sent som i dag, at ja, man vil gerne være med til at afsætte 6 mia. kr. til at kigge på, hvorvidt man kan arbejde med momsspørgsmålet og også udføre det, hvis der var en god idé.

Nu har Klimarådet konkluderet, at regeringens momsshow vil øge CO₂-udledningen med omkring 520.000 t. Så mit sidste spørgsmål er: Hvordan kan Radikale Venstre stå inde for et momsshow, som ikke alene bliver et bureaukratisk helvede, men som også er dårligt for klimaet, når nu pengene kunne bruges væsentlig mere effektivt, hvis vi sænker skatten på arbejde?

Kl. 17:24

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:24

Thomas Rohden (RV):

Det her med, hvorvidt det lige kunne lade sig gøre med differentieret moms, var vist ikke helt det, man fra Venstres side sagde til vælgerne i valgkampen. Men fair nok, jer om det.

Det er jo generelt sådan, at når man giver borgerne flere penge til forbrug, så stiger deres CO₂-udledning. Så når vi f.eks. differentierer momsen og giver rigtig mange borgere flere penge mellem hænderne, så stiger CO₂-udledningen. Det kommer vi jo selvfølgelig til at sørge for at tage hensyn til andre steder ved at lave grønne tiltag der. Men sådan er det altså, hver gang man giver borgerne lidt flere penge mellem hænderne. Det synes jeg sådan set er fair nok. Det tænker jeg også Venstre går ind for.

Kl. 17:25

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Nick Zimmermann, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:25

Nick Zimmermann (DF):

Tak for det. At Radikale Venstre har været i gang med sådan en kamp mod bunden i sin iver efter at lefle for de muslimske stemmer, er der vel sådan set ikke noget nyt i. Der kan eksempelvis nævnes den radikale udlændingeordfører, hr. Magnus Georg Jensen, der har rejst rundt i de københavnske moskeer og trykket hænder med nogle af de mest kontroversielle imamer i Danmark.

Men vi var alligevel et par stykker, der blev noget målløse, da vi så klimaministeren, fru Samira Nawa, dukke op hos vel en af de mest kendte islamister i det danske samfund, nemlig Asmaa Abdol-Hamid i en video på siden »Muslimer til stemmeboksene«, der repræsenterer 26.000 kontroversielle muslimer, som anbefaler muslimer rundtomkring i hele Danmark kun at stemme på muslimvenlige partier. I sin optræden her nævnte ordførerens partifælle nemlig, at hun ville kæmpe en indædt kamp, hvis Radikale kom i regering, for at lave nogle systematiske lempelser i udlændingepolitikken. Kan vi prøve at få sat lidt ord på i dag, hvad det er for nogle lempelser, man præcis vil kæmpe for her i regeringen?

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:26 engang kan indregne det i vores modeller. Så hvad skal der egentlig til, før Radikale vil være med til at ophæve forbuddet? Hvis det er sådan, at atomkraft er alt for bøvlet og dyrt og tager for lang tid, hvorfor så egentlig have et forbud? Hvad skal der til, for at Radikale vil være med til at ophæve det?

Kl. 17:29

Thomas Rohden (RV):

Jeg er desværre nødt til lige at starte med at rette spørgeren, for det, som spørgeren siger om hr. Magnus Georg Jensen, er simpelt hen ikke rigtigt, og jeg synes egentlig, det er uordentligt at stå her i Folketingssalen og komme med påstande, der ikke passer. Der sidder masser af helt almindelige danskere, der hører det her og måske tror på det, som spørgeren siger, så jeg vil egentlig opfordre spørgeren til at komme med et dementi i sit næste spørgsmål til mig.

Kl. 17:27

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:27

Nick Zimmermann (DF):

Okay, så vi kan for så vidt nu ikke få svar på, hvad det er for nogle helt konkrete udlændingelempelser, som Radikale Venstre vil kæmpe for i denne regeringsperiode. Må jeg bare lige nævne et af de spørgsmål, som fru Samira Nawa bliver stillet af topislamisten Asmaa Abdol-Hamid, er, om Radikale Venstre vil kæmpe for at stoppe tilknytningskravet, og det vil jeg da bare gerne spørge om. Er det fair for Radikale Venstre, at man eksempelvis har en kriminel baggrund for at få et dansk statsborgerskab? Er det nødvendig at tilbagerulle tilknytningskravet? Er det danskkundskaberne, der skal slækkes på? Er det historikken og kærligheden til vores land? Hvad er det for nogle ting, som Radikale Venstre helt konkret vil slække på, som fru Samira Nawa sad og lovede topislamisten Asmaa Abdol-Hamid man ville kæmpe for i en kommende regering? Må vi ikke høre det i dag?

Kl. 17:27

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:27

Thomas Rohden (RV):

Jeg vil bare sige, hr. Nick Zimmermann, at jeg meget gerne vil svare på dine spørgsmål, men når du står og lyver om en af mine kollegaer, synes jeg også det er meget fair, at jeg gør opmærksom på, at det, du siger, ikke er rigtigt.

Så spørger du ind til personer med kriminel baggrund. I forhold til statsborgerskab er jeg faktisk godt bekendt med den slags. Jeg kender selv en person fra det dansk-tyske mindretal, der fik afslag på statsborgerskab, fordi han havde kørt for hurtigt på en motorvej. Ja, han var sjovt nok fra Tyskland. Måske var det sådan nogle ting, man kunne tage frem i forbindelse med det at få statsborgerskab, så sådan nogle små petitesseer ikke gør, at man ikke kan blive dansk.

Kl. 17:28

Formanden (Henrik Frandsen):

Jeg vil lige indskærpe, at i Folketinget bruger vi ikke direkte tiltale. HP Beck fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:28

HP Beck (LA):

Tak, formand, og tillykke til ordføreren med debuten som politisk ordfører. Vi bliver lidt i energisporet, for vi skal tale lidt om atomkraft igen. Jeg noterer mig, at ordføreren ikke har noget decideret imod atomkraft, og jeg har også noteret mig, at Radikale Venstre ikke har nogen ideologisk modstand imod atomkraft. Så langt, så godt. Men vi har jo stadig væk det her forbud, som gør, at vi ikke

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:29

Thomas Rohden (RV):

Tak for spørgsmålet. Det er jo sådan, at nogle gange vælger man at gå ned ad en sti, og i Danmark har vi valgt at gå ned ad en sti, der handler om solceller, der handler om vindmøller, der handler om ad den vej at omstille vores samfund via vedvarende energi. Det er jo f.eks. sådan, at så opstiller man et helt embedsapparat omkring det med masser af mennesker, der er kloge og dygtige og kan fortælle, hvordan man får ret til at udvikle den her energi. Det koster også en masse statslige arbejdspladser og den slags.

Lige nu ser jeg bare, at det er det spor, hvor der er mest udbytte for det danske samfund, og det er derfor, vi satser der. Men jeg har ikke noget ideologisk imod at gå ind og kigge på atomkraft senere hen. Jeg ser det måske bare ikke som noget, der ligger lige til højrebænet nu.

Kl. 17:30

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:30

HP Beck (LA):

Jeg blev ikke nødvendigvis klogere på, hvad der så skulle til, før man ville kigge på det. Men i forhold til havvind kan man jo skyde ind, at det først blev aktuelt med det seneste udbud, da der kom massive statslige finanser til at støtte det.

Så har jeg også lige en bemærkning til, at vi selvfølgelig har vind og sol herhjemme, men det udelukker jo ikke, at man også kan have atomkraft med i mikset. Det bliver også anbefalet af mange eksperter. Så er vi der, hvor Radikale vil være med i den her periode eller måske senere til at ophæve et forbud mod atomkraft?

Kl. 17:30

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:30

Thomas Rohden (RV):

Det her med, at havvind først blev en ting, da der kom massiv statsstøtte bag, er jo ikke helt rigtigt. Sandheden var jo faktisk, at der også tidligere var masser, der gerne ville byde ind på havvind, uden støtte. Så er der sket nogle ting i forhold til de internationale markeder, der har gjort, at noget af det her er blevet lidt sværere, og derfor giver vi støtte i dag, men jo kun, hvis vi ender i den situation, hvor vi er så heldige, at energipriserne falder markant.

Men svaret på spørgsmålet er, at vi gerne vil gå ind i det, når vi tænker, at det er en god forretning.

Kl. 17:31

Formanden (Henrik Frandsen):

Fru Birgitte Bergman, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:31

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det. Og tak til hr. Thomas Rohden for den politiske debut. Jeg ved, at der har været lidt nerver på og lidt nervøsitet – det

er jo nok ligesom at gå til eksamen – og det kan jeg godt forstå. Måske hænger din debut, som jo går så fint, og du er veltalende, lidt sammen med, at du har taget 10. klasse. Jeg ved det ikke, men jeg ved én ting, og det er, at Radikale Venstre, i øvrigt sammen med SF og Det Konservative Folkeparti, jo har kæmpet for netop ikke at nedlægge 10. klasse.

10. klasse er jo utrolig vigtig for mange unge mennesker. Vi ser jo desværre nogle triste PISA-undersøgelsestal komme frem nu, men 10. klasse kan være rigtig vigtig for mange unge mennesker, der netop har brug for at tænke sig om, opnå større faglighed osv. Så nu, hvor Radikale sidder i regeringskontorerne, vil jeg netop høre til, om Radikale vil arbejde for, at 10. klasse alligevel ikke bliver nedlagt. Tak.

Kl. 17:32

Formanden (Henrik Frandsen):

Endnu en gang vil jeg sige, at i Folketinget bruger vi ikke direkte tiltale.

Ordføreren.

Kl. 17:32

Thomas Rohden (RV):

Tak til spørgeren for godt selskab lige før, da mine nerver var ved at løbe lidt af med mig. Det var meget kollegialt og venligt gjort.

I forhold til spørgsmålet om 10. klasse er det jo ikke nogen hemmelighed, at der er et meget bredt forlig her i Folketinget om 10. klasse, som Radikale Venstre ikke var en del af, før vi gik med i regeringen. Noget af det, vi synes er rigtig vigtigt nu, er jo at arbejde videre med udviklingen af epx'en. Det håber vi også Det Konservative Folkeparti ønsker at være en del af, for at epx'en bliver en succes i Danmark, må man bare sige er helt ekstremt vigtigt for, at vi får uddannet en ny generation af kloge mennesker. Det er der, vores fokus primært ligger nu.

Kl. 17:33

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 17:33

Birgitte Bergman (KF):

Det kunne ikke være et dårligere tidspunkt, end det er lige nu – set i forhold til de resultater, vi ser fra PISA-undersøgelsen – at man netop tager 10. klasse ud af ligningen og i øvrigt skubber den over til kun at skulle foregå på efterskolerne. Det bliver jo primært for forældre, som har råd til at sende deres børn af sted.

Jeg er fuldstændig enig i, at epx'en kan rigtig mange ting, men lige præcis hvad angår det om 10. klasse, vil jeg gerne spørge en gang til, om Radikale Venstre nu, når man går så meget op i børn og unges uddannelse og gerne vil have noget mere uddannelse, vil arbejde for ikke at nedlægge 10. klasserne.

Kl. 17:33

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 17:33

Thomas Rohden (RV):

Vi vil gerne arbejde for at bruge vores mandater allerallermest aktivt til at få gjort Danmark til et videnssamfund. Det var sådan set også det, hele min tale handlede om, nemlig at vi har set et skred i Danmark, hvor der er færre unge mennesker, der får en uddannelse i Danmark i dag, end der var for 10 år siden.

Det er helt rigtigt, at Radikale Venstre ikke var en del af den aftale, der afskaffede 10. klasse. Nu er vi en del af en regering, og vi kan se, at der er et bredt forlig i Folketinget, og vi kommer til at

bruge alle vores kræfter på at gøre den aftale, der ligger – det forlig, vi ikke var en del af – så god som muligt.

Kl. 17:34

Formanden (Henrik Frandsen):

Fru Eva Flyvholm, Enhedslisten.

Kl. 17:34

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak. Jeg vil gerne spørge til noget, som har rigtig stor betydning for både vores klima og vores landområder, og det er opkomsten af de her kæmpestore datacentre, vi ser rundt omkring i Danmark. For ikke så længe siden var Pelle Dragsted og jeg ude at besøge Ruth og hendes naboer, der boede i Tveje Merløse ved Holbæk, og der står de simpelt hen bogstavelig talt over for at risikere at få et kæmpestort datacenter i baghaven, som jo både ødelægger livet på landet, men også har en ekstremt stor klimabelastning. I Holbæks tilfælde er det jo fem gange kommunens energiforbrug, vi står over for, og vi ser noget af det samme på Lolland, i Varde osv.

Det her er jo et område, som vi fra Enhedslistens side er ekstremt bekymrede over, og som jeg ved i Radikale Venstre jo også har rejst ved at sige, at vi bliver nødt til at få mere styr på de her datacentre – både for at sikre vores klima, vores landområder og også vores digitale suverænitæt. Så jeg kunne sådan set godt tænke mig at høre: Er det ikke noget, der haster rimelig gevaldigt? Det synes vi i hvert fald det gør.

Kl. 17:35

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 17:35

Thomas Rohden (RV):

Jo, og jeg deler bekymringen. Jeg har selv familiemedlemmer, der bor tæt på et område, der skal udlægges til et stort datacenter, eller hvor der i hvert fald er planer om det, og jeg forstår virkelig godt deres bekymringer. Jeg er jo også meget bekymret for vores elnet, og det er jo også derfor, at vi har valgt at gøre det, vi netop har gjort i regeringen, hvor vi har sagt: Datacentre kommer tilbage i køen, medmindre de står for at lave noget, der er kritisk for vores samfund; det kunne være sundhedsdata og sådan nogle ting. På den måde synes jeg også der er grund til at dele de to ting op.

Men det er jo sådan, at regeringen har varslet, at der skal komme en strategi for datacentre. Jeg er jo så heldig, at det er min partiformand, erhvervsministeren, der skal stå for den, og jeg ved, at det er noget af det arbejde, han glæder sig rigtig meget til at kaste sig over og også til at inddrage Enhedslisten i.

Kl. 17:36

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 17:36

Eva Flyvholm (EL):

Jamen det synes jeg jo netop lyder rigtig godt, for det her er meget presserende. Fra Enhedslistens side kunne vi også godt tænke os, at mens vi venter på den her strategi, som er ekstremt nødvendig at få, laver vi samtidig et stop, altså for overhovedet at begynde at opføre nye datacentre – fordi det er så klimabelastende at gøre det, fordi det ødelægger vores lokalområder, og også fordi vi lige nu risikerer, at det rigtig meget er de store amerikanske techgiganter, som kommer ind og bygger, og der vil vi jo hellere kunne have styr på det selv.

Så hvad med, at vi også simpelt hen satte en prop i, indtil vi har den plan?

Kl. 17:36

Kl. 17:38

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:36

Kl. 17:38

Thomas Rohden (RV):

Jeg ved ikke, om jeg er tilhænger af et fuldt stop, for jeg tror sådan set også, det er vigtigt, at vi får lavet nogle datacentre, der kan være med til at understøtte dansk infrastruktur, sådan at vi ikke er afhængige af amerikanske datacentre på denne baggrund.

Men jeg er jo sådan set helt enig i, at specielt med de her amerikanske techmogulers datacentre er der behov for at holde igen. Det er jo også derfor, at vi har lavet den prioritering af elnettet, vi har, og som jo gør, at det er dem, der bliver sat bagerst i køen i forhold til at komme ind på elnettet.

Kl. 17:37

Kl. 17:39

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 17:37

Kl. 17:39

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, og tak til ordføreren. Tidligere sad ordføreren og havde svært ved at se, at L 5 var et udtryk for ideologi. Erkender ordføreren, at regeringens tilgang til, hvordan man administrerer muslingefiskeriet i Limfjorden, i det mindste er et udtryk for ideologi?

Kl. 17:37

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Tillykke med den første tale. Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til Radikale Venstres holdning til elafgiften. Radikale Venstre er jo et grønt parti, så hvad er partiets holdning til, at elafgiften står til at blive genindført? Jeg tænker, at det vel ikke kan være en hensigt, som Radikale Venstre synes er fornuftig for Danmark.

Kl. 17:39

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:37

Kl. 17:39

Thomas Rohden (RV):

Nej, det gør jeg sådan set ikke. Sandheden omkring muslingefiskeriet i Limfjorden er jo, at der skulle have været lavet en prøvetagningsordning til dem for lang, lang tid siden. Det blev der ikke gjort, og nu har vi en miljøminister, der er i gang med at kæmpe det igennem nede i EU, så der faktisk er en prøvetagningsordning til de her muslingefiskere.

Når det så er sagt, vil jeg da gerne sige, at muslingefiskeriet helt generelt bekymrer mig dybt. Det er jo en fiskeriform, der i høj grad er med til at ødelægge vores havmiljø, og jeg synes, det er fornuftigt, at man kigger ind i at sørge for, at muslingefiskeriet i Danmark over tid bliver udfaset, fordi der er langt, langt skånsommere måder, man kan fange fisk på, og der er langt skånsommere måder, man kan dyrke muslinger på.

Kl. 17:38

Thomas Rohden (RV):

Jeg tror, man skal spise brød til, når man snakker om elafgiften i forhold til klimaet. For hvis man kigger på, hvad f.eks. sådan nogle som CONCITO har sagt, så er det jo ikke, fordi elafgiften er et sted, hvor man får bang for the buck i forhold til at reducere CO₂-udledninger.

Så kan elafgiften have nogle andre positive ting i forhold til at omfordele i samfundet og sådan nogle ting, og jeg vil sige, at kommer der en masse partier til regeringen, som gerne vil lave politik med os og spørger, om vi ikke kan kigge på at forlænge fritagelsen af elafgiften, så er vi meget åbne over for det. Men man skal lade være med at tro, at det er et meget stort klimatiltag, for det er det ikke.

Kl. 17:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:38

Kl. 17:40

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det. Så vil jeg godt henvise til, at Jan Christensen fra Vilsund Blue er ude at sige, at DTU har vurderet, at der fra 1993 til 2025 ingen sammenhæng er mellem fiskeritrykket det ene år og bestanden af muslinger det andet år. Hvis man nu tror på fakta og man ikke bare sidder og føler noget i maven og gerne vil fortælle, at man er dygtig til at kende en kystfisker et eller andet sted, hvorfor er det så, at man ikke forholder sig til fakta? Hvis fakta er det, man holder sig til, så skal der jo ikke være en kvote. Men den her regering har indført en kvote, og hvis man indfører en kvote, uden at det er begrundet i fakta, så er det jo ideologi. Er det ikke fuldstændig korrekt?

Lars Boje Mathiesen (BP):

Nej, det siger jeg heller ikke. Jeg spørger bare til Radikale Venstres holdning til det, om man tror, det gavner eller forsinker den grønne omstilling, og om det ikke har nogen som helst betydning, at man har den afgift. Hvad tror man det har af betydning for den ganske almindelige forbruger derude – en ganske almindelig børnefamilie, som skal have hverdagen til at hænge sammen – at der kommer en skattestigning, når man genindfører elafgiften?

Kl. 17:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

- Thomas Rohden (RV):**
Hvis jeg ikke fik svaret godt nok på det sidst, kan jeg måske uddybe det en lille smule. For det er jo sådan med elafgiften, at det på den ene side er positivt i forhold til elektrificering, når man sænker den. Men på den anden side er det negativt, når man sænker den, i forhold til at incitamentet for at energirenovere bliver mindre.
På den måde er der både gynger og karruseller i den sammenhæng. Det er også derfor, at det at sænke elafgiften kan være positivt nok i forhold til at omfordele nogle penge, men i forhold til klimaet er det ikke noget, der rykker det store.
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Fru Sophie Løhde, Venstre.
- Sophie Løhde (V):**
Tak for det, og også herfra tillykke til ordføreren med debuten. Jeg tror egentlig bare, jeg vil gøre det ultrakort og spørge ordføreren ind til, hvorfor det er, at Radikale Venstre nu støtter, at vi skal have dyrere elbiler i Danmark.
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Ordføreren.
- Thomas Rohden (RV):**
Det, som vi i Radikale Venstre går meget op i, er, at der skal være en ny måde at beskatte biler på i Danmark, og det er jo noget af det, som regeringen kommer til at kigge ind i næste år. Så er det rigtigt, at i år kommer det til at være dyrere, altså ikke at købe en af de helt normale elbiler, men at købe nogle af de dyrere elbiler, og det kan jeg sådan set godt stå her og forsvare.
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Spørgeren.
- Sophie Løhde (V):**
Det var et meget langt svar på, hvorfor det nu bliver dyrere at købe en elbil, stik modsat hvad Radikale Venstre lovede i valgkampen. Man vil altså hellere have nu og belønne, at der kan købes nogle elbiler fra Kina. Der skal ikke være plads til dem, der har den store familie, og det bliver så i øvrigt incitament til, at man køber og vælger den elbil med det lavest mulige sikkerhedsudstyr. Hvorfor er det, Radikale Venstre på den her finanslov ikke har prioriteret at sikre billige elbiler? Hvorfor har det ikke været en prioritet for Radikale Venstre, når man lovede det så klart i valgkampen?
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Ordføreren.
- Thomas Rohden (RV):**
Men jeg tror, man skal lytte til, hvad Radikale Venstre sagde i valgkampen. For Radikale Venstre var nemlig i valgkampen, og jeg var selv i rigtig mange af debatterne, meget, meget optaget af at få en omlægning af den måde, vi beskatter biler på i Danmark. Og det er jo en af de ting, som regeringen nu tager op, og det er noget, vi kommer til at kigge ind i næste år. Så er det sådan, at det stadig væk kommer til at være afgiftsfritaget at købe helt normale elbiler, og
- nogle af de dyre modeller kommer der så en afgift på, men først efter den grænse. Det er jo i princippet ekstraudstyret, du betaler afgift for. Det er ikke selve elbilen.
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Hr. Michael Nedersøe, Dansk Folkeparti.
- Michael Nedersøe (DF):**
Tak for det, og tak for talen. Første skridt på vejen til en god integration er, at man lærer sproget i det land, man bor i, dernæst at man får sig et arbejde, at man betaler skat af pizzafortjenesten, at man tager Danmark til sig, at man bidrager positivt og deltager i det danske samfund og ikke blot hænger fast i en middelalderlig ideologi og parallelsamfund, hvor man eventuelt kan ligge på sofaen og se Al Jazeera for at følge med i, hvad der sker i hjemlandet.
Jeg vender tilbage til spørgsmålet: Er ordføreren enig i, at første skridt på vejen til en god integration er, at man lærer sproget?
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Ordføreren.
- Thomas Rohden (RV):**
Ja.
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Spørgeren.
- Michael Nedersøe (DF):**
Hvordan har ordføreren det med, at en af deres folketingskandidater i Aarhus førte valgkamp på arabisk til det seneste folketingsvalg? Jeg formoder, at dem, han snakker til, er nogle, der har boet her i en årrække, siden han er ude at føre valgkamp for dem. Altså, de har stemmeret. Men for mig at se virker de ikke særlig danske, når de skal have valgkampen oplyst på arabisk. Hvad mener ordføreren om den manglende integrationsvilje blandt De Radikales vælgere?
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Ordføreren.
- Thomas Rohden (RV):**
Hvis jeg ikke tager meget fejl, taler den pågældende kandidat, som spørgeren henviser til, flydende og ganske glimrende dansk. Jeg har ikke set hans valgvideoer. Jeg tænker, han har lavet en valggimmick med det. Det har jeg ikke rigtig nogen holdning til. Jeg har også selv lavet valggimmicks med videoer på sønderjysk, så ham om det.
- Formanden (Henrik Frandsen):**
Hr. Morten Dahlin, Venstre.
- Morten Dahlin (V):**
I valgkampen var jeg i debat med ordførerens partifælle fru Samira Nawa, der nu er klimaminister, og der var ingen slinger i valsen: Radikales politik var, at der ikke skulle være ekstra afgifter på elbiler. Der var altså ingen slinger i valsen: Der skulle ikke være ekstra afgifter på dem. Nu står ordføreren så her og forsvare en regering,

der pr. 1. januar kommer til at gøre det dyrere at træffe det grønne bilvalg.

Så vil jeg egentlig bare sådan af oprigtig nysgerrighed spørge: Hvad er det, der er sket, siden Radikale Venstre ikke længere synes, at elbiler også skal være det billige valg?

Kl. 17:45

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:45

Thomas Rohden (RV):

I Radikale Venstre synes vi, at elbilerne skal være det billige valg. Det er også derfor, vi synes, det er vigtigt, at der bliver lavet en grundlæggende omprioritering i den måde, vi beskatter biler på i Danmark. Det er noget af det, som regeringen kommer til at tage op inden for det næste år i forhold til at få lavet en ny måde at beskatte biler på, og jeg synes, det er rigtig godt, at der er flere danskere, der vælger en elbil. Jeg synes også, det er rigtig godt, at vi bliver ved med at sørge for, at der ikke er afgifter på helt almindelige elbiler. Men man må jo også sige, at det at køre bil har en række negative eksternaliteter, og de negative eksternaliteter skal vi også kunne beskutte på en forsvarlig måde, synes jeg.

Kl. 17:45

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:45

Morten Dahlin (V):

Men det skulle man vel også i valgkampen, hvor der ingen slinger i valsen var. Der skulle altså ingen ekstra afgifter være på elbiler, og nu står Radikale Venstre så og indfører ekstra afgifter på elbiler, samtidig med at ordføreren siger, at det er vigtigt, at der er flere, der køber en elbil. Så har jeg egentlig bare sådan et simpelt spørgsmål: Er der flere eller færre, der kommer til at købe en elbil nu, når Radikale Venstre hæver afgifterne på elbiler?

Kl. 17:46

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:46

Thomas Rohden (RV):

Tak. Når Radikale Venstre kommer igennem med vores politik i forhold til at få lavet en omkalfatring af det danske skattesystem på elbilområdet, skal der være flere, der køber en elbil. Det er jo min ambition, og det er Radikale Venstres ambition.

Så er vi nu i gang med at have en overgangsperiode, hvor vi tidligere har haft ét regime, der har handlet om en afgiftsfritagelse af elbilerne. Det synes vi har været rigtig godt. Det er også derfor, vi holder fast i det for de helt almindelige elbiler. Nu skal vi over til et andet regime, og den diskussion håber jeg da også at Venstre vil melde sig ind i, så vi får sikret, at der kommer en fornuftig beskatning af biler i fremtiden og det stadig væk bliver sådan, at det er attraktivt at vælge en elbil i Danmark.

Kl. 17:46

Formanden (Henrik Frandsen):

Den sidste korte bemærkning i den her omgang går til hr. Ulrik Knudsen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 17:47

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det, formand. Tillykke til ordføreren med talen. Jeg vil gerne spørge ind til betinget statsborgerskab og Radikales holdning til

betinget statsborgerskab. Udlændinge- og integrationsministeren har i et svar til mig skrevet, at han deler ønsket om på sigt at kunne indføre betinget statsborgerskab. Det kommer jo, efter at jeg også har fået et andet svar fra udlændinge- og integrationsministeren, hvor han oplyser, at der de sidste 10 år, siden 2015, er tildelt 15.000 statsborgerskaber til folk med oprindelse i MENAPT-lande, hvoraf der er 3.100, der har modtaget en dom. Altså er over 20 pct. af de tildelte statsborgerskaber tildelt mennesker, der har modtaget en dom de sidste 10 år. Det gør jo, at jeg synes, det er endnu mere relevant, at vi arbejder på at få betinget statsborgerskab. Hvad er Radikales holdning til det?

Kl. 17:47

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:47

Thomas Rohden (RV):

Vi kommer jo til at skulle drøfte statsborgerskab lige om lidt. Der skal laves en ny måde at tildele statsborgerskab på i Danmark, og de drøftelser går vi ind til med åbne øjne. Men vi må også sige i den sammenhæng, at det, der jo er vigtigt for os i Radikale Venstre, når man laver regler, er, at de står i overensstemmelse med international ret.

Det ved jeg godt at der er nogle partier i Folketinget der ikke er så optaget af. Det er vi meget i Radikale Venstre. Vi synes, at international ret er en vigtig ting, og vi synes, at det er vigtigt, at Danmark er et af de lande, der viser ude i verden, at vi ikke bare sådan løber fra internationale forpligtigelser, når det lige er bekvemt for os.

Kl. 17:48

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 17:48

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det. Tidligere i dag har Troels Lund Poulsen fortalt, at det holder sig inden for konventionerne at indføre betinget statsborgerskab, og det er også vores vurdering. Men ordføreren svarer ikke på, hvad Radikales holdning er. I må da have en eller anden holdning, I går ind til forhandlingerne med. Så kan det jo ende på en anden måde.

Det er især relevant at få Radikales holdning, fordi I jo faktisk er lykkedes med at ændre en socialdemokratisk beslutning om at vente med at tildele statsborgerskaber. Det var meningen, det skulle ske næste år, men nu vil man så hastetildele 3.000 statsborgerskaber allerede i indeværende år. Så derfor er det jo vigtigt, hvad Radikales holdning er. Så vil du ikke svare på, hvad Radikales holdning til betinget statsborgerskab er?

Kl. 17:49

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 17:49

Thomas Rohden (RV):

Jo, det vil jeg gerne. Det er ikke noget, vi ser et stort behov for. Men jeg må også bare sige i denne sammenhæng, at Danmarksdemokraterne og Troels Lund Poulsen jo ikke normalt er lige der, vi går hen, når vi skal have juridisk rådgivning, i forhold til hvordan vi skal lave statsborgerskabsregler. Der plejer vi trods alt at benytte os af mennesker med en lidt højere faglig kompetence.

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger i den her omgang, så vi siger tak til hr. Thomas Rohden. Næste ordfører i rækken er fru Franciska Rosenkilde. Værsgo.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Franciska Rosenkilde (ALT):

Der blæser nye politiske vinde i Danmark. Før sommerferien fik vi en ny regering, et nyt parlamentarisk grundlag og en ny kurs for fremtiden. Forandringens vinde blæser i den grad fra Christiansborg, og de er fulde af håb – håb, der flyger hen over marker og enge, og som blæser gennem by og land og suser hele vejen ind i staldene på svinefabrikkerne. For i Alternativet gik vi til valg på et svinevalg, og selv om vi først lige er begyndt, er vi i fuld gang med at forme fremtidens landbrug. Vi har allerede sikret flere penge til økologien. Vi har indført stop for nye og større svinefabrikker. Vi har styrket kontrollen med dyrevelfærden, og vi har nedsat en griseffirepart, og vi er på vej mod et nationalt sprøjteforbud. Alt det er konkrete resultater. Det er mærkbare resultater, men også begyndelsen på noget endnu større.

Vi ser konturerne af et helt nyt og langt mere bæredygtigt landbrug, hvor vi har mere økologi og færre giftmarker, flere småskala-landbrug og færre svinefabrikker, og hvor vi producerer flere gode sunde lokale fødevarer, men uden at forurene miljøet og uden at gamble med drikkevandet og uden at smadre dyrevelfærden. Jeg synes, vi er kommet godt fra start.

Men tag ikke fejl, for vi er selvfølgelig slet ikke færdige endnu. Vi skal have en ny national fødevarerstrategi, som skal sætte rammen om fremtidens landbrug, bane vejen for mere frugt, grønt og økologi, og så skal vi selvfølgelig have styrke dyrevelfærden markant, et reelt forbud mod halekupering, stop for ekstrem avl, mere plads og udfasning af fiksering af søer. De forandringer knokler vi for at levere hurtigst muligt, for én ting er sikker: Bedre dyrevelfærd er ikke til forhandling. Bedre dyrevelfærd er forudsætningen for fremtidens landbrug og for Alternativets støtte til regeringen.

At forandre landbruget er en afgørende brik i den grønne omstilling, men den grønne omstilling stopper ikke ved landbruget. Vi skal bryde os fri af den fossile energis sorte lænker, uagtet hvad der sker i Hormuzstrædet og i Trumps USA. Danmark må ikke ryste på hånden, når det gælder vedvarende energi. Vi skal have flere solceller, flere vindmøller, flere varmepumper og mere grøn energiteknologi. Vi skal videre med elektrificeringen, og vi skal have højere klimamål. Derfor er det godt, at regeringens ambition er at blive den grønne regering nogen sinde. Den ambition deler vi i Alternativet, men et parlamentarisk grundlag skal jo også kunne sige fra. Sådan er det jo med gode venner. Så kære regering, kære venner: Drop alle overvejelser om at hive endnu mere olie og gas op af Nordsøen. Lad det blive i undergrunden. Det giver absolut ingen mening, hvis Danmark midt i en global klimakrise vil tillade mere af det, som klimaforskerne igen og igen siger at vi skal have mindre af.

Når forandringens vinde blæser, skal det selvfølgelig også kunne mærkes uden for de store byer. Vi skal have styrket sammenhængskraften, og vi skal flere levende landdistrikter, men enhver kan jo se, at årtiers centralisering er løbet løbsk. Arbejdspladser og landsbyskoler lukker og slukker, og der er blevet længere til læger og hospitaler i store dele af Danmark. Den udvikling skal vi have gjort op med, men det kræver politiske valg. Vi skal turde give mere frihed til kommunerne og til lokalsamfundene, stole på, at man lokalt kan skabe løsninger, hvis vi sætter rammerne herfra. Men vi skal også turde at tænke lidt mere ud af boksen, for vi har brug for nye idéer og løsninger. Måske er løsningen at dele kommuneskatten op for folk, som har to boliger: bor i storbyen, men har fritidshus

eller sommerhus ude i provinsen. Eller måske skal vi indføre en tilflytterbonus, så der følger penge med, hvis man vil renovere et hus, starte en virksomhed eller en lokalforening, hvis man flytter på landet. Uanset hvad er det åbenlyst for alle, at sammenhængskraften mellem by og land skal styrkes.

Noget andet, der også er vigtigt at styrke, er børn og unges trivsel. Alt for mange børn og unge har det svært. De er ramt af skolevægring, angst, stress eller en psykisk sygdom. Antallet af børn og unge på antidepressiv medicin er næsten fordoblet på 5 år, og det er børn helt ned til 6 år, som må tage medicin for at klare hverdagen. Det er voldsomt, og det er ikke, fordi jeg nødvendigvis selv stiller spørgsmål ved selve medicinen. Jeg vil snarere stille spørgsmål ved, hvordan det er, vi har indrettet vores samfund og vores institutioner, siden at så mange har det så dårligt.

Kl. 17:55

Mange peger ofte på sociale medier, skærme og præstationspres, når vi skal finde årsagerne, og det er der helt sikkert noget om. Men det kan ikke være hele forklaringen, for det handler også om politik, om fejlslagne reformer. Se bare på folkeskolen! Man gjorde skoledagene længere. Man proppede mere undervisning ind i børn og unges hverdag, og man pressede flere elever også med særlige behov ind i klasserne, uden at ressourcerne fulgte med. Det blev nok gjort med gode intentioner, men det slog fejl, for det var en fejl, da konkurrencestaten blev presset ind i klasselokalerne, og det var en fejl, at den generelt har fået lov til at brede sig.

Overalt i velfærdssamfundet ser vi konsekvenserne af de her logikker: af centrale styringsmål, øget kontrol og krav om effektivisering det, og af besparelser på kernevelværd, på omsorg og på medarbejdernes tid til den enkelte. Man kan altså ikke effektivisere sig til bedre velfærd og omsorg. Det er derfor, Alternativet kæmper for at få omsorgen tilbage i vores velfærdssamfund. Vi vil give mere frihed tilbage til skolerne, så man får bedre mulighed for at tilrettelægge skoledagen lokalt. Vi vil investere i det, der skaber fællesskaber: lejrskoler, kreative og rytmiske fag, klassens time – alt det, der gør, at børn lærer at være en del af fællesskabet, udvikler empati og danner sociale relationer. Vi vil give ældre en omsorgsgaranti, så de får rettigheder og konkrete krav på den værdige pleje.

Vi vil styrke retten til bedre og hurtig behandling i psykiatrien, for vi kan ikke acceptere, at så mange mennesker har brug for hjælp, som de ikke får, og så skal vi styrke normalområdet, fordi forebyggelse af mistrivsel starter, langt før man ender i psykiatrien. Den starter med pædagoger, lærere og voksne, som har tid, og med fællesskab og institutioner, der skaber plads til det enkelte barn.

I bund og grund handler det om, hvad vi vil prioritere og bruge vores fælles skattekrone på. Det gør det også, når regeringen foreslår at skære i su'en for 81.000 unge – et forslag, vi i Alternativet naturligvis er stærkt uenige i. Lad os lige huske, at vi her taler om den generation af unge, der blev tvunget til at gå længere tid i skole, og som i dag kæmper med mistrivsel, stress og præstationspres. Jeg synes allerede, at den her generation af unge har betalt en høj pris for de voksnes fejl og kuldsejlede reformer. Derfor er det ikke rimeligt, at de skal være med til at betale for finansloven, og det er heller ikke særlig klogt. For su er jo ikke bare en investering i den enkelte unge. Det også en investering i vores samfund, i dygtig og kompetent arbejdskraft, i kloge hoveder og hænder og en oplyst og dannet befolkning. Og helt ærligt: Et samfund, der bliver rigere og rigere, skal da ikke investere mindre, men mere, i sine børn og unge. Så tag nu og find pengene et andet sted. Kig til finansspekulanterne og techgiganterne eller de store forurenere – ikke mod de unge.

Her til sidst har jeg lige et behov for at adressere situationen i Gaza, for endnu et år er gået, og endnu en gang står jeg her og savner en regering, der siger tydeligt fra over for Netanyahu's krigsforbrydelser – en regering, som råber op, når civile palæstinensere dræbes, når international ret overtrædes, og når voldelige bosættelser

på Vestbredden fortsætter. Vi har brug for en regering, der står fast på folkeretten både i FN og i EU, men også en regering, som tør gå forrest, som anerkender Palæstina som stat, og som dropper al handel med Netanyahu og hans regime. Det har vi stadig væk til gode at se, men jeg håber, at vi med de nye politiske vinde, der blæser, vil se en mere konsekvent og handlekraftig regering også på det område.

Min taletid er ved at være brugt nu, og jeg er kommet vidt omkring, men for mig hænger det hele sammen. Det handler om, hvordan vi skaber et mere bæredygtigt samfund, om vi vil være et samfund, der fortsat presser naturen, omsorgen og ungdommen, eller om vi i højere grad vil være et samfund, hvor mennesker, natur og fællesskab i langt højere grad trives. Det er den bæredygtige forandring, som Alternativet gik til valg på, og det er den bæredygtige forandring, vi er i fuld gang med at levere på, for heldigvis – heldigvis – blæser der nye politiske vinde på Christiansborg, og de er fulde af håb om forandring. Tak for ordet.

Kl. 17:59

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er indtegnet en helt række korte bemærkninger. Dem venter vi med til efter pausen. Jeg kan sige, at de to første korte bemærkninger er fra hr. Jørgen Kvist fra SF og fru Trine Jepsen fra Venstre, men som sagt tager vi dem efter pausen.

Mødet er udsat til kl. 19.00.

Mødet er udsat. (Kl. 18:00).

Kl. 19:00

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Mødet genoptages.

Vi fortsætter med fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet, som har holdt sin tale, og derfor går vi direkte til de korte bemærkninger. Den første er til hr. Jørgen Kvist. Værsgo.

Kl. 19:00

Jørgen Kvist (SF):

Tak. Og tak til ordføreren for en tale, som på meget lange strækninger gav smil hos SF'ere. Statsministeren beskrev i sin åbningstale det at omstille sig som en sådan keredansk identitet. Alternativet og fru Franciska Rosenkilde er optagede af, at vi får et andet og omstillet landbrug, der producerer mere mad til mennesker og mindre mad til dyr, og et landbrug, der skaber mere liv på landet, hvor vores kære industrilandbrug allerede har lagt alt for meget øde.

Den ambition er jeg og vi i SF helt enige i, men hvordan er det, at vi når frem til det der anderledes landbrug, det omstillede og nye landbrug? Kan ordføreren sætte lidt flere ord på, hvordan det bliver konkret? Og hvordan får vi skabt en økonomisk struktur, der gør det attraktivt for den enkelte landmand at få øje på det nye og de nye muligheder, det nye landliv og det nye landbrugslivs?

Kl. 19:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 19:01

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak til ordføreren for gode spørgsmål om et tema, som jo optager mig og Alternativet rigtig meget. Det er en stor omstilling, som landbruget skal igennem. Noget er enklere end andet, men der er ingen tvivl om, at ambitionen for Alternativet handler om, at vi får et landbrug, som er mere på naturens præmisser, som også dyrker flere

fødevarer til mennesker, og som derved også har langt færre dyr, eftersom vi ønsker, at de dyr, der er der, skal have det langt bedre.

Jeg tror, at man kan komme rigtig langt med landbrugsstøtten, som vi i dag bruger rigtig meget til at støtte, simpelt hen reel hektarstøtte, altså nærmest direkte erhvervsstøtte. Det kommer jo dem, som har de største bedrifter, til gode, og det er også tit der, at man har ensrettet arbejdsgangene på en måde, så man har færre beskæftiget og desværre har tusindvis af dyr, der aldrig ser dagens lys. Så man kan bruge landbrugsstøtten meget aktivt til i højere grad at understøtte den form for landbrug, som vi ser mere af, flere af de små og mellemstore landbrug, hvor man har en mere divers produktion og der også er højere beskæftigelse.

Kl. 19:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 19:02

Jørgen Kvist (SF):

Tak. Jeg forstår helt det med landbrugsstøtten. Forestiller ordføreren sig også ændringer i den efterhånden temmelig åbne landbrugslov, ændrede ejerformer eller krav til indkøb i offentlige institutioner? Eller skal vi have mærkning af fødevarer, der er sprøjtet? Det er bare for at nævne nogle af de virkemidler, man kunne overveje, når nu vi skal have forceret og inspireret den her omstilling.

Kl. 19:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 19:03

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak. Det er nogle gode eksempler, som spørgeren kommer med. Det er også en gammel mærkesag for Alternativet, og vi bruger de offentlige institutioner og de offentlige køkkener i langt højere grad til at drive den her mere plantebaserede og danske fødevarerudvikling. Det er også vigtigt, at detailhandelen kommer med om bord og tager et ansvar for at skabe større opmærksomhed omkring danske varer. Og det er også vigtigt, at vi kigger på bopælspligt på landbrugsejendomme, altså i forbindelse med det her med at opkøbe en masse landbrug og så ikke selv bo der og ikke selv tage ejerskab for de landdistrikter, som er en del af den her landbrugsudvikling.

Så der er mange ting, der ligger i at omstille landbruget.

Kl. 19:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Den næste er fru Sophie Løhde.

Kl. 19:04

Sophie Løhde (V):

Tusind tak for det. Og tak til ordføreren for talen. Lige om lidt kommer der jo et finanslovsforslag fra regeringen, som vi allerede nu ved er marineret i en række triste skatte- og afgiftsstigninger. Og der var jeg egentlig nysgerrig efter at vide, om Alternativet egentlig støtter indførelsen af den her snigerskat, som regeringen gerne vil indføre, og som jo betyder, at alle danskere nu kommer til at betale mere i skat, og som jo særlig kommer til at ramme dem, der har de laveste indkomster. Er det en snigerskat, som Alternativet støtter?

Kl. 19:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Franciska Rosenkilde (ALT):

Nu er vi jo ikke en del af regeringen. Vi er Alternativet, og regeringen har ikke ændret Alternativets politik; til gengæld har Alternativet været med til at ændre regeringsgrundlaget. Der er rigtig meget godt i det regeringsgrundlag, men der er jo også ting, den her mindretalsregering kommer til at fremsætte, som vi ikke kommer til at stemme for. Nu må vi jo se, hvordan det er i sin fulde plan, men vi er ikke interesserede i at støtte op om skattelettelse, som vender den forkerte vej, nedad.

Kl. 19:04

have et forbehold over for bestemte artikler i den europæiske menneskerettighedskonvention, at vi kan ignorere nogle af de mest skøre domme fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, ophæve inkorporeringsloven eller gøre andet for at tage vores demokratiske selvbestemmelse tilbage, så vi fremover kan udvise flere kriminelle udlændinge.

Kl. 19:07

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:07

Sophie Løhde (V):

Det sidste var en lille smule, undskyld mig, sort, for vi snakker ikke om skattelettelse. Altså, en snigerskat er en skattestigning for alle danskere, som særlig rammer dem med de mindste indkomster. Det er jo fint nok at stå der og snakke udenom og lidt sort og andet, men det er jo ikke sådan, at man kan være fuldstændig uskyldig i det her. Jeg er med på, at Alternativet ikke sidder i regering, men I repræsenterer jo dog trods alt nogle vigtige mandater, fordi det er den allerallergyderste venstrefløj i Danmark, nemlig Enhedslisten og Alternativet, som holder den her røde regering til magten.

Det er derfor, jeg spørger: Vil Alternativet lægge mandater til at indføre en snigerskat og dermed stigende skatter for alle danskere, som særlig rammer dem med de mindste indkomster?

Kl. 19:05

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for spørgsmålet. I Alternativet bakker vi op om en regelbaseret verdensorden. Vi bakker op om konventioner. Vi bakker op om menneskerettigheder. Vi bakker op om FN. Vi mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at man politiserer de her domsafgørelser, men lader dommerne om det. Det her er jo et spørgsmål om en lovgivende magt, og jeg synes, vi skal holde os til at lave politik og ikke politisere den her form for afgørelser.

Kl. 19:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:08

Franciska Rosenkilde (ALT):

Jamen det er vigtigt for Alternativet, at vi ikke øger uligheden i Danmark, og derfor kan man ikke kigge på den her snigerskat isoleret set, fordi det hænger sammen i et større billede, og hvis de forskellige skattelettelse eller skattestigninger og momsafgivelser tilsammen skaber mindre ulighed, så må vi se på det sådan, altså i sin helhed. Men det er klart, at regeringsgrundlaget jo er et kompromis. Så nej, alt, hvad der står, er ikke Alternativets politik.

Kl. 19:06

Malte Larsen (DF):

Jeg tror, vi alle sammen bakker op om en regelbaseret verdensorden herinde. Udfordringen med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er jo netop, at det ikke bare er en dømmende magt, men også en lovgivende magt, når den selv opfinder sine egne retsregler. Der er spørgsmålet, hvad vi gør som parlament, når en domstol underminerer vores demokratiske ret til at vedtage reglerne i Danmark. Der må jeg jo bare konstatere, at hvis Alternativet siger, at vi skal deponere magten til Menneskerettighedsdomstolen, er risikoen jo også fremadrettet, at den træffer nogle afgørelser, som lægger låg på Alternativets muligheder for at gennemføre den politik, som I gerne ser. Derfor vil jeg gerne spørge igen: Mener I virkelig, det er rimeligt, at en domstol i Strasbourg skal bestemme vores udlændingepolitik i Danmark?

Kl. 19:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Malte Larsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 19:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:08

Malte Larsen (DF):

Tak, formand. Jeg vil gerne spørge ind til Alternativets stillingtagen til de udfordringer, som vi har i Danmark med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols aktivistiske fortolkninger, som lægger mange begrænsninger på vores demokratiske selvbestemmelse i Danmark og særlig i forhold til udvisningssager. Statsministeren har jo gjort et stort arbejde hen over det senere års tid på at forsøge at reformere den måde, som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fortolker artikel 3 og 8 på. Men lyttede man til præsidenten for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols tale sidste tirsdag, så gjorde han det meget klart, at domstolen umiddelbart fortsætter sin kurs.

Kl. 19:06

Franciska Rosenkilde (ALT):

Det mener jeg ikke er tilfældet. Der bliver jo lavet masser af lovgivning i Danmark, som har med de danske regler at gøre. Jeg synes, det er et sidespor, når man begynder at politisere på konventioner og på domsafgørelser. Så jeg er bare ikke enig med spørgeren.

Kl. 19:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Den næste er hr. HP Beck.

Kl. 19:09

HP Beck (LA):

Tak for ordet, formand. Ordføreren nævnte i sin tale en del om grøn energi og sagde, at vi skal have meget mere grøn energi. Der blev nævnt vind og sol, og det er også fint, men det er jo så også vejrafhængigt, og lige nu er det omkring en tredjedel af den grønne energi i Danmark, som kommer via biomasse, altså primært afbrænding af træ, som bliver sejlet hertil fra Nordamerika og Baltikum på containerskibe, som fungerer via bunkerolie. Er det dét, som vi skal

Det rejser jo spørgsmålet om, hvad vi så gør i Danmark, hvis vi har et ønske om at tage vores demokratiske selvbestemmelse tilbage på udvisningsområdet. Derfor vil jeg gerne høre ordføreren, om Alternativet er villige til at gøre noget for, at vi eksempelvis skal

have mere af? Er det dét, som Alternativet forestiller sig skal være en del af den grønne energi fremover?

Kl. 19:11

Kl. 19:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:09

Franciska Rosenkilde (ALT):

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for spørgsmålet. Nej, det er det bestemt ikke. Alternativet mener, at biomasse skal udfases, fordi det ikke er bæredygtigt, at vi bare sender vores CO₂-udledninger til udlandet. Klimakrisen er global, og den er strukturel, og når noget er strukturelt, er det et politisk ansvar at løse det, og det ikke en bæredygtig løsning at sende CO₂-udledninger til udlandet, fordi vi brænder træ, som vi får importeret, af. Så biomasse skal ses som en overgangsenergikilde, og den skal udfases.

Kl. 19:10

Tak for et godt spørgsmål til et virkelig vigtigt tema, også for Alternativet. Vi har en byggebranche i Danmark i dag, som står for cirka en tredjedel af udledningen, og som genbruger cirka nul ressourcer. Det er helt vildt, når man tænker på, hvor langt vi er i en klimakrise og en påstået grøn omstilling, og at vi skulle være et foregangsland.

Så vi er nødt til i langt højere grad at kigge på hele byggebranchen for at blive langt dygtigere til at recirkulere vores ressourcer, og for at vi får en langt mere cirkulær økonomi. Bevar eller forklar er en del af det kulturskifte, der skal til. I dag er det meget, meget let at rive ned, og det skal det ikke være i fremtiden. Der skal man faktisk forklare, hvorfor det giver mening at rive gode ressourcer ned.

Kl. 19:12

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:12

HP Beck (LA):

Tak for det meget konkrete svar. Det sætter jeg pris på. Men hvordan forestiller ordføreren sig så at vi skal skabe energi nok, når vi jo går ind i en fremtid med et øget energibehov, især med tanke på de dage om vinteren, hvor der er meget lidt sollys, og på de stille dage, hvor der er meget lidt vind? Hvordan forestiller ordføreren sig at vi så har nok energi?

Kl. 19:10

Ellen Emilie (M):

Det er jeg sådan set helt enig med ordføreren i, men ordføreren svarede ikke på, om det her kan ende med at blive et stort, nyt bureaukratisk monster ude i kommunerne.

Kl. 19:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:10

Franciska Rosenkilde (ALT):

Man kan jo nærmest ikke komme med en større gyser end et stort bureaukratisk monster i den her sal; det er noget, vi alle sammen frygter som spøgelser under sengen om natten. Der er ingen, der ønsker det. Men klimakrisen er accelererende. Den er så vigtig for vores eksistensgrundlag, at vi er nødt til at omstille os, også i byggebranchen. Vi skal selvfølgelig gøre det på en måde, så det giver mening i et klimapolitisk perspektiv med så få bureaukratimonstre som muligt.

Kl. 19:13

Franciska Rosenkilde (ALT):

Jamen vi skal investere langt mere i sol og vind og også gerne i jordvarme og geotermi. Og så skal vi huske på, at vi jo er en del af det europæiske energinet, og det er jo nok sådan, at der altid på et eller andet tidspunkt vil være steder i Europa, hvor vinden blæser eller solen skinner.

det, der bare er meget tydeligt, er, at en af grundene til, at Danmark klarer sig relativt godt igennem den krise, der er lige nu, er, at vi har investeret så meget i vedvarende energi og ikke er så afhængige af fossile brændsler, som mange andre lande er.

Kl. 19:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Charlotte Green.

Kl. 19:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Ellen Emilie.

Kl. 19:11

Charlotte Green (KF):

Tak, og tak til ordføreren for en tale, som jo også understreger, at Alternativet er et grønt parti. Mit spørgsmål skal derfor handle om havbrug. For her i ugen fik jo Rigsrevisionens beretning, som viser, at Miljøstyrelsens forvaltning har været særdeles mangelfuld, ja, faktisk så mangelfuld, at der nærmest ikke er nogen af havbrugene, der ville kunne opnå en tilladelse på det grundlag, der ligger.

Der er f.eks. ikke foretaget habitatvurderinger. Alt det her har fundet sted under en socialdemokratisk regering, og Det Konservative Folkeparti har med Mona Juul i spidsen flere gange påpeget, at det her var et alvorligt problem, og at det faktisk var for vigtigt til blokpolitik.

Nu er Alternativet blevet et støtteparti. Er det Alternativets opfattelse, at de skal holde hånden under regeringen? Eller er de enige med Det Konservative Folkeparti i, at der skal handling til? Og hvilke skridt vil I i givet fald tage? Tak.

Kl. 19:14

Ellen Emilie (M):

Tak for ordet, formand. Tak for en virkelig fin tale. Nu er det jo sådan, at når man går i regering, indgår man også kompromiser, og qua min rolle som boligordfører kunne jeg godt tænke mig at spørge Alternativet ind til det her bevar eller forklar-princip.

Jeg er selv ret bekymret for, at vi kan stå i en situation, hvor det, Alternativet ønsker, er at bygge et nyt, stort bureaukratimonster med en masse smagsdommere i kommunen, der skal sidde og bestemme en masse, som vil hæmme en masse byudvikling. Det er jeg enormt bekymret for, så jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at høre ordføreren uddybe det en lille smule her i dag.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 19:14

Kl. 19:17

Franciska Rosenkilde (ALT):

Mange tak til ordføreren for et virkelig, virkelig vigtigt spørgsmål. Vi ønsker, at der skal ryddes op, også her, fristes jeg til at sige. Altså, det er voldsomt med de billeder, vi ser lige nu ved de havbrug, vi har i Danmark. Man fristes til at sidestille det med burgrisene og burhønsene. Det er en voldsom form for dyrplageri, og det giver nogle kæmpe miljømæssige konsekvenser. Så det *skal* der ryddes op i. Jeg vil sige, at det i det mindste skal op på land, men jeg ønsker også, at vi har en langt mere skånsom fødevareproduktion, som ikke har de her konsekvenser for dyr og for miljøet.

Vi kommer til at arbejde for – og jeg er rigtig glad for det, hvis vi i Konservativ og Alternativet kan samles omkring det – at lægge et pres på, at vi får en bæredygtig omstilling af fiskeriet og i særdeleshed også af havbrugene.

Kl. 19:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 19:15

Charlotte Green (KF):

Tak for svaret. Fru Franciska Rosenkilde nævner selv, at havbrug kan flyttes på land, og i den forbindelse vil jeg bare følge op og spørge, om ikke havbrug på land er den ultimative monokultur – dyr i bur – og hvordan det i så fald harmonerer med Alternativets dyrevelfærdstilgang. Tak for ordet.

Kl. 19:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 19:15

Franciska Rosenkilde (ALT):

Jo, det er jeg sådan set enig i, og jeg tænker heller ikke, at det er den bæredygtige vej at gå. Men så skåner man da i det mindste havmiljøet. Men i et dyrevelfærdsperspektiv giver det ikke mening at have den form for levende fisk i bure.

Kl. 19:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fru Eva Flyvholm.

Kl. 19:16

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak. Det her falder nok inden for den kategori, man kan kalde for et venligsindet spørgsmål. For i Enhedslisten og Alternativet deler vi jo en optagethed af, hvad der skal ske med de her datacentre, som popper op flere og flere steder i landet. Vi ser jo, at det har ekstremt store konsekvenser for vores klima i forhold til det meget store strømforbrug, der er, og vi ser, at det smadrer lokalområder rundt omkring, og vi er også meget, meget bekymrede over, at det i høj grad er de amerikanske techgiganter, som står for udviklingen af dataforbruget her, og at det ikke er til vores egen digitale infrastruktur.

Vi har jo peget på – og det er jo også noget af det, jeg ved at Alternativet er interesseret i – at vi er nødt til at have en plan for det her, som sikrer en fornuftig udvikling på området, men at det simpelt hen også kunne være rigtig godt at få et stop for etableringen af nye datacentre, indtil vi har nogle forsvarlige rammer for det. Og det vil jeg gerne høre om Alternativet ikke er enig i.

Kl. 19:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for det, og tak til Enhedslisten for et rigtig godt samarbejde også omkring datacentre. Jeg tror absolut, at vi også her er ret enige. Vi ser, at der er de samme farer, som ordføreren meget fint lister op. I forhold til de muligheder, der ligger i, at Danmark får datacentre, er det meget, meget vigtigt, at der bliver et fokus på, at det er nogle, vi selv udvikler, og at det er for at beskytte vores data, og at det, som ordføreren også er inde på, ikke er et spørgsmål om, at det er store amerikanske techgiganter.

Jeg oplever, at der måske er nogle kommuner, der har ladet sig forføre en lille smule af den her udvikling og udsigten til flere arbejdspladser og mere vækst. Der mener jeg, at det er sindssygt vigtigt, at vi som politikere går med et forsigtighedsprincip omkring, at det her potentielt kan være langt mere skadeligt end brugbart. Det er jeg enig med ordføreren i.

Kl. 19:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 19:18

Eva Flyvholm (EL):

Ja, jeg er helt enig. Det er jo også derfor, vi ønsker, at der i stedet for må være en national plan for det her. Det kan simpelt hen ikke være noget, der er overladt til de enkelte kommuner at skulle stå med det kæmpestore ansvar.

En anden problemstilling i forhold til et klimaperspektiv og et sundhedsperspektiv er jo også det her med, at der faktisk kan risikere ikke bare at blive brugt rigtig meget strøm, men også rigtig meget gas i de her datacentre, hvilket jo også er noget, jeg ved vi har en fælles optagethed af. Men jeg synes egentlig, det kunne være fint lige at få lidt flere perspektiver på, hvorfor det er så vigtigt at få sat en prop i det.

Kl. 19:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 19:18

Franciska Rosenkilde (ALT):

Absolut. Som ordføreren også er inde på, kræver de her datacentre uanede mængder energi. Når vi i forvejen arbejder for at få mere grøn energi, er det jo vanvittigt, at de her datacentre så skulle suge alt det og måske endda endnu mere gas, når vi skal den anden vej. Så vi skal være virkelig varsomme med, hvad det er, vi får lavet af datacentre, og jeg er enig med spørgeren i, at der skal en plan til, og det kan vi jo sammen gå til regeringen om at få.

Kl. 19:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Ulrik Knudsen.

Kl. 19:19

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for ordet, formand. Ordføreren nævner utrolig meget omkring udviklingen i landdistrikterne og omlægningen til ikke-animalsk produktion. Det lyder rigtig godt og dejligt, og en god følelse i maven får man sikkert også, når man står og siger sådan nogle ting.

Men sandheden lige nu er, at på grund af gødskningsloven ser vi jo, at mange folgeerhverv allerede eksekverer fyringer ude i landdistrikterne p.t. Det koster arbejdspladser, og derfor er mit spørgsmål til ordføreren i dag: Hvad er jobeffekten? Hvor mange arbejdspladser koster indførelsen af gødskningsloven? Det går jeg ud fra man har undersøgt grundigt, inden man stemmer for.

Kl. 19:20

Kl. 19:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:20

Kl. 19:22

Franciska Rosenkilde (ALT):

Som jeg også sagde i min tale, står landbruget over for en stor og seriøs bæredygtig omstilling. For det nytter ikke noget, at vi fortsat producerer fødevarer med kæmpe klimaaftryk, som samtidig ødelægger vores vandmiljø, og som gør, at der ikke er plads til natur i Danmark, at vores forsyningssikkerhed er udfordret, og at vi har så dårlig dyrevelfærd, som vi har. Så det er en stor omstilling.

I forhold til L 5, gødskningsloven, er det jo et spørgsmål om, at der bliver udledt for meget kvælstof fra landbruget, fordi vi har så massiv en animalsk produktion. Det kunne man have reguleret for flere år siden, for det her er kendt stof. At det bliver en så hård regulering nu skyldes et politisk svigt fra de tidligere regeringer.

Kl. 19:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:20

Ulrik Knudsen (DD):

Jeg fik vist ikke noget svar på mit spørgsmål. Jeg går ud fra, at når man laver så stort et indgreb som gødskningsloven, kan man også svare på mit spørgsmål. Jeg ved, at Alternativet også har været nogle af dem, som gerne ville have, at reguleringen var endnu hårdere og endnu hurtigere, og så er mit spørgsmål: Hvad er effekten på arbejdspladser? Hvor mange arbejdspladser skal landdistrikterne miste på det her, og hvad er Alternativets holdning til det?

Kl. 19:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:21

Franciska Rosenkilde (ALT):

Mig bekendt er der ikke regnet på, hvor mange arbejdspladser L 5 kommer til at koste. Jeg kan bare sige, at når man laver en seriøs bæredygtig omstilling af et samfund og også et landbrug, så er der nogle arbejdspladser, der går tabt, men der er også rigtig, rigtig mange nye arbejdspladser i et bæredygtigt landbrug. Der skal man også bruge en masse sideerhverv, om det er elektrikeren, eller om det er tømreren, eller om det er dyrlægen, eller hvem det er. Så der er masser af følgeerhverv, også i en langt mere bæredygtig landbrugsproduktion.

Kl. 19:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Vivi Nør Jacobsen.

Kl. 19:21

Vivi Nør Jacobsen (SF):

Tak for ordet. Og tak til ordføreren for en dejlig tale fuld af håb og drømme. Vores partier deler jo ambitionen om et grønnere og mere bæredygtigt landbrug – et fremtidens landbrug. Noget, jeg beundrer Alternativet for, er Alternativets måde altid at drømme stort og grønt på. Men det skal jo også blive til virkelighed, så hvordan vil grisen egentlig mærke det, når ambitionerne skal gøres til virkelighed, og hvordan vil det påvirke vores drikkevand? Og endelig, hvordan vil ordføreren få landbruget med ombord, så vi stadig har unge, der ønsker at uddanne sig til jobs til landbruget, og som får de jobs i fremtiden?

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak til spørgeren for det, som jeg klart vil tage som en stor kompliment. Grønt og drømmende er absolut det, som Alternativet er. Vi har høje ambitioner, men vi er også et pragmatisk parti, og det er også derfor, vi nu er parlamentarisk grundlag for en regering, som vi tror på kan lave de her store forandringer for et langt mere bæredygtigt samfund, som er godt for os alle sammen, også for naturen og dyrene.

I forhold til dyrevelfærden, så kommer grisen derude jo absolut til at kunne mærke det, når vi laver de her forandringer, som vi allerede er godt i gang med, og det bliver helt afgørende, at de her dyrevelfærdskrav, som Alternativet gik til valg på, ikke er til diskussion, men at de bliver indfaset i den danske svineproduktion. Det gør, at grisen får mere plads, at den får krølle på halen, at den får bedre rodemateriale, og, når det er en lille pattegris, at den får mulighed for at være længere sammen med sin mor. Og i det hele taget skal vi have færre af dem, så de kan få et bedre liv.

Kl. 19:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:23

Vivi Nør Jacobsen (SF):

Hvad betyder så Alternativets politik for prisen på fødevarerne, og hvilke kompromiser kan det blive nødvendigt at indgå?

Kl. 19:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:24

Franciska Rosenkilde (ALT):

Nu spurgte ordføreren før – det fik jeg ikke lige svaret på – hvordan vi får landbruget med, og det synes jeg er et rigtig godt spørgsmål. For der er en tradition for, at landbruget altid har siddet med ved bordet, når man har lavet forandringer. Nogle vil mene, at de måske sad lige lovlig meget med ved bordet. Man kan sige meget om landbruget, men overraskede kan de ikke være i forhold til den omstilling, der er i gang lige nu, og heldigvis er der rigtig mange landbrug derude, der er i gang. Der er masser af små og mellemstore regenerative økologiske landbrug, som gør et kæmpe stykke arbejde, og som mange af de unge også rigtig gerne vil ind i. Så omstillingen er i gang. Vi skal bare politisk være med til at understøtte den omstilling.

Kl. 19:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Trine Jepsen.

Kl. 19:24

Trine Jepsen (V):

Tak for det, og tak for ordet. Og tak for talen. I talen kommer ordføreren ind på balancer imellem land og by. Det glæder mig personligt, og mit spørgsmål kommer til at handle om landdistrikterne.

Rundtomkring i landet står der lige nu boligejere med gamle asbesttage, som de ikke selv må tage ned, og som det koster en mindre bondegård at få fjernet professionelt. Det er en kæmpe udfordring rundt i landdistrikterne, hvor husets værdi jo ofte er lavere, men den regning, man får serveret, hvis man skal have det fjernet professio-

nelt, er altså den samme. Derfor er mit spørgsmål til Alternativet, om man vil være med til at finde konkrete løsninger, så vi hjælper de boligejere, der i dag har asbesttage, og som skal have dem skiftet, nu, hvor de ikke selv må tage dem ned og ikke har råd til at få dem fjernet professionelt?

Kl. 19:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:25

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for det spørgsmål. Det korte svar er ja. Det skal vi helt klart lave noget politik på, der gør, at man billigere og lettere kan få fjernet sin asbest. Alternativets politik er helt overordnet sådan, at det grønne valg altid skal være det letteste og det billigste. Det hjælper ikke en grøn omstilling, hvis det at gøre tingene på en grøn eller bæredygtig måde er den dyreste og mest besværlige. Så vi har helt sikkert nogle områder, og også her omkring at fjerne asbest, som vi skal gøre på en langt bedre måde, så det ikke er så omkostningsfyldt, som det er i dag.

Kl. 19:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:26

Trine Jepsen (V):

Tak for det, og også tak for et konkret svar. Så jeg tillader mig at gå et skridt videre og høre, om Alternativet kan være med til at se på en model, hvor vi eksempelvis kan give de her boligejere lidt økonomisk hjælp til professionel nedtagning af de her asbesttage, så vi både kan tage hensyn til det sundhedsaspekt, der er, og selvfølgelig også til de mennesker, der ellers risikerer at stå med en meget, meget stor regning, som de ikke har råd til at betale.

Kl. 19:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:26

Franciska Rosenkilde (ALT):

Ja, vi vil meget gerne være med til at kigge på nogle modeller, og jeg ved også, at det ligger i regeringens ambition. Så det er jeg sikker på bliver foreslået i løbet af den her regeringsperiode.

Kl. 19:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Nick Zimmermann.

Kl. 19:27

Nick Zimmermann (DF):

Tak for det. I Østjylland, som jeg repræsenterer her i Folketinget, har der jo været, hvad jeg nærmest vil kalde en epidemi af unge mennesker med muslimsk og mellemøstlig, især somalisk, baggrund, der er sendt på genopdragsrejser. Nogle af dem har været så modige at stå frem og fortælle TV 2 om deres forfærdelige oplevelser, og meget af det, de fortæller, giver kuldegysninger, og det er fuldstændig forfærdeligt at høre.

Et andet mønster, som de også fortæller om, er, hvordan de inden da har oplevet et enormt stort socialt pres fra familie. De har oplevet den her ydmygelses- og dominanskultur, både i forbindelse med deres skolegang, deres gymnasie, og hos familie, og hvad der skulle være nære venner, men i virkeligheden er dem, der har vendt dem ryggen allermost.

Jeg kunne godt tænke mig at prøve at spørge Alternativet: Spiller islam en rolle i det her? Eller hvad er det, der gør, at det netop er folk med især somalisk baggrund, der bliver udsat for de her ting?

Kl. 19:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:28

Franciska Rosenkilde (ALT):

I forhold til det, som ordføreren spørger til, synes jeg dog, at det alligevel er det mindst interessante i det. Jeg synes, vi skal gøre rigtig meget for at bekæmpe negativ social kontrol. Jeg synes, vi skal gøre meget for at bekæmpe, at unge mennesker bliver sendt på opdragsrejser, eller hvad man kalder det. Det synes jeg er meget problematisk for vores demokrati, og det synes jeg vi skal have fokus på at rette op på. Hvilket land de lige kommer fra, er måske knap så interessant i denne her sammenhæng.

Kl. 19:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:28

Nick Zimmermann (DF):

Okay. Men det handler vel i virkeligheden om at fjerne noget af den berøringsangst, der jo har været systematisk på venstrefløjen i forhold til nogle af de her problemer, nemlig at det jo især er folk, som kommer fra de lande, som minder allermindst om os. Og derfor kan jeg heller ikke lade være med at tænke på, hvordan jeg nogle gange synes, at det kolliderer lidt, når venstrefløjen jo i hvert fald har en meget positiv omgang med især nogle af de her sådan islamske lande, som jo også har en enormt stor indvandring til Danmark.

Så hvordan er det helt konkret, Alternativet synes, man skal stoppe de her ting? Og hvad er det, der forårsager de her genopdragsrejser, især til f.eks. et land til Somalia?

Kl. 19:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:29

Franciska Rosenkilde (ALT):

I forhold til nogle af de historier, vi hører, som er ganske grupopvækkende – det er jeg fuldstændig enig med spørgeren om – skal vi være meget bedre til at optrælle det. Og det, vi jo også hører fra nogle af de her vidnesbyrd, er, at man har været så modig, at man har kontaktet systemet. Man har faktisk rakt ud og er blevet svigtet. Og det skal vi da være meget bedre som system til at gribe i langt højere grad.

Det, jeg ikke er så vild med, er, når man bruger det her til at dehumanisere en hel religion, for der er masser af muslimer, som ikke sender deres børn på opdragsrejser.

Kl. 19:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 19:29

Alex Vanopslagh (LA):

Undskyld, jeg havde egentlig ikke klikket mig ind, men det gjorde jeg så nu, for jeg synes, at det bliver en forfærdelig omgang udenomssnak fra fru Franciska Rosenkilde. For det, som spørgeren prøver at spørge ind til, selv om spørgeren måske ikke siger det så direkte, er: Når der er borgere i Danmark, der sender deres børn hjem til deres hjemland på en genopdragsrejse, hvilken rolle tror

ordføreren så at religion og islam spiller i det? Altså, kan ordføreren ikke sætte nogle ord på, at islam har en negativ virkning nogle steder i det her samfund, bl.a. fordi børn bliver sendt på genopdragelsesrejse? Det kan man vel godt sige uden at sige, at alle muslimer sender deres børn på genopdragelsesrejse.

Kl. 19:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:30

Franciska Rosenkilde (ALT):

Ja, absolut. Det kan ske i nogle af de mest ekstremistiske muslimske miljøer, og det skal vi da være meget bedre til at kæmpe imod. Jeg ønsker bare, at vi får en mere nuanceret snak om islam og også anerkender, at der er masser af muslimer, der bor i Danmark, som ikke har den adfærd. Men vi kan da sagtens tale om, at dem, der gør, oftest er i meget ekstreme eller konservative religiøse miljøer, og det skal vi have meget mere blik for.

Kl. 19:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:31

Alex Vanopslagh (LA):

Det er bare for at bidrage med nogle flere nuancer: Det kan være, det findes, men jeg har endnu ikke hørt om en eneste dansk familie, som sender deres børn ud af landet for at sende dem på en kristen genopdragelsesrejse. Jeg har ikke hørt om jødiske minoriteter i Danmark, der sender deres børn ud af Danmark for at sende dem på en genopdragelsesrejse. Det er noget, der er meget relateret til islam.

Og nu, hvor vi er ved det her emne med at kunne sætte ord på tingene, som de er, så ved jeg, at noget, som ordføreren er blevet spurgt om før, er: Hvad tror ordføreren er den største grund til den stigende antisemitisme i Danmark, og hvilken rolle spiller det store antal muslimer, vi har i Danmark, i forhold til antisemitismen?

Kl. 19:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:31

Franciska Rosenkilde (ALT):

Først vil jeg gerne starte med at tage dybt afstand fra den stigning. Jeg mener selvfølgelig, at alle minoriteter, også de jødiske minoriteter i Danmark, selvfølgelig skal leve i fred og tryghed. Det gælder alle mennesker, og det gælder selvfølgelig også det jødiske mindretal i Danmark. Det er også derfor, Alternativet er med til antisemitiske handleplaner og antiracistiske handleplaner, og vi mener, det skal bekæmpes. Men det er klart, at jeg tror, at noget af grunden til, at det også er stigende, er, at Netanyahu's krigsforbrydelser i Israel og i Gaza og på Vestbredden har været med til at øge en konflikt, som desværre også går ud over jøderne i Danmark.

Kl. 19:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Rasmus Vestergaard Madsen.

Kl. 19:32

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Tak for en meget fin tale, og tak til Alternativet for altid sammen med os i Enhedslisten at stå som dyrenes stemme og tale på deres vegne. Måske har ordføreren ligesom mig for nylig læst i Avisen Danmark, hvordan landets største svineproducent, Martin Lund Madsen, som bor omkring Vejen, nu investerer massivt i industriel

intensiv kyllingeproduktion. Han er jo ellers kendt for at være Danmarks største svineproducent, men nu investerer han i slagtekyllinger. Jeg vil høre, om ordføreren deler min bekymring for, at Martin Lund Madsen og flere svineproducenter lige nu er ved at skifte til intensiv kyllingeproduktion med dårlig dyrevelfærd.

Kl. 19:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:33

Franciska Rosenkilde (ALT):

Ja, den bekymring deler jeg helt klart, fordi dyrevelfærd selvfølgelig skal forbedres for alle dyr, og måske især dyr i produktioner, fordi det tit bliver omtalt som biologiske processer eller en eller anden form for effektiviserings-/optimeringsgrad. Altså, vi er jo et sted nu, hvor vi eksempelvis har ekstremavl på svinene. Vi har turbokyllinger. Vi har set en måde at dyrke fødevarer på, hvor man har presset dyrene helt uforvarligt ud på et overdrev uden at tage hensyn til deres naturlighed. Det er jeg dybt modstander af, og jeg er sikker på, vi sagtens kan producere gode, sunde, bæredygtige fødevarer i Danmark uden at have så dårlig dyrevelfærd, som vi har i dag.

Kl. 19:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:34

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Tak for det meget positive svar. Måske ordføreren også kunne løfte sløret lidt for, hvordan vi konkret skulle undgå, at nogle af de svineproducenter, hvis produktioner vi jo nu kommer til at lave væsentlig bedre dyrevelfærd i, ikke omstiller deres stalde til industriel turbokyllingeproduktion i stedet for.

Kl. 19:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:34

Franciska Rosenkilde (ALT):

Ja, det ville i hvert fald være en træls udvikling. Det må man sige. Det er jo også derfor, at de dyrevelfærdskrav, som vi har fokus på nu i svineproduktionen, skal gælde alle dyr. Og der er vi nødt til hurtigt at kigge på, at den omstilling ikke går fra en intensiv svineproduktion over i en turbokyllingeproduktion. Det er måske det sidste, vi har brug for. Rent faktisk har man jo lykkedes ret godt med næsten at udfase burhøns, og faktisk kan vi jo se, at forbrugerne stort set ikke længere køber buræg. Det er jo en kombination af, at mange supermarkeder slet ikke har dem mere, og at man har set billeder af, hvordan de her stakkels dyr lever, og ikke længere ønsker at støtte den produktion.

Kl. 19:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 19:35

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det. Jeg tror faktisk, jeg vil ændre i mit spørgsmål, for nu snakker vi om dyrevelfærd. For nogle ganske få dage siden havde vi et samråd om sikahjorten i Danmark. Sikahjorten må man skyde 365 dage om året, fordi man betegner den som en invasiv art, på trods af at den sikahjortebestand, vi har i Danmark, har færre kromosomer, og at krydsning derfor ikke kan finde sted.

Hvis man må skyde et dyr 365 dage om året, må man jo også skyde det, mens hinden, altså moren, har en kalv. Så når ministeren i det samråd svarer, at man mener, at det er en tabt sag at tage til EU og forsøge at få ændret den regel om, at man må skyde dem 365 dage om året, og altså få indført en jagttid, støtter Alternativet så op om det? For det er jo dyremishandling at skyde et moderdyr, der har en kalv, og vi har en minister, der ikke vil tage ned til EU, fordi man mener, det er en tabt sag. Jeg vil bare gerne vide, om Alternativet støtter op om den holdning fra regeringen, eller om man vil være med til at presse på for, at ministeren tager derned og måske også tager en tabt kamp, men i hvert fald tager kampen for dyrevelfærden.

Kl. 19:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:36

Franciska Rosenkilde (ALT):

Jeg synes, det er lidt sjovt, hvordan man hos Danmarksdemokraterne relativiserer, når det gælder dyrevelfærd. Der er ligesom nogle dyr, man går utrolig meget op i, og så er der nogle dyr, man ikke går så meget op i. Vi ønsker at skabe god dyrevelfærd for dyr i produktionen og i det hele taget i vores natur. Det her er jo vilde dyr, og de skal have så gode leveomstændigheder som muligt. Så svaret er nej.

Kl. 19:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:36

Kim Edberg Andersen (DD):

Nej til hvad? (*Franciska Rosenkilde (ALT): Til spørgsmålet.*) Okay, så ...

Kl. 19:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke flere spørgsmål. Det var to spørgsmål. Sådan er det. Vi går videre til den næste. Det er fru Marlene Ambo-Rasmussen. Værsgo.

Kl. 19:36

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak for det, formand. Der har jo været en del debat her de seneste par dage omkring statsborgerskaber. Det er nok også qua de voldsomme beretninger, der har været i medierne den seneste tid. Så sent som i dag var det så Berlingske, der havde en artikel om, at det gud hjælpe mig så resulterer i, at man helt ned hos tredjegerationsindvandrere ser dybt kriminelle udlændinge, som så har fået dansk statsborgerskab. Jeg bliver bare i den henseende nødt til at spørge Alternativet, om det er rigtigt forstået, at Alternativet har foreslået, at man pr. automatik skal tildeles statsborgerskab i fødselsdagsgave.

Jeg ved godt, at jeg ikke må påkalde de højere magter; det kommer jeg lige i tanke om, at jeg kom til at gøre; det beklager jeg.

Kl. 19:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:37

Franciska Rosenkilde (ALT):

Ja, det er jo helt klart, at når man er født og opvokset i Danmark, så er man dansker. Og i forhold til tredje generation ved jeg ikke, hvad ordføreren forestiller sig, men det er klart, at når man er født og opvokset i Danmark, så er man dansker.

Hvis man ser en kriminalitet blandt unge, skal vi sætte ind over for det, for vi ønsker selvfølgelig at bekæmpe kriminalitet. Men

der kan jo være forskellige årsager. Eksempelvis har kriminalitet jo tit sammenhæng med socialøkonomiske klasser, og hvordan man ligesom har et inkluderende eller ekskluderende fællesskab. Men ja, hvis man er født og opvokset i Danmark, mener vi man er dansk.

Kl. 19:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:38

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Sagde ordføreren fra Alternativet som en undskyldning: socialøkonomiske klasser? Vi taler om dybt, dybt kriminelle personer – personer, der har begået mord og voldtægt. Hvis vi nu eksempelvis har en far, der går ind for sharia-lovgivning og stening af kvinder. Han får en søn. Den søn viderebringer de her fantastiske budskaber og har den fantastiske antidemokratiske indstilling til samfundet. Den person vil Alternativet pr. automatik tildele statsborgerskab i fødselsdagsgave. Undskyld mig, det er jo bindegalt.

Kl. 19:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:39

Franciska Rosenkilde (ALT):

Jeg vil på ingen måde abonnere på den form for værdier, på ingen måde. Men vi dømmer folk på deres handlinger – ikke på deres absurde holdninger. Hvis man begår kriminalitet, skal man selvfølgelig dømmes for det; det er klart. Men dumme holdninger er der mange af.

Kl. 19:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Christian Kirk.

Kl. 19:39

Christian Kirk (DF):

Tak for ordet, formand. Jeg vil gerne følge op på tidligere spørgeres spørgsmål, hr. Nick Zimmermann og hr. Alex Vanopslagh, hvor der blev spurgt ind til, om ordføreren anerkender den stærke korrelation, der er mellem muslimsk indvandring og genopdragelsesrejser i Danmark. Anerkender ordføreren, at det har en direkte korrelation, og at det er på grund af islamisk indvandring, at vi har de her genopdragelsesrejser i Danmark?

Kl. 19:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:39

Franciska Rosenkilde (ALT):

Som også tidligere spørger Alex Vanopslagh var inde på, er det noget, man mig bekendt oftest hører om i muslimske familier, så det er i meget ekstreme religiøse muslimske miljøer, og det skal vi helt klart have stoppet. Jeg bliver bare alligevel nødt til at sige, at man ikke kan sætte et lighedstegn mellem islam og opdragelsesrejser, for der er masser af muslimer, bl.a. i Danmark, men sådan set i hele Vesten, som ikke abonnerer på den idé.

Kl. 19:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:40

Kl. 19:43

Christian Kirk (DF):

Nu snakker jeg også om generelle tendenser og ikke en direkte korrelation eller et direkte lighedstegn mellem islam og genopdragelsesrejser, men vil ordføreren bare for at slå det helt fast, at det her en gennemsnitlig tendens, anerkende, at der er en korrelation mellem, hvor mange muslimer der i Danmark, og hvor mange unge kvinder der bliver sendt på genopdragelsesrejser til Somalia?

Kl. 19:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:40

Franciska Rosenkilde (ALT):

Det kan jeg simpelt hen ikke svare på, men jeg vil give ordføreren ret i, at når man hører om opdragelsesrejser, er det primært i meget ekstremt religiøse muslimske miljøer. Det kan jeg give ordføreren ret i, men det andet ved jeg simpelt hen ikke.

Kl. 19:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Thorbjørn Jacobsen.

Kl. 19:41

Thorbjørn Jacobsen (LA):

Tak for det, formand. En ting, Liberal Alliance og Alternativet har tilfælles, er, at vi har et meget stort grønt hjerte. Vi har høje ambitioner på naturens vegne, og derfor vil jeg godt tale lidt mere om arealanvendelse og natur i Danmark.

For vi har jo helt åbent erkendt et stigende behov for mere el, mere energi, i fremtiden, og samtidig har vi et meget enstrengt sats på vejrafhængige energikilder herhjemme. Hvis man så tager og laver en energipark på 1 km's bredde herfra og ned til det sydlige Spanien, så svarer det i energilevering, i energileverancer, om året til cirka det samme, som man kan lægge på en lille Limfjordsø, der hedder Livø.

Vil Alternativet være med til at kigge på at få kernekraft med ind i mikset, sådan at vi kan få mere plads til natur?

Kl. 19:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 19:42

Franciska Rosenkilde (ALT):

Jeg synes, det er godt forsøgt af ordføreren, men det er sådan, at i Alternativet bakker vi op om vedvarende energi. Danmark har fokuseret på vind og sol og er i førerposition, og det skal vi bakke op om. Vi har også et helt system, en underskov, af industrier, som er specialiseret i det, og hvis vi pludselig ændrer retning og satser på kernekraft, så vil vi tabe en masse værdi, som vi har skabt her.

Alternativet er ikke imod a-kraft af ideologiske årsager. Det er simpelt hen et spørgsmål om, hvor man får mest vedvarende energi for pengene lige nu og her. Men man kan jo sagtens fortsætte med at forske i atomkraft og blive bedre til det, så vi kommer uden om nogle af de problemer, der er med a-kraft – dels tidsperspektivet, dels affaldsperspektivet og nogle af de andre ting, som endnu ikke er køreklar for kernekraft.

Kl. 19:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Thorbjørn Jacobsen (LA):

Der er flere af de postulat, som jeg slet ikke anerkender. Men jeg vil godt først og fremmest fokusere på pladsperspektivet, for det er bare velkendt, at der er så enormt stor forskel her. Jeg mener bestemt ikke, at det ene udelukker det andet. Det kan man jo se overalt, når man kigger rundt i Europa. En kernekraftnation som Frankrig bygger også vindkraft og solenergi på livet løs. Det er altså ikke enten-eller, og det vil jeg gerne sætte en tyk fed streg under.

Ud over at det vil være en stor gevinst for vores energiforsyning og vil gøre det mere attraktivt at bo i landdistrikterne, kan kernekraft være med til at sikre os plads til natur. Vil Alternativet ikke gerne være med til at bruge kernekraft som drivkraft til at sikre os mere plads til natur?

Kl. 19:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:43

Franciska Rosenkilde (ALT):

Nej, det tænker jeg ikke at vi vil. Man kan sige, at de kernekraftværker, der er i Frankrig, jo er af ældre dato og faktisk er superudfordrede i klimaforandringernes hedeølger.

Så der er nogle store udfordringer ved at bruge a-kraft. Men det er jo en del af den europæiske forsyning, og det giver mening nok her og nu, men det giver ikke mening, at Danmark skal omstille sin energiproduktion fra vind og sol og så begynde at investere mere i kernekraft. Det giver simpelt hen ikke mening.

Til gengæld kan man sagtens have mere vedvarende energi og natur sammen, også når det gælder solceller, og når det gælder vindmøller. Og så er vi selvfølgelig tilhængere af, at solceller kommer meget mere op på tagene.

Kl. 19:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så når vi lige en mere. Den sidste er hr. Rune Bønnelykke.

Kl. 19:44

Rune Bønnelykke (DF):

Tak for det, formand. Og tak for talen. Når man nu lytter til Alternativet, kan man jo næsten få det indtryk, at alle Danmarks problemer kan løses med flere grønne tiltag, flere begrænsninger og lidt mere bureaukrati. Men ude i virkeligheden, må vi sige, er der jo mennesker, ganske almindelige mennesker, der skal have en hverdag til at fungere og have en hverdag til at hænge sammen. Der er landmænd, der skal drive deres bedrifter. Der er medarbejdere på slagterier. Der er medarbejdere på smedestationer. Der er medarbejdere rundt omkring ude i landdistrikterne.

Det er i landdistrikterne, at arbejdspladserne ikke bare hænger på træerne, og det tror jeg også at ordføreren er helt klar over – også selv om man nævner, at man gerne vil have et omstillingsparat landbrug. Men hvis man vil omstille et landbrug til den form for landbrug, som ordføreren nævner, så er det jo med mindre besætninger, og det er med færre hektarer. Så de arbejdspladser, der kommer til at mangle, kan jo ikke opfindes et andet sted.

Kl. 19:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Ordføreren.

Kl. 19:45

Franciska Rosenkilde (ALT):

Men det intensive animalske landbrug, Danmark har fået og har i dag, har jo halveret beskæftigelsen med 50 pct. de sidste 40 år. Så

det landbrug, der er i dag, øger ikke beskæftigelsen. Slagterierne lukker, hvis ordføreren ikke er klar over det. Så det, Alternativet ønsker, er faktisk at langtidssikre dansk landbrug i langt højere grad og sørge for, at vi forædler mere herhjemme. Det betyder også flere arbejdspladser. At vi dyrker flere fødevarer til mennesker, kræver flere arbejdspladser, fordi det er sværere at gøre; det kræver mere tid.

Så der er ingen tvivl om, at det landbrug, som Alternativet kæmper for, også vil øge beskæftigelsen og også vil give langt mere værdiskabelse ude i landdistrikterne. For vi ønsker faktisk, og det er det, vi ser, at de mindre bedrifter og de mindre landbrug har en langt mere central rolle i landdistrikterne, både i forhold til gårdbutikker, skolehaver og medborgerhuse. På mange måder er de her former for landbrug med til at skabe langt mere værdi end de kæmpestore intensive svinefabrikker, som vi desværre er endt med i Danmark.

Kl. 19:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 19:46

Rune Bønnelykke (DF):

Så vil jeg gøre det helt kort: Hvor går grænsen for Alternativet? Hvor mange danske arbejdspladser, og hvor meget dansk fødevarerproduktion er I villige til at sætte over styr for at få jeres grønne ambitioner opfyldt?

Kl. 19:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 19:47

Franciska Rosenkilde (ALT):

Jeg ved ikke, om spørgeren ikke hørte, hvad jeg sagde. Vi ønsker netop flere arbejdspladser i det danske landbrug. Vi ønsker netop, at vi i langt højere grad producerer danske fødevarer. Hvis du går ned i køledisken i dag, er langt de fleste fødevarer fra udlandet.

Kartofler, æbler og kål, helt almindelige fødevarer, som vi plejer at få fra Danmark, er fra Egypten, Italien og Polen. Vi skal netop have en langt mere danskproduceret landbrugs- og fødevareforsyning, end vi har i dag.

Kl. 19:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til ordføreren. Der bliver ikke tid til flere korte bemærkninger, og vi går videre til den næste ordfører, og det er Lars Boje Mathiesen fra Borgernes Parti. Velkommen.

Kl. 19:47

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak, formand. Det, som alle nu kommer til at høre, er historisk. Aldrig før er de her ord blevet sagt fra Folketingets talerstol, men det bliver de nu, for det er nødvendigt: Forbyd islam. Vi skal forbyde og fjerne islams indflydelse på Danmark, og nej, vi hverken kan eller skal bestemme, hvad folk tænker eller tror i hjemmet. Det her er ikke et forbud mod individets ret til at tro, det er ikke sindelagskontrol, men vi tager det opgjør med islam og dets indflydelse på Danmark, som ingen har gjort før. Lad mig gøre det klart: Det her handler om kærlighed til Danmark og ikke om had mod enkeltindivider og andet fjolleri, som nogle fra venstrefløjen gerne vil turnere rundt med. Det her handler om vores fremtid som nation og som folk. Statsministeren har intet problem med at sige, at Grønland er grønlændernes, og det burde være nøjagtig lige så ukontroversielt at sige, at Danmark er danskernes. Grønlænderne er et folk, men vi danskere er også et folk

– et folk, som fortjener og har ret til at bevare et sted, som vi kan kalde for hjem, Danmark, vores eget land.

Der er to hovedspor: Vi fjerner islams indflydelse på Danmark, og vi sikrer en demografisk udvikling, så Danmark forbliver dansk og danskernes, og vi skal have fjernet islam. Det er en totalitär ideologi, som aldrig vil kunne komme til at sameksistere, fordi det i sin natur konstant og skridt for skridt ønsker at overtage, og det bliver den ved med, indtil den er stærk nok til at tage fuld kontrol. Det betyder helt konkret, at Folketinget bl.a. skal gøre følgende: Lave et totalt forbud mod at servere halalkød i kommuner, regioner og stat. Det gælder ligeledes samtlige institutioner, som modtager offentlig støtte, som museer, medier, foreninger og andet. Den danske stat skal ikke understøtte islamiske velsignelser eller bevægelser med penge, og hvis det gør det svært at leve i Danmark for nogle islamister, er det fint; det er netop meningen.

Vi skal have et fuldt forbud mod nye moskéer i Danmark. Moskéer virker som ambassader for politisk islam, og Danmark skal ikke naivt tillade nye islamiske forposter, som undergraver Danmark og vores værdier. Derudover skal vi kigge grundigt på de eksisterende og lukke alle dem, som er finansieret af udlandet. De få tilbageværende skal udvise fuld åbenhed om deres økonomi, og vi skal sikre, at der intet foregår, som kan tillægges sharialov og -forkyndelse, for så lukker vi også dem. Vi skal have et forbud mod muslimske friskoler. Vi skal ikke tillade, at der bliver formet nye generationer af islamister i skolerne, og der skal ikke være nogen fritagelse eller særhensyn grundet islam i folkeskolen og andre institutioner. Vi skal have et forbud mod det islamiske tørklæde inden for det offentlige. Det gælder både for børn og voksne. Den danske stat skal ikke længere dukke sig for et middelalderligt grotesk syn på kvinder, og vi skal ikke tillade islams underkastende uniformer i det offentlige Danmark. Hvis den islamiske uniform er så vigtig, er det netop, fordi man vægter islam over Danmark. Så ingen tørklæder i det offentlige Danmark. Alle offentligt ansatte skal i deres ansættelseskontrakt skrive under på, at de vægter grundloven og danske sekulære love og regler over de islamiske, og vi skal have et grundigt eftersyn og kortlægge islams infiltration af det offentlige system. Vi skal have et forbud mod islamisk massebøn på gader og stræder og et forbud mod bønnekald og anden islamisk propaganda, sharialov og social kontrol, og vi fratager islam sin officielle anerkendelse, som kan facilitere disse ting. Vi gider det ikke i Danmark. Det var det ene hovedspor.

Det andet hovedspor er remigration. Remigration er grundlæggende blot det modsatte af migration. Det er at vende den nuværende mangeårige fatale migration fra Afrika og Mellemøsten om og sikre, at Danmark forbliver dansk. I årevis har man solgt danskerne et asylsystem, men det har reelt set været en indvandringsmaskine. Asyl er blevet til permanent ophold, og permanent ophold er blevet til statsborgerskab, og derfor skal Folketinget foretage de nødvendige lovmæssige tiltag, som gør op med den fatale demografiske udvikling, som vi har set igennem de sidste 40 år, og sikre, at andelen af folk i Danmark med baggrund i Mellemøsten og Afrika ikke længere fortsat stiger, men at kurven knækker og går nedad.

Kl. 19:53

Lad mig gøre det klart: Bare at lave hjemsendelser, eller at det er flere muslimer ud eller ind, som nogle taler om, er på ingen måde nok. For det ændrer nødvendigvis ikke på den grundlæggende demografiske udvikling i Danmark. Så er det bare reelt at sænke farten lidt på vej ud over klippen fra 110 til 80 km/t. Ja, det forsinker katastrofen, men det ender stadig fatalt.

Vi har ganske enkelt brug for at stoppe helt op og ændre kursen, og derfor skal der ske følgende: Et fuldt stop for asyl til folk fra Mellemøsten og Afrika; vi skal have et fuldt stop for tildelingen af permanente opholdstilladelser til folk fra Mellemøsten og Afrika; vi skal have et fuldt stop for tildelingen af statsborgerskaber til folk

fra Mellemøsten og Afrika; og vi skal have en straksophævelse af tildelte statsborgerskaber og opholdsgrundlag for MENAPT-nationaliteter, der har begået grov strafferetlig kriminalitet. Statsborgerskab er ikke en rettighed. Det er faktisk også mere end en gave. Et statsborgerskab er arveretten til Danmark, og den arveret til Danmark skal gives videre til det danske folk og ikke til islam. Men for at bevare Danmark er det ikke nok, at vi bare kigger fremad. Dertil er skaderne begået af skiftende Folketing herinde ganske enkelt for store. Vi har ikke skabt problemerne i Borgernes Parti, men vi påtager os gerne ansvaret for at løse dem.

Derfor skal der ske følgende: Hjemsendelse af alle udlændinge, som er kommet hertil via asyl, hvor deres land nu er sikkert; ophævelse af alle permanente opholdstilladelser til nationalitet fra Mellemøsten og Afrika, som er kommet hertil via asylsystemet; konsekvent udvisning af kriminelle udlændinge efter første dom og for bestandigt. Vi fjerner hele den tidsbegrænsede indrejseforbuddel, og overførselsindkomster skal kun være til danske statsborgere. Så skal vi potentielt have et stop for automatisk statsborgerskab ved fødsel til personer, hvis forældre eller bedsteforældre har baggrund i Mellemøsten og Afrika, og hvis det er nødvendigt for at ændre den demografiske udvikling, skal vi også genbesøge tildelte statsborgerskaber, som er opnået gennem forløb igennem asylsystemet. Hvis vi skal redde Danmark, duer det altså ikke, at nu selv blå partier render rundt med en fortælling om, at man bare lige kan føle sig dansk, og at man jo så er velkomme til at blive. Det er et fatalt svigt af Danmark og det danske folk. Så kort sagt: Vi går så langt op ad trappetigen, indtil vi sikrer, at danskerne ikke kommer i mindretal i vores eget land, og andelen af folk med baggrund i Mellemøsten og Afrika falder.

Så skal det ikke længere være danskerne, der skal betale for, at de rejser hjem. Folketinget skal derfor straks indføre en hjemrejsefond, hvor udlændinge fra MENAPT-landene hver måned trækkes et beløb, inden de får pengene udbetalt. De penge indsættes på en personlig konto, som de så kan få udbetalt, når de forlader landet. Kort sagt: Vi ønsker ikke længere, at det skal være danskerne, som skal finansiere, at MENAPT-landenes borgere befinder sig i Danmark, og det skal heller ikke være danskerne, der skal betale for, at de rejser hjem. Det skal de selv gøre fremadrettet. Og alle MENAPT-lande, som nægter at tage imod deres egne statsborgere, skal miste enhver støtte, samhandel og retten til at kunne komme ind i Danmark. De love, regler og konventioner, som potentielt skulle stille sig som forhindringer for at kunne redde Danmark, skal naturligvis ændres. Man skal huske, at love og regler, som har skabt muligheden og grundlaget for den her fatale udvikling, er lavet af folkevalgte, og det er folkevalgte, der har magten til at lave dem om, hvis man har modet og viljen. I det mindste kunne man jo spørge danskerne med en folkeafstemning, om de fortsat vil deponere deres udlændingepolitik nede i Strasbourg og ved en Menneskerettighedsdomstol.

Så den her dag er historisk. Ingen danskere kan, hvis den nuværende fatale udvikling fortsætter, senere i historien påstå, at de ikke vidste eller var oplyst om konsekvenserne, og ingen kan længere undskylde sig med, at de jo ikke havde et parti, som havde den nødvendige politik og var villige til at gøre det nødvendige for at redde Danmark. Det er der, og det er Borgernes Parti.

Så kære danskere: Danmark er jeres og ikke politikernes og magthavernes; I har magten, hvis I har modet og viljen til at bruge den. Det er nu op til jer at beslutte jer for, om I vil give Danmark videre til jeres børn og børnebørn, eller om I vil fortsætte den nuværende kurs og forære det til Mellemøsten, Afrika og islam. Tak for ordet.

Kl. 19:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning til hr. Pelle Dragsted.

Kl. 19:58

Pelle Dragsted (EL):

Jeg ville egentlig ikke tage ordet, men det gør jeg alligevel, for jeg ved, at der sidder mange og ser med derude, som måske har anden etnisk baggrund. Jeg ved og har hørt, at der er små børn i skolerne, som spørger deres lærer, når de står og snakker på den måde, som hr. Lars Boje Mathiesen snakker på her: Er det mig, som de vil smide ud? Derfor er det vigtigt at få sagt klart fra og få sagt til alle jer derude, vores naboer, vores kollegaer, vores børns skolekammerater, jer, der knokler på plejehjem, på sygehuse, i taxaer, i transportbranchen, i DSB og alle de andre steder, hvor I går på arbejde og betaler skat, så I bl.a. kan betale Lars Boje Mathiesens fede folketingsløn:

Tak, fordi I er her. Husk, at hr. Lars Boje Mathiesen påstår at repræsentere Danmark og danskerne. Det gør han ikke. Han er et lille uanseligt parti, der står til 0,8 pct. i den seneste meningsmåling, og som ikke kommer i Folketinget ved næste valg. Tak for ordet.

Kl. 19:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Lars Boje Mathiesen (BP):

Jeg ved ikke, om der var et spørgsmål. Det var nok mere en eller anden tirade over til kameraet. Men jeg har intet imod at sætte danskerne og danskernes interesse først. Jeg har intet imod, at folk angriber mig og kalder mig det ene og det andet. De første modstandsfolk under anden verdenskrig oplevede også meget modstand. Der sad også mange, som ikke turde gøre det. Så vi gør det gerne, og jeg står gerne ved det.

Kl. 19:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 19:59

Pelle Dragsted (EL):

Ordføreren skulle tage og vaske sin mund med sæbe. Tænk at stå og tage ordet danske modstandsfolk i sin mund og sammenligne sig selv med dem. Ordføreren skulle skamme sig!

Kl. 19:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Lars Boje Mathiesen (BP):

Jeg er udmærket godt klar over, at kommunisme og islamisme har meget tilfælles. Begge to er totalitære ideologier, og jeg vil bekæmpe dem begge. Så jeg har ikke brug for moralske formaninger fra en kommunist, som gør sig klog på, hvad der er frihedsidealer her i samfundet.

Kl. 20:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Jeg vil lige sige, at jeg synes, det begynder at blive en smule skarpt. Jeg vil godt have, at vi stadig væk holder en sådan rimelig god tone. (Lars Boje Mathiesen (BP): Det var ikke mig, der startede det der). Jeg nævner ikke, hvem der gjorde det.

Den næste er fru Ellen Emilie. Værsgo.

Kl. 20:00

Ellen Emilie (M):

Tusind tak, og tak for ordet. Jeg skal prøve at holde den gode tone og være et godt eksempel. Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at

tage ordet, men sikke en tale. Jeg fik egentlig lyst til bare at stille et opfølgende spørgsmål. Jeg ved ikke, om det er alt det slik, jeg har spist hele dagen, der er ved at stige mig til hovedet. Så jeg skal bare lige være helt sikker på, at jeg forstod ordføreren rigtigt. Sagde hr. Lars Boje Mathiesen, at ingen, der har enten forældre eller bedsteforældre fra MENAPT-landene, nogen sinde kan blive statsborgere i Danmark? Har jeg forstået ordføreren korrekt?

Kl. 20:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren. Værsgo.

Kl. 20:01

Lars Boje Mathiesen (BP):

Nej, det, jeg sagde, var, at en af de fatale ting, som vi har gjort, er at indføre den automatiske tildeling og naturalisering ved fødsel. Hvis vi potentielt skal gå op ad trappetigen, indtil vi får ændret den demografiske udvikling, så kan det være nødvendigt at gå dertil. Det tror jeg ikke det er, altså nødvendigt at gå dertil. Men vi bliver nødt til at gå så langt, at vi sikrer, at Danmark forbliver dansk. Og hvis man automatisk – for vi er ude nu i anden og tredje generationer – bare giver statsborgerskaber, så kommer vi ind i større problemer i forhold til at sikre den demografiske udvikling.

Kl. 20:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 20:01

Ellen Emilie (M):

Det gjorde mig ikke så meget klogere. Men jeg må vel gå ind på ordførerens hjemmeside og se, om jeg kan læse mig ned i alle de her nye forslag i stedet for.

Kl. 20:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 20:01

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det er jo sådan set bare automatiseringen, altså at du automatisk får statsborgerskab ved fødsel, som vi bliver nødt til at begrænse for folk fra Mellemøsten og Afrika.

Kl. 20:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Naaja H. Nathanielsen som spørger, og jeg vil lige huske at sige, at når der nu bliver stillet spørgsmål fra de grønlandske medlemmer, og når de kommer herop, så begynder der at blive simultantolket. Derfor skal man huske, at man først begynder at tale, når man får ordet af mig. Så kan jeg bedre se, når tolken er klar.

Værsgo til spørgeren.

Kl. 20:02

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg blev bare lidt nysgerrig, da jeg hørte talen. Jeg havde heller ikke tænkt mig at spørge som sådan, men jeg hører ordføreren tale om, at man skal undgå personer med et negativt kvindesyn i landet. Kan ordføreren bekræfte, at han for ganske nylig sagde, at kvinder generelt er samfundsfjendske, fordi de ikke stemmer i hans retning?

Kl. 20:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Undskyld, vi skal lige vente et øjeblik. Vi skal lige være klar med tolkningen.

Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 20:02

Lars Boje Mathiesen (BP):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte, for det har jeg aldrig sagt. Jeg har sagt, at kvinder som vælgergruppe i højere grad stemmer på venstreorienterede partier, og de har en politik på udlændingeområdet, som er samfundsskadelig. Men jeg har aldrig nogen sinde sagt, at kvinder er samfundsskadelige, fordi de ikke stemmer på mig.

Vi bliver nødt til at tale om kvinder som vælgergruppe, ligesådan som vi taler om ældre, arbejdsløse, folk fra landet og folk fra byerne. Der skal vi også turde at snakke om, hvordan kvinder som vælgergruppe stemmer, og der er det bare fuldstændig evident, og der er masser af empiri for det, at kvinder i højere grad stemmer på venstreorienterede partier. Venstreorienterede partier i Danmark vil accelerere den forfærdelige demografiske udvikling, vi har, ved at få flere hertil fra MENAPT-landene, som vi ved er mere kriminelle som gruppe, og jeg vil gerne slå fast, at jeg mener, det er samfundsskadeligt, hvis du tilfører et land mere kriminalitet.

Kl. 20:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 20:03

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. For mig lyder det bare utrolig meget som tankekontrol over en bestemt gruppe, i forhold til hvordan vi skal stemme og ikke stemme. Det lyder rigtig, rigtig meget som det, man selv kritiserer andre befolkningsgrupper for. Så det undrer mig bare, at man stiller sig op og taler imod en bestemt befolkningsgruppe og siger, at de ikke skal stemme på en bestemt måde for ikke at være samfundsfjendske, samtidig med at man siger, at man vil fjerne folk for at være samfundsfjendske. Jeg bliver bare lidt forvirret. Det er nok, fordi klokken er mange.

Kl. 20:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 20:04

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det er faktisk lige præcis det modsatte. Det er faktisk i respekt for, at kvindernes stemme betyder noget, lige så meget som en mandestemme gør, fordi vi lever i et demokrati. Fordi vi lever i et demokrati, har man retten til at stemme på dem, man ønsker, men man har ikke retten til så bagefter, når man har afgivet sin stemme, at fralægge sig ansvaret for konsekvenserne af den stemme, man har givet.

Så når man stemmer på et parti og det parti fører en politik, som gør landet mere kriminelt, så bliver man også nødt til at tage ansvaret for det, om man er kvinde, eller om man er mand.

Kl. 20:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Vi siger tak. Vi går videre til den næste, og det er fru Naaja H. Nathanielsen fra IA. Velkommen til. Værsgo.

Kl. 20:04

(Ordfører)

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak for ordet, og tak for debatten. Hånden på hjertet, så har jeg måske ikke nydt alle de betragtninger, der er blevet fremsat i dag, men jeg kunne ikke ønske mig en verden, hvor ordet ikke var frit. I mit hoved er der intet reelt alternativ til folkestyret som regeringsform eller demokratiet som livsform. Det er langsomt og besværligt, men det tager udgangspunkt i, at alle mennesker har værdi.

I Kalaallit Nunaat sunder vi os fortsat oven på den absolut største krise, vi har stået i siden koloniseringen. Vi er ikke naive, og vi er fuldt ud klar over, at den amerikanske interesse i Kalaallit Nunaat er strategisk og derfor ikke er forsvundet. Men der er nu indgået en forsvarsaftale med USA, som vi kan være lettede og stolte over. Det er en aftale, der er landet efter et tæt politisk samarbejde mellem vores to lande. Statsministeren sagde i sin åbningstale, at aftalen blev gennemført på nordisk facon. I Kalaallit Nunaat har vi en årelang – hvis ikke århundredlang – tradition for at løse konflikter på fredelig manér, så måske ville det være mere korrekt at sige, at Norden og Arktis i fællesskab viste vejen.

Selv om den amerikanske trussel har været skræmmende at gennemleve for os alle sammen, har det også været opløftende at opleve den opbakning, vi har mødt fra alle egne af verden. En undersøgelse viste, at selv ikke den amerikanske befolkning støttede en overtagelse af Grønland. Faktisk var det kun Israel og Den Dominikanske Republik, der bakkede op om Trumps ambitioner. Jeg tror personligt, at det har haft en betydning, at så mange lande viste os solidaritet og viste deres klare opbakning til folkeretten.

Der kan være brug for at aktivere denne nye alliance af demokratier igen, for der er brug for en klar og kollektiv respons på en anden international trussel, nemlig techgiganternes dominans og indflydelse. Det vil kræve noget nyt af os, da vi er vant til at bekæmpe en tydeligt afgrænset enhed som et land eller en person, men i dette tilfælde er det private virksomheders produkter, der er modstanderne. Truslen er ægte. Uden at vi rigtig har opdaget det, er vi gået fra at være forbrugere til at være produktet, og der er akut brug for regulering af kunstig intelligens, af de algoritmer, der driver sociale medieplatforme og af de styresystemer, vi bruger i driften af vores samfund. Befolkningerne i Kalaallit Nunaat, på Færøerne og i Danmark eksponeres dagligt for skadeligt indhold og for algoritmer, hvis eneste mål er polarisering mellem mennesker og mistillid til medier, samfundsinstitutioner og politikere.

Bekæmpelse af dette algoritmekrati skal ske gennem internationale alliancer, og det er i den forbindelse fint, at Danmark er gået med i en erklæring om kunstig intelligens med andre stater og regeringer, men der er også behov for konkrete tiltag, som vi skal iværksætte nu inden for kongerigets grænser. Der er nødt til at være en overordnet tilgang og en rød tråd, lige fra reguleringen af vores SoMe-forbrug til beredskabet mod angreb på kongerigets infrastruktur. Indsatsen vil være svækket, hvis ikke den sker samlet. Jeg siger ikke, vi skal gøre alting ens i kongeriget, men mod denne fjende er det nødvendigt med en fælles indsats. Lad os derfor gå sammen om en demokratistrategi, hvor folkeoplysning får et comeback. Ægte borgerinddragelse kræver, at befolkningerne er klædt på til at deltage i demokratiet, som vi lige har hørt, og en bredt forankret folkeoplysning kunne jo medføre, at befolkningen kom til orde om deres hverdagsudfordringer andre steder end i et kommentarspor på sociale medier.

Jeg bed i øvrigt også mærke i, at Liberal Alliance i deres ordførerindlæg erklærede, at folkestyret er i krise. Det blev så også koblet til et problem med, at politikerne regulerer, at man kører med hjelm – jeg tror måske, det er et lidt andet fokus, vi skal have, men udgangspunktet deler vi.

Der bør også være initiativer til bekæmpelse af mis- og desinformation. Det handler ikke om at begrænse nogens ytringsfrihed, men om at begrænse forsøg på at skade samfundet, og vi skal her huske, at bots ikke har ytringsfrihed, og at internettrolde er købt til at sælge dig en holdning, ikke til at styrke den mangfoldige dialog, som et demokrati kræver. Som folkestyre må vi aktivt gå forrest, og jeg tror, befolkningerne er trætte af politikere, der taler udenom eller blot gentager de samme talepunkter. Demokratiet er også i krise, fordi vi ikke tager os tiden til at besvare de svære spørgsmål, og jeg finder, at

flere af dagens ordførere også har kredset om det her emne, og tror, at der kan findes enighed om det.

Kl. 20:10

Når vi nu taler om fælles indsatser i kongeriget, skal jeg ikke undlade at gentage ønsket om reformation. Regeringerne på Færøerne og i Kalaallit Nunaat ønsker øget selvbestemmelse og mere udenrigspolitisk handlerum. Inuit Ataqatigiit ønsker, at naalakkersuisuts handlerum både udvides i sager, der alene vedrører Kalaallit Nunaat, og i sager, der også vedrører Kalaallit Nunaat. Det, der sker i verden, påvirker lige så meget kalaallit [*grønlændere*], altså grønlandere, som det påvirker danskerne, og det er Inuit Ataqatigiits opfattelse, at der kan gennemføres tiltag meget hurtigt og med ganske få lovændringer. Vi vil derfor i den her valgperiode arbejde med de ændringer både i Inatsisartut og i Folketinget og håber, at I alle vil tage godt imod dialogen, når vi kommer dertil.

Noget andet, jeg forventer kommer til at fylde i arbejdet, er etableringen af en mulig sandheds- og forsoningskommission – et forslag, der allerede for mange år siden blev fremsat fra Grønlands side. Her er det afgørende, at sandhedsdelen får lov at fylde, og at der gives mulighed for vidnesbyrd, samtale og bearbejdning. For der kan ikke være forsoning uden sandhed. Og forsoning er der brug for. Alene de sidste 2 år har vi konstateret brud på menneskerettigheder i antikonceptionssagen, uforholdsmæssigt mange anbringelser af grønlandske børn i Danmark, diskrimination af grønlandske kvinder i det danske sundhedsvæsen samt manglende efterlevelse af grønlandernes rettigheder i størstedelen af de danske kommuner. Listen er lang, og jeg er endnu ikke kommet ind på de juridisk faderløse og de ulovligt bortadopteret. Her har staten afvist gruppens krav om kompensation, og de har derfor følt sig nødsaget til at stævne staten for at få anerkendt de krænkelse, de har været udsat for, og jeg finder det dybt beklageligt, at der ikke for længst er fundet en politisk løsning på de sager.

Jeg støder jævnligt på holdningen om, at grønlandere er krænkelsesparate eller hænger fast i fortiden – det er vi ikke, det gør vi ikke. Vi er stolte, og vi finder styrke i fællesskabet også med danskerne. Vi er blot nået til et sted, hvor vi siger klart fra over for de ugerninger og overgreb, der har ramt både tidligere og nulevende generationer; ugerninger, der blev begået under den danske stats ansvar. Og det er vigtigt her at understrege, at den enkelte dansker selvfølgelig ikke bærer skylden. Ansvarer ligger hos staten, og staten må være ansvarlig for at iværksætte handlinger, der danner grundlag for sandhed og forsoning, og det er mit håb, at regeringen helhjertet vil bidrage til etableringen nu, hvor naalakkersuisut selv har sat ord på behovet.

Ligesom hr. Morten Messerschmidt lyttede jeg aktivt til statsministerens tale i tirsdags, også da hun talte om Vangsa, det lille danske fiskerleje, hvor indbyggerne måtte vente 86 år på at få strøm. Det er meget genkendeligt. Jeg kunne ikke undlade at drage en parallel til Kalaallit Nunaat og de udfordringer, vi også lever med i yderområderne, hvor rindende vand og ordentlige toiletforhold stadig ikke er en selvfølge, hvor der er timevis til den nærmeste politibetjent, og hvor man har en lovgivning, der er årtier bagud. Det efterslæb er ikke opstået fra den ene dag til den anden, men efter flere hundrede års underinvesteringer og forsømmelser. Igen er det ikke en anklage mod den danske regering alene – det er et fælles ansvar, og det anerkender vi.

Jeg værdsætter også, regeringen er begyndt at tage et større ansvar for at indhente efterslæbet i Kalaallit Nunaat, men der er stadig lang vej igen, og jeg er enig med statsministeren, når hun slår fast, at velfærdssamfundet ikke skal formes af analyser i et regneark, og at økonomi ikke skal overtrumfe mennesker. Jeg håber derfor, at regeringen vil huske, at historien om Vangsa også er dækkende for postnumre i Kalaallit Nunaat.

Inuit Ataqatigiit støtter statsministerens opfordring til at forandre for at forbedre. Det arbejde vil vi gerne bidrage til i relation til kongerigets indre dynamikker. Vores udgangspunkt er, at der er veje igennem det meste, også de svære sager og de store uenigheder. De veje, der går stejlt opad, fører erfaringsmæssigt også til den bedste udsigt. Tak for ordet.

Kl. 20:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger. Den første er til hr. Flemming Møller Mortensen. Værsgo.

Kl. 20:14

Flemming Møller Mortensen (S):

Tusind tak, og tusind tak til ordføreren for talen, og velkommen her i Folketinget i øvrigt til den første åbningsdebat. Fra socialdemokratisk side vil jeg sige, at vi allerede er kommet rigtig godt i gang med samarbejdet. Jeg vil sige tusind tak til ordføreren for at kaste sig så konstruktivt og også vedholdende ind i diskussionen, som var den første sag, vi havde, om godtgørelse til piger og kvinder i forhold til spiralsagen. Vi nåede et rigtig godt resultat qua et godt samarbejde. Jeg er rigtig glad for ordførerens tale her også i forbindelse med at præcisere, hvor svær en situation det har været, og hvor alvorlig en situation det har været, og hvor godt det har været at se, at parlamenterne i såvel Nuuk som her i København har arbejdet intenst sammen, hvad angår det forsvarspolitiske vedrørende alt det, der har været behov for også at sætte op i forhold til beredskab. Så tusind tak for samarbejdet.

Så vil jeg gerne spørge ordføreren om noget: Måske er det muligt at give et billede af, hvordan den seneste tids krise har sat sig i den politiske debat i Grønland. Det tror jeg kunne være rigtig godt at få frem her i dag.

Kl. 20:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 20:15

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Lige som befolkningerne i Danmark er vi lettede over og glade for den aftale, der er landet, og vi er stolte af den. Men den viser også vejen frem for os. Debatten i Grønland går på, at det nu viser sig, at vi har vist en modenhed og parathed til at tage et større udenrigspolitisk ansvar. Det, der nu er vores benchmark, er, at vi har stået på den store verdensscene ved siden af den danske statsminister og den amerikanske præsident og er lykkedes med det her. Vi er også glade for det bidrag, der gjorde, at vi fik f.eks. USA til at committe meget tydeligere til et NATO-samarbejde. Så vi mener, at vi har opnået en række sejre gennem hårdt arbejde, gennem samarbejde, og det giver os selvfølgelig blod på tanden i forhold til den reformation, vi mener er nødvendig, og de næste naturlige skridt for os går i retning af mere selvbestemmelse. Det er det, vi tænker og diskuterer i Grønland for tiden om det.

Kl. 20:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 20:16

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Og det kaster vi os jo også ind i her fra det danske Folketings side, og det gør vi helhjertet fra socialdemokratisk side. Jeg synes eksempelvis også, det er rigtig godt og konstruktivt, at vi også har fået et endnu tættere samarbejde mellem Det Udenrigspolitiske Nævn her i Danmark og det tilsvarende i Grønland i forhold til at

få koordineret, i forhold til at få talt om tingene. Jeg har jo også det billede, at den solidaritet, der er vist mod kongeriget i den svære tid, er det virkelig et spørgsmål om at tage ned i de lokale parlamenter, både i Nuuk og her. Jeg vil gerne høre ordførerens holdning til, hvad vi kan gøre mere i forhold til dette, men måske også andre områder.

Kl. 20:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 20:17

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg tænker, at mit mål egentlig er ret klart her i Folketinget, og det er at gøre mig selv overflødig. Jeg mener netop, at vi arbejder rigtig godt parlament til parlament, og jeg mener, at der arbejdes rigtig godt regering til regering inden for kongeriget, og på den måde mener jeg også, at tiden er ved at være moden til, at vi ser på den konstruktion, vi lige nu har med grønlandske mandater i Folketinget. Jeg mener sådan set kun, det vil forstærke og fortætte samarbejdet og jævnbyrdigheden og give et bedre samarbejde. Men indtil da er der masser at lave her i Folketinget, som jeg gerne fokuserer på, bl.a. at få ændret rammen inden for det muliges kunst. Og som jeg også nævnte i talen, er det det, jeg vil fokusere på.

Kl. 20:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 20:17

Karsten Hønge (SF):

Tak til Inuit Ataqatigiit, og tak til fru Naaja H. Nathanielsen for samarbejdet. Jeg burde måske sige qujanarsuaq [*mange tak*]. Vi er på mange måder partnere, Grønland og Danmark, og vi har sammen bestået det, vi vel kan kalde den ultimative prøve, og det lykkedes, fordi vi var sammen om det.

Ud over at være i samme kongerige har vi jo en række partnerskaber, også på områder, der er hjemtaget. Det kan være uddannelsesområdet, socialområdet og nu senest en stor sundhedsaftale. Men hvor ser fru Naaja H. Nathanielsen potentiale til enten at udvide nogle af de her partnerskaber eller starte nye partnerskaber?

Kl. 20:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 20:18

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Vi har en stor interesse i at øge samarbejdet. Jeg synes, man senest ser det gennem den rammeaftale, der blev indgået mellem den danske regering og naalakkersuisut, hvor man jo også netop taler om både hjemtagne og ikkehjemtagne områder. Det er helt naturligt, mener jeg, at samarbejde på de områder.

Desværre står vi, som jeg også nævnte i talen, over for nye trusler, som vi har svært ved at sætte en adresse på, fordi det digitale spor er svært at adressere. Det er ikke en person, og det er ikke et land. Men jeg mener sådan set, at der er utrolig hårdt brug for, at vi går sammen her og prøver at bekæmpe det. Det er forsvarspolitik, det er uddannelsespolitik, det er trivselspolitik. Det her område dækker alle politiske områder overhovedet.

Kl. 20:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Karsten Hønge (SF):

Det er rigtigt, at der allerede nu er potentiale for det på de områder, som Naaja H. Nathanielsen nævner. Det er helt sikkert. Men kunne fru Naaja H. Nathanielsen måske antyde, i hvilken retning den her, man kan kalde det udvidelse af partnerskaberne inden for det kongerige, vi nu har, skal?

Jeg synes jo selv, det er godt, at vi nu går sammen om at løfte nogle områder, der egentlig er hjemtaget, men som der jo i den grad er brug for i det grønlandske samfund. Er der et særligt område? Er det især sundheden, eller vil det især være uddannelse eller det sociale område efter Inuit Ataatigiits synspunkt?

Kl. 20:19

hvor man vil rette de midler hen. Meget af det er allerede afsat, men der er også områder, vi endnu ikke er i mål med. Så i sidste ende er det også et spørgsmål om økonomi og prioriteter. Jeg tror, vi skal kigge mod rummet som en af de næste ting.

Kl. 20:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 20:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 20:22

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. I stedet for at kigge på nye områder tror jeg vi skal have landet de eksisterende debatområder, der er. Det er f.eks. det øgede, udvidede udenrigspolitiske manøvrerum. Det er samarbejdsformen internt i kongeriget. Der ligger en række områder, hvor vi allerede har meldt ind, at vi gerne vil samarbejde, og der er vi slet ikke i mål.

Det er på så utrolig mange områder, både de hjemtagne og de ikke-hjemtagne, at jeg egentlig tror, vi skal fokusere på det, der allerede ligger, mere end at opfinde nye områder. Hvis det er det nye, tænker jeg, at det her område, jeg nævnte, er et vigtigt område at komme i gang med.

Kl. 20:20

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det tror jeg er meget rigtigt også i forhold til fremtidens trusselsbillede. Det får mig også til at stille et yderligere spørgsmål i forhold til, hvad man kan gøre for yderligere inddragelse af den grønlandske befolkning, for det er jo ikke nogen hemmelighed, at der har været en god og sund diskussion i forhold til øget militær tilstedeværelse. Der har man jo også introduceret muligheden for borgermøder, men hvad er det så, man kan gøre yderligere i forhold til også at omfavne nogle af de bekymringer, der jo med god grund også findes i den grønlandske befolkning i forhold til militærets tilstedeværelse i Grønland?

Kl. 20:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 20:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 20:23

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og også tak til fru Naaja H. Nathanielsen for et meget fint indlæg her i forbindelse med åbningsdebatten. Det, jeg gerne vil spørge om, går på, at der har været et forstærket samarbejde nu mellem både den grønlandske og danske regering i forhold til militær tilstedeværelse i Grønland. Hvis man skal se det fra et grønlandsk perspektiv, hvad er der så brug for at gøre yderligere i fremtiden for at forstærke det samarbejde, som jo har udviklet sig meget over de sidste bare 3-4 år?

Kl. 20:20

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Jeg tror, at i den henseende er kalaallit [*grønlandere*], grønlandere, meget lig danskerne, hvor der også er diskussioner i nærheden af de her ammunitionsfabrikker og lignende om, hvordan man skal agere i sådan en ny geopolitisk virkelighed. Det handler rigtig meget om dialog. Det handler om at lytte til de bekymringer, der er. Det handler om at tage derud og tale med folk og høre, hvad de har af forestillinger.

Da jeg voksede op, var der jo mange flere amerikanere til stede i landet. I dag er der færre. Vi ser dem ikke, for de er langt væk, men vi kommer til at se flere soldater, og det kommer til at kræve flere dialoger med lokalbefolkninger, og at der bliver lyttet til bekymringerne.

Kl. 20:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 20:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Malte Larsen.

Kl. 20:23

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Lad mig starte med at kvittere for det gode samarbejde, vi havde, dengang ordføreren var forsvarsminister.

Jeg tror, at der lige nu er et ret stort efterslæb, der skal adresseres. Jeg tror også, vi skal til at kigge på situationen, der ligger uden for det, vi lige kan se foran os, nemlig det, der foregår i rummet, og på, om vi har tilstrækkelig tilstedeværelse der og overblik over, hvad der egentlig foregår. Det tror jeg skal understøtte alt det, der foregår på jorden og i havet.

Så jeg tror, at der er rigtig mange områder, hvor vi i de kommende år bliver nødt til at øge samarbejdet på forsvarsområdet for at sikre en øget overvågning og monitorering, men også for at sikre os imod de trusler, der kommer og er. Så jeg tror egentlig, at der er mange områder, og de koster alle sammen en del penge. Så det handler jo også om en velvillighed og en prioritering her i salen om,

Kl. 20:21

Malte Larsen (DF):

Tak, formand. Og tak til ordføreren for en interessant og inspirerende tale, synes jeg. Jeg vil gerne spørge ind til ordførerens syn på den udlændingepolitik, vi fører i Danmark. For set fra mit perspektiv bliver konsekvenserne af den mellemøstlige masseindvandring mere og mere tydelige for hver dag, der går, og det er jo både tilfældet her i Danmark, men sådan set også i hele resten af Europa.

Ovre på den anden side af Øresund, i Sverige, er skududløst og knivstikkerier jo efterhånden blevet en hverdagshændelse. I Tyskland er det svært at gennemføre et pridearrangement eller et julemarked, uden at der er en radikaliseret islamist, der begår et terrorangreb. Og i Storbritannien har vi set titusindvis af unge arbejderklassepiger blive systematisk voldtaget af mellemøstlige voldtægtsbander.

Hvis du spørger os i Dansk Folkeparti, er svaret klart og tydeligt, at vi bliver nødt til at vende udviklingen, før det er for sent. Vi bliver nødt til at have et asylstop og udvise de radikaliserede islamister og kriminelle udlændinge, som ødelægger Danmark. Er ordføreren enig i det? Ønsker ordføreren også markante stramninger af vores

udlændingepolitik? Eller anser ordføreren snarere den muslimske indvandring som en berigelse af vores samfund?

Kl. 20:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 20:24

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg tror, at vi ser ganske forskelligt på det i Danmark og i Grønland. I Grønland er danskerne jo den største indvandrergruppe. Det er heller ikke alle danskere i Grønland, der lærer sproget. Nu hørte jeg lige nogen sige, at det skulle man gøre for at integrere sig. Der findes ganske mange danskere, der bor i Grønland og har det rigtig fint og bidrager uden at kunne sproget.

Så jeg tror, at vi er villige til at se lidt mere på nuancerne i den her debat, ligesom vi har brug for arbejdskraften fra andre lande. Og grønlandere i Danmark oplever jo så faktisk diskrimination på samme vis, som mange med en mellemstlig baggrund gør. Så jeg tror, at vores oplevelse af verden, den virkelighed, vi bevæger os i, og de behov, vi har i Grønland, er ganske anderledes end i Danmark.

Kl. 20:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 20:25

Malte Larsen (DF):

Nu er der trods alt visse forskelle på kristne danske indvandrere og muslimske indvandrere fra lande som Somalia og Afghanistan. Men hvis vi ser så forskelligt på det, er jeg egentlig interesseret i at høre ordføreren: Kunne ordføreren være interesseret i, at Grønland måske fra Danmark modtog nogle muslimske indvandrere, som vi er blevet trætte af?

Kl. 20:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 20:26

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Jeg er da ked af at høre, at man i Danmark er trætte af sine borgere. Men jeg kan sige så meget, at i Grønland blev kristendommen sådan set indført udefra med pisker. Vi havde ikke kristendommen som udgangspunkt. Vi har også muslimer i Grønland, som er fuldt ud integrerede og arbejder der, og vi er glade for den arbejdskraft, de medfører.

Så jeg synes måske, at billedet er mere nuanceret. Jeg kan godt lide at tale om de problemer, der kan opstå. Vi arbejder rigtig meget med kulturforståelse i Grønland. Jeg forstår godt diskussionen, men jeg synes bare, at den skal ske på et mere realistisk og respektfuldt grundlag.

Kl. 20:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Carsten Bach.

Kl. 20:26

Carsten Bach (LA):

Tak. Jeg vil prøve at komme tilbage til det spor, som min gode kollega hr. Troels Lund Poulsen lagde ud før, og tale militær tilstedeværelse i Grønland. Jeg har selv lige haft fornøjelsen af sammen med gode kollegaer fra Udenrigs- og Forsvarsudvalget at være på rundtur i Grønland og har talt med soldater både i Nuuk, Kangerlussuaq, Station Nord og Pituffik Space Base. Ordførerens partileder har jo selv tilbage i 2024 stået i spidsen for selvstyret og også været

med til at udforme den sikkerhedspolitiske strategi i Grønland. Og paradokset ved det er jo, at der i den står, at man grundlæggende i Grønland ikke ønsker militær tilstedeværelse. Set i lyset af også mine egne oplevelser, og hvad vi jo kan se helt generelt i Grønland i øjeblikket, så kunne jeg måske godt tænke mig at høre ordføreren om, hvordan ordføreren og ordførerens parti ville have formuleret en sikkerhedspolitisk strategi i dag.

Kl. 20:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 20:27

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Ordføreren rammer hovedet på sømmet. Det er et dilemma, vi står i, for som udgangspunkt ønsker vi, at Arktis er et lavspændingsområde. Vi kan jo også godt læse verden og læse rummet og se, at sådan er virkeligheden desværre bare ikke længere, og det er rigtig, rigtig vanskeligt. Og derfor ser man bredt i Grønland partier, der diskuterer, at den formulering, der er i den nugældende strategi, i virkeligheden spejler en anden tid. Så der er allerede nu drøftelser om, hvordan man kan arbejde med det og den virkelighed fremadrettet. Så diskussionen er på ingen måde ny. Det er en, der er ved at blive taget i Kalaallit Nunaat, i Grønland, og man prøver at finde sin vej igennem den virkelighed, vi lever i. Man kan se det ved, at man bakker ret klart op omkring NATO-samarbejdet, at man egentlig siger velkommen til mere tilstedeværelse, og at man på den måde rykker sig i en praksis og accept af, hvordan tingene ser ud.

Men det er da klart, at kunne vi vælge frit, ville vi gerne beholde Arktis som et fredeligt område, og vi håber, vi kan vende tilbage til det på et tidspunkt. Men det er ikke lige nu, desværre.

Kl. 20:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 20:28

Carsten Bach (LA):

Tak for svaret, som jeg jo måske i virkeligheden et eller andet sted tolker som lidt af et bevis på, at man i Grønland og måske endda i rigsfællesskabet og måske endda i NATO har sovet en eller anden form for tornerosesøvn og talt om lavspænding osv. i en lang periode og jo særlig i perioden fra 2019 og frem til Donald Trumps anden præsidentperiode. I 2019 afviste statsministeren i øvrigt tankgangen og den strategiske interesse fra den amerikanske præsident som »absurd«. Så er det egentlig ikke et udtryk for en form for tornerosesøvn, der har været i Grønland, i rigsfællesskabet og måske endda også i NATO i den periode?

Kl. 20:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 20:29

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg tror egentlig, vi har sovet tornerosesøvn siden 1960'erne. Altså, jeg tror, vi har været i en periode med fred i den vestlige verden, og vi har glemt, at sådan har det ikke typisk været, hvis vi ser på det store billede i verdenshistorien. Vi er alle sammen – os, der er her i salen – ved at prøve at vænne os til den virkelighed, fordi både vi og vores forældres generation har oplevet relativ fred. Og det tror jeg er noget, vi alle sammen kæmper lidt med. Men jo, vi har da lykkeligvis gemt, hvordan virkeligheden er i det meste af verdenshistoriens tid.

Kl. 20:29

Kl. 20:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Frida Bruun.

Kl. 20:30

Frida Bruun (M):

Mange tak. Og tusind tak for en meget nærværende tale. Vi er jo begge to nyvalgte, og jeg glæder mig rigtig meget til vores samarbejde, både her i salen, men også i Grønlandsudvalget. Grønland, Danmark og USA har jo netop indgået en ny aftale om at sikre den arktiske sikkerhed og samtidig slået fast, at Grønlands interesser og ret til selvbestemmelse skal respekteres. Og så vil jeg gerne høre ordføreren, hvad ordføreren tænker det næste vigtige skridt for at sikre sikkerheden i Grønland er. Mange tak.

Kl. 20:30

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:30

Naaaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Der er ingen tvivl om, at vi er rigtig, rigtig lettede over den aftale, der er landet. Vi synes, det er en god aftale, og at den både kodificerer noget, der allerede er gældende, og peger i en rigtig retning, ikke bare for Kalaallit Nunaat, men også for kongeriget, Europa og for NATO. Så vi synes, det er en god aftale.

Når det er sagt, er det klart, at der i den også er en masse ting, der skal konsulteres omkring på et senere tidspunkt, og det er jo i detaljen, det bliver interessant, hvordan det samarbejde bliver. Jeg synes nu også, at man i aftalen har fået ind på en rigtig god måde, at mange af debatterne skal tages på embedsmandsniveau og altså ikke eskaleres til politisk niveau med det samme. Det tror jeg vil give noget ro og give fred til, at man kigger på løsningerne på en ordentlig måde uden kameraer, inden man kommer til et politisk niveau. Så jeg tror egentlig, at det bliver en opgave politisk at prøve at lade embedsværket arbejde lidt med den aftale uden i første omgang at stå og kigge for meget med over skulderen. Men jeg gætter på, der på et tidspunkt vil komme nogle ønsker om basetilstedeværelser og andet, som vi så skal have forhandlet.

Kl. 20:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 20:32

Frida Bruun (M):

Mange tak for et godt svar. Jeg glæder mig til samarbejdet.

Kl. 20:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:32

Naaaja H. Nathanielsen (IA):

Jeg siger i lige måde. Tak.

Kl. 20:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Marcus Knuth, Det Konservative Folkeparti.

Marcus Knuth (KF):

Mange tak til ordføreren og også til ordførerens parti for det gode samarbejde under udarbejdelsen af den her aftale og til det grønlandske diplomati, som også fortjener stor ros.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ind til, er faktisk det, ordføreren sagde, i forhold til hvis man som dansker flytter til Grønland, altså at så er det god stil at lære det grønlandske sprog og lære den grønlandske kultur at kende. Det er jeg sådan set meget enig i, men med omvendt fortegn ser man jo desværre mange unge grønlændere, der måske godt kunne tænke sig en videreuddannelse i Danmark, have svært ved at komme igennem gymnasiet, som jo stadig væk foregår på dansk i Grønland.

Mener ordføreren, at der er mere, man kan gøre for at fremme undervisningen i dansk i Grønland, i hvert fald som tingene er lige nu, således at flere unge kan komme igennem gymnasiet og have mulighed for at få en videreuddannelse?

Som jeg ser det, har man af politiske hensyn nedprioriteret det danske sprog i grønlandske skoler, hvilket jo på en måde er at gøre de unge grønlændere, der gerne vil have en videreuddannelse, en bjørnetjeneste.

Kl. 20:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:33

Naaaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Ordføreren taler ind i en stor debat hjemme omkring sprog. Jeg er selv dansksproget grønlænder og taler ikke grønlandsk særlig godt, men jeg tror og er egentlig ret overbevist om, at den sprogpolitik, der føres, ikke har til hensigt at stille børn og unge dårligere, men faktisk at give dem mulighed for at blive dygtigere til deres modersmål. Rigtig mange unge i dag taler engelsk ganske, ganske godt, og derved har de jo også adgang til en lang række uddannelser i engelsksprogede lande.

Vi er faktisk mange, der taler tre sprog i Grønland. Vi har også flere, der taler mere end det. Så for mig at se er sproget et instrument, og jeg tænker ikke nødvendigvis, at en fremtid vil indebære, at rigtig mange taler dansk. Det er ikke et politisk valg; det er bare, sådan udviklingen er, altså at den viden, man har behov for, lige så hurtigt er tilgængelig på engelsk, og at det grønlandske sprog får mere fylde, end det gjorde tidligere, i den offentlige administration, i det politiske liv, i hverdagslivet osv., fordi det nu engang er hovedsproget. Så jeg tror egentlig bare, at det er en naturlig udvikling, der er i gang.

Kl. 20:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Hr. Marcus Knuth.

Kl. 20:35

Marcus Knuth (KF):

Tak. Jeg er helt med på, at det at fremme det grønlandske sprog selvfølgelig er essentielt, men samtidig er det, når nu man ser, at gymnasiet foregår på dansk, alt andet lige en begrænsning, for hvis man ikke gennemfører gymnasiet, kan man heller ikke komme videre på et engelsksproget gymnasium i USA eller England.

Så det er bare en opfordring til at kigge mod f.eks. Færøerne, hvor man på ingen måde nedprioriterer det færøske sprog, men samtidig prioriterer undervisningen i dansk og engelsk, således at man, netop som ordføreren siger, er tresprogede. Man kan altså godt prioritere sit lokale sprog uden nødvendigvis også at skulle nedprioritere det danske.

Kl. 20:35

Kl. 20:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 20:35

Kl. 20:39

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Det følger jo ikke nødvendigvis, at løsningen så er at lære de unge dansk. Løsningen kunne jo også være, at undervisningen i gymnasiet blev på grønlandsk og suppleret med et andet sprog. Så jeg tænker, at løsningen ikke nødvendigvis er at gå til de gamle modeller, men måske at prøve noget nyt i stedet for.

Kl. 20:36

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for svaret. Jeg er sådan set fuldstændig enig i det. Det er ikke, fordi jeg søger efter hurtige, kvikke løsninger, for så var det jo formentlig også allerede sket, men jeg vil bare kvittere med, at vi glæder os også fra Enhedslistens side til et samarbejde om det. Det er jo afgørende, at vi også i det danske samfund får kigget indad i forhold til, hvad det er, der gør, at der faktisk er grønlandere i stort tal, som oplever fordomme og racisme her i Danmark.

Kl. 20:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Trine Pertou Mach, Enhedslisten.

Kl. 20:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 20:39

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det, og tak til fru Naaja H. Nathanielsen for en god tale, og også tusind tak for et spirende godt samarbejde. Det har jo været en vanvittig tid, vi har været i siden valget til Folketinget og alt, der er foregået. Heldigvis er det jo så landet med en aftale mellem Grønland, Danmark og USA om Grønland, men *med* Grønland.

Ordføreren er selv inde på, at vi har fået taget hul på spiralsagen, men stadig væk har nogle brikker i den gamle koloniale arv og bagage, som vi skal have gjort noget ved, ligesom jeg også tror, at det er en bunden opgave, som ordføreren siger, at kigge på reform af det samarbejde, der er i rigsfællesskabet, om man så må sige.

Jeg kunne godt tænke mig at tale om noget andet, som jeg synes vi risikerer måske bliver lidt glemt, og det handler om grønlandere i Danmark. Vi ved jo fra undersøgelser, at grønlandere i Danmark oplever diskrimination, fordomme og racisme. Hvis det stod til ordføreren, hvad er så noget af det allervigtigste, vi kan tage fat på? I den tidligere regering lavede jo en handlingsplan, men hvis ordføreren skulle sige det, hvor er de vigtigste indsatsområder, hvis vi skal imødegå den racisme og de fordomme og den sociale eksklusion, som mange grønlandere i Danmark oplever?

Kl. 20:37

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg tror, at et rigtig godt råd til alle generelt er, at hvis man er i tvivl om noget, så spørg. Jeg bliver altid glad, når nogle spørger, også om det, der er svært, eller det, folk synes er underligt. Det er meget bedre at gå ind i dialogen end at holde sig fra den og bare forestille sig, hvordan den anden mon er eller tænker. Så jeg tror, at vi skal turde komme hinanden mere ved og ikke være så bange for at støde hinanden.

Jeg har også masser af ting, jeg undrer mig over ved danskerne. Jeg tror også, at jeg godt må komme til dig og spørge, hvis det er, og det gælder også den anden vej. På den måde bliver vi alle sammen klogere på hinanden og på den virkelighed, vi hver især repræsenterer. Så det tror jeg er vejen frem.

Kl. 20:40

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Den næste korte bemærkning er til fru Anna Falkenberg, Sambandsflokkurin.

Kl. 20:40

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:37

Anna Falkenberg (SP):

Tak til fru Naaja H. Nathanielsen for en rigtig fin ordførtale her til aften – og særlig for det sidste svar her på spørgsmålet. Det med at spørge, hvis man er i tvivl, er noget, jeg deler et hundrede procent. Og tak for det rigtig gode samarbejde, vi har fået nu, og som vores partier imellem også har haft de sidste par år efterhånden. Selv om vi er to vidt forskellige partier, har vi nogle rigtig gode samarbejdsflader.

Det er nemlig det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ordføreren lidt ind til. Det her Sjómaqprojekt, som vi fik etableret for nogle år siden, og som netop skal gøre op med den her uvidenhed eller informationsasymmetri, der er mellem børn og unge i rigsfællesskabet. Færøske og grønlandske børn og unge ved rigtig meget om danske børn og unge, om dansk kultur og om dansk historie, men det kniber lidt den anden vej.

Så jeg vil egentlig gerne bare give ordføreren mulighed for at sætte nogle ord på det projekt, og hvad ordføreren tænker kunne være en fremtid for det her projekt. Hvordan kan vi styrke det og videreudvikle det?

Kl. 20:41

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Først vil jeg også kvittere og sige tak for din utrolig store hjælp her i min spæde start som folketingsmedlem.

Jeg vil gerne sige, at jeg desværre ikke tror, at der er nogen nem løsning på det problem. Det er desværre den brede folkeoplysning, der er brug for. Det er også en af grundene til, at det er noget af det, jeg slår på i min tale. Det, at man tænker snævert om andre befolkningsgrupper, mener jeg sådan set kommer af uvidenhed og af, at ens verden bliver for lille, og at man bliver bange for forkerte ting. Det er kun gennem dialog og folkeoplysning, jeg tror vi kan komme det monster til livs. Det rammer jo ikke kun grønlandere. Det rammer også andre, der har en anden hudfarve eller ser anderledes ud eller på anden måde skiller sig ud. Så jeg tror desværre ikke, at der er et quickfix til det her. Det er den svære vej igennem, og jeg tror, det ville være godt, hvis vi kunne tage den sammen, og det er også derfor, jeg taler om, at man også skal kunne klare de svære ting. Vi løser ikke det her med smarte SoMeopslag, hvor vi spreder god stemme eller siger noget godt. Det er sådan set ude i den besværlige hverdag, vi skal ud at tage dialogen med folk om, hvad der gør dem bange, og hvorfor de reagerer, som de gør, over for folk, der er anderledes.

Kl. 20:41

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg vil også gerne kvittere for det gode arbejde, ordføreren har startet sammen med min forgænger, Aaja Chemnitz, i forhold til det Sjómaqprojekt, der netop prøver at samle unge inden for kongeriget og få dem til at tale sammen, men også italesætte den manglende viden, de har om hinanden. De barsler nu med en ny rapport, der kommer her til november, og jeg tror egentlig, at det lidt bliver en gentagelse.

Det at mødes, diskutere og finde fælles fodslag er den korteste vej til at forstå hinanden. Og jeg tror, at det især er vigtigt, når man som grønlandsk ung og færøsk ung kommer til Danmark, hvor man bare meget hurtigt bliver en minoritet, fra et samfund, hvor man kommer hinanden ved og er meget tætte. Det kan være utrolig anderledes at komme til Danmark og studere. Jeg har selv prøvet det.

Så jeg tror heller ikke, at man skal underkende betydningen af i kongeriget, at hvis vi vil de unge mennesker for kongeriget, så skal vi også invitere dem ind og prioritere at give dem en platform, som de kan mødes på og lære hinanden bedre at kende. Det er et vigtigt stykke arbejde.

Kl. 20:42

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 20:42

Anna Falkenberg (SP):

Jeg er meget, meget enig. Noget af det, jeg også selv, der som ung har boet i Danmark og studeret i Danmark, har oplevet, er, at der er rigtig mange, der sætter Færøerne og Grønland i samme bås og spørger ind til de samme ting og andet. Jeg tænker, det er fint nok, at man spørger ind til tingene, ligesom ordføreren selv var inde på, men jeg synes, det er vigtigt, at man får sat lys på, hvad det er for nogle ting, der foregår i Grønland, og hvad det er for nogle ting, der foregår på Færøerne.

Vi har før talt om at få løftet det her projekt på et lidt højere niveau, måske med et ungetopmøde eller andet lignende her i Danmark. Hvad synes ordføreren om den idé?

Kl. 20:43

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 20:43

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg synes, det er en rigtig, rigtig god idé, og jeg glæder mig til, at vi to kan samarbejde videre om at sætte det på programmet. Vi har jo allerede gået i den retning.

Jeg tror, at du har fuldstændig ret i, at der er mange forestillinger om os i kongeriget. Jeg tror, jeg plejer at sige, at man tror, at vi drikker, og at I er religiøse, og at det ligesom er det, man ved om færinger og grønlandere. Der er jo så meget mere at tale om, og der er sådan en rig kultur, sprog og historie, vi deler, men som også er forskellige, og jeg bliver altid beriget, når jeg er på Færøerne og mødes med folk, og jeg kan se så mange ligheder.

Kl. 20:43

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Anna Bjerre, Alternativet.

Kl. 20:43

Anna Bjerre (ALT):

Tak for det. Tak for en virkelig fin tale og også for nogle meget fine besvarelser af mange af de spørgsmål, der har været i dag her til

ordføreren. Jeg kunne i forlængelse af nogle af de spørgsmål også godt tænke mig som minoritetsordfører i Alternativet at høre ordføreren om, hvordan ordføreren mener at man kan komme noget af den her diskrimination til livs, også den strukturelle diskrimination af grønlandere i Danmark, og om ordføreren har nogen konkrete forslag dertil.

Kl. 20:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 20:44

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak, og vi har i regeringsgrundlaget netop fået indført, og det er for os rigtig vigtigt, at der kommer en bred forståelse af oprindelige folks rettigheder, og at den viden kommer ud oppefra og ned, så den kan blive indarbejdet på alle niveauer, ikke bare på det kommunale område, men også i regioner og alle andre steder også. For det er det, grønlandere møder: Fordi vi er så få, vil der være mange steder, hvor man er den eneste, og hvis du er den eneste, der skal repræsentere dine rettigheder, så er det rigtig, rigtig svært. Så at udbrede viden omkring oprindelige folks rettigheder meget, meget bredt i det danske samfund er helt afgørende for, at vores borgere, når de møder systemet, kan blive forstået og hørt med det samme, i forhold til hvad de har ret til og krav på.

Det er f.eks. adgang til tolk eller andet. Mange af os taler dansk, men det er jo ikke modersmål for de fleste, og derfor kan der være mange ting, vi misforstår. Så tolkning er en af de ting, vi også fokuserer rigtig meget på. Og måske kan vi fortsætte efter opfølgende spørgsmål.

Kl. 20:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 20:45

Anna Bjerre (ALT):

Tak for det, og tak for nogle rigtig gode bud. Vi er meget enige i både det med sikring af oprindelige folks rettigheder og også bedre mulighed for tolkning. Så jeg vil i virkeligheden gerne give ordet til ordføreren igen for lige at sætte lidt ekstra ord på, hvilke yderligere initiativer der også kunne være interessante.

Kl. 20:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 20:45

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Det er jo klart, at for os er det systemet, der bliver nødt til at indrette sig bedre til at møde borgeren i forhold til det her, og det skal ikke være den individuelle opgave at rende rundt med sine rettigheder i en rygsæk og kunne forklare dem på et dansk, alle kan forstå. Så det er rigtig vigtigt for os.

Der sker også meget i civilsamfundet, vi synes er vigtigt at støtte op om. Der er mange organisationer derude med grønlandere, som arbejder med brobygning, og som arbejder med at udbrede kulturen, men også giver folk et sted, hvor de kan mødes. Det er også rigtig, rigtig værdifuldt for os, og det er vigtigt at kunne komme et sted hen, hvor man kan sænke skuldrene og bare være og ikke skal forklare og forsvare sig hele tiden. Det har stor betydning.

Kl. 20:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Næste korte bemærkning er til hr. Morten E.G. Brautsch, Modetrænerne.

Kl. 20:46

Kl. 20:49

Morten E.G. Brautsch (M):

Tak for det. Ligesom andre gode kollegaer er jeg også netop hjemvendt fra en lille uge i jeres smukke land. Jeg har faktisk været der to gange i sidste måned. Og det giver jo anledning til at reflektere lidt over den situation, som har været, og det samarbejde, som vi havde, men som i den grad er blevet forstærket i den situation, som vi har været i.

Det får mig også til at spørge med respekt for rigsfællesskabet, hvor vi efter ordførerens opfattelse både kan fastholde, styrke og udbygge samarbejdet noget mere. Jeg har jo selv haft anledning til at få øjnene op for den arktiske basisuddannelse, som jeg synes er et fantastisk godt initiativ, men har selv tænkt lidt over, at jeg synes, vi skal gøre noget mere ved børne- og ungdomsveksling. Når jeg tænker på min egen tid i folkeskolen, fyldte rigsfællesskabet meget lidt. Så jeg håber, der kan være en eller anden form for samarbejdsmulighed her.

Kl. 20:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 20:47

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak, og hvis ordføreren kan finde nogen, der vil spytte pengene i sådan et projekt, så er vi kun glade for det. For du har fuldstændig ret: Det giver rigtig meget, når man ser hinandens lande. Man får en helt anden forståelse af, hvad det egentlig er, der foregår, og hvordan folk egentlig er, og hvordan de omgås. Man får mange flere nuancer på, når man møder hinanden, også der, man kalder hjem. Så det, at jeg f.eks. kommer til Færøerne, har givet mig en meget dybere forståelse af det færøske samfund og de prioriteringer, der er dér. Det er det samme, når jeg er i Danmark. Så forstår jeg også bedre, hvad det er, I diskuterer, og hvad det er, der optager jer.

Jeg tror, det er vigtigt, at man på samme vis fra Danmark også bevæger sig mod Grønland og prøver at forstå, hvad det er for et samfund, vi er rundet af, og hvad det er for en historie, vi lever med, og det giver bare nogle meget bedre diskussioner. Det er meget nemmere at være uenig, når man også samtidig måske har en lidt dybere forståelse af hinandens udgangspunkter. Så jeg tror, at hvis vi skal kunne bære os ind i en fremtid sammen, kræver det, at vi går igennem nogle svære diskussioner, og der er det bare en kæmpe hjælp, hvis vi har en større forståelse for hinanden og ikke kun stopper ved fordommene.

Kl. 20:48

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 20:48

Morten E.G. Brautsch (M):

Det lyder, som om vi er meget enige om, at det fysiske møde også er med til at kunne give noget demokratisk meningsudveksling og forståelse for hinanden. Jeg har ikke lige sådan personligt nogen større pengepung til at kunne smide i det, men jeg vil i hvert fald gerne give tilsagn om at ville være med til at arbejde ned ad det spor, og det håber jeg så at vi kan finde ud af sammen.

Kl. 20:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Nu hørte vi jo statsministeren sige i sin tale, at velfærdssamfund ikke skal udarbejdes i et regneark, så måske der kunne findes nogle penge til udveksling og samarbejde og gode ting også i den retning. Det, der er med det her samarbejde på tværs af landegrænser, er, at det koster. Og det er reelt nok at nævne, for nogle gange er det, der stopper de gode initiativer, at der simpelt hen ikke er råd til dem. For det er dyrt at rejse mellem vores lande, og det bliver vi nødt til at finde en måde til at komme over, hvis vi skal kunne øge vores samarbejde fremadrettet.

Kl. 20:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 20:49

Pelle Dragsted (EL):

Tusind tak for det. Jeg vil egentlig bare først og fremmest udtrykke en beundring over den måde, som det grønlandske folk har håndteret den her situation på gennem det seneste år, som jo har været en fuldstændig vild situation for os alle sammen, selvfølgelig særlig for grønlænderne. Det lykkedes at indgå en aftale. Det er ikke sikkert, den havde set helt sådan ud, hvis ikke det havde været med en pistol for panden, men det lykkedes at afværge det, der var meget værre, nemlig en trussel om en overtagelse af Grønland imod det grønlandske folks ønsker. Det var ikke givet, at det endte sådan.

Der er specielt to begivenheder, der står meget klart og vil blive ved med at stå meget klart for mig for, hvorfor det ikke endte sådan. Det ene var de europæiske landes opbakning, da det var ved at brænde rigtig på, hvor det lykkedes at samle Europa bag Grønland og Danmark, og hvor man ovenikøbet så de europæiske lande sende tropper til Grønland. Det andet var de demonstrationer – jeg skal gøre det helt kort – vi så i både Grønland og Danmark, hvor, så vidt jeg læste mig til, omkring være fjerde grønlænder var på gaden for at sige nej tak til amerikansk overtagelse og dermed lagde hele den fortælling, som Donald Trump prøvede at komme med, om, at grønlænderne og danskerne var til at splitte ad, ned.

Kl. 20:51

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:51

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg er ganske enig. Jeg tror, at det eneste våben, vi havde som et lillebitte samfund med 57.000 indbyggere, var vores klare kommunikation og, og det, der redder os, tror jeg, er bl.a., at det blev enormt upopulært at fortsætte den holdning og den tilgang, ikke bare i Grønland, ikke bare i kongeriget, men også i Europa, i Canada, i Australien, i Mellemøsten, i Sydamerika og også i USA. Jeg tror, det hedder content creation, altså at skabe noget synlig modstand, som var let at formidle, og også i den modstand spillede vores flag en stor rolle, tror jeg.

Kl. 20:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 20:52

Pelle Dragsted (EL):

Ja, bare igen enorm beundring, og tak for det sammenhold, der blev vist. Jeg tror også, det har gjort rigtig meget godt for relationen, det ved jeg, mellem Grønland og Danmark, at vi stod sammen, da presset kom udefra, og vi viste, at selv den største supermagt ikke

kan undertvinge os, når vi faktisk står sammen. Og så har jeg bare et spørgsmål: Nu er den værste frygt eller fare ligesom drevet over, hvad er det, som bekymrer grønlænderne mest nu?

Kl. 20:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 20:52

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Jeg tror, vi skal gøre det klart, at den amerikanske interesse i Grønland er intakt, den har ikke ændret sig. Jeg tror, det er meget forkert at sige, at det er noget, som den amerikanske præsident af egen drift har opfundet. Det har været en politik, der har været gældende også under tidligere præsidenter, også demokratiske præsidenter. Der er en interesse i Grønland fra amerikansk side, og den har vi altid skullet lære at håndtere og leve med. Selvfølgelig handler det nu om at omsætte den interesse på en måde, som vi kan leve med, hvad enten det er nogle bestemte baseområder eller andet, om det er i form af investeringer, altså at vi gør det på en måde, hvor vi har så meget hånden på rattet som muligt, for interessen er der, og den forsvinder ikke.

Kl. 20:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 20:54

(Ordfører)

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 20:59

(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:05

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:05

Flemming Møller Mortensen (S):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:06

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:06

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:08

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:08

Flemming Møller Mortensen (S):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:08

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:09

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:09

Kl. 21:09

Carsten Bach (LA):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:10

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:10

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:11

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:11

Carsten Bach (LA):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:12

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:12

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:13

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:13

Morten E.G. Brautsch (M):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:14

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:14

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:15

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:15

Helle Bonnesen (KF):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:16

Anden næstformand (Karsten Hønge):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 21:16

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

	Kl. 21:17		Kl. 21:25
Anden næstformand (Karsten Hønge): (Talen er under udarbejdelse)		(Ordfører)	
		Sjúrður Skaale (JF):	
Helle Bonnesen (KF): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:17	I sidste måned blev den 11. september en 25 år lang klagesang, hvis dystre klang får endnu mere kraft, når man tænker på, at 7. oktober var i går, og at hele Europas debat handler om truslen mod demokratiets arv og skat. Derfor er jeg glad for at kunne fortælle, at man stadig kan finde et land, hvor ingen fra Hizb-ut-Tahrir-medicinmand ved skolestart handler i en for at få muslimske elever til at lytte og forstå, at de må beskytte sig selv mod demokratiets smitte og kvitte med kulturens bærmere for at skjærme sig selv fra andre unges værdier.	
Anden næstformand (Karsten Hønge): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:18		
	Kl. 21:18	I det her land er der nemlig ingen, der higer efter sharia. Ingen forening har den mening, at folk skal straffes ved stening. Ingen små piger får alvorlige sår, når de ved fødslen står, uvidende om hvorfor, dømt skyldige i en sag, og straffes ved, at klitoris skæres af.	
Qarsoq Høegh-Dam (N): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:19	Homoseksuelle må ikke lide æresdrab for at træde ud af deres skab, og selv om verdens måske største pride skaber verbale sammenstød, skaber den ingen frygt for vold og død. I december bager man kager til sit julemarked, og ingen risikerer at blive påkørt eller sparket.	
Anden næstformand (Karsten Hønge): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:19	Efterretningstjenesterne har ikke hindret et eneste terrorangreb, og hvis kvinder oplever overgreb, tvinges de ikke til at tie og vige af frygt for harampoliti. Ingen groomingbande med mænd fra fjerne lande giver piger skjulte, men dybe ar. Det er et land, som ingen moské har, der styres fra Tyrkiet, Iran eller Qatar, og hvorfra ikke en eneste tog afsted ned og kæmpe for Islamisk Stat og oprettelsen af det store kalifat. Ingen udsætter friheden for skamløs udnyttelse, så andre må leve med politibeskyttelse. Ingen bruger den sociale presse til at stresse andre, så de må få hemmelig adresse.	
Trine Pertou Mach (EL): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:20	I det her land promoverer broderismen slet ikke islamismen, og stadig i dag er det en politisk vindingsag at støtte zionismen. Samhandelen med Israel er ikke frakoblet, men mangedoblet siden 7. oktober, og masserne hober sig ikke op og råber:	
Anden næstformand (Karsten Hønge): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:20	Death, death to the IDF, og åh, hvor var du sød, død, hvis du skabte frygt og nød og blodet flød. Åh, kære død, træf IDF og hele vores civilisation med en million skud fra jihadismens TikTok-kanon.	
Qarsoq Høegh-Dam (N): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:21	Nej, i dette land er det faktisk først, når man står i lufthavnen, først når ens kuffert bliver gennemlyst, og man selv bliver undersøgt for våben, altså først når man er på vej ud af landet, at man må forholde sig til islamismen. Alle kan nok gætte, hvilket land jeg tænker på, når jeg fortæller, at de tre mest almindelige drengenavne stadig er Jákup, Jógvan og Rúni.	
Anden næstformand (Karsten Hønge): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:22	Hvad der nok er sværere at gætte er, at både folketings- og lagtingsvalgene på Færøerne i marts var vores første udlændingevalg, ikke på trods af, men på grund af de nævnte forhold. Vælgerne nærer nemlig ikke noget flammende ønske om, at det, der er sket i Somalia eller Iran eller Marseille eller Malmø, også skal ske på Færøerne. Vi skal ikke tage tingenes gode tilstand for givet, sagde de i stemmeboksen. Vi er meget få og sårbare. Vi må se os omkring og tage ved lære. Vi må vise rettidig omhu for at beskytte os selv.	
Trine Pertou Mach (EL): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:23	Det budskab har det nye landsstyre taget til sig, og man har planer om mange tiltag for at imødekomme vælgerens ønske. Jeg er glad for det, for jeg har selv på rejser mødt mange, mange mennesker, først og fremmest kristne, men også yazidier, jøder og ikke mindst moderate muslimer, der lever i islamismens skygge. Det har jeg gjort i Nigeria, hvor skyggen er mørkest, men også i Tyrkiet, Iran, Irak, Egypten, Israel, Armenien og midt inde i det centrale Europa.	
Anden næstformand (Karsten Hønge): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:23		
Qarsoq Høegh-Dam (N): (Talen er under udarbejdelse)	Kl. 21:24		
Anden næstformand (Karsten Hønge): Tak, og det afslutter spørgerunden. Tak til hr. Qarsoq Høegh-Dam – qujanaq. Og man kan tænke over, at vi taler om at være bange for ny teknologi – og så har vi sådan en kamp om at få tidtagningen til at fungere. Den næste ordfører er hr. Sjúrður Skaale, Javnaðarflokkurin.			Kl. 21:29
		Det opdrag, jeg fik den 24. marts, var bl.a. at gøre mit til at holde Færøerne uden for denne skygge, og jeg både vil og kan være landsstyrets forlængede arm i denne sag. For selv om forvaltningen af udlændingområdet i høj grad er delegeret til Færøerne, ligger lovgivningsmagten stadig for det meste i Danmark. Og når Folketin-	

get giver en antidemokratisk person statsborgerskab, får han også adgang til det færøske samfund.

Statens overordnede politik over for civilisationskrigens epicenter, Israel, omfatter også Færøerne. Jeg vil derfor for det første støtte en stram og værdibaseret udlændingepolitik og for det andet støtte et ja til Israels ret til både eksistens og forsvar.

Det sker, at denne ret misbruges som en slags skjold, under hvilket forbrydelser begås og forkastelige ting siges. Det både kan og skal kritiseres.

Men når det gælder det overordnede og afgørende valg mellem at støtte det kaotiske, selvmodsigende, indviklede demokrati på den ene side eller den klare og enkle og retlinede jihadisme på den anden side, så *må* vi støtte demokratiet med alle dets fejl og mangler. For den dag Israel falder, from the river to the sea, vil det være en monumental katastrofe for den frie verden, og lige så stor, som hvis Ukraine falder.

Derfor håber jeg, at regeringen står fast og tager ansvar både nationalt og internationalt. Og at man nok så vigtigt søger at styrke dialogen og samarbejdet med de vigtigste allierede i kampen mod islamismen, dem, som i antal også er dens største ofre, nemlig moderate muslimer både her og i andre lande.

Jeg sætter stor pris på, at der i Folketinget er en bred forståelse for vores ønske om at undgå, at islamismen slår rødder på Færøerne. Den forståelse er vigtig, for som sagt: Det meste af lovgivningen skal vedtages her i huset. Det vil kræve samarbejde mellem regeringen og landsstyret, og jeg vil naturligvis bruge mit mandat til at kræve, at de færøske ønsker prioriteres af regeringen. Målet er en politik, hvor det demokratiske flertal får sin vilje, og hvor bureaukrater i andre lande ikke står over det færøske folkestyre. Vi må ikke med åbne øjne begå samme fejl, som andre har begået med lukkede øjne.

For Færøerne er og skal være vores hus. Det skal være et venligt hus, hvor vi tager godt imod de gæster, som vi inviterer, men et hus, hvor vores værdier gælder og skal gælde, og derfor også et hus, hvor vi tager os retten til ikke at invitere gæster, som modsætter sig disse værdier.

For grundlaget for det lille trygge færøske samfund er en klar national identitet, en stærk kulturel og social sammenhængskraft og stor tillid mellem mennesker. Det mener vi har en stor værdi, og det er det, som vi gerne vil beskytte.

Kl. 21:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Som jeg sagde tidligere, kan man undre sig over i en tid, hvor vi taler om færerne ved ny teknologi, at vi altså ikke er i stand til at lave tidtagning, og nu er indskrivningen til korte bemærkninger også forsvundet. Vi har klaret tidtagningen med vores stopur på telefonen. Med hensyn til indskrivning kan jeg se medlemmernes pladsnumre, men så skal vi lige have dem oversat efter listen hernede. Vi var ellers ude i, at det skulle foregå ved håndsoprækning, men nu er vi dog nået frem til, at første korte bemærkning er til hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.

Kl. 21:34

Mikkel Bjørn (DF):

Tak til hr. Sjúrdur Skaale for en som altid utrolig spændende og inspirerende tale. Man kan jo sige, at den situation, Færøerne står i, er en helt anden end den situation, det danske samfund står i, og mange andre europæiske lande står i. Det, der kendetegner Færøerne og måske det andet land, som hr. Sjúrdur Skaale glemte at nævne, der også ligger i Europa, og som står i en lidt lignende situation uden store problemer med islamisme, nemlig Vatikanstaten, er jo, at både Færøerne og Vatikanstaten er omgivet af en form for fæstningsmur. På Færøerne er det vand, og i Vatikanstaten er det så en rigtig mur. Jeg vil egentlig bare høre hr. Sjúrdur Skaale, om han anerkender, at

vi også i Europa og i Danmark er nødt til at føre en effektiv kontrol med, hvem der bevæger sig ind og ud over den danske grænse og de europæiske grænser i det hele taget?

Kl. 21:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 21:35

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for spørgsmålet. I forhold til sammenligningen med Vatikanstaten vil jeg sige: Det ville jo være sjovere at være pave end at være politiker. Der ville være mere schwung over at stå her som pave. Man er født det forkerte sted.

Men naturligvis, de værdier, som folk har, bestemmer deres gerninger. Hvis du har ét sæt værdier, så handler du på én måde; hvis du har et andet sæt værdier, så handler du på en anden måde. Derfor har politik og religion en helt enorm betydning for sammenhængskraften i et land. Det er fuldstændig åbenbart for mig.

Kl. 21:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 21:36

Mikkel Bjørn (DF):

Men i dag er der jo ikke nogen særlig tætpakket kontrol med, hvem der bevæger sig ind og ud over de danske grænser. Jeg var selv nede ved den tyske grænse for nogle år siden og kørte helt fra vestkysten til østkysten frem og tilbage over samtlige grænseovergange. Det er jo kun på de store overgange, hvor der rent faktisk er mennesker, der kontrollerer de folk, der kommer ind over grænsen. Jeg vil egentlig bare høre hr. Sjúrdur Skaale, om han mener, det er en ansvarlig grænsepolitik at føre for et land, der ønsker at undgå, at islamismen breder sig.

Kl. 21:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 21:36

Sjúrdur Skaale (JF):

Nu er spørgeren inde på EU's fri bevægelighed. Det er et meget stort spørgsmål. Jeg synes, at det, som er det vigtige, er, hvem du giver statsborgerskab; hvem du giver de redskaber, som alle får i hånden, nemlig den frie tanke, det frie ord og forsamlingsfriheden, som mange bruger til at bygge et demokratisk hus i fællesskab. Hvis nogen får de redskaber og bruger de redskaber til at ville knuse huset som ham der Hizb-ut-Tahrir-manden i Deadline, så er det jo helt galt. Men det er, når man giver nogen statsborgerskab, der er det vigtige, synes jeg.

Kl. 21:37

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste gule seddel siger hr. Thomas Klimek, Socialdemokratiet.

Kl. 21:37

Thomas Klimek (S):

Tak for det. Det er den norske forfatter, Karl Ove Knausgård, tror jeg, der har sagt, at en god roman åbner op som et landskab. Jeg vil sige, at her i den 14. time i salen er det en fornøjelse, at nu kommer dagens store taler, var jeg ved at sige, Sjúrdur Skaale, som kan åbne salen her med nogle ord og nogle rim, som får os til at vågne op.

I regeringsgrundlaget er det betonet, at intet skal besluttet om Færøerne uden Færøerne, og det slår vi jo også to streger under. I den forbindelse ønsker vi jo også fra dansk side at investere i øget

beredskab i og på Færøerne. I den forbindelse vil jeg gerne spørge ordføreren, hvordan vi bedst sikrer, at de færøske virksomheder og dermed også færøske arbejdspladser får del i de her opgaver. Tak.

Kl. 21:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 21:38

Sjúrður Skaale (JF):

Det var mærkeligt, at spørgeren skulle nævne Knausgård. Det er min favoritforfatter. Jeg startede på »Min kamp« og læste alle 6.000 sider næsten ud i et.

Med hensyn til hvordan det skal gøres, har jeg haft møder med forsvarsministeren siden valget, mange møder, og med færøske virksomheder, som byder ind på de ting, der skal gøres. Det er en meget fortrinlig dialog. Jeg har også et meget godt samarbejde med Troels Lund Poulsen, den forhenværende forsvarsminister, som gerne vil åbne op for, at færøske virksomheder kan byde ind, såfremt de er konkurrencedygtige, på at lave de ting, som skal laves i forbindelse med forsvar og beredskab på Færøerne. Så det har vi en meget fin dialog om.

Kl. 21:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 21:38

Thomas Klimek (S):

Tak for det. Man kan sige, at med så lang en dag kunne man godt have nået et par bind af Knausgård, hvis man havde brugt tiden på det. Men det har vi ikke, vi har heldigvis brugt den på debatten.

I regeringsgrundlaget er der også en betoning af vigtigheden af den berigelse, som færinger og særlig også den færøske ungdom har bidraget med til Danmark i mange, mange år og forhåbentlig fortsat vil gøre i mange år frem. I regeringsgrundlaget står der også, at vi vil styrke de ting, som kan gavne f.eks. de færøske studerende i Danmark – det kan være omkring eksamener og andre ting og sager. Men har ordføreren andre idéer og ønsker til, hvordan vi fortsat kan tage godt imod færinger og styrke særlig den færøske ungdom i Danmark? Tak.

Kl. 21:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 21:39

Sjúrður Skaale (JF):

Det er jo lidt et tveægget sværd. Der er et meget, meget fint samarbejde, og der er utrolig mange unge, som tager uddannelser i Danmark. Vores lille problem, faktisk store problem er, at det danske arbejdsmarked tager en hel del af dem, og at de aldrig kommer tilbage. Det vil sige, at vi betaler for, at de bliver født, går i vuggestue, folkeskole, gymnasium og får alle de lægebehandlinger, de skal have, og der bliver taget barsel for dem osv. Og så, når vi har postet alle de penge i dem, bliver de en del af det danske arbejdsmarked. Vi er jo i en konkurrence med et af verdens allerallerbedst fungerende lande. Det er meget godt, at tilbuddet er at samarbejde, men vi skal virkelig oppe os for at kunne tiltrække de unge til Færøerne også.

Kl. 21:40

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Næste korte bemærkning er til HP Beck, Liberal Alliance.

Kl. 21:40

HP Beck (LA):

Tak for det, og tak til ordføreren for en virkelig fin tale. Jeg tror virkelig, det var dejlig forfriskende her på 14. time. Det tror jeg vi var mange der lige havde brug for.

Jeg har selv arbejdet hos Atlantic Airways engang og tænker tilbage på mine kolleger med stor respekt og glæde faktisk, og derfor følger jeg også med stor interesse Javnaðarflokkurin og hr. Sjúrður Skaales ønske om større færøsk råderet over udenrigspolitikken – også fordi der med større råderet selvfølgelig følger et større ansvar. Ordføreren nævner selv specifikt Ukraine, og jeg er en til en enig i betragtningerne om, at det ville være en kæmpe katastrofe, hvis Ukraine falder. Derfor får jeg lyst til at spørge ordføreren til Færøernes fiskeriaftale med Rusland, som jo er blevet forlænget nu senest her for 2026. Kan vi forvente, at aftalen bliver forlænget igen, og kan vi i det hele taget forvente et større økonomisk samarbejde med Rusland? Eller vil ordføreren arbejde for at mindske afhængigheden og dermed afvikle fiskerisamarbejdet, så længe Rusland fører krig mod Ukraine?

Kl. 21:41

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ordføreren.

Kl. 21:41

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for spørgsmålet. Det var sjovt, at ordføreren havde arbejdet for Atlantic Airways. Det er lige en af de virksomheder, som jeg talte med, som skulle mere ind i samarbejdet om forsvaret.

Når det gælder Rusland, kigger spørgeren lige nu på den måske mest kritiske politiker på Færøerne, når det gælder det spørgsmål. Men som statsministeren sagde i sin tale i forgårs, har Færøerne også indført sanktioner mod Rusland, en række sanktioner, men fiskeriaftalen fortsætter, og det er der et demokratisk flertal for i Færøerne, og det må man selvfølgelig bøje sig for. Jeg har selv eller mine folk på kontoret har lavet en stor rapport om det, og vi kom frem til efter at have beregnet det frem og tilbage mange gange, at det ikke er en overskudsforretning for det færøske samfund som helhed. Det er min vurdering af det. Der er andre, der har andre vurderinger.

Men det demokratiske flertal i Færøerne ønsker i øjeblikket, som det er nu, at man har begrænset de russiske skibes adgang til havne, og man kan ikke sælge varer og tjenester til dem osv. osv., og der er nogle rederier, som er blevet sanktioneret, og som ikke kan operere i færøsk farvand. Men at selve fiskeriaftalen fortsætter, er der så et demokratisk flertal for i Færøerne, som jeg må bøje mig for.

Kl. 21:42

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 21:42

HP Beck (LA):

Jamen tak for et egentlig ret præcist svar. Jeg er med på, at der er nogle rederier, som man har valgt at forbyde anløb til færøske havne, og det er jo da en start. Men jeg tror heller ikke, man skal undervurdere, at russerne er kreative nok til så at finde ud af, at der kan komme andre skibe til. Hele humlen er jo så, at samarbejdet fortsætter. Derfor er det bare, at jeg har lyst til at spørge, om man vil fortsætte det her samarbejde, eller om man er solidarisk med ukrainerne, som jo lige nu bliver bombet dag og nat, og i så fald, om en fiskeriaftale vil være til diskussion. Eller er den bare på forhånd fredet?

Kl. 21:43

Kl. 21:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Ordføreren.

Kl. 21:43

Sjúrður Skaale (JF):

Jeg må bare gentage, at jeg er meget kritisk over for samarbejdet. For det er jo sådan, at den russiske maritime doktrin siger, at alle skibe kan blive en del af det militære beredskab – alle skibe. Man har jo fundet militært udstyr, selv om det var meget gammelt udstyr, om bord på to af de skibe, som har opereret ved Færøerne, når de kom ind i norsk farvand. Og selvfølgelig kan militæret bruge dem. Rusland er i krig som samfund, som stat. Det hele er gearret til det. Det er en krigsøkonomi på alle måder, og derfor synes jeg personligt, at man tager en risiko. Men jeg må bøje mig for det demokratiske flertal, som der er i øjeblikket, og respektere det.

Kl. 21:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Morten E.G. Brautsch, Moderaterne.

Kl. 21:44

Morten E.G. Brautsch (M):

Tak for det. Jeg havde for et par uger siden fornøjelsen af at mødes med repræsentanter fra det færøske udenrigsudvalg; måske hed det Utanlandsnevndin eller noget i den stil. Og det fik mig til at reflektere over, at verden jo som bekendt er i en hastig forandring, men en forandring, hvor Færøerne også spiller en stadig vigtigere rolle i forhold til vores sikkerhed i Nordatlanten, senest med planer om etablering af en luftvarslingsradar.

Hvordan ser ordføreren på mulighederne for, at Danmark og Færøerne bedst kan samarbejde om at styrke vores sikkerhedspolitiske arbejde?

Kl. 21:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 21:45

Sjúrður Skaale (JF):

Som jeg sagde før, er det arbejde i gang. Der er en fin dialog, som jeg forstår det, mellem landsstyret og forsvarsministeren. Den radar, som spørgeren taler om, bliver jo opsat, og det arbejde er i gang. Og der er en tæt dialog. Der er også NATO-øvelser ved Færøerne, nord for Færøerne, hvor mange nationer deltager. Så der er et fint samarbejde i øjeblikket. Det er noget, som der er meget, meget stor opbakning til, også på Færøerne.

Kl. 21:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Nu går der også rød i vores gule sedler. Jo, der er en kommentar mere til hr. Morten E.G. Brautsch.

Kl. 21:45

Morten E.G. Brautsch (M):

Jeg vil bare sige tak for svaret. Det er også mit indtryk, og jeg håber, at vi kan fortsætte det samarbejde til vores alle sammens fælles glæde og gavn.

Kl. 21:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Så vil jeg sige, at når det gælder Ukraine, må ingen få den forståelse, at Færøerne på nogen måde står på den forkerte side i det her. Man bryder ikke EU's sanktionslinje over for Rusland ved den fiskeriaftale. Og Færøerne har taget sådan op imod 300 flygtninge fra Ukraine. Man sender pengestøtte til Ukraine. Der er gang i en virksomhed, som laver både, og nogle af de både bliver også sendt til Ukraine som støtte til deres beredskab osv. Altså, man står på den rigtige side. Det vil jeg bare gøre helt klart.

Kl. 21:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Rune Kristensen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 21:46

Rune Kristensen (KF):

Først og fremmest tillykke med jubilæet forleden, og tak for endnu en flot tale, der jo rimer – bogstavelig talt – meget godt på meget af det, vi Konservative også mener. Og ja, det er et meget fantastisk land, du talte om – som jeg selv besøger flere gange om året.

Ordføreren har jo selv fremført tidligere, at det er et demokratisk problem, at de to færøske mandater kan afgøre ting i dansk politik. Og samtidig er Javnaðarflokkurin sammen med de to grønlandske mandater jo et parlamentarisk grundlag for regeringen, den nuværende regering. Kan ordføreren garantere, at I ikke kommer til at være med til at være udslagsgivende i en afstemning i løbet af den valgperiode, vi går ind i her med regeringen?

Kl. 21:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 21:47

Sjúrður Skaale (JF):

Først vil jeg sige tak for de rosende ord. Jeg så, at der var så mange ord, som lignede hinanden, og så kom den til at rime. Så tænkte jeg: Skal jeg tage skridtet fuldt ud og synge den? Men der standsede jeg alligevel. (*Latter i salen*).

Det er sådan, at regeringen, som er dannet nu, regerer uden nødvendig hjælp fra de nordatlantiske mandater. Hvis der blev en anden regering under ledelse af Troels Lund Poulsen, blev det også uden nødvendig støtte eller stemmer fra de nordatlantiske mandater. Så vi tæller egentlig ikke med. Men hvis det bliver en afgørende afstemning, så kommer vi til at tælle med. Sådan er det. Det, som jeg har påpeget, er, at systemet er forkert, når vi kan komme f.eks. tre eller fire røde eller blå fra Nordatlanten og tippe balancen i Danmark. Det synes jeg er et demokratisk problem, som man burde se på i Danmark. Men så længe systemet er, som det er, så kan vi ikke ikke tælle med. Det bliver vi nødt til – uanset om vi stemmer ja eller nej eller ikke stemmer.

Kl. 21:48

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 21:48

Rune Kristensen (KF):

Tak for et ærligt svar, og tak for mange af de ting, der blev sat fokus på – både terrorangrebet den 7. oktober for 3 år siden og også i forhold til den kritiske tilgang til indvandring. Derfor kan man også spørge ind til det næste. Vil ordføreren så stemme for de her 2.000 statsborgerskaber, som har været debatteret hele dagen i dag? Det

burde jo være meget imod det, der blev fremført politisk, men er jo noget, som regeringen sikkert meget gerne vil have hjælp til også.

Kl. 21:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 21:49

Sjúrður Skaale (JF):

Som jeg sagde, bliver min stemme ikke udslagsgivende i dag. Det, som jeg sagde, da jeg talte med Mette Frederiksen efter valget, var præcis det samme, som jeg sagde i talen: Jeg ønsker en stram udlændingepolitik. Og det sagde jeg også, da jeg talte med Troels Lund Poulsen efter valget, altså at det ønsker jeg. Nu er der dannet en regering, som jeg ikke har den helt store indflydelse på, men som jeg forstår det, er det jo et lovforslag, som var fremsat før, og de her mennesker er undersøgt, og nu skal de så undersøges en gang til. Det vil sige, at de går igennem et rimelig tætmasket net af undersøgelser, så jeg er rimelig fortrøstningsfuld, i forhold til at der ikke sker noget helt galt med de 2.000 mennesker.

Kl. 21:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Inden jeg giver ordet videre til en kort bemærkning, vil jeg lige sige til hr. Rune Kristensen i forhold til den her udveksling, der har været, at vi ikke bruger direkte tiltale og hverken er dus eller Des. Vi bruger enten det fulde navn eller ordføreren. Til ordføreren vil jeg sige, at ministre ikke omtales ved navn, men ved den ministerbetegnelse, som ministre har, i dette tilfælde er det statsministeren. Det står i forretningsordenen. (*Sjúrður Skaale (JF): Jeg beklager.*)

Den næste korte bemærkning er til fru Trine Pertou Mach, Enhedslisten.

Kl. 21:50

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det, og tak for talen. Jeg tilhører nok ikke hr. Sjúrður Skaales mest begejstrede publikum, når det kommer til de her tilbagevendende taler rent indholdsmæssigt. Den kunstneriske udførelse kan jeg godt mere mig over og komplimentere, men ikke så meget indholdet. Jeg er også lidt i tvivl om, hvad det egentlig er, hr. Sjúrður Skaale vil opnå. Er det at bruge det meget ekstreme, som vi alle sammen er stærke modstandere af, altså social kontrol, hvad enten det er social kontrol udført af det ene eller det andet religiøse overhoved, eller det er præstestyret i Iran, eller det er social kontrol i hjemmene i Færøerne eller i Danmark eller andre steder i Europa? Det er vi jo enige om. Så jeg er lidt i tvivl om, hvor det er, hr. Sjúrður Skaale vil hen med sine falbelader omkring islamismen. Hvem er det, man taler til? Hvad er det for en ild, man egentlig gerne vil puste til? Vi har brugt en hel dag på at tale om islam i den her sal, på nær da fru Mona Juul rent faktisk holdt en tale, der handlede om den anden tid og meget alvorlige situation, vi står i, med forsøg på at splitte vores samfund ad. Hvad er formålet egentlig for hr. Sjúrður Skaale med at tale om noget så ekstremt, når han står og taler til den store almene befolkning?

Kl. 21:51

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 21:51

Sjúrður Skaale (JF):

Formålet er at genspejle den valgkamp, som var på Færøerne, og den måde, som de færøske vælgere reagerede på. Det er således, som spørgeren lige sagde, at udlændingepolitik fylder utrolig meget i hele Europa. Det dominerer totalt debatten i Tyskland, i Frankrig, i Itali-

en, i Storbritannien, i Sverige og også i Danmark. Så synes jeg bare, det var en kuriositet, altså det var interessant, at der er et land, hvor man slet ikke har de problemer, som alle andre politiske systemer i Europa ser som meget, meget store problemer. Det er derfor, man taler om det. Det er derfor, vælgerne reagerer, som de gør overalt i Europa, nemlig fordi de ser det som noget meget vigtigt. Man står så i en situation på Færøerne, hvor man slet ikke har de problemer tæt inde på kroppen, og så er det, man tænker: Det er måske en god idé, hvis vi, mens vi kan, og før vi har problemerne tæt inde på kroppen, laver nogle love og nogle ordninger, som gør, at vi undgår at få de problemer tæt ind op kroppen, altså at vi udviser rettidig omhu. Hvis man kunne skrue tiden tilbage til 1983, eller hvornår det var, og man i Danmark kunne vælge om og gøre nogle ting anderledes, så tror jeg, at der er mange, der ville have gjort nogle ting anderledes.

Kl. 21:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Spørgeren.

Kl. 21:52

Trine Pertou Mach (EL):

Tak. Der er jo heller ikke nogen i det her lokale, som er i tvivl om, at der er nogle udfordringer og regulære problemer, som der skal handles på, men jeg tror måske, at ordføreren lidt overser statistikken, der også viser, at det rent faktisk går rigtig godt med integrationen for langt de fleste her i Danmark. Langt de fleste mennesker bidrager til samfundet. Unge mennesker med anden etnisk minoritetsbaggrund kommer i stigende grad ind i uddannelsessystemet og kommer ud på den anden side og tager et job. Så får de godt nok et nyt gok i nødden, fordi de så som kvinder tillader sig at have tørklæde på. Alt det er ligesom politikken omkring det, men fakta på jorden er jo, at det går meget bedre. Så ville det ikke være klogere at tale til det store flertal, der gerne vil vores fællesskab, end konstant at bruge det ekstreme til at beskrive noget, som om det var normalt?

Kl. 21:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ordføreren.

Kl. 21:53

Sjúrður Skaale (JF):

Jeg mener ikke, man kan benægte, at der er store problemer i Tyskland og i Frankrig. Altså, hvis spørgeren havde været i Marseille eller i Malmø, ville hun sige, at der er store problemer, ikke kun i de byer, men mange steder. Grunden til, at jeg tager det op her, er, som jeg sagde, at man fra dansk side har uddelegeret forvaltningen af udlændingområdet til Færøerne, men lovgivningen skal foretages her i huset, fordi det formelt er et dansk område. Derfor vil det kræve et samarbejde mellem Færøerne og Danmark at justere de love og vedtage de love, som skal vedtages, hvis man ønsker det fra færøsk side. Derfor er det en dansk-færøsk sag, og det er derfor, jeg tager det op.

Kl. 21:54

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Næste korte bemærkning er til hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 21:54

Alex Ahrendtsen (DF):

Det var et stærkt kvad, vi hørte, en stærk tale, og jeg kom til at tænke på flere ting. Mange af Dansk Folkepartis medlemmer og vælgere vil nok tænke ens. De ville nok ikke kunne sige det så florumvundet, men ville kunne skrive under på meget af det, som ordføreren har sagt. Og jeg kan forstå, at det også er sådan, mange tænker

på Færøerne. Jeg har så set i dag, at den danske udenrigsminister mener, at når man har sådan nogle synspunkter, er man uvidende, man er ikke belæst, og man er næsten dum. Hvad vil ordføreren sige til denne udenrigsminister, som sidder i salen, når man taler på den måde om halv million mennesker og store dele af den færøske befolkning?

Kl. 21:55

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 21:55

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for de indledende ord. Nu har jeg ikke hørt, hvad udenrigsministeren har sagt, og jeg nærer stor respekt for den højtærede spørger, så jeg synes ikke, jeg kan være mellemmand i en diskussion mellem ham og udenrigsministeren, når jeg ikke har hørt, hvad han siger. Så jeg vil afholde mig fra at kommentere det, som jeg ikke selv har hørt, med al respekt.

Kl. 21:55

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 21:55

Alex Ahrendtsen (DF):

Udenrigsministeren sagde det, jeg citerede, men det er ok, hvis ordføreren ikke vil kommentere det. I salen har vi følgende partier, som er fuldstændig uenige med ordføreren, nemlig Moderaterne, Enhedslisten, SF, Alternativet og Radikale. Hvad vil ordføreren sige til de fem partier, som er fuldstændig uenige med ordføreren i den analyse, han lagde for dagen?

Kl. 21:56

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 21:56

Sjúrður Skaale (JF):

Jeg vil ikke gå ind i sådan det danske parlamentariske spil. Jeg har svært ved at referere fra samtaler, jeg ikke selv har. Jeg håber ikke, jeg bryder nogen stiltiende tavshedsaftale, men jeg har f.eks. talt meget med hr. Mohammad Rona om de her forhold, og vi er meget på linje. Jeg fornemmer ikke, at der er den store forskel mellem det, som jeg står for, og det, som han står for. Det er ikke min fornemmelse. Vi har haft en meget fin dialog, må jeg sige.

Kl. 21:57

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter rækken af korte bemærkninger. Tak til hr. Sjúrður Skaale, Javnaðarflokkurin.

Det her med de gule sedler kan ikke blive ved, hvor vi prøver at finde ud af, hvem der beder om ordet. Så jeg vælger at lave en pause nu og udsætte mødet til klokken 22.10, hvor vi så prøver at få det her system til at fungere igen.

Mødet er udsat. (Kl. 21:57).

Kl. 22:10

Forhandling

Formanden (Henrik Frandsen):

Mødet er genoptaget.

Vi giver ordet til fru Anna Falkenberg. Værsgo.

(Ordfører)

Anna Falkenberg (SP):

Tak for ordet. Det er søreme en tom sal, men forhåbentlig kommer alle løbende ind lige om lidt.

Der er noget helt særligt ved flag. De fortæller, hvem vi er, hvor vi kommer fra, og nogle gange også, hvem vi vælger at stå sammen med. Derfor synes jeg, det er værd at lægge mærke til, når Færøernes og Grønlands flag er blevet synlige på danske soldaters uniformer. For det er et billede på noget, der er større end en uniform. Det er et billede på et rigsfællesskab i forandring – tre flag, tre folk, ét fællesskab. Og måske er det netop sådan, vi skal begynde at tale om rigsfællesskabet, altså ikke som noget, der skal bevares uforandret, men som noget, der skal udvikles, hvis det skal bestå. For vi må erkende, at rigsfællesskabet ikke ligefrem er en konstruktion, der er kendt for at ændre sig med lynets hast. Nogle gange kan man næsten få indtryk af, at hvis en ordning har fungeret i 75 år, er det i sig selv et argument for, at vi ikke skal røre ved den. Men verden har forandret sig siden etableringen af hjemmestyreloven i 1948, og det har Færøerne i den grad også. Det bør vores fællesskab afspejle.

Den amerikanske forfatter Tom Peters har engang sagt: If a window of opportunity appears, don't pull down the shades. Altså, hvis mulighedernes vindue åbner sig, så lad være med at rulle gardinet ned. På dansk har vi en lidt mere jordnær udgave: Man skal smede, mens jernet er varmt. Og jeg vil faktisk mene, at jernet er temmelig varmt lige nu. Spørgsmålet er bare, om vi har modet til at gribe hammeren. For i flere år har vi talt om, at rigsfællesskabet skal moderniseres. Vi har haft møder, vi har haft drøftelser, vi har haft gode intentioner, og vi har selvfølgelig haft arbejdsgrupper. For i politik er der næsten ikke noget, vi er bedre til end at nedsætte arbejdsgrupper, når noget begynder at blive interessant og måske svært. Men nu er tiden inde til at træffe beslutninger.

Færøerne ønsker flere udenrigspolitiske beføjelser. Vi ønsker større selvbestemmelse i de forhold, der vedrører Færøerne, og det kræver en ny ordning af vores fællesskab med Danmark. Flere politiske partier på Færøerne mener, at vejen dertil går igennem en løsrivelse fra Danmark, og at grundloven ikke længere kan rumme Færøernes ønsker. Jeg og mit parti mener noget andet. Vi mener, at grundloven kan rumme vores ønsker, men det kræver politisk vilje, og det kræver, at vi tør tænke anderledes.

Sambandsflokkurin har fremlagt et politisk udspil til, hvordan rigsfællesskabet kan moderniseres. Vores udgangspunkt er egentlig ganske enkelt. Vi skal være fælles om det, det giver mening at være fælles om. Vi skal selv bestemme over det, som bedst besluttet på Færøerne. Grundloven, valutaen, kongehuset og centrale dele af retssystemet skal fortsat være fællesanliggender, men når det gælder udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitikken, skal vi finde en ny model, hvor Færøerne har det afgørende ord i spørgsmål, der vedrører Færøerne.

Det er ikke et ønske om at vende Danmark ryggen, tværtimod. Det er et ønske om at skabe et fællesskab, der er stærkt nok til at rumme, at vi ikke altid har de samme interesser. For lad os være ærlige: Færøerne og Danmark er ikke altid enige. Og det synes jeg også ville være meget bemærkelsesværdigt hvis vi var. Vi er heller ikke altid enige på Færøerne - og vi er kun 55.000 mennesker. Men uenighed behøver ikke at være en svaghed. Det afgørende er, hvordan vi håndterer den, og lige nu har vi faktisk en historisk mulighed – a window of opportunity.

Den færøske regering består af Fólkaflokkurin, Javnaðarflokkurin og Sambandsflokkurin, tre partier med forskellige holdninger til Færøernes fremtid i rigsfællesskabet. Men alligevel er vi blevet enige om at arbejde for, at Færøernes selvbestemmelsesret skal stadfæstes, og at ændringerne skal ske inden for grundlovens rammer. Det er ikke en lille ting.

Når tre færøske partier med så forskellige udgangspunkter kan blive enige om en fælles retning, bør vi udnytte det. Og den danske regering har selv skrevet i sit regeringsgrundlag, at den ønsker at fortsætte moderniseringen af rigsfællesskabet, og at Færøerne skal involveres fuldt i beslutninger med udenrigspolitisk betydning for os. Med andre ord: Danmark ønsker forandring, Færøerne ønsker forandring, og vi er enige om en retning. Så mangler vi sådan set bare at komme i gang. Og det er måske her, det bliver allermest vanskeligt.

Kl. 22:14

For i politik kan der nogle gange være overraskende langt fra at være enige om noget, til at der så rent faktisk bliver gjort noget ved det. Men denne gang må vi ikke lade muligheden gå fra os, for alternativet er ikke nødvendigvis, at alting fortsætter som hidtil. Alternativet kan blive, at flere færøske partier mister troen på, at rigsfællesskabet kan udvikles, og i stedet vælger vejen mod selvstændighed.

Derfor mener jeg, at vi skal modernisere rigsfællesskabet, mens der stadig er et bredt politisk ønske om at gøre det sammen. Men diskussionen om rigsfællesskabet handler ikke kun om jura, kompetencer og grundlovsfortolkninger. Det handler også om vores fælles sikkerhed. For verden omkring os har ændret sig fundamentalt. Ruslands invasion af Ukraine har ændret Europas sikkerhedspolitiske virkelighed, USA ser med nye øjne på Arktis, NATO har fået et langt større fokus på Nordatlanten, og pludselig er Færøerne ikke bare en lille prik på et kort langt væk fra København. Vi er blevet strategisk vigtige. Det har vi sådan set selv altid vidst, men det er da dejligt, at resten af verden også er begyndt at opdage det. Og med den opmærksomhed følger et ansvar.

For sikkerheden i Nordatlanten er ikke kun en dansk anliggende. Det er også et færøsk og grønlandsk anliggende. Derfor er det positivt, at Færøerne i dag bliver inddraget i forsvars- og sikkerhedspolitikken mere end tidligere. Men inddragelse må ikke alene være et spørgsmål om at blive orienteret, når beslutningerne allerede er truffet. Det skal være reel indflydelse. Når beslutninger handler om færøske farvande, lufttrum, infrastruktur og sikkerhed, skal Færøerne naturligvis være med til at træffe dem. Det samme gælder Grønland, og det er blevet meget tydeligt med den nyunderskrevne aftale mellem Kongeriget og USA, og det bør være en selvfølgelig fremadrettet.

For vi bliver ikke stærkere af, at alle beslutninger nødvendigvis skal træffes her. Vi bliver stærkere, når Færøerne, Grønland og Danmark hver især tager ansvar for det, vi er bedst til, og sammen tager ansvar for det, vi kan løse i fællesskab. Det er efter min mening selve kernen i et moderne rigsfællesskab. Vi skal turde at stille os selv det grundlæggende spørgsmål: Hvorfor skal de kommende generationer på Færøerne og Grønland ønske at være en del af et rigsfællesskab? Er det, fordi det altid har været sådan? Er det, fordi det står i nogle gamle dokumenter? Eller er det, fordi vi har skabt et fællesskab, som vi faktisk kan se en værdi i? Jeg håber på det sidste, for et fællesskab bør ikke kun bygge på historie. Det skal også bygge på fremtid, på fælles interesser, på gensidig respekt og på en oplevelse af, at alle parter har en reel indflydelse.

Vi skal ikke være bange for at give hinanden mere plads. For et stærkt fællesskab bliver ikke svagere af, at dets medlemmer står stærkere, tværtimod. Og måske er det netop her, vi skal ændre vores måde at tænke på. Vi skal holde op med kun at diskutere, om rigsfællesskabet skal bestå eller ej. Vi skal begynde at diskutere, *hvordan* det skal bestå. Hvordan skaber vi et fællesskab, hvor Færøerne kan stå mere på egne ben uden at skulle vende Danmark ryggen, og hvor Danmark ikke mister sin betydning og får en ny rolle som ligeværdig partner? Det er ikke et svagedstegn. Det er et tegn på, at vi er blevet voksne nok til at give hinanden plads. Og så vil jeg vende tilbage til det, jeg begyndte med: flagene.

For flag betyder noget. De repræsenterer vores historie, vores identitet og vores tilhørsforhold. Vi kan vælge at se de tre flag som symboler på alt det, der adskiller os: tre folk, tre forskellige nationer, tre forskellige politiske virkeligheder. Eller vi kan vælge at se dem som et symbol på, at forskellige folk godt kan stå sammen. Jeg vælger det sidste.

Men det kræver, at vi tør udvikle fællesskabet og hinandens ønsker. For et fællesskab, der aldrig forandrer sig, risikerer at blive et, som folk til sidst ikke længere føler sig hjemme i. Og lige nu står vi med en mulighed for at skabe et rigsfællesskab, der er mere moderne, mere ligeværdigt og bedre rustet til den verden, vi lever i. Et rigsfællesskab, hvor Færøerne ikke bare bliver informeret, men inddraget, og hvor Danmark ikke står alene med ansvaret, men deler det med os andre. Så når vi fremover ser de tre flag, håber jeg, at vi ikke kun ser de tre flag, der fortæller os, hvor vi kommer fra, men tre flag, der fortæller os, hvor vi kan gå hen sammen. Tak for ordet.

Kl. 22:20

Formanden (Henrik Frandsen):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger. Den første i talerrækken er hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 22:20

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for en rigtig god tale. Jeg tænker, at det, der måske kunne være interessant at høre lidt mere om, i hvert fald er den forståelse, der måtte være med de færøske medlemmer i forhold til regeringsgrundlaget, hvor der jo står, og jeg læser op:

»Regeringen vil sikre sig, at information deles uden unødigt ophold med Færøernes landsstyre samt fuld involvering i beslutningsprocesser med udenrigspolitisk betydning for Færøerne.«

Det er jo ret interessant, hvad forståelsen af det er fra færøsk side, for det har der været en stor diskussion om gennem de senere år. Og jeg tror, at den tidligere forsvarsminister Trine Bramsen på et tidspunkt udtalte, at hvis det var sådan, at man fra færøsk side ikke ønskede at tage imod eller være en del af nogle militære installationer, f.eks. den luftvarslingsradar, der er ved at blive installeret på Færøerne, så havde man mulighed for at sige nej. Er det også den forståelse, der er fra fru Anna Falkenbergs side?

Kl. 22:21

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 22:21

Anna Falkenberg (SP):

Det er i hvert fald den forståelse, jeg håber vi kan nå frem til, så vi får en model, hvor det rent faktisk bliver en beslutning, der bliver truffet på Færøerne. For jeg tror først, det er, når det rent formelt er en beslutning, vi skal sige ja eller nej til på Færøerne, at beslutningskompetencen faktisk bliver større på Færøerne. Og det mener jeg, fordi det meste af debatten, der var på Færøerne om radaren, faktisk ikke handlede om, at vi havde behov for en radar. Den handlede om, om beslutningen var truffet i forvejen. Hvad nu, hvis vi siger nej? Tør de så gøre det alligevel? Jeg vil hellere have debatten ind på, hvad den radar betyder for os og for vores sikkerhed. Det er derfor, jeg gerne vil have en model, hvor vi rent faktisk træffer beslutningerne på Færøerne og i det færøske parlament.

Kl. 22:21

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 22:21

Kl. 22:24

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Jeg tror, det bliver en vigtig diskussion i de år, der kommer. Det andet, som jo også har været et færøsk ønske, og som jeg også kan se er reflekteret i regeringsgrundlaget, og som Venstre også støtter, er jo hele spørgsmålet om finansieringen af en tunnel til Suðuroy. Og hvad er planerne i forhold til at komme videre med det arbejde? Det er jo en stor og vigtig anlægsinvestering, men jo også en investering, hvor man jo – hvis man benytter sig af de danske lånefaciliteter – også har mulighed for at lave en bedre rentabilitet af tilbagebetalingen i forhold til tunnelen.

Kl. 22:22

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:22

Anna Falkenberg (SP):

Det er helt rigtigt. Og også tak for det samarbejde, vi har haft på lige præcis det her område, som vi jo faktisk i fællesskab kom med en udmelding om inden valget. Det er jo rigtig vigtigt, når vi skal ud at lave en så kæmpestor investering som en tunnel til Suðuroy er – som svarer til 13-14 storebæltsbroer målt i dansk kontekst – at vi rent faktisk får et lån fra et sted, som kan give os den allerbilligste rente. Og det handler ikke om, at Danmark skal finansiere tunnelen; det handler om, at Danmark skal give et lån, således at vi skal betale så lidt som muligt tilbage.

Kl. 22:23

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Thomas Klimek fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 22:23

Thomas Klimek (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for en god tale, som jeg synes peger ind i et ønske om at fortsætte en konstruktiv udvikling af rigsfællesskabet sammen med Danmark og Grønland selvfølgelig også. Jeg vil gerne spørge ordføreren om noget. Ordføreren nævner det udenrigspolitiske spor som noget, Færøerne ønsker at læne sig mere ind i. Det er også det, der bliver anerkendt i regeringsgrundlaget. I den forbindelse vil jeg gerne spørge ordføreren, om ordføreren kan være lidt mere konkret om, hvilke internationale fora eller institutioner det kunne være, man ser som de første steder at tage et større ejerskab til, hvis jeg må bruge det udtryk. Tak.

Kl. 22:23

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:23

Anna Falkenberg (SP):

Tak for spørgsmålet. Det ligger ligesom grundlæggende i to forskellige spor. Det ene er medlemskaber af diverse internationale organisationer, som spørgeren selv er inde på, og det andet er, hvordan beslutninger på udenrigsområdet bliver truffet i fremtiden, som jeg var inde på over for den forrige spørger.

Hvis vi taler om de internationale fora, som ligger først for os, er det selvfølgelig først og fremmest det nordiske samarbejde, hvor ordføreren og jeg selv arbejder tæt sammen om en ligeværdighed for Færøerne og Grønland i det samarbejde. Det er også sådan noget som IOC og WTO, hvor der nu er en mulighed, men der er også andre internationale organisationer, NEAFC og andet, som ville give Færøerne et større råderum, hvis vi kunne blive en del af det i eget navn.

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 22:24

Thomas Klimek (S):

Tak for det. Ordføreren nævner faktisk selv det nordiske samarbejde, som undertegnede og ordføreren begge er en del af. I den forbindelse kan jeg ikke undgå at sige, at jeg blev lidt inspireret af at høre ordførerens dialog med fru Naaja H. Nathanielsen, hvor I bl.a. talte om muligheden for at etablere et ungetopmøde eller andre ting og sager. Kunne man forestille sig, at vi brugte Nordisk Råd som en ramme for nogle af de her udviklende ting, hvor vi i hvert fald fra vores side har et ønske om at sætte et større fokus på den nordiske ungdom?

Kl. 22:25

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:25

Anna Falkenberg (SP):

Det kunne helt sikkert være oplagt at gøre. Som jeg ser det, er der lidt to ting i det. Det ene er at få hævet vidensniveauet for danske børn og unge i Danmark om Færøerne og Grønland. Det er ligesom det ene spor. Det andet spor, som jeg synes kunne være meget interessant at løfte, er faktisk at fortælle de andre nordiske lande om, hvad det er for et samarbejde, vi rent faktisk har, og hvordan vi samarbejder, og at vi faktisk vil hinanden det bedste. Vi kan se i den proces, der har været med ændringen af Helsingforsaftalen, at de andre nordiske lande ikke rigtig forstår vores samarbejde.

Kl. 22:25

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 22:25

Karsten Hønge (SF):

Tak til fru Anna Falkenberg og Sambandsflokkurin for samarbejdet. Det er jo indlysende, at Færøernes vej er Færøernes afgørelse, og hvis den måtte gå mod selvstændighed, synes jeg det er vores opgave at understøtte det. Men indtil det måtte blive, synes jeg det er en rigtig linje at lægge, som jeg kan høre at Anna Falkenberg lægger ved at, ja, man kan kalde det udfordre eller teste grundlovens rammer. Så hvis det kan lade sig gøre at holde det inden for det fællesskab, vi har i dag, var det da en vej at gå, indtil man måtte ønske noget andet. Jeg synes, det er en god pragmatisk måde at gå til det på at sige, at vi har en grundlov i dag, og i stedet for at opfatte den som en spændetrøje, kunne man måske se på den som en, der kunne udvides.

Jeg er helt med på, at et af målene er medlemskab af WTO og Den Internationale Olympiske Komité, og hvad der ellers kan være, men er der andre områder, som måske er sådan mere dagligdags, hvor et partnerskab mellem Danmark og Færøerne – ud over det, at vi er i det samme kongerige – kunne udvikle nogle områder, som var af særlig interesse?

Kl. 22:26

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:26

Anna Falkenberg (SP):

Tak for spørgsmålet. Hvad angår selvstændighed i sig selv, synes jeg også det er værd at nævne, at der ikke er en paragraf i den færøske

hjemmestyreløvs, der giver Færøerne mulighed for selvstændighed i dag, som vi f.eks. kender det i den grønlandske selvstyrelov. Den færøske hjemmestyreløvs er helt fra 1948, og den selvbestemmelsesret eksisterer ikke i den. Det synes jeg bare lige jeg vil gøre klart her.

Som en person, der holder af rigsfællesskabet, og et parti, der holder af rigsfællesskabet, ser jeg rigtig mange samarbejdsflader. Jeg ser det inden for sundhedsområdet, jeg ser det på uddannelsesområdet, jeg ser det inden for kultur og forskning – jeg kan se samarbejdsflader over det hele. Men hvis jeg skal nævne noget specifikt, er det helt klart forskning, hvor jeg synes, at vi godt kunne forankre vores samarbejde en lille smule dybere, end vi gør i dag. Jeg prioriterer det selv, når jeg går til finanslovsforhandlinger og andet, for hvis vi lægger alle vores hoveder, vores økonomi og styrke sammen, kan vi virkelig udrette noget på det område.

Kl. 22:27

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 22:27

Karsten Hønge (SF):

Jeg er opmærksom på, at der ikke på den måde allerede nu findes en inkorporeret paragraf om en vej ud af rigsfællesskabet, som vi har i selvstyreloven for Grønland. Men mon ikke det ville ende der alligevel, hvis det færøske folk besluttede sig for en løsrivelse? Så kan jeg ikke forestille mig, at man ville forhindre det. Så det var mere et udtryk for, at indtil det måtte ske, at Færøerne måtte ønske en selvstændighed, er jeg tilhænger af den måde, som fru Anna Falkenberg lægger an ved at sige, at så må vi teste og udfordre de rammer, grundloven giver, i stedet for bare at give op og lade det være et enten-eller.

Men jeg vil bare give fuldstændig støtte til det som et af de steder, hvor et partnerskab kunne udvikle vores konkrete daglige samarbejde på forsknings- og uddannelsesområdet. Tak.

Kl. 22:28

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:28

Anna Falkenberg (SP):

Tak for den tilkendegivelse. Som Sambandsparti har vi jo faktisk støttet i mange år, at vi fik den paragraf ind i ordningen på Færøerne – ikke, fordi vi ønsker, at vi skal benytte den. Men vi ønsker, at debatten rent faktisk skal handle om, om vi vil være en del af det, eller om vi ikke vil, og få fokus på de positive ting, så det ikke kommer til at handle om, at danskerne ikke vil tillade os det i forvejen. For det er rent faktisk det, der bliver talt om på Færøerne. Så det er derfor, jeg godt kunne tænke mig, at det ligesom blev stadfæstet, og så kunne vi jo tale om indholdet i stedet for alt det udenom.

Kl. 22:28

Formanden (Henrik Frandsen):
Næste korte bemærkning går til HP Beck, Liberal Alliance.

Kl. 22:28

HP Beck (LA):

Tak, formand. Og tak til ordføreren for nogle fine perspektiver på rigsfællesskabet, som jeg personligt deler. Så skal vi tale lidt om Ukraine og Rusland igen. For vi hørte jo fra ordførerens kollega hr. Sjúður Skaale for lidt siden, at han egentlig var for at stoppe aftalen med Rusland og i stedet fokusere mere på at hjælpe Ukraine, selv om han måske er den eneste i sit parti. Det er jo sådan, at på Færøerne er I, jeres to partier, i regeringskoalition sammen, og så sent som den 5. oktober, tror jeg det var, var fiskeri- og udenrigsministeren fra

ordførerens eget parti ude at sige, at man er enige om at fortsætte samarbejdet med Rusland, også videre end 2026. Er ordføreren enig i den betragtning? Eller hvad skal der egentlig til, før man stopper fiskeriaftalen med russerne?

Kl. 22:29

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:29

Anna Falkenberg (SP):

Tak for spørgsmålet og for et meget komplekst spørgsmål, som jeg flere gange har prøvet at skabe lys omkring på den her talerstol. Det er mere nuanceret end som så. Jeg selv personligt har syntes, det har været et svært dilemma at være i, et demokratisk, etisk dilemma. For på den ene side står det at lave en aftale med et land, der invaderer et andet demokratisk land, men på den anden side synes jeg også der er et demokratisk eller i hvert fald bæredygtighedsetisk dilemma på fiskeriområdet. For hvis vi ser på de internationale farvande omkring Færøerne, så har Rusland al ret til at fiske i de områder, og hvis de fisker der, hvis vi ikke har en aftale med dem, så har vi ikke noget pelagisk fisk i færøsk farvand i nogle år, for det er der, fiskene gyder. Så vi bliver nødt til at have en lidt mere nuanceret debat af det.

Men som udgangspunkt støtter jeg, at aftalen bliver forlænget, for det er det eneste ben, vi kan stå på på Færøerne for nuværende.

Kl. 22:30

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 22:30

HP Beck (LA):

Jeg har forståelse for, at det selvfølgelig er en kompleks sag, og at fiskeri betyder rigtig meget på Færøerne, og at det er en stor procentdel af den indtjening, man har. Det har jeg fuld forståelse for. Jeg har egentlig bare lyst til at give udtryk for, at jeg tror, der er mange i Danmark, som har svært ved at forstå, hvordan Færøerne, som jo er en del af det danske kongerige, med den anden hånd kan samarbejde med russerne, som jo truer os på alle mulige måder og også har lavet ballade i Klaksvig og sat byen uden internet. Vil ordføreren sætte lidt flere ord på, hvordan man ser på det fra Færøernes side?

Kl. 22:31

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:31

Anna Falkenberg (SP):

Min kollega var lige heroppe lige før og redegjorde for de initiativer, man faktisk har lavet på færøsk side, og dem står vi fuldt inde for, også sanktionssporet, der er lavet. Det er vigtigt at sige, at den her fiskeriaftale ikke går på tværs af nogen af de sanktioner, der er i EU.

Dernæst, hvis vi skal holde fast i EU, ville det også hjælpe rigtig meget, hvis man fra europæisk side sagde: Vi giver jer fuld adgang til at afsætte jeres fiskeprodukter på det europæiske marked. Det gør de bare ikke i dag. Så vi bliver nødt til at have nogle steder, hvor vi kan afsætte vores produkter.

Kl. 22:31

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Morten E.G. Brautsch fra Moderaterne.

Kl. 22:31

Morten E.G. Brautsch (M):

Tak for det, og tak for en god tale. Mit spørgsmål går i retning af det, som jeg også har stillet til vores grønlandske kollegaer. Så længe vi

har et rigsfællesskab, har vi jo netop et fællesskab, og et fællesskab er noget, man skal dyrke, og noget, man skal forpligte sig til. Jeg har nogle tanker omkring behovet for forståelse af hinanden. Personligt har rigsfællesskabet fyldt for lidt i min egen folkeskoletid og ungdom for den sags skyld, så jeg har nogle tanker om, at vi kunne gøre noget mere for at skabe forståelse for hinanden igennem nogle udviklingsprogrammer, studieture osv. imellem vores børn og unge. Hvordan ser ordføreren på mulighederne for sådan et samarbejde?

Kl. 22:32

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:32

Anna Falkenberg (SP):

Tak for spørgsmålet, og tak for interessen også. Som jeg var inde på i forbindelse med fru Naaja H. Nathanielsens tale, har vi for nogle år siden etableret et Sjømaqprojekt, som er et samarbejdsprojekt, hvor der ligger en pulje penge, hvor unge på tværs af rigsfællesskabet kan søge om penge til rent faktisk at besøge hinandens lande. Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at man rent faktisk får boots on ground på Færøerne og i Grønland, for det er der, interessen sådan virkelig stadfæster sig og vokser med de unge op gennem livet. Hvis det stod til mig, skulle det være et krav, at alle danske folkeskoleelever havde været både på Færøerne og i Grønland, når de blev færdige med 9. klasse.

Kl. 22:33

Formanden (Henrik Frandsen):

Ønsker spørgeren den anden korte bemærkning? Nej. Vi går videre til hr. Rune Kristensen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 22:33

Rune Kristensen (KF):

Jeg vil også sige mange tak for talen. Som ordfører for Færøerne er det meget interessant at høre fru Anna Falkenbergs perspektiver, og jeg er faktisk meget enig. Jeg vil sige, at jeg jo synes, vi har set et rigsfællesskab, der har været enormt udfordret i de seneste par år. Måske du også kunne kalde til en lidt anden tilgang, nemlig at man i Grønland, Færøerne og Danmark faktisk kiggede nærmere mod hinanden og kiggede mere ind i rigsfællesskabet og måske egentlig styrkede nogle af elementerne i det. Hvad tænker fru Anna Falkenberg om det?

Kl. 22:34

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:34

Anna Falkenberg (SP):

Tak for spørgsmålet. Først vil jeg bare lige sige, at jeg ikke blander mig i, hvad man gør på Grønland, men jeg ønsker i hvert fald, at debatten på Færøerne kommer til at handle om, hvordan vi udvikler rigsfællesskabet, og ikke, hvordan vi afvikler det. Det er meget vigtigt for mig.

Så vil jeg også meget gerne sige, at der ikke er lighedstegn imellem at ønske mere selvstændighed og at ønske selvstændighed. Det er to vidt forskellige begreber. Men det er også i anerkendelse af det, at vi fra Sambandspartiet rent faktisk har lavet et politisk udspil, hvor vi virkelig sætter ord på, hvad for nogle ændringer vi synes der skal til for, at vi får et mere ligeværdigt og forankret Færøerne ind i nogle af de områder, som vi stadig har tilfælles.

Kl. 22:35

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Rune Kristensen (KF):

Min egen hustru er jo færing, så jeg kender godt debatten med en færing om, hvem der bestemmer, på flere niveauer. Jeg synes jo egentlig, at de ting, der kom her fra hr. Karsten Hønge, var ret interessante, for jeg tror faktisk, der er rigtig mange af de ting, hvor vi i fællesskab kunne hjælpe, også i forhold til Færøerne, f.eks. i forhold til frihandelsaftaler, som jo er et kæmpestort problem. Det ender tit med at være sådan noget debat om deltagelse i OL og nogle andre ting mere end om det, som måske faktisk får en stor betydning. Hvad tænker fru Anna Falkenberg om det?

Kl. 22:35

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:35

Anna Falkenberg (SP):

Det er ikke, fordi jeg vil negligere betydningen af, at Færøerne rent faktisk får mulighed for at deltage i OL under eget flag, men jeg synes, der er rigtig mange forskellige samarbejdsflader, vi kan gå mere ind i. Og så synes jeg sådan set generelt, at man også kan kigge lidt til Færøerne fra dansk side. Hvad er det, vi gør på Færøerne, der rent faktisk fungerer godt? For vi har virkelig formået at lave et samfund, hvor der er vækst og lav arbejdsløshed, og hvor der er lav kriminalitet. Vi lever faktisk i et virkelig godt samfund.

Kl. 22:36

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 22:36

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Jeg studsede over det, ordføreren nævnte med den her fiskeriaftale med Rusland, altså at det var, fordi EU ikke åbnede op for det, at man ikke kunne komme ud af den aftale, eller fordi den var det værd.

Det, jeg godt kunne tænke mig at prøve at spørge ordføreren om, er: Vil det sige, at hvis EU åbnede op, ville Færøerne så have mulighed for lige så meget afsætning dertil? For jeg synes nemlig, det stod lidt uklart, hvad man mente der.

Kl. 22:36

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 22:36

Anna Falkenberg (SP):

De to ting hænger ikke som sådan nødvendigvis sammen, men Færøerne har en rigtig dårlig handelsaftale med EU i dag, som gør, at det kun primært er råvarer, vi kan eksportere til det europæiske marked, altså hele laks f.eks. Men hvis vi f.eks. skærer dem ud i fileter og strør noget peber på, så kommer der told på.

Den færøske økonomi står primært på to ben. Det ene er lakseopdræt, og det andet er pelagisk fiskeri og fiskeri oppe i Barentshavet. Så har vi en lille brøk, der er turisme. Så det vil sige, at det færøske økonomiske ståsted er meget, meget spinkelt og meget, meget sårbart. Og derfor har vi brug for at få åbnet alle de markeder, hvor der overhovedet kan være afsætning af de fiskeprodukter, vi rent faktisk har. Her tænker jeg primært på lakseprodukter, for det er jo opdræt; det er ikke noget, vi fisker ude i havet.

Så at kunne åbne op for, at det vil være lettere at sælge vores fiskeprodukter til EU, vil nok gøre det lettere at vælge f.eks. fiskeriaftalen med Rusland fra.

Kl. 22:37

Kl. 22:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 22:38

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det er jo præcis det, jeg spørger om, altså den volumemæssige forskel. Vil det være at foretrække for Færøerne at få en bedre aftale med EU og så ikke være afhængige af den med Rusland, eller er aftalen med Rusland så stor, at selv om der, kan man sige, ikke var de afgifter i forhold til EU, så ville det ikke hjælpe og gøre nok til det?

Altså, for mig er det jo, undskyld udtrykket, tudetosset, hvis EU sidder og blokerer for noget, som gør, at Færøerne skal være tættere knyttet til Rusland, altså fordi man har nogle toldbarrierer op mod Færøerne.

Kl. 22:38

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Anna Falkenberg (SP):

Det ville i hvert fald gøre det meget, meget lettere at diversificere vores erhvervsliv inden for opdrættet og også inden for det pelagiske fiskeri, vi har i færøsk farvand, altså at der ikke er behov for at fiske f.eks. oppe i Barentshavet, i den russiske økonomiske zone – selv om de fleste tons, vi fisker, rent faktisk er i den norske økonomiske zone, fordi de to fiskeriaftaler er bundet sammen på den måde.

Kl. 22:38

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit.

Kl. 22:38

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak til fru Anna Falkenberg for talen. Du nævner, at der er behov for et mere moderne rigsfællesskab. Jeg kunne godt tænke mig, om du kunne sætte nogle ord på, hvilke emner du mener der skal tages hånd om først, hvis man skal opnå et sådant mere moderne rigsfællesskab. Kan jeg få et par ord om det?

Kl. 22:39

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:39

Anna Falkenberg (SP):

Tak for det spørgsmål. Grundlæggende mener jeg, at det er de områder, vi har som fælles anliggende i dag, hvor vi skal finde nogle modeller for, hvordan vi træffer beslutninger. Jeg synes rent faktisk, at den proces, der har været mellem Grønland, Danmark og USA, godt kunne være et eksempel på, hvordan vi gjorde det i fremtiden, så det ikke bliver sådan et enestående eksempel nu, og så går vi tilbage til business as usual bagefter.

Når der f.eks. skal sættes en radar op på Færøerne eller i Grønland, skal vi have en fast juridisk proces for, hvordan vi gør det, hvordan vi træffer beslutninger. Det skal i USPU i Grønland, det skal i udlandsudvalget på Færøerne, og de respektive regeringer orienterer udvalgene om det, så man rent faktisk får en formel beslutningsmodel for, hvordan vi træffer vigtige afgørelser for kongeriget.

Kl. 22:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak for svaret. Kan du måske også sætte nogle ord på, hvad du tror kunne modarbejde, at vi fik et mere moderne rigsfællesskab? Altså, hvor tænker du det kan blive vanskeligt at opnå din vision? Hvilke emner kunne være en barriere?

Kl. 22:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:40

Anna Falkenberg (SP):

Jeg tror rent faktisk, det er de samme emner, der kommer til at skabe et dilemma, for vi lever i en verden, hvor kongeriget Danmark også er en lille stat i forhold til de andre store stater, der er, også i NATO-regi.

Jeg tror, at det ville være godt for os, og at det ville være sundt for vores fællesskab også at vise over for de andre stater i NATO, at det rent faktisk er sådan, vi gør i kongeriget. Det synes jeg ville være rigtig fint. Men jeg tror, at det er de ting, der kommer til at udgøre den største udfordring.

Kl. 22:41

Formanden (Henrik Frandsen):

Den sidste korte bemærkning går til hr. Morten Dahlin fra Venstre. Værsgo.

Kl. 22:41

Morten Dahlin (V):

Tak for en rigtig god tale og nogle fine betragtninger om, hvordan tre folk kan arbejde sammen. Også tusind tak for et samarbejde i sidste valgperiode angående Færøernes helt legitime ønske om at deltage på lige fod i Nordisk Ministerråd. Jeg synes, vi er kommet et godt skridt ad vejen, og jeg håber naturligvis, at den nye regering får det kørt i mål. Det er en meget vigtig dagsorden for rigsfællesskabet og for Færøerne, og vi støtter det selvfølgelig fuldt ud fra Venstres side.

Ordføreren nævnte selv det med flagene, også det med flagene på uniformerne, og som jeg forstod på ordføreren, var ordføreren jo sådan set glad for det, som det var et symbol for, men jeg kan jo også forstå, at den politiske debat på Færøerne har været en lille smule delt. Der har faktisk været røster i det færøske samfund, som har kritiseret det, og jeg vil egentlig bare give ordføreren lejlighed til at give sine bemærkninger til den politiske debat, jeg ved har fyldt lidt på Færøerne.

Kl. 22:42

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 22:42

Anna Falkenberg (SP):

Tak for det spørgsmål, og også tak for samarbejdet inden for det nordiske. Det har virkelig givet noget, at man har stået sammen i kongeriget om den dagsorden.

Hvad angår de flag på uniformerne – det var også derfor, jeg nævnte det i min tale i dag – er det for nogle og nogle partier på Færøerne blevet set som nedværdigende og som en fremmed magt, som skal bære vores flag, og andet. Jeg synes, at det har været en respektløs debat, og jeg synes, at det har været respektløst over for de soldater, der rent faktisk beskytter færøsk territorium, og ikke mindst også de færing, der deltager i hæren i Danmark, både i Arktisk Kommando, i søværnet og andre steder. Selvfølgelig skal de også blive repræsenteret med deres flag. Det er jo også derfor, jeg

i dagens anledning har taget alle tre flag på. For jeg synes, det er vigtigt, at alle tre flag bliver vist over det hele.

Kl. 22:43

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren ser ud, som om han ønsker ordet igen. Værsgo, hr. Morten Dahlin.

Kl. 22:43

Morten Dahlin (V):

Tak for det, formand, og tak for svaret. I den lidt mere muntre ende kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge lidt ind til håndbold. Der er jo en forholdsvis stor chance for, at det færøske håndbold-landshold får kvalificeret sig til OL. Men så står vi jo med en ret stor udfordring i forhold til de regler, der er på sportens område, om, at Færøerne så ikke nødvendigvis får lov til at deltage. Hvordan ser ordføreren på den situation? Og hvad kan vi gøre fra dansk side for at støtte de færøske bestræbelser?

Kl. 22:43

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 22:43

Anna Falkenberg (SP):

Tak for det spørgsmål. Jeg har også nævnt det før herinde, altså at vi kan komme til at stå i en meget, meget – for at bruge en jysk term – træls situation om nogle måneder, for vi kan jo ikke stille med to håndboldlandshold i OL, når vi kommer dertil. Vi har kunnet gøre det før, når det har været i forbindelse med svømning, roning og andet, og der er færøske idrætsudøvere, der har været under det danske flag, men det kan vi ikke gøre i håndbold. Så det er vigtigt i forbindelse med alle de internationale fora, vi er i, uanset om det er som ambassadører, i udvalg eller andet, at så mange som muligt herinde nævner, at det er vigtigt, og at hele det danske Folketing støtter den dagsorden.

Kl. 22:44

Formanden (Henrik Frandsen):

Jeg siger tak til fru Anna Falkenberg. Næste taler i rækken er statsministeren.

Jeg skal gøre opmærksom på, at statsministerens tale bliver simultantolket undervejs, ligesom de korte bemærkninger også bliver simultantolket. Det betyder, at der er lidt pauser indimellem for at nå at få tolket. Statsministeren.

Kl. 22:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for en god, lang debat. Jeg vil gå tilbage til i tirsdags til Folketingets åbning, hvor det på sædvanlig vis vrimlede med journalister her på Christiansborg. En af de særligt dygtige var en ung reporter fra DR's Ultra Nyt, som havde fået den i mine øjne helt geniale idé at teste os folketingspolitikere i dansk og matematik. Det var noget med ordklasser, og det var noget med et par bukser på udsalg, der var sat ned med 20 pct. Mange her i salen var heldigvis med på legen, og lad os bare sige det, som det er, nemlig at det måske er meget godt, at det ikke er os her i salen, der skal bestå en PISA-test, ligesom det nok også er meget heldigt, at det ikke er vores evner til at genkende et adverbium, der afgør kvaliteten af det repræsentative folkestyre. Eller procentregning. Nu er hr. Alex Vanopslagh her ikke, men i forhold til resultatet af testen i tirsdags vil jeg bare sige, skidt, pyt, op på hesten igen. Med formandens tilladelse vil jeg sige: Du kan godt, Alex. Jeg kunne tale rigtig længe og nok også længere, end jeg har fået lov til her i aften, om PISA-resultaterne, behovet for ro i klasseværelset, om at give autoriteten tilbage til læreren og om at få

skærmen ud af skolerne, men jeg vil egentlig nøjes med at slå fast, at lige her tror jeg vi har en dagsorden, der kan samle langt de fleste partier herinde.

I vores finanslovsforslag afsætter vi næste år mere end 1 mia. kr. til børn og unge, bl.a. til et generelt løft af folkeskolen, til en målrettet indsats på de 100 skoler, hvor eleverne desværre klarer sig dårligst i dansk og matematik, og en økonomisk håndsækning til de små folkeskoler i landdistrikterne. Løser det alle problemer? Nej, men det er skridt i den rigtige retning. Og regeringen vil selvfølgelig i den kommende tid tage flere initiativer. For den opgave, vi står over for, nemlig at gøre vores folkeskole og grundskole i det hele taget stærkere og bedre og gøre vores elever dygtigere, er en opgave, vi kun kan løse i fællesskab – lærerne, eleverne, skoleledere, pædagoger, forældre, lokalpolitikere og selvfølgelig også os her i salen. Mange partier har i dag budt ind – tak for det.

Med det må man sige, at vi har taget hul på et nyt folketingsår, med en ny regering og med mange nye ansigter her i salen. Det er det yngste Folketing nogen sinde og med en større andel af kvinder end nogen sinde før. Det giver jo lidt håb. Måske det så kunne sætte sig i kvindesynet hos Liberal Alliances folketingsgruppe eller for den sags skyld hos Borgernes Parti. For mens dele af oppositionen diskuterer, hvorvidt kvinder har en samfundsdestruktiv holdning, og om kvinder overhovedet har evnerne til at dyrke tankesport, som om vi stadig befandt os i 1800-tallet, før vi definerede ligestilling mellem kønnene som en særlig dansk værdi, er vi andre i fuld gang med at tage hånd om de udfordringer, Danmark står over for i 2026.

Til det hører ikke mindst at sikre danskernes købekraft, som vi sådan set har gjort det konsekvent, siden jeg blev statsminister. Et udpluk: Vi har forhøjet ældrechecken, så de folkepensionister, der har mindst i dag, får op til 5.000 kr. mere om året; vi har gennemført et lønloft for en lang række medarbejdere i velfærden, og det sammen med de offentlige overenskomster betyder, at en social- og sundhedsassistent nu får 35.000 kr. mere i grundløn årligt i forhold til før lønloftet, og for en sygeplejerske er det ca. 34.000 kr., og for en pædagog er det ca. 41.000 kr.; vi har lettet skatten i bunden, så en enlig forsørger får op til ca. 9.000 kr. mere i hånden end før; vi har sænket elafgiften til EU's minimum midlertidigt, så en typisk familie sparer 4.000 kr. om året; og vi har besluttet at sænke forældrebetalingen i dagtilbud, så forældrebetalingen i gennemsnit nedsættes med ca. 3.300 kr. om året. Næste opgave er så at gøre maden billigere. Ligesom hr. Pelle Dragsted sagde i sin ordførertale tidligere i dag, undrer det egentlig også mig, at oppositionen, der plejede at ville gøre det billigere at være dansker, i dag har gjort sig til indædt forsvarer af, at Danmark har en af verdens højeste afgifter på fødevarer. Det er stik imod alt, hvad man førte valgkamp på. Vi foreslår at reducere afgifterne på mad for altid og finansierer det bl.a. ved at fastfryse satserne i skattesystemet i 2 år. Snigerskatten har hr. Troels Lund Poulsen døbt det og ordføreren ved jo, hvad han taler om, for det var faktisk hr. Troels Lund Poulsen, der selv opfandt netop den metode, da han som daværende skatteminister gjorde præcis det samme. Præcis det samme!

Kl. 22:50

Men sådan er det jo nogle gange i politik, nemlig at når man selv foreslår noget, er det genialt, men når andre foreslår det samme, er der ikke grænser for, hvor dumt det er. Forskellen er bare, at den her gang bruger vi provenuet til at halvere momsen på alle fødevarer og fjerne den helt på frugt og grønt. Og hvad betyder det så? Ja, den samlede effekt af regeringens skatteinitiativer er, at en arbejderfamilie med to børn i ejerbolig får en fremgang i deres forbrugsmuligheder på ca. 8.200 kr. om året. En enlig forsørger, i det her eksempel en arbejder med to børn, skønnes også at få et væsentligt løft af privatøkonomien. Med andre ord, regeringens politik vender socialt rigtigt, og den vender geografisk rigtigt.

Det er kun en uges tid siden, at jeg selv var på tur i Nysted, smuk gammel købstad på Lolland, faktisk den sydligste i Danmark, farverige huse og snørklede gader. Og der viser sig, som nogle har hørt om, at være et meget engageret vinterbadmiljø. Her stiftede de lokale for nogle år siden en badeklub. Man søgte om lov til at opføre en sauna nede ved vandet og fik efter nogle års tovtækkeri med myndighederne tilladelse til at bygge. Det er sådan set gået hen og blevet en kæmpesucces. Saunaklubben har næsten 400 medlemmer, og sidste år lagde ca. 2.000 turister vejen forbi. De har bare det problem, at flere gerne vil være med. Derfor spurgte man for et par år siden om muligheden for at udvide faciliteterne. Ikke meget, men det er noget med nogle større omklædningsrum og mulighed for at kunne have noget rengøring. Det er ret ydmyge ønsker, hvis I spørger mig. Men svaret fra Kystdirektoratet var et nej. Borgmesteren gik ind i sagen, ansøgte på ny, men svaret var det samme, nemlig nej. Og som formanden for klubben, en Frederiksen, udtrykte det, er det lige tosset nok, og det synes jeg også. Det er derfor, vi foreslår at vende det rundt, så vi forvandler det nej til et: Lad os se på, hvordan vi får det til at ske. For selvfølgelig skal det være muligt for en lille vinterbadeklub at udvide en sauna, så længe det sker med respekt for naturen. Det er ligesom, hvis man har andre gode lokale idéer, der skaber aktiviteter og arbejdspladser, så skal udgangspunktet for staten jo ikke være at spænde ben. Det håber jeg efter i dag alle her i salen vil være med til.

Men det betyder altså også noget, hvordan vi snakker om Danmark. Lolland er jo nærmest ved at lukke ned, sagde hr. Morten Messerschmidt tidligere i dag. Og undskyld mig, det ene øjeblik holder man en ordførertale, hvor man taler om håb og muligheder og drømme, og det næste øjeblik er man parat til at lukke en hel landsdel ned. Jeg håber, at hr. Morten Messerschmidt husker at fortælle det til de tusindvis af mennesker, der bor og lever på Lolland, som arbejder der, vindmølleindustri, landbrug, sundhed, vores velfærd, og hvor der i øvrigt er gang i byggeriet af Danmarks største infrastrukturprojekt med den faste forbindelse over Femern. Arbejdsløsheden på Lolland er lige nu historisk lav. Den er faktisk lavere end mange andre steder i Danmark. Dermed ikke sagt, at der ikke er problemer, der skal løses, for det er der, men det kræver selvfølgelig, at vi forholder os til dem. Og i øvrigt er det påfaldende, at de ordførere fra oppositionen, der har så travlt med at kritisere alt, hvad regeringen gør, ikke rigtig selv er i stand til at komme frem med idéer til, hvordan vi løfter landdistrikterne. Nogle af de mest konkrete, vi har hørt i dag, er faktisk fra, og det er lidt overraskende, fru Franciska Rosenkilde. Tak til ordføreren for at bringe nogle konstruktive idéer på bordet, bl.a. på skatteområdet.

En af Danmarks yngste eller i hvert fald unge kunstnere, Rosa Frydensbjerg, skrev sidste år sangen »Skyklapper«, meget fængende melodi. Den handler om at slukke for sit tv, smide sin telefon væk, blæse på fornuften og holde sig for ørerne, når de siger, hvor skidt det går. Nogenlunde i den dur synger hun. Det er jo en følelse, der desværre er nogen, der har i de her år, men er det en tilgang, som vi politikere i den tid, vi lever i, kan gøre til et svar? Det er det selvfølgelig ikke. Derfor overraskede det mig sådan set også, at hr. Morten Messerschmidt i sin ordførertale gjorde sig til talsmand for at tage skyklapperne på. Fra et parti, der ellers historisk har gjort en dyd ud af at kalde en spade for en spade, og fra et parti, der tidligere insisterede på at tale om virkeligheden, også når den var såkaldt ubekvem, er det godt nok noget af et skifte. Og hvor hr. Alex Vanopslagh drømmer så meget, at jeg på et tidspunkt var blevet i tvivl om, om han var faldet en lille smule i søvn, påstår hr. Morten Messerschmidt om sig selv, at han lytter, men alligevel var ordførerens konklusion skrevet på forhånd og kritikken velkendt. Den var nemlig den, at vi er nogle, nok mest mig, må man forstå, som taler kriser op, strøer om sig med bekymringer, tegner verden i

mol, og hvad der nu ellers bliver sagt, som undskyldning for ikke at ville forholde sig til tidens store spørgsmål.

Kl. 22:55

Måske derfor var det så utrolig velgørende at lytte til fru Mona Juul, som holdt dagens absolut bedste ordførertale fra oppositionen. »Er Danmark beredt?« spurgte hun og bragte med et hr. Morten Messerschmidt og hr. Alex Vanopslagh ud af drømmeland. Fru Trine Pertou Mach sagde det meget præcist om fru Mona Juuls tale: »... en tale, der talte sammenholdet op imod splittelsen, der talte Alvoren op, men ikke angsten.« Det er jo fuldstændig rigtigt, som fru Mona Juul sagde: »Det betyder ikke, at vores politiske uenigheder her i Folketinget skal forsvinde ... men det fortsætter i skyggen af en alvor.« Man fristes næsten til at sige: Åh Mona, Mona, Mona – hvornår kommer den dag?

Den kom så ikke i dag. Men i dag har vi diskuteret det, vi er uenige om, og heldigvis også det, vi er enige om. »Danmark er i den grad et yndigt land: fra kalkklipper i Hanstholm til hækkeklippere i kolonihaverne, fra Dueodde Fyr i Østersøen til rigtig hurtige fyre på Søpavillonen ...«, sagde den radikale ordfører i sin ordførertale. Det sidste ved jeg ikke om er noget ordføreren har personlig erfaring med, men jeg kan ikke være mere enig. Danmark er et fantastisk land, og som hr. Rasmus Stoklund så rigtigt sagde: »Vi er en nation, hvor folk er forbundet til hinanden, og hvor vi har en forpligtelse over for hinanden.«

Derfor har debatten i dag selvfølgelig også handlet om udlændingepolitik, for der er opgaverne helt enorme. Dansk statsborgerskab er noget af det allerfineste, man kan opnå. Det må aldrig blive noget, man har krav på, men noget, man selvfølgelig skal gøre sig fortjent til. Det tildeles af Folketinget, som det er blevet gjort, lige siden grundloven blev skabt. På den måde har vi i Danmark en meget unik model for tildeling af statsborgerskab. Hvad der i mange andre lande er en rent administrativ proces, er i Danmark noget, vi behandler politisk, eller som der står i grundloven: »Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov.«

Den allerførste formand for det danske indfødsretsudvalg var Grundtvig. Vi citerer ham ofte for de kendte linjer: »Til ét folk de alle høre,/som sig regne selv dertil,/har for modersmålet øre,/har for fædrelandet ild ...« Men Grundtvig mente ikke, at alle og enhver skulle have statsborgerskab, tværtimod. For at blive danske skulle man tale dansk, opføre sig dansk og tænke dansk. »... Den, der ikke har nogen Følelse af, at der er et eget lille Folk, som hedder det danske ... han er ingen dansk Mand eller fortjener at være det«, som han sagde det, Grundtvig, i en af de allerførste behandlinger i Indfødsretsudvalget i 1850.

Danskhed er noget, man bærer i sit hjerte, siger jeg så mange år efter, og her står vi nu 175 år efter og kan konstatere, at der i tidens løb er blevet givet statsborgerskab til alt for mange, som ikke deler vores grundlæggende danske værdier. I de 4 år, hvor fru Inger Støjberg var udlændingeminister, fremsatte hun år efter år lovforslag om indfødsrets meddelelse, som samlet set har givet statsborgerskab til flere fra ikkevestlige lande og statsløse, end der er blevet givet i hele min tid som statsminister. Alene med fru Inger Støjbergs første lovforslag om indfødsrets meddelelse i 2015 blev der givet statsborgerskaber til næsten lige så mange personer fra MENAPT-lande, som der er blevet givet de sidste 7 år, og sådan kan vi jo slå hinanden oven i hovedet med statistik og med tal.

Vi kunne også gøre noget andet. Vi kunne i aften glæde os over, at der tilsyneladende er bred, stor opbakning her i salen til en ny model, når det gælder dansk statsborgerskab, hvor vi fremover vil screene ansøgere for antidemokratiske holdninger, og jeg vil selvfølgelig opfordre oppositionen til at gå konstruktivt ind i de forhandlinger.

Kl. 22:59

For man får det måske til at lyde lidt for nemt. Det bliver ikke nemt at finde den her ordening, men det er den opgave, vi har foran

os. Og jeg har i øvrigt også godt bemærket, at oppositionen siden regeringsdannelsen har ledt med lys og lygte efter, om Socialdemokratiet har givet køb på den stramme udlændingepolitik. Jeg er ked af at skuffe jer: I kommer til at lede længe. For som hr. Mohammad Rona også sagde det tidligere i dag, fører regeringen den strammeste udlændingepolitik, der nogen sinde er ført. Det er simpelt hen ikke nogen politisk indrømmelse til nogen eller til noget, at vi genfremsætter samme lovforslag, som vi fremsatte for 8 måneder siden – et lovforslag, som Venstre i øvrigt dengang hyldede, og et lovforslag, hvor alle ansøgninger nu gennemgås grundigt igen, så vi er helt sikre på, at alle lever op til betingelserne for at blive dansk statsborger.

Samtidig er asyltallet lavere end nærmest nogen sinde før. Der er kommet styr på familiesammenføringer, og vi har vedtaget en udvisningsreform, hvor vi endelig får rettet op på, at hensynet til den kriminelle alt for ofte har stået over hensynet til ofret og det danske samfund.

Tidligere har vi set eksempler på udlændinge, der er blevet dømt for grov vold eller voldtægt uden at blive udvist. Og til det vil jeg sige, at når en irakisk mand, der er dømt for brutalt at overfalde en sagesløs person med en golfkølle, kan slippe for udvisning, eller når en tidligere straffet mand fra Kosovo ikke kan udvises, selv om han idømmes en fængselsstraf for gennem flere år at have mishandlet sin kone og parrets børn, så er der jo noget galt. Med udvisningsreformen er det klare udgangspunkt fremover, at hvis du som udlænding begår alvorlig kriminalitet – det kan f.eks. være grov vold eller voldtægt – og straffes med 1 års fængsel eller mere, så har du ikke noget at gøre i Danmark. Det er jo et paradigmeskifte for dansk udlændingepolitik.

Ikke alene har vi strammet udlændinge- og udvisningsreglerne, så flere kan blive udvist. Vi har også i min tid som statsminister strammet retspolitikken. For kort tid siden gennemførte vi en straffereform – tak for opbakningen dertil – med den største samlede straffeskærpelse for personfarlig kriminalitet i nyere tid. Hvad betyder det konkret? Vi har skærpet straffen for bl.a. overfaldsvoldtægt med 50 pct. Så hvis du tidligere blev idømt 4 års fængsel, ja, så skal du i dag få 6 års fængsel. Og vi har også skærpet straffen for simpel vold begået mod ens børn eller ens ægtefælle med 50 pct., allerede ved første slag.

Men vi er jo ikke færdige endnu. Det så vi så sent som i går. Der afsagde byretten dom i sagen fra Islands Brygge. Et fuldstændig meningsløst overfald på en svensk politimand i vores gader endte på den mest tragiske måde; en familie blev knust; to børn har mistet deres far, en hustru sin mand. Den tiltalte i sagen er tidligere dømt for bl.a. drabsforsøg, voldtægt, vold og trusler og blev af byretten idømt 1 års fængsel – 1 år for at tage et andet menneskes liv! Det går ikke. Sager om simpel vold med døden til følge, hvor gerningsmanden tidligere er straffet for personfarlig kriminalitet, skal selvfølgelig straffes langt hårdere. Det er faktisk ikke til at bære, hvad den svenske familie gennemgår på grund af den mand.

Men lad mig vende tilbage her til salen og sige tak til vores kolleger valgt henholdsvis på Færøerne og i Grønland. Det er en utrættelig indsats, I yder alle sammen for jeres lande og deres befolkninger. Tak for et godt samarbejde, som bygger på tillid og på respekt, men også rummer ønsket om at føre vores rigsfællesskab fremad.

Fru Naaja H. Nathanielsen nævnte, at alliancer hjalp os i Grønlandskrisen, og at vi nu skal bruge globale alliancer på at tøjle tech og kunstig intelligens. Det er jeg meget enig i. Og lad mig kvittere for, at ordføreren allerede har sat markante aftryk på vigtige sager. Godtgørelsesordningen i spiralsagen, som Folketinget vedtog her i august måned, er en af dem. Nu er de første godtgørelser til grønlandske kvinder blevet udbetalt. Det betyder ikke, at vi bare skal lægge det her bag os. Det vil vi ikke. Det skal vi ikke. Jeg har før sagt, at jeg ikke tror, vi kan få et ligeværdigt og ordentligt forhold til

hinanden, hvis vi ikke tør at åbne og kigge ind i de mørke kapitler i vores historier.

Kl. 23:04

Nu har formanden for naalakkersuisut foreslået en forsoningskommission. Den vil give os muligheden for at kigge tilbage på mørket i vores fælles historie og forholde os kritisk til dem. Det bakker vi op om fra den danske regerings side.

I forhold til udviklingen af det grønlandske velfærdssamfund har vi indgået en rammeaftale med naalakkersuisut, som ordføreren også sagde, og afsat midler. Det arbejde fortsætter vi nu og udvikler sammen. Hr. Qarsoq Høegh-Dam er ligesom fru Naaja H. Nathanielsen ny ordfører her på Tinge, og velkommen til. Tak for både at ville samarbejde om det, der er sket, og det, der ligger foran os. Også tak for samarbejdet, da regeringsgrundlaget blev skabt. Jeg ved, at ordføreren bl.a. er optaget af, at standarden på ikkehjemtagne områder bliver bragt op på et nutidigt niveau, og at det skal ske med respekt for grønlandsk sprog og kultur. Det er store og vigtige opgaver med stor betydning for den enkelte grønlander, ikke mindst på retsområdet, og det kræver, at vi løbende prioriterer det sammen med naalakkersuisut.

Fru Anna Falkenberg har et skarpt blik for den betydning, som alt, hvad vi taler om, har for den enkelte færing, men tør jo også udfordre, hvordan vi har indrettet det rigsfællesskab, der gælder dag. Det er der brug for, og jeg er helt enig med ordføreren i, at vi skal modernisere vores fællesskab, så det passer både til den tid, vi lever i nu, og den fremtid, der venter rundt om hjørnet. Det er bl.a. i forhold til det stærke færøske ønske om øgede udenrigspolitiske beføjelser – det deles også i det grønlandske samfund – f.eks. hvad angår Færøernes medlemskab af internationale organisationer i eget navn. Det er en vigtig sag, som vi samarbejder om, og som vi i fællesskab lægger mange kræfter i.

Til hr. Sjørður Skaale vil jeg sige stort tillykke med de 15 år i Folketinget. Jeg håber personligt, at det bliver til mange flere. Der er få, der som ordføreren formår at bruge en tale til at sætte ord på vores tid, og i år er ingen undtagelse. Vi må ikke med åbne øjne begå samme fejl, som andre har begået med lukkede øjne, lød det. Den beskrivelse af Færøerne, som blev givet, ville jeg da ønske gjaldt for Danmark. Jeg ville da ønske, at der ikke var kommet folk hertil, som udøver terrorisme, jeg ville da ønske, at der ikke var folk i det danske samfund, som var tilhængere af sharia, og jeg kan sige meget klart her fra talerstolen, for det blev der spurgt til, at Israels ret til selvforsvar er indiskutabel, ligesom Israels ret til at eksistere selvfølgelig også er det. Men med det at være et demokratisk land følger selvfølgelig også forpligtelser til at opføre sig ordentligt og overholde folkeretten og krigens love.

Jeg vil vende tilbage til hr. Sjørður Skaale: Ordføreren har en evne til både at opnå nogle politiske resultater og samtidig skabe stof til eftertanke. Det er meget forbilledligt. Tak til alle vores fire kolleger valgt i Nordatlanten.

Her til allersidst vil jeg blot kvittere hr. Sigurd Agersnap for en sjov ordførertale. Hr. Sigurd Agersnap sagde, at hvis ettern ikke er en udpræget succes, kan den komme som en toer, og som statsminister for tredje gang vil jeg blot sige, at treeren måske også godt kan gå hen og blive en succes. Det vil jeg og regeringen i hvert fald gøre vores til bliver tilfældet. Jeg er ligesom hr. Sigurd Agersnap fuld af fortrøstning, og jeg glæder mig til debatten her i aften og i nat.

Kl. 23:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er en række korte bemærkninger. Den første, som får tid til korte bemærkninger, er hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 23:08

Kl. 23:12

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og også tak for statsministerens meget objektive karaktergivning, som hun jo altid præsterer, i forhold til at gennemgå, hvordan partiernes form har været. Jeg skal afholde mig fra at gå ind i en større diskussion om det, men jeg vil faktisk gerne vende tilbage til hele spørgsmålet omkring statsborgerskab, som jeg da i hvert fald ved er noget, som statsministeren har været meget optaget af i perioder af sit politiske liv, og jeg håber også, det er gældende i forhold til fremtiden. Det var sådan set også derfor, jeg havde forventet, at statsministeren havde reflekteret over det forslag, som jeg selv præsenterede, nemlig at man laver en model for betinget statsborgerskab. Alt viser jo desværre i øjeblikket med alle de sager, vi ser, at det er fuldstændig nødvendigt at gøre det.

Derudover deler vi jo også synspunktet om, at der skal laves en screeningsmodel, som jeg også har forstået måtte være lige på trapperne nu. Det var i hvert fald det, som fremgik af nogle udtalelser i den her uge. Men hvorom alting er, synes jeg, det kunne være nødvendigt at få at vide, om statsministeren vil lave den model, som er foreslået i forhold til så at give mulighed for at fratage folk deres statsborgerskab, eller, med den model, vi foreslår, ikke at give dem det statsborgerskab, fordi de så har en periode, hvor de skal vise, at de vil det danske samfund.

Kl. 23:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det spørgsmål, og i øvrigt tak for en god ordførertale tidligere på dagen. Der er fortsat mange enigheder mellem formanden for Venstre og mig selv. I den daværende regering nedsatte vi jo i fællesskab et udvalg, der skal se på, om man kan lave en screeningsmodel med nogle objektive kriterier. Det udvalg har snart færdiggjort sit arbejde. Den nuværende regering er enig om, at hvis man kan lave en sådan model, ønsker vi at indføre den, og vi har dertil sagt, at det skal være en aftale med et og gerne flere af de borgerlige partier, fordi indfødsretsaftalen gerne skal kunne bestå. Den skal leve op til at passe på vores land, men selvfølgelig også give nogle muligheder. Derfor håber jeg jo, at Venstre tager sine forslag med ind til de forhandlinger, og så må vi diskutere dem, når vi har et forslag til en screeningsmodel, og så ser vi på, hvad det er for et fremtidigt aftalekompleks, der skal være på indfødsretsområdet.

Kl. 23:11

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker hr. Troels Lund Poulsen anden korte bemærkning? Værsgo.

Kl. 23:11

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Jeg ved ikke, om det er på grund af den fremskredne tid her i aften, at statsministeren, som jo i hvert fald altid plejer at være handlingens mester på visse områder, så nu er lidt tøvende over for at forholde sig til det her forslag. Statsministeren foreslog jo faktisk og var åben for at gøre noget lignende tilbage i 2021, tror jeg, så der er vel ikke grund til, at vi skal vente på de forhandlinger, der så måtte komme. Det er jo trods alt politik, vi diskuterer, og derfor havde jeg sådan set forventet, at der var en klar tilkendegivelse i aften om, at det var en model, som man ville acceptere. Hvorom alting er, håber jeg i hvert fald, at den kommer nu i anden runde, hvor statsministeren har fået mulighed for at give den tilkendegivelse.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo i hvert fald et positivt svar, al den stund at vi inviterer Venstre med ind til de her forhandlinger og håber på, at der kan laves en aftale, også gerne med partiet Venstre. Så må vi jo komme med de idéer, der måtte være til at løse de problemer, der er. Et af de problemer, der er på indfødsretsområdet, er jo kriminalitet, og det er derfor, vi allerede i dag har meget hård lovgivning på det her område og også har muligheden for undervejs ofte i de her behandlinger at kunne pille folk af lovforslaget. Så vi er åbne for at diskutere flere forskellige forslag, men jeg vil foreslå, at vi tager en forhandling om det her område, hvad vi også har gjort på andre områder.

Kl. 23:12

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Morten Messerschmidt for en kort bemærkning.

Kl. 23:12

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil også gerne kvittere for en, synes jeg, god debat, der er kommet vidt omkring. Det har været spændende at lytte til. Alligevel må man nok sige, at det, som har været det mest bemærkelsesværdige, der er blevet sagt i dag, ikke er sagt i den her sal, men er sagt af regeringens udenrigsminister i Berlingske, hvor man har kaldt en meget stor eller i hvert fald potentielt meget stor vælgergruppe for uannede og uoplyste.

Jeg vil selvfølgelig gerne høre statsministerens synspunkt, og for at hun ikke kan sige i første omgang, at hun ikke har hørt det, vil jeg gerne med formandens tilladelse have lov til at læse op fra udsendelsen. Journalisten spørger:

»Undskyld, siger du, at de her bevægelser, Dansk Folkeparti inklusive, ikke ville have den vækst og fremgang, de har, hvis folk var lidt mere dannede, belæste og faktisk orienterede?«

Dertil svarer landets udenrigsminister, og jeg citerer fortsat:

»Ja, det antyder jeg nok i hvert fald.«

Er det udtryk for regeringens syn på danske vælgere?

Kl. 23:13

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:13

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, at jeg her vil trække Sjúður Skaale-kortet og sige, at jeg også meget nødig vil skulle oversætte en diskussion mellem hr. Morten Messerschmidt og udenrigsministeren.

Jeg har ikke nogen som helst grund til at anfægte noget som helst, hvad angår Dansk Folkepartis vælgere. Jeg kan faktisk ikke forestille mig andet, end at jeg kun har positivt at sige om dem, for de er en del af den danske befolkning. Jeg blander mig ikke i, hvad folk stemmer på. Jeg ville selvfølgelig gerne have, at flere af dem stemmer socialdemokratisk, men det er jo en anden sag.

En diskussion mellem udenrigsministeren og hr. Morten Messerschmidt holder jeg mig ude af; den må I tage på anden vis. Det har I jo også en lang historie for at kunne finde lejlighed til at gøre.

Kl. 23:14

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Morten Messerschmidt for den anden korte bemærkning.

Kl. 23:14

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg tror, at der er noget, statsministeren helt misforstår. Det her er slet ikke et anliggende mellem undertegnede og udenrigsministeren. Det her er et anliggende mellem den danske regering og en potentielt meget stor andel af danske vælgere.

Statsministeren sagde i sin tale i tirsdags, at hun appellerede til samarbejde og tillid. Hvordan tror statsministeren at potentielt flere hundredtusinde vælgere tager det, når landets udenrigsminister – på vegne af regeringen, må man forstå, for hun tager ikke afstand fra det – siger, at de er uannede og uoplyste?

Kl. 23:15

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:15

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror ikke, at hr. Morten Messerschmidt kan finde et eneste eksempel på, at jeg nogen sinde har udtalt mig negativt om Dansk Folkepartis vælgere. Det var bl.a. min egen morfar, så alene af den årsag kunne jeg ikke drømme om at gøre det.

En diskussion mellem de to herrer må I altså selv tage. Jeg står til ansvar for meget politisk, men ikke en diskussion mellem jer to.

Kl. 23:15

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Næste til korte bemærkninger er hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 23:15

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg vil spørge ind til regeringens politik over for helt almindelige arbejdende danskere. Når man ser på regeringens samlede økonomiske politik, betyder den, at der er skattelettelser i vente for folk, der betaler toptopskat, for folk, der betaler mellemskat, og dermed også for folk, der betaler topskat. Der er også en skattelettelser for dem, der ejer virksomheder, i form af selskabsskattelettelser. Det er alt sammen gode skattelettelser; det skal I have ros for.

Men med de her skattefastfrysninger betyder det jo samlet set, at alle dem, der tjener mindre end 60.000 kr. om måneden, kommer til at opleve, at der er en højere skat på arbejde. Så ved jeg godt, at man kan snakke fra morgen til aften om, at der kommer et momssystem, når engang it-systemerne er klar, og hvad ved jeg. Men specifikt i forhold til det her med at gå på arbejde er det alle de danskere, der tjener mindre end 60.000 kr. om måneden, der vil opleve højere skatter. Hvordan kan Socialdemokratiet og statsministeren mene, at det er en retfærdig politik og respektfuldt over for hårdtarbejdende danskere?

Kl. 23:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:16

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men man kan jo ikke kun se det her som et spørgsmål omkring indkomstskat; man skal jo netop se det som den samlede førte politik. Det er jo helt umuligt at tage en så stor ændring af hverdagsøkonomien som en halvering af momsen på fødevarer og en fjernelse af momsen på frugt og grønt ud af den ligning, for det kommer til at have en kolossal betydning i en families økonomi. Derfor skal man se det hele under et, herunder jo eksempelvis også en forhøjelse af befordringsfradraget netop nu på grund af de stigende priser på benzin og diesel.

Når man kigger på det samlede, burde man sådan set være glad, også fra Liberal Alliances side, fordi den kommer til at give mange danskere flere penge mellem hænderne, og den kommer til at understøtte dansk konkurrenceevne og dermed være med til at fremtidssikre dansk økonomi.

Kl. 23:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Lige et øjeblik, vi skal lige være sikre på, at tolkningen kan følge med.

Så er det hr. Alex Vanopslagh for den anden korte bemærkning.

Kl. 23:18

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tvivler på, at man kan finde en eneste økonom i det her land, der vil sige, at en nedsættelse af momsen specifikt på mad vil styrke dansk konkurrenceevne. Det tror jeg simpelt hen ikke på, men det er i hvert fald stensikkert, at hvis de mange økonomer, der advarer om, at momsen måske slet ikke slår igennem i lavere priser, har ret, og at det ikke er regeringen, der har ret, ja, så står danskerne tilbage med færre penge mellem hænderne, herunder de enlige forsørgere. De bliver jo også ramt af de her skattefastfrysninger. Enlige forsørgere, der tidligere fik gavn af det her særlige fradrag, vil miste mere end 3.000 kr. om måneden. De bliver også ramt af en højere elafgift. Hvis de leaser en elbil, bliver de ramt højere afgifter på elbiler.

Så samlet set må statsministeren da indrømme, at det hele afhænger af, om det her eksperiment med en bureaukratisk momsændring overhovedet slår igennem, for ellers ender man med at gøre hårdtarbejdende danskere, der har et arbejde, fattigere.

Kl. 23:18

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først vil jeg sige, at jeg ikke har sagt, at momsen har en betydning i forhold til konkurrenceevnen. Det er bl.a. vores selskabsskattelettelser, der har en betydning der. Det mener jeg er klogt at gøre i den situation, dansk erhvervsliv og europæisk erhvervsliv befinder sig i.

Hvad angår momsen, er det jo ejendommeligt, at man ikke har en tro på, at det har en betydning, al den stund at når man kigger på nogle af de lande, vi normalvis sammenligner os med, har det haft en betydning. Hvorfor skulle markedet ikke virke på det her område? Hvorfor skulle det ikke have en betydning, at nogle af de supermarkeder, som er danskernes foretrukne, har meldt, at de har tænkt sig, at det her sætter sig en til en i prisen? Hvorfor skulle man ikke tro på, at det kunne lykkes?

Det er jo egentlig ejendommeligt, at det er en formand for Liberal Alliance, der nu taler imod, at vi sænker en af de højeste skatter, der overhovedet er på mad i Europa, i Danmark.

Kl. 23:20

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste til en kort bemærkning er fru Mona Juul, Konservative.

Kl. 23:20

Mona Juul (KF):

Tak for det. Åh, Mette, Mette, Mette, der er jo mange årsager til, at det kan vi ikke jo. (*Latter i salen*). En af hovedårsagerne er jo, at i februar så sagde statsministeren, at hun ikke kunne garantere boligejerne mod højere skatter. Nu ved vi hvorfor, bl.a. jo i særdeleshed fordi regeringen vil indføre et loft over rentefradraget. Så bliver det dyrere at være boligejer, og der kommer til at være rigtig mange familier, der kommer til at se på, om de kan blive i deres bolig. Der

kommer til at være rigtig mange, der forestiller sig, at de skal få et lån nu til at købe det hus, de gerne vil have. Det kommer de ikke til.

Kl. 23:24

Nu viser helt nye beregninger så også, at rentefradraget på sigt kommer til at ramme op imod 400.000 boliger, altså 400.000 boliger! Er det virkelig statsministerens politik, at ejerne af 400.000 boliger skal til lommerne?

Kl. 23:21

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:21

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu sagde jeg jo heller ikke, at vi var enige om alt, og det er vi jo tydeligvis ikke på skatteområdet, og det er vi heller ikke, i forhold til hvor vi ønsker at lægge vægten. Det kommer vi heller ikke til at være på spørgsmål omkring arveafgift, hvor vi synes, det er fornuftigt, at nogle helt almindelige danskere slipper med en lavere arveafgift, og at der så til gengæld er nogle med store arvesummer, der kan bidrage noget mere. Det er jo i virkeligheden sådan en klassisk uenighed imellem vores partier. Jeg står fuldt ud på mål for det, vi gør, hvad angår rentefradraget. Jeg synes, det er retfærdigt i den forstand, at der her er tale om en høj koncentration af værdi. Jeg mener sådan set også, det kan være klogt i forhold til boligmarkedet. Og når vi ser på – for at komme lidt tilbage til den diskussion, jeg lige har haft med hr. Alex Vanopslagh – den samlede skattepolitik, vi lægger frem, så vil det her betyde, at det går positivt, hvad angår ulighed. Det vil give nogle forbrugsmuligheder for nogle af dem, der har mest behov for det. Og vi styrker dansk erhvervsliv. Det synes jeg sådan set er ret godt gået på én gang.

Kl. 23:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Et øjeblik. Nu er det fru Mona Juuls tur. Værsgo.

Kl. 23:22

Mona Juul (KF):

Undskyld. Jeg er stadig væk rystet her et sekund efter. Jeg synes, at det er helt vildt. Det er jeg simpelt hen nødt til at sige. Alle danskere betaler samlet set, hvis man ejer en bolig, over 40 mia. kr. i boligskat. Jeg synes ikke, de skal betale mere. Og jeg har hørt statsministeren, og jeg har hørt regeringen tale om lighed, men med 400.000 boliger på sigt er vi altså langt, langt forbi et punkt, hvor vi ligesom kan have en dialog om, at der er nogle ganske få, der lige skal lidt mere til lommerne. Hvordan kan det overhovedet ske, at man vælger så voldsomt et værktøj oven i boafgift og alt muligt andet?

Kl. 23:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:23

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, vi skal holde fast i, at vi taler om rentefradraget for meget, meget høje renteudgifter. Det mener vi er rimeligt, og vi mener også, det er det rigtige at gøre. Og jeg håber, uagtet hvad vi måtte mene om f.eks. arv og rentefradrag, at Konservative vil gå konstruktivt ind i diskussionen omkring det fremtidige skattesystem. For jeg mener faktisk, at vi med det, der er lagt frem, har muligheden for både at gavne rigtig mange almindelige danskere almindelige hverdagsøkonomi, samtidig med at vi styrker dansk erhvervsliv. Med alt, hvad der sker globalt lige nu, både på energipriser og med den uro, der er, og med Kina, så har vi behov for også at styrke vores virksomheders muligheder.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste til en kort bemærkning er hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten, hvis han har tid ...

Kl. 23:24

Pelle Dragsted (EL):

Undskyld. Vi sad bare lige og gennemhullede det, Mona Juul lige havde sagt.

Først og fremmest vil jeg bare sige mange tak til statsministeren for det gode samarbejde, som vi har haft siden valget. Det var jo ikke nogen helt let proces at få samlet et nyt flertal bag en regering. Vi er jo sådan lidt en sammenbragt familie, kan man vel godt sige, men de kan også være gode. Vi i Enhedslisten glæder os i hvert fald meget til at få ført mange af de her gode ting – gratis tandlæge, gratis bus og tog, flere billige boliger og lavere priser på mad ude i supermarkederne – ud i livet og få dem bragt ud til danskerne. Det er alt sammen noget, der vil gøre det billigere at være dansker, og det er vigtigt.

Men der er også nogle mørke skyer ude i horisonten, særligt for de mennesker, der har mindst. Trump og Netanyahus ulovlige krig i Iran har jo banket energipriserne op, og vi ved, at det også hurtigt sætter sig i f.eks. fødevarepriserne. Samtidig står den midlertidige sænkelse af elafgiften til at løbe ud om lidt mere end et år, og det vil jo ramme præcis de samme. Det er en asocial afgift ligesom momsen. Så mit spørgsmål er bare: Vil statsministeren være med til at finde en løsning, så den lave elafgift kan fortsætte, og være med til at finde penge til at realisere det?

Kl. 23:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først vil jeg sige, at jeg mener, det var godt og klogt, at vi sænkede elafgiften for noget tid tilbage. Det er blevet glemt lidt i den politiske diskussion. Det har en stor betydning; det er flere tusinde kroner for en almindelig familie, det er noget, man kan mærke. Vi har jo sænket den til det minimum, vi ligesom kan, og det gælder også næste år, så der er ikke nogen afgifter på el, der stiger næste år – det er vigtigt at få sagt.

Hvad vi så skal gøre derefter, må vi jo diskutere i fællesskab. Jeg ved ikke, om vi er en sammenbragt familie – i så fald er den ikke helt funktionel endnu, vil jeg sige; sådan noget kan også godt tage lidt tid. Der er jo masser af uenigheder partierne imellem. Det er der både internt i regeringen, og det er der måske i særdeleshed med Enhedslisten på nogle områder, men der er jo også nogle områder, hvor vi er meget enige, og det er bl.a. i forhold til danskernes købekraft og hverdagsøkonomi. Derfor vil jeg jo ikke afvise, at vi i fællesskab også vil kunne finde en løsning på det her.

Kl. 23:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Så er det hr. Pelle Dragsted for den anden korte bemærkning.

Kl. 23:27

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Det lyder rigtig godt, for det er jo dem, der har mindst, der rammes hårdest. Man kunne jo også overveje, om man, hvis man fastholder den her lave elafgift, skulle målrette den lidt mere til basisforbrug og så måske sige, at hvis man brugte el til at varme sin swimmingpool op, så kunne man måske godt betale en lidt højere afgift for det. Det synes jeg i hvert fald ville være fornuftigt.

Så er spørgsmålet, hvor pengene skal komme fra, og der synes jeg, der en ting, vi snakker for lidt om for tiden, og det er, hvor de penge, vi betaler mere for diesel, benzin, varme og el, forsvinder hen, for de forsvinder jo ikke ud i den blå luft; de forsvinder jo ind i nogle energiselskaber og nogle olieselskaber, som har nogle enorme overnormale eller ekstra profiler, som man kalder det. Så mit næste spørgsmål er: Kunne man måske kigge i den retning for at putte de penge tilbage i lommerne på danskerne i form af en lavere elafgift?

Kl. 23:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren til besvarelse.

Kl. 23:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, det er lidt ejendommeligt at stå og forhandle om noget, der skal ske i dansk økonomi i 2028, her i 2026, kort tid før regeringen fremlægger et forslag til finanslov, som vi håber på at kunne forhandle med gode kræfter, som gerne vil noget af det samme som regeringen. Så jeg tror egentlig, at jeg, lidt ligesom med indfødsretten, vil foreslå, at vi lige tager tingene i en lidt normal gænge.

Lad os se, hvor tingene står, når vi nærmer os 2028, altså om vi stadig væk er udfordret på den globale scene – det er der jo en risiko for at vi er. Så skal vi jo også bare huske, at tingene skal finansieres, og vi går altså ind i nogle år nu, hvor der, ikke mindst fordi vi er i gang med en kæmpe oprustning af dansk forsvar, ikke er ret mange penge at gøre godt med til alle mulige andre prioriteter. Det er også i det lys, man skal se, at alle partier bør være med til også sikre noget finansiering, når der er ting, vi gerne vil i fællesskab.

Kl. 23:28

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Inden jeg lige om et øjeblik giver ordet til fru Inger Støjberg, vil jeg bare lige minde om, at når der er den her lille pause mellem, at jeg giver ordet videre, så er det, fordi vi har simultantolkning til grønlandsk. Det er ikke for at give nogen muligheden for lidt ekstra eftertanke.

Nu er det fru Inger Støjberg. Værsgo.

Kl. 23:29

Inger Støjberg (DD):

Tak for det. Nu ved jeg jo godt, at statsministeren sagde tidligere, at det der med at diskutere tal havde hun ikke meget lyst til. Og det forstår jeg også godt, for det tegner jo et lidt andet billede end det, statsministeren ønsker at tegne. Men det ændrer bare ikke på, at i de sidste år, hvor jeg er udlændingeminister, er nettoindvandringen fra muslimske lande på 907. Det er nu her det seneste år steget til 2.759. Det er jo en dramatisk ændring, så jeg forstår godt, at statsministeren ikke har lyst til at diskutere det. Så det lader vi lige ligge.

Til gengæld synes jeg, vi skal diskutere statsborgerskaber. For nu krydrer regeringen det så med at lægge 2.000 nye statsborgerskaber på bordet her og lige stange dem ud. Det er til trods for, at så sent som i august mente Socialdemokratiet, at det var fuldstændig afgørende, at nye statsborgere bliver tjekket for antidemokratiske holdninger. Er det ikke tid til at få en afslutning på de skåltaler og så få gjort noget ved det?

Kl. 23:30

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:30

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi stanger ikke noget ud. Vi genfremsætter et lovforslag, som allerede var fremsat i SVM-regeringen, dog med den ændring, at de

pågældende mennesker bliver udsat for et ekstra tjek og bliver kørt gennem hele maskinen igen.

Jeg diskuterer meget gerne tal. Jeg havde jo også tal med, som jeg synes fru Inger Støjberg kom lidt hurtigt hen over. Men hr. Alex Vanopslagh sagde det jo faktisk meget præcist tidligere i dag. Jeg tror, han faktisk sagde det henvendt til alle blå partier: Hold nu op med at påstå, at Socialdemokratiet ikke fører en stram udlændingepolitik, og at regeringen ikke gør. For det gør vi. Så kunne vi jo så til gengæld lade være med at gøre opmærksom på, at tingene var mere slappe under tidligere borgerlige regeringer. Og jeg lader gerne være med at minde om, at vi har skullet stramme op, hvis det så kunne betyde, at vi måske kunne bevæge os videre til at fokusere på, hvor det er, vi har behov for at lave yderligere opstramninger. Og når vi er så mange herinde, der er enige om, at en af måderne at passe på Danmark på er at føre en stram udlændingepolitik, er det jo egentlig lidt mærkeligt, at vi så ikke bruger energien, når vi endelig mødes, på at diskutere, hvordan vi gør det bedst.

Kl. 23:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 23:31

Inger Støjberg (DD):

Så er det da endnu mere mærkeligt, at vi ikke netop gennemfører den her screening af de her godt 2.000 mennesker. For det kan godt være, man laver et ekstra tjek af kriminalstatistikkerne nu her, men det ændrer jo ikke på, at man springer det tjek, som statsministerens parti lovede tilbage i august, nemlig sindelagskontrol, over den her gang.

Det kan jeg da ikke tolke anderledes, end at statsministeren for at sige det, som det er, er blevet bastet og bundet af de slapperpartier, der er. Så har man måttet sluge den kamel; så måtte man sige, at ja, så er der de 2.000 mennesker, der lige får et statsborgerskab, og så må vi se. Det synes jeg simpelt hen ikke er acceptabelt.

Kl. 23:32

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:32

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, man taler om at sluge kameler. Det er da egentlig utroligt, at det kan lade sig gøre for fru Inger Støjberg at have flere statsborgerskaber på lovforslag på knap 4 år, end det har været for nogle andre i 7-8 år.

Så vil jeg bare gerne gøre det klart, at vi ikke er tilhængere af sindelagskontrol. Det er vi ikke. Det er noget helt andet i mine øjne end en screeningsmodel. En screeningsmodel skal hjælpe os herinde. Det er jo Folketinget, der lovgiver på det her område. Den skal hjælpe os til at finde dem, der tydeligvis ikke på nogen som helst måde deler, hvad det vil sige at være dansk; som er udemokratiske; og som, hvis de kunne få lov til det, ville indføre et kalifat og omstyrte vores land. Det er det, en screeningsmodel skal. Sindelagskontrol synes jeg er noget andet, og det tror jeg ikke vi kommer til at være tilhængere af.

Kl. 23:33

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste med korte bemærkninger er fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 23:33

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for ordet. Tak til statsministeren for nogle gode taler, og tak for et godt samarbejde omkring regeringsgrundlaget. Jeg og Alternativet

er rigtig glade for mange af de ting, som vi nu skal samarbejde om. Det er selvfølgelig omstillingen af det danske landbrug, men også udviklingen af landdistrikterne ser vi rigtig meget frem til at bidrage til. Folkeskolen har også fyldt meget i statsministerens tale og i det hele taget i diskussionen i dag, så jeg vil holde mig lidt til det. Men jeg har fundet noget, der ikke er blevet nævnt i løbet af debatten, og spørge ind til statsministerens holdning til det.

Jeg ved, at der er blevet præsenteret en ny akutpakke for børn og unge i psykiatrien, men det er, ligesom om der i folkeskolen lidt er kommet en kultur omkring, at man først rigtig får hjælp, når man får en diagnose, altså at børn simpelt hen ikke bliver mødt og set i deres behov. Derfor skal man ligesom have en diagnose for overhovedet at få hjælp til at klare sig i folkeskolen. Det er i Alternativets optik en rigtig, rigtig ærgerlig kultur. Vi ønsker selvfølgelig, at børn i folkeskolen i langt højere grad bliver mødt med den divergens, der nu måtte være. Hvad tænker statsministeren om den kultur, der lidt er kommet i folkeskolen?

Kl. 23:34

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:35

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Også tak for det spørgsmål, som jeg synes er meget relevant at stille. Jeg tror, der er en del familier, der netop har en oplevelse af, at det er en diagnose, der gør, om man får den hjælp, som man har brug for, og det vender jo forkert. Det er jo skævt. Derfor synes jeg sådan set også, der er nogle ret gode idéer i den akutpakke, der nu ligger i forhold til børne- og ungespsykiatrien, med at sikre, at der er et tilbud til børn og unge, der af den ene eller den anden årsag har det svært, uden for psykiatrien eller inden psykiatrien, om man vil, så de faktisk ikke skal derind.

Man skal jo ind i psykiatrien, hvis man har et behandlingsbehov, som kun kan klares dér. Men det ville jo være rigtig godt, hvis vi kunne forebygge nogle af problemerne, og hvis vi kunne tage nogle af problemerne i opløbet på anden vis end inde i det psykiatriske tilbud. Jeg tror, vi går lidt rundt omkring det samme. Så helt grundlæggende er jeg heller ikke glad for det, som tingene har udviklet sig, altså at det ligesom mere bliver diagnosen, der er adgangsgivende til hjælp, end at det er det barn, der af en eller anden årsag ikke har det godt.

Kl. 23:36

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Franciska Rosenkilde.

Kl. 23:36

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak. Det er jeg umiddelbart meget enig i, altså at det handler om at møde barnets behov. Men ser statsministeren også, at det meget vel kan være nogle af de rammer, vi efterhånden har lavet i folkeskolen, og at børnene måske kunne blive mødt på en anden måde i folkeskolen, altså med en forebyggelse, frem for at man skal ind i et system for så at få hjælp? Kan vi kigge på nogle rammer for folkeskolen, der måske i højere grad kan rumme en neurodivergens end det, man ser lige nu?

Kl. 23:36

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Også tak for det spørgsmål. Det er et godt spørgsmål. Jeg synes jo, man bliver nødt til ret fordomsfrit at turde at kigge det hele igennem, fordi det er så stort et samfundsproblem. Jeg er nok selv af den overbevisning, at den primære synder i det her er skærmen og de mange timer, vores børn og unge er der, alt, hvad den gør ved os i vores hjerner, i vores svære relationer med hinanden og vores manglende evne til at koncentrere os, og den der ekstreme behovsopfyldelse, som skærmen giver os. Men jeg synes, vi skal turde at gå ind og forholde os til det hele, og det tror jeg egentlig der er ret bred opbakning til at gøre.

Kl. 23:37

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 23:37

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det er en anelse surrealistisk at se statsministeren og fru Inger Støjberg stå og have en verbal slåskamp om, hvem der har svigtet mest i forhold til statsborgerskabstildelingen. Sandheden er jo, at regeringer i årtier har svigtet på det her område. Statsministeren nævner jo selv den her forfærdelige seriekriminelle, som kun har fået 1 års fængsel, men helt komisk bliver det jo, at både statsministeren og fru Inger Støjberg personligt trykkede på knappen for at stemme for, at den her person fik statsborgerskab. Så det illustrerer jo netop, at det er gået galt igennem mange år. Men lad det nu ligge.

Socialdemokratiet mener, at der skal være færre muslimer i Danmark, altså ikke bare, at der skal flere ud, end der kommer ind, og på den måde har man jo reelt set overhalet Dansk Folkeparti, men man mener samlet set i forhold til den demografiske udvikling og i det hele taget, at der skal være færre muslimer i Danmark, end der er på nuværende tidspunkt. Det er jeg enig i. Det, jeg mangler at høre, er, hvordan man helt konkret vil komme derhen til, hvor der bliver færre muslimer i Danmark. Hvilke konkrete tiltag har man tænkt sig at indføre for, at der ikke bare kommer flere ud end ind, men at der samlet set i Danmark bliver færre muslimer, som man ønsker?

Kl. 23:39

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er lidt uro i salen, og jeg vil gerne bede folk om at holde de private samtaler lidt lavere.

Statsministeren.

Kl. 23:39

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det er jo åbenlyst, at der er nogle, der har opnået dansk indfødsret, som ikke burde have haft det, fordi de ikke vil os det godt, og så skal de jo ikke være her. Vi har verdens bedste land. Vi er også gæstfrie af natur, og heldigvis er der jo kommet mange mennesker hertil, som godt kan finde ud af at opføre sig ordentligt, som er taknemlige over at være i det land, de er i nu, og som bidrager positivt. Det bliver vi nødt til også at have med i den her diskussion. Det fylder for lidt i løbet af sådan en dag som i dag.

Jeg vedkender mig at være absolut hardliner på udlændingepolitik, men vi bliver nødt til at have de andre elementer med også. Vi bliver nødt til at have nogle nuancer med i den her diskussion. Det er ikke sådan, at alle dem, der søger dansk statsborgerskab, på nogen som helst måde vil bone negativt ud i en screeningsmodel. Der er tusindvis af mennesker i Danmark med udenlandsk baggrund, som vi kun har grund til at glæde os over er en del af vores fællesskab. Vi bliver nødt til at have de nuancer med. Det gør vi. Er der for mange muslimer i Danmark? Der er i hvert fald for mange med muslimsk

baggrund, der ikke kan finde ud af at opføre sig ordentligt. Og der er for mange med muslimsk baggrund, der fylder i de forkerte statistikker, især hvad angår kriminalitet. Ville jeg ønske, at nogle af dem ikke var her? Ja, det ville jeg selvfølgelig, fordi de skadesvirkninger, der er ind i vores samfund, er for store. Det er jo derfor, jeg har kæmpet sammen med mange andre gode kræfter for en straffereform. Det er derfor, jeg har kæmpet for en udvisningsreform.

Kl. 23:40

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 23:40

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det er jo ikke mig, der gør det unuanceret. Jeg forholder mig til, hvad Socialdemokratiet mener, og Socialdemokratiet siger direkte: Der skal være færre muslimer. Så afsporer statsministeren det lidt ved at tale om kriminelle, og at de skal ud. Det kan vi sagtens blive enige om, men det er jo ikke det, Socialdemokratiet har sagt. De har sagt: Generelt set skal der være færre muslimer, end der er i Danmark nu. Der siger jeg så bare, at selv om man smider kriminelle ud, kommer der med den demografiske udvikling til at være flere muslimer i Danmark. Det er jo stik imod, hvad Socialdemokratiet siger de ønsker. Socialdemokratiet siger, de vil have færre muslimer i Danmark, og så spørger jeg bare stilfærdigt: Hvad har man af konkrete, specifikke tiltag, f.eks. lovgivning, som vil få os derhen, hvor man ønsker at være, altså hvor der er færre muslimer i Danmark, som er statsministerens ønske?

Kl. 23:41

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:41

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ej, jeg tror, man må sige, at når man lytter til debatten i dag, er den ikke nuanceret, og det mener jeg vi har en forpligtelse i forhold til. Jeg tror sådan set, at de fleste her i Tinget i dag er villige til at føre en ret hård og stram udlændingepolitik for at passe på Danmark, men det bliver nødt til at være med en samtidighed i forhold til de mennesker, som er en del af vores samfund, som gør det godt, som bidrager positivt, og som har tænkt sig at blive her på en måde, som ikke ødelægger noget som helst for os andre. Jeg mener, vi bliver nødt til at have de nuancer med. Hvad angår kriminalitet, har jeg allerede svaret i forhold til udvisningsreformen.

Kl. 23:42

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste for en kort bemærkning er fru Naaja H. Nathanielsen, IA.

Kl. 23:42

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Om godt 3 uger skal de juridisk faderløse møde den danske stat i retten for at få anerkendt de krænkelse, som de har været udsat for. Og jeg tror, statsministeren er bekendt med, at jeg mener, at det er en rigtig ærgerlig situation, at de er nødsaget til at gå rettens vej for at få den anerkendelse.

Så under regeringsforhandlingerne var det en prioritet for Inuit Ataqatigiit, at både de juridisk faderløse og de ulovligt bortadopterede hurtigt fik den anerkendelse, de havde krav på. Derfor fremgår det også af regeringsgrundlaget, at der inden udgangen af i år skal udarbejdes særskilte afrapporteringer for begge grupper og tages stilling til en officiel undskyldning. Men for 2 dage siden oplyste den danske socialminister på det grønlandske medie KNR, at afrapporteringerne ikke længere kan færdiggøres i år.

Så mit spørgsmål er derfor: Vil regeringen tage stilling til en officiel undskyldning inden årets udgang, også selv om rapporterne ikke er klar inden udgangen af 2026 – og dermed følge samme procedure, som man gjorde i antikonceptionssagen?

Kl. 23:43

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:43

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ordføreren kender min grundlæggende holdning til de her spørgsmål til de her kapitler i vores fælles historie, og jeg synes i al beskedenhed, at vi har gjort nogle meget, meget store fremskridt igennem de senere år, både i forhold til de såkaldte eksperimentbørn, i forhold til den historiske udredning og i forhold til spiralsagen.

Jeg mener, at den fremgangsmåde, vi lægger op til i regeringsgrundlaget, med en fremrykning af den her afrapportering som en del af den historiske udredningsfase, hvor vi så på baggrund af det tager stilling til, hvad vi mener er, kan man sige, den rigtige politiske reaktion, stadig væk er den rigtige fremgangsmåde.

Kl. 23:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker fru Naaja H. Nathanielsen den anden korte bemærkning?
Værsgo.

Kl. 23:44

Naaja H. Nathanielsen (IA):

Tak. Jeg har brug for så lige at få klarlagt noget. Så nu, hvor det ikke længere kan nås at få de rapporter klar inden årets udgang, som der står i regeringsgrundlaget, ændrer det ikke ved, at man så ikke vil tage stilling nu, før de er færdige, selv om det så vil udskyde en stillingtagen. Det er det ene.

Jeg vil måske også gerne lige få klarlagt: Forstår statsministeren, hvor meget det her fylder hos de enkelte, hvor meget det fylder i det grønlandske samfund, og hvor svært det er, at man nu skal have sådan en diskussion i retten, frem for at vi klarer den politisk?

Kl. 23:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, jeg tror faktisk godt, jeg forstår det, for jeg har, som ordføreren ved, jo tilbragt ret meget tid med andre i det grønlandske samfund, som ikke har været udsat for det samme, men som har været udsat for noget, som har været forkert. Her tænker jeg bl.a. på de børn eller dem, der var børn engang, og som nu er blevet voksne, og de kvinder, som har fået frataget noget utrolig værdifuldt i deres liv på grund af spiralsagen.

Så nej, jeg vil ikke påstå, at jeg forstår det hele, men jeg tror, at jeg forstår nok til virkelig at mene det, jeg siger: at forudsætningen for, at vi kan fortsætte sammen videre på en færd, som vi i fællesskab skal beslutte, er, at vi tør kigge ind i de mørke kapitler. Og det har vi jo, mens jeg har været statsminister, gjort på en måde, som Danmark aldrig har været villig til at gøre tidligere.

Kl. 23:45

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste med korte bemærkninger er fru Stephanie Lose.

Stephanie Lose (V):

Tak for det. Jeg ved jo, at statsministeren og statsministerens parti går meget op i værdien af arbejde, at det bedste, man kan gøre for et barn, er at sørge for at være en familie, hvor forældrene har et arbejde, at man som voksen er en del af et arbejdende fællesskab, og at vores unge mennesker oplever myndiggørelsen, glæden ved at have et fritidsjob og tjene deres egne penge. Og i sidste valgperiode gav vi sammen skattelettelse til helt almindeligt arbejdende danskere hele vejen op. Vi lavede sammen en kontanthjælpsreform, som også gjorde, at værdien ved at tage et arbejde blev mere attraktivt, at det altså blev mere attraktivt at arbejde. Derfor vil jeg gerne spørge, om ikke det bekymrer statsministeren med fastfrysningen af beløbsgrænserne ved snigerskatten, at selve værdien er at arbejde. Jeg er med på, at man tager pengene og flytter rundt på dem i karrusellen over til moms, men værdien af at arbejde bliver undermineret med den skattestigning, som regeringen lægger op til.

Kl. 23:45

største betydning. Så det vender rigtigt, det gavner Danmark, og det svarer på nogle af de problemer, som rigtig mange danskere står over for. Så det er måske ikke overraskende, at jeg samlet set synes, at det her er ret godt.

Kl. 23:49

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste med korte bemærkninger er hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.

Kl. 23:49

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Udenrigsministeren turnerer i dag i medierne med fortællingen om, at en stor andel af de danske vælgere, de vælgere, der stemmer på Dansk Folkeparti, er uoplyste og udannede. Mit spørgsmål til statsministeren er egentlig meget simpelt: Tager statsministeren afstand fra udenrigsministerens karakteristika af Dansk Folkepartis vælgere som uoplyste og udannede?

Kl. 23:50

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:47

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:50

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg var meget enig i den første del af indlægget, alt det, som vi gjorde i sidste valgperiode sammen, som jeg synes har været med til under relativt vanskelige vilkår at flytte Danmark i en god retning. Tak for det gode samarbejde! Men nej, jeg ser ikke samme problem, for jeg ser selvfølgelig på bundlinjen den samlede skattepolitik, om den har en positiv betydning for den enkelte dansker, om den fordelingspolitisk vender rigtigt – her erkender jeg jo, at jeg også kigger på det med socialdemokratiske briller, fordi jeg er optaget af både ulighed og lige muligheder – og om den er med til at understøtte vores land på et tidspunkt, hvor konkurrencen kun bliver hårdere og betingelserne eller sværere. Og det mener jeg sådan set den samlede skattepolitik lever ret godt op til under den her regering.

Kl. 23:47

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er jo en vis risiko for noget gentagelse her. Jeg har ikke haft lejlighed til at se, hvad udenrigsministeren har sagt, for jeg har selv været her i salen hele dagen og lyttet til den debat, der er foregået, og jeg har haft lejlighed til at tale med mange af Folketingets medlemmer. Jeg kan jo gentage, hvordan jeg selv ser på vælgere, der stemmer på andre partier end Socialdemokratiet, og jeg betragter i den sammenhæng alle danskere lige, og jeg har en meget stor respekt for både den enkelte dansker og også for den stemme, man afgiver. Jeg ved godt, at det ikke går så godt, når I skal prøve at lave regering og sådan noget, og det tror jeg er godt af mange årsager, men hvad der måtte være af diskussioner mellem udenrigsministeren og Dansk Folkeparti, må det være muligt for at have direkte og ikke med mig eller andre som hverken mellemmand eller noget som helst andet.

Kl. 23:50

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Stephanie Lose.

Kl. 23:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Mikkel Bjørn, værsgo.

Kl. 23:51

Stephanie Lose (V):

Men som jeg også sagde før, anerkender jeg, at man sagtens kan diskutere, hvad man vil bruge de penge, man indhenter på at lade skatten på arbejde stige, på. Man kan sagtens diskutere, hvad det er, man vil prioritere, og hvem man vil prioritere den til. Det ændrer bare ikke på, at når man kigger på, hvad værdien er af at arbejde, bliver den mindre, når man hæver skatten på arbejde, også selv om man så bruger pengene til noget andet bagefter. Derfor kan man ikke ændre på, at den bevægelse, vi satte i gang sammen i sidste periode, nu er den, som statsministeren er med til at rulle baglæns.

Kl. 23:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 23:48

Mikkel Bjørn (DF):

Nu er det udenrigsministeren for den regering, som statsministeren repræsenterer, der kommer med de her udtalelser. Konteksten for de her udtalelser er meget simpel, nemlig at journalisten spørger, om de bevægelser, herunder Dansk Folkeparti, ikke vil have den vækst og fremgang, de har, hvis folk var mere dannede, belæste og faktisk orienterede. Til det siger udenrigsministeren: Ja, det antyder jeg i hvert fald nok. Dermed siger udenrigsministeren jo i praksis, at Dansk Folkepartis vælgere er uoplyste og udannede. Mit spørgsmål til statsministeren er egentlig bare meget stilfærdigt og simpelt: Hvad mener statsministeren om, at landets udenrigsminister, som jo repræsenterer alle danskeres interesser ude i verden, karakterisere en stor del af det danske vælgerkorps som uoplyste og udannede?

Kl. 23:51

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg mener simpelt hen ikke, at det er rigtigt. Jeg mener ikke, at man kan tale om at rulle baglæns. Jeg mener, at man kan tale om, at vi nu mere ambitiøst, end SVM-regeringen ville, går ind i det her momsspørgsmål. Vi har talt om det længe. Det har den set med vores øjne meget, meget store fordel, at for økonomier, der er små, og hvor de stigende priser har den største effekt, får momsændringerne den

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg har svært ved at forestille mig, at det er det, der skulle være blevet sagt eller ment. Jeg mener det i hvert fald ikke, vil jeg gerne have lov til at sige. Og vi kan have alle mulige uenigheder. Jeg har det ikke med Dansk Folkepartis vælgere, jeg har det med Dansk Folkepartis politikere, som jeg har haft lejlighed til at diskutere med hele dagen her og også gerne det næste stykke tid. Men jeg tror, jeg vil nøjes med at gentage min opfordring: Det må være muligt for Dansk Folkeparti og udenrigsministeren at finde en lejlighed til at tage den diskussion, som de har behov for, direkte.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
(Talen er under udarbejdelse)

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
(Talen er under udarbejdelse)

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
(Talen er under udarbejdelse)

Statsministeren (Mette Frederiksen):
(Talen er under udarbejdelse)

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
(Talen er under udarbejdelse)

Qarsoq Høegh-Dam (N):
(Talen er under udarbejdelse)

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
(Talen er under udarbejdelse)

Statsministeren (Mette Frederiksen):
(Talen er under udarbejdelse)

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Så er det hr. Mads Strange, Liberal Alliance.

Mads Strange (LA):

Jeg synes ikke rigtig, at statsministeren fik svaret på fru Inger Støjbergs spørgsmål. Så lad mig fortsætte, hvor fru Inger Støjberg slap. Så sent som i august måned sagde statsministerens parti, at det var rigtig afgørende, at vi fik kigget på en screeningsmodel for de indvandrere, som gerne vil ansøge om statsborgerskab. Men nu, mindre end 2 måneder senere, har statsministeren pludselig besluttet sig for, at man alligevel ikke vil kigge på det her, og at man derfor ikke vil

Kl. 23:51 føre kontrol med, om de borgere, der skal have et statsborgerskab, eksempelvis potentielt er glødende islamister.

Hvad er det egentlig, der har ændret sig for statsministeren i de forgangne 2 måneder, som gør, at hun nu vil føre den her slappere udlændingepolitik?

Kl. 23:56

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:56

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er såmænd ikke noget, der har ændret sig. Tværtimod er der meget bred opbakning i det her Folketing til, at der skal indføres en screeningsmodel. Det burde jo sådan set glæde Liberal Alliance. Når udvalget har færdiggjort sit arbejde, tager vi stilling til, hvordan en sådan model kan se ud. Så skal der indgås en politisk aftale. Det ønsker vi at foretage hen over midten med et eller flere borgerlige partier.

Så er der en genfremsættelse. Det er en genfremsættelse af et lovforslag, der har været fremsat, hvor der er nogle mennesker, der har levet op til de regler, som var gældende på det tidspunkt. Så jeg synes, det er svært at påstå noget som helst om en genfremsættelse af et lovforslag, som indtil for ganske kort tid siden også nød bred politisk opbakning.

Kl. 23:57

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Mads Strange.

Kl. 23:57

Mads Strange (LA):

Ja, det er en genfremsættelse af et lovforslag, som statsministerens parti for 2 måneder siden ikke ville fremsætte, før man havde en screeningsmodel, og det her drejer sig jo om 2.000 indvandrere, der potentielt kan være glødende islamister, terrorbilligende borgere, og folk, som ikke rigtig vil tage Danmark til sig. Det får mig til at tænke på, hvis en screeningsmodel er på vej, som statsministeren selv siger, hvorfor så ikke bare vente med at give dem et statsborgerskab? Hvad er det, der har ændret sig? Hvis statsministeren for 2 måneder siden insisterede på, at man godt kunne vente med det, hvorfor er det så, man ikke har den politik i dag? Illustrerer det her ikke, at statsministeren har tabt kampen om at føre en stram udlændingepolitik til den yderste venstrefløj?

Kl. 23:58

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Statsministeren.

Kl. 23:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I al respekt for ordføreren kan man jo kigge på tallene: Der er historisk lave asyltal, der er styr på familiesammenføringen, der er gennemført en udvisningsreform, som ingen borgerlige regering har kunnet lave før. Nu er vi enige om, at der skal laves en screeningsmodel, foruden alt det andet, vi er i gang med på udlændingområdet.

Danmark fører en historisk stram udlændingepolitik. Det gør vi ikke for at være ondsksfulde eller noget som helst andet, men det gør vi for at passe på vores land. Det er gået knap så godt tidligere. Vi har fået strammet op på alt det afgørende, og den næste store opgave – og den håber jeg så man vil være med til at løfte – er at få lavet en screeningsmodel for indfødsret.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste spørger i spørgerrækken er fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 23:59

en øget indsats i forhold til partnervold og en øget indsats i forhold til vold mod børn. Her skal vi jo være opmærksomme på, at et barn, der ikke direkte udsættes for vold, men f.eks. ser en mor udsættes for vold, i mine øjne sådan set også er et offer for volden.

Justitsministeren nikker. Det gør ordføreren også, og så gør jeg det, og så finder vi en vej i det her.

Kl. 00:02

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. »Jo, det gør vi.« Så klart svarede statsministeren mig sidste år til åbningsdebatten, da jeg stillede et spørgsmål. Det var befriende og lige ud af posen. Jeg spurgte ind til, om vi ikke skulle få ændret det faktum, at børneattesterne alene rummer seksuelle overgreb mod børn og ikke vold mod børn. Jeg spurgte med udgangspunkt i en frygtelig sag fra Ringsted, hvor en mand var blevet dømt for vold mod sine egne mindreårige børn. Jeg husker det, som om de var 3 og 5 år. Det var kvælertag, det var frygtelig vold. Jeg spurgte statsministeren, om vi ikke skulle få ændret det her, og statsministeren sagde klokkeklart, at det skulle vi.

Jeg synes, der har været god tid til det. Der er blevet stillet folketingsspørgsmål til det til justitsministeren. Der kom et løfte om, at det her ville træde i kraft i foråret 2026. »Jo, det gør vi« kan ikke bruges til ret meget. Jeg er nødt til at spørge statsministeren: Hvornår bliver det omsat til handling?

Kl. 00:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 00:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan godt huske vores ordveksling. Vi er stadig væk enige på det her felt, og hvis jeg forstår ordføreren ret, har der også været dialog med justitsministeren om det. Jeg bliver nødt til at spørge justitsministeren, hvad status er på det konkrete. Jeg kommer det nok ikke nærmere her. Jeg kan ikke svare på alt på alle områder. Jeg er enig med ordføreren i, at det her er vigtigt, så jeg må kigge på justitsministeren og spørge til et svar.

Kl. 00:00

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Spørgeren.

Kl. 00:00

Mette Abildgaard (KF):

Så vidt jeg har kunnet orientere mig, kan det her ændres via en bekendtgørelse, og den bekendtgørelse var man faktisk inde at ændre på i juni måned, hvor man helt oplagt kunne have taget det her med. Det undrer mig, at man ikke har prioriteret det her højere. Jeg synes, det er vigtigt. Jeg synes, man skylder børnene det. Jeg synes, at vi som samfund skylder at vise meget klart, at vold mod børn naturligvis skal betyde, at man ikke kan arbejde med børn.

Den her pågældende mand fra Ringsted kan siden hen gå ud og søge nyt job som pædagogisk assistent igen. Han arbejdede på en specialskele for udsatte børn. Kan det virkelig være rigtigt? Statsminister, skal jeg spørge om det her igen næste år, eller er det løst der?

Kl. 00:01

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Statsministeren.

Kl. 00:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, vi skal aftale, at det ikke er nødvendigt at spørge næste år. Jeg kigger ned på justitsministeren; der nikkes. Det her går vi videre med. Jeg håber så i øvrigt, at Det Konservative Folkeparti vil være med til det arbejde, som står beskrevet i regeringsgrundlaget, både

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Så er det fru Trine Pertou Mach.

Kl. 00:02

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det. Statsministeren fremhævede i tirsdags i åbningstalen den aftale mellem Grønland, Danmark og USA, og hvor vigtigt det var, at Grønland og Danmark har stået sammen og ikke har veget fra principperne om stater suverænitet og folkenes ret til selvbestemmelse. På samme måde er det nogle principper, statsministeren fremhævede i succesen med, at man i Europa står sammen mod den russiske folkeretsstridige krig i Ukraine, og hvor vigtigt det er, at vi ikke viger tilbage fra de principper. Det er et kompas, jeg er fuldstændig enig med statsministeren i, og jeg kunne godt tænke mig, at vi kunne bringe det ind i dansk mellemøstpolitik, mere konkret i forhold til Israels folkemorderiske krig i Gaza og kolonisering af Vestbredden.

Forleden var der mere end 500 diplomater og tidligere ministre i EU, herunder også nogle danske, som har sendt en appel til EU om at handle over for Israel, fordi de er i gang med endnu et bosætterprojekt på Vestbredden. Er sanktioner mod Israel og sanktioner mod bosætterøkonomien noget, man fra dansk side og fra regeringens side er klar til aktivt at gå ind i?

Kl. 00:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 00:03

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Hvis jeg nu giver et tilsagn om, at vi gerne går aktivt ind i forhold til de ulovlige bosættelser og i forhold til den i mine øjne skammelige bosættervold, vil ordføreren så også være med til uden nogen forbehold at anerkende Israels ret til at eksistere og Israels ret til selvforsvar?

Kl. 00:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 00:03

Trine Pertou Mach (EL):

Helt åbenlyst ja. Der har aldrig fra Enhedslistens side været tvivl om den position. Vi står konsekvent og konsistent ved folkeretten, uanset hvem det er, der forbyrder sig mod den. Det er faktisk noget, der godt kunne samle et flertal i det her Folketing, hvis folk ellers havde de samme briller. Der er en tendens til, og det gælder desværre også statsministerens parti, at man ser med forskellige briller på forskellige aktører, og de briller, man anvender på Israel, matcher ikke de principper, statsministeren fremhæver over for Rusland og USA.

Kl. 00:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Helt grundlæggende mener jeg ikke, at de to situationer kan sammenlignes. Folkeretten er indiskutabel, men de to situationer kan ikke sammenlignes, og hvis vi endelig skal gå ned i, om man kigger med samme øjne på forskellige udfordringer, så skal man bare huske, at det, vi står i lige nu i Mellemøsten, som er begrædeligt, og som har alt for mange ofre som konsekvens, starter den 7. oktober med Hamas og terrororganisationernes helt skrækelige massakre på uskyldige mennesker. Det var der, det startede, og vi bliver nødt til med den ivrighed, som mange har i en berettiget kritik af Israels fremfærd, at have præcis og gerne endnu mere kritik af de terrororganisationer, som ikke vil demokratiet, og som ikke vil noget andet, som vi andre gerne vil.

Kl. 00:04

ren elsker at få taget billeder sammen med? Italien er ikke med i statsborgerretskonventionen. Er fru Giorgia Meloni så ikke en del af det internationale samfund?

Kl. 00:07

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Ulrik Knudsen.

Kl. 00:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 00:07

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det. Tidligere nævnte statsministeren, at der ikke var tale om en indrømmelse, når man nu vil hastetildele 3.000 statsborgerskab allerede i det her år, selv om man tidligere har sagt, at man først ville tildele statsborgerskaberne næste år, når der var en screeningsmodel på plads. Fru Inger Støjberg og hr. Mads Strange har spurgt ind til det og har ikke fået noget svar, så jeg tænker ikke, at det hjælper, at jeg spørger tredje gang. Så derfor vil jeg spørge om statsborgerretskonventionen i stedet for. Hvad er grunden til, at statsministeren ikke vil have, at Danmark udtræder af statsborgerretskonventionen?

Kl. 00:05

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er Italien bestemt. Jeg kunne ikke høre, om der var en undertone af, at det er dårligt, at jeg har en god relation til premierministeren i Italien. Det kan jeg ikke se at det på nogen som helst måde er. Jeg tror, det er vigtigt måske her også at få sagt, at nu er der nogle, der får det til at lyde, som om at hvis Danmark træder ud af den konvention, så har vi løst alle problemer med kriminelle udlændinge i Danmark. Det har vi ikke, for det er jo den europæiske menneskerettighedskonvention, artikel 8, der er vores store problem. Det er den, der er vores store problem. Så det vil jeg bare nævne, inden man også får givet et indtryk af, at hvis man gør én ting, har man løst alle problemer. Og hvis man ønsker at træde ud af den europæiske menneskerettighedskonvention, er man meget, meget tæt på, at vi ikke kan være medlem af EU, og det vil jeg ikke anbefale.

Kl. 00:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så når vi kun én mere, og så er tiden gået. Den næste er Sophie Løhde. Værsgo.

Kl. 00:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 00:06

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Man kan jo helt sikkert beskyldte statsministeren for mange ting, men en af de ting, man ikke plejer at kunne sige, er, at statsministeren er typen, der sådan går og putter med tingene og putter med sin holdning. Men jeg synes alligevel, det var tilfældet i dag, for da Venstres formand spurgte til, hvad regeringen mener om Venstres forslag til at indføre betinget statsborgerskab, så var svaret: Jamen det må Venstre tage med til forhandlingerne.

Hvad er regeringens holdning til betinget statsborgerskab?

Kl. 00:09

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 00:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, ligegyldigt hvordan man vender og drejer det, kan man altså simpelt hen ikke tale om en hastetildeling af dansk indfødsret, al den stund at der er nogle mennesker, der er optaget på et lovforslag – et lovforslag, der er bortfaldet, fordi der er udskrevet valg for efterhånden lang tid siden. Og det her lovforslag forventes behandlet sidst i den folketingssamling, vi lige er gået ind i. Det er der ikke noget som helst hastende over, tværtimod. Ligegyldig hvilken tilgang man har til det danske sprog, er det faktisk alt det modsatte af hastende.

Kl. 00:06

Hvorfor mener jeg grundlæggende ikke, Danmark skal udtræde af de internationale konventioner? Ja, det er jo, fordi jeg tror på internationale spilleregler, og fordi vi lige nu ser konsekvensen, når andre lande trækker sig ud af det internationale samarbejde eller anfægter de spilleregler, hvorpå det moderne verdenssamfund står. Der tror jeg mere på – selv om det er svært, og det tager lang tid; det erkender jeg – at vi indefra får ændret de regler, som ikke fungerer, og som ikke lever op til de ønsker, vi har som Folketing.

Kl. 00:07

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 00:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg skal være ærlig og sige, at jeg ikke kender Venstres forslag i alle dets detaljer. Jeg har brugt nogle år meget tæt på Venstre. Nu er vi lidt længere væk fra hinanden, så jeg kan ikke redegøre helt for Venstres politik. Men jeg kan jo gentage det, som jeg sådan set synes var en positiv respons, nemlig at når det udvalg, der er nedsat, har færdiggjort sit arbejde, har det forhåbentlig været med til at understøtte, at der kan indføres en screeningsmodel byggende på nogle objektive kriterier på den ene eller på den anden måde. Selv om jeg tror, det bliver svært, synes jeg, det er det, vi skal prøve. Og at Venstre så går ind i de forhandlinger og så har de idéer og de forslag med, som partiet mener er de rigtige, vil jeg være positiv over for.

Kl. 00:10

Ulrik Knudsen (DD):

Statsministeren nævner, at man nærmest ikke er med i det internationale samfund, hvis man ikke er med i statsborgerretskonventionen. Der er jo 15 lande, der ikke er ratificerede, altså EU-lande, der ikke har ratificeret statsborgerretskonventionen. Er de så meldt ud, altså bl.a. statsministerens veninde fru Giorgia Meloni, som statsministe-

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Sophie Løhde (V):

Kære statsministre, nu sker det samme jo en gang til. Jeg spørger, hvad regeringens holdning er til betinget statsborgerskab. Radikale Venstre og Moderaterne har hældt det lodret ned ad brættet og sagt, at det aldrig kommer til at ske. Det er jo derfor, jeg selvfølgelig er interesseret i, hvem det er, der har overhånden, også i forhold til udlændingepolitikken her, når man ikke i dag kan svare: Ja, vi går selvfølgelig ind for betinget statsborgerskab. Det skal holde sig inden for konventionerne. Det gør Venstres model.

Hvorfor er det nu, at statsministeren, i modsætning til hvad man tidligere har givet udtryk for, i dag ikke kan sige på vegne af regeringen, at man går ind for betinget statsborgerskab?

Kl. 00:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Statsministeren.

Kl. 00:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er vel mest bare, fordi jeg synes, vi skal forhandle, som vi plejer at gøre, når vi har et grundlag at stå på, hvad angår screeningsmodellen, som alt andet lige er det, jeg tror vil have den største effekt. Så er det jo positivt, hvis der er partier, der kommer ind ad døren og har idéer til, hvordan vi kan gøre reglerne på det her område endnu bedre, og det håber jeg da at Venstre vil gøre.

Kl. 00:10

Kl. 00:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til statsministeren. Der er ikke flere, der i hvert fald når en kort bemærkning. Vi har indtil videre to privatister. Den første er hr. Jacob Harris, uden for grupperne.

Man må stadig væk gerne holde ro. Vi er ikke helt ovre det endnu, så man må gerne være lidt rolig og stille. Tak.

Værsgo.

Kl. 00:11

(Privatist)

Jacob Harris (UFG):

Kære Folketing. Vi står over for en af de største trusler mod den danske befolkning i årtier. Det handler om danskernes tillid til staten, om tilliden til demokratiet og til os politikere. Skiftende regeringer har gennem de seneste år sat den tillid på en alvorlig prøve, og jeg mener, at Christiansborg i stigende grad har mistet forbindelsen til de mennesker, vi er valgt til at repræsentere.

Under coronapandemien fik danskerne at vide, at vaccination var vigtig for at beskytte både sig selv og andre. Også børn blev opfordret til at lade sig vaccinere for at begrænse smittespredningen. Men kort tid senere blev det tydeligt, at vaccinerne ikke forhindrede al smitte, og at beskyttelsen mod smitte aftog over tid. Så var der minksagen. En hel branche blev lukket ned, uden at den nødvendige lovhjælp var på plads. Det er ikke en konspirationsteori, men en central konklusion fra Minkkommissionen.

Nu får vi at vide, at russerne kommer, at der er droner over vores kritiske infrastruktur, at vores CPR-oplysninger er blevet kompromitteret, og at vi derfor har brug for mere sikkerhed, mere kontrol og mere overvågning. Men her vil jeg godt spørge regeringen: Hvor er dokumentationen? Vi har hørt vidtgående beskyldninger om sabotage mod Nord Stream. Senere har efterforskning rettet alvorlig mistanke mod ukrainske involverede. Dronerapporten viste sig at bygge på fejl. Politiske konklusioner må aldrig komme før beviserne, og man kan ikke bare som bevisførelse sige: Stol på myndighederne. Ja, Rusland skal fordømmes for den krig, landet har påført Ukraine. Men hvorfor skal det betyde, at vi ikke længere må stille kritiske

spørgsmål? Hvorfor skal danskerne acceptere politiske konklusioner uden at kræve dokumentation?

Nu står vi så med CPR-sagen. Det er en alvorlig sikkerhedshændelse, som rejser spørgsmål om beskyttelsen af vores personlige oplysninger. Samtidig arbejder myndighederne med udvidede biometriske systemer, herunder ansigtsgenkendelse. Derfor vil jeg spørge regeringen: Hvilken sammenhæng er der mellem de aktuelle sikkerhedshændelser og ønsket om mere digital kontrol? Hvem får adgang til oplysningerne? Hvem kontrollerer systemerne? Og hvordan kan danskerne være sikre på, at midlertidige sikkerhedsforanstaltninger ikke bliver til permanent overvågning? Vi skal naturligvis undersøge, hvem der står bag alvorlige sikkerhedshændelser, også hvis der opstår mistanke om bevidst manipulation eller såkaldte falske flag-operationer. Men det skal ske på grundlag af beviser. For overvågning er ikke frihed, og frygt må aldrig erstatte dokumentation.

Lad os så tale om Ukraine. Min egen familie er ukrainsk, jeg har selv været i Ukraine både før og under krigen, og jeg har utallige historier fra soldater, familier og almindelige borgere, som fortæller, at de ikke mærker den støtte, vi sender fra Danmark. Danmark har sendt milliarder af kroner til Ukraine. Samtidig får vi at vide, at man ikke kan garantere imod korruption, og vi har en statsminister, som siger: Stol på mig; I behøver ikke beviser. Vi ved, at Ukraine har haft alvorlige korruptionssager, også tæt på den politiske magt, og derfor må vi kunne stille spørgsmålene: Hvor ender pengene? Hvem kontrollerer dem? Hvem modtager støtten? Og hvem bliver stillet til ansvar, hvis midlerne misbruges?

Det samme gælder herhjemme. Når der opstår spørgsmål om politikernes familiemæssige forbindelser til virksomheder, der modtager offentlig støtte, må vi kunne kræve fuld gennemsigtighed, også når det gælder statsministerens familiemedlemmers erhvervsmæssige forbindelser. Familierelationer er ikke i sig selv et bevis for korruption eller nepotisme, men vi bør kunne få dokumenteret, hvordan beslutningerne træffes, og om der har været interessekonflikter. For hvorfor skal almindelige danskere mødes med kontrol, dokumentationskrav og hvidvaskregler, hvis magthaverne ikke mødes med den samme kritiske kontrol?

Her kommer vi til retssikkerheden. For hvad sker der, når almindelige danskere møder staten? Vi har et system, hvor Skatteforvaltningen og andre offentlige kreditorer under visse betingelser kan begære borgerne og virksomhederne konkurs på baggrund af krav, der er bestridt. Det er krav, der ikke nødvendigvis er afgjort ved en civil domstol. Det betyder, at spørgsmålet om, hvorvidt en borger eller en virksomhed kan betale kan komme til behandling, før den underliggende tvist om kravets rigtighed er endeligt afgjort.

Det mener jeg er et alvorligt retssikkerhedsproblem, som en samlet regering ikke vil støtte, da man vil have en forvaltningsdomstol. Hvordan kan vi acceptere, at staten kan anvende et konkursmiddel, før et krav er blevet bestridt og blevet ordentligt afprøvet ved en domstol? Det burde være en selvfølge, at borgerne har mulighed for at få deres sag afprøvet. Tak for ordet.

Kl. 00:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak. Vi går videre til den næste, og det er fru Nadja Natalie Isaksen. Velkommen.

Kl. 00:17

(Privatist)

Nadja Natalie Isaksen (UFG):

Tak for det. I går var jeg forbi Københavns Byret for at overvære, at Nkumba Ludovic Tshiembe blev idømt 1 års fængsel for drabet på den svenske familiefar Christian Johan Zedig. Han blev idømt 1 års fængsel, men ingen udvisning, til trods for at han gang på gang er blevet dømt for både vold, voldtægt og drabsforsøg. Han fik

dansk indfødsret i det her Folketing i 2007, og selv om han har ret til såkaldt dobbelt statsborgerskab i Congo og ikke bliver statsløs, vil Socialdemokratiet ikke indføre frakendelse af dansk indfødsret i disse vanvittige sager, som vi snart ser dagligt ved domstolene.

Derfor vil jeg gerne komme med en opfordring til de borgerlige partier – og her taler jeg særlig til Venstre, Konservative og Liberal Alliance: Lad nu være med at indgå en indfødsrets aftale med Socialdemokratiet uden betinget indfødsret og frakendelse i sager som den, vi har set i går. Og hvis ikke Socialdemokratiet vil være med til det, så tænker jeg, at Socialdemokratiet må lege med deres nye venner i Enhedslisten og Radikale Venstre, der jo gerne vil give indfødsret i 18-årsfødselsdagsgave, og som vil diktere, hvor mange tusind såkaldt midlertidige syriske flygtninge, der hvert år skal have evigt ophold og indfødsret, og så må Socialdemokratiets vælgere jo dømme dem for det. Jeg tror, at historien vil dømme dem for det. Tak for ordet.

Kl. 00:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Kl. 00:19

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 1 af Rasmus Stoklund (S), Sigurd Agersnap (SF), Mohammad Rona (M), Pelle Dragsted (EL), Thomas Rohden (RV), Franciska Rosenkilde (ALT), Naaja H. Nathanielsen (IA) og Sjúrdur Skaale (JF). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 69 (S, SF, M, EL, RV, ALT, N og IA), imod stemte 44 (V, DF, LA, KF, DD, BP, Nadja Natalie Isaksen (UFG) og Jacob Harris (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 1 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 2 af Troels Lund Poulsen (V), Morten Messerschmidt (DF), Alex Vanopslagh (LA), Mona Juul (KF), Inger Støjberg (DD) og Anna Falkenberg (SP) bortfaldet.

Hermed er åbningsdebatten afsluttet.

Kl. 00:20

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 9. oktober 2026, kl. 9.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 00:20).